

Комисия за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия
(КРДОПБГДСРСБНА)

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ (1944–1991 г.)

**НИВОТО НА КЛАСИФИКАЦИЯ
СЕ ПРЕМАХВА!**
КРДОПБГДСРСБНА
Дата.....20.....8
Правно основание: &17 от ПЗР на ЗДРДОПБГДСРСБНА
Длъжност: секретар на КРДОПБГДСРСБНА

Committee for Disclosing the Documents
and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens
to the State Security and the Intelligence Services
of the Bulgarian National Army
(CDDAABCSSISBNA)

**BULGARIAN STATE
SECURITY
ACTIVE AND POINTED
MEASURES
1944–1991**

Documentary Volume

Комисия за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия
(КРДОПБГДСРСБНА)

Държавна сигурност

АКТИВНИ И ОСТРИ
МЕРОПРИЯТИЯ
(1944—1991 г.)

Документален сборник

София, 2020

Комисия за разкриване на документите и за обявяване принадлежност
на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби
на Българската народна армия, 2020 г.

ISBN – 978-619-7361-69-8

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение	6
Списък на документите с анотация	21
Факсимилета на документите	41
Справочен апарат	516
1. Списък на по-важните съкращения и термини.....	516
2. Списък на използваните фондове и архивни единици.....	519

CONTENTS

Introduction	14
List of documents with annotation	31
Facsimiles of documents	41
Report mechanism	516
1. List of most commonly used abbreviations	516
2. List of the archival funds used	519

ВЪВЕДЕНИЕ

Документалният сборник „Държавна сигурност – активни и остри мероприятия 1944–1991 г.“ е петдесет и петото издание от поредицата „Из архивите на ДС“ и е съставен изцяло от материали, съхранявани в Централизирания архив на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия.

Предложената на вниманието на читателя тема е особено актуална днес, когато прийомите за водене на студена война са се усъвършенствали в значителна степен в сравнение с изследвания период. В работата на всяка модерна разузнавателна служба има определена съвкупност от мероприятия, чието разработване и провеждане е насочено в най-голяма степен към постигането на първостепенните ѝ цели и задачи. Един от основните похвати в това отношение е воденето на информационната война и на психологическите операции за влияние.¹ В съвременността все повече се налага използването на термина *хибридна война*. Традиционно хибридна война съдържа в себе си белезите на информационната и психологическата, но не само. Тази война не се обявява официално и не се води, а специалните служби използват неконвенционални средства - инфилтрация в информационната среда на други държави, подклаждане на паника, финансиране на нарочно създадени политически субекти с цел промяна на външнополитическата линия на набелязаните противници и войната не се „печели“, или поне не в традиционния смисъл на думата. Частичното прилагане на подобни т.нар. хибридни тактики не е ново явление, а буквално се практикува от десетилетия от разузнаванията, разбира се съобразно технологичните възможности на времето.

За първи път след края на Втората световна война на българското външно разузнаване е възложена работа от подобен характер с решение в Протокол „Б“ от заседанието на ПБ на ЦК на БКП от 29 март 1955 г. На Първо управление на ДС е вменено да популяризира политиката на социалистическия лагер и да оказва политическо влияние в капиталистическите страни, но същинската дейност започва в началото на 60-те години на XX в. Необходими предпоставки за изпълнението на тези задачи са създаването на много и целенасочени връзки с лица от буржоазните либерално-демократични политически среди – известни и уважавани политически дейци, писатели, професори, журналисти и други ползващи се с авторитет сред местната общественост.² Със същите трябва системно да се работи по разясняване на българските позиции по различни политически и други въпроси, търсенето на допирни точки по отделни проблеми с цел да се създадат условия за ползването на някои от тях по поставените задачи. По отношение на вестниците и списанията трябва да се търсят такива с голям тираж и влияние. В това отношение не се препоръчва даването на готови или

1 „Информационната война“ най-общо се изразява в целенасочени действия, предприети за постигане на информационно превъзходство посредством преработка и манипулиране на информация. Много често това е въздействие върху цивилното население и/или военните от друга страна, чрез разпространението на определена информация под формата на пропаганда или дезинформация с цел да се деморализира противника. „Психологическата война“, известна още като психологически операции, пропаганда и др. целят да повлияят ценностната система, вярванията, емоциите, мотивите, мисленето, морала и поведението на хората. Този тип война не е ограничена само до войниците, а може да е насочена и към правителства, организации и цивилни групи от хора. Психологическата война може да бъде използвана в мирно време като форма на непряка агресия срещу дадена държава. Пропагандата може да повлияе на общественото мнение в държавата мишена, така че да се намали обществената подкрепа към текущото управление. За повече подробности Вж.: Библиотека „пси-фактора“ **информационно-психологическа война**. <https://psyfactor.org/lybr62.htm> Посетен последно на 12.10.2020 г.

2 Първите стъпки винаги са трудни. В началото на голяма част от резидентурите е наложено „мъмрене“ за неизпълнение на поставените задачи. Като извод се налага, че липсата на конкретни резултати в повечето резидентури говори и за недостатъчни връзки на българските оперативни работници с подходящи журналисти и политически дейци, които могат да бъдат използвани с оглед провеждане на положително въздействие върху местното общественостно мнение (**Вж. Документ № 6 от разширения електронен вариант**). Направен е и извод, че мероприятията се провеждат „примитивно“, поради липсата на информационна база (**Вж. Документ № 6 от сборника**).

почти готови материали, защото само формално улеснява работата, но създава опасност за разшифроване (*Вж. Документ № 8 от разширения електронен вариант*).

В края на 1962 г. в рамките на отдел „Информация“ при Първо управление на ДС се създава направление активни и дезинформационни мероприятия известно още като Служба „Б“. През 1966 г. на основата на тази служба е създаден отдел VIII (*Вж. Документ № 31 от сборника*). Дейността в областта на активните мероприятия и дезинформацията е регламентирана с два документа. Лично строго секретно писмо №I-2610/ 10 юли 1963 г. на председателя на КДС Ангел Солаков и строго секретна заповед №I-4690/ 31 декември 1964 г. на министъра на вътрешните работи Дико Диков. Освен споменатите документи няма друг – било то заповед, положение или инструкция, който да дава по-цялостен регламент.³ В посочената заповед е наредено всички мероприятия по политическо въздействие и дезинформация, провеждани от органите на МВР да се съгласуват на централно ниво със Служба „Б“ при Първо управление на ДС. Всички поделения на МВР трябва да събират и доставят в Службата – образци за попълване, бланки, печати, правителствени и други документи, подписи на държавни дейци и пр., необходими за подготовка на разобличителни и дезинформационни мероприятия. Радиоконтраразузването да ѝ предоставя всички необходими и полезни материали. Управление IV-ДС да подготвя по заявка на службата всякакви документи, писма, почерци, подписи и др. Първо управление съгласува със съответните ведомства (МВнР, ГЩ на БНА, Министерство на външната търговия и др.) всяко мероприятие, което влиза в сферите на компетенциите им. Всички работници от Управлението, заминаващи на задгранична работа, задължително минават на стаж в Служба „Б“ (*Вж. Документ № 10 от сборника*).

Активните мероприятия се провеждат по неофициални канали и със специални средства. Посредством тях разузнаването подпомага външнополитическите партийни и пропагандни органи и тяхната дейност зад граница. Неслучайно тези мероприятия са наричани „мечът на разузнаването“ (*Вж. Документ № 48 от сборника*). Тази дейност предвижда да бъде оказвано влияние както върху позициите на отделните държави, политически, военни и други деятели, така и върху правителствата, партиите, организациите и формирането на общественото мнение в дадена страна. Разузнавачът е длъжен да намери огнищата на кризите, недоволството, търканията, разногласията, съперничеството и борбата в лагера на противника. Откриването на най-чувствителните точки изисква знания и научен подход, осведоменост за процесите в света и в съответната страна. За постигането на краткосрочни тактически цели в условията на постоянно изменящи се ситуации и за предизвикване на моментален ефект се използват мероприятия с по-емоционално съдържание. В такъв случай може да се прибегне и до значително преувеличаване и остра дезинформация. И обратното – активните мероприятия с дългосрочен характер трябва да имат съдържание с по-спокоен, умерен тон (*Вж. Документ № 49 от сборника*).

Мероприятията за политическо въздействие се реализират посредством т. нар. *агентура за влияние*, произлизаща от правителствени, религиозни и други среди. За политическо въздействие се използват и отделни политически партии, групи и обществени организации. В някои страни може да се прибегне и до създаване на партии и групи за провеждане на активни мероприятия. В областта на икономиката, науката и въоръжените сили се прибегва до пускане на дезинформация. За активни мероприятия се използват и каналите за оперативни игри, както и двойните агенти. В много случаи като средство за придвижване на дезинформацията се използват техническите съоръжения, които противниковите служби монтират в офисите и квартирите на българските задгранични представители. Често се практикува методът на разпространение на лъжливи слухове, както и легендираното разпространение на документи от името на различни организации и групи във вид на фотокопия или в оригинал. Практикува

3 През 1979 г. поради тази причина вече не се изпълняват редица задължения на оперативните поделения и е изтъкната необходимостта от нов регламентиращ документ, съобразен с натрупания опит и реалното положение на нещата (*Вж. Документ № 42 от сборника*). Последното не се случва, ето защо 9 години по-късно отново (и пак със същия успех) се поставя въпросът да се утвърди „Положение“ за работата на ПГУ-ДС в областта на активните мероприятия (*Вж. Документ № 51 от сборника*).

се и „загубването“ на документи, които могат да бъдат намерени от заинтересованите лица (*Вж. Документ № 12 от сборника*).

Тези мероприятия са адресирани основно към САЩ и съюзниците им в НАТО с цел създаване на противоречия между тях и целят излизането на някои малки държави от пакта. Насочени са и към центровете на антикомунистическата пропаганда на противника, както и към органите за провеждане на „психологическата война“. Подготвят се мероприятия в подкрепа на „прогресивните сили и националноосвободителните движения“. Разузнаването действа за компрометирането на някои политически деятели, които са враждебно настроени към социалистическия лагер, особено в развиващите се страни, Близкия и Средния Изток.

Както свидетелстват голяма част от документите от настоящия сборник по направлението постоянно и целенасочено се провеждат действия по координация и взаимодействие между органите на ДС и КГБ.⁴ В процеса на това сътрудничество ясно се очертават и основните цели и задачи, които стоят пред отдела за активни мероприятия. Голяма част от тях остават константни през разгледания период като към тях се добавят и други в зависимост от политическата конюнктура. Съгласно указанията на ръководството на Министерството и Управлението и съгласувано с КГБ, работата на отдела е насочена преди всичко към Турция и Гърция, в района на Средиземно море, по отслабването на южното крило на НАТО и по арабските страни. В най-общи линии направлението на работата са следните: 1/ Компрометиране политиката на САЩ по отношение на Турция и засилване тенденциите за излизането ѝ от НАТО. Компрометиране на гръцките военни и правителството на страната и засилване противоречията между Гърция и САЩ, от една страна и Турция от друга; 3/ Укрепване на „прогресивните режими“ в Африка и Близкия изток; 4/ Задълбочаване на противоречията между западноевропейските страни членки на НАТО; 5/ Разобличаване намеренията на западното разузнаване за икономическа диверсия срещу НРБ и засилване противоречията сред българската вражеска емиграция; 6/ Подобряване на икономическото положение в страната и влошаване на икономическото положение на Турция и Гърция; 7/ Подобряване позициите на НРБ на Балканите посредством нормализиране на отношенията с Албания и внасяне на елементи в отношенията между Югославия, Албания и Гърция, изгодни за НРБ и социалистическия лагер; 8/ Провеждане на военна дезинформация с цел въвлечане в заблуждение на чуждите разузнавания за действителните замисли, намерения, действия и възможности, дислокация, организация и боеготовност на БНА (*Вж. Документ № 33 от сборника*). От края на 60-те години специално внимание се отделя на работата по направление „А“, което отговаря за страните, чиято политика не е в унисон с линията на КПСС. Акцентът тук е насочен към враждебните планове на маоистите, „китайската управляваща клика и албанските разколници“, срещу единството на страните от социалистическата общност в международното комунистическо движение и за създаването на антисъветски блок на Балканския полуостров (*Вж. Документ № 80 от разширения електронен вариант*). Така в края на 70-те години на ХХ в. за основни противници в областта на активните мероприятия вече се считат САЩ и Китай, чиито интереси на Балканите напълно съвпадат, но китайските са много по-опасни, защото засягат сферата на идеологията (*Вж. Документ №№ 37 и 41 от сборника*).

Още от самото създаване на отдела като помощно звено към него функционира т. нар. *документационно направление*, което пряко подпомага и води на отчет работата по провеждането и извършването на активните мероприятия. Посредством резидентурите направлението се снабдява с образци от различни документи и образци от писмени материали от разработваните страни, въз основа на които се подработват документите, необходими при провеждането на активните мероприятия. Това са писма, ноти, доклади, обзори, докладни

4 Изказана е тезата, че липсата на желязно единство и координация между социалистическите разузнавания и страни подхранват апетитите и надеждите на противника и улесняват неговите акции. „Ние ежедневно чувстваме и виждаме как врагът се опитва да ни гъделичка на базата на национализма и антисъветизма.“ Ето защо общите усилия трябва да са обединени на здрави класови и политически позиции, а работата да е „построена на солидните и изпитани в живота основи на пролетарския интернационализъм“ (*Вж. Документ № 34 от сборника*).

записки и пр., даващи представа за начина, по който се оформят документите – адресиране, подреждане на текста, подписи, печати, шрифт на пишещата машина, сигнатура и пр. (**Вж. Документ № 90 от разширения електронен вариант**). Набраните образци се съхраняват в класьори подредени по страни, като се вземат мерки за опазването на вида им – не се перфорират и не се правят никакви бележки по тях с цел бъдещото им използване.

Направлението осигурява необходимите канцеларски материали и чисти образци от бланки и пликкове за изготвянето на документацията за отделните активни мероприятия. Това включва хартия, мастила, химикалки, ленти за пишещи машини, фотоматериали, лепила, бланки от различните ведомства, хартия за машина, пликкове и др. Набира необходимите подписи и печати за полагане върху документацията за активните мероприятия. Осигурява превеждането на съответния език на текста на даденото активно мероприятие⁵, оформя дадения документ и го пуска за реализация по съответния канал или съобразно указанията от водещото оперативно направление. Води на картотечен отчет адресите, местата и градските пощенски кутии, чрез които се реализират мероприятията за предпазване от провал, както и лицата, чийто почерк или друго качество е използвано за оформяне на даден документ включен в активно мероприятие. Съобразно нуждите на отделните направления, обезпечават превод на материали от чужди легални и други източници по проблемни въпроси като осигуряват съхранението и ползването им от отделните оперативни работници. Грижи се за пощата за и от резидентурите (**Вж. Документ № 39 от сборника**).

Към края на 1982 г. има предложение всички дела по проведените до 1975 г. мероприятия да бъдат иззети, прегледани и прочистени от ненужните и без оперативна стойност материали. От създаването на отдел VIII до момента са проведени над 1000 активни мероприятия, по които има натрупана солидна документация. От материалите в досиетата трябва да бъдат съхранени предложенията за провеждане, инкриминираните оригинали, документи, материалите и справките за получения ефект, които по направления да бъдат подредени в папка по години и време на реализация. Отделните активни мероприятия, протичащи по операции, да бъдат класирани на едно място и да носят регистрационния номер на операцията. След 1975 г. редовно всяка година делата да бъдат прочиствани и подреждани по същия начин. Предвижда се регистрационните номера на прочистените дела да си останат. Новообразуваните дела трябва да се съхраняват в документационното направление в отдела (**Вж. Документ № 47 от сборника**).

След запознаването с наличния документален масив по темата не става ясно през разглеждания период да има разшифровано българско мероприятие, но независимо от това отделът е съпътстван от редица проблеми, които неминуемо дават своето отражение върху работата му. Допускат се редица слабости по отношение на разнообразяване формите, методите, средствата и особено каналите, чрез които се довеждат до знанието на противника желаните сведения, информации и дезинформации (**Вж. Документ № 109 от разширения електронен вариант**). Като цяло обаче основните проблеми се коренят в хроничната липса на щатни бройки, подготовката на оперативния състав, необходимостта от качествена агентура и развитието на материалната база. Част от предприетите мерки дават известен положителен резултат. Така полиграфската база на Технико-документационния отдел XV ПГУ-ДС е прехвърлена на разположение на VIII отдел с цел използването ѝ при разработката на активните мероприятия (**Вж. Документ № 125 от разширения електронен вариант**).

Независимо, че „дейността на отдела е подчинена на висшестоящи партийни и правителствени органи“ до края на обхванатия период въпросът с липсата на кадри не е решен по съответния ред. Опитът за компенсирането му посредством увеличаване броя на оперативните работници на обществени начала⁶ е отчетен като закърпване на положението.

5 Направлението издирва подходящи български граждани, владеещи чужди езици като за целта разполага с адресите на всички членове на Съюза на преводачите, сред които извършва проверка и подбор (**Вж. Документ № 45 от сборника**).

6 Както става ясно от документите обичайна практика е след пенсионирането на даден оперативен работник той да бъде върнат на работа като ОРОН със съответното възнаграждение.

Пак по това време де факто няма икономическо направление, а както е посочено то трябва да стои по значение наравно с турското и след тях да се нареждат всички останали (**Вж. Документ № 136 от разширения електронен вариант**).

Липсват работници, които перфектно да владеят съответните езици, а когато има такива, то е за сметка на недостатъчния им оперативен опит, включително и зад граница. Това налага използването на външни хора, което е опасно и неприемливо (**Вж. Документ № 31 от разширения електронен вариант**). В началото на 80-те години още не е решен проблемът с консултантите, особено с използването на изявени научни работници от Института по балканистика, Софийския университет, Българската академия на науките и др., за да може да се обезпечи научното осигуряване на провежданите операции.⁷ Плановете на различните направления на отдела не винаги се разработват на база обвързаност и координация с дейността на линейните отдели. Това поражда несъответствие, което много често се получава между планираните акции и реалните възможности за тяхното осъществяване. Въпросът с агентурата продължава да бъде ахилесовата пета не само на отдела, но и на разузнаването като цяло. Броят на агентите и доверителните връзки е твърде малък, което води до претоварване, а това може да даде негативно отражение върху работата, включително и да доведе до разшифроване (**Вж. например Документ № 46 от сборника и Документ № 116 от разширения електронен вариант**). Ето защо с цел да се предпазят легалните резидентури от директен провал при провеждането на конкретно мероприятие е изтъкната необходимостта от използването на куриери с чужди паспорти и специални агенти. А както е добре известно специфичната работа на едно разузнаване е немислима без агентура и без пари (**Вж. Документ № 35 от сборника**).

Направлението за специални мероприятия е създадено през 1963 г. като самостоятелна Служба VII⁸ към Първо управление на ДС с щат от 4, а от 1966 г. – 7 оперативни работници. През 1968 г. службата се обособява в отдел XII, който в началото на 1969 г. се слива с отдел VIII⁹ и продължава да съществува като направление за подготовка и провеждане на специални и остри политически мероприятия. Организационно направлението е обособено като отделение към отдела с щат от 7 души (**Вж. Документ № 32 от сборника**).

При създаването на Службата се отчита, че врагът „отдавна работи и е постигнал сериозни резултати в областите, срещу които е насочена нашата дейност, а ние едва сега започваме“. За изпълнението на някои мероприятия няма никаква материално-техническа база. По голяма част от направленията досега изобщо никой не е работил и няма натрупан никакъв опит – било той положителен или отрицателен. Особеният характер на работата обаче не позволява трупането на отрицателен опит, защото всяко недомислие може да доведе до грешки, които от своя страна ще причинят много сериозни отрицателни политически и други последствия. Ето защо по тези въпроси е решено да се търси помощ от съветските съветници (**Вж. Документ № 9 от сборника**). Отчетено е, че поради липса на щатни бройки

7 В началото на 80-те години са отчетени сериозните успехи, постигнати от отдел VIII. Както казва ръководителят на отдела, ако внимателно се вникне „по-надълбоко във вътрешно-политическия живот и отношенията между Турция – Гърция – САЩ, трудно можем да намерим област на изострените [...] отношения, където нямат пръст пряко или косвено и нашите активни мероприятия“. **Вж. АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 646, л. 1-28**. Въпреки това още в края на 1970 г. в един обстоен доклад засягащ българското разузнаване е посочено, че работата трябва да премине на по-висок етап. Да се скъса с анонимността и да има по-голяма доказателствена стойност. **Вж. „Държавна сигурност структура и основни документи.“ Разширено електронно издание, с. 945**. Независимо от постигнатите успехи провежданите активни мероприятия продължават да имат еднопосочен характер – по идеи и замисъл на Центъра. Отчетено е, че трябва да се култивира „вкус“ у оперативните работници от резидентурите и линейните отдели да излизат с предложения и полезни инициативи в това отношение (**Вж. Документ № 31 от сборника**). В края на 80-те години като главен принцип в работата е издигнато мотото: „Диалог, а не конфронтация.“ Дългосрочните мероприятия, разработени със съдействието на учени и специалисти, каквито има на прикритие в различни ведомства, вече чисто терминологично ще се наричат „Концептуални“ активни мероприятия. Целта на последните преди всичко е да намерят почва в политическите и парламентарни среди на противника, да се работи с „особени неофициални връзки“, както и да се създават контролирани организации (**Вж. Документ № 134 от разширения електронен вариант**).

8 Част от работата на направлението вече е представена в книгата на **Димитрова, Алексениа**. Отдел за убийства. Тайната история на секретна Служба 7, създадена през 1963 г. С., 2010 г. В настоящото издание документите се публикуват в тяхната цялост, за да може читателят да си изгради собствена представа за нещата.

9 Сливването става със Заповед I-512/29 януари 1969 г. и се обособява отдел за „Активни и остри политически мероприятия“ с ръководител полк. Димо Станков. **Вж. АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1., оп. 11, а.е. 184, л. 433-435**.

Службата се е заела с разрешаването на минимално количество задачи, а работата е обемиста и разнообразна и наличният състав не е в състояние да я обхване в цялост (**Вж. Документ № 41 от разширения електронен вариант**).

Направлението има за задача да подготвя в капиталистическите страни, главно в Турция и Гърция, благоприятни условия за успешни действия на разузнавателно-диверсионни групи в тила на противника в особен период, а също така подготвя и провежда специални мероприятия в мирно време като възникналите въпроси по работата се обсъждат с представители на КГБ (**Вж. Документ № 13 от сборника**). До края на 1967 г. Служба VII работи главно по линия на военновременните задачи и формирането на специални диверсионно-разузнавателни групи (СДРГ).¹⁰ По нареждане на ръководството на Управлението в края на 1967 г. работата по военновременното направление временно е спряна.

Усилията са насочени към мирновременните задачи – разработването на определени изменници на Родината, с цел провеждането на специални мероприятия за парирането на тяхната дейност¹¹, подготовка за провеждането при подходяща политическа обстановка на мероприятията по обекти намиращи се на територията на Турция и Гърция с цел усиление на вътрешните противоречия, създаване на антиамерикански настроения и изостряне на отношенията между тези страни.¹² За целта е набелязано провеждането на остри мероприятия срещу редица мирновременни обекти на турска и гръцка територия посредством взривни, запалителни или неприятно миришещи химически вещества. Мероприятията са разработени така, че по възможност да няма преки човешки жертви и целят влошаването на отношенията между двете страни, както и отношенията със САЩ (**Вж. Документ № 20 от сборника**). В наличната документация обаче не се откриват данни за реализацията на някои от тях.

По линия на т. нар. „специални средства“ е направено необходимото за добиването на фармакологични субстанции за оперативно ползване.¹³ Произвеждането на минно-взривни и запалителни средства се явява труден за разрешаване проблем. Поради това е отчетена необходимостта да се потърси помощта на КГБ.¹⁴ Като основна задача на този етап обаче е посочено създаването на група от *агенти-изпълнители*. През есента на 1970 г. в процес на подготовка е група от 4 агента за специални мероприятия, които трябва да бъдат включени в работата. По отношение на оперативните работници от направлението е направен изводът, че

10 На турска и гръцка територия са набелязани стратегически обекти на НАТО, петролопроводи, железопътна и шосейна инфраструктура, срещу които при усложнена обстановка трябва да действат специалните групи. Броят на хората в тях не е уточнен и е подчертано, че постоянно ще се променя, но се предвижда на първо време да не е по-малко от 50-60 души, които трябва да бъдат забронирани по съответния начин. Изисква се отговор от МНО какво въоръжение може да предостави, като предпочитанията са насочени основно към леки безоткатни артилерийски установки, бомбохвъргачки, мощни малогабаритни взривове, автомати и пистолети със заглушители и др. (**Вж. Документ № 30 от разширения електронен вариант**).

11 Още в „Инструкция за работата на разузнавателното управление на ДС“ от 1955 г. е заложено, че: „Провеждането на специални активни мероприятия против отделни лица и обекти става с разрешение на ЦК на БКП.“ **Вж. „Държавна сигурност структура и основни документи.“ Разширено електронно издание, с. 660.**

12 От 1968 г. една от задачите на направлението е разработката на специалните войски на САЩ в ГФР, Турция и Гърция, чиято основна цел е при бъдеща война да действат в тила на българската армия (**Вж. Документ № 25 от сборника**). В крайна сметка се налага мнението, че по тази линия ще има само задачи по организирането на отделни остри мероприятия. По отношение на диверсионните мероприятия трябва да бъдат подбрани обекти, чието уязвяване ще носи политически ефект или понижение на моралния дух на противника. В мирно време тези мероприятия трябва да се прилагат много ограничено – „да носят единичен характер“ (**Вж. Документ № 14 от сборника**).

13 Проучват се различни упойващи, приспивателни, отровни и психозомиметични средства. За целта е установен контакт с химическата лаборатория на Главно управление на народната милиция, болницата на МВР, факултета по фармация при Военно-медицинския институт и Държавно стопанско обединение „Фармахим“. Със средствата на МВР болница са изготвени и необходимите препарати за провалена операция по отвлечение на един от обектите (**Вж. Документ № 29 от сборника**). Организирано е доставянето от чужбина на ЛСД (Диетиламид на лизергиновата киселина), Сернил (Фенциклидин) и Псилоцибин, за да се извършат опити и да се прецени възможността за използването им. Предвидено е в отдела да бъдат доставени за евентуално ползване и известни количества класически средства за приспиване, упояване и отравяне (**Вж. Документ № 66 от разширения електронен вариант**).

14 По отношение на взривните и запалителни смеси са проверени техническите възможности на военните заводи в Сопот, Карлово и Русе, както и на „Военнонаучния институт“ при Министерството на народната отбрана и на Химико-технологичния институт в Бургас. Проучени са специалисти инженери, химици и пиротехници, на които евентуално може да се възложи изготвянето на средствата в завършен вид (**Вж. Документ № 29 от сборника и Документ № 66 от разширения електронен вариант**). В крайна сметка става ясно, че във вида, в който са необходими тези средства не могат да бъдат поръчани в страната или от чужбина, а създаването на специална производствена база с полигон и съответния щат ще струва много скъпо (**Вж. Документ № 32 от сборника**). През 1972 г. е взето решение „ПГУ-ДС да получава оперативна техника направо от СССР, като се заплаща за това на ПГУ-КГБ“. **Вж. АКРДОНБГДСРБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 815 Д, л. 7.** Съставен е подробен списък от необходимите „специални средства“, които трябва да бъдат доставени през второто тримесечие на 1973 г. **Вж. АКРДОНБГДСРБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 815, л. 105-106.**

„поради качествата си, подготовката, липсата на задграничен опит, несходствата в характеристиките със спецификата на работата, с единични изключения, *съставът не е в състояние да реши задачите на направлението*“ (**Вж. Документ № 33 от сборника**).

Малко по-рано през същата година лично министърът на вътрешните работи обръща внимание върху необходимостта от провеждането на по-остри мероприятия, като говори за физическото ликвидиране на определени лица и за изпълнението на смъртни присъди: „На пръв поглед изглежда, че това е черна и мръсна работа, но за нас тя е благородна. [...] Трябва да се намерят смели хора, които ще се захванат и ще доведат работата до край.“ (**Вж. Документ № 70 от разширения електронен вариант**).

Извършената до този момент работа е слаба, както се вижда от кратка бележка в полето на един отчетен доклад (**Вж. Документ № 31 от сборника**). Звеното постоянно е размествано в рамките на разузнаването в търсенето на оптималния вариант и в очакване на реални резултати. В началото на 1972 г. е обособена самостоятелна структурна единица, известна като XVI отдел. За последно направлението фигурира в състава на VIII отдел в документ от 12 юли 1971 г. (**Вж. Документ № 75 от разширения електронен вариант**). В „Списък на материалите за съвместната дейност на ПГУ-КГБ при МС на СССР и ПГУ-МВР на НРБ за периода 1972-1975 г.“ от 7 февруари 1972 г. вече се говори за XVI отдел.¹⁵ Със Заповед №506/22 септември 1972 г. началникът на ПГУ-ДС ген.-майор Стоян Савов възлага на единия от заместниците си полк. Димо Станков (оглавяващ и отдела за активни мероприятия) да отговаря за работата на VIII и XVI отдели.¹⁶ Пряк ръководител на XVI отдел е полк. Иван Горинов, оглавявал преди това XII отдел и отговорник за работата на отделението към VIII отдел в качеството си на зам.-началник отдел. Последният от февруари 1977 г. е зам.-началник на ПГУ-ДС, а от септември същата година е издигнат в чин ген.-майор и отговаря за кадрите на Управлението.

Средата на декември 1989 г., малко преди да излезе в пенсия, ген. Горинов е един от малцината, които взимат участие в първото прочистване на архивни документи от фондовете на разузнаването. Последното става със санкцията на тогавашния зам.-министър Стоян Савов броени дни преди ген. Семерджиев да оглави Министерството. Поради *липса на „оперативна стойност“* са унищожени архивни единици, които биха ни дали по-подробна информация за планирането, финансовото обезпечаване и провеждането на специалните мероприятия за времето до 1975 г.¹⁷ Едно е ясно със сигурност – макар и да няма открити конкретни документи за структурното му обособяване, данните от наличните материали показват, че до тази година отделът функционира пълнокръвно в системата на българското външно разузнаване. По-нататъшната му история обаче остава неизвестна, изчезнала безвъзвратно преди 30 години във вече отдавна изстиналите пещи на металургичния гигант „Кремиковци“.

Следите за практическата работа на XVI отдел не са много, но за сметка на това дават точна и недвусмислена представа за извършеното.¹⁸ Предвид големия кредит на доверие, който му е гласуван от политическото и държавно ръководство, българското разузнаване спешно се нуждае от провеждането на мащабно специално мероприятие, с което да покаже възможностите си да всява респект сред „лицата, възнамеряващи да се ангажират с вражеска дейност срещу НРБ.“ Операцията не закъснява и е проведена буквално като по учебник срещу емигранта Борис Арсов през април 1974 г. от контра-разузнавателното управление на ДС. Не точно по този начин стои случаят с убийството на писателя Георги Марков, което моментално активизира институциите, медиите и обществеността на Запад и за

15 Вж. АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 815, л. 3.

16 Вж. АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 20, л. 133.

17 Вж. описът на АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 550; 553; 554.

18 По темата вече има няколко изключително приносни и изчерпателни изследвания, основани на наличната документация, съхранявана в различните държавни учреждения и институции. Вж: **Христов, Христо**. Държавна сигурност срещу българската емиграция. С., 2000; **Христов, Христо**. Убийте „Скитник“ – българската и британската държавна политика по случая „Георги Марков“. Второ, допълнено издание. С., 2006; **Христов, Христо**. Двойният живот на агент „Пикадили“. С., 2008. На база цитираните книги има създадени и документални филми.

години напред насочва вниманието им към българските и съветските служби за сигурност.¹⁹ 10 години преди смъртта на Марков, малко преди да бъде сменен на поста, тогавашният ръководител на направлението за остри мероприятия полк. Петко Ковачев казва, че за постигането на максимален ефект е най-добре винаги да се провеждат остри мероприятия в най-ниската степен на тяхната острота – „например вместо да ликвидираме дадено лице, да го отвлечем, вместо да унищожим дадена сграда, в която се намира даден институт, да компрометираме института и пр.“ (*Вж. Документ № 49 от разширения електронен вариант*). До каква степен тази философия се е прилагала в практическата работа на отдела можем само да предполагаме на база известните ни примери, дотолкова, доколкото към днешния ден разполагаме предимно с оскъден набор от нереализирани планове и протоколи за унищожени дела, чиято историческа стойност (за разлика от оперативната им) не подлежи на съмнение!

* * *

Сборникът „Държавна сигурност – активни и остри мероприятия 1944–1991 г.“ включва 54, а разширеният му електронен вариант 146 документа, обособени по тематично-хронологичен принцип. Приложен е списък с оригиналните заглавия на документите, като при малък брой от тях заглавието е разширено с информативна цел. Към всеки документ има кратка анотация и подробни искови данни. При отсъствието на датировка върху документа са търсени индиректни връзки със съседни документи от архивната единица или сверяване с други исторически събития, за които има информация. Датировката на съставителите, както и всяка друга намеса от тяхна страна, е поставена в квадратни скоби. Поради своя обем два документа не са публикувани в цялост, а са подбрани части от тях, които ни дават синтезирана информация по темата. В изпълнение изискванията на Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към ДС и РС на БНА в незначителна част от архивните материали е заличена чувствителна информация.

За съставянето на сборника са прегледани над 250 архивни единици от Секретариата на МВР и от архива на разузнаването. Подбраните документи са от фондовете на Първо главно управление на ДС (АКРДОПБГДСРСБНА – Р).

КРДОПБГДСРСБНА

¹⁹ За повече подробности вж. посочените в бел. 18 книги и източниците цитирани в тях, както и спомените на оцелелия след неуспешен опит за покушение срещу него в парижкото метро **Костов, Владимир**. Българският чадър. С., 1990.

INTRODUCTION

The documentary volume “State Security – Active and Pointed Measures 1944-1991” is the fifty-fifth edition of the series “From the Archives of State Security” of the Committee for Disclosing the Documents and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens to the State Security and the Intelligence Services of the Bulgarian National Army.

The topic proposed to the reader’s attention is especially relevant today, when the techniques of keeping a cold war have improved significantly compared to the period under review. In the work of any modern intelligence service there is a certain set of measures, the development and implementation of which is aimed to, the greatest extent, at achieving its primary goals and objectives. One of the main techniques in this regard is the conduct of information warfare and psychological operations for influence.¹ In modern times, the use of the term *hybrid warfare* is used extensively. Traditionally, hybrid warfare contains the hallmarks of information and psychology, but not only that. This war is not officially declared and is not being waged, and the special services use unconventional means - infiltration into the information environment of other countries, inciting panic, financing of deliberately created political entities in order to change the foreign policy line of the targeted opponents and the war could not be “won”, or at least not in the traditional sense of the word.

The partial application of such so-called hybrid tactics is not a new phenomenon, but has been literally practiced for decades by intelligence, of course according to the technological capabilities of the time.

For the first time since the end of the Second World War, Bulgarian foreign intelligence was assigned a work of a similar nature with a decision in Minutes B of the meeting of the Central Committee of the Bulgarian Communist Party on 29 March 1955. First Directorate of State Security was tasked with promoting the policy of the socialist camp and to have political influence in the capitalist countries, but the real activity began in the early 60s of the twentieth century. Necessary prerequisites for the implementation of these tasks are the creation of many and purposeful relations with bourgeois liberal-democratic political circles – famous and respected politicians, writers, professors, journalists and others with authority among the local public². They should be systematically worked on to explain the Bulgarian positions on various political and other issues, the search for common ground on individual issues in order to create conditions for the use of some of them in the tasks. With regards to newspapers and magazines, one with a large circulation and influence should be sought. In this respect, it is not recommended to provide ready or almost ready materials, because it would only formally facilitate the work and would create a danger of decryption (*See Document No.8 of the extended electronic version*).

At the end of 1962, within the Information Department at the First Directorate of State Security, a division of active and disinformation activities, also known as Service B, was established. In 1966, Eight Department was established on the basis of that service (*See Document No.31 of the documentary volume*). The activity in the field of active measures and disinformation is regulated

1 *Information warfare* is generally expressed in targeted actions taken to achieve information superiority through the processing and manipulation of information. Very often this is an impact on the civilian population and/or the military on the other hand, through the dissemination of certain information in the form of propaganda or misinformation in order to demoralize the enemy. *Psychological warfare*, also known as psychological operations, propaganda, etc. aim to influence the value system, beliefs, emotions, motives, thinking, morals and behavior of people. This type of war is not limited to soldiers, but can also target governments, organizations and civilian groups of people. Psychological warfare can be used in peacetime as a form of indirect aggression against a country. Propaganda can influence public opinion in the target country to reduce public support for the current government. For more details See: **Psi-Factor Library Information-Psychological Warfare**. <https://psyfactor.org/lybr62.htm> Last visited on 12.10.2020

2 The first steps are always difficult. At the beginning, a "reprimand" punishment was imposed on most of the residencies for non-fulfillment of the tasks assigned. In conclusion, the lack of concrete results with most of the residencies also indicates insufficient connections of Bulgarian operatives with appropriate journalists and politicians, which can be used in order to have a positive impact on local public opinion (*See Document № 6 from the extended electronic version*). It was also concluded that the measures were carried out "primitively" due to the lack of an information base (*See Document № 6 of the collection*).

by two documents. Personal top secret letter №I-2610 / 10 July 1963 to the Chairman of the State Security Committee, Mr. Angel Solakov, and top secret Order №I-4690/31 December 1964 to the Minister of Interior, Mr. Diko Dikov. Apart from the mentioned above, there is no other document – an order, condition or instruction to provide a more comprehensive regulation.³

The order in question instructs all measures of political influence and disinformation carried out by the bodies of the Ministry of Interior to be coordinated at the central level with Service B at the First Directorate of State Security. All divisions of the Ministry of Interior must collect and deliver to the Service the following information - forms for filling in, forms, seals, government and other documents, signatures of statesmen, etc., necessary for the preparation of revealing and disinformation measures. Radio counterintelligence to provide the Service all necessary and useful materials. Fourth Directorate of State Security to prepare, at the request of the Service, all kinds of documents, letters, handwriting, signatures, etc. First Directorate coordinates with the relevant departments (Ministry of Foreign Affairs, General Staff of the Bulgarian National Army, Ministry of Foreign Trade, etc.) any measure that falls within their areas of competence. All Directorate official, who go to work abroad, must undergo an internship in Service B (*See Document No.10 of the documentary volume*).

Active measures are held through unofficial channels and with special means. Through them, intelligence supports foreign policy party and propaganda bodies and their activities abroad. It is no coincidence that these measures are called the “sword of intelligence” (*See Document No.48 of the documentary volume*). This activity envisages influencing the positions of individual countries, political, military and other figures, as well as the governments, parties, organizations and the formation of public opinion in a country. The intelligencer is obliged to find the foci of crises, dissatisfaction, unpleasantness, disagreement, rivalry and struggle in the enemy’s camp. Discovering the most sensitive points requires knowledge and a scientific approach, awareness of the processes in the world and in the respective country. Measures with more emotional content are used to achieve short-term tactical goals in the conditions of constantly changing situations and to cause an immediate effect. In such a case, significant exaggeration and sharp misinformation can be resorted to. Conversely, active measures of a long-term nature should have a more relaxed, moderate tone (*See Document No.49 of the documentary volume*).

Activities for political influence are realized through the so-called *agency for influence*, originating from governmental, religious and other circles. Individual political parties, groups and public organizations are also used for political influence. In some countries, parties and groups may be set up to hold active measures. Disinformation is used in the field of economics, science and the armed forces. Channels for operative games and double agents are also used for active measures. In many cases, the technical equipment that the enemy services install in the offices and quarters of the Bulgarian foreign representatives is used as a means of disinformation. The method of spreading false rumors is often practiced, as well as the legendary distribution of documents on behalf of various organizations and groups in the form of photocopies or in the original. The “loss” of documents that can be found by the interested parties is also a common practice (*See Document No.12 of the documentary volume*).

These measures are aimed primarily at the United States and its NATO allies in order to create controversy between them and are aimed at the withdrawal of some small countries from the pact. They are also aimed at the enemy’s centers for anti-communist propaganda, as well as at the bodies for conducting the “psychological war”. Measures are being prepared in support of the “progressive forces and national liberation movements”. Intelligence carried out activities to compromise some politicians who are hostile to the socialist camp, especially in developing countries, the Middle East.

As evidenced by a large part of the documents in this documentary volume, purposeful actions for

³ In 1979, for this reason, a number of obligations of the operational units were no longer fulfilled and the need for a new regulatory document was emphasized, taking into account the experience gained and the real state of affairs (*See Document № 42 of the documentary volume*). The latter did not happen, which is why 9 years later again (and again with the same success) the question arises to establish a "Regulation" for the work of First Main Directorate - State Security in the field of active measures (*See Document № 51 of the documentary volume*).

coordination and interaction between the bodies of the State Security and the KGB⁴ are constantly carried out in this field. In the process of this cooperation, the main goals and tasks assigned to the active measures department are clearly outlined. Most of them remain constant during the period under review and others are added to them depending on the political situation. According to the instructions of the leadership of the Ministry and the Directorate and in coordination with KGB, the work of the department was focused primarily on Turkey and Greece, in the Mediterranean region, on the weakening of the southern wing of NATO and the Arab countries.

In general, the directions of the work are the following: 1 / Compromising the US policy towards Turkey and strengthening the tendencies for its withdrawal from NATO. Compromising the Greek military and the government of the country and intensifying the contradictions between Greece and the United States, on the one hand, and Turkey, on the other; 3 / Strengthening "progressive regimes" in Africa and the Middle East; 4 / Deepening of the contradictions between the Western European member states of NATO; 5 / Exposing the intentions of the Western intelligence for economic diversion against the People's Republic of Bulgaria and intensifying the contradictions among the Bulgarian enemy emigration; 6 / Improvement of the economic situation in the country and deterioration of the economic situation of Turkey and Greece; 7 / Improving the position of the People's Republic of Bulgaria in the Balkans by normalizing relations with Albania and introducing elements in the relations between Yugoslavia, Albania and Greece, beneficial for the People's Republic of Bulgaria and the socialist camp; 8 / Conducting military disinformation in order to mislead foreign intelligence about the actual plans, intentions, actions and capabilities, deployment, organization and combat readiness of the Bulgarian National Army (*See Document No.33 of the documentary volume*). Since the late 1960s, special attention has been paid to the activities of Division A, which is responsible for countries whose policies are not in line with the ones of the Communist Party of the Soviet Union. The emphasis here is on the hostile plans of the Maoists, the "Chinese ruling clique and the Albanian dissidents", against the unity of the socialist countries in the international communist movement and on the creation of an anti-Soviet bloc in the Balkans (*See Document No.80 of the extended electronic version*). Thus, at the end of the 1970s, the main opponents in the field of active measures were already the United States and China, whose interests in the Balkans completely coincided, but the Chinese were much more dangerous because they affected the field of ideology (*See Document No.37 and No.41 of the documentary volume*).

Since the very establishment of the department, the so-called *documentation department* has been functioning as an auxiliary unit to it, which directly supports and records the work on conducting and carrying out the active measures. Through the residencies, the department is provided with samples of various documents and written materials from the developed countries, based on which the documents necessary for the active measures are forged. These are letters, notes, reports, reviews, etc., giving an idea of how the documents are formed - addressing, arranging the text, signatures, stamps, typewriting, etc. (*See Document No.90 of the extended electronic version*). The collected samples are stored in binders arranged by country, taking measures to preserve their appearance - they are not perforated, and no notes are made on them in order to use them in the future.

The directorate provides the necessary stationery and blank samples of forms and envelopes for the preparation of documentation for individual active measures. This includes paper, ink, pens, typewriter ribbons, photographic materials, glues, letterheads from various departments, machine paper, envelopes and more. It collects the necessary signatures and stamps for affixing on the documentation for the purpose of the active measures. Provides the translation of the text into the respective language of the given active measure⁵, forms the given document and launches it for realization on the respective channel or according to the instructions from the leading operational directorate. Keeps a file of the addresses, places and city mailboxes through which the measures

4 It is stated that the lack of strong unity and coordination between socialist intelligence services and countries fuel the appetites and hopes of the enemy and facilitate its actions. "Every day we feel and see how the enemy is trying to tickle us on the basis of nationalism and anti-Sovietism." That is why the common efforts must be united in strong class and political positions, and the work must be "built on the solid and tested foundations of proletarian internationalism." (*See Document № 34 of the documentary volume*).

5 The department searches for suitable Bulgarian citizens who speak foreign languages and has the addresses of all members of the Union of Translators, among whom it performs verification and selection (*See Document № 45 of the collection*).

for prevention of failure are realized, as well as the persons, whose handwriting or other feature is used for drawing up a given document included in an active measure. According to the needs of the separate directorates, it provides translation of materials from foreign legal and other sources on problematic issues, ensuring their storage and use by the individual operatives. Takes care of the mail for and from the residencies (*See Document No.39 from the documentary volume*).

Somewhere around the end of 1982, there was a proposal that all cases related to the measures carried until 1975 should be seized, inspected and cleaned of unnecessary and non-operational materials. Since the establishment of Eight Department, more than 1000 active measures have been held, and a solid documentation has been accumulated. From the materials in the dossiers, the proposals for implementation, the incriminated originals, documents, materials and references for the obtained effect must be stored, which, by directions, should be arranged in a folder by years and time of realization. The individual active measures carried out as part of operations should be classified in one place and bear the registration number of the respective operation. After 1975, the cases were regularly cleaned and arranged in the same way every year. It is envisaged to keep the registration numbers of the cleared cases.

Newly formed cases must be kept in the documentation department of the directorate (*See Document No.47 of the documentary volume*).

After getting acquainted with the available documentary file on the topic, it is not clear that during the period under review there was a deciphered Bulgarian measure, but nevertheless the department is accompanied by a number of problems that inevitably affected its work. There were several weaknesses in terms of diversification of the forms, methods, means and especially the channels through which the desired information and disinformation are brought to the knowledge of the enemy (*See Document No.109 of the extended electronic version*). In general, however, the main problems are rooted in the chronic shortage of staff, the training of the operational staff, the need for a quality agency and the development of the material base. Some of the measures taken have yielded some positive results. Thus, the printing base of the Fifteenth Technical and Documentation Department, First Main Directorate of State Security was transferred to the disposal of Eight Department for the purpose of its use in the development of the active measures (*See Document No.125 of the extended electronic version*).

Even though "the activity of the department is subordinated to higher party and government bodies" until the end of the covered period, the issue of lack of staff has not been resolved in the appropriate manner. Attempts to compensate for this by increasing the number of operational workers on a public basis⁶ have been reported as patching up the situation. Again, at that time there was no de facto economic direction, and as indicated it should be on a par with the Turkish one in terms of importance and all the others should follow them (*See Document No.136 of the extended electronic version*).

There was a lack of workers who are fluent in the respective languages, and when there were such, it was at the expense of their insufficient operational experience, including abroad. That necessitated the use of outsiders, which was dangerous and unacceptable (*See Document No.31 of the extended electronic version*). In the early 80's the problem with the consultants was not solved yet, especially with the use of prominent scientists from the Institute of Balkan Studies, Sofia University, the Bulgarian Academy of Sciences, etc., in order to be able to ensure the scientific support of the conducted operations⁷. The plans of the different divisions of the department were not always developed on

6 As it is clear from the documents, it is common practice after the retirement of an operational worker to be returned to work as an operational workers on a public basis with the appropriate remuneration.

7 In the early 1980s, the serious successes achieved by Eight Department were reported. As the head of the department says, if one carefully looks "deeper into the domestic political life and the relations between Turkey - Greece - the USA, he can hardly find an area of sharpened [...] relations without involving, more or less, our active measures". See АКР/ДОПЫ/ДСРБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 646, л. 1-28. However, as early as the end of 1970, a comprehensive report concerning Bulgarian intelligence stated that the work should move to a higher stage. To break with anonymity and have greater probative value. See "State Security - Structure and Basic Documents." Extended electronic edition, p. 945. Despite the successes, the active measures continued to have a one-way nature - the ideas and plans of the Center. It has been acknowledged that a "taste" must be cultivated in the operational staff of the residencies and line departments to come up with suggestions and useful initiatives in this regard (*See Document No. 31 of the documentary volume*). At the end of the 1980s, the main principle in the work was the motto: "Dialogue, not confrontation." Long-term measures, developed with the assistance of scientists and specialists, such as those in disguise in various departments, will now be called "Conceptual" active measures. The aim of the latter is primarily to find ground in the political and parliamentary circles of the enemy, to work with "special informal connections", as well as to create controlled organizations (*See Document № 134 of the extended electronic version*).

the basis of commitment and coordination with the activity of the line departments. That created a discrepancy, which very often occurred between the planned actions and the real opportunities for their implementation. The issue with the agency continued to be the Achilles' heel not only of the department but of intelligence in general. The number of agents and trusted connections was too small, leading to congestion, which could have a negative impact on the work, including decipherment (*See, for example, Document No.46 of the documentary volume and Document No.116 of the extended electronic version*). Therefore, in order to protect legal residencies from direct failure in the conduct of a particular measure, the need to use couriers with foreign passports and special agents was emphasized. And, as is well known, the specific work of an intelligence service is inconceivable without an agency and money (*See Document No.35 of the collection*).

The Department for Special Measures was established in 1963 as an independent Eight Service⁸ of the First Directorate of State Security with a staff of 4, and since 1966 - 7 operational workers. In 1968, the service was transformed into Twelfth Department, which in early 1969 merged with Eight Department⁹ and continued to exist as a direction for the preparation and conduct of special and pointed political measures.

Organizationally, the directorate is formed as a unit to the department with a staff of 7 people (*See Document No.32 of the documentary volume*).

At the time of establishment of the Service, it was assumed that "the enemy has been working for a long time and has achieved serious results in the areas where our activities are directed, and we are only just beginning." There is no material and technical base for the implementation of some activities. In most of the areas so far no one has worked at all and no experience has been gained - positive or negative. However, the special nature of the work did not allow the accumulation of negative experience, because any misconception could lead to mistakes, which in turn would cause very serious negative political and other consequences. Therefore, it was decided to seek help from the Soviet advisers on these issues (*See Document No.9 of the documentary volume*). It is noted that due to the lack of staff, the Service has taken on the task of solving a minimum number of tasks, the work was voluminous and different in kind and the available staff was not able to cover it in its entirety (*See Document No.41 of the extended electronic version*).

The directorate was aimed at preparing in the capitalist countries, mainly in Turkey and Greece, favorable conditions for successful actions of intelligence and sabotage groups in the rear of the enemy in a special period, and also preparing and conducting special measures in peacetime, while the arising work-related issues were discussed with KGB representatives (*See Document No.13 of the documentary volume*). Until the end of 1967, Seventh Service has worked mainly on wartime missions and the formation of special sabotage and intelligence groups (SIG).¹⁰ By order of the management of the Directorate, at the end of 1967 the work in the wartime direction was suspended.

Efforts were focused on peacetime tasks - the development of certain traitors to the Motherland, in order to conduct special measures to fend off their activities¹¹, preparation for holding, in an appropriate political environment, measures on sites located on the territory of Turkey and Greece in order to intensify internal contradictions, create anti-American sentiment and aggravate relations

8 Part of the work of the directorate is already presented in the book of **Dimitrova, Alexenia**. Homicide Squad. The Secret History of Secret Service 7, established in 1963. S., 2010. In this edition, the documents are published in their entirety so that the reader can build his own idea of the matter.

9 The merger took place under Order I-512 / 29 January 1969 and a department for "Active and Pointed Political Measures" was established, headed by Colonel Dimo Stankov. **See АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1., оп. 11, а.е. 184, л. 433-435.**

10 Strategic NATO sites, oil pipelines, railway and road infrastructure have been identified on Turkish and Greek territory, against which special groups must act in a complicated situation. The number of people in them is not specified and it is emphasized that it would constantly change, but it is envisaged that at first there would be not less than 50-60 people who must be booked accordingly. An answer is required from the Ministry of Foreign Affairs as to what weapons it can provide, and the preferences are mainly focused on light recoilless artillery installations, bombers, powerful small-scale explosions, submachine guns and pistols with silencers, etc. (*See Document № 30 of the extended electronic version*).

11 In the "Instruction for the work of the intelligence directorate of the State Security" from 1955 it is stated that: "The conduct of special active measures against individuals and sites is with the permission of the Central Committee of the Bulgarian Communist Party." **"State Security - Structure and Basic Documents." Extended Electronic Version, p. 660.**

between these countries¹². For this purpose, it is planned to carry out pointed measures against a number of peacetime sites on Turkish and Greek territory by means of explosive, incendiary or unpleasant-smelling chemicals. The measures are designed so that, if possible, there are no direct human casualties and aim at the deterioration of relations between the two countries, as well as relations with the United States (*See Document No.20 of the documentary volume*). However, the available documentation does not contain data on the implementation of any of them.

Under the so-called "special means" the necessary steps have been taken to obtain pharmacological substances for operational use¹³. The production of explosives and incendiary devices is a difficult problem to solve. Therefore, the need to seek the help of the KGB¹⁴ was considered. The main task at this stage, however, was to create a group of *agents - contractors*. In the autumn of 1970, a group of 4 agents for conducting special measures was in preparation to be involved in the work.

With regards to the operational workers of the directorate, it was concluded that "due to their qualities, training, lack of foreign experience, differences in character with the specifics of the work, with a few exceptions, *the staff was not able to solve the tasks of the directorate*" (*See Document No.33 of the documentary volume*).

Earlier in the year, the Minister of Interior himself drew attention to the need of tougher measures, talking about the physical liquidation of certain individuals and the execution of death sentences: "At first glance, this seems to be black and dirty work, but for us it is noble. [...] Brave people must be found who will set to work and complete it." (*See Document No.70 of the extended electronic version*).

The work done so far was weak, as could be seen from a short note in the side field of a report (*See Document No.31 of the documentary volume*). The unit was constantly relocated within the intelligence in search of the optimal option and in anticipation of real results. At the beginning of 1972, a separate structural unit, known as the Sixteenth Department, was established. Last seen in a document of 12 July 1971, the directorate was part of Eight Department (*See Document No.75 of the extended electronic version*). Sixteenth Department¹⁵ is mentioned in the "List of materials for the joint activities of First Main Directorate - KGB at the Council of Ministers of the USSR and the First Main Directorate – Ministry of Interior of the People's Republic of Bulgaria for the Period 1972-1975" of 7 February 1972. By Order No.506 / 22 September 1972, the Head of First Main Directorate – State Security, Major General Stoyan Savov, assigned one of his deputies, Colonel Dimo Stankov (Head of the Department for Active Measures) to be responsible for the work of Eight and Sixteenth departments¹⁶. The Direct Head of the Sixteenth Department was Colonel Ivan Gorinov, who previously headed the Twelfth Department and was responsible for the work of the directorate at Eight Department in his capacity as Deputy Head of the department. The latter has been Deputy Chief of First Main Directorate – State Security since February 1977, and since September of the same year he has been promoted to the rank of Major General and was responsible for the staff of the directorate.

12 Since 1968, one of the tasks of the directorate has been the development of US special forces in the Federal Republic of Germany, Turkey and Greece, whose main goal in a future war was to operate in the rear of the Bulgarian army (*See Document Np. 25 of the documentary volume*). In the end, the opinion prevails that in this line there will be only tasks for organizing separate pointed measures. With regards to sabotage activities, sites must be selected whose damage would have a political effect or lower the morale of the enemy. In peacetime, these measures must be applied in a very limited way - "to be of a single nature" (*See Document № 14 of the documentary volume*).

13 Various narcotics, hypnotics, poisons and psychosimimetics were being examined. For that purpose, contact was established with the chemical laboratory of the Main Directorate of the People's Militia, the hospital of the Ministry of Interior, the Faculty of Pharmacy at the Military Medical Institute and the State Economic Association "Pharmachim". The necessary preparations for the failed operation to abduct one of the subjects were prepared with the funds of the Ministry of Interior Hospital (*See Document № 29 of the documentary volume*). The supply of LAD (Lysergic Acid Diethylamide), Sernil (Phencyclidine) and Psilocybin from abroad has been organized in order to carry out experiments and to assess the possibility of their use. It is envisaged that certain quantities of classic sleeping pills, anesthetics and poisoning will also be delivered to the department for possible use (*See Document № 66 of the extended electronic version*).

14 With regards to explosive and incendiary mixtures, the technical capabilities of the military plants in Sopot, Karlovo and Ruse, as well as of the Military Scientific Institute at the Ministry of National Defense and the Chemical Technology Institute in Burgas were considered. Specialized engineers, chemists and pyrotechnicians, who may be tasked with the preparation of the devices in their entirety (*See Document № 29 of the documentary volume and Document № 66 of the extended electronic version*) were examined and inspected. At the end, it became clear that in the form in which these devices are needed, such could not be ordered in the country or abroad, and the creation of a special production base with a landfill and the respective staff would be very expensive (*See Document № 32 of the documentary volume*). In 1972, a decision was made for First Main Directorate of State Security to receive operational equipment directly from the USSR and pay for it directly to First Main Directorate of KGB." See АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 815 Д, л. 7. A detailed list of the necessary "special means" to be delivered in the second quarter of 1973 has been drawn up. See АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 815, л. 105-106.

15 See АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 815, л. 3.

16 See АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 20, л. 133.

In mid-December 1989, shortly before retiring, Gen. Gorinov, was one of the few to take part in the first purge of archival documents from intelligence funds. The latter happened with the sanction of the then Deputy Minister Stoyan Savov a few days before Gen. Semerdzhiev headed the Ministry.

Due to the *lack of “operational value”*, archival units were destroyed, which would have given us more detailed information on the planning, financial support and conduct of special measures for the period up to 1975¹⁷. One thing is clear - although no specific documents have been found for its structural differentiation, the data from the available materials show that until that year the department has been functioning in full capacity in the system of the Bulgarian foreign intelligence. However, its further history remains unknown, disappearing irretrievably 30 years ago in the long-cooled furnaces of the metallurgical giant Kremikovtzi.

There are not many traces of the practical work of Sixteenth Department, but on the other hand they give an accurate and unambiguous idea of what has been done¹⁸. Given the large credit of confidence voted for by the political and state leadership, Bulgarian intelligence urgently needed to hold a large-scale special measure to show its ability to instill respect among “persons intending to engage in hostile activity against the People’s Republic of Bulgaria. “The operation came just on time and was carried out literally like in a textbook against the emigrant Boris Arsov in April 1974 by the counter-intelligence department of State Security. This is not exactly the case with the murder of the writer Georgi Markov, which immediately activated the institutions, the media and the public in the West and for years to come turned their attention to the Bulgarian and Soviet security services¹⁹. 10 years before Markov’s death, shortly before he was replaced, the then Head of Special Measures Department, Colonel Petko Kovachev, said that in order to achieve maximum effect, it was best to always hold pointed measures at the lowest level of their severity - “for example, instead of liquidating a person, kidnapping him, instead of destroying a building in which an institute is located, simply compromise the institute, etc.” (*See Document No.49 of the extended electronic version*). To what extent this philosophy has been applied in the practical work of the department, we can only guess on the basis of our known examples, insofar as today we have mostly a scarce set of unrealized plans and protocols for destroyed cases, whose historical value (as opposed to their operational) is beyond doubt!

* * *

The documentary volume “State Security - Active and Pointed Measures 1944-1991” contains 54 documents, and its extended electronic version - 146 documents, separated by thematic and chronological principle. A list of the original titles of the documents is attached, and in a small number of them the title is extended for information purposes. Each document has a short annotation and details. In the absence of a date on the document, indirect links to neighboring documents from the archive unit are sought or reconciliations with other historical events for which information is available. The date of the compilers, as well as any other intervention on their part, is placed in square brackets. Due to their volume, two documents have not been published in full, but parts of them have been selected, which give us synthesized information on the topic. In compliance with the Law on Access and Disclosure of Documents and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens to the State Security and Intelligence Services of the Bulgarian army, sensitive information in a minor part of the archive materials has been deleted.

For the compilation of the documentary volume, more than 250 archival units from the Secretariat of the Ministry of Interior and from the Intelligence Archive have been examined. The selected documents are from the funds of the First Main Directorate of State Security (АКРДОПБГДСРСБНА – Р).

АКРДОПБГДСРСБНА

17 See АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 550; 553; 554.

18 There are already several extremely contributing and comprehensive studies on the topic, based on the available documentation stored in various government agencies and institutions. See: **Hristov, Hristo**. State Security against the Bulgarian Emigration. S., 2000; **Hristov, Hristo**. Kill the Wanderer - the Bulgarian and British state policy in the case of Georgi Markov. Second, supplemented edition. S., 2006; **Hristov, Hristo**. The Double Life of Agent Piccadilly. S., 2008. Documentary films have been created on the basis of the cited books.

19 For more details, see the books mentioned in note 18 and the sources cited in them, as well as the memories of the survivor, **Kostov, Vladimir**, after an unsuccessful assassination attempt in the Paris metro. The Bulgarian umbrella. S., 1990

СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ С АНОТАЦИЯ

1. Мероприятия за по-нататъшно усилване на координацията и взаимодействието между органите на ДС и КГБ, София, 3 юли 1959 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 195, л. 1-5

Посочено е, че в случай че на ДС се удаде да вербова агент в капиталистическа страна, но няма възможност да го ръководи и използва, да го предаде на връзка на КГБ. В интерес на общата работа българското разузнаване ще провежда дейност в полза на съветското. КГБ трябва да изпрати в България ръководни кадри от линейните си отдели, с които на място да се обсъдят въпросите по координираните действия.

2. Справка за извършената работа от резидентурите в Турция, Гърция и някои други капиталистически страни по оказване влияние на общественото мнение в тези страни, София, 1959 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 475, л. 5-13

Съобщава се, че в резултат на получените указания и разработените мероприятия, работниците по места пристъпват към поместване на статии в буржоазната преса за оказване на влияние на общественото мнение. Отчетено е, че не целят задграничен апарат е успял да се включи в мероприятията поради липса на опит, ясно разбиране и предварителна подготовка.

3. Справка за работата и възможностите за обработване на общественото мнение в капиталистическите страни, София, 1960 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 499, л. 169-179

Отбелязва се, че не всички резидентури работят активно и системно както за използването на наличните възможности, така и за развиването на нови. Извън поместването на статии в пресата към момента липсва разнообразие на други начини и форми на влияние.

4. Предложение за провеждане на мероприятия за засилването на недоверието между Англия и Западна Германия, София, [февруари] 1961 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 476, л. 5-6

Отчетено е, че накърнените търговски интереси на Англия в Гърция и растящото икономическо и политическо влияние на ГФР в тази страна могат и трябва да бъдат използвани за провеждането на мероприятия.

5. План за провеждане на мероприятия за въздействие на общественото мнение в капиталистическите страни за сключването на мирен договор с Германия и против агресивната политика на американците и съюзниците им, София, 29 август 1961 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 476, л. 43-47

Посочено е, че освен публикации в пресата е необходимо да се издирят лица с възможности да правят запитвания в парламентите и да изнасят пресконференции във всички по-важни страни като Турция, Гърция, Англия, САЩ, Франция, Италия и Австрия.

6. Бележки от съвещанието при първия зам.-министър на МВР Ангел Солаков по работата на Служба „Б“, София, 14 ноември 1963 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 478, л. 22-26

Акцентира се върху провеждането на по-малко, но добре обмислени мероприятия, които да имат по-голям ефект. Отчетено е, че на този етап мероприятията се провеждат „примитивно“, поради липсата на информационна база, както и на необходимите документи като подписи, бланки, печати и др. По отношение на средствата на провеждане е посочена необходимостта от усвояването на „ракети и всички други форми, памфлети, вицове, слухове и т.н.“

7. Основни положения за организацията на работата по линия на „специалните групи“, София, 1963 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 543, л. 1-9

Посочено е, че до момента работата по специалните групи е водена от линейните отдели и от окръжните управления по места. Не са разработени цялостни планове за работата по различните „вражески страни“ с обозначени цели и задачи и необходимите мероприятия за тяхното постигане и изпълнение. Належща е необходимостта от изграждането на канали за прехвърлянето на групите, както и опорни пунктове за укрепването и снабдяването им.

8. План на мероприятия за политическо влияние през 1964 г., София, 22 януари 1964 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 479, л. 1-8

Очертани са основните насоки на мероприятията за политическо влияние по отношение на Югоизточното командване на НАТО, САЩ, ГФР, Турция, Гърция и пропагандните центрове на противника.

9. Доклад за работата на Служба VII при Управление I КДС, София, 7 октомври 1964 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 545, л. 1-14

Посочва се, че по голяма част от направленията досега не е работено и няма натрупан никакъв опит. Особеният характер на работата обаче не позволява допускането на грешки, защото последните могат да доведат до много сериозни отрицателни политически и други последствия.

10. Заповед № I-4690 за подобряване на работата и организацията, планирането и координирането на активните мероприятия и дезинформацията, София, 31 декември 1964 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - М, ф. 1, оп. 11, а.е. 68, л. 634-637

Наредено е всички мероприятия по политическо въздействие и дезинформация, провеждани от органите на МВР да се съгласуват на централно ниво със Служба „Б“ при Управление I КДС. Всички работници от Управлението заминаващи на задгранична работа задължително минават на стаж в Службата.

11. План за мероприятия по проваляне на усилията на САЩ да урегулира отношенията между Турция и Гърция и за по нататъшното разгаряне на антиамериканските настроения в тези страни, София, 6 април 1965 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 478, л. 46-49

Отчетено е, че едно подобряване на Кипърската криза няма да е благоприятно за отношенията на България с Турция и Гърция. Последното обаче е малко вероятно, защото дори и да се постигне някакво споразумение то няма да отстрани съществуващите противоречия, а може дори да ги задълбочи. Независимо от това е необходимо да се провеждат мероприятия за поддържане на напрежението между Турция и Гърция и за създаване и разгаряне на настроения срещу САЩ и Англия.

12. Ролята на резидентурите в подготовката и провеждането на активни мероприятия, доклад от полк. Д. Станков, София, 1 юли 1965 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 69, л. 126-150

Посочено е, че АМ са втората страна от дейността на разузнаването. Те се провеждат по неофициални канали и със специални средства. Посредством тях разузнаването подпомага външнополитическите партийни и пропагандни органи и тяхната дейност зад граница.

13. Въпроси за обсъждане с Христофор Георгиевич Аганесян от КГБ по време на пребиваването му в България, София, [1965 г.]

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 549, л. 16-29

Обсъдена е структурата и вътрешната организация на службата, както и основно въпросите за специалните групи и тяхната подготовка и задачи, вербовката на агенти и използването им, работата по военно и мирновременните обекти и специалните войски на противника.

14. Предложение за подобряване на работата на Служба VII при Управление I КДС, София, 1965 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 549, л. 30-34

Посочено е, че по отношение на диверсионните мероприятия трябва да бъдат подбрани обекти, чието уязвяване ще носи политически ефект или понижение на моралния дух на противника. В мирно време тези мероприятия трябва да се прилагат много ограничено – „да носят единичен характер“. Предвижда се и провеждането на „остри мероприятия по отношение на най-злостните наши врагове зад граница – изменници на родината, отговорни фактори във вражеската емиграция и вражеските разузнавателни централи и др. подобни“.

15. Проектощат на Служба VII при Управление I КДС, София, 10 май 1967 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 546, л. 1-4

По щата за 1967 г. Службата разполага със седем щатни бройки. Изисква се отпускането на още 5+2 бройки за мирновременните обекти, военни специалисти и задгранична работа.

16. Справка за планираните и проведени мероприятия за политическо въздействие във връзка с преврата в Гърция от 21 април 1967 г., София, 31 май 1967 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 195, л. 144-149

Набелязани са основните задачи и насоки в работата, а именно: 1/ Разобличаване на превратаджийското правителство пред световната общественост и неговата изолация в дипломатическо, политическо и икономическо отношение; 2/ Засилването на противоречията между правителството, Двора и висшето офицерство; 3/ Разобличаване плановете на ЦРУ за извършването на аналогични преврати в Кипър, Турция, Сирия и други страни.

17. Доклад за състоянието на работата в Служба VII при Управление I КДС, София, 30 септември 1967 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 545, л. 92-99

Към момента службата разполага с 39 агента от тях 3 зад граница, а 24 са предвидени за включване в специалните групи. Главната и най-трудна задача пред службата е създаването на агентурна база на противникова територия и към момента тази задача остава нерешена. Предлага се резидентурите в Турция и Гърция да предоставят наличната си агентура с възможности за работа по набелязаните цели във военно време и да я подготвят за това, без да престават да я използват по текущите ѝ задачи в мирновременна обстановка. Отчетено е наличието на обективни възможности чрез провеждането на „специални“ мероприятия на противникова територия да се решат редица проблеми и да се създадат усложнения за врага.

18. Тезиси за основните насоки на мероприятията за оказване на политическо въздействие в Турция, София, 12 декември 1967 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 239-244

Очертани са основните пунктове за укрепване на отношенията между двете страни. Набелязани са мероприятия по външната политика, търговията и туризма. Като главна политическа задача е посочено неутрализирането и постепенното откъсване на Турция от НАТО и САЩ.

19. Основни насоки на активните мероприятия, София, [1967 г.]

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 251-257

Конкретизират се активни мероприятия по Турция като част от тях са отхвърлени, някои с мотива „слабо“ и „дребно“. Набляга се на необходимостта от активизирането на работата на други институции в областта на спорта, туризма, икономиката, селското стопанство и културата, посредством които да се съдейства за укрепването на отношенията между двете държави.

20. План-предложение за подготовката за провеждане на специални мероприятия за 1968 г., София, 12 март 1968 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 551, л. 1-7

Набелязано е провеждането на остри мероприятия срещу редица мирновременни обекти на турска и гръцка територия посредством взривни, запалителни или неприятно миришещи химически вещества.

21. Предложение от Служба VII Управление I КДС за провеждането на специално мероприятие, София, [преди 20 май] 1968 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 182-185

Предвижда се отправянето на смъртна заплаха към виден турски журналист с цел да се създаде впечатление, че след убийствата на Кенеди, Мартин Лутър Кинг и др. в САЩ, чиито извършители остават неразкрити, „американските екстремисти изнасят терора“.

22. Бележки на Служба „Б“ при отдел VI, Управление I КДС по предложението на Служба VII за провеждането на „специално мероприятие“ в Турция, София, 20 май 1968 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 195-196

Счита се, че избраната кандидатура за обект на мнимото покушение е неподходяща, защото в случай, че човекът се уплаши и спре да пише статии срещу политиката на САЩ, ДС ще се лиши от „една голяма трибуна“ за оказване на влияние.

23. Предложение за някои мероприятия за задълбочаване и активизиране на външнополитическата пропаганда и въздействие, София, 9 октомври 1968 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 516, л. 17-23

Предвидено е до края на 1968 г. под ръководството на МВнР да се проведе съвещание по въпросите на външнополитическата, икономическата, културната и туристическата пропаганда. В Западна Европа пропагандната дейност трябва да се специализира предимно като културна и туристическа.

24. Из: Доклад за работата на Управление I КДС за 1968 г., София, 10 декември 1968 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 70, л. 1-3; 21-24; 38-40

Отчетено е, че в следствие на Чехословашките събития „една част от нашата агентура и доверителни връзки, предимно в западните страни, прояви колебание в работата и отношенията си с нас“. За сметка на това са създадени редица полезни връзки и контакти по време на проведения в София международен младежки фестивал. Като цяло е направен изводът, че много от проведените активни мероприятия са с голям ефект, но от друга страна те са откъслечни и единични и не търпят развитие. В заключение се отбелязва, че за в бъдеще активните мероприятия трябва тясно да се обвържат с мероприятията, провеждани от ЦК на БКП и правителството в областта на външната политика и международните връзки.

25. План за работата на отдел XII при Управление I КДС през 1969 г., София, 29 декември 1968 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 552, л. 1-16

Посочено е, че отдел XII работи по три основни направления: 1/ Подготовка и провеждане на специални (остри) мероприятия на противникова територия; 2/ Разработка на лица зад граница, провеждащи вражеска дейност срещу НРБ, с цел парирание на дейността им; 3/ Разработка на специалните войски на САЩ в ГФР, Турция и Гърция, чиято основна цел е при бъдеща война да действат в тила на българската армия.

26. Основни насоки за оперативната дезинформация, която ще се проведе срещу турските КРО, като се използват условията с частично изселване на турско население, София, [1968 г.]

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 556, л. 1-2

Главните задачи са отвлечането на вниманието на турското контраразузнаване от действителната агентура и компрометиране на отделни лица из средите на изселниците. По отношение на дезинформацията се цели постигането на внушението, че на турска територия българското разузнаване се интересува само от изучаването на военните, разузнавателни, политически и икономически организации на империалистическите страни и в частност на САЩ.

27. Допълнителни мероприятия за подобряване работата на Управление I КДС, произтичащи от съвещанието с ръководния състав, проведено на 24 декември 1968 г., София, 26 януари 1969 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 70, л. 125-134

Като главна задача е посочено създаването на база и възможности, които да позволят в близките 4-5 години да се проведат комплексни активни мероприятия за формирането на необходимия политически климат на Балканите и в Близкия изток, който да благоприятства за решаването на стратегическите задачи на социалистическия лагер.

28. Обяснителна бележка с данни за щата на отдел VIII на ПГУ-ДС, София, 27 март 1969 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 527, л. 3-4

Описано е разпределението на служителите по направления, съответно 24 щатни бройки.

29. Отчет за 1969 г. по раздел специални мероприятия, София, 12 декември 1969 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 552, л. 17-28

Направлението разполага с 8 щатни бройки, в това число зам.-началник на отдел, военен специалист и една вакантна длъжност. Описват се лицата-обекти, по които се работи. Съобщава се за провалено отвлечение на един от обектите. Описва се напредъкът в работата по отношение на взривните и запалителни смеси и фармацевтичните средства.

30. Бележки по работата в Африка, София, [втората половина на 60-те години на XX в.]

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 504, л. 9-13

Очертани са основните приоритети в работата: 1/ Разобличаване на неокOLONIALISTИЧНАТА същност на политиката на западните държави; 2/ Компрометиране на отделни хора като представители на чужди разузнавания; 3/ Оказване помощ на националноосвободителните движения в Ангола, Мозамбик, ЮАР и Южна Родезия; 4/ Подкрепа на страните, провеждащи политика срещу империализма; 5/ Оказване помощ на социалистическите страни за провеждането на тяхната политическа линия; 6/ Разобличаване подривната дейност на китайските разколници.

31. Доклад за извършената работа, организационното състояние и задачите, стоящи пред отдел VIII на ПГУ-ДС по линия на активните мероприятия, София, 27 юни 1970 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 525, л. 1-16

Посочва се, че направление „активни и дезинформационни мероприятия“ в ПГУ-ДС е създадено в края на 1962 г. в рамките на отдел Информация при управлението. През 1966 г. на основата на тази служба е създаден отдел VIII. Отчетено е, че независимо от постигнатите успехи провежданите активни мероприятия продължават да имат еднопосочен характер – по идеи и замисъл на Центъра. Наложително е да се култивира „вкус“ у оперативните работници от резидентурите и линейните отдели да излизат с предложения и полезни инициативи в това отношение. Към момента отделът няма провал и нито едно мероприятие официално не е свързано с ДС на НРБ.

32. Доклад за състоянието и перспективите на работата на направление „специални и остри мероприятия“ към отдел VIII-ПГУ, София, 24 юли 1970 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 522, л. 12-23

Посочено е, че през 1968 г. Служба VII се обособява в отдел XII, който в началото на 1969 г. се слива с отдел VIII. По нареждане на ръководството на Първо управление в края на 1967 г. работата по военновременното направление е спряна, а усилията са насочени към мирновременните задачи по разработването на определени изменници на Родината. Като основна задача обаче е посочена създаването на група от агенти-изпълнители.

33. Справка за отдел VIII на ПГУ-ДС, София, 1 октомври 1970 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 525, л. 33-47

За времето на своето съществуване отделът е провел 10 операции, състоящи се от 28 по-малки и 75 самостоятелни активни мероприятия. Издадени са 3 книги и са направени 57 публикации в чуждестранния печат. За подготовката и провеждането на специални мероприятия на противникова територия се формира група от 4 агенти-изпълнители, които трябва да бъдат включени в работата.

34. Задачите на разузнавателните органи на социалистическите страни и по-нататъшното разширяване и задълбочаване на взаимодействието между тях, София, 1970 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 533, л. 23-34

Основната задача е опазването на единството на социалистическия блок. Поставя се въпросът за обмена и използването на разузнавателна информация. Отправено е предложение за създаването към ПГУ-КГБ на обща картотека и създаването на Съвет (Комитет) на началниците на разузнавателните управления в социалистическите страни с център в Москва.

35. Докладна записка от началника на отдел VIII на ПГУ-ДС за посещението в България на началника на отдел „А“ при ПГУ-КГБ, София, 8 юли 1971 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 535, л. 111-129

Обсъдени са общите въпроси на работата по основните направления и е обменен опит. Изказано е мнение, че не може да се оказва влияние без агентура и без пари. Само с политически мероприятия не може да се запази един политически курс.

36. Справка за насоките на активните мероприятия на КГБ в Близкия изток, София, 10 януари 1972 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 505, л. 1-8

Отчетено е, че позицията на социалистическите страни в арабския свят до голяма степен зависи от това как ще се реши арабо-израелския конфликт. Посредством Израел САЩ се стреми да се утвърди в района на Близкия и Среден изток, да изгони от там социалистическите страни, да стесни позициите на Англия и да сложи ръка върху нефта. Въпросът за създаване на Палестинска държава е от изключителна важност. Поради тази причина понякога КГБ провежда мероприятия, които са насочени към въздържане на палестинците от извършване на екстремистки действия.

37. Тезиси за беседите с братските разведки по противопоставяне на американското и китайското влияние на Балканите, София, [1972 г.]

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 534, л. 15-19

Направен е изводът, че интересите на САЩ и Китай на Балканите напълно съвпадат като китайските са много по-опасни, защото засягат сферата на идеологията.

38. Инструкция за подготовка и провеждане на психологически мероприятия от чехословашкото разузнаване, София, [7 юни 1973 г.]

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 538, л. 51-60

Психологическите мероприятия се делят на операции, съставени от множество акции. Последните могат да бъдат провеждани и като еднократни мероприятия. Може да се каже, че по своята същност това са активни мероприятия за оказване на въздействие.

39. Задачи и организация на работата в направление „документация“ при отдел VIII-ПГУ, София, 27 февруари 1975 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 515, л. 5-6

Направлението обезпечава образци от различни документи и писмени материали от разработваните страни въз основа на които се подработват документите, необходими при провеждането на активните мероприятия.

40. За работата на направление „документация“ при отдел VIII-ПГУ, София, 21 юли 1976 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 515, л. 12-16

Отчетено е, че към момента само по Турция и Гърция е започнато попълването на картони на по-известни личности с данни за тях, подписи, почерци и пр. Но и по тези страни не всичко е картотекирано. Необходимо е продължително време, за да се регистрират всички оперативно интересни личности и ведомства. Към момента по направлението има един работник като е необходим минимум още един.

41. Справка за проведените делови разговори в Служба „А“ на ПГУ на КГБ, София, 4 юли 1978 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 208, л. 28-35

По време на посещение в СССР е постигната договорка в срок от няколко месеца КГБ да изпрати на ДС концепция за експлоатирането на кюрдския въпрос и военните групировки в Турция за провеждането на активни мероприятия. За основни главни противници в областта на активните мероприятия вече се считат САЩ и Китай.

42. Доклад за състоянието на дезинформационната работа в ПГУ-ДС и предпоставки за нейното подобряване, София, 5 май 1979 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 637, л. 1-20

Отделът разполага с 12 оперативни работници, от които само трима имат стаж по-малък от 15 години, двама не са учили в разузнавателни школи, а четирима нямат никакъв задграничен опит. Работещите по линия на арабските страни и на Китай обаче не владеят съответните езици и не са в състояние да следят отблизо обстановката, да вникнат по-дълбоко в проблемите и да планират по-големи и ефективни мероприятия.

43. Роля и място на активните мероприятия в разузнаването, София, 6 юни 1979 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 209, л. 45-54

Информация за проведена беседа с началника на Служба „А“ на КГБ, в която се представя подробно системата на работа и опитът на съветското разузнаване в това направление.

44. Използването на агентура за влияние. Форми и методи на работа. Беседа, София, 6 юни 1979 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 209, л. 55-61

Информация за проведена беседа с началника на Служба „А“ на КГБ. Формулирани са основните задачи на агентурата за влияние. Посочва се, че когато няма такава агентура или доверени връзки трябва да се прибегва до използването на „влиятелни буржоазни дейци, които дори не се явяват приятели на Съветския съюз, но по въпросите на голямата политика стоят на реалистични позиции.“

- 45. Отчет за извършената работа от направление „Документация“ при отдел VIII при ПГУ ДС за 1979 г., София, 2 януари 1980 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 204, л. 6-13

Документационното направление е помощно звено в системата на отдел VIII при ПГУ-ДС, което пряко подпомага и води на отчет работата по провеждането и извършването на активните мероприятия.

- 46. Доклад за дейността на ПГУ-ДС в областта на активните мероприятия и мерки за нейното подобряване, София, 21 юли 1981 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 646, л. 1-28

Отчетено е, че за последните две и половина години само по линия на политическото въздействие са били проведени над 150 активни мероприятия по най-актуалните проблеми на външната политика, по отделни страни, райони и събития, подчинени на основните стратегически насоки на дейността на разузнаването на този етап.

- 47. Предложение за прочистване на досиетата на проведените активни мероприятия при отдел VIII-ПГУ на ДС, София, 6 октомври 1982 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 687, л. 81-82

Посочва се, че от създаването на отдел VIII до момента са проведени над 1000 активни мероприятия, по които има натрупана солидна документация. Предлага се делата да бъдат иззети, прегледани и прочистени от ненужните и без оперативна стойност материали.

- 48. Тезиси към програмата на ПГУ по линия на активните мероприятия и задачите на отдел VIII за периода до 1985 г., София, 7 февруари 1983 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 650, л. 160-168

Посочено е, че цялата дейност в областта на активните мероприятия, както и преди това, протича при пълно съгласуване със съветските другари. Отделът за активни мероприятия трябва да е „меч на разузнаването“ при строго спазване принципите на политичността, партийността и идеологията. Кадрите, които са най-важната предпоставка за създаването на активните мероприятия, трябва да бъдат с „ум и сърце, с фантазия и перо“.

- 49. Изкуството на планирането, разработката и осъществяването на активните мероприятия, София, януари 1985 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 663, л. 55-60

Бележки, базирани на изказване на началника на Служба „А“ на КГБ. Изтъква се, че активните мероприятия са изключително ефективно, но в същото време и „много остро и деликатно оръжие на разузнаването“.

- 50. План за работата на отдел VIII ПГУ-ДС по арабско направление, Израел и Иран за 1986 г., София, 6 януари 1986 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 665, л. 44-55

В арабския свят цари дълбоко разцепление, а тероризмът в района взима застрашителни размери, както по отношение на различните политически групировки, така и срещу други страни. Като основна задача е изведено да се покажат негативните последици от възраждането на ислямския екстремизъм и опасността от износ на ислямска революция от Иран.

51. Програма за издигане на активните мероприятия на ново качествено равнище, София, 12 ноември 1987 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 677, л. 1-23

Въз основа на личното указание на министъра на вътрешните работи до края на 1987 г. е предвидено създаването към отдел VIII на специализирано редакционно-издателско звено, което да подготвя пропагандно-публицистични материали главно по линия на САЩ, Турция и Възродителния процес. Новото звено ще използва полиграфическата база на отдел 15 ПГУ-ДС.

52. План за агентурно-оперативните мероприятия, които ще бъдат проведени от ПГУ-ДС във връзка със сесията на Комисията по правата на човека на ООН (Женева 30 януари-11 март 1990 г.), София, 17 януари 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 656, л. 221-225

Поставени са задачи по използването на кюрдския проблем в Турция и нарушаването на човешките права.

53. Справка за унищожени томове на действащи оперативни дела, София, 15 март 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 696, л. 8

Съдържа сведения за унищожаването на документация по определени активни операции.

54. Предложение за провеждането на активно мероприятие „Застава 91“, София, 28 февруари 1991 г.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 697, л. 18-20

Цели се привличането на вниманието на европейската общност към действителното положение на кюрдите в Турция и разобличаването на опитите на турското правителство да ликвидира Кюрдското народно освободително движение под прикритието на войната с Ирак.

LIST OF DOCUMENTS WITH ANOTATION

1. **Measures to further strengthen coordination and interaction between State Security and KGB, Sofia, 3 July 1959.**

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 195, л. 1-5

It is stated that in case State Security is given a change to recruit an agent in a capitalist country but does not have the capability to lead and use him, to hand him over to KGB. In the interest of the common work, the Bulgarian intelligence would carry out activities in favor of the Soviet one. The KGB must send to Bulgaria executives from its line departments to discuss the issues of coordinated actions.

2. **Report on the work done by the residencies in Turkey, Greece and some other capitalist countries to influence public opinion in these countries, Sofia, 1959**

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 475, л. 5-13

It is reported that, as a result of the instructions received and the measures developed, the local operatives began to publish articles in the bourgeois press in order to influence public opinion. It was reported that not the entire foreign apparatus was able to participate in the events due to lack of experience, clear understanding and prior preparation.

3. **Report on the work and opportunities for processing public opinion in the capitalist countries, Sofia, 1960**

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 499, л. 169-179

It is noted that not all residencies worked actively and systematically both for the use of available opportunities and for the development of new ones. Apart from the publication of articles in the press, there were no other ways and forms of influence.

4. **Proposal for measures to increase mistrust between England and West Germany, Sofia, [February] 1961**

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 476, л. 5-6

It is acknowledged that Britain's damaged trade interests in Greece and the growing economic and political influence of the Federal Republic of Germany in this country could and should be used to hold measures and events.

5. **Plan for measures to influence public opinion in the capitalist countries for the conclusion of a peace treaty with Germany and against the aggressive policy of the Americans and their allies, Sofia, 29 August 1961**

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 476, л. 43-47

It is stated that in addition to publications in the press, it is necessary to look for people with opportunities to make inquiries in parliaments and to hold press conferences in all major countries such as Turkey, Greece, England, USA, France, Italy and Austria.

6. Notes from the meeting with the First Deputy Minister of Interior, Angel Solakov, on the work of Service B, Sofia, 15 November 1963

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 478, л. 22-26

The emphasis is on holding fewer but well-thought-out measures that have a greater effect. It is reported that at this stage the events are held "primitively" due to the lack of information base, as well as the necessary documents such as signatures, forms, stamps and others. With regards to the means of implementation, the need for the assimilation of "missiles and all other forms, pamphlets, jokes, rumors, etc." was stated.

7. Basic principles for the organization of the work of the "special groups", Sofia, 1963

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 543, л. 1-9

It is stated that so far, the work on the special groups has been led by the line departments and the local district administrations.

Comprehensive plans have not been developed for the work on the various "enemy countries" with indicated goals and objectives and the necessary measures for their achievement and implementation. There is an urgent need to build channels for the transfer of groups, as well as strongholds for their strengthening and supply.

8. Plan of measures for political influence in 1964, Sofia, 22 January 1964

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 479, л. 1-8

The main directions of the measures for political influence in relation to the Southeast Command of NATO, the USA, the Federal Republic of Germany, Turkey, Greece and the propaganda centers of the enemy are outlined.

9. Report on the work of Seventh Service within First Directorate of the Committee for State Security, Sofia, 7 October 1964

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 545, л. 1-14

It is stated that most of the areas have not been worked on so far and no experience has been gained. However, the special nature of the work does not allow mistakes to be made, because the latter can lead to very serious negative political and other consequences.

10. Order No.I-4690 on improving the work and organization, planning and coordination of active measures and disinformation, Sofia, 31 December 1964

АКРДОПБГДСРСБНА - М, ф. 1, оп. 11, а.е. 68, л. 634-637

It has been ordered that all measures on political influence and disinformation, carried out by the bodies of the Ministry of Interior, to be coordinated at the central level with Service B at the First Directorate of the Committee for State Security Committee. All Directorate officials, who go to work abroad, must undergo an internship in Service B.

11. Plan for conducting measures to fail US efforts to settle the relations between Turkey and Greece and to further increase anti-American sentiment in these countries, Sofia, 6 April 1965

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 478, л. 46-49

It is reported that an improvement in the Cyprus crisis will not be favorable for Bulgaria's relations with Turkey and Greece. However, the latter is unlikely, because even if an agreement is reached, it will not eliminate the existing contradictions, and may even deepen them. Nevertheless, it is necessary to take measures to maintain tensions between Turkey and Greece and to create and inflame sentiment against the United States and Britain.

12. The role of the residencies in the preparation and holding of active measures, report by Colonel D. Stankov, Sofia, 1 July 1965

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 69, л. 126-150

It is stated that the active measures are the second side of the intelligence activity. They are held through unofficial channels and by special means. Through them, intelligence supports foreign policy party and propaganda bodies and their activities abroad.

13. Questions for discussion with Hristofor Georgievich Aganesyan from KGB during his stay in Bulgaria, Sofia, [1965]

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 549, л. 16-29

The structure and internal organization of the Service were discussed, as well as mainly the issues of the special groups and their preparation and tasks, the recruitment of agents and their use, the work on the military and peacetime sites and the special troops of the enemy.

14. Proposal for improving the work of Eight Service at First Directorate of the Committee for State Security, Sofia, 1965

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 549, л. 30-34

It is stated that with regards to sabotage activities, sites must be selected whose injury will have a political effect or lower the morale of the enemy. In peacetime, these measures must be applied in a very limited way - "to be of a single nature". It is also planned to hold "pointed measures against our most vicious enemies abroad - traitors to the homeland, responsible factors in the enemy emigration and enemy intelligence centers and others."

15. Draft staff plan of Seventh Service at the First Directorate of the Committee for State Security, Sofia, 10 May 1967

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 546, л. 1-4

According to the 1967 staff plan, the Service has seven staff members. Another 5 + 2 people are required for peacetime sites, military specialists and overseas work.

16. Report on the planned and conducted measures for political influence in connection with the coup in Greece of 21 April 1967, Sofia, 31 May 1967

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 195, л. 144-149

The main tasks and directions in the work are outlined, namely: 1 / Exposing the coup government to the world community and its isolation in diplomatic, political and economic terms; 2 / The intensification of the contradictions between the government, the Court and the senior officers; 3 / Exposing the CIA's plans to carry out similar coups in Cyprus, Turkey, Syria and other countries.

17. Report on the state of work in Seventh Service at First Directorate of the Committee for State Security, Sofia, 30 September 1967.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 545, л. 92-99

Currently, the service has 39 agents, 3 of them abroad, and 24 are provided for inclusion in special groups. The main and most difficult task for the Service was the creation of an agent base on enemy territory and at that moment that task remains unsolved. It is proposed that the residencies in Turkey and Greece provide their existing agency with opportunities to work on the set goals in wartime and prepare it for this, without ceasing to use it for its current tasks in a peaceful environment. The existence of objective opportunities to solve a number of problems and create complications for the enemy through the holding of "special" measures on enemy territory was taken into account.

18. Theses on the main directions of the measures for exerting political influence in Turkey, Sofia, 12 December 1967

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 239-244

The main points for strengthening the relations between the two countries are outlined. Foreign policy, trade and tourism activities are planned. The main political task is to neutralize and gradually separate Turkey from NATO and the United States.

19. Main directions of the active measures, Sofia, [1967]

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 251-257

Active measures in Turkey are specified and some of them are rejected, some on the grounds of "weak" and "insignificant". Emphasis is placed on the need to intensify the work of other institutions in the field of sports, tourism, economy, agriculture and culture, through which to help strengthen relations between the two countries.

20. Plan-proposal for the preparation for holding special measures for 1968, Sofia, 12 March 1968

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 551, л. 1-7

It is planned to carry out pointed measures against a number of peacetime sites on Turkish and Greek territory by means of explosive, incendiary or unpleasant-smelling chemicals.

21. Proposal from Seventh Service at First Directorate of the Committee for State Security for the holding of a special measure, Sofia, [before 20 May] 1968

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 182-185

It is planned to make a death threat to a prominent Turkish journalist in order to create the impression that after the murders of Kennedy, Martin Luther King and others in the United States, whose perpetrators remain undetected, "American extremists are exporting the terror."

22. Notes of Service B within Sixth Department, First Directorate of the Committee for State Security on the proposal of Seventh Service to hold a "special measure" in Turkey, Sofia, 20 May 1968

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 195-196

It is considered that the selected candidacy for the object of the alleged assault is inappropriate, because in case the person gets scared and stops writing articles against US policy, State Security will lose "a big platform" to exert influence.

23. Proposal for some measures for deepening and activating foreign policy propaganda and influence, Sofia, 9 October 1968

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 516, л. 17-23

It is planned to hold a meeting on the issues of foreign policy, economic, cultural and tourist propaganda by the end of 1968 under the leadership of the Ministry of Foreign Affairs. In Western Europe, the propaganda activity must specialize primarily in culture and tourism.

24. From a report on the work of First Directorate of the Committee for State Security for 1968, Sofia, 10 December 1968

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 70, л. 1-3; 21-24; 38-40

It was reported that as a result of the Czechoslovak events, "a part of our agency and trusted relations, mainly in Western countries, showed hesitation in its work and relations with us." On the other hand, a number of useful connections and contacts were established during the international youth festival held in Sofia. In general, it is concluded that many of the active measures have a great effect, but on the other hand they are fragmentary and single and do not tolerate development. In conclusion, it is noted that in the future the active measures should be closely linked to the activities carried out by the Central Committee of the Bulgarian Communist Party and the government in the field of foreign policy and international relations.

25. Plan for the work of Seventh Department at the First Directorate of the Committee for State Security in 1969, Sofia, 29 December 1968

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 552, л. 1-16

It is stated that Seventh Department works in three main areas: 1 / Preparation and conduct of special (pointed) measures on enemy territory; 2 / Development of persons abroad, conducting hostile activity against the People's Republic of Bulgaria, in order to fend off their activity; 3 / Development of US special forces in the Federal Republic of Germany, Turkey and Greece, whose main goal in a future war is to operate in the rear of the Bulgarian army.

26. Basic guidelines for operational disinformation to be conducted against the Turkish counterintelligence by using the conditions of partial deportation of Turkish population, Sofia, [1968]

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 556, л. 1-2

The main tasks are to divert the attention of Turkish counterintelligence from the actual agency and to compromise individuals among the deported. With regards to disinformation, the aim is to achieve the instance that on Turkish territory, Bulgarian intelligence is only interested in studying the military, intelligence, political and economic organizations of the imperialist countries and the United States in particular.

27. Additional measures to improve the work of First Directorate of the Committee for State Security, resulting from the meeting with the leadership, held on 24 December 1968, Sofia, 26 January 1969

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 70, л. 125-134

The main task is to create a base and opportunities that will allow in the next 4-5 years to carry out complex active measures to form the necessary political climate in the Balkans and the Middle East, which will favor the solution of the strategic tasks of the socialist camp.

28. Explanatory note with information about the staff of Eight Department of First Main Directorate, State Security, Sofia, 27 March 1969

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 527, л. 3-4

The distribution of the operatives by areas is described, respectively 24 full-time positions.

29. Report for 1969 on section “special measures”, Sofia, 12 December 1969.**АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 552, л. 17-28**

The department has 8 full-time positions, including Deputy Head of Department, military specialist and one vacant position. The persons-objects that are being worked on are described. The failed abduction of one of the objects was reported. The progress of the work with regards to explosive and incendiary mixtures and pharmaceuticals is described.

30. Notes on activities in Africa, Sofia, [second half of the 1960s]**АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 504, л. 9-13**

The main priorities in the work are outlined: 1 / Exposing the neo-colonial nature of the policy of the western countries; 2 / Compromising individuals as representatives of foreign intelligence; 3 / Assisting the national liberation movements in Angola, Mozambique, South Africa and Southern Rhodesia; 4 / Support for countries pursuing policies against imperialism; 5 / Providing assistance to the socialist countries for the implementation of their political line; 6 / Exposing the subversive activity of the Chinese dissidents.

31. Report on the work carried out, the organizational situation and the tasks facing Eight Department of First Main Directorate, State Security in terms of active measures, Sofia, 27 June 1970**АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 525, л. 1-16**

It is stated that the direction “active and disinformation measures” in First Main Directorate, State Security was established at the end of 1962 within the Department of Information in Management. In 1966, Eight Department was established based on this service. It was reported that regardless of the achieved successes, the active measures continue to have a one-way character - according to the ideas and plans of the Center. It is imperative to cultivate a “taste” in the operational staff of the residencies and line departments to come up with suggestions and useful initiatives in this regard. At that moment, the department was not a failure and not a single measure or event was officially linked to the State Security of the People’s Republic of Bulgaria.

32. Report on the state and prospects of the work of direction “special and pointed measures” at Eight Department, First Main Directorate, Sofia, 24 July 1970**АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 522, л. 12-23**

It is stated that in 1968, Seventh Service was transformed into Seventh Department, which in early 1969 merged with Eight Department. By order of the leadership of the First Directorate at the end of 1967, the work in the wartime direction was suspended, and the efforts were focused on the peacetime tasks of developing certain traitors to the Motherland. However, the main task was to create a group of executing agents.

33. Report on Eight Department of First Main Directorate of State Security, Sofia, 1 October 1970**АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 525, л. 33-47**

During its existence, the Department has conducted 10 operations, consisting of 28 smaller and 75 independent active measures. 3 books have been published and 57 publications have been made in the foreign press. For the preparation and holding of special measures on enemy territory, a group of 4 executives was formed, who must have been involved in the work.

34. The tasks of the intelligence bodies of the socialist countries and the further expansion and deepening of the interaction between them, Sofia, 1970

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 533, л. 23-34

The main task is to preserve the unity of the socialist bloc. The issue of the exchange and use of intelligence information is raised. A proposal was made for the establishment of a common file at the First Main Directorate - KGB and the establishment of a Council (Committee) of the heads of intelligence departments in the socialist countries based in Moscow.

35. Report by the Head of Seventh Department of First Main Directorate – State Security on the visit to Bulgaria of the Head of Department A at First Main Directorate - KGB, Sofia, 8 July 1971

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 535, л. 111-129

The general issues of the work in the main directions were discussed and experience was exchanged. It has been suggested that influence cannot be exerted without agency and without money. Political measures alone cannot maintain a political course.

36. Report on the directions of the KGB's active measures in the Middle East, Sofia, 10 January 1972.

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 505, л. 1-8

It is reported that the position of the socialist countries in the Arab world largely depends on how the Arab-Israeli conflict will be resolved. Through Israel, the United States seeks to establish itself in the Middle East, expel the socialist countries, narrow Britain's position, and put its hand on oil. The issue of the creation of a Palestinian state is of the utmost importance. For this reason, the KGB sometimes conducts activities aimed at deterring Palestinians from committing extremist acts.

37. Theses about the discussions with Fraternal Intelligence on opposing American and Chinese influence in the Balkans, Sofia, [1972]

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 534, л. 15-19

It is concluded that the interests of the United States and China in the Balkans completely coincide, as the Chinese are much more dangerous because they affect the sphere of ideology.

38. Instruction for preparation and conduct of psychological measures by the Czechoslovak intelligence, Sofia, [7 June 1973]

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 538, л. 51-60

Psychological measures are divided into operations consisting of multiple actions. The latter can also be held as one-time events. It can be said that, by their nature, these are active measures to achieve influence.

39. Tasks and organization of the work in the field of "documentation" at Eight Department, First main Directorate, Sofia, 27 February 1975

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 515, л. 5-6

The department provides samples of various documents and written materials from the developed countries on the basis of which the documents required for the active measures are being forged.

40. Regarding the work in the field of “documentation” at Eight Department – First Main Directorate, Sofia, 21 July 1976

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 515, л. 12-16

It is reported that at that time, the filling in of cards of more famous people with data about them, signatures, handwriting, etc. has started in Turkey and Greece only. But even in these countries not everything was documented. It takes a long time to register all operationally interesting individuals and departments. At that moment, there was only one operative in the direction, while at least one more was needed.

41. Report on the business conversations held in Service A of First Main Directorate, KGB, Sofia, 4 July 1978

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 208, л. 28-35

During a visit to the USSR, an agreement was reached within a few months for the KGB to send to the State Security a concept for the exploitation of the Kurdish question and military groups in Turkey for active measures. The United States and China were already considered to be the main opponents in the field of active measures.

42. Report on the state of disinformation work in First Main Directorate – State Security and preconditions for its improvement, Sofia, 5 May 1979

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 637, л. 1-20

The Department has 12 operatives, of whom only three have less than 15 years of experience, two have not studied in intelligence schools, and four have no foreign experience. However, those working in the Arab countries and China do not speak the relevant languages and are not able to closely monitor the situation, gain a deeper understanding of the problems and plan larger and more effective measures.

43. Role and place of active measures in intelligence, Sofia, 6 June 1979

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 209, л. 45-54

Information about a conversation with the Head of Service A of KGB, which presents in detail the system of work and the experience of Soviet intelligence in this area.

44. The use of an agency for influence. Forms and methods of work. Conversations, Sofia, 6 June 1979

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 209, л. 55-61

Information about a conversation with the Head of Service A of KGB. The main tasks of the agency for influence are formulated. It is stated that when there is no such agency or trusted connections, the use of “influential bourgeois figures who are not even friends of the Soviet Union, but who take realistic positions on matters of big politics, must be resorted to.”

45. Report on the work performed in the field of “documentation” at Eight Department of First Main Directorate, State Security for 1979, Sofia, 2 January 1980

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 204, л. 6-13

The documentation department is an auxiliary unit in the system of Eight Department of First Main Directorate of State Security, which directly supports and records the work on conducting and carrying out the active measures.

46. Report on the activity of First Main Directorate – State Security in the field of active measures and their improvement, Sofia, 21 July 1981

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 646, л. 1-28

It is reported that for the last two and a half years, more than 150 active measures have been held on the most topical issues of foreign policy, in individual countries, regions and events, subordinated to the main strategic directions of the intelligence activities at that stage.

47. Proposal for cleaning the dossiers of the conducted active measures in Eight Department– First Main Directorate of State Security, Sofia, 6 October 1982

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 687, л. 81-82

It is stated that since the establishment of Eight Department until that moment, more than 1000 active measures have been held, on which solid documentation has been accumulated. It is proposed that the cases be seized, examined and cleared of unnecessary and non-operational materials.

48. Theses to the program of First Main Directorate in line with the active measures and tasks of Eight Department for the period up to 1985, Sofia, 7 February 1983

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 650, л. 160-168

It is stated that all the activity in the field of active measures, as before, took place in full coordination with the Soviet comrades. Active Measures Department must be the “sword of intelligence” in strict compliance with the principles of politics, partisanship and ideology. The staff, which is the most important prerequisite for the creation of active measures, must be with great “mind and heart, with imagination and a pen.”

49. The art of planning, developing and implementing active measures, Sofia, January 1985

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 663, л. 55-60

Notes based on a statement by the Head of KGB’s Service A. It is pointed out that active measures are extremely effective, but at the same time “a very pointed and delicate weapon of intelligence.”

50. Work plan of Eight Department, First Main Directorate – State Security in the Arab direction, Israel and Iran for 1986, Sofia, 6 January 1986

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 665, л. 44-55

There is a deep split in the Arab world, and terrorism in the region is reaching alarming proportions, both against various political groups and against other countries. The main task is to show the negative consequences of the resurgence of Islamic extremism and the danger of exporting the Islamic Revolution from Iran.

51. Program for raising the active measures to a new level of quality, Sofia, 12 November 1987

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 677, л. 1-23

Based on the personal instructions of the Minister of Interior, by the end of 1987 it was planned to establish a specialized editorial and publishing unit within Eight Department, which would prepare propaganda and publicist materials mainly in relation the United States, Turkey and the Revival process. The new unit will use the printing base of Fifteenth Department, First Main Directorate – State Security.

52. Plan for the intelligence and operational activities to be carried out by First Main Directorate -State Security in connection with the session of the UN Commission on Human Rights (Geneva, 30 January-11 March 1990), Sofia, 17 January 1990

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 656, л. 221-225

Tasks have been set with regards to the use of the Kurdish problem in Turkey and the violation of human rights.

53. Report on destroyed volumes of current operational cases, Sofia, 15 March 1990

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 696, л. 8

Contains information about the destruction of documentation on certain active operations.

54. Proposal for carrying out an active measure called “Zastava 91”, Sofia, 28 February 1991

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 697, л. 18-20

The aim is to draw the European community’s attention to the real situation of the Kurds in Turkey and to expose the Turkish government’s attempts to liquidate the Kurdish People’s Liberation Movement under the guise of the war with Iraq.

Строго секретно!

40
4

Превод от руски!

КРДОПБГДСРСБНА ³
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПО-НАТАТЪШНО УСИЛВАНЕ КООРДИНАЦИЯТА
И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ ОРГАНИТЕ НА ДС-НРБ И ОРГАНИТЕ НА
БЕЗОПАСНОСТТА НА СССР.

“ Изхождайки от общи интереси в работата против главният противник - САЩ и другите капиталистически държави и техните разузнавателни служби, а така също за разкриване дейността на англо-американците в използването на Турция и Гърция против нашите страни и социалистическия лагер, целесъобразно е органите на безопасността на Съветския съюз и на НР България да провеждат съвместно и координирано в своята разузнавателна работа следните мероприятия:

“
I. За отслабване позициите на НАТО в района на Турция и Гърция, влошаване отношенията между Турция и Гърция и между тези страни и САЩ, нужно е да се извърши следното:

а/ Да се изучат и използват създадените неприязнени отношения между Турция и Гърция по Кипърския въпрос. Органите на безопасността на НР България да изучат възможността за провеждане активни мероприятия по отношение музея на АТАТЮРК в Гърция.

б/ Да се изучи обстановката и възможностите на съветската и българската разведка за провеждане мероприятия за настройване общественото мнение против американците и против правителствата в тези страни, чрез поместване статии в пресата, изказвания в парламента и на други обществени места, разпространяване на листовки, слухове и пр.

в/ Отчитайки, че в Гърция има достатъчно силно обществено мнение против американците и има патристични сили, които се борят против правителството в Гърция и по-специално против строителството на американски площадки за изстрелване на ракети в Гърция, да се изучи възможността за усиление на общественото мнение насочено против американците и гръцкото правителство, и да се окаже помощ на прогресивните и демократични сили в създаването на демократични

7 (41)

правителство и усиляване борбата за откъсване на Гърция от НАТО.

г/ Да се изучат конкретните възможности на двете разведки и набележат мероприятия за разработване на Багдатския пакт, с цел разкриване плановете и замислите на неговите участници и използване противоречията между тях за отслабването на пакта.

Срок 1.IX.1959 година

II. В Истанбул и Анкара оперативни работници от Държавна сигурност на НРБ живеят в съседство с американски офицери. От наблюдение е установено, че американските офицери провеждат служебни разговори в своите квартири. Полезно ще бъде да се организира подслушване и записват тези разговори. За тази цел съветски специалисти да подготвят необходимите технически средства и обучат оперативни работници от органите на ДС-НР България за провеждане на тези мероприятия.

Срок 5.VIII.1959 година

III. Ватикана провежда вражеска дейност против Съветския съюз и страните от социалистическия лагер. За разкриване и пресичане на тази дейност е необходимо координация в работата на съветската и българска разузнавателни служби, използвайки възможностите на България и имайки предвид, че днешният папа е живял дълго време в България и е създал много връзки. Целесъобразно ще бъде съветски разузнавачи на място в България да изучат тези възможности и да се състави конкретен план за работа против Ватикана.

Срок 15 август 1959 година

IV. Реакционната емиграция от Съветския съюз и България в своята вражеска дейност против нашите страни, ръководена от американците участва в различни международни организации, във връзка с това е необходимо да се проведат съвместни координирани мероприятия:

73

а/ За разлагане и компрометиране на лидерите на емигрантските организации;

б/ Против СЛЕН /Събрание на поробените европейски народи/ и "Зеления интернационал";

в/ Органите на безопасността на НР България да изучат своите възможности за оказване помощ на органите на безопасността на Съветския съюз при разработката на НТС и "ДАШМАГ".

V. Съветските органи на безопасността могат да използват в НР България лица, които са родени в капиталистически страни в това число в САЩ и Канада, лица с родствени и наследствени връзки с чужди граждани живущи в капиталистически страни, а така също и посещаващи България граждани на капиталистически държави, като: търговци, туристи и др. за обработка, вербовка и извездане агентура, и използване на тяхните документи в интерес на съветската разведка.

VI. В случай, че българската разведка придобие интересни наводки на лица работещи в такива важни обекти, като НАТО, М-вото на външните работи и други американски служби, към които органите на безопасността на България имат оперативни съображения, то тя ще информира за тези лица органите на Безопасността на Съветския съюз за оперативното им използване в зависимост от наличните възможности.

Такива съвместни мероприятия могат да бъдат проведени и с цел изучаване на лица, интересувани съответните органи на безопасността на НРБ и СССР, изхождайки също така от наличните възможности. В случай, че на българската разведка се отдаде възможност да завербова агент в капиталистическа страна, но изхождайки от положението и характера на работата на агента, няма възможности да го ръководи и използва, то по взаимна договореност агента може да бъде предаден на връзка на органите на безопасността на Съветския съюз.

4 (43)

VII. Желателно е щото органите на безопасността на Съветския съюз давайки оценка на информацията получени от органите на безопасността на НРБ, да избеляват какво конкретно е необходимо да се изучи. Това на свой ред ще даде възможност на органите на безопасността на НРБ правилно да насочват своята агентура към изясняване на въпросите, които представляват интерес за нашия лагер и по такъв начин по-пълно и целесъобразно да използват своята агентура.

VIII. В някои страни, където условията за работа на съветската разведка са трудни, а българската разведка се намира в по-благоприятно положение, целесъобразно би било в интерес на общата работа българската разведка да провежда разузнавателна дейност в полза на съветската разведка. Такава възможност понастоящем има в Швеция и Индия, където има по един оперативен работник от органите на безопасността на НРБ, но за българската разведка няма особена заинтересованост за водене на разузнавателна работа. При необходимост числото на оперативните работници на НРБ в тези страни може да се увеличи.

IX. С цел оказване помощ за подобряване подготовката на оперативните работници от органите на безопасността на НРБ, които заминават на задгранична работа, съветските другари да ни дадат примерен план за подготовка на такива работници, в който да бъде отразено: с какви въпроси трябва да се занимава в процеса на подготовката, какви материали да изучава, какви практически мероприятия да се провеждат с тези оперативни работници, стаж в служба "Информация", за какъв срок и т.н. Конкретно нас ни интересува каква подготовка е необходима за работниците заминаващи в САЩ, Турция, Гърция и Зап.Германия.

X. За установяване по-тясна координация в работата по линия на разведката и за оказване практическа помощ, считаме за целесъобразно органите на безопасността на Съветския съюз да изпратят в НРБ ръководящи другари от линейните отдели, с които на място би могло да се обсъдят въпросите по координираните действия, по

95 (44)

взаимната информация и набележат конкретни мероприятия по-специално по работата против Турция, Гърция и др. страни.

XI. Доколкото нашите възможности по линия на научно-техническата информация са малки, ние молим При даване оценка на такава информация да се Посочва и конкретно какви въпроси е необходимо да се изяснят от страна на даден агент или друг източник.

XII. Да се организират съвместни мероприятия по отношение на гражданите на капиталистически страни посещаващи нашите страни по различни поводи, да се обменя своевременно информация по тези граждани и за онези, за които са получени данни, че се занимават с разузнавателна или друга подробна дейност против нашата страна. Активно да се използват възможностите, които съществуват в нас за вербовка на някои граждани на капиталистически страни пребиваващи в НРБ по различни поводи.

XIII. Да се обсъдят съвместно мероприятия за използване възможностите на нашата агентура и на лицата из средата на гръцката политическа емиграция за работа по гръцкото посолство в Москва и обратно, по използване възможностите на отделни агенти из числото на гръцката политическа емиграция живуща в гр.Ташкен за работа против гръцкото посолство в София. В гръцкото посолство в Москва работи МАТА ТЕОДОРДИС. Тя е работила в гръцкото посолство в София. Ние имаме възможност да окажем съдействие на съветските другари за нейната активна разработка.

XIV. Желателно е да се изпрати в България специалист по отваряне на каси, който да окаже помощ в организиране на съответна служба в България.

XV. За-подобрене координацията в работата и разглеждане някои въпроси по линия на водния транспорт, предлагаме да се проведе съвещание между работниците от центъра и местните органи /Варна и Одеса/ в края на м.август т.г. в гр.Варна /България/.

XVI. Да се установи контакт и взаимодействие между ръководителите на оперативните групи на органите на ДС на НРБ и СССР на фестивала във Виена.

3 юли 1959 година

Строго секретно!

Екз. № _____

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

Относно извършената работа от резидентурите в Турция, Гърция и някои други капиталистически страни по оказване влияние на общественото мнение в тези страни в нужното за нашата страна и нашия лагер направление.

В изпълнение дадените указания от ръководството на Министерството за провеждане съвместно със съветските другари мероприятия за оказване влияние на общественото мнение в капиталистическите страни във връзка със срещата на другаря Хрущов с Айзенхауер бяха изучени възможностите на резидентурите за провеждане на такива мероприятия и се дадоха указания на резидентурите за поместване статии в пресата на капиталистическите страни и съответно се разработиха задачи на резидентурите. Формите и способите за провеждане на тази работа се обсъдиха с болшинството резиденти и оперативни работници от резидентурите, намиращи се по това време в отпуск в страната ни.

На проведеното съвещание на 28.VIII.1959г. с ръководящи работници от разузнавателното управление и от резидентурите пребиваващи по това време в страната, другаря Министър подчерта важността от провеждане мероприятия за влияние на общественото мнение в капиталистическите страни и даде указания да се пристъпи към изпълнението на тази работа.

В съответствие с указанията на другаря Министър

-2-

бяха разработени и изпратени на резидентурите допълнителни указания. В изпълнение на получените указания и разработените мероприятия, работниците в резидентурите по места пристъпиха към изпълнение на мероприятията за поместване на статии в буржоазната преса за оказване влияние на общественото мнение в нужното за нас направление и провеждане на редица други мероприятия.

По Турция

Особени трудности в осъществяване на поставените задачи срещна резидентурата в Турция, която практически не разполагаше с агентура и доверителни връзки, на които можеше да се опре при разгръщане работа по осъществяване на горепосочените мероприятия. Към това се прибавяха и трудностите свързани с острия контрол над пресата от страна на местните власти във връзка с което поместването на статии в пресата за нас известно време не ни се отдаваше.

Жестоката цензура в Турция и преследванията на много журналисти са създали страх в последните от възможни репресии. Някои журналисти са имали положително отношение по срещата, но са изтъквали, че положението им било такова, че трябвало да се въздържат от открито вземане отношение, тъй като такъв бил официалния тон в Турция. Турската преса не изпрати свои кореспонденти в САЩ по време на срещата на другаря Хрущов с Айзенхауер, които да следят и отразяват това крупно историческо събитие, с което открито се изрази отрицателно официално отношение към срещата.

При тази трудна обстановка и нашите слаби агентурни възможности, резидентурата ни в Истанбул прояви активност по издирване и уговаряне на журналисти за написване статии, с които правилно да се осветлят читателите от посещението на др. Хрущов в САЩ.

След проведени разговори и съответна обработка известния турски журналист _____ помести последователно три положителни статии във вестник "Дюня" - сутрешен вестник на опозиционната Републиканска партия, един от големите турски вестници. В първата статия преди срещата на др.Хрущов с Айзенхауер: "В навечерието на посещението", _____ разглежда

[Handwritten mark]

отношението на др. Хрущов към индокитайския спор, като искрено негово желание за разрешаване на спора с мирни преговори. Той изтъква това отношение на др. Хрущов като доказателство, че той желае да няма нито една пречка по пътя му за подобряване отношенията му с Айзенхауер. По-нататък той пише, че др. Хрущов отива във Вашингтон с твърдото решение действително да се постигнат положителни резултати или пък да се намерят пътища за това.

Във втората статия: "Хрущов се завърна", спирайки се на разговорите на др. Хрущов с Айзенхауер прави изводи, че посещението на др. Хрущов в САЩ не е отишло напразно и цитирайки мисъл на Никсън при изпращането на Хрущов: "Дошло е време, когато прибягването до сила е станало немислимо" - заключава: "Това е такъв напредък, щото приятелите на мира би трябвало да бъдат много благодарни".

В третата статия "Комюникето и Хрущов" разглежда пункт по пункт комюникето и заключава: "Има още много да се направи, обаче, най-важната стъпка е направена. Сега може да се очаква добро бъдеще".

И трите статии са написани обективно без нападки и уговорки. И трите статии се различават от общия дух на статиите, които бяха написани по това време в останалите турски вестници.

След като посочените статии бяха публикувани, по указания на Центъра работниците от резидентурата в Истанбул се срещнаха с _____, благодариха му за статиите, похвалиха го за смелостта и му пожелаха по-нататъшни успехи в благородното дело в борбата за намаляване на международното напрежение и установяване добросъседски отношения между Турция и нейните съседи, на първо място с България и Съветския съюз и дадоха на _____ малък подарък. _____ изразил задоволство от оказаното му внимание и похвала по негов адрес и обеща да продължи започнатата работа, като съобщил, че има намерение да излезе със серия от статии, призоваващи към установяване добросъседски отношения на Турция с нейните съседи и на първо място с България и СССР.

На 5 ноември т.г. във вестник "Дюня" излезе с хубава статия за външната политика на България, която

статия почти нацяло, с положителен коментар, беше препечатана във вестник _____ и вестник _____ на _____ т.г. Вестник _____ под заглавие "Доброто съседство е напълно възможно" пише: "Един от големите турски вестници - истанбулски ежедневник "Дюня", който подкрепя опозиционната Републиканска партия излиза със статия озаглавена: "Турция и нейните съседи". Авторът на статията, външнополитическия коментатор на вестника, известния турски журналист _____ разглежда преди всичко отношенията на Турция с НР България като отбелязва, че в близките дни ще излезе с други статии, в които ще разгледа отношенията на Турция с другите ѝ съседи и най-вече със Съветския съюз".

След като бяха постигнати първите резултати резидентурата в Истанбул продължава започнатата работа и провежда мероприятия насочени за разширяване възможностите за оказване на влияние на общественото мнение в Турция в желаната от нас насока. Договорено е и с други журналисти от вестник "Ондьор", "Економи" и "Спорт" за поместване на материали отразяващи нашите успехи в областта на народното стопанство, на нашата промишленост и спорт.

Нямайки опит в тази работа резидентурата допуска някои малки грешки в провеждането на тези мероприятия във връзка с което Центъра следейки хода на работата от близко, своевременно обръща внимание за избягване на грешките.

По Гърция

Резидентурата в Гърция ѝ се удаде да помести в провинциален вестник няколко статии за България и да създаде някои предпоставки за поместване във влиятелни издания на гръцката буржоазна преса статии с нужното за нас съдържание. В частност на резидентурата се удаде да подработи журналиста Такис Констандопулос, който във вестник "Неологос Патрон" /независим вестник излиза в гр. Патрас/ в броя си от 9 и 10 септември помести две статии, в които обективно разказва за достиженията на България след установяване на народната власт и настоява за подобряване българо-гръцките отношения.

24
9

Провеждайки съответна работа с журналисти, работниците от атинската резидентура се сблъскват с трудности, свързани с неблагоприятните наслонения предизвикани от многогодишната антибългарска пропаганда, провеждана от реакционните кръгове в Гърция, които твърдят, че както в миналото, така и сега не е имало и няма светли страници на българо-гръцко сътрудничество. Във връзка с това резидентурата се е договорила с журналиста Георги Караниколас, който да подготви и публикува в пресата материал взет от историята на българо-гръцкото сътрудничество. Заинтересувайки се от тези въпроси, Караниколас е започнал да подбира съответен материал от различните библиотеки и се натъкнал на ценен, малко известен до сега материал и непубликувани документи за участието на българите в освободителната борба на гръцкия народ против турското робство. Караниколас се е свързал с видния прогресивен гръцки историк Янис Кордатос и е в сътрудничество с него, пише сега книга на посочената тема, която ще бъде публикувана.

Работниците от резидентурата са запознали Караниколас с управляващия нашата легация в Атина и са му разказали за замислената от Караниколас работа. В резултат на това чрез легацията ни в Атина вече са направени постъпки пред нашето Външно министерство за отпускане на средства за издаване на книгата.

Атинската резидентура поддържа контакт с ръководството на създадения в Гърция комитет за Балканско сътрудничество и взаимно разбирателство и е свързала ръководството на този комитет с управляващия нашата легация др. Ламбрев, който е излязъл с предложение пред Външно министерство за създаване на такъв комитет в България и отправяне покана до ръководството на комитета в Гърция през 1960 г. да посети нашата страна. Това предложение сега се разглежда от нашето правителство.

Изхождайки от по-добрите възможности на атинската резидентура от тази на истанбулската и отчитайки по-благоприятната политическа обстановка в Гърция, където много обществени деятели, пресата в това число и създадения Балкански комитет, открито излизат с предложения за намаляване на международното напрежение и на първо място на Балканите, ре-

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗРДОПБГДСРСБНА
Дата: 20.11.2020 Секретар: <i>MB</i>

17/10

-6-

зидентурата в Атина не положи достатъчно усилия, за да използва и развие тези възможности. Във връзка с това в Управлението се взимат мерки за коренно подобряване на работата в областта на активното въздействие на общественото мнение в Гърция в нужното за нас направление.

По Австрия

В Австрия чрез заместник главния редактор на вестник "Нойе Тагес Цайтунг" - орган на управляващата Народна партия, д-р Цирхер, виенската резидентура е поместила няколко статии във вестника от 22, 23 и 29 септември, осветляващи в благоприятен дух срещата на др.Хрущов с Айзенхауер. В броя от 23 септември е била поместена статия под заглавие: "Сърдечно изпращане в Калифорния и пристигането в Айова". В броя от 29 септември е била поместена уводна статия благоприятно осветляваща срещата на др.Хрущов с Айзенхауер. В същия брой е бил добре отредактиран раздел: "Външно-политически новини", посветен на пребиваването на др. Хрущов в САЩ и редакционна статия "Хрущов вярва на Айзенхауер", относно речта на др.Хрущов, произнесена на митинга на стадион "Ленин" след неговото завръщане от САЩ.

Следва да се отбележи, че преди обработката на Цирхер от нашата резидентура, неговия вестник отразяваше разговорите на др. Хрущов с Айзенхауер в ироничен тон, служейки си с различни провокационни подзаглавия.

По Италия

В Италия римската резидентура чрез

й се е удало да помести в италианското месечно списание "Сучесо", орган на деловите кръгове, свързани с Общия пазар, голяма статия - репортаж за обиколката на Вигорели в Съветския съюз под заглавие: "Русия 1960 година". Статията изобилствува с хубави цветни снимки и в нея се подчертава стремежа на СССР към мир. Автора се изказва в полза на установяване контакт между СССР и САЩ.

Резидентурата в Рим се е договорила с някои журналисти и доверителни връзки да помести в близко време в

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.1959г. Секретар: <i>КВ</i>

-7-

УМ

различни вестници и списания в Италия/списания на секция ООН, вестник "Дейли Америкен" и др./ 4 статии в благоприятен за нас дух.

За разлика от писаното в останалата буржоазна преса в Италия за пръв път в репортажа на Вигорели се изтъква, че съветските хора действително желаят мир, намаляване международното напрежение и приятелство със САЩ и другите страни.

По Аржентина

Получавайки указания от Центъра резидентурата в Аржентина е пристъпила към обработка на различни журналисти и в частност се е договорила с _____ - виден журналист, който се е съгласил да отиде в САЩ и по време на престоя на др. Хрущов да изпраща репортажи в аржентинските вестници в благоприятен за социалистическия лагер дух по повод пребиваването на др. Хрущов в САЩ. Американските власти, обаче, не са дали виза на _____, което застава резидентурата да измени първоначалния си план и се договори с _____ да публикува сам той в местната преса статии. _____ се е съгласил и чрез него са публикувани следните статии във вестник "Демокрасия".

От 15.IX.1959 г. в посочения вестник е публикувана статия на тема: "Двама дули, две системи и един път към мира", която осветлява в благоприятен дух срещата на др.Хрущов с Айзенхауер. В същия дух е била написана статия "Конференция на века" от 15.IX.1959г.

Освен чрез _____, резидентурата е обработила негови колеги, които са публикували следните коментари и съобщения в аржентинската преса: "Ще търся да обединя усилията на двата народа в полза на мира - казва руския шеф" - вестник "Демокрасия" от 15.IX.1959г. и "Браво на русите - казват в САЩ - вестник "Демокрасия" от 14.XI.1959г.

Анализирайки проведените от разузнавателното управление мероприятия по публикуване на статии в пресата на капиталистическите страни с благоприятно за нас съдържание следва да се отбележи, че работата проведена в това направление, независимо от скромните резултати оказва на работници-

14/22

те в резидентурите положително влияние. Както в работниците от резидентурите, така и в оперативния състав в Центъра се появи увереност, че нашето разузнаване е в състояние да провежда мероприятия по оказване въздействие на общественото мнение в капиталистическите страни в нужното за нас направление. Това даде възможност на разузнавателното управление да пристъпи към разработване на по-сериозни планове за провеждане на такива мероприятия. Следва да се отбележи, че провеждането на такива мероприятия не само не отвлеча работниците от тяхната агентурна работа, свързана с добиване на информация, но обогатява техните възможности за добиване на повече интересни връзки, от които може да се черпи и интересна информация. В такъв смисъл оценява извършената работа резидента в Истанбул др. Атанасов.

При провеждането на тези мероприятия целия наш задграничен апарат не можа активно да се включи поради това, че нямаше достатъчно ясно разбиране, липса на опит и предварителна подготовка.

Практическата дейност, която се извърши и резултатите, които се получиха показват, че има възможности и условия за организиране и системно провеждане на такива мероприятия.

При провеждането на тези мероприятия не беше достатъчно разработен въпроса за съгласуването им с шефовете на нашите представителства.

Изготвени са справки за СЕНТО, гръцко-турските противоречия, гръцко-американските противоречия и турско-американските противоречия.

На основание на подработените материали се разработват планове с мероприятия, насочени към подобряване отношенията между България и Турция, между България и Гърция и други мероприятия, свързани с тази задача.

Голямо внимание в тези планове се отделя на организиране публикуването на съответни статии в гръцката и турска преса от името на различни журналисти и наблюдатели, насочени към установяването на добросъседски отношения с

България и за подобряване на отношенията между балканските страни, превръщане на Балканите в зона на мира.

Във връзка с това, че българо-гръцките и българо-турските отношения не трябва да се разглеждат като общи и отвлечени въпроси а като важни въпроси, които се състоят от отделни въпроси свързани с икономическите, търговски, спортни и културни връзки между тези балкански страни, от които жизнено са заинтересовани съответните народи, за всяка една от тези страни сега главно се обръща внимание на осветляване, изучаване и подемане на тези конкретни въпроси. По Турция се населязва да се осветлят въпросите, свързани с търговски и културни взаимоотношения, а по Гърция се набелязва да се осветлява в пресата и правят изказвания на отделни политически дейтели и да се изпращат в Парламента писма по установяване на железопътни връзки в България, телефонни и телеграфни връзки, по съвместното използване водите на Струма и други актуални въпроси.

За довеждане до знанието на резидентурите разработените планове във втората половина на октомври т.г., със съгласието на ръководството на Министерството, от резидентурата в Атина беше извикан резидента, с който бяха обсъдени въпроси, свързани с провеждането на горепосочените мероприятия. На 6 ноември беше изпратен на задгранична командировка началника на отдел II-ри др. Пандев. Предстои идването на резидента от Истанбул към средата на т.м. и изпращането зам.началника на отдел I-ви др. Миларов в задгранична командировка.

_____ 1959 година

С о ф и я

И 9

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА ³
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

169

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Работата и възможностите на нашето разузнаване за обработване на общественото мнение в капиталистическите страни и по-специално в Гърция и Турция в нужното нам направление.

В решението на Политбюро на нашата партия от 14 януари 1960 година пред органите на нашето разузнаване е поставена задачата да се използват всички възможности на целия оперативен състав работещ в капиталистическите страни за провеждане на мероприятия за влияние на общественото мнение в нужното нам направление.

Положителния опит който нашето разузнаване вече има в провеждането на такива мероприятия в Турция, Гърция и някои други капиталистически страни показва, че при по-активна, целенасочена и правилно организирана работа на нашите резидентури в това отношение, могат да се постигнат добри резултати.

Така, през миналата 1959 година, изпълнявайки указанията на ръководството на МВР и лично на др. Министър, привеждайки в изпълнение набеязаните съвместни мероприятия със съветските другари, бяха изучени възможностите на резидентурите за поместване на статии в пресата на капиталистическите страни с благоприятно за нас и нашия лагер съдържание във връзка със срещата на др. Хрущов с Айзенхауер. Формите и способите за провеждане на тази работа се обсъдиха с болшинството резиденти и оперативни работници от резидентурите, намиращи се

170 2.-

по това време в отпуск в страната ни и се нареди да се пристъпи към изпълнение на задачата.

През м. _____ 1959 година ръководството на разузнавателното управление направи равностойна на извършената работа и със справка уведоми ръководството на МВР за постигнатите резултати.

Обобщените и анализирани данни от този по-смел опит ясно говореха, че възможности за влияние на общественото мнение чрез поместване на статии в пресата на капиталистическите страни има, даже и тогава когато трябва да се преодоляват сериозни трудности каквато е обстановката в съседна Турция.

Благодарение активността на резидентурата в Истанбул-Турция и лично на резидента др. Атанасов при помощта от Центъра беше подработен виден журналист, който помести и продължава да помества по наше задание редица статии в опозиционния вестник "Дюня" в наша полза - Резидентурата в Анкара в момента обрботва друг виден журналист Проф. Есмер, който вече излезе със статия общо взето в благоприятен за нас смисъл, също по наше задание. Някои от публикуваните в турския печат статии с благоприятно за нас и нашия лагер съдържание в резюме бяха поместени

Все във връзка с посещението на др. Хрушчов в САЩ нашите резидентури и в другите капиталистически страни успяха да подработят някои журналисти и други лица, които написаха статии в благоприятен дух.

Така резидентурата в Гърция подработи журналиста Такис Констандопулос, който във вестник "Невлогос Патрон" /независим вестник, излизащ в гр. Патрас/ в броя си от 9 и 10 септември 1959 година помести две статии в които обективно разказва за достиженията у нас след установяване на Народната власт и настоява за подобряване на българо-гръцките отношения.

В Австрия чрез заместник главния редактор на в-к "Ное Тагес Цайтунг" - орган на управляващата народна партия Д-р Цюрхер, виенската резидентура помести няколко статии във вестника осветляваща в благоприятен дух срещата на др. Хрушчов с Айзенхауер.

КРДПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6 от ЗДРДПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2025г. Секретар: <i>ASB</i>

1713.-

В Италия, римската резидентура,

помести в италианското списание "Сучесо", /орган на деловите кръгове/ голяма статия - репортаж за обиколката на Вигорели в СССР през 1960 год. в която автора подчертава стремежа на СССР към мир и се изказва за установяване контакт между СССР и САЩ.

В Аржентина, нашата резидентура публикува във вестник "Демокрасия" някои статии осветляващи в благоприятен дух срещата на др.Хрущов с Айзенхауер в САЩ.

Извършената работа в това направление макар да беше със скромни резултати оказа на работниците в резидентурите положително влияние. В работниците от резидентурите и в оперативния състав в Центъра се появи увереност, че нашето разузнаване е в състояние да провежда мероприятия по указване въздействие на общественото мнение в капиталистическите страни в нужното за нас направление. Тази работа не само не отвлечаше работниците от резидентурата от тяхната агентурна работа свързана с добиване на информация, но напротив обогатяваше тяхните възможности за добиване на интересни връзки от които можеше да се черпи и интересна информация. Такъв беше случая с обработения и използван в Турция за писане на статии турски журналист

от който резидентурата получи и интересна информация за положението в Народно-републиканската партия и за отношението на Иньоню към речта на др. Антон Йгов произнесена в Народното събрание.

Отчитайки всичко това, ръководството на разузнавателното управление пристъпи към разработване на по-сериозни планове за провеждане на такива мероприятия. При разработването на тези планове се изхождаше от необходимостта да се включи в тази работа целия наш оперативен състав на базата на досегашния опит. Разработен беше и въпроса за съгласуваността с шефовете на нашите представителства. Вземах се мерки щото провеждането на тези мероприятия да не се превърне в кампания, да не се дигне излишен и вреден шум, а да се работи строго конспиративно, под личното ръководство на резидентурите зад граница и начални-

172

ците на отдели или тяхните заместници в Центъра.

При разработката на въпроса главно внимание беше обърнато на подготвяне на мероприятия за обработка на общественото мнение в Турция и Гърция за подобряване на отношенията на тези две съседни на страни с България, за подобряване на отношенията между балканските страни, превръщане Балканите в Зона на мира.

По всички тези въпроси началника на разузнавателното управление пред партийното бюро и ръководящия състав от Управлението, анализирайки досегашната работа даде конкретни и подробни указания за бъдещата работа.

През настоящата година всеки отдел има разработен лично от началника на отдела план с мероприятия за влияние на общественото мнение в наша полза в съответните капиталистически страни. Всички указания с пощите и грами и всички материали от извършената работа са концентрирани на едно място в специално за целта дело, което се води или от началника на отдела или неговия заместник.

Може да се каже, че сега е сложено началото на по-планова работа в това направление, работи се при по-голяма яснота и по-добро разбиране на важността и особеностите на този вид наша работа.

Все още обаче ние сме далеч от изискванията поставени пред нас с новото решение на Политбюро на нашата партия от 14.1.1960 год. да се използват всички възможности на оперативния състав в провеждането на мероприятия за влияние на общественото мнение в капиталистическите страни в наша полза.

Трябва да се отбележи, че въпреки дадените указания и набелязаните мероприятия не всички резидентури работят активно и системно както за използване на наличните възможности така и в разкриване нови такива за влияние на общественото мнение. Нямаме и нужното разнообразие на възможните други начини и форми за влияние на общественото мнение в капиталистическите страни в наша полза извън писането на статии в капита-

123
5.-

листическата преса с изключение на Австрия.

Горния извод се потвърждава от хода на изпълнение на заплануваните мероприятия и добитите резултати които имаме в последно време. Преглеждайки състоянието на работата в настоящия момент, ние констатираме, че от някои наши резидентури / в Турция, Италия, Австрия/ се проявява активност и сега, обработват се нови лица за поместване на статии в капиталистическия печат в наша полза, има поместени вече такива статии, но останалите резидентури не проявяват нужната активност.

Така например Истанбулската резидентура в Турция укрепва взаимоотношенията си с обработения за целта журналист и съдия излезе до сега във вестник "Дюня" с повече от 10 статии в наша полза. В тези статии по наше задание засегна и разви в благоприятен за нас дух важни политически въпроси свързани с подобряване взаимоотношенията с нашата страна и нашия лагер, с проблема за запазване на световния мир, въпроса за Балканското сътрудничество и други. Също така започна да дава и интересна информация по някои вътрешно политически въпроси за Турция. На бе изказана благодарност за извършената работа и му беше дадено парична сума, което помогна за укрепване връзките с него. Работата с продължава.

Анкарската резидентура в Турция по задача на Центъра умело подходи към турския журналист Проф. ЕСМЕР, който по наша молба също излезе със статия в благоприятен дух и сега се провеждат мероприятия за укрепване взаимоотношенията с него с оглед бъдещото му използване.

В работата на резидентурата в Турция има насоченост към издирване и обработване и на нови лица, които могат да се използват за публикуване на статии в наша полза.

Резидентурата в Италия продължава да укрепва отношенията си

след посещението на Гронки в Москва помести материал в седмичното списание "Темпо" /независимо/ и благоприятен за нас дух. Също по внушение на нашата резидентура е отпечатана статия в списание "

КРДПБГДСРБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДПБГДСРБНА
Г. вкл. - 09.10.2020г. Секретар: <i>А.В.</i>

174
6.-

_____ ", в която се подчертава благоприятното настроение към икономическите връзки между двата лагера през призмата на визитите на Хрущов -Айзенхауер. Вестник "Конкуиста" / орган на младежите социалисти на Нени/ по внушение на резидентурата е поместил редица статии против войната и за намаляване на международното напрежение.

Резидентурата в Австрия освен журналиста Цилхер /от управляващата Народна партия/ е използвала и журналиста /независим/ в публикуване статии и изнасяне на доклади в полза на България. По указания на резидентурата

е провеждал публични събрания в градове определени му от резидентурата на които е говорил за постиженията в нашата страна и социалистическия лагер. На същия е изказана благодарност и му е дадено парично възнаграждение. Направени са му и подаръци. Работата с него се развива много добре.

Резидентурата в Гърция използвайки старото познание на наш оперативен работник с журналиста Георги Караниколас се беше договорил със същия да събере материали и напише статия на историческа тема - участието на българите в национално-освободителната борба на гръцкия народ, с цел да се разсеят някои спекулации на гръцката шовинистическа пропаганда с историческите събития. Караниколас след като е събрал материали по този въпрос предложи написването на цяла книга. Изникна въпроса за паричните средства които Караниколас е изразходвал за набиране на материали и такива които ще са необходими за нейното издаване. Въпроса беше отнесен до нашето Външно министерство /уведомен е др.Ангелов/ но все още работата не е придвижена.

Трябва да се отбележи, че в Гърция, където обстановката е в това отношение по-благоприятна в сравнение с Турция, извършената работа от нашата резидентура за влияние на общественото мнение в наша полза не е задоволителна.

Какви са възможностите за влияние на общественото мнение в капиталистическите страни в наша полза за в бъдеще и по-специално в Турция и Гърция?

175

Правилната миролюбива политика провеждана от нашата страна и социалистическия лагер начело със Съветския Съюз, големите успехи които ние постигнахме в социалистическото изграждане на нашата родина във всички области на живота, огромните достижения на Съветския Съюз и на социалистическите страни като цяло, създават много благоприятна обстановка за влияние на общественото мнение в капиталистическите страни в наша полза и по-специално в Гърция и Турция. Всичко това намира широк отзвук в различни среди в капиталистическите страни. Задълбочава се и разраства процеса на все по-трезво и по-реалистично оценяване на съвременната международна обстановка от много хора в капиталистическите страни с различно социално и обществено положение, с различни политически и идейни убеждения. Увеличават се приятелите на нашите страни и нашия лагер.

От друга страна провежданата политика на студена война от САЩ и страните членки на НАТО и от останалите капиталистически страни и всичките последици на робската същност на отживялия и умиращ капитализъм, усилват ненавистта към американците, ненавистта към буржоазните правителства проводници на тази политика в отделните капиталистически страни. Изострят се противоречията между капиталистическите страни, засилват се гласовете за водене на самостоятелна, национална политика в страните зависими от САЩ и от другите капиталистически страни. Такъв характерен процес има и в съседна Гърция и Турция.

При тази обстановка, органите на нашето разузнаване, използвайки своите легални /официални/ и нелегални /агентурни,/ възможности, могат с успех да провеждат активни мероприятия за влияние на общественото мнение в наша полза в Турция и Гърция и останалите капиталистически страни по следните въпроси:

1. Популяризиране и правилно разясняване на миролюбивата политика на нашата страна и нашия лагер и свързване с това конкретни предложения и мероприятия, които нашата страна и нашия лагер предлагат и провеждат: за намаляване на международното напрежение, за запазване на мира на Балканите и в света, за изграждане на добросъседски отношения с Турция и Гърция, за

176

ние в капиталистическите страни са:

ТУРЦИЯ

1. Истанбулската резидентура ще продължи използването на обект "АГИТАТОР" – журналист за писането на статии с благоприятно за нас и нашия лагер съдържание.
2. Анкарската резидентура ще продължи обработката на турския журналист Проф. ЕСМЕР за написване нови статии с благоприятно за нас съдържание.
3. Ще се използват връзките на о.р. КАМЕНОВ от Истанбулската резидентура с журналисти от вестниците "Икономи", "Спор", " Ондьорт Майк" за написване статии в наша полза. Някои от тях са дали съгласието си за това.

ГЪРЦИЯ

1. Атинската резидентура може чрез журналиста ТАКИС КОСТАНДОПУЛОС да помести във вестник "Неологос Патрон" нови статии в наша полза.
2. Резидентурата би могла да подходи към журналистите: КОСТАС КАРАХАЛИОС – близък до в-к "Акрополис", ГЕОРГИОС КОРОНЕОС и ЛИБЕРОПУЛОС – журналисти от същия вестник, които могат да се използват за поместване на материали в буржоазни вестници в наша полза.
3. Може да се използва и журналиста ДРОСОС, който през 1957 год. е публикувал обективни статии за нашата страна.
4. Журналиста П.Каравиас в миналото е помещавал статии против Турция, а журналиста Д.ФИЛАТЕРОС е помещавал статии против американците. Към тези журналисти също може да се подходи за подработка и използване.

ФРАНЦИЯ

1. Агент "ЛАЗАРОВ" ще се използва за публикуване на материали в емигрантската преса, с цел разложение и възпрепятствуваша обединението на "Съюза на свободните журналисти" и "Свободна преса".

177
8.

разширяване на икономическите, научни, културни и други връзки с всички страни заинтересовани от това, за разрешаване по мирен път с преговори всички спорни и други въпроси касаещи нашата страна и другите капиталистически страни и пр.

2. Популяризиране на големите успехи и достижения в нашата страна във всички области на живота, популяризиране успехите и достиженията на нашия лагер, на Съветския Съюз. По такъв начин ще се разобличава буржоазната пропаганда в капиталистическите страни, която съзнателно извързвайки истината, поддържа атмосфера на студена война, на антикомунизъм, атмосфера на неприязън и всевъзможни заблуди и предубеждения.

3. Усилване на противоамериканските и противоимпериалистическите настроения и чувства в хората в капиталистическите страни и особено в Гърция и Турция тясно зависими от САЩ, разобличаване политиката на студена война провеждана от САЩ и страните членки на НАТО, СЕНТО и др.; усилване тенденцията за провеждане на своя национална политика, в интерес на трудещите се.

4. Изостряне на съществуващите противоречия между капиталистическите страни по редица въпроси по които съществуват разногласия. Така между Гърция и Турция съществуват остри разногласия по Кипърския въпрос, по въпроса за риболова, по въпроса за взаимните териториални претенции от миналото и пр. което е довело до силно анти-гръцко настроение в Турция и обратното. Усилването на взаимните търкания и спорове между капиталистическите страни отслабва позициите на империалистите, а може да доведе и до разрыв в отношенията им, какъвто беше случая с напускане щаба на НАТО в Измир от гръцките офицери по време на противогръцките погроми в Турция.

5. Разлагане на вражеските емигрантски организации и париране на тяхната дейност против нашата страна чрез задълбочаване на противоречията и разгаряне борбите между тях.

За сега конкретните възможности на нашето разузнаване за провеждане на мероприятия за влияние на общественото мнени-

КРДОПБГДСРСБНА 1

чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Гана - 09.10.2020г. Секретар: *MB*

178
102-

2. Ще се използват възможностите на агент "250" да отпечата статии във вестник "Либерасион" и други буржоазни вестници в полза на нас и нашия лагер.

3. Ще се използват възможностите на агент "БЕРНАР" за отпечатване на статии в пресата в наша полза.

ИТАЛИЯ

1. Ще се използват възможностите на доверителните връзки и други за поместване в буржоазните вестници материали в наша и на нашия лагер полза.

2. Ще се използват възможностите на доверителната връзка за указване влияние над някои висши служители от италианското министерство на външната търговия за разширяване търговските отношения с България.

3. Ще се използват агентите "ДИНОВ" и "ДРАГНЕВ" за разлагане вражеските емигрантски организации в Италия.

АВСТРИЯ

По емиграцията.

1. Ще се изведе на временно оседание в Австрия агент "КАЧЕВ" за обработване на обектите СВРАКА и един от ръководителите на геметонци в Австрия, с цел прекратяване на вражеската му дейност и евентуална вербовка.

2. Ще се проведе мероприятие за разлагане и обработка на обекта "ГЛАДНИК".

3. Ще се използват агентите: "ИНДИЯ", "ПРОЛЕТ" и "РУМЕН", за да се попречи на обединяването на вражеските емигрантски организации в Австрия.

Други

1. Ще се използва доверителната връзка за публикуване в австрийските и западно-германските вестници статии в наша полза.

2. Ще се използва със същата цел /доктор/ ЦИЛЕР.

КРДПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020 - Секретар: <i>[Signature]</i>

179.1.-

ШВЕЙЦАРИЯ

1. Ще се възложи на "ДИК" да отпечати в своя и в други вестници материали в наша полза.

2. Със същата цел ще се използва и връзката на резидентурата за публикуване на материали в гръцки и швейцарски вестници.

АРЖЕНТИНА

Ще продължи използването на за публикуване на материали в наша полза в пресата е редактор на вестник, който излиза в 200.000 броя и се ползува с името на авторитетен журналист.

_____ 1960 год.

С о ф и я

УТВЪРЖДАВАМ

Строго секретно. 75
5

*На резиденцията в Лондон
са изработени указания с пощата
от 16 февруари 1961 г.
Фришман в писма "Ким" -
Младош*

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

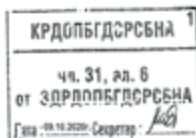
РЕДЛОЖЕНИЕ

Относно провеждане мероприятия
за засилване недоверието между
Англия и Западна Германия.

Западногерманската икономическа и военно-политическа експанзия все по-вече засяга интересите и на другите големи капиталистически страни. През 1958-1960 год. ГФР застана на второ място сред капиталистическите страни, както по обема на индустриалната продукция, така и по износа, измествайки Англия на трето място. В английския и др. западен печат нееднократно намираща място тревожни статии и др. материали, констатиращи изместването на английските стоки от пазарите на Западна Европа, Близкия и Среден изток и Латинска Америка.

Твърде сериозно се засягат "интересите на Англия" в Гърция от растящото икономическо и политическо влияние на ГФР в тази страна. Известно е, че непосредствено след края на Втората световна война английското правителство считаше Гърция за страна намираща се в нейната "сфера на влияние". Според някои съобщения във връзка със сесията на НАТО през декември 1960 година между представители на САЩ и ГФР били водени разговори с оглед Гърция и Турция да бъдат подпомогнати от Зап. Германия в изпълнение на военните програми, предвидени от плановете на НАТО. Трябва да се отбележи, че и преди това съобщение, позициите на ГФР в Гърция бяха вече твърде засилени. Например в общия обем външната търговия на същата ГФР е на първо място, а Англия на трето.

2. 76
6

С оглед засилване недоволството в различните английски политически, военни и търговски кръгове от постоянно засилващата се западногерманска експанзия,

П Р Е Д Л А Г А М;

да се проведат следните мероприятия:

1. Агент _____ да направи запитване по въпроса "не са ли опасно застрашени английските икономически и политически интереси" от страна на ГФР в редица страни, между които и в Гърция.

По възможност и да се изкаже по този въпрос след като предварително е сондирал мнение

"_____ = ще бъде снабден от нас с някои фактически материали относно външната търговия на ГФР с Гърция и Турция, проникване на западногермански капитали в тези и други страни и пр.

2. В английския печат посредством _____ и _____ да се организира публикуването на материали по същия въпрос.

3. В гръцкия печат да се направи опит за публикации в сп. " _____ " чрез _____ и др., в които да се разобличава политиката на ролемите страни от НАТО, за които малки и бедни държави като Гърция и Турция са само разменни монети и слепи изпълнители.

По възможност публикациите да бъдат нееднократни.

_____ 1961 г.

София

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Генерал-майор _____

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Горев,
Наблюденията през мероприятията
да се приемат като начало (изходен пункт) за по-нататъшното развитие на работата
в това направление. ¹²⁰⁴⁷
Нашияте възможности и съществуващите
масови кампании са единствените мероприятия
за провеждане на мероприятията за въздействие
на общественото мнение в капиталистическите
страна. За да се организира и проведе изпълнението
на тази задача е необходимо:
1. Използване на материал "X" за подсилване
на общественото мнение и възможно организиране
протести на кипърци против англичаните в Кипър.
За да се организира и проведе изпълнението на
тази задача е необходимо:
- Да се издирят лицата, турци и гърци, живущи в
Кипър, които водят активна борба за независимост и
против английските бази в Кипър. На адресите на тези
лица да се изпрати фотокопие от документ "X";
- Да се издирят организациите и лицата в Турция и
Гърция, които са водили и водят активна дейност за
независимост на Кипър, против англичаните и техните
бази, дори изхождайки от чисто националистически
позиции, като организацията "Кипър е турски" и др.;
- Да се проучи в кои райони и градове на ОАР и
Ирак има съсредоточени по-компактни маси турци и
гърци, за да се определи мястото, от където да се
изпрати документ "X" в Кипър. Също така да се
провери какво количество турци и гърци има в
Англия, напуснали по една или друга причина
Кипър.

СТРОГО СЕКРЕТНО!
Виз. № 1

29.11.61
Горев

на 21.11.1961 г. Горев
сбрани и документ "X" към
личност в съветков
Срок - 7. IX. 1961 год.
Отг. - Н-к отдел I-ви

Из архивите

131 44

-2-

2. За усиление настроението на общественото мнение в Турция против американците и базите им на територията на Турция, а така също и за мирното разрешаване на Германския въпрос, ще се извърши следното:

а) Ще се договорим с "Агитатор" да напише статии, в които да засегне следните въпроси:

- Да издирва обществени, политически и държавни дейци в Турция, които се изказват за необходимостта от сключване на мирен договор с Германия и да не се рискува за Западен Берлин. Такива изказвания "Агитатор" да публикува;

- Популяризиране на случаи на грубо поведение на американците в Турция (дори и дребни факти), които са му станали известни по различен начин - от провинциални вестници, от събрания в градове или села, от съдилищата и пр.;

- Даване гласност чрез пресата на мирните предложения на Съветския съюз по уреждане на Германския въпрос и едновременно с това осветляване политиката на западните държави по този въпрос;

- Даване гласност в пресата на изказвания на държавни дейци от неутралните страни и такива от западните капиталистически държави, насочени към мирното уреждане на Германския въпрос.

б) Да се проведе среща с "ГАЛИБ", на която да се изясни какво може той и неговите съмишленици да направят по горните въпроси в интерес на Турция, за засилване на настроенията против американците и базите им.

в) Да се помоли "СЕИР" да излезе със статия по Германския въпрос, в която да се подчертае необходимостта от запазването на мира и мирното уреждане на Германския въпрос.

Срок - 10.IX.1961 г.

Отг. - Н-к отдел I-ви

147/45

-3-

3. Използуваните до сега

за поместване на материали против СЕНТО, НАТО, ХАМАРШЕЛД, в подкрепа на мирните предложения на СССР в ООН и пр. във вестниците "Ал Гомхурия", "Ахбар ел Йон", "Ал Ахбар", "Ал месая", сп. "Роза ел Юсеф" сега ще се договорим за използването им в следното:

- Да усилят в настоящия момент осветляването на въпроса за необходимостта от сключване на мирен договор с Германия, в подкрепа на съветските предложения по този въпрос, както и да критикуват и разобличават позицията на западните държави (САЩ, Англия, Франция и ГФР), техните агресивни намерения и опити да провалят мирното уреждане на Германския въпрос;

- Да публикуват статии против американските военни бази, особено тези в района на Близкия Изток, Гърция и Турция, които застрашават живота и безопасността на населението в този район и независимостта на държавите на чиято територия се намират.

Срок - 10.IX.1961 г.

Отг. - Н-к отдел II-ри

4. Да се изучи въпроса по използването на гръцкия вестник "Политическа и икономическа трибуна" за поместване на материали против американските военни бази в Гърция чрез редактора от същия вестник КАРАХАЛИУС,

Срок - 15.IX.1961 г.

Отг. - Н-к отдел II-ри

5. Да се използват възможностите за публикуване на статии в италианския печат против ракетните и други бази на НАТО в Италия и за създаване на обществено мнение в полза на съветските предложения за мирно уреждане на Германския въпрос.

143
46

-4-

За целта ще бъдат използвани лицата:

- БРУНО РАНИЕРИ - за напечатване на статии във вестник "Мондо нуове";
- ИТАЛО ТОНИ - за напечатване на статии във в-к "Експресо" - орган на Радикалната партия;
- СКАРОНЕ - за публикации във вестник "Ла Конкуиста" и други социалистически вестници;
- МИКЕЛЕ и САЛЕРНО - за публикации във вестник "Паезе Сера";
- - за публикации в икономическото списание "Рассеня Доганале";
- ГУИДО ВАЛАГРЕДА - за публикуване на статии в седмичното списание "Релациони интернационале";
- ДЖАНКАРЛО ВИГОРЕЛИ - за публикации в буржоазните списания "Темпо" и "Сочесо".

Срок - 20.IX.1961 г.

Отг. - Н-к отдел III-ти

6. Да се изучат възможностите

за организиране на пресконференции и интерпелации в Парламента по горните въпроси.

Срок - 15.IX.1961 г.

Отг. - Н-к отдел III-ти

7. Да се проведе среща с _____, за да се разбере неговото становище и възможности за провеждане на следните мероприятия:

- да обработи свои колеги

в подкрепа на мирното уреждане на Германския въпрос, като помоли същите да излезат със статии в печата и упражнят влияние върху английските правителствени кръгове и обществеността.

При обработката на _____ да се използва изказването на МАКМИЛЪН, че "никой не възнамерява да воюва за Берлин", като се изтъква авантюристичната политика на САЩ и германски-

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата - 29.08.1961г. Секретар: <i>Л.В.</i>

-5-

247
47

те реваншисти, опасността, която тази политика крие за Англия и същевременно се подчертава силата и мощта на Съветския съюз и социалистическия лагер;

- Да обработи някои английски търговски кръгове в полза на мирното разрешаване на Германския въпрос, с цел последните да упражнят влияние върху правителствените среди и обществеността;

- Лично да излезе със статия в английския печат, в която да се подчертава авантюристичния характер на американската политика по Берлинския въпрос.

Срок - 25.IX.1961 г.

Отг. - Н-к отдел IV-ти

8. Да се издирват нови факти, материали и възможности за провеждане на мероприятия в горния дух и по горните въпроси, като се издирват лица, които освен публикации в пресата, да правят запитвания в парламентите, устройват пресконференции и пр. във всички по-важни страни - Турция, Гърция, Англия, САЩ, Франция, Италия, Австрия и др.

Срок - постоянен

Отг. - Началниците на отделите

9. Да се дадат точни и ясни указания на резидентурите да се заемат веднага с провеждането на горните мероприятия, както и да излизат с предложения за провеждане на нови такива.

Срок - 5.IX.1961 г.

Отг. - Началниците на отделите

29.8. 1961 година
С о щ и я

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Генерал-майор *Foret*

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ

к-д

1

~~287~~
Б
45

Строго секретно!
Екз. единствен!

КРДОПБГДСРБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Б Е Л Е Ж К И

от съвещанието при др.СОЛАКОВ на 14.XI.1963 г.
по работата на служба "Б".

1. Др.К.АТАНАСОВ

Няма пунктове през които да се проконтролират мероприятията, които провеждаме. Те не протичат близо до наши доверителни връзки или агенти, чрез които да следим за резултатите от мероприятията.

2. Др.ГОЧЕВ

а) Новият план на службата трябва да се изготви съобразно указанията, които получихме от съветските другари през тази година.

б) Трябва да се измени начина на планиране, като някои въпроси се поставят в проблемно направление.

в) До сега на резидентурите са поставяни общи задачи за събиране на документация. Ако в плановете са набелязани проблемни въпроси, тогава на резидентите могат да се поставят и конкретни задачи.

г) Не трябва да се провеждат често мероприятия, които не се очаква да произведат голям ефект. По-добре е малко мероприятия, но с голям ефект.

3. Др.Я.ХРИСТОВ -

а) Мероприятията по турските изселници трябва да се обмислят по-добре. Какъв ще бъде политическия ефект, ако някои поискат да се завърнат в България.

Из архивите

73

2

~~288~~23.2.-6
16

(Др. Солаков каза, че ако някои изселници поискат да се върнат в България, ще бъдат приети).

б) Някои мероприятия биха могли да се проведат срещу Турция и Гърция и от други страни. Биха могли да се намерят журналисти, които да се изпратят в Турция с цел след това да напишат някои отрицателни статии.

Др. ИЛИН -

Службата току-що е организирана, но тя е извършила хубава работа. Сега вече всички са убедени, че службата е ефективна и нужна.

Според мен най-главната нейна слабост е липсата на база. Мероприятията се провеждат примитивно.

- Не разполагаме с необходимите данни, като лични качества, интимен живот, фотографии, за интересувашите ни лица, които могат да бъдат използвани.

- Не разполагаме с документи: подписи, бланки, печати и др.

У нас (в Съюза) има специална картоотека, в която могат да се намерят подписи на държавници, бланки от Съвета на министрите и пр.

(В течение на годината ние нито веднаж не поискахме от Москва да ни изпратят някои подписи).

Би било добре ако в Турция и Гърция се изпратят за известно време хора от активната група, с цел опознаване на обстановката.

Ние не трябва да мислим, че активните мероприятия против Гърция и Турция следва да се провеждат само от тяхна територия.

Нещо което вече е написано за Турция, примерно в Египет или САЩ, след това по-лесно може да намери място в турския печат.

3 ~~287~~ 3.- 49
24 49

Доколкото помня ние се договорихме да поискаме в началото на следващата година да дойде специалист от Съюза (например др. Агайянц или някои от неговите заместници), който да ни помогне при разработката на плановете, който може да донесе някои документи и пр.

Др. СОЛАКОВ

Оценката на работата е положителна, доколкото това е нова служба.

Разбира се ние трябва да виждаме добре своето място.

Какво трябва да се направи:

Да се изработи план за работата на службата за 1964 година, срок до 20.XII.1963 година.

В плана да се има предвид това, което се каза от останалите другари и се набележат мероприятия:

I. ОБЩИЯТ РАЗДЕЛ ДА ОБХВАЩА

а) За разширяване на проблематиката

Да се набележат проблемните въпроси от военен, политически и икономически характер.

Естествено ние не можем да засегнем проблематиката, без да сме получили консултации от Министерство на външните работи и Министерство на търговията.

При определяне на проблемите ние ще изхождаме от интересите на целия лагер, а така също и от някои специфични въпроси в българо-гръцките и българо-турските отношения.

В плана се определят проблемите по които ще се работи и ориентировачно какви евентуални мероприятия биха могли да се предвидят от сега, без да се указват средствата.

4   ~~290~~ 25
4.- 8
48

Например по въпроса за гръцко-българските преговори. По него трябва да се проведат мероприятия, но следва да се имат предвид и някои нови моменти в сегашния етап.

б) За разширяване на документационната база и необходимите данни

Как ще подобрим през този период документацията и данните.

Да създадем и при нас картотека в която да има данни по всякаква тема.

В плана да се набележат мероприятия по създаването на такава картотека: какво ние тук ще направим, какво ще искаме от съветските другари, какво следва да свършат по резидентурите, не само в Турция но например в Париж, Рим и пр.

в) По линия на средствата за провеждане на активните мероприятия

Да се усвои пластичната бомба, ракети и всички други форми, памфлети, вицове, слухове и т.н.

г) За разширяване на обсега

Какви мероприятия да проведем за използване примерно на Франция, Алжир и други страни срещу Турция и Гърция.

д) След това да се набележат конкретни мероприятия по отделните страни и направления: Турция, Гърция, военна и икономическа дезинформация.

Проблематиката е свършено конкретна.

През 1964 година някои въпроси могат да претърпят изменение.

~~291~~
5.- 9
26 48

Проблематиката се има предвид не само по линия на генералната политика, но и по някои аспекти на тази политика.

Например: да вземем турската работническа партия. Това е един проблем, по който могат да се проведат мероприятия за подпомагане на партията.

15.XI.1963 год.
С о ф и я
ЛЛ/1976
1 екз.

*Опш. иб енд. 1963г.
МДР. № 4*

35
Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА 3

ДЕКЛАСИФИЦИРАН

§ 17

от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОТНОСНО: Организацията на работата
по линия на "спец.групи".

I. Състояние на досегашната работа.

Работата по линия на "спец.групите" до сега е водена от линейните отдели и от окръжните управления по места. Не са разработени цялостни планове за работа по тази линия по интересуващите ни страни с обозначени цели и задачи и необходимите мероприятия за тяхното постигане и изпълнение. Извършен е подбор на известен брой агенти, подходящи за използване при усложнена обстановка в Турция и Гърция и на някои от тях е извършена различна степен на политическа, оперативна и бойна подготовка. На няколко души бойната подготовка е стигнала до степен на запознаване с основните прийоми на минноподривното дело.

При подбора на хората се е изхождало преди всичко от принципа за политическа пригодност и до известна степен от перспективните им възможности за работа на чужда територия в смисъл на връзките, които имат зад граница и на които биха могли да се опрат в случай на нужда. Не се е изхождало от предварително определени конкретни задачи и въз основа на това да се търсят за изпълнението им подходящи хора.

Нито за един от избраните хора не е разработен подробен план, в който да залегне точно какви задачи ще изпълнява, как да бъде подготвен за изпълнението именно на тези задачи, как ще бъде изведен при случай на нужда на мястоизпълнението на задачите, начин на връзка след извеждането и пр.

По-голямата част от избраните и подготвени до съответна степен агенти подлежат на по-нататъшна конкретна подготовка с оглед на конкретните задачи, които ще им бъдат определени.

Резидентурите не са работили до сега специално по линия на "спец.групи" и работата, която е извършена тук в тази насока не е координирана с тях.

II. Какво трябва да се направи по линия на работата на спец.групи.

1. Трябва да се разработи цялостен план за всяка интересуваща ни вражеска страна с конкретните задачи, които ще стоят пред нашите разузнавателни органи при усложнена обстановка.

Тези задачи трябва да бъдат разработени в следните основни направления, а именно:

а) Разузнавателни. Те трябва да обхващат:

- Събиране и изпращане в Центъра на информации от военно-стратегически характер, също така и от тактически такъв-т.е. за строеж, местонахождения и действия на военно-стратегически обекти, като ракетни, военновъздушни и военноморски бази, складове на атомни оръжия и по-големи такива на класическо оръжие, снабдителни и комуникационни бази и пр.; предвижване на крупни военни съединения; мобилизационни мероприятия, които провежда вражеската страна; координационни мероприятия, които провеждат вражеските съюзници и др.

Събиране на информации и изпращане в Центъра от вътрешно-политически характер - за настроението на различните слоеве от населението, за недоволства, паники, евакуации, гражданск мобилизации и пр.

Организиране начина на изпращането на информацията в Центъра трябва да бъде предвидено съобразно възможностите, които биха могли да съществуват при усложнена обстановка.

б) Политико-диверсионни. Тези задачи трябва да обхващат пускане на слухове от най-различен характер, увреждащи на врага; всяване на паника; дезинформационни такива и пр.

3.- 37
3

Постигането на тези цели трябва да бъде съчетано при необходимост с частични малки действия, като терор, диверсии, прекъсване на комуникационни връзки и др., последствията от които да бъдат психологически, смут и разстройство на политическия, икономическия и военен живот на вражеската страна.

в) Минно-поддривно дело. Тези задачи трябва да обхващат - рушене комуникациите на врага на най-уязвимите звена дълбоко в неговия тил, създаване на дезорганизация в предвижването и снабдяването на армията и населението, паника и несигурност.

г) Изграждане на канали за прехвърляне на наши спец. групи и упорни пунктове за укриване и снабдяване на тези групи.

д) Други специални задачи.

Всички тези задачи трябва да се разработят основно, с оглед нашите нужди, които считаме предварително, че ще възникнат при усложнена обстановка, да се набележат интересуващите ни райони, места и обекти и с оглед на това да се отпочне цялостна подготовка по подбиране, вербовка и обучение за действие на тези хора, както от Центъра, така и от резидентурите. Трябва да бъде изградена сложна система със съответните резерви, която да е в състояние да действа и след получили се неблагоприятни неуспехи и жертви, които са възможни при военна обстановка.

Връзката на групите, изпълняващи задачите по т.т. б, в. и г.с Центъра да бъде организирана съобразно ограничените възможности, които съществуват при усложнена обстановка.

2. Как и какви хора (агенти) трябва да се подбират за спец.групите.

Социалният произход на кандидатите, политическата подготовка и закалка, преданността им към нашата власт, владението на чужди езици и необходимите лични качества за изпълнението на спец.задачи са общ принцип за всички.

Като се вземат предвид те - основният и най-общ принцип от който трябва да се изхожда при подбора на хората за спец. групи трябва да бъде: подобраните лица след съответна подготовка, на която да подлежат, да могат да изпълнят на-белязаните им задачи.

Като се изходи от това, т.е. от конкретните задачи, които ще стоят пред нас за разрешение при усложнена обстанов-ка, трябва да се отпочне подбора, вербовката и окомплектаването на спец. групи за разрешението на всяка от тези задачи поотделн както от Центъра, така и от резидентурите. Подготовката на от-делните агенти и групи трябва да бъде също така конкретна, с оглед на задачите, които са им набелязани и с оглед на предва-рително набелязаният им начин на извеждане.

С оглед на перспективните задачи, необходимо е да се подбират млади хора, на които да се уреди да служат в такъв род войска, където да бъдат подготвени по специалности, които ще им бъдат необходими, като парашутизъм, радиотелеграфия, мино-подривно дело, топография и пр. или в цивилният живот да изка-рат съответни курсове, школи и пр.

За всеки кандидат за работа по линия на спец. групите трябва предварително да се изготвя цялостен перспективен план, в който да бъде отразено, в общи линии следното:

а) За изпълнението на какви задачи го определяме,
б) Какви налични обективни и субективни възможности има, какъв език знае, какви връзки има зад граница и къде; как-ва специалност има.

в) Каква допълнителна подготовка още трябва да му се проведе - политическа, оперативна, специална и пр., как, от кого, къде, кога, какви средства са необходими за това.

г) Какъв начин за извеждането му се предвижда;

Възможно ли е и необходимо ли е по време на подго-товката му или преди нея да му устройм предварително легално или нелегално извеждане до мястото на действие във време на усложнена обстановка, за изучаване на обстановката там, за ук-репване на връзките му и пр. ако агента е на наша територия.

д) Какъв начин на връзка му се предвижда след извеждането; как ще бъде подготвен за него и какви средства са необходими за този начин на връзка.

е) Какви средства са необходими за изпълнението на предвидените задачи на агента и в състава на каква спец.група трябва да влезне, има ли такава на лице и пр.

3. Как, от кого и къде трябва да се подбират, вербоват и подготвят кандидатите за работа по линия на "спец.групи".

Работата по линия на "спец.групите" трябва да се провежда по две линии:

а) по линия на резидентурите (въпроса ще се разработи отделно).

б) вътре в нашата страна.

Работата вътре в страната е вършена до сега от линейните отдели и по места от съответните окръжни управления. В окръжните управления пряко с нея са се занимавали окръжните началници на МВР и техните заместници по ДС. Това е дало както положително, така и отрицателно отражение. Положително отражение е дало, защото окръжните началници и техните заместници са най-подготвени оперативно и изобщо имат най-големи възможности. Отрицателно отражение е дало, защото окръжните началници и техните заместници са много заети с ред други задачи, много често за момента по-важни от работата по линия на спец.групите.

С оглед цялостно разгръщане работата по линия на "спец.групите", необходимо е в някои от окръзите, където има по-големи възможности за работа по тази линия, да бъдат определени по един оперативен работник, които да работят по тази линия. Тези работници ще бъдат подробно запознати със задачите, които стоят за разрешение по линия на "спец.групите", те да бъдат допълнително подготвени при необходимост, ще поддържат пряк и непосредствен контакт с I управление и ще могат да разгрънат работата както трябва.

Тези работници ще бъдат натоварени и с всички останали задачи по линия на Управление I-ДС, ще следят и провеждат мероприятия по всички временно пребиваващи в нашата страна чужденци, представляващи интерес за I-во управление, както с оглед задачите по линия на "спец.групите", така и с оглед други наши цели и задачи.

Инструктори и специалисти за извършване на спец.подготовка на кандидатите трябва да бъдат намерени на място, или изпратени от Центъра.

Включването на някои от кандидатите в разни курсове, или организиране изпращането им в определен род войска ще се организира и с помощта на Центъра.

4. Отчетност.

Отчетността за извършената работа трябва да се води централно в Управлението. Досиетата на агентурата, намираща се в провинцията, обаче, трябва да бъде по места, а в Центъра трябва да има контролни такива.

За изпълнение на задачите по места, както и до сега трябва да бъдат отговорни окръжните началници на МВР и техните заместници по ДС. Това ще помогне както за указване все-странна помощ в работата по линия на спец.групите, така и по-голям контрол от близко на работниците по места.

Работата по линия на резидентурите трябва да бъде координирана с линейните отдели.

Съвместно с тях трябва да бъдат изработени общите планове по страни и доколкото няма да има отделни работници в резидентурите за работа по линия на "спец.групите", линейните отдели трябва да се чувстват отговорни за изпълнение задачите по тази линия от резидентурите.

7.- 74
7

5. Организиране връзката в Центъра.

За ефективно и резултатно действие на специалните групи във време на усложнена военна обстановка за работа в Турция ще бъдат създадени най-малко 18-20 такива групи, за работа в Гърция - приблизително същото количество и за работа в други страни известно количество. При това положение, във време на усложнена обстановка-военна, с Центъра ще ^{се}поддържат различни видове връзки, но предимно радио-връзки, от голямо количество пунктове от различни краища на земята. За всички тях трябва да се разработи цялостна система. Например, за радио-връзките трябва да се изготвят за всеки поотделно радио-вълни, графици за работа, начини на повикване, сигнализации и пр. Всяка точка трябва да разполага с шифър. Тук в Центъра трябва да бъде организиран свързочен център-комплектуван от достатъчно количество радисти и шифровачи, снабден с необходимите средства.

Цялата тази организация трябва да бъде създавана едновременно със създаването на групите, без да бъдат назначавани или мобилизирани хора за необходимите щатни единици, но в даден момент - при нужда, веднага да е в състояние да задействува.

За това е необходимо да бъдат назначени след ^{време}двама души специалисти, един по радио-връзките и един по шифроватата работа. Тези двама души ще извършват цялостната организация по връзките - щат, план, разстановка, технически средства и материали, ще я изпробват доколкото е възможно и ще я законсервират

Едновременно с това, те ще бъдат натоварени с организацията на работата по подготовката на членовете на групите, които ще бъдат отговорни за връзките, като сами лично доколкото е възможно ще извършват тази подготовка или ще използват и други специалисти.

6. Организиране на екипировката.

Едновременно с подготовката на образуваните групи, за да бъдат в непосредствена готовност, веднага да задействуват при нужда, необходимо е да се организира и екипировката им. Екипировката на различните групи в много случаи ще бъде различна-

специфична. За това ще са необходими складове, отчетност и компетентност. Необходимо е по късно да бъде назначен един работник, който да бъде натоварен с организацията на тази работа.

7. Организация на извеждането.

При днешните съвременни средства за война и доктрините за започването и воденето ѝ, подготовените "специални групи" трябва да са в състояние веднага да действуват при необходимост. Извеждането им до местата където ще действуват е много сериозен проблем, затова е необходимо той да бъде предварително подготвен съвършено точно. Болшинството от групите при днешните доктрини за започване на войната, ще се наложи да бъдат изпратени до района им за действие по въздуха - като парашутисти, *или по море, или по суша, а някои предварително по вода* *или в еластични превози*. За подготовката на този въпрос е необходимо, съвместно с МНО, съобразно перспективните ни планове да се изработи план по извеждането на нашите групи, в който да залегнат всички необходими подробности, да бъдат определени отправните пунктове, средствата и изпълнителите. Съобразно този план, изпълнителите трябва да бъдат специално подготвени, да бъдат изучени добре маршрутите и пр.

8. План за бойна готовност и действие.

След утвърдението на всички основни положения за работа по линия на "спец. групи" и след като бъдат изяснени всички основни моменти по нея, за всяка страна поотделно трябва да се изготви подробен план за бойна готовност и действие, който да обхваща следното:

а) Наличие на спец. групи и предназначението на всяка от тях, къде се намират, забронирани ли са, как ще бъдат повикани при необходимост, от кого, къде.

б) Къде, как, от кого и с какво ще бъдат екипирани.

в) Къде, как и от кого ще получат последен инструктаж.

9.-

23
9

г) Как, с какво и от кого ще бъдат изведени до мястото за действие — заангажирани (забронирани) средства и хора за това.

д) Цялостна организация на откочване действието на Центъра за връзка с групите.

Цялостната работа по линия на спец.групите да бъде насочена съобразно "плана за бойната готовност и действие" и всичко след извършената подготовка да бъде законсервирано съобразно този план.

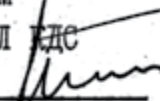
1963г.

Новачев.

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ

Из архивите

УТВЪРЖДАВАМ
ПРЕДСЕДАТЕЛ КДС
Ген. майор
22.1 1964 година
С о ф и я

Строго секретно!
Екз. № 1

7231
X

КРДОПБГДСРБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

П Л А Н

На мероприятията за политическо влияние през 1964 година.

I.

Изхождайки от задачите залегнали в Положението за работа на Разузнавателното управление при КДС, мероприятията за оказване политическо влияние през 1964 година да се провеждат в следните насоки:

1. Да се работи за разобличаване агресивните военни планове и действия на НАТО главно в района на Юго-източното командване, за отслабване връзките на Турция и Гърция с НАТО и засилване на тенденциите в тези страни за провеждане на по-самостоятелна външна политика.

2. Да се разобличава политиката и мероприятията на САЩ, ГФР и другите империалистически страни в Турция и Гърция.

3. Да се работи за разобличаване дейността на "Корпуса на мира", ЮСИА и други органи на "психологическата война" на главния враг, а така също и дейността на анти-комунистическите центрове на САЩ, ГФР, Англия и Франция.

87

224 2
5
2.-

4. Да се работи за изостряне на противоречията между Турция и Гърция.

5. Да се разобличават плановете и намеренията на реакционните сили в Турция и Гърция; да се компрометират видни политически дейци и отговорни военни ръководители от щабовете на НАТО и армиите на Турция и Гърция, които действуват в интерес на чуждите империалистически сили.

6. Да се укрепват позициите на прогресивните сили и организации в Турция и Гърция.

7. Да се съдействува за създаването и разрастването на реформистични и противоправителствени тенденции в армиите на Турция и Гърция; да се създава нестабилност и недоволство сред личния им състав.

8. Да се засилват противоречията между управляващите групировки в Турция и Гърция; да се изострят отношенията между военните и управляващите буржоазни партии в тези страни.

9. Да се разобличава и компрометира неоколониалистическата политика на САЩ, ГФР, Англия и Франция спрямо ОАР и Алжир, с цел да не се допусне разширяване на техните политически, икономически и идейни позиции в тия страни.

10. Да се разобличават и дискредитират партиите, организациите, групите и отделни лица в ОАР и Алжир, на които се опират империалистите при провеждане на политиката си.

11. Да се подпомага дейността на прогресивните сили в ОАР и Алжир в борбата им срещу империалистическите домогвания и вътрешна реакция, за създаване на по-близки връзки със страните от социалистическия лагер.

ВТ 3
3.- 8

12. Да се провеждат мероприятия за подпомагане външно-политическите, икономически и търговски функции на НРБ, както и за популяризиране миролюбивата външна политика и постиженията в социалистическото строителство на НРБ и другите социалистически страни.

II.

С цел създаване база за провеждане активни мероприятия, през 1964 година да се извърши следното:

1. Да се изучат възможностите за провеждане мероприятия, които ще съдействуват за разширяване на икономическите връзки на нашата страна с Турция и Гърция.

Срок: юни 1964 година

2. Да се съберат факти и данни за накърняване националната независимост и суверенитет на Турция и Гърция от страна на САЩ и другите империалистически държави в резултат на неравноправното им положение във военните и икономически блокове както и случаи на грубо оскърбление на националните и религиозни чувства на турския и гръцкия народ, с цел подготовка и разпространение на материали, разобличаващи политиката на империалистическите държави сред турската и гръцка общественост.

Срок: август 1964 год.

3. Да се изучи положението на изселените от България турци, с оглед провеждане на мероприятия, противодействащи на намеренията на турското правителство да използва този въпрос за създаване трудности в нашата страна.

Срок: май 1964 година

4. Да се изучи положението на живущите в Турция малцинства - кюрди, араби, гърци и други и възможностите за провеждане мероприятия сред тях в изгодна за нас насока. Да се изучи цялостно кюрдския въпрос. Да се съберат факти и данни както за положението на кюрдите, живущи в Турция, така и за кюрдите в Иран, Ирак и западноевропейските капиталистически страни, с цел да се провеждат мероприятия като контрамарка срещу подривните действия на турската реакция сред турското малцинство в нашата страна.

256 Y
4.- Я

5. Да се изучат възможностите и съберат факти и данни с цел провеждане на мероприятия за:

- засилване недоверието и насаждане подозрителност между Турция и Гърция;
- изолиране на Турция от съюзниците ѝ и от съседните ѝ-капиталистически страни;
- изолиране на Гърция от главните империалистически държави.

6. Да се създават доверителни връзки сред лица, заемащи отговорни места в политическия живот и печата в Турция, които да се използват за написване на статии, в изгодна за нас насока.

7. Да се събират компрометиращи данни за дейността на гръцкия кралски двор и се обмислят възможности за провеждане на мероприятия за компрометирането му.

Срок: април 1964 година

8. Да се събират данни за онези реакционни египетски ръководители, които са привърженици на определена антикомунистическа политика и по такъв начин се явяват проводници на империалистическото влияние в ОАР, с цел провеждане на мероприятия за тяхното компрометиране.

9. Да се изучи въпроса за оказваната от САЩ "помощ" на Алжир- форми, условия и органи, чрез които се отпуща; да се събират сведения за качеството на предоставените "храни за мир" и др., с оглед провеждане на мероприятия за дискредитиране на тази "помощ".

Срок: ноември 1964 год.

10. Да се събират данни за десните и други политически дейци като МОХАМЕД ХИДЕР, МОХАМЕД БУДИАФ, КРИМ БЕЛКАСЕМ и други, с цел провеждане на мероприятия за разобличаване на реакционните сили и особено на тези, които се явяват проводници на империалистическата политика и влияние в Алжир.

5.- 8

11. Да се изучат възможностите в ОАР и Алжир за пускане на слухове, с оглед компрометиране политиката на САЩ и реакционните сили в арабските страни.

Срок: октомври 1964 г.

12. Да се създават доверителни връзки сред лица, заемащи отговорни места в политическия живот и печата в ОАР и Алжир, които да се използват за написване на статии, популяризиращи нашите постижения в социалистическото строителство и успехите на миролюбивата външна политика на НРБ, изтъкващи вредата, която политиката на антикомунизъм нанася на политическите и икономически интереси на арабските народи и разобличаващи маневрите на неоколониализма.

13. Да се проучат организациите на турската икономическа емиграция в ГФР, Франция и Англия, техни клубове, водачи, адреси, има ли противоречия в тях и на каква база са създадени с цел при нужда да се използват за провеждане на мероприятия.

Срок: ноември 1964 год.

14. Да се съберат материали за издаване на брошура "Какво е допринесла американската армия за развитието на Европа", в която да бъдат изложени действителни или близки до действителните факти за хулиганското държание на американските военни в Европа и главно в Турция и Гърция. Брошурата да се разпространи в Турция и Гърция и някои други западноевропейски страни.

Срок: август 1964 г.

15. Да се проучат организациите на гръцката икономическа емиграция в ГФР, Англия и Австрия, адреси, клубове, водачи, има ли противоречия сред тях и на каква база са те, с оглед използването им при провеждане на някои мероприятия.

Срок: ноември 1964 год.

278
6.-9
6

16. Да се организира системно събиране на данни, документи и други материали, които да се използват при провеждане на мероприятия за въздействие:

- Компрометиращи данни за турски и гръцки държавни и политически ръководители и връзките им със САЩ, ГФР и Англия, характеристика на националистическите групировки и отделни висши офицери от турската и гръцката армии.

- Противоречия между отделни буржоазни партии, групировки и отделни деятели в Турция и Гърция.

- Данни за противоречията между Гърция и Турция по риболова, териториалните води и Кипър, слухове и инциденти между турски, гръцки и други граждани на страните от НАТО.

- Дейността на официалните учреждения на САЩ, Англия, ГФР и Франция в ОАР и Алжир - посолства, мисии, пропагандни институти, организации от типа на "Корпуса на мира" на САЩ и други.

- Дейността на отделни разузнавачи, активни дипломати и журналисти на западните страни в ОАР и Алжир, подходящи за компрометиране.

- Противоречията между империалистическите страни в ОАР и Алжир.

- Икономически и други съглашения и договори с тежки и неблагоприятни условия за ОАР и Алжир и под чий натиск са били сключени.

- Компрометиращи данни за държавни, политически и военни ръководители в ОАР и Алжир, явяващи се опора и проводници на политиката на империалистите в тези страни.

- Данни за накърняване националното достойнство на местните жители в ОАР и Алжир от представители на западните страни.

284 7
7.- 10

III.

През първото тримесечие на 1964 година да се проведат следните мероприятия:

1. Да се подготви и разпространи позив от името на студентска националистическа организация в Анкарския и Истанбулския университети, призоваващ турската младеж на борба срещу домогванията на десните и реакционни сили в страната.

2. Да се разпространи позив от името на фиктивната организация "Съюз на младите ататюркски офицери," в който да се критикува турското правителство, че не провежда политика в духа на 27 май.

От името на същата организация по-късно да се разпратят заплашителни писма до някои отявлени реакционери и американски представители в Турция.

3. Да се проведе мероприятие за компрометиране на началника на генералния щаб на турската армия - генерал СУНАЙ.

4. Да се изготви и разпространи възвание от името на "група офицери" в гръцката армия, с което да се окаже въздействие на гръцкото правителство за провеждане на по-самостоятелна външна политика. Възванието да бъде с антиимпериалистическа насоченост.

5. Да се изготви и разпространи документ, изхождащ от въоръжените сили на САЩ, с който се дават указания за запазване в тайна случаите на аварии с атомни оръжия и техника в района на Средиземно море и радиоактивното заразяване на гръцките териториални води, в резултат на тези аварии.

2808
8.-И

6. Да се изработи и разпространи документ, съдържащ данни за споразумение за доставка на оръжие от ГФР на Израел, с цел да се изострят отношенията между ГФР и ОАР и се попречи на западногерманската експанзия.

IV.

Въз основа на получаваните данни в резултат на изпълнение проучвателните мероприятия по настоящия план и в зависимост от обстановката в края на всяко тримесечие ще се набелязват конкретни активни мероприятия за следващото тримесечие.

7.1. 1964 година
С о щ и я

ПРЕДЛАГА
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Ген.майор Точев

2 екз.
ЛЛ/409

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително!

1

Д О К Л А Д

За работата на служба 7 при управление I-во, КДС.

Оценката на Майския пленум за органите на ДС, критиката на органите в Политбюро, тревогата на Политбюро и оценката дадена в доклада на др. Министър за работата на управление I-во КДС за неизползуваните възможности против главния враг, Турция и Гърция се отнасят и за нашето съвсем малко подразделение в КДС.

Сферата на дейността на нашата служба, определена от утвърденото за нея положение, по същество е много важна. Тя обхваща борбата срещу много важни сектори на дейността на главния враг, Турция и Гърция, която борба, в нашата страна, главно ние сме натоварени да организираме и осъществяваме.

Целият империалистически лагер, начело с САЩ, в подготовката си на нова световна война, много отдавна работи и е постигнал сериозни резултати в областите срещу които е насочена нашата дейност, а ние едва сега започваме. Противникът години наред провежда планомерна, системна и огромна по мащаби дейност за строеж на военни и военнопотенциални обекти на териториите на Турция и Гърция; Провежда много широка и активна разузнавателна дейност срещу нашата страна и нашия лагер, като активно използват нашата вражеска емиграция, като при това организирано провеждат масови мероприятия за създаване нови изменници на родината с цел политически ефект и включването им в борбата против нас; САЩ, Гърция, Турция и другите страни от НАТО създадоха, разширяват и усъвършенствуват специалните войски, като им отделят място, равно на другите родове войски в бъдещата световна война и

Всичко това задължава, наред с всички подразделения на МВР и нашата служба да активизира целенасочено, добре обмислено и плодотворно, дейността си до максимум в направленията, които са ни определени.

Конкретната, основателна критика, която беше отправена на съвещанието на МВР по отношение на дейността на управлението, представляваща наш сектор за работа, по някои мирновременни

1. Директорът 1964 г. за
за всички обекти
2. Струва си да се
анализира работата
на отделните
адреси. Има
и в Кавказ
3. Оценката на
"мушкетер".

целенасочено създаване на специални условия за извършване на дейността на тази специална служба на СССР и Черния мориен лагер.

обекти, говори също, че трябва с тревога да се замислим за максимално активизиране на нашата работа.

Организационният период на нашата служба продължава в смисъл, попълване на щата ни, организиране работата ни зад граница и пр. Но периодът на изясняване задачите за отпочване на пълнокръвна работа от наличния състав завърши. Този период, ние междуременно използвахме, като изучихме много възможности за бъдещата ни работа, натрупахме доста материали, много от които сега ще можем конкретно да използваме.

През този период, в общи линии от наличният състав на службата беше извършено следното:

1. Изготвено беше "Положение" за работата на службата.

2. Събрани и обобщени бяха всички налични материали, при нас, в РУМНО и в други някои инстанции, за най-важните райони и намиращите с в тях интересувани ни обекти в Турция и Гърция. Снабдихме се с карти-топографски и други за тези райони и изработихме наши оперативни карти за тях, като нанесохме на тях всички известни ни важни обекти.

3. Събрахме и обобщихме всички налични материали у нас за специалните войски на САЩ, Турция и Гърция, изготвихме подроби справки и ги доложихме на ръководството на министерството и Комитета.

4. Снабдихме се с уставите на Турция-а/За борба с противникови диверсионни групи и б/. За психологическа война, които ще ни бъдат необходими в конкретната ни работа.

5. Сдобихме се с каталог за образците на въоръжение на американските диверсионно-разузнавателни групи.

6. Приведохме в известност наличната агентура, на наша територия, подготвяна за изпълнение на задачи по наша линия и отпочнахме работа по нея. *Малко е дадено - се казва по дон*

7. Прегледан беше контингентът от проучени лица от управлението и бяха заделени тези, за които има данни, че в една, или друга насока биха могли да бъдат използвани за наша работа. *по сведенията при изработката*

8. Проучени бяха много български граждани, притежаващи някои качества, които биха могли да бъдат полезни за наша работа и заделени някои по които ще работим.

9. Отпочната беше работа по три мирновременни обекта - "Черният", "Изменник" и "X".

10. Сложена е началото на работата в резидентурите с които ще работим за сега - в Турция, Гърция, САЩ, Англия, Франция и Италия.

Из архивите на ДС

От досегашната ни работа могат да се направят следните основни изводи:

1. Периодът на организацията на работата и на изясняване задачите ни, по ред причини продължи доста. Това даде до известна степен отрицателни последици. В някои от работниците се получи неувереност в бъдещото развитие на работата на службата.

2. По изучаването на възможностите за работа, по търсенето и изучаването на контингенти и наводки за вербовка на подходяща за наша работа агентура ние извършихме много. Прегледахме голямо количество изучен контингент, проучихме много лица по някои подходящи за наша работа признаци, изучихме ред въпроси и проблеми по интересувашата ни оперативна обстановка и по насоките на нашата бъдеща работа и набрахме доста материали, много от които ще ни влезнат в работа.

След изясняването на задачите ни, работата ни в тази насока трябва да продължи. Задачите на нашата служба са много тежки. За тяхното разрешаване се изисква намирането на най-благоприятните решения. По създаването на агентурно-оперативната база, дотогава доколкото нашата агентура трябва да отговаря на ред особенни условия, се изисква голяма прицезност в нашата работа.

За проникване до интересувашите ни обекти, се изисква от нас умело използване на най-подходящи форми, насоки и пътища на работа, голяма гъвкавост и умение и много добре да познаваме съответната оперативна обстановка.

За постигане на това се изисква упорита работа на доста широк фронт, за да можем от многото, да се установим на малко но най-ценно и най-качествено.

Напр. от анализа на досегашната работа на резидентурите в интересувашите ни страни, е ясно, че по създаването на агентурна база на противникова територия, пряко, чрез резидентурите ще срещнем големи трудности. Това особено важи за Турция. Следователно, ние трябва да търсим други пътища-работа чрез трети страни, агент-вербовчици, организация на вербовачната ни работа под чужд флаг и пр. Ние бяхме насочени от ръководството на управлението в това направление. Отпочнахме ~~важн~~ ^{важна} ~~разработка~~ ^{на работата на резидентурите} за извеждането на наша ^{ни} агентура в 3. Европа, където има много турци и гърци на работа и в Близкия изток, където има възможности за работа срещу Турция. Още в началото срещнахме доста трудности и още ще срещаме такива. Много от тях не ще ни се

К с всички за време на
Синяков - Аваз
- Найав - Висир
Синяков
Азбола - Найав
Света - Убий
за
Бага...

отдаде да преодолеем, разработките ще отпаднат, ще трябва да търсим нова агентура, нови възможности, нови пътища за разрешаване на стоящите пред нас задачи.

По работата по мирновременните обекти, пак възникват трудности от друг характер. Изучаването на конкретната обстановка около интересуващите ни обекти, като първично условие за провеждане на мероприятията, изисква създаването на собствена агентурна база. Извеждането на такава агентура, за изпълнението само на тези задачи струва скъпо, извеждането ѝ е свързано с редица трудности, преодоляването на които често пъти не зависи от нас. При това, често пъти, не може да се даде предварително гаранция, че тя ще изпълни задачите, за които е предназначена. *Всичко на земята е прах* От използването на агентурната база на другите подразделения на управлението и на КДС не се отказваме. Но досегашната ни работа показва до голяма степен, че такива възможности, или не съществуват, или ако съществуват, те доколкото са създадени с други цели и за изпълнението на други задачи, трудно могат да се приспособят и преорганизируют ~~за~~ използването и за решението на нашите задачи.

Работата по двете разработки, които водим за сега в това направление ни доведе до горните изводи.

Работата ни по разработката на специалните войски на САЩ, Турция/Гърция и другите страни от НАТО ни изправя пред решение на проблеми от естество, различно, от горните и съответно пред трудности, различни от горните.

До сега по тази линия, от нашата страна конкретно никой не е работил. И по тази линия трябва да създаваме собствена агентурна база за проникване в тези войски. Агентурата за тази цел, трябва да отговаря на редица условия, работата с нея ще бъде много специфична. *За да може да се види каква е ситуацията...*

Анализът на наличните материали за тези войски, дава основание да вярваме, че ще ни се отдаде да използваме някои възможности за проникване в тях. Ние имаме някои идеи в това отношение и ще излезем с предложения пред ръководството, за да отпочнем активна работа и по тази линия.

3. По работата по наличната, наследена от линейните отделения, агентура, намираща се на наша територия, търпим сериозна критика. *27 души са в работни групи, в действителност - по 8 души.*

Известна част от тази агентура, се указва непригодна за изпълнение на нашите задачи при новите изисквания, възникнали след изясняването и уточняването на задачите ни.

Мисля
Важно
Симптом
"Формо"
Колони
Канони
Танка на издиг
и възможност да
- аналитични

Друга част от нея, обаче, особено от тази по турска линия може да бъде използвана в една, или друга насока и няма да бъде изоставена.

През изтеклия организационен период, ние се срещнахме с някои от тези агенти, за почти всички изготвихме планове съвместно с окръжните управления на МВР, в които залегнаха мероприятия за проверка, за укрепване на връзките им с тяхните близки зад граница, за подготовка условия за извеждане на временно оседание, като гости, зад граница, за обучение и пр. Но чаканки ^{за да видят, кои от треще могат да ни дават} изясняването на задачите, ние предоставихме работата по тях почти изцяло на окръжните управления. Не проконтролирахме изпълнението на плановете и работата, по по-голямата част от тези агенти беше занимавана, а по някои от тях нищо не се работи.

От тази агентура по турска линия 8 души бяха изпратени това лято по за 25 дена на специално военно обучение. Постигнатите резултати са много добри, но работата по тях трябва да продължи в духа на уточнените задачи.

Сега ние анализираме наличните материали за всичката ^{тази} агентура и даваме определена насока на работата по всеки един от тях, по който излизаме с становище, че отговаря на изискванията за изпълнение на едни, или други наши задачи. Някои от тях ще помъчим да изпратим на временно оседание в Турция, за изучаване близките им там и обстановката около интересувани обекти, други ще използваме, като чрез тях привлечем тяхните близки да дойдат да им гостуват на наша територия, трети ще използваме в същите насоки по отношение на техни близки заминали като работници в 3. Европа. За двама агенти, изучаваме възможностите за извеждането им в някои западноевропейски страни, на по продължително оседание с цел изучаването на тяхните близки, намиращи се там и на турският контингент, изобщо и подготвяне условия за извършване на вербовачна работа.

По известна част от тази агентура ще дадем насока на работата ни да бъдат обучавани, проверявани, възпитавани и тренирани, за да бъдат готови за изпълнение на наши задачи при условията на обстановка зад границата.

4. По набирването на нова агентура, по всички линии на нашата работа ние имаме създадена известна база, от проучен контингент, но след изясняването на задачите, насоките на работата и изискванията, тази база се оказа недостатъчна. От проучените лица, които по някои признаци сме заделили, като подходящи за

130 ф. 107
130 С. 1. 8.
Указания за Т. 4 м

6

наша работá, голяма част отпада. Необходимо е да продължим усилията в тази насока, особено по гръцка линия, по която в момента нямаме нито едно лице, проучено, по което можем да вземем становище, че може да се работи по него за вербовка.

Особено упорито трябва да търсим наводки за агенти, за провеждането на мирновременните мероприятия, за разработка на специалните войски и за агент-вербовчици, за извеждане на оседане зад граница.

За сега работим по двама агенти, турци, които искаме да изведем на по продължително оседание в З. Европа, един-ерменец, за извеждане в близкия изток, ^{или в близкия изток} трима ^{или в близкия изток} за извеждане в Англия ^{или в близкия изток} за работата по мирновременни мероприятия. Набелязали сме един агент ^{сезонно} на II-ро управление за извеждане на временно оседание

в Италия за изпълнение на задачи по мирновременни мероприятия.

5. По работата на резидентурите. Поставено е началото ѝ в резидентурите в Гърция-запознати са с задачите резидента и опер. р-ка който ще изпълнява наши задачи; в Турция-запознат е с ^{свамата резидентурата} задачите опер. р-ка, който ще изпълнява нашите задачи; В САЩ, Италия, Англия и Франция, ^{или в близкия изток} където ще бъдат изпълнявани наши задачи за сега само по специалните войски, са писани писма с задачите в тази насоки и са им изпратени справки от наличните материали по спец. войски. Резидента в Италия е запознат подробно с задачите в тази насока.

6. Нашата служба е нова. По по голяма част от направленията в които работим, до сега никой не е работил. Наред с засегнатите по горе проблеми, има още много такива, които стоят пред нас за разрешение. Ще възникнат и нови. В някоя области на нашата работа нямаме никакъв опит, няма и лекции. ^{и Училище в София} За изпълнението на някоя мероприятия нямаме никаква материалнотехническа база.

По тези въпроси ще търсим помоща на другарите съветници.

Основното, обаче, остава в нас. Всеки от нас, освен член на колектива, представлява и самостоятелна оперативна единица, в областта на своя сектор и в рамките на своите задачи. Това задължава всеки от нас задълбочено да изучава проблемите които възникват във връзка с изпълнението на стоящите задачи, оперативната обстановка и пр., да търси фарми, методи, начини, насоки, пътища и средства за разрешение на тези задачи, да излиза с инициативи и добре и цялостно отработени предложения, както по насоките на работата, така и по мероприятията за изпълнението на задачите. Това трябва да стига до там, че въз основа на общите, изяснени цели и задачи, всеки опер. работник от нас, самостоятелно да опре-

деля и предлага, обекти за работа, нови задачи за разрешение по търсене на нови обекти, по изучаване на обекти, по разработка на обекти, по създаване на агентурна база с различни цели и предназначения и пр.

Така трябва да се оформи стила, метода и организацията на работата на нашия колектив.

За да се постигне това, обаче, трябва упорита работа. Защото теоритически идеи могат винаги да се дават много. А конкретните идеи изискват конкретни данни, за което е нужно проучването на много хора, на много проблеми, на оперативните обстановки в много области, райони и пр.

За постигането на това, ще трябва да търсим упорито, но при спазване на всички принципи на конспирацията и помоща на другите подразделения на управлението и КДС, на другарите ~~на~~ РУМНО и на други институти. Особенно тесен контакт ще се наложи да имаме по мирновременните обекти с IV-ти отдел на управлението ни.

Тези елементи от стила, метода и организацията на нашата работа съществуват и сега в нашия колектив. Но ние трябва още повече да ги засилим, да ги задълбочим, да проявим още по голяма енергичност, експедитивност, упоритост и най-важното - неприклонност пред трудностите.

Трябва да се отбележи, че при нас, при сегашният стадий на работата се виждат много трудности (~~и за много от тях не се виждат начини за проеделяването им~~). Това се дължи преди всичко на обстоятелството, че много проблеми не са още доизучени, че имаме малка агентурнооперативна база за опериране и че все още в много от конкретните сектори на нашата работа нямаме наш собствен, натрупан положителен, или отрицателен опит. Това положение постепенно ще се изменя, все повече ще преодоляваме трудностите. Особеният характер на нашата работа, обаче не ни дава право да допускаме отрицателен опит, защото всяко наше недомислие, може да доведе до грешки, които от своя страна почти всякога ще довеждат до много сериозни отрицателни политически и други последствия. От нас зависи да поставим здраво начало на работата на нашата служба. Качественото изпълнение на задачите, обаче не бива в никакъв случай да бъде за сметка на забавянето им.

7. На всички ни е известно, че нашата служебна работа трябва да се опира на партийнополитическата такава. Ние сме малък колектив като отделна служба. Следващата година, съгласно становището на ръководството на управлението и на КДС, по новия щат

ние ще се увеличим.

Досегашната дейност на нашата партийна група търпи сериозна критика. Ние проведохме много малко мероприятия от спуснатите от партийната организация такива. По собствена инициатива не сме провели никакви допълнителни, специфични за нашия колектив

Партийнополитическата работа при нас трябва да подпомага създаването на база за по добро изпълнение на служебните задачи. В това отношение може и трябва много да се направи.

Всички ние имаме голяма нужда от повишаването на знанията си в областта на оперативната подготовка, на техническите си знания, на военното дело, на цялостната обстановка в страните срещу които работим/география, история, бит, нрави и обичаи, икономика, политика, военно дело, култура, изкуства, законодателство, оперативна обстановка и пр. и пр./, на общата си култура, на изиковата си подготовка и пр. и пр. Ние работим в това отношение, но недостатъчно. Необходимо е много повече да работим, защото ще се сблъскаме с много проблеми в тези области, особено, като изходим от обстоятелството, че общо взето, не можем да се похвалим с натрупани много знания в много от тези области.

В това отношение партийната група и специално партийният отговорник трябва да излиза с повече инициативи, да препоръчва индивидуални и организира колективни мероприятия.

Недостатъчно мероприятия провеждаме и от рода на препоръчаните, съгласно решенията на партийната организация за укрепване на колектива, за указване на политиковъзпитателно въздействие на жените и пр. Инициативите на нашия партийен отговорник и в това отношение са недостатъчни. И членовете на партийната ни група не могат да се похвалят, че са го подкрепили в това отношение.

8. До тук изброените основни изводи за нашата служебна и партийнополитическа работа, се отнасят в една, или друга степен, в един или друг аспект за всички нас. Дотогава, доколкото нашата работа не е добила конкретен израз, ние не можем да направим и конкретен анализ на работата на всеки опер. работник, в който да отразим конкретни положителни страни и слабости по основните показатели на оперативната работа изобщо, като - вербовачна работа, ръководство и възпитание на агентура, проверка на агентура, информационна работа, комбинации и пр.

Ако трябва, обаче да се спрем, при сегашния етап на работата на някои общи персонални изводи, без да се спираме на положителните страни, за които говорихме до сега, би могло да се каже

за всеки от нас следното:

а) Н-ка на службата: През време на периода до изясняването на задачите, не можа в достатъчна степен да разработи задачи по създаване база за бъдещата работа, на всички работници. Въз основа на общите указания и на утвърденото "Положение" за нашата работа, след 10. III. т. г. можеха да бъдат изучени много повече проблеми във връзка с бъдещата наша работа, можеше да бъде изучена много по добре общата и оперативна обстановка в Турция и Гърция, можеха да бъдат изучени много повече възможности, канали и насока за бъдещата наша работа, много по голям контингент от хора, които по първични данни имат потенциални възможности за наша работа и да бъдат полезни сега и пр.

Организационният период и доизясняването на нашите задачи ще продължи още, но въз основа на сегашното положение, ние имаме много широко поле за действие. В нашата работа трябва да създадем по голяма стегнатост, да премине тя напълно на планови начала, до степен, всеки ден да си планираме времето, което за сега не правим. А за това, че не го правим, н-ка на службата, единствен е отговорен.

Обективните условия, като липса на стая, където да бъдат обсъждани спокойно въпросите, са представлявали известна пречка в това отношение, но не най-главната.

б) Зам. н-ка на службата - др. Кръстев: Същият отговаря пряко и за работата по гръцка линия.

Като зам. н-к на службата, ^{по време на периода, когато не бях изключен зад.} ~~не~~ не проявяваше достатъчно ^{регулярно} самоинициатива в търсене пътища, начини, и средства и пр. за създаване база за бъдещата наша работа. Не търсеше достатъчно упорито проблемите, които стоят пред нас и начините за разрешението им. А такива проблеми има много и ние сами трябва да ги търсим и изучаваме, като изхождаме от общите задачи и направения дадени ни от ръководството и залегнали в нашия основен документ. ~~Във връзка с това, че не правим, н-ка на службата, единствен е отговорен.~~

Като отговарящ за работата по гръцка линия, ^{през този период} не се задълбочи достатъчно в този сектор, в резултат на което ^{за все още} сега нямаме издирени агенти, освен "Пиер", ^{и много от широката мрежа агентур.} които да бъдат използвани в една или друга насока за наша работа, ^{имахме още много изследвани} и проучени лица, по които ^{от българите заимно за тур.} може да се вземе становище, че може да се работи по тях с една, или друга цел; ^{Трябва да бъдат издирени и} ~~има~~ изучени ^{още} възможности по които да може да се каже, че могат да бъдат рационално испол-

Из архивите на ДС

103

зувани за създаване на агентурна база.

От другаря Кръстев се изисква по голяма самоинициатива и то не само по сектора по който работи, а и по цялостната работа на службата, *повече конкретни предложения.*

В). Др. Донов, който работи по турска линия: Недостатъчно упорито се занимава с изучаването на общата и оперативна обстановка в Турция. Необходимо е да проявява по голяма самостоятелност, по голяма активност и експедитивност и по голяма задълбоченост в обмисляне на предлаганите от него мероприятия и комбинации. Той има при себе си материалите на много агенти и данни за много проучени лица. Много от тях могат да бъдат използвани в една, или друга насока за наша работа, а от други трябва да се очистим. Това можеше да стане до сега, ако бяха съблюдавани от негова страна горните препоръки.

Г). Др. Ангел Илчев, който работи по гръцка линия: Необходимо е да се заеме по сериозно и по задълбочено с издирване на конкретни възможности за разрешение на стоящите пред него задачи и да доведе тази работа до конкретни резултати - намиране наводки за вербовки, вербовка на агентура, сдобиване на такава от други подразделения и пр.

Основното, главното в нашата работа сега, а то ще бъде и за в бъдеще е създаването на агентурна база за изпълнение на нашите задачи. На нас всички е ясно, че ни е необходима не каква да е агентурна база, а агенти, които да свършат определените наши задачи. Тези агенти ще придобиваме и тук и зад граница. За това се изисква тежка, упорита, огромна, квалифицирана работа. Резултатите за всеки в неговия сектор зависят преди всичко от самият него. Всички сме стари, опитни опер. работници и нищо не ни пречи да поставим едно хубаво начало на нашата работа и да я развием съгласно поставените задачи.

За подобрене работата на службата, считам, че трябва да се проведе следното:

1. Да се даде една стая на службата, без да се чака завършването на новата сграда.
2. Да ни се допълни състава с още един работник от резерва на управлението, без да се чака влизането в сила на новия пат. Същият ще бъде натоварен да се занимава с разработката на специалните войски на САЩ и другите страни от НАТО и с някои мирновременни обекти.
3. Да не се отклонява предложението ни за включване в катата за следващата година на един специалист по военнотехническите

Примеч.: Сивостов

въпроси. Същият ще бъде натоварен с разработката на военните, техническите, химическите проблеми по въоръжението, екипировката и обучението на агентурата. След назначаването му при нас, ще бъде квалифициран допълнително в областите в които няма квалификация. Той ще организира и материалнотехническата база на наша територия, което е залегнало в нашето "Положение". Той ще подготвя и нашия състав по тези проблеми, за да можем да готвим пък и ние от своя страна агентурата.

4. С помоща на ръководството да се организира тясна координация с ~~св~~ отдел IV-ти-КРО по мирновременните обекти-там където е необходима такава.

5. Ръководството на управлението да подпомогне службата в работата ѝ по създаване на агентурна база, като ни се предаде всички задгранични агенти, които не са пригодни за изпълнение на други задачи, а наши такива биха могли да изпълняват, или са по пригодни за изпълнение на наши задачи.

6. При спазването на принципите на конспирацията, да се засили контакта ни в съответни форми с II-ро, III-то и IV-то управления и с другарите от РУМНО, по интересуващите ни въпроси по които те имат отношение, възможности, или са компетентни.

Същото да стане и с окръжните управления на МВР.

7. Да ни се даде още поне един мирновременен обект, ако има такива, за да започнем своевременно работа.

8. Да се организира запознаването ни с всички новопостъпващи в управлението материали по оперативната обстановка в страните срещу които работим. Ние съгласно положението сме законспирирани като служба за анализ...

9. Да се организира, по един екземпляр от служебния бюлетин редовно да минава и при нас.

10. Да се обърне сериозно внимание и организира работата на службата ни по чужденците, за набиране на подходящи наводки за вербовки, за използването им на тъмно за изучаването на интересуващи ни въпроси по обстановката, по интересуващи ни обекти и пр.

Да се организира минаването при нас бюлетина за влезлите и излезналите. Да се изучат възможностите за използване в учрежденията и институтите, които имат контакт с чужденци и които изпращат свои хора зад граница.

11. Парт. отговорник да изготви план за работата на парт. група с конкретни групови мероприятия и индивидуални такива в

духа на препоръките в извода за партийнополитическата работа и го предложи за обсъждане пред групата.

12. Ръководството на управлението да направи необходимото да утстои искането ни за увеличаването на щата ни за следващата година. Ние сме далеч от мисълта, да разширяваме в големи размери нашата работа. Но за да хванем минималното, при сегашното положение не ни стигат силите. Нашата работа в основата си, както ~~ни~~^{козмет} по горе, при този етап ~~и~~, а и за в бъдеще ще е на наша територия. Ние ще готвим тук агентура, готова за прехвърляне на противникова територия в усложнена обстановка; Ще вербовваме агентура и готвим за извеждане, за вербовчици, наводчици и пр. в трети страни, за работа срещу Турция и Гърция, за създаване агентурна база там; ще работим по мирновременни обекти; Ще разработваме специалните войски на САЩ, Гърция и Турция и другите страни на НАТО. По всеки от тези сектори, само поставянето на истинско начало на работата, изисква количествено много работа-изучаване на контингенти, проучване на канали за извеждане, изучаването на обстановка, подготовка на агентура и пр.

Изобщо, за началото на работата се изискват повече сили защото трябва от многото да се подбира малко, но качествено, а след това пък, малкото което имаме, изисква много работа за обработка.

Напр. сега по Турция имаме на наша територия 28 агента, всичките в провинцията. По тях е работено, готвени са. Някои от тях ще отпаднат. Но около 11 почти без съмнение ще останат и ще бъдат използвани в една, или друга насока. С тях ще работи един човек. И доколкото нито един от тях не попада по някои сектори за работата по Турция, ние ще търсим и нови. И прибавихме ^{бокс} към тях ~~Стойков~~^{Удлин Катю} - Стоянов от Пловдив, за работа от трета страна, а търсим и други. Изводът е, че двама души за работа срещу Турция ще бъдат напълно заангажирани.

При сегашното ниво на нашата работа, работата по един мирновременен обект може да заангажира времето почти изцяло на един опер. р-к в Ц.А ние имаме за сега два мерновременни обекта. След това, когато добием опит и създадем наша агентурна база и увеличим изобщо възможностите си, ние пък ще вземем повече мирновременни обекти. А такива, за вземане има много.

За работата по специалните войски, един опер. р-к може да се каже, че не е достатъчен...

При това и зад граница ни се дава минималното.

Тезата, да вземем толкова задачи, колкото сме в състояние да изпълняваме с наличните сили е поначало правилна. Но ние имаме основен документ - "Положение", който ни задължава да работим по няколко основни сектора. Основателността на нито едно от задачите, залегнали в положението не може да се постави под съмнение, или да се умаловажи. За минималното обхващане на работата по всеки от тези сектори се изискват минимум сили.

Да вземем напр. работата по Турция. Трябва да се създава агентурна база от тук състояща се от: агентура, която да бъде обучавана тук и готова за извеждане в усложнена обстановка, като за всеки се търсят най-различни пътища и начини. Подбора, възпитанието и обучението на такава агентура, малка по количество но качествена е много обемиста работа; Подготовка и извеждане на агентура с различно предназначение в трета страна за работа срещу Турция е също обемиста работа; Вербовка на турски граждани, посещаващи нашата страна, минаващи транзит, или в трети страни, също изисква количествено много труд, за да се стигне макар и до малки резултати; Изучаване на ^{уточни обекти} обстановката, работата с резидентурите ^{свързани с не малкото количество база} и пр., всичко това не е по силите на един опер. работник. Колкото и малко да се стреми да обхване от работата, колкото и да я стесни, той не може да изпусне нито една от тези насоки, ще си пръска силите и вниманието. Плюс това трябва да мисли и за организиране работата по мирновременни обекти в Турция, трябва да се отпочне и организира работата и по турските специални войски...

Положението по линия на Гърция е същото...

Съгласно положението, необходимо е да се организира и работата по разработка на специалните войски на САЩ - тези които се намират в Бад-Тьолц-3. Германия и другите страни от НАТО. Като изхождаме от наличните данни за тези войски, работата по тях не бива нито да се подценява, нито да се забавя. Никой, освен нас, не ги разработва, а самото обстоятелство, че управляващите и военни кръгове на САЩ изравняват тяхното значение с значение то на другите два основни вида войски, говори какво отношение трябва да вземем ние. Един опер. работник, какъвто искаме да се занимава с тях и с специалните мирновременни обекти в Европа дори не е достатъчен.

Един специалист, който искаме, който да разработва, военните, военнотехническите, проблеми, проблемите с въоръжението и екипировката на агентурата, да направлява специалната подготов-

ка на агентурата, да организира материалнотехническа база, да поддържа материалната част, да я подновява и държи на нивото на развитието ѝ, да ни улеснява в планирането на всички видове мероприятия, на какво можем да разчитаме и пр. е крайно необходимо. Старата практика, да се обръщаме към IV-то управление, не е дала резултат. Те нямат военен специалист, нямат оръжен специалист - такъв има в отдел тил, редицата други специалисти-химици, и др. се занимават тясно с специалностите си.

На нас е необходимо, един с специалист, който да разширява познанията си и по другите въпроси, за да може да знае, от къде какво да иска в детайли.

Считам, че службата, която е създадена преди повече от една година трябва да започне да функционира пълнокръвно. На всички ни е ясно, че не количеството решава основните въпроси, но и без количество не може. Чакането, работата да покаже необходимостта от увеличаването с още 3 бройки щата и състава ни ще бъде само вредно.

7. X 1964г.

Скованел

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ

де - Разработката
общи

634

Строго секретно!

Ин. № 1

КРДОПБГДСРСБНА ³
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

З А П О В Е Д

НА МИНИСТЪРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Съдържание: Подобряване работата и организацията, планирането и координирането на активните мероприятия и дезинформацията.

№ 1-4690

София, 31.12 1964 год.

През 1963 и 1964 г. органите на Министерството на вътрешните работи проведоха редица активни, разнообразни и дезинформационни мероприятия против империалистическите държави и страните-участнички в агресивния олок НАТО, някои от които дадоха положителен ефект в желаната от нас насока.

Служба "Б" при Управление I-ДС за това време натрупа известен опит по разработката и провеждането на тези мероприятия и по взаимодействието с другите поделения на Министерството. Но в планирането, организацията и координацията на активните мероприятия са налице редица съществени недостатъци: проведените мероприятия не винаги се отнасят до главните въпроси; не се използват всички налични канали и възможности на Министерството; взаимодействието с другите оперативни поделения не е на необходимата висота; редица поделения все още не използват метода на активните мероприятия и дезинформация за решаване на поставените пред тях задачи.

С цел да се отстранят недостатъците и коренно да се подобри работата по организацията, планирането и координацията на активните мероприятия и дезинформация в органите на Министерство на вътрешните работи, както и за избягване на евентуални провали,

Из архивите

109

ЗА П О В Я Д В А М:

1. В служба "Б" при Управление I-ДС да се централизируют всички мероприятия по политическото въздействие и дезинформация, провеждани от органите на МВР.

Нито едно поделение на Министерството в Центъра и по места не може да провежда каквито и да са активни и дезинформационни мероприятия без предварително те да са съгласувани със служба "Б".

2. Управление II и Управление III-ДС да информират служба "Б" (в обезличена форма) за своите възможности и канали за провеждане на дезинформационни мероприятия, явили се в резултат на извършени вербовки на чужденци, както и тези, които се създават в резултат на разкрити канали за изтичане на държавни тайни.

3. Всички поделения на МВР, които по естеството на своята работа имат допир до чужденци и особено Управление II-ДС и отдел I-ви на Управление IV-ДС да събират и представят в служба "Б" образци от бланки, печати, правителствени и други документи, подписи на държавни дейци, образци за попълване и пр., необходими за подготовка на разобличителни и дезинформационни мероприятия.

4. Всички материали, полезни за работата на служба "Б", които постъпват в радиопротиворазузнаването да се предават на служба "Б" за използване при възможност.

5. Управление IV-ДС, по заявка на служба "Б" да подготвя всякакви документи, писма, почерци, подписи и др.

6. За провеждане на важни дезинформационни мероприятия по политически и военни въпроси, Управления I, II и III-ДС

със съвместни усилия да работят по създаването на специални канали за придвижване на дезинформация към противника.

7. Управление I-ДС да съгласува с ръководството на Министерството на външните работи всички мероприятия за въздействие, които се отнасят до външната политика.

Военната дезинформация да се предава само със санкция на Генералния щаб на Българската народна армия.

Икономическата и научно-техническа дезинформация да се подготвя съвместно със съответните компетентни ведомства у нас и се съгласува с ръководствата на същите.

8. Всички работници от Управление I-ДС, заминаващи на задгранична работа, задължително да минават на стаж в служба "Б".

9. Оперативната и служебна квалификация на работниците от служба "Б" да се организира съобразно специфичните задачи на службата. В случаите, когато това е целесъобразно, да се организира изпращането им зад граница, с цел запознаване с конкретната обстановка в интересувалите ни страни.

10. Служба "Б" и Управление III-ДС да разработят агентурно-оперативни мероприятия за дезинформация на противника по военни въпроси в съответствие с плана, утвърден от министъра на Народната отбрана, изхождайки от анализа на последните данни за осведомеността на противника по въоръжените сили на НР България.

11. Да се предвидят в бюджета на Министерството за 1965 година средства за създаване на материално-техническа база на служба "Б".

Из архивите на ДС

632

4.-

Да се осигури получаването в служба "Б" по един екземпляр от всички явни, секретни и статийни бюлетини на БТА, както и необходимите български и чуждестранни вестници и списания.

.....

2 екз.
ЛЛ/2912

МИНИСТЪР:

[Signature]
23.12.1964.

[Signature]
27.10.64

Подлежи на отчет в дневник прил. 6.

11

69

*Др. Краудел,
и др. вярват
за преговорите.
Струва ми се, че
имеят малко външна
(по-голям интерес). Армиите
ни е по-добър! Министрите
и в извършването от тях
груп характер
W.H.H. King*

Секретно от особена важност!

Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

406
67
46
70

ПЛАН-МЕРОПРИЯТИЯ

ОТНОСНО: Проваление усилията на САЩ за урегулиране отношенията между Турция и Гърция и по-нететъшно разгаряне на антиамериканските настроения в тези страни.

Според данни от наши и официални източници, в последно време ръководните среди на САЩ и НАТО полагат големи усилия за намиране на някакво разрешение на кипърската криза, което може да се отрази неблагоприятно върху по-нататъшното подобряване на гръцко-българските и турско-българските отношения. В настоящия момент няма изгледи за някакво бързо и трайно разрешаване на кипърския въпрос и с това урегулиране на отношенията между Турция и Гърция. И да се постигне някакво споразумение то ще бъде нетрайно, няма да отстрани съществуващите противоречия между двете страни, а напротив още повече може да ги задълбочи. Толкова повече, че и самата Англия не е заинтересована от окончателното разрешаване на кипърския въпрос заради собствените ѝ бази.

Независимо от това, необходимо е да се провеждат мероприятия за поддържане на това напрежение между Гърция и Турция и създаване и разгаряне на настроения, насочени срещу САЩ и Англия.

С оглед на горното, необходимо е да се проведат следните мероприятия:

Из архивите

113

47 107
41 2.-68

1. Да се изготви писмо от турския генерален щаб до командира на турската войска част в Кипър, с което се уговарят подробности по операция "Акула" - диверсионно-терористичен акт срещу САМСОН, ЙОРГАДЗИС, МАКАРИОС и други екстремистки и непримиримо настроени гръцко-кипърски ръководители във връзка с преговорите по кипърския въпрос.

Фотокопие от това писмо ще бъде изпратено от името на възмутен арменец на работа у англичаните до НИКОС САМСОН - собственикът на вестник "Махи".

2. Да се внуши на архиепископ МАКАРИОС или неговото обкръжение, че американците настояват преговорите за Кипър да се водят в Ню Йорк или Лондон не само за политически натиск върху кипърското правителство, но имат и тайни намерения да направят преврат в неговото отсъствие и поставят на негово място свое послушно оръдие.

3. Да се изпрати открито писмо от националисти от средите на БОКА от Никозия чрез атинските вестници до ПАПАНДРЕУ, в което като му напомнят за неговите предизборни обещания за еносис, изразяват разочарованията си от неговата политика на компромиси по отношение на турците в угода на САЩ и Англия. В писмото авторите напомнят, че ПАПАНДРЕУ нищо не е направил, за да спечели САЩ за съюзник на кипърските гърци и се посочват антигръцките действия на американците на острова - Корпуса на мира, посолството и пр.

4. От Лондон да се разпространи писмо-обвинение спрямо турското правителство, изхождащо от кипърско-турска организация, в което да бъдат отправени обвинения, че турските управляващи среди са се огънали под натиска на САЩ и Гърция и са отстъпили от националните интереси на турската общност.

48 108
3.- 69
72

В екземплярите, които ще се изпратят до политически дейци, вестници и дипломати в Англия и Франция да бъдат приложени фотокопия от гръцките зверства на острова през последните събития.

5. Открито писмо от организация "1922 година" до американски дипломатически и други представителства и отделни американски граждани в Турция, в което се отправят обвинения и предупреждения, че в бъдеще няма да бъде търпена досегашната антитурска политика на САЩ по кипърския въпрос.

10- 6. Да се подготви антитурско мероприятие във връзка с годишнината от противогръцките погроми, които бяха извършени от турците през 1955 година в Истанбул. За целта да се подготви и разпространи документ, с който от името на пострадали гърци да се иска пълно обезщетение и да се правят остри нападки срещу турските власти.

7. Публикации на материали:

а) В ОАР да се използват възможностите на "ФРАНКО" и във в. "Ал Хакаек" за публикуването на материали против плановете на САЩ и НАТО за разрешаване на кипърския въпрос в интерес на империалистическите страни и при запазване на сегашните военни бази на острова.

б) В СИРИЯ да се използват възможностите на резидентурата и се организира отпечатването на статия - срещу заплащане, против военните бази на Кипър и плановете на САЩ и НАТО да задържат острова като свой опорен пункт.

в) Във връзка с останалите наши мероприятия по Кипър, да се използват нашите връзки във вестниците

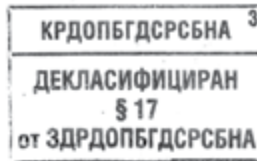
43 109
4.- 70
73

"Филелефтерос" и "Махи" и се внуши публикуването на антиамерикански материали - по политиката на САЩ по кипърския проблем, базите, "Корпуса на мира" и пр.

6. IV 1965 година
Т о ф и я

2 екз.
ЛЛ/1621

Д. Сташков

126

Строго секретно!

РОЛЯТА НА РЕЗИДЕНТУРИТЕ В ПОДГОТОВКАТА И
ПРОВЕЖДАНЕТО НА АКТИВНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ

Когато се говори за активни мероприятия в най-широкия смисъл на думата, обикновено се има предвид втората страна от дейността на разузнаването. Ако първата страна е добиването на информация - и в това се състои главната функция на разузнаването - то втората страна са активните действия, т.е. осъществяването на такива мероприятия чрез които може да се оказва влияние на отделни страни от живота на капиталистическите държави. С активните мероприятия, провеждани по неофициални канали и със специални средства, разузнаването оказва съществена помощ на нашите външно-политически, партийни и пропагандни органи в тяхната дейност зад граница.

Кои са факторите обуславящи провеждането на АМ?

1. Преди всичко това са империалистическите държави, техните разузнавателни органи и военни щабове, които усилено се подготвят за нова световна война. Във връзка с това изниква необходимостта от разобличаване на империалистите, като се разкриват пред световното обществено мнение конкретните им планове и действия.

2. Усилената дейност на империалистическите разузнавания по събиране на шпионски сведения за нашите страни.

3. Засилване влиянието на социалистическите страни на световната политическа арена. Сега нито един важен въпрос от областта на външната политика не може да бъде разрешен без активното участие на социалистическите страни.

4. По-нататъшното укрепване на силите на мира, демокрацията и прогреса създава особени възможности за провеждане на АМ в областта на политиката.

5. С разпадането на колониалния свят се създава нова група държави, които търсят опора в борбата против империализма.

Задачите на разузнаването се състоят в това да се разобличава и срива дейността на империалистите, които се стремят да спрат настъплението на революционните сили в света

6. Наличието на дълбоки противоречия между империалистическите страни (Европа, Латинска Америка, Източното Средиземноморие, Югоизточна Азия и на други места) дава възможност на разузнаването с активни мероприятия да способствува за по-нататъшно задълбочаване на тези противоречия в интерес на социалистическия лагер.

Средства и методи, които се използват при АМ.

Основното средство за провеждане на мероприятията за политическо въздействие, това е агентурата за влияние. Затова важно място в нашата вербовачна работа трябва да заема и придобиването на агентура, изхождаща от правителствени, религиозни и други среди, която е в състояние да оказва влияние върху политическия живот на интересуващата ни страна в изгодна за нас насока. За политическо въздействие се използват отделни политически партии, групировки и обществени организации. В някои страни може да се прибегне и до създаване на партии и групи за провеждане на АМ.

Организиране на масови действия-митинги, демонстрации, изпращане на делегации до Парламента и правителството, изпращане на писма до ръководителите на партиите и правителствата с конкретни искания.

Издаване и разпространение по неофициални канали в капиталистическите страни на книги, брошури, памфлети, бюлетени, афиши и др. печатна пропаганда. Изготвяне на специални документални материали (фалшиви и лъжливи такива), които по произхождение могат да бъдат чуждестранни, а в отделни случаи и наши, и когато това изискват интересите на работата.

В областта на икономиката, науката и въоръжените сили се прибегва до пущане на дезинформации до генералните щабове и разузнаванията на капиталистическите страни.

За активни мероприятия се използват и каналите на оперативните игри. Ефикасно средство в това отношение се явяват агент-двойниците.

В много случаи като средство за придвижване на дезинформация се използва оперативната техника, която противниковото КРО поставя в официалните представителства и квартирите на задграничните ни работници.

Един от ефикасните методи, който обезпечава провеждането на АМ, особено във време на война, във военния и военно-политическия живот на противника, е разпространението на лъжливи слухове.

Твърде често се практикува метода на легендираното разпространение на документи от името на различни организации и групи, разпространение на анонимни документи и анонимни писма. Разпространение на документи по пощата във вид на фотокопия или в оригинал.

Практикува се и "загубването" на документи, които могат да бъдат намерени от заинтересованите лица.

В КАКВИ НАПРАВЛЕНИЯ СЕ ПРОВЕЖДАТ АМ

1. АМ за политическо въздействие

Преди всичко това са мероприятия, насочени към разобличаване агресивната политика на Съединените щати и техните съюзници в НАТО; засилване на противоречията между тях и създаване на недоверие към САЩ от страна на техните по-малки партньори и създаване и изостряне на противоречията между широките народни маси и управляващите десни кръгове в страните от НАТО.

В крайна сметка тези мероприятия трябва да способствуват за излизане на малките страни от НАТО.

-4-

Важно направление в областта на политическите мероприятия за въздействие се явява разобличаването на неокOLONиализма на САЩ и другите империалистически държави, отслабване на техните позиции в Азия, Африка и Латинска Америка, изостряне противоречията между тях, създаване на антиимпериалистически настроения сред местното население, разобличаване на "Корпуса на мира", "икономическата помощ" и другите форми на проникване на западните страни в развиващи се държави.

Политическите мероприятия са насочени също така и против дейността на пропагандните центрове на противника, като ЮСИА, Британския съвет, Германския реферат при бундес канцлера, които се явяват центрове на антикомунистическата пропаганда.

Сериозно място в дейността на АМ заемат такива мероприятия за подкрепа на прогресивните сили и национално-освободителните движения. Чрез агентура на влияние и крупни доверителни връзки се оказва помощ на прогресивните сили за формулиране на техните политически програми и за създаване на печатни органи.

Разузнаването изпълнява важни задачи като съдейства за популяризиране на различни външно-политически ходове на правителството при посещения на отделни министри и държавни ръководители в капиталистически страни.

Разузнаването провежда мероприятия за компрометиране на някои политически деятели, които са враждебно настроени към социалистическия лагер и се явяват проводници на империалистическата политика, особено в развиващите се страни, Близкия и Средния Изток.

В това отношение българското разузнаване си е поставило по-ограничени задачи. Мероприятията, които то провежда имат за цел:

1. РАЗОБЛИЧАВАНЕ АГРЕСИВНИТЕ ВОЕННИ ПЛАНОВЕ И ДЕЙСТВИЯ НА НАТО В РАЙОНА НА ЮГОИЗТОЧНОТО КОМАНДУВАНЕ, ОТСЛАБВАНЕ НА ВРЪЗКИТЕ НА ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ С НАТО И ЗАСИЛВАНЕ ТЕНДЕНЦИИТЕ В ТЕЗИ СТРАНИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ОТНОШЕНИЯТА СЪС СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЯ ЛАГЕР И ПРОВЕЖДАНЕ НА ПОУСАМОСТОЯТЕЛНА ВЪНШНА ПОЛИТИКА.

КОМПРОМЕТИРАНЕ ПОЛИТИКАТА И МЕРОПРИЯТИЯТА НА САЩ,
ГФР И ДРУГИТЕ ГЛАВНИ ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКИ СТРАНИ В ГЪРЦИЯ,
ТУРЦИЯ И НА КИПЪР.

ИЗОСТРЯНЕ НА ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ,
С ЦЕЛ ДА СЕ ПРЕДТВРАТИ РАЗРЕШАВАНЕТО НА КИПЪРСКИЯ ВЪПРОС В
ИНТЕРЕС НА НАТО.

Няколко примери за илюстрация:

1. Твърде успешно мероприятие бе проведено по
разоличаване агресивния характер на СЕНТО и довеждане до
знанието на обществеността тежките последствия, които очакват
населението в страните-членки на този съюз при една ядрена
война. В ръцете на разузнаването попадат секретни документи,
подписани от известни военни ръководители от СЕНТО. В тях се
прави оценка на жертвите, които страните от СЕНТО биха понесли
при евентуална ядрена война.

Решено бе част от тях да се размножат под формата
на фотокопия и да се разпространят до много обществени и
политически организации в страните-членки на съюза. Предизви-
кани бяха много въпроси в парламентите на съответните страни
и отпечатани изобличителни материали във вестниците.

Създадена бе работа и на американското разузнаване,
което се зае да изясни по какви канали са изтекли документите.
Възникна взаимно недоверие между страните-членки на СЕНТО.
Целта на мероприятиято бе постигната.

2. С цел засилване антиамериканските настроения
сред обществеността на една от страните-членки на НАТО преди
известно време бе проведено следното АМ: от името на група
офицери бе издадена прокламация към народа и армията, в която
се обрисова грубото вмешателство на американците в нейното
ръководство.

Тази прокламация бе разпространена сред печата и
други заинтересовани лица и организации и няколко дни след
разпространението ѝ всички вестници публикуваха пълния текст

на документа, придружен с коментари по него. Коментари по положението в армията на тази страна направиха и някои чужди агенции и вестници.

Мероприятието изигра своята роля, то внесе сериозни смущения сред командването на армията, засили антиамериканските настроения сред обществеността. До известна степен то спомогна за падането на правителството на деня.

3. Неотдавна се постави задачата да се компрометира дейността на американските радиостанции, намиращи се на територията на една страна, като се покаже пред обществеността, че тяхната главна задача е провеждане на шпионска и подривна дейност, както срещу страната, в която се намират, така и срещу някои балкански и арабски страни. За целта се проведе следното активно мероприятия:

Изготвено бе на английски език донесение на агент на Интелижанс сервис, който работи на една от радиостанциите. Това донесение, съдържащо силни компрометиращи данни за американците по съответен начин бе изпратено лично до редактора на един десен буржоазен вестник. Около една седмица след това в няколко поредни броеве на вестника бяха отпечатани в най-големи подробности данните за подривната дейност на американците. Отпечатано бе и факсимиле от документа.

В резултат на това мероприятие в Парламента на страната на чиято територия се намират радиостанциите бил поставен въпроса да се извърши разследване на тяхната дейност.

Извършените разкрития разтревожиха и американското посолство, което поискало да се поместят неговите опровержения. Тази възможност му била отказана най-категорично от редактора на вестника.

Може определено да се каже, че мероприятието постигна своята цел.

III. ДРУГА ОСНОВНА ЗАДАЧА НА АКТИВНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПОЛИТИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ СЕ ЯВЯВА КОМПРОМЕТИРАНЕ ПЛАНОВЕТЕ И ДЕЙСТВИЯТА НА КРАЙНАТА РЕАКЦИЯ В ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ И КОМПРО-

МЕТИРАНЕ ПРЕД ЛИЦЕТО НА ТУРСКИЯ И ГРЪЦКИЯ НАРОДИ ОНЕЗИ ПОЛИТИЧЕСКИ ПАРТИИ И ОТДЕЛНИ ЛИЦА, КАКТО И ВОЕННИ РЪКОВОДИТЕЛИ, КОИТО СЕ ЯВЯВАТ ПРОВОДНИЦИ НА ПОЛИТИКАТА НА ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКИТЕ СИЛИ.

УКРЕПВАНЕ ПОЗИЦИИТЕ НА ПРОГРЕСИВНИТЕ И ПАТРИОТИЧНИ СИЛИ И ОРГАНИЗАЦИИ В ТУРСИЯ И ГЪРЦИЯ, СЪЗДАВАНЕ НА НОВИ И РАЗРАСТВАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ РЕФОРМИСТКИ ТЕНДЕНЦИИ СРЕД ТУРСКАТА И ГРЪЦКАТА АРМИЯ И ЗАСИЛВАНЕ ПРОТИВОРЕЧИЯТА МЕЖДУ РЕАКЦИОННИТЕ ПАРТИИ И ГРУПИРОВКИ В ТЕЗИ СТРАНИ.

За постигане на тази цел бяха проведени редица мероприятия. Ще приведа няколко примера:

1. В началото на 1963 година се получи данни, че крайно-реакционната организация на запасното офицерство в една от интересуващите ни страни развива активна дейност, насочена срещу правителството и левите сили в страната.

Решено бе да се компрометира организацията пред правителството и управляващата партия и да се подтикне правителството да вземе по-решителни мерки срещу нея.

От името на дясното крило на тази организация бе изготвена листовка (обръщение), в която се критикуваше правителството и се призоваваха всички членове на организацията да се отпочнат по-сериозни действия за решително изменение на политическата обстановка в страната.

Листовката бе разпространена до вестници, списания чужди агенции, политически и военни лица. Печатът даде широка гласност на листовката.

В резултат на мероприятиято правителството взе твърди мерки по отношение на организацията, като призова на съд някои от нейните ръководители. С това фактически организацията бе разтурена. Доколкото в листовката се изнасяха някои данни за дейността на американците в тази страна, мероприятиято засили антиамериканските и антинаатовски настроения сред обществеността.

2. С цел задълбочаване противоречията между буржоаните партии и създаване на по-благоприятни условия за дейността на прогресивните сили в една капиталистическа страна бе проведено активно мероприятие, което по мащаб не беше особено голямо, но по своя ефект твърде значително.

През май 1963 година беше напечатана листовка от името на крайно реакционните сили на една буржоазна партия. Листовката представляваше твърде критичен и изобличителен документ, насочен против правителството и управляващата партия. Материалите бяха разпространени в по-големи количества с което се целеше да се даде и по-масов характер. Една част от листовките, заедно с остри заплашителни писма, бяха изпратени до видни обществени и политически дейтели от ръководството на управляващата партия и Парламента.

Почти цялата преса в страната публикува листовката, в Парламента бяха зададени редица въпроси, а някои от депутатите поискаха да се извърши разследване и да се накажат авторите на листовките и писмата, като обвиненията бяха насочени към ръководството на реакционната буржоазна партия.

Правителството наистина предприе следствия срещу някои десни елементи, а изнесените в печата материали активизираха дейността на демократичните младежки организации в страната.

3. В друга капиталистическа страна бе проведено АМ, което имаше за цел засилване на разцеплението сред ръководството на управляващата буржоазна партия и създаване на недоволство сред широката общественост за това, че въпросната партия използва държавния апарат и по-специално Външно министерство и неговите дипломатически представителства зад граница за партийни цели.

Изготвен бе специален "документ-циркуляр" от името на някои ръководители на партията, предназначен за задграничните представителства, акредитирани в страните от НАТО. Документът съдържаше указания да се отпочне подработва-

нето на държавните ръководители на съответните страни за евентуална подмяна на тогавашния председател на партията.

От името на служител във Външното министерство, който не споделя възгледите на тази партия, част от "документа" бе изпратен на няколко вестника, които му дадоха широка гласност на страните си. Някои вестници, и особено опозиционните поискаха пресичане възможностите да се използва държавния апарат за партийни цели и същевременно подчертаха дълбокото разцепление, което съществува в ръководството на партията.

Мероприятието изпълни своята цел. С разобличаване машинацията на управляващата партия се засилиха настроеността на широката общественост срещу нея, а прогресивните сили използваха изнесените данни, за да активизират своята дейност.

III. ТРЕТА ОСНОВНА ЦЕЛ НА МЕРОПРИЯТИЯТА ЗА ПОЛИТИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ СЕ ЯВЯВА РАЗОБЛИЧАВАНЕ И КОМПРОМЕТИРАНЕ НЕОКОЛОНИАЛИСТИЧЕСКАТА СЪЩНОСТ НА ПОЛИТИКАТА НА САЩ, ГФР, АНГИЛИЯ И ФРАНЦИЯ СПРЯМО АРАБСКИТЕ СТРАНИ, С ЦЕЛ ДА СЕ ОТСЛЕДВАТ ТЕХНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ, ПОЛИТИЧЕСКИ И ИДЕЙНИ ПОЗИЦИИ В ТИЯ СТРАНИ.

ПОДПОМАГАНЕ ДЕЙНОСТТА НА ПРОГРЕСИВНИТЕ СИЛИ В АРАБСКИТЕ СТРАНИ В БОРБАТА ИМ СРЕЩУ ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКИТЕ ДОМОГВАНИЯ И ВЪТРЕШНАТА РЕАКЦИЯ, КАТО СЕ РАЗОБЛИЧАВАТ И ДИСКРЕДИТИРАТ ОНЕЗИ ОРГАНИЗАЦИИ, ГРУПИ И ОТДЕЛНИ ЛИЦА, НА КОИТО РАЗЧИТАТ ИМПЕРИАЛИСТИТЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА СВОЯТА ПОЛИТИКА.

КОМПРОМЕТИРАНЕ ДЕЙНОСТТА НА ОРГАНИТЕ НА "ПСИХОЛОГИЧЕСКАТА ВОЙНА" НА ГЛАВНИЯ ВРАГ КАТО ЮСИА, "КОРПУСА НА МИРА" И ДР.

Известно е, че за да укрепят своите позиции в някои новоосвободени страни, американците прибегват към най-груби действия, в това число и към политически преврати, като поставят на власт хора, които се явяват открити проводници

на американската политика. В редица случаи с активната намеса на разузнаването са били предотвратявани такива опити на САЩ.

1. След като по агентурен път става известно, че американците подготвят план за сваляне на министър-председателя на една неутрална страна, поставя се задачата да се провали този план и да се укрепи позицията на министър-председателя. Известно било също така, че е замесен и бившият военен министър и посланик на тази страна в Лондон. За последния обаче се знаело малко. След необходимите проучвания било установено, че като посланик в Лондон той бил в близки отношения с чистачката в посолството - англичанка, по която изразходвал много държавни средства, за което му било искано писмено обяснение от Министерството на външните работи. Намерен бил и неговия почерк, както на френски, така и на родния му език.

Решено било да се проведе АМ, като се доведе до знанието на министър-председателя документ, който да показва убедително, че американците подготвят заговор срещу него. чрез своето посолство и че ръководител на заговора се явява бившият военен министър - негов открит противник, подкрепян от други съседни страни, проамерикански настроени.

Извършени били допълнителни проучвания за живота на организатора, установило се неговото местонахождение в една от съседните страни и пр.

В резултат на няколкомесечни усилия било изготвено "лично писмо" от името на ръководителя на преврата до съветника на американското посолство, в което макар и между редовете става дума за определен заговор, насочен срещу министър-председателя.

Чрез възможностите на разузнаването било организирано отпечатването на това писмо в няколко съседни страни, като няколко вестника са поместили и фотокопие от същото.

Когато американският посланик узнал за публикациите веднага посетил министър-председателя и протестираше, като го заплашил, че ако не излезе с опровержение, той ще напусне страната.

Министър-председателят, който по своя линия разполагал с някои данни за плановете на американците, не само, че не поместил опровержение, но по негово давление на следващия ден в печата излезли силно разобличителни материали против американците.

Също така били организирани демонстрации против САЩ и пуснати слухове, че посолството гори документи и се подготвя да напусне страната. Посланикът получил мъмрене от Държавния департамент за прибързаните решения да напусне страната, а съветника бил преместен незабавно в друга страна.

Не помогнала на американците и експертизата, която била направена от трима специалисти: французин, швед и швейцарец, определени от министър-председателя. Пръв французинът се произнесъл, че документа действително принадлежи на този, който се е подписал. Последвали утвърдителните заключения и на останалите членове на комисията. В резултат на мероприятиято животът на американците в страна страна бил разстроен за дълго време, а положението на министър-председателя било укрепено.

Биха могли да се приведат още много примери, от които да се види колко силно оръжие в нашите ръце се явяват добре обмислените, квалифицирано изготвени и умело проведени активни мероприятия. Но за това не ни позволява времето, нито пък е необходимо да се направи сега.

АМ ПО ЛИНИЯ НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ И ИКОНОМИКАТА

Главната цел на тези мероприятия е да се защити отбранителната и икономическа мощ на страната. Провеждайки дезинформационни мероприятия разузнаването се стреми да съхрани държавните и военни тайни по пътя на отвлечане вниманието на противника от особено важните обекти, като му се показват маловажни или се създават специално лъжливи такива.

От особено голямо значение за нашата страна са мероприятията, с които може да се подпомогне дейността на

външно-търговските ни организации за спечелване на повече валута за страната.

АМ ПРОТИВ РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ И КРО НА ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКИТЕ СТРАНИ

Тези мероприятия се провеждат с цел разобличаване плановете на империалистическите разузнавания и тяхната подривна дейност на територията на новоосвободените страни.

АМ по тази линия се провеждат и срещу отделни крупни ръководители на разузнавателните органи на противника.

Важно място в оперативната дезинформация заемат мероприятията, целящи обезпечаване безопасността на нашите резидентури, като се нацара контраразузнаването в съответната страна да работи по обекти и да търси нашата агентура в такива места, които не представляват интерес за нас.

Не по-малко значение имат и мероприятията, насочени към разобличаване лидерите на вражеската емиграция и разлагане на емигрантските организации зад граница.

В настоящия доклад не се дават примери за АМ проведени по линия на въоръжените сили и икономиката, както и по оперативната дезинформация, тъй като това са сравнително нови направления и проведените мероприятия не са от такова важно естество.

IV. РАБОТАТА ПО АМ В РЕЗИДЕНТУРИТЕ

Основната работа по планирането и подготовката на мероприятията се извършва в Центъра. Но като се изхожда от сложността и многообразието на задачите по АМ, голям дял за тяхното изпълнение се пада и на резидентурите зад граница, особено при набирането на материалите, необходими за подготовката на мероприятията и при тяхното провеждане на място.

Какви са задачите на резидентурите при подготовката на мероприятията?

На първо място резидентурите са длъжни да излизат с идеи и предложения за активни мероприятия, като се съобразяват с основните задачи на нашата разузнавателна дейност. Оперативните работници трябва много добре да познават обстановката в дадената страна, за да могат бързо да реагират на политическите събития.

В нашата практика напоследък все по-често се забелязва стремежът на някои резидентури и отделни работници да правят предложения за АМ, на базата на отделни донесения от агентурата или на базата на някои политически събития. За пример може да се посочи резидентурата в Анкара, която през годината направи някои не лоши предложения. За съжаление това са отделни изолирани случаи и активните мероприятия за повечето от нашите резидентури си остават задължение само на служба "Б" в Центъра.

Всяка информация, получена в резидентурите трябва да се оленява от резидента и останалите работници като възможност за провеждане на АМ.

Няколкото плахи опита на резидентурите да подсказват идеи за АМ трябва да се превърнат в твърдо установена практика.

ОР в резидентурите държат на ръководство агентура и непрекъснато работят за придобиването на нова такава, която да бъде в състояние да решава задачите на разузнаването.

Работниците са длъжни да изучават възможностите на всеки агент не само като източник на информация, но и като канал за провеждане на активни мероприятия. Там, където резидентурата не разполага с такива възможности, тя трябва да насочи своите усилия към издирване и вербовка на агенти за влияние. Придобиването на агент измежду членовете на Парламента, та дори и от редовете на опозиционните партии представлява сериозен успех за разузнаването. От друга страна не трябва

с лека ръка да се прекратяват разработки на обекти, произхождащи от буржоазни партии, само поради този показател, че няма възможност да ни дават ценна информация за главния враг или не са в състояние да изясняват определените номенклатурни въпроси. Днес може даден агент да няма възможности да събира интересуващата ни информация, или все още да му липсва авторитет сред членовете на партията, от която произхожда, но утре той може да стане достатъчно силен и авторитетен, в резултат на изменение на политическата обстановка в дадената страна. Като разузнаване ние сме длъжни да оценяваме реално обстановката във всяка страна и да правим верни прогнози за хода на политическите събития в бъдеще, ако не искаме да бъдем изпреварени от политическите събития и по същество бити.

В една от резидентурите е бил държан на връзка агент, който се явявал и ръководител на опозиционна партия с няколко депутата в Парламента. Дълго време резидентурата е гледала на агента само като на източник на информация.

Макар и скрито, агентът започнал да проявява известно недоволство, за това, че се използва единствено за информатор. Дори на няколко срещи той не се явил. Проанализирана била цялостната работа с агента и се дошло до извода, че резидентурата не действа правилно с него. Решено било в състава на една от поредните делегации, които заминават за тази страна, да бъде включен работник от Центъра, който преди е работил с агента. При проведената среща с него и водения разговор се оказало, че той си остава верен на разузнаването, но открито заявил, че не желае да бъде използван само като информатор.

Той имал намерение да продължи борбата срещу реакцията, но вече по друг начин и в тази борба искал да счита разузнаването като естествен и най-близък съюзник.

Връзката с агента била отново възстановена. Съвместно с него била обсъдена политическата линия на партията, която оглавявал и отпусната съответна сума, необходима за издаване на печатен орган. Работата с агента продължила, но вече по друго направление – като агент за влияние, за провеждане на активни мероприятия.

Друго важно задължение за резидентурите, произтичащо от задачите на службата за АМ, е да използват всички свои сили и възможности за набавяне на необходимите образци от документи, бланки, писма и пр., искани от Центъра.

Какви са тези документи?

На първо място това са документите, които изхождат от правителствените органи - президентство, Съвет на министрите, различни министерства, ГЩ, войскови подразделения, военни бази, местни правителствени органи, полиция, разузнавателни и контраразузнавателни органи и пр.

Към втората група спадат документите от неправителствените органи - фирми, компании, банки, монополи, подписи и почерци на ръководителите на тези фирми. Не бива да се забравя, че крупни генерали и ръководители от разузнаванията много често се явяват представители на различни банки и монополи.

От интерес за службата за АМ са почерците и подписите на видни обществени и политически дейатели, членове на ръководствата на различните партии, издатели на вестници, отделни учени, компрометиращи и други данни за техния живот, финансови затруднения, спекулации, вършени от същите, бланки в учрежденията, в които работят и пр.

Не без интерес са циркулярните писма на външните министерства, личните писма на посланиците до външните министри или до свои колеги, всякакви указатели за имената и телефоните на служителите от външните и вътрешни министерства, имената и телефоните на офицерите от НАТО или на американските военнослужащи по базите, бланки, подписи, почерци, образци от бюлетини и други, които се издават от "Корпуса на мира", ЮСИА и др. органи на психологическата война.

Успехът на АМ зависи от това доколко вярно се анализира и оценява обстановката в дадена страна - разстановка на политическите сили, вътрешно и външно-политическо положение и правилно се предвижда развитието на събитията в тази страна в бъдеще.

АМ трябва да се обмислят и подготвят в перспектива, далеч преди да са станали събитията, което за съжаление все още не е така при нас. За подготовката на перспективни мероприятия е необходима солидна база от документи, които трябва да се събират и натрупват в Центъра, независимо от това дали в дадения момент може да се подготви и проведе АМ или не може. Главната задача за събирането на такава документация се пада на резидентурите. Дори и гениални да бъдат работниците от службата в Центъра, много скоро могат да се изправят пред невъзможността да проведат що годе оное мероприятие, ако липсва солидна документационна база, непрекъснато попълваща се с нови материали.

Възможностите на нашите резидентури в това отношение не са малки, но определено може да се каже, че те не се използват напълно. Ежедневно различни държавни учреждения влизат във връзка с нашите представителства зад граница по тяхна инициатива и искат сведения или изпращат такива по най-различни въпроси. Не малко обществени и политически деятели пишат писма до представителствата по различни поводи, интересуват се от разни въпроси, искат визи или други услуги и пр. А колко хора минават ежедневно през консулските служби, подават молби, искат заверка на разни удостоверения и пр. Само ако се подбират образци от документи, почерци, подписи и пр. от тези, които влизат в представителствата и се изпращат редовно в Центъра, това ще бъде достатъчно да се поддържа един редовен приток на документи, необходим за служба "Б".

А колко повече документи, бланки, подписи на лица и др. могат да се намерят ако ОР проявяват инициатива, настойчивост и изобретателност при тяхното издирване. Така например, при посещение на Парламента или други държавни учреждения ОР трябва винаги да се възползва от възможността, която му се предоставя, по благовиден начин или незабелязано, да вземе някои материали, които иначе свободно на друго място не могат да се намерят, като пликосе, бланки, бюлетини и пр.

По естеството на своята работа зад граница дипломатическите и търговски работници имат възможност да бъдат в допир с различни чужденци, включително и с американски дипломати. Много често на официални приеми, или при други случаи те се срещат с тях, разговарят, разменят си визитни картички, както е възприето да се прави. Всякакви данни специално за западните дипломати, включително и визитните им картички, представляват интерес за служба "Б".

Или например нашият работник пътува с обществено превозно средство, става свидетел на различни разговори или дори инциденти, в които са замесени американци. Твърде полезно би било, ако този инцидент се опише и с поредната поща се изпрати в Центъра.

Да вземем друг пример. Седи нашият ОР в ресторанта в Анкара. След малко влиза някакъв американски дипломат или военен, който сядва на масата на турски или гръцки военен и двамата любезно си разменят няколко фрази. Сам по себе си този факт няма абсолютно никакво значение за информацията или линейния отдел. Но за службата за АМ, която има за задача да разобличава американците и онези местни граждани, които се явяват проводници на тяхната политика, такъв факт би бил много ценен.

В много случаи, без особени усилия, изпълнявайки ежедневните си официални и други обязанности, ОР в резидентурите могат да събират твърде ценни материали и документи. Нужно е само да се осъзнае необходимостта от тази дейност и да се придобие навика за работа по линия на АМ.

Друго задължение на резидентурите, което по важност не стои на последно място, това е най-точното изпълнение на поставените от Центъра задачи по набавянето на материалните средства - пишущи машини, листа, индига, пликосе и другите канцеларски материали, които наред с документалната база играят важна роля при подготовката на активните

мероприятия. А тези материали се закупуват от резидентурите по поръчка от Центъра. От това как ще се изпълни една поръчка, навреме ли ще се закупят и изпратят исканите материали, понякога зависи ще се проведе ли едно мероприятие. Повечето от резидентурите са изпълнявали задачите съвестно и навреме. Трябва обаче да се каже, че някои от другарите резиденти не отдават необходимото значение на този въпрос. Не са редки случаите когато вместо исканите материали се изпращат съвсем други. Така например, искат се няколко вида различни по големина пликове, а резидентът изпраща само един вид. Или в пасажа изрично е казано да се закупят по 20-30 плика от най-лошите, които се намират на пазаря. Вместо тях резидентът изпраща от най-хубавите. Налага се по няколко пъти да се пишат напомнителни и разяснителни пасажи, а дори и да се изпращат образци от пликове, за да се покаже на другарите какво представляват лошите пликове, които следва да се закупят. Не навреме и лошо е изпълнявала задачите на Центъра резидентурата в Париж. От м. март до сега например резидентурата не е закупила една пишуща машина на гръцки език. Такъв начин на работа от страна на резидентите говори за известно неразбиране на задачите на активните мероприятия. Такова неточно и ненавременно изпълнение на задачите води до проваляне на някои наши добре обмислени акции.

КАКВИ СА ЗАДАЧИТЕ НА РЕЗИДЕНТУРИТЕ ПРИ
САМОТО ПРОВЕЖДАНЕ НА А М

Когато дадена резидентура трябва да проведе едно мероприятие, на нея се дават най-подробни указания с пощата. В зависимост от характера на мероприятието и неговото предназначение, на резидента се дават повече или по-малко подробности по съдържанието на материала, от чие име се изпраща и пр.

Най-главна задача на резидента е да вземе всички предпазителни мерки за безопасното провеждане на мероприятие

то. Резидентът е длъжен да се отнася с чувството на най-голяма отговорност и да взема необходимите мерки, независимо от това дали мероприятиято се състои само от един плик или от 500 плика. Еднакво големи ще бъдат последствията за нашата страна в случаите когато работник от резидентурата бъде засечен от КРО в момента на пускане в кутията, независимо от това дали пуца 1 или 20 плика.

Всичко това изисква сериозна предварителна подготовка на всяка отделна операция - подбиране на маршрут за изчистване, намиране на подходящи пощенски кутии, отговарящи на нашите изисквания и обезпечавачи незабелязано пускане на писмата, подбиране на подходящи дни и часове за провеждане, добра легендировка за появяването на работника в района на пощенската кутия, подбиране на средства и хора и пр. Намирането на подходящи кутии трябва да става далеч преди провеждането на мероприятиято. Нужно е да се изучи в кои райони на града пощенските кутии се пълнят с писма след работно време от различните учреждения. Опасно и рисковано е пускането на голям брой писма в пощенски кутии в покрайнините на столицата, където обикновено пощенския чиновник събира по няколко писма на ден и когато новопоявилият се куп от нови пликове веднага се хвърля на очи. При такива случаи писмата се изземват, проверяват и трябва да се счита, че мероприятиято е провалено. Не са достатъчни обаче само мерките, които резидентът ще вземе за осигуряване на безопасно пускане на писмата в кутиите или за оставянето им на купчини на различни места. Необходимо е да бъдат пуснати без да бъдат оставени по тях следи от пръсти, които при анализ ще покажат, че изхождат от нас. Такива неща не бива в никакъв случай да се допускат. Трябва стриктно да се спазват указанията на Центъра, колкото и понякога да изглеждат дребнави и ненужни.

Често пъти се налага поради редица обстоятелства дадено активно мероприятие, което вече е изпратено на резидентурата, да се проведе със закъснение. В такъв случай

резидентът е длъжен да не забравя нито за минутка наличието на материалите в своята каса. Той трябва да следи непрекъснато вътрешно-политическата и оперативната обстановка в страната до провеждане на мероприятията и да отчита своевременно всички нови моменти, които налагат да се вземат спешни мерки, за да не се допусне провал, като за целта веднага информира Центъра и прави своите предложения за по-нататъшни действия. Тези мерки могат да бъдат най-различни - да се поправи текста на подготовения материал, ако съдържанието е известно на резидента, да се спре пускането на писма до лица, които по някои съображения не следва да ги получава или най-после да се спре провеждането на цялото мероприятие, ако обстановката налага това.

Поради несъобразителност от страна на резидентурата в Атина и поради ненавременна намеса от страна на Центъра, беше допуснат сериозен пропуск. На тази резидентура в началото на годината беше изпратена подготвена от нас информация, която трябваше да се доведе до знанието на определени среди в страната. Провеждането на мероприятията закъсна по вина на резидентурата и в момента, когато е била проведена срещата с определеното лице, някои моменти от информацията се оказали остарели и непотвърдени от събитията.

Въпреки това обаче резидентурата е запознала лицето с цялата информация. Ако резидентът беше отчел навреме изменилата се обстановка в страната, ако мислеше за информацията, която му лежи в касата в продължение на 10-15 дни, нямаше да допусне тази грешка, която видимо даде отражение върху ефекта от мероприятията.

При всички случаи резидентурите са длъжни след провеждане на мероприятията да изготвят подробна справка, в която да отчитат подробно начина на неговото провеждане, средствата, местата и хората, които са били използвани и да направят своята оценка по същество, доколкото им е известно съдържанието на документа. Въпреки тези указания повечето от резидентурите, които са провеждали мероприятията, са ги

-21-

отчитали в твърде кратки справки, бих казал съвсем формално. Подробното отчитане на мероприятията, другари, не е дребна и маловажна работа. То е абсолютно необходимо и трябва да бъде задължение на резидентите, тъй като в резултат на анализе можем да се предпазим от грешки и провали в бъдеще.

За Центъра са особено ценни критичните бележки и мнението на резидентурата по проведените мероприятия в страната, където те най-добре познават политическата обстановка. Тези бележки обаче за съжаление са липсвали в справките с които се отчитат мероприятията, дори и тогава когато съдържанието на документите е било известно на резидентите.

След провеждането на едно или друго активно мероприятие настъпва и друг момент - когато трябва да се следи за неговия ефект и реакция. Задачата на резидента да организира силите на всички работници, за да се следят резултатите от мероприятиято не е еднократна. Това трябва да стане по такъв начин, че да обхваща по-дълъг период от време - не дни, а седмици и понякога месеци. Мероприятието за политическо въздействие не винаги веднага намира отражение в печата. А в много случаи те въобще не са предназначени за печата, поради което техният ефект трудно може да се отчете дори и по пресата. Означава ли това обаче, че мероприятиято не е имало ефект, или не е постигнало набелязаната цел? Определено трябва да се каже, че не означава.

В нашата практика имаме такъв случай когато в Турция вестниците реагираха на едно наше мероприятие едва един месец след неговото провеждане. Трябва да кажа, че Истанбулската резидентура, която проведе мероприятиято, своевременно ни информира за резултата. През м. юли на 1964 г. службата проведе мероприятие в Турция, което имаше за цел засилване на антиамериканските настроения. Моментът беше правилно избран. Политическите събития потвърждаваха напълно исканията, които се поставят в документа. Все повече и повече антиамерикански статии намираха своето място в

турския печат. Турското правителство реши да отиде на подобряване на отношенията със Съветския съюз и предприе редица ходове в това отношение, които са известни на всички нас. Тук трудно може да се каже до къде се простира ефекта от нашето мероприятие, въпреки че няколко дни след провеждането му американския посланик по свое искане е посетил турския министър на Външните работи, като на излизане от кабинета на министъра е отбягнал да отговори на поставените му от журналистите въпроси. В някои антиамерикански статии, появили се в турския печат след провеждане на мероприятиято се забелязваха ясно някои определени мисли и констатации по турско-американските отношения, залегнали в нашия материал. Близо година обаче след като бе разпространен материала, известен турски журналист написа статия, която озаглави точно така както бе озаглавен нашия документ и в която са намерили място цели изрази от него.

Поради всичко това следенето ефекта от мероприятията не е еднократна задача, а постоянна такава. Не бива в никакъв случай да се счита, че щом като в следващите няколко дни след провеждане на акцията не се констатираат никакви коментари в печата или на други места, мероприятиято не е дало никакъв ефект, или че то не е постигнало целта си. С провеждането на активното мероприятие не трябва да се счита, че задачата е изпълнена и разработката следва да се закрие и сложи към архив. Тя продължава да се води и след това за един продължителен срок от време, в зависимост от характера на мероприятиято, от политическата обстановка в страната и пр. За това са нужни общите усилия на Центъра и на резидентурите.

РОЛЯТА НА ЛИНЕЙНИТЕ ОТДЕЛИ В ОБЛАСТТА НА АМ

Линейните отдели следва да играят твърде важна роля както в подготовката, така и в провеждането на АМ. Инициативата за разработването на едно или друго мероприятие не бива да изхожда само от службата за АМ или от резидентурата.

Първоизточници на много активни мероприятия могат да бъдат самите линейни отдели, които държат на ръководство агентурата и познават възможностите на резидентурите.

Линейните отдели са тези, които получават наводки от резидентурите, те са, които определят дали резидентурата трябва да се занимава с една или друга наводка, те са, които определят дали даден обект следва да се разработва с цел получаване от него на информация, или трябва да се прекрати разработката му. Един обект, който не дава информация, може да се окаже годен за изпълнение на задачи по активните мероприятия. За това преди да се реши окончателно неговата съдбата, линейният отдел следва да съгласува със службата за АМ дали той не е подходящ за провеждане чрез него на АМ - написване на брошура, предаване по радиото, написване на статия и пр. Всяка наводка за вербовка трябва да се разглежда не само от гледна точка на информацията, но и от гледна точка на изпълнение задачи по активните мероприятия.

Линейните отдели трябва да участвуват най-активно в подготовката на мероприятията. Те са стопаните на каналите и те са, които ще кажат може ли да се използва един или друг от тях за АМ.

В отделите понякога пристигат много ценни материали, от които обаче не може да се подготви информация за съответните инстанции. Такива материали много често остават да лежат в делата на агентите, когато в много случаи те могат да се окажат твърде полезни за службата по АМ и да послужат за разработка на сериозно мероприятие. А кой друг, освен линейния отдел, може да сигнализира за това службата за АМ?

Като се има предвид остротата на активните мероприятия и необходимостта от активизиране на работата по тази линия, с цел получаване на още по-големи резултати, както и за да се избегнат евентуални провали, най-строго трябва да се изпълняват следните изисквания:

1. Всички задачи, поставени на резидентурите от Центъра във връзка с провеждането на конкретни мероприятия или за извършване на известна подготвителна работа, като събиране на документи, закупуване на различни материали и пр., трябва да се изпълняват в срок и при стриктното спазване на даваните указания.

2. Резидентурите са длъжни да изучават политическата и оперативната обстановка в страната, за която отговарят, за да бъдат в състояние бързо да реагират на политическите събития и да правят навременни и ценни предложения за активни мероприятия. Не може да предлага АМ този, който не следи политическите събития.

3. Непрекъснато да се търсят канали за провеждане на мероприятия; да се изучават възможностите на всеки агент не само като информатор, но и като канал за провеждане на АМ+ всяка информация получена в резидентурата трябва да се разглежда като потенциал за предложение за АМ.

4. Резидентът, който лично отговаря за провеждането на всички активни мероприятия, е длъжен да взема всички мерки, които да осигуряват безопасното им провеждане, като извършва най-сериозно предварителна подготовка на всяка отделна операция.

5. Да се следи внимателно конкретната обстановка в страната до момента на провеждане на активното мероприятие, с оглед при непредвидени изменения да се вземат своевременно необходимите мерки и не се допусне никаква несъобразност, която може да има сериозни последствия или да доведе до провал на мероприятието.

6. След провеждане на всяко мероприятие, колкото и малко да бъде то, резидентът е длъжен още с първата поща да изпрати в Центъра подробен отчет за начина по който е била изпълнена задачата. На това искане на Центъра не трябва да се гледа като на формалност, а като необходимост и сериозно задължение за резидента.

7. Да се използват възможностите на резидентурата, за да се проследи ефекта от дадено мероприятие.

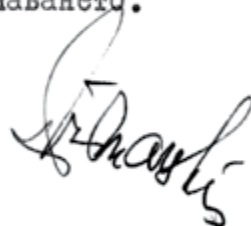
Това не бива да се счита като еднократна и временна задача, а постоянна такава.

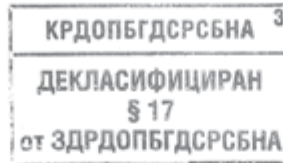
От това как ще се отчете ефекта от мероприятиято, коментарите и реакцията на политическите среди и най-сетне личното мнение на резидента, ще зависи дали Центърът ще има възможност да направи пълен анализ и да се предпази от грешки и провали при подготовката и провеждането на нови мероприятия.

Другари,

Успехът на активните мероприятия ще зависи не само от работата на работниците от служба "Б" - колкото и блестяща и резултатна да бъде тя - а от това, ще могат ли да бъдат мобилизирани усилията на целия състав на Разузнавателното управление зад граница и тук, за да станат АМ постоянен метод в ежедневната дейност на разузнаването.

1. VII. 1968 г.

Строго секретно!

16

В Ъ П Р О С И

За обсъждане с др. Думисир
Георгиев Мачев по време
на пребиваването при нас.

I. ПО ОСНОВНИТЕ НАСОКИ НА РАБОТАТА.

A. По структурата и вътрешната организация на службата.

Понастоящем в Службата работат 5 души-един н-к, един опер. р-к работи по Турция, двама-по Гърция, един-по "Специалните войски". На някои опер. р-ци са дадени и мирновременни обекти.

B. По създаване на агентурна база по линия на военновременните обекти:

-Вербовка на агентура на наша територия. Вербова се със следните цели:

1. За изучаване на тяхни връзки зад граница, с оглед вербовка:

- а/. Като събираме сведения за тях от тук, от тяхни близки, приятели и познати;
- б/. Чрез писма;
- в/. Чрез разговори с дошли от там гости.
- г/. Чрез разговори с хора, които ходят там на гости.
- д/. Чрез изпращане на нашите агенти на посещение там.
- е/. Чрез довеждане на връзките на нашите агенти на посещение у нас, или чрез организиране на срещи при транзитно преминаване.

2. За опознаване и изучаване на обстановката зад граница- в районите в които ги готвим да действуват:

- а/. Като изпращаме на посещение там нашите агенти;
- б/. Чрез разговори на нашите агенти с посетили районите наши граждани-близки и познати на агентите;
- в/. Чрез разговори с посетили нашата страна задгранични връзки на нашите тукашни агенти.
- г/. Чрез разговори с тук създадени връзки на нашите агенти с чуждите граждани посетили нашата страна;

3. За създаване на нови връзки на противникова територия;

- а/. Като изпращаме на посещения там наша агентура;
- б/. Като насочваме нашата тукашна агентура към контакт с посетили нашата страна граждани на противниковата страна.

4. За включването им в състава на специалните групи и подготовката им за действие на противникова територия във време на усложнена обстановка.

Това става, само след като им се изчерпят всички възможности за използването им по горните въпроси и особено след като вземем становище, че даден агент, повече няма да излиза зад гр. граница, нито за разрешение на наши задачи, нито по частен път, за да не създаваме риск от разкриване същността на нашата работа вследствие обстоятелството, че в процеса на подготовката ги запознаваме вече с много въпроси...

След включване на агентурата на наша територия в Спец. групите, на тях се отпочва активна специална подготовка, разширява им се и им се задълбочава оперативната подготовка с оглед бъдещите им задачи и им се продължава водената и преди това активна политическа подготовка.

Специалната подготовка е съобразена с задачите, които се има предвид, че ще изпълняват агентите, но в общи линии обхваща в по-голяма, или по-малка степен следното:

а/. Оръжезнание и тренировка;
б/. Топография и тренировка;
в/. Минноподривно дело и тренировка;
г/. Парашутизъм;
е/. Начини на връзка с Ц. и там-между членовете на групата и с други техни връзки-радиовръзка, шифър, тайнопис, тайници, контейнери, сигнализация и др.

ж/. Борба с хладно оръжие...

з/. Изучаване устава на провивника за борба срещу нашите спецгрупи.

и/. Самоохрана

к/. Вражеска охрана на обекти-военна, полицейска, цивилна, агунтерна, техническа и пр.

л/. Санитарна подготовка.

Оперативната подготовка обхваща:

а/. Изучаване на интересуващ ни обект и лице-визуално, чрез разговор на тъмно, чрез разпит на заловен противник, чрез доверителна връзка и пр.

б/. Организиране и провеждане на среща в и извън населено място;

в/. Установяване на връзка... и създаване на нови връзки.

г/. Организиране на база, скривалите, склад и пр.

з/.Предпазване от вражеска агентура,от наблюдение и проследяване,от вр.техника,заличаване на следи при движение,маскировка и пр.

и/.Изучаване методите и приомите на действие на противник

к/.Общи положения по събирането на разузнавателни сведения,оформянето им и изпращането им в Ц.

Политическата подготовка обхваща следното:

а/.Марксистка,идейнополитическа подготовка;

б/.Икономика на противника;Подработват се специални материали с обобщени официални данни.

в/.Бит,нрави,обичаи,религия,култура и обобенности на противниковото население;

г/.Общи познания по история,география,административно устройство,армия,полиция и др.на противника.

-ВЕРБОВКА НА АГЕНТУРА СРЕД ПРОТИВНИКОВИ ГРАЖДАНИ.Вербова се за целите указани в "Положението".

Насочили сме се към следните възможности:

1.Използуваме възможностите на резидентурите,като ни дават наводки и им се извършва вербовката,координирано с Ц.,или,като сами се насочват,сами изучават и сами вербоват...

2.С помоща на вербованата на наша територия агентура,както е указано по горе,в раздела за използването на агентурата на наша територия...

3.Създаване на агентура на наша територия с възможности за вербовка на територията на трета страна,или на територията на разработваната противникова страна "под чужд флаг".Търсят се агенти,отговарящи на изискванията на агент вербовчици,знаещи западни езици.

4.Вербовка и подготовка на агенти за извеждане на постоянно оседание в трети страни,с възможности за работа срещу противниковите разузнавани страни.Напр.-арменци,за извеждане в Ливан,за работа срещу Турция и Гърция.Основното при тези случаи е,агентите да имат връзки в Ливан,които да им помогнат да се устроят и с връзки в разработваните страни,които да използват за набиране на наводки,за изучаване на местни граждани с цел вербовка,за изучаване на интересоващи ни обекти и райони и пр.При усложнена обстановка,те ще могат да служат и за агенти за връзка,за почтенски кутии и пр./По тази линия се готви агент "Стоянов"./

В. По изучаването на военновременните обекти:

Събрани и обобщени са всички налични, при нас, в РУМНО и други институти, официални и други материали за интересуващите ни райони, населени места и обекти в Турция и Гърция. За сега сме се ориентирали към главните центрове-За Гърция-Атина, Пирей и Солун и за Турция-Анкара и Истанбул и съобщителните артерии между тях.

Събирането и обобщаването на такива материали продължава. Дадени са конкретни указания на резидентурати ни в двете страни за събиране на нови конкретни данни, с цел определяне на конкретни обекти. /До сега са постъпили такива данни в ограничено количество само от резидентурата ни в Атина./

Г. По работата по мирновременните обекти:

Службата има за сега три мирновременни обекта: "Изменник", "Черният" и "операция Х".

1. По "Изменник".

а/. Дадени са задачи на резидентурите ни в Италия, Австрия, Франция и Тунис да изяснят постоянното му местонахождение и обстановката по местоживеенето и местоработата му. До сега няма резултат.

б/. Замислена е комбинация за разрешение на горните задачи, с агент "Динов", който е на постоянно оседание в Тунис. Същият ще пътува през летните месеци из Европа. Ще го насочим към Христо Статев-в Италия, приятел на "Изменник". Ще го заинтригова с интересна информация и идеи и ще поиска да го свърже с "Изменник".

в/. Замислена е подобна комбинация с агент "Стоянов"-журналист на наша територия, с много влиятелни връзки. Ще посети Италия и с помоща на друг наш агент-от Италия ще го свържем с Христо Статев. Ще заинтрегова Статев с интересна информация, която няма да доизказва, като държи такава линия на поведение, която да предизвика Статев да го свърже с "Изменник".

2. По "Черния".

Проведохме ред мероприятия за установяване на местонахождението му и изясняване обстановката по местоработата и местоживеенето му, но без резултат.

Предлага се провеждането на операция "У".

3. За даване ход на операция "Х" се чака благоприятна политическа обстановка.

Д. По "Специалните войски".

Основната насока на работата по тази линия се състои в следното:

Събират се данни за тях от всички възможни източници тук в страната. Дадени са задачи за това и на резидентурите в САЩ, Франция, Италия, Франция, Турция и Гърция.

Преглеждат се делата на всички завърнали се и.р. Разпитват се всички новозавърнали се такива. Изяснява се, кои и.р. служат, или са служили в С.В., предупреждават се за това съответните окр. управления и II-ро у-ие ДС, изучават се задълбочено. Търси се агентура годна за внедряване в тях. Дават се материали за публикация в пресата, за разубличаването им... Превеждат се в известност и други изменници на родината, които служат в други части на армията на САЩ, тъй-като не е изключено във време на усложнена обстановка да бъдат прехвърлени към С.В. и използвани против нашата страна.

ИЗВОДИ

1. По линия на военновременните обекти, агентура на наша територия можем да придобием голямо количество. Можем да изградим групи за много райони в Турция и Гърция. За това съществуват обективни условия. Същата може да бъде използвана и за набиране на наводки, за изучаване на лица на противникова територия и за провеждане на вербовачни мероприятия. Съществуват обаче следните пречки:

а/. Не ни стигат силите. Оперативните работници в Ц. са недостатъчни. В резидентурите нямаме определени работници, които да работят преди всичко по наша линия, а след това и по линия на другите служби и отдели, поради което степенуват нашите задачи на второ място.

б/. Не можем да разчитаме на технически средства за извездането на агентурата на наша територия, във време на усложнена обстановка до местоназначението и на противникова територия.

в/. Не знаем на какво бихме могли да разчитаме по екипировката и въоръжението на спецгрупите, нямаме такива на които трябва да ги обучаваме и подготвяме.

2. По линия на мирновременните обекти, работата се затормозва също от няколко фактора:

а/. От общото ниво на работата и възможностите на управлението и министерството. /На обектите на разработка не можем да установим адресите/.

б/. От липса на опит.

в/. От липса на технически средства, на които да знаем, че можем да разчитаме в даден момент и да планираме предварително работата си в тази насока, и др.

3. По линия на "Специалните войски", не сме имали възможност до сега да развием работата, поради липса на хора които да работят в това отношение. Опитът, в процеса на работата ще ни покаже с какви трудности ще трябва да се справяме.

II. Детайлизирани въпроси:

A. По структурата на службата.

Наличният състав на Службата не може да обхване цялостно всички задачи, залегнали в "Положението", и да разгърне пълнокръвна работа.

Ако трябва да се разгърне пълнокръвна работа и да се отговори на всички задачи залегнали в "Положението", като се използват всички обективни налични възможности, съществуващи за нашата страна, необходим е следният минимум от опер. работници:

- ✓ 1. Началник на службата
- ✓ 2. Зам. н-к " " "
- ✓ 3. Двама опер. работници, за работа срещу Турция
- ✓ 4. Двама опер. работници за работа срещу Гърция
- ✓ 5. Един опер. р-к за работа по линия на "Спец. войски".
- ✓ 6. Един опер. р-к за работа по мирновременните обекти.
- ✓ 7. Един военен специалист-инженер по въоръжението.

Или всичко в Ц. - 9 души.

В резидентурите в Турция и Гърция - по един опер. р-к, които да бъдат натоварени "преди всичко" с изпълнение на задачите на Служба 7 и на второ място да имат за задача да събират и политическа информация и да изпълняват и други задачи по другите линии.

Б. По определяне районите и обектите, по отношение на които се създават условия за действие на наши спецгрупи и отделни агенти при усложнена и военновременна обстановка и координиране на работата с КГБ.

1. До каква степен можем и трябва да се разпростираме? Изхождайки от обективните възможности, в смисъл, че могат да се намерят български граждани с връзки в много райони, на противниковите страни, бихме могли да се захванем с повече райони и обекти и да търсим възможности за работа по тях, като разбира се това стане степенувано и постепенно.

Изхождайки, обаче от сегашните си налични субективни

възможности, трябва да се ограничим в по малки размери. В такъв случай, по какви признаци да определим най-важните райони и обекти. Отговарят ли на най-общите такива признаци сега определените райони в Турция и Гърция, по които сме концентрирали нашето внимание?

2. На какви признаци трябва да отговарят нашите конкретни обекти, за да се постига преди всичко смисъла на политическия ефект след тяхното уязвяване и уязвяването им да бъде по силите на малка спецгрупа, каквито обикновено ще бъдат нашите.

3. Трябва ли да се счита, че не бива да работим по организиране на действия във военновременна обстановка, срещу обекти, които ще създадат масово недоволство сред противниковото цивилно население, като изваждането от строя на водоснабдяването на даден град или район, електроснабдяването, разрушаването на бараз който ще предизвика масови опустошения и пр.

4. Един пертолопровод, като тези от Анталия до Бандърма в Турция, или строящият се такъв от Атина до Солун, може ли да бъде обект на наши действия. Има ли средства, които да го извадят от строя по трасето.

5. Една стационарна радиостанция, тропосферна станция, радиорелейна станция, радиолокационна станция и тижни транслатори, могат ли да бъдат наши обекти. Има ли средства с които биха могли да бъдат извадени от строя от разстояние, и заслужава ли си труда ефекта.

6. Влиза ли в кръга на нашите задачи визуалното и друго наблюдение на крупни обекти, като пристанища, авиобази, ж.п. и шосейни магистрали за събиране на информации за голяма концентрация на войскови подразделения и техника, за десантни операции, за признаци на подготовка на настъпателни, или отстъпателни операции, крупни евакуации и пр. и сигнализиране на центъра, за нанасяне масирани удари с средства на армията.

7. Можем ли да си поставим за цел, добре подготвена, екипирана и въоръжена наша спецгрупа, със своите действия в даден район да се яви като "магнит" за привличане местни прогресивни противникови сили и се превърне в ядро на партизански отряд.

8. Когато готвим наша група за действие срещу специален обект в даден противников район, трябва ли да й се постави задача да действа и по други такива, да издирва сама нови, дори неизвестни такива, съобразно обстановката...

9. Кои райони и обекти в Турция и Гърция, бихме могли да вземем допълнително, освен тези които сме взели, кои от взетите трябва да изоставим, за сметка на новите и по кои бихме могли да се соговорим за съвместни действия. Как на практика ще се изразят съвместните действия-по изучаването на обектите, по покриването им с агентура.

/Ако някъде е възможна такава координация, за състава на дадена група, примерно един агент на място-на противникова територия да бъде от едната страна, а другата агентура-от наши или съветски граждани-на другата страна, би могло да се осъществи/.

Възможна ли е координация по средствата за извеждане на агентурата във военновременна обстановка, т.е. да се разчита на транспортни средства на другата страна.

В. ПО АГЕНТУРНАТА БАЗА.

1. По придобиване на агентура.

-На наша територия:

1. Трябва ли да вербоваме агентура на наша територия, ако липсва по важната от двете основни цели за които я вербоваме-възможности за набирание на наводки и изучаване на лица на противникова територия с цел вербовка.

2. Какво главно трябва да съблюдаваме по принцип при оформяне на спецгрупите:

а/. Можем ли да предвиждаме в тях и опер. р-ци-щашни и запасни;

б/. Можем ли да предвиждаме, особено за ръководители на групите, или като специалисти-радисти, минноподривници, санитарни и др. не знаещи езика на страната, на територията на която се предвижда да действуват.

в/. Трябва ли в групите да се дублират най-важните специалности, за да могат да се заместват-радисти, шифровачи, минноподривници и др.

3. За придобиване на специална подготовка на нашата агентура, можем ли да използваме, като изпращаме там кандидати агенти, или агенти:- армията, ж. п., т. п. и др. институти, езикови гимназии, разни факултети в университета и жр., или изпращане на наши агенти в друга страна, напр. ГДР. за изучаване на езици.

4. Трябва ли да готвим агент-вербовчици на наша територия, за изпращането им в трети страни за извършване на еднократни вербовки, или това да вършим с опер. р-ци.

-На противникова територия:

1. Нашето становище е, че придобиването на такава агентура е най-целесъобразно, и по лесно осъществимо на територията на нашата страна, когато минават транзит, или когато я посещават по разни причини, или на територията на трета страна, като напр. ГФР, където има много гърци и турци, работници и учаци.

Това не крие ли опасност, че лицата напустнали пределите на собствената си страна, са вече под някаква форма в обсега на вниманието на тяхното КР.

2. Вербовката "под чужд флаг", би била резултатна и благоприятна по нашата линия. Какъв флаг е най-благоприятно да използваме за Турция и какъв за Гърция; *всички не са чуждоземци*

3. Вербовката на братя, сестри, бащи, майки и др. близки, необходима ли е, когато знаем, че при нужда и без това ще помагат на близкия, а на друг не биха помагали, даже и да са вербовани, -когато се касае за хора с малки възможности.

II. По извеждане на агентурата на наша територия.

1. Когато инициативата е наша за усложняване на обстановката:

ли

а/. Бихме могли да изведем предварително агентура в трета страна. Напр.: В Сирия, като специалисти, за Турция; В Кипър за Гърция; *до*

б/. Бихме ли могли да ги изведем предварително, като гости туристи, транзитници и пр. в тези страни;

в/. Бихме ли могли да ги изведем като туристи "под чужд флаг".

2. При внезапно възникнала усложнена обстановка:

а/. По въздуха....

б/. По море.....

в/. През фронта...

Как трябва да бъдем подготвени за такъв случай. Какво трябва да съдържа предварителният мобилизационен план за нашата агентура:

а/. Забронирване *и не влизат ли*

б/. Начин на повикване/явяване/-къде, кога, как, от кого и пр.

в/. Предварителна здготовка на екипировка и въоръжение

г/. Последен инструктаж

д/. Съвмесет план и координация СМНО, когато те ни предоставят транспортни средства...

III. По екипировката на Спецгрупите.

1. Трябва ли да си имаме наши складове.

2. Всичко ли трябва да бъде от чуждестранен произход. Можем ли да ползуваме вещи от немски произход, макар и да знаем че ги няма на снабдяване в противниковата армия.

3. Как можем да се снабдим с нововъведенията в това отношение, като: Противоатомно облекло; Дозометри за определяне на атомна радиация; Комбинирани малокалибрени сапърни чанти; Уреди за нощно виждане и др.

IV. Свързочни средства.

1. На какви свързочни средства трябва да готвим агентурата, за връзка с Ц. и за връзка помежду си

2. Трябва ли да се снабдим с радиостанции с бързодействию ващи устройства, с радиостанции УКВ-"квачки".

3. Какви шифри трябва да изготвим предварително за снабдяване на групите.

4. За отдаване сигнал за действие, бихме ли могли да си послужим с определен код, който да дадем предварително на нашата задгранична агентура, която да ни слуша с транзистор....

5. Би ли било рационално, да снабдим нашите групи с апаратура за прикачване-включване към телефонните мрежи на противника за подслушване.

6. Трябва ли да прослушаем предварително различните противникови райони, за да знаем на каква вълна най-добре се чува радиопредаването ни, и особено как би могло да стане това двустранно.

7. Съществува ли опасност, при силна радиация да се объркат изобщо радиовръзките, и ако съществува, на какво средство за връзка бихме могли да разчитаме при военновременна обстановка.

V. По въоръжението.

Изхождайки от конкретните задачи на дадена група, ще се търсят и конкретни средства за изпълнението им. Наред с това, обаче всички групи и отделни агенти, ще имат и общо въоръжение, както за самоохрана, така и за активни действия, а също така и общи универсални за действия срещу много видове обекти. Към какви видове оръжия трябва да се ориентираме в тази насока: Обикновенни, или най-новите технически постижения, които първо са най-ефикасни и второ, повишават самочувствието на

изпълнителите, като: пистолети-безшумен вариант; автомати-безшумен вариант; леки безоткатни установки, за поразяване на обекти от разстояние; малокалибрени взривчатки с голяма разрушителна сила; разни мини с механизми за задействане с закрител, или от разстояние и пр, пластични бомби и др.

На какво можем да разчитаме за закупуване от страните от нашия Лагер.

На какво трябва да обучаваме нашата агентура предварително.

Какви количества трябва да имаме на склад и как трябва да организираме нашите складове.

Какви специалисти трябва да ползуваме за боравенето с тези средства-наши, или на други поделения и как да обучаваме агентурата на тези средства.

Какви химически средства можем да имаме предвид при планиране на различни мероприятия по изпълнение на различни задачи, както по линия на военновременните обекти, така и по линия на провеждането на мирновременните мероприятия.

Напр. съществуват ли:

1. Отрова, без вкус, цвят и мирис, действаща с закъснение
2. Упойващо средство, което и при по голяма доза не умъртвява;

3. Химическо средство, чийто изпарения са без цвят и мирис и отравят;

4. Химическо средство, чийто изпарения-без цвят и мирис упойват и приспиват;

5. Химическо средство, което е на прах, и в съприкосновение с въздуха, или смесено с друго средство, след продължително време се самозапалва, или избухва.

6. Силнозапалителни смеси.

7. Взривяваща се хартия

8. Силно отровни течности и парообразни вещества с рокадно действие-определен район.

9. Химическо средство, което да парира обонянието на обучено да следи куче... и др.

Г. По създаване на материална база на противникова територия.

1. Трябва ли да създаваме малки складчета, скривалища, тайници и пр. на противникова територия-за оръжие, екипировка, свързочни средства, медикаменти и пр. Ако се създават такива

най-правилно би било да ги създава местната агентура. Но ако няма такава подходяща, бихме ли могли да търсим други средства и начини, като туристи "под чужд флаг", нелегално пренасяне и пр.

2. Какви места трябва да подбираме за това...

3. Какво главно трябва да складираме.

4. Как практически се провеждат такива мероприятия, за да не се допустят провал, който би имал много сериозни последици

V Д. По провеждането на мирновременните мероприятия.

1. Към какъв род мирновременни обекти и провеждане на остри мероприятия по тях трябва да се ориентираме първоначално и преди всичко.

2. Как на практика трябва да провеждаме такива мероприятия, когато нямаме собствена агентура, а наличната такава на управлението поначало вербована с други цели, първо трудно се приспособява към такъв род задачи, второ, "притежателите" на такава агентура, често пъти не са склонни да я отклоняват от техните си задачи и трето, много често, ненапълно проверена агентура, може да бъде ангажирана с изпълнението на други задачи, но когато се касае въпроса за изпълнение на наши задачи по мирновременни обекти, най-малкото съмнение ни възприпятства да ги поставим, защото рискът е провал на мероприятията.

3. Трябва ли да си вербовваме наша агентура, зад граница, и или да извеждаме такава, която да ни служи като резерв и да я използваме, отначало за други задачи, а когато възникне специална такава, да я ангажираме с нейното изпълнение.

4. Можем ли да се ориентираме към издирване на годни за изпълнение наши задачи лица зад граница, срещу заплащане, и кой е най-правилно да върши това - наши работници от легалните резидентури ли, наша задгранична агентура ли, изведени от тук наши агенти ли, командировани ли наши опер. редици ли; Направо от името на нашата страна ли, или "под чужд флаг" ли и как да става заплащането, там ли, у нас ли, в трета страна ли и пр. Разбира се конкретните случаи, винаги конкретно ще се решават, но доколкото нямаме опит, известна принципна ориентация ни е нужна.

5. При отвлечане на жив обект, какви прийоми бихме могли да употребяваме при преминаване на граници, и какви - за да избегнем такива преминавания.

6. При диверсионни действия в мирно време, какви взривни, запалителни и други средства е най-рационално да употребява-

ме и на какви можем да разчитаме за закупуване в страните от нашия Лагер. Особено важни за нас са маскировките. Напр. за изпълнението на замислената от нас операция "X".

7. Разглеждане на разработките "Изменник", "Черният", "Операция X".

Б. ПО "СПЕЦИАЛНИТЕ ВОЙСКИ".

1. Пътят по който се приемат в тях наши изменници на родината ни е известен. В общи линии са ни известни и качествата на които трябва да отговарят кандидатите за тях.

Трябва ли да правим необходимото за внедряване на агентура от тук. Би ли могло да ни се каже нещо по конкретно, което да съблюдаваме, за да може изведен от нас агент непременно да попадне в тях.

2. На какво трябва да се обърне особено внимание при подготовката за извеждане на агент, с цел внедряване в С.В.

3. Каква линия на поведение трябва да му се даде, така че да печели доверие, а да не вреди ...

4. Как трябва да се организира връзката с такъв агент, като се има предвид, че ще служи в тях 5 години, на различни места и не е изключено да попадне не там където очакваме и е логично да попадне, като българин.

5. Какви, главно, задачи трябва да се възложат на изведен с такава цел агент-за мирно време и ако в неговият престой там, настъпи усложнена или военновременна обстановка.

6. Бихме ли могли да се ориентираме /оплитически и изобщо, правилно ли е/, към извеждане с цел внедряване в С.В. на агент, войник, сержант, курсант и офицер.

7. За внедряване на агентура в С.В. на Гърция, Турция и другите страни от НАТО, за сега не виждаме начин. Нямаме данни да приемат в тях изменници на родината. В Турция и Гърция има достатъчно техни граждани, които знаят български език. При това положение, може би трябва да търсим агентура от местни граждани - младежи, знаещи български/македонски/език.

8. Трябва ли да продължаваме да организираме публикуването на материали в пресата за С.В., за разобличаването им...

Ж. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОБЩИ ВЪПРОСИ.

1. Как трябва да бъде организирана специалната подготовка на нашия оперативен състав и на запасните о.р. предвидени във военновременния щат и в какви размери трябва да стане това.

2. Как и до каква степен можем да планираме използването

на кадрови и запасни опер.работници за военновременните мероприятия-за включването им в специалните групи,като специалисти,командири на групите и пр....

3.Ние не можем да имаме специалисти по всички въпроси с които е свързана нашата работа.Трябва да използваме такива откън.Как трябва да става това.Не трябва ли да има при нас един поне специалист,чиято подготовка да му позволява,по широк кръг от технически въпроси да знае какво да иска,към какво да се насочва и да разбира това което получава,да го изучава и по този начин да разширява познанията си.

Напр.Един инженер-минноподривник-със следните задачи:

а/.Да изучава компетентно уязвимите места на взетите от нас обекти и въз основа на наличните данни,да ни насочва какво допълнително да доизучаваме,доуточняваме и пр.

б/.Да изучава изобщо уязвимите места на различните видове наши обекти и да спомага в определянето на такива за вземането на разработка,по въпросите,кое е по силите ни,кое не и пр.

в/.Да изучава съществуващите видове средства за действие срещу нашите обекти и се запознава с новите технически постижения в това направление.

г/.Да ни подпомага в планирането на нашата работа-изобщо и по конкретните,взети от нас обекти,от техническа гледна точка.

д/.Да организира,или подпомага организирането на специалната подготовка на нашата агентура и в необходимите случаи участва в провеждането ѝ.

е/.Да организира снабдяването ни със средства за действие и съхранението им.

4.Как трябва да организираме консервирането на подготовената на наша територия агентура за действия по линия на военновременните обекти.

Ковачев

Строго секретно от особен характер!

50

УТВЪРЖДАВАМ
Министър на вътр. р-ти
Ген. Полковник: _____
_____ 1965 год.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

ОТНОСНО: Подобрение работата
на Служба 7 при Управление
I-во Д.С.

В разговорите, проведени с др. ХРИСТОФОР ГЕОРГИЕВИЧ АГА-
НЕСЯН от КГБ на Съветския Съюз, по работата на Службата беше
констатирано следното:

В "Положението" за работата на Служба 7, правилно са за-
легнали задачите на Службата, средствата за тяхното изпълнение,
начина на отчетност, организацията на Службата, взаимоотношения-
та ѝ с другите поделения и пр.

Що се касае до формулировката за задачите на Службата
по работата ѝ срещу "Специалните войски" на САЩ и другите
капиталистически страни, същата трябва да се измени. Така сфор-
мулираните задачи, Служба 7 не е в състояние да изпълни, защото
няма и не може да има такива сили и възможности. Тези задачи
са по същество задачи на К.Р. отдел към управление I-во ДС.

Служба 7, в общи линии правилно е насочила усилията си
за разрешение на стоящите пред нея задачи, съгласно положение-
то за нейната работа:

а/. Правилно се е насочила към изучаване на обстановката
и на някои важни обекти и райони в Турция и Гърция, за да под-
бере такива, които да вземе на разработка за подготвяне на усле-
вия за действие срещу тях в усложнена и военновременна обста-
новка. На основата на извършеното до сега, вече могат да бъдат
взети на разработка някои обекти в Турция и Гърция. Понататъш-
ното изучаване на обстановката в тези страни, ще ѝ позволи да
вземе на разработка и нови такива.

б/. Службата правилно е взела на разработка няколко мирно-
временни обекта, но за довеждането им до реализация трябва да
се мобилизират и други възможности на управлението.

в/. Службата правилно се е ориентирала към създаване на
агентурна база на противникова територия. Досегашните ѝ усилия

насочени към вербовка на агенти из противниковите граждани са правилни. Предвид специфичността на работата, обаче, изискваща безпределна вяност и преданост от страна на изпълнителите на провежданите от службата мероприятия, необходимо е работниците в службата да насочат усилията си и към извеждане на противникова територия по всички възможни начини на добре подготвена, проверена и заангажирана агентура, а също така, посредством отдел V-ти при Управление I-во ДС и на нелегали.

Службата трябва също така да придобие и подготви няколко агент-вербовчика за извършване на вербовки на чужди граждани на наша територия и няколко такива, за извършване на вербовки зад граница.

Службата трябва да изведе и извесети брой свои агенти в трети страни, като наводчици, вербовчици и за изучаване на лица и обекти от разработваемите страни, а също така и за изпълнение на задачи по мирновременните обекти в други страни.

Щата на Службата не бива да проявява тенденция към увеличение в мирно време. Наличният ѝ състав в мирно време трябва да представлява добре подготвено ядро за разширяване на службата във военновременна обстановка.

Като се изходи, обаче, от потенциалните възможности за работа от страна на България срещу Турция и Гърция, сегашният наличен състав на Службата не е достатъчен за разгръщане на пълнокръвна работа.

За подобрене работата на службата

п р е д л а г а м :

1. По увеличение щата на службата:

Щата на Службата да се увеличи както следва:

а/ Да се назначи допълнително един работник в Ц., който да работи срещу Турция, като се отпусне щатна бройка. Същият да знае турски език, с оглед, след като работи известно време в Ц. да бъде изпратен в резидентурата в Турция.

б/. Да се назначи допълнително един работник в Ц., който да работи срещу Гърция, като се отпусне щатна бройка. Същият да знае гръцки език, с оглед изпращането му на работа след известно време в Гърция.

в/. Да се назначи допълнително един работник-специалист минноподривник в Управление IV-то ДС, като се отпусне щатна бройка. Същият ще изпълнява преди всичко задачи на Служба 7, като постепенно разширява познанията си по ред въпроси от дей-

ността на Службата, за да може да се явава като консултант при определяне на обектите, при определяне на тяхните уязвими места, при подборане средствата за изпълнение на мероприятията, при подготовката на изпълнителите, по определянето на материалната база за веоновремените мероприятия и пр.

г/. Да се определи един работник от резидентурите в Турция, който да бъде натоварен с изпълнението преди всичко на задачите на Служба 7. Същият ще издирва и изучава обекти и райони интересивуши Службата, ще работи по създаване на агентурна база, ще подготвя и участвува в провеждането на мирновременни мероприятия и пр.

д/. Да се определи единопер.р-к от наличните такива в резидентурата в Гърция, който да бъде натоварен с аналогични задачи, като този в Турция.

2. По изменение на раздела в "Положението" за работата на Служба 7 за "Специалните войски".

Задачите по проникването в "Специалните войски" и разработването им, залегнали в "Положението" за работата на Служба 7 да се прехвърлят на отдел IV-ти към управление I-во ДС, като спесифични контраразузнавателни такива.

На Служба 7, по тази линия да останат задачите по организиране на отделни мероприятия, имащи остър характер, което я задължава също да прониква в тях, не само с тази цел.

Отдел IV-ти да работи по линия на "Специалните войски" на САЩ и другите капиталистически страни с наличните си възможности по страни.

3. По организация на работата на Служба 7.

а/. По характера на мероприятията, които службата изпълнява.

Залегналите в "Положението" за работата на службата мероприятия и задачи, които тя трябва да изпълнява имат програмен всеобхватен характер и ако се заемем с разрешението на всички, те добиват стратегически характер.

Службата трябва да подбира такива от тях, имащи политическо и оперативно значение, като:

-Обекти и задачи, за указване помощ на съпротивителното движение, или създаване на огнища за партизанско движение в противниковите страни по време на усложнена и веоновременна обстановка. Службата предварително създава условия за това, за да може да задействува в необходимия момент.

-Диверсионни мероприятия. За това трябва да бъдат подбирани обекти, чийто уязвяване ще носи политически ефект, като създаване противоречия между отделни страни, или отделни политически групировки в противниковата страна, или понижение на моралния дух на противника и пр.

В мирно време тези мероприятия трябва да носят единичен характер.

-Изземване на важни секретни документи. Службата установява местонахождението на такива, следи за изменението на обстановката и създава условия за изземването им при подходящ момент.

-Остри мероприятия по отношение на най-злостните наши врагове зад граница-изменници на родината, отговорни фактори в вражеската емиграция и вражеските разузнавателни централи и др. подобни.

б/. По характера на обектите, които службата взема на разработка.

Обектите, които Службата взема на разработка на противникова територия, трябва да бъдат преди всичко свързани с главния враг-американците, като:

-Военни командни пунктове за управления-радио, радиорелейни, радиолокационни и тропосферни станции и системи.

-Обекти на правителствени връзки-централни телефонотелеграфни станции, крупни правителствени радиостанции и др.

-Обекти по противниковите железопътни и шосейни комуникации, като мостове, тунели и други съоръжения.

-Складове за ГСМ, петролопроводи, складове за военни материали, но преди всичко взривни, химически.

-Водоснабдяване, баражи, чийто уязвяване ще допринесе ущърб на американците, или вътрешнополитически ефект в противниковата страна.

-Високоволтови линии, електростанции, подстанции и др.

-Хранилища на секретни документи.

-Научноизследователски учреждения, полигони и експериментални бази, с цел открадване, повреждане, унищожаване и пр. на различни образци или специалисти.

-Отявлени, злостни врагове на нашата страна и лагер зад граница.

в/. По начина на воденето на разработките.

На взетите обекти на разработка се завеждат досиета с 6 раздела:

Първи раздел обхваща-Справка за значението на този обект и мотивировка, защо искаме да го изучаваме; Справка и материали за същността на обекта; Материали за режима, персонала, охраната, характеристика на района, какви военни и полицейски части има в и около него и др.

Втори раздел обхваща-Характеристика на уязвимите места на обекта-едно, или няколко и материали за тях...

Трети раздел-Характеристика на набелязаната акция и какви средства ще бъдат използвани-ориентировачно-взрив, химически вещества, оръжие и пр.

Четвърти раздел-Всички данни и материали за изпълнителите-Справки за агентурата, за нелегали, за връзки и пр.

Пети раздел-Ориентировачен план на цялата операция, включително и мероприятия по зашифровката й.

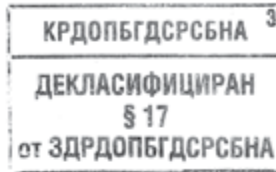
Шести раздел-Мероприятия, които ще бъдат проведени, до и след операцията за засилване ефекта и за дозашифровка. За изпълнение на тези мероприятия ще се използват възможностите на служба "Б"-активни мероприятия.

Когато се взема даден район, по отношение на който отпочваме създаването на условия за възникване на партизански огнища, също трябва да му се открива досие като се вземат подходящи те от гоеизброените раздели и се допълнят с нови такива, съдържащи-политически, исторически, географски, етнографически и други данни и материали.

Когато, обект на разработка е лице, досието трябва обезателно да съдържа данни, че то е точно установено, и няма опасност да проведем мероприятие, вместо по него, по друго.

Попълването на разделите на досиетата на обектите на разработка, фактически обуславя същността на работата по разработките.

Строго секретно!

Екз. № —

1
22

ПРОЕКТО - ЩАТ

на служба VII при Управление I-КДС

Служба VII при Управление I-КДС има следните щатни бройки по щата за 1967 година.

1. Един н-к отдел - началник на службата.
2. Един зам.н-к отдел - зам.н-к на службата
3. Един н-к отделение - работи в турската секция.)
4. Един н-к отделение - работи в турската секция. }
5. Един ст.р-ч - работи в турската секция
6. Един зам-н-к отделение - работи в гръцката секция.
7. Един н-к група - работи в гръцката секция.

Със задгранични щатни бройки не разполага.

За нормалната работа на службата, необходимо е същата да добие следната структура:

1. Един н-к отдел - началник на службата.
2. Един зам-н-к отдел - зам.н-к на службата.
3. Една секция за работа по линия на военновременните обекти срещу Турция, която да създава спецгрупи на наша територия и агентурна база на турска територия, състояща се от 3 души.

- а) Един н-к отделение (на лице)
- б) Един зам-н-к отделение (на лице)
- в) Един ст.р-ч (на лице)

4. Една секция за работа по линия на военновременните обекти срещу Гърция, която да създава спецгрупи на наша територия и агентурна база на гръцка територия, състояща се от 3 души.

- 2 -

B
2

- а) Един н-к отделение (на лице)
- б) Един н-к група (на лице)
- в) Един инспектор (иска се бройка)

5. Една секция за работа по линия на мирновременните обекти. По досегашния щат, щатни бройки по тази линия няма. Задачите се разпределят между наличния състав, което след разрастването на работата стана невъзможно.

Необходимо е секцията да се състои от 3 души, които да водят разработките по линия на мирновременните обекти и да създават специална агентура.

- а) Един н-к отделение (иска се бройка).
- б) Един зам-н-к отделение (иска се бройка)
- в) Един старши разузнавач (иска се бройка)

6. Един военен специалист - инженер минноподривник.

След като работата вече премине в по-висок етап на развитие, необходимостта от такъв се явява наложителна. За отпускането на щатна бройка за същия има утвърдено предложение от Председателя на КДС от 1.VII. 1965 година.

7. Двама души по задграничния щат-ва работа, по един в резидентурите в Турция и Гърция, които да работят по създаване на агентурна база на противникова територия, да водят създадената там агентура, да издирват и изучават интересувачи ни военновременни и мирновременни обекти и да провеждат мероприятия по линия на мирновременните обекти на противникова територия.

Не само
за с. 7.
а след
с оглед
[

За отпускането на щатни бройки за същите има утвърдено предложение от Председателя на КДС от 1.VII.1965 година.

Или, общо, за служба VII се иска отпускането на следните нови щатни бройки:

Пощата в Центъра

- 1. Н-к отделение ..... 1 бр.
- 2. Военен специалист, н-к отделение ..... 1 бр.
- 3. Зам.н-к отделение..... 1 бр.
- 4. Инспектор..... 1 бр.
- 5. Старши разузнавач..... 1 бр.

ВСИЧКО: 5 бр.

По задграничния щат

- ✓ 1. За работа срещу Турция, до н-к отделение .. 1 бр.
- ✓ 2. За работа срещу Гърция, до н-к отделение..... 1 бр.

ВСИЧКО: 2

10 я 1967 г.
С б ф и я

Н-К СЛУЖБА "VII",
Полковник: К. Калев

Обмисли за 1970-71;
За 1968 — 3. бройки. в Генерал
Калев

КРДОПБГДСРСБНА ³
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

Екз. № _____

25

ПРОЕКТОЩАТ
 на служба VII при У-ние I-КДС

Длъжности (по секции)	На лице	Иска се отпускането им	Забележка
и-к отдел	1	-	
Зам.и-к отдел	1	-	
<u>Секция по линия на Турция</u>			
и-к отделение	1	-	
зам.и-к отделение	1	-	
ст.разузнавач	1	-	
<u>Секция по линия на Гърция</u>			
и-к отделение	1	-	
и-к група	1	-	
инспектор	-	1	
<u>Секция "мирновременни обекти"</u>			
и-к отделение	-	1	
зам.и-к отделение	-	1	
ст.разузнавач	-	1	
<u>Военни специалисти</u>			
и-к отделение	-	1	
<u>задгранични бройки</u>			
До и-к отделение (в Турция)	-	1	
До и-к отделение (в Гърция)	-	1	
<u>ВСИЧКО:</u>	7	5+2	
НАЧАЛНИК СЛУЖБА "VII" Полковник: <u>Роберт</u>			

Строго секретно!

Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА ³
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Запланираните и проведени мероприятия за политическо въздействие във връзка с преврата в Гърция от 21.IV.1967 година.

Като се изхожда от задачите на външната политика на НРБ и задачите на разузнаването, активните мероприятия за политическо въздействие в Гърция са били провеждани в следните основни насоки:

1. Изостряне на отношенията между Гърция и Турция в изгодна за нашата страна и социалистическия лагер насока.
2. Разобличаване и компрометиране на най-реакционните институти, партии, групировки и отделни лица в Гърция и подпомагане тенденциите за сближаване със социалистическите страни.
3. Компрометиране политиката на САЩ в Гърция и разобличаване дейността на империалистическите разузнавания и главно на ЦРУ на територията на Гърция.

След преврата от 21 април основните насоки на нашата дейност, макар и да не се измениха чувствително, все пак тежестта трябваше да се постави на следните основни моменти:

1. Разобличаване на превратаджийското правителство пред световната общественост и неговата изолация в дипломатическо, политическо и икономическо отношение.

445

2.

2. Засилване противоречията между правителството на КОЛЯС от една страна и ЕРЕ, Двора и висшето офицерство от друга.

3. Разобличаване плановете на Централното разузнавателно управление за извършване на аналогични преврати на Кипър, Турция, Сирия и в други страни.

II. Какво е извършено до сега

1. По линия на обработване на общественото мнение.

а) Дадени бяха указания на резидентурите ни в Италия, ОАР, Франция, Турция и на други места за използване възможностите на някои агенти и доверителни връзки за разгръщане на по-активна дейност, съобразно местните условия за международна изолация и дискредитиране правителството на КОЛЯС.

("РАДАР" - Италия - излизане в печата с публикации, предприемане на действия както от негово име, така и от името на партията му против диктатурата. Публикувана бе резолюция.)

("РЕМЗИ" - Турция - публикуване на статии против превратаджиите в Гърция с препоръка турското правителство да се въздържа от сближаване с профашисткото гръцко правителство. Публикувал е 3 статии в този дух.)

("ФРАНКО" - Кайро - разгръщане на по-активна дейност според своите възможности в радиото за дискредитиране на гръцкото правителство.

("АНЖЕЛО" - Италия - развиване на по-активна дейност от неговите съподвижници и организацията му за борба против военната диктатура и за международна изолация на гръцкото правителство).

б) Пускане на слухове и разпространяване на инспирирани информации за положението в Гърция след преврата.

Посредством гръцки емигранти, живущи в България които заминаха за Западна Европа, а някои специално командировани от нас, бяха между другото разпространени определени (подработе-

ни от нас) слухове за тежкото положение в Гърция - арести, избивания, затвори и пр.

в) По изучаване дейността на създадените комитети, в някои западно-европейски страни, против диктатурата в Гърция, с цел превключване в нея било чрез наши хора или използването им за терен, на който да се провеждат документални акции.

Дадени бяха указания на нашите резидентури в Западна Европа и арабските страни за изучаване състава и дейността на комитетите в Англия (координационен комитет), Франция, Италия, Швейцария, Западна Германия, Кипър, ОАР.

(Получените до сега данни все още не определят ясно организационната и идейна насоченост на комитетите.)

г) Изучаване дейността на политическите дейци, намиращи се в Западна Европа до преврата и заминали такива след преврата, както и на създадените комитети и организации, действащи в полза на превратаджийското правителство, с цел тяхното компрометиране и улесняване дейността на антидиктаторските комитети.

В изпълнение на задачите по букви "в" и "г" бяха изпратени в някои западноевропейски страни оперативни работници, които да се свържат с избягали от Гърция политически дейци или с агенти от гръцки произход, живущи в тези страни.

Предстояща е срещата с бивш наш сътрудник от Кипър, намиращ се понастоящем в Англия, с оглед даване на указания за внедряването му в Координационния комитет в Лондон.

III. Какво се върши в настоящия момент

Утвърдени са, подготвени и предстоят да бъдат отправени за провеждане зад граница следните мероприятия:

1. Документална акция - изготвено обръщение на група генерали до гръцкия крал, с което те изразяват готовност да действуват за сваляне на сегашното правителство.

347
4.-

Мероприятието ще бъде проведено на два етапа - първият етап - разпространение на документа в Кипър и Гърция. Вторият етап - разпространение на документа в Западна Европа.

Цел: изостряне на противоречивите тенденции между правителството, генералитета и краля.

2. Открито писмо на младежката организация на ЕРЕ до Караманлис, в което изразяват готовност да се борят за сваляне на това правителство и искат завръщането му в Гърция.

Разпространение на Запад.

Цел: засилване противоречията между ЕРЕ и правителството.

3. Изложение на гръцки журналист до свои колеги, журналисти от Западна Европа, на работа в арабските страни, с подбрани и измислени факти за положението в Гърция.

Цел: разобличаване правителството на Коляс пред световната общественост.

4. Комплекс от мероприятия за отклонение на чужди туристи от Гърция.

Цели: а/ дискредитиране на правителството пред обществеността на Западна Европа;

б) Създаване икономически затруднения на сегашното правителство;

в) Изостряне на отношенията между Гърция и Турция.

5. Позив от името на фиктивна организация "Международен фронт за борба срещу диктатурата в Гърция", с който се разобличава правителството на превратаджиите и се приканват хората от Западна Европа да засилят своята дейност за ликвидиране на диктатурата.

Разпространение в Западна Европа и арабските страни.

748

5.-

6. Изготвя се листовка от името на организация, подкрепяща военната хунта в Гърция и еносис на Кипър. Листовката ще призовава гърците в Истанбул за подкрепа вековната мечта на елините - обединение и единство.

Разпространение - Истанбул.

Цел: изостряне на гръцко-турските отношения.

IV. Какво предстои да се извърши

На основа на сегашната обстановка в Гърция, беше разработен план-мероприятия, чието разработване и провеждане ще обхване един по-продължителен период от време. Това ще бъдат главно документални акции, разработени съвместно със съветските другари.

1. Използвайки преврата в Гърция и участието на американците в него, да се разработи мероприятие за компрометиране на генерал Гривас като бивш нацистки агент преминал на служба в ЦРУ и получаващ указания от него за своята дейност на острова.

Цел: осуетяване на преврата на десните сили на Кипър.

2. Разгласяване на действителен гръцки документ, от който се вижда, че американското разузнаване направлява дейността на разузнаванията в страните на НАТО в изгодна за САЩ насока.

3. С действителен документ на американското военно аташе в Атина да се разгласи в Турция, че становището на американското правителство е в Турция да не се извършва преврат, поради това, че на власт е Партията на справедливостта, която държи положението в свои ръце, а да се отстранят определени отговорни държавни, политически и военни фактори, които пречат за пълното осъществяване на плановете и намеренията на САЩ по

849

6.-

отношение на Турция.

Цел: засилване на антиамериканските настроения.

4. Да се доведе до знанието на американците документ на геленовото разузнаване, в който се дава оценка на обстановката в Турция и се прави извода, че за проникване на ГФР в Турция пречат определени проамерикански настроени лица, правителството, армията и партиите.

Цел: изостряне отношенията между САЩ и ГФР на територията на Турция.

5. Да се разработи мероприятие, насочено към изостряне на отношенията между разузнавателните служби на Гърция и Турция и за отвлечане силите на турското контраразузнаване от резидентурите на социалистическите страни. Чрез комбинация, в която ще бъде вмъкнат шофьора на гръцкия военен аташе в Анкара, ще бъде показано на турските контраразузнавателни служби, че гръцкият военен аташе събира разузнавателни информации, касаещи Турция.

31 май 1967 год.

С о ф и я

2 екз.

ЛЛ/380

Stavros / S. Stavros /
И-к отделе ВТБ

Ел. № 2 - ул. М. С. С.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

Екз. № —

92
112

ЧРЕЗ Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КДС
ДР.ГЕН.ЛЕЙТ. СОЛАКОВ

Т У К

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: Състоянието на работата в служба "VII" при У-ние I-КДС.

Служба VII при Управление I-КДС работи по две основни направления:

- а) По линия на военновременните обекти.
- б) По линия на мирновременните обекти.

По линия на военновременните обекти, основното внимание на службата е насочено към създаване на условия за действие на наши спецгрупи на противникова територия, главно в Турция и Гърция по време на военновременна обстановка. Състоянието на работата е следното:

Обекти на разработка

По линия на Турция

Взети са на разработка следните обекти:

- а) "ТОРОС" - Генералствова, Аншалма - Грандоруна
- б) "КОСМОС" - Изотосферните системи на Н.А.П.О и

САЩ

Двата обекта са изучени в основни линии. Изучаването им и установяването и изучаването на най-уязвимите им места продължава.

По "ТОРОС" се работи за създаването на две спецгрупи от по шест души - една за района Бандърма - Веклищево и другата за района на Бундуш - Анйалия. За първата група са определени 3 агента - "ГОРАНОВ", "БАГЕР" и "ТОПЧУ", за втората - 3 - "МЛАДЕЖ", "ПЕЙК" и "ВИДЕНОВ". По останалите се работи за придобиването им.

Освен това по "ТОРОС" се работи по подготовката за вербовка на обектите на разработка - турски граждани "ФЕТХИ" и "НУРИ" живущи в района на "ТОРОС" и за извеждането на постоянно оседание в Турция на агент "КЕМАЛ".

По "КОСМОС" се работи за създаване на две спецгрупи на наша територия от по 6 души. Едната за района на гр. Бурса е оформена от агентите "ХРИСТОВ", "АЛТЪНОВ", "ЗЛАТЕВ". За другата са определени агентите "САШО", "АХМЕДОВ", "БОЙКО", "МАКСИМ" и "ПАВЕЛ". Работи се за окончателното ѝ сформирание от района на Кърджали. По останалите необходими агенти се работи за издирването им.

По линия на Гърция

Взети са на разработка 3 обекта.

- а) "СНАБДИТЕЛ" - Електропровода „Аидикира - Склода“
- б) "БУНКЕР" - Телефонно-сферичните станции на Н.А.П.О.ч
Е.А.Щ.
- в) "АРКА" - Мостът от гр. П. Пиня и шосето при с. Мечети

Трите обекта са изучени в основни линии. Изучаването им и установяването на най-уязвимите им места продължава.

По "СНАБДИТЕЛ" се работи за създаването на две спецгрупи от по шест души - едната за района на Солун, другата за района на Кожани- (ВОЛОС).

- 3 -

94
419

За първата са определени четири агента, по които се работи за оформянето й: "КАРАЯНИС", "ТЕОФИЛОС", "ТАНАСАРАС", "ИВАН ДИМИТРОВ". По останалите двама се работи за придобиването им.

По създаването на втората група се изучават на наша територия група лица с цел вербовка.

По "БУНКЕР" се работи за създаването на една спецгрупа за района на гр. Волос. Определени са трима агенти - "АЛЕКСИЕВ", "ЙОРГОС" и "МАНОЛИС". Изучава се група лица с цел вербовка на агентура за докомплектуване на групата.

Изучават се и местни гръцки граждани от този район с цел вербовка.

По "АРКА" се работи за създаването на една спецгрупа. Определени за включване в групата са агентите "ДРАГАНОВ", "ИВАНОВ" "СОТИРОВ". Изучават се лица на наша и гръцка територия.

По линия на мирновременните обекти са открити четири разработки.

а) "МАВРОВ".

б) "ХАМЛЕТ".

в) "НИК" -

г) "ХИКС" - Къщата музей на М. Асманлъков в Солун.

По "МАВРОВ" се работи за установяване местоживеенето и местоработата му и се издирва агентура за провеждане мероприятия за реализирането на разработката.

По "НИК" се работи съвместно с Управление II-КДС за установяване местоживеенето и местоработата му и се издирва агентура за провеждане мероприятия за реализиране на разработката.

По "ХИКС" се работи за създаване готовност за провеждане мероприятия за реализация.

Общо службата разполага с 39 агента.

От тях 3 са зад граница - "СТОЯНОВ", "ПЕТРОВ" и "ПИЕР"; По четири се работи за извеждане на постоянно оседание - "КЕМАЛ", "ВИДЕНОВ", "ЛЕСЕВ" и "БОНЧЕВ"; Двадесет и четири са предвидени за включване в СДРГ; Останалите се използват за изучаване на техни връзки зад граница, за резерви по линия на спецгрупите и по линия на мирновременните обекти.

Предстои придобиване на нова агентура за докомплектуване на спецгрупите, за подготовка за извеждане на постоянно оседание в Турция и Гърция и за използване по разработките на мирновременните обекти.

За работата по линия на военновременните обекти е разработен перспективен план до края на 1970 година.

По линия на мирновременните обекти се изработват планове за всеки обект по отделно.

ИЗВОДИ:

1. По линия на военновременните обекти са открити всичко 5 разработки - 2 в Турция и 3 в Гърция. Това е един минимум без който службата не би оправдала съществуването си.

В същност, обаче взетите на разработка обекти по тази линия са много малко, ако се изхожда от необходимостта, която ще възникне при евентуална военновременна ситуация и от обективните възможности, за работа, които съществуват в мирно време, от нашата страна против Турция и Гърция.

Откритите 4 разработки на мирновременни обекти са също минимума, без който службата не би оправдала съществуването си. И те са много малко в сравнение с това, което е необходимо.

46
221

Работата, обаче и по едните и по другите е много обемиста отнема много време и на практика наличният състав не е в състояние да я обхване цялостно.

Службата има осем щатни бройки, от които една вакантна. Прилага се справка за разстановката им.

2. Задачите на службата са определени и ясни. Съществуват, обаче много проблеми, които службата не е в състояние да разреши, без помощта на ръководството на Управлението и Комитета.

3. Получените до сега резултати от работата на службата по линия на военновременните обекти са незадоволителни.

Главната и най-трудна задача е създаване агентурна база на противникова територия - в Турция и Гърция и в някои трети страни. Работата по създаване на такава агентура, само от наша територия при наличието на недостатъчния оперативен състав и без помощта и съдействието на резидентурите не донесе резултати до сега. Един агент вербовахме в Гърция, но за проверките, заангажирането и подготовката му ще е необходимо много време.

Изучаването на обектите на разработка само с възможностите от наша територия се оказва също почти невъзможно. Същото се отнася и по създаване условия за действие на нашите СДРГ на противникова територия, като издирване и оборудване на крупногабаритни тайници, на площадки за десантиране и пр.

Резидентурите ни в Гърция и Турция могат да помогнат:

а) Като ни предоставят наличната си агентура с възможности за работа в интересоващите ни райони във военно време и я подготвят за това, без да престават да я използват по текущите ѝ задачи при настоящата мирновременна обстановка. Подходящи за целта в Гърция могат да бъдат: "СКИРОС", "ДЛЪЖНИК", "О.П.", "МИКРОС" и др. На същите могат да се възлагат задачи по изучаване на обектите: "СНАБДИТЕЛ", "БУНКЕР" и "АРКА".

В Турция не са известни агенти с такива възможности.

92
120

б) Като издирват и изучават с цел вербовка подходящи противникови граждани от интересуващите ни райони.

в) Като изучават взетите от нас на разработка военновременни обекти.

За успешното решаване на тези задачи е необходимо с тях да бъде натоварен определен оперативен работник. Досегашната практика, резидентът да използва възможностите на резидентурата за това не донесе почти никакви резултати.

Наред с това, необходимо е работниците от Центъра, отговарящи за работата по линия на военновременните обекти да бъдат изпращани от време на време в командировка на противникова територия, за изучаване на обстановката и за разрешаване на някои задачи.

Разрешаването на втората основна задача по тази линия - създаване на СДРГ върви успешно. С подписването на постановлението за работа по тази линия от Председателя на Комитета за отбраната всички основни трудности ще бъдат преодоляни.

За разрешаване, обаче на специфичните военни и други специални задачи по изучаването на обектите на разработка, по въоръжението и екипировката на агентурата, както и по нейната специална подготовка, към служба VII ^{необходимо} да бъде назначен един военен инженер-специалист и един старшина, който да се грижи за снабдяването с въоръжение и екипировка, със съхранението им и с организиране на складове на определени за сбор места на СДРГ.

Работата по линия на мирновременните обекти също не е донесла почти никакви резултати. Обектите "МАВРОВ" и "НИК" не можем още да установим. По "ХАМЛЕТ" проведохме няколко мероприятия за доброволното му завръщане, които не дадоха резултати. По "ХИКС" освен известно изучаване на обекта, друго не ни се отдаде да проведем.

Основните причини за незадоволителни резултати от работата по тази линия са следните:

а) Оперативни работници, които да водят работата по тази линия няма. Разработките на мирновременните обекти са разпределени между работниците заети с работата по линия на военновременните обекти и не могат да съсредоточат усилията и вниманието си по мирновременните разработки.

б) Резидентурите в четирите страни, в които се намират обектите не разрешават дори най-елементарни задачи по разработките.

- Обекти за вземане на разработки по тази линия има много. Има много лица, живущи зад граница извършили и извършващи престъпления против нашата страна, Съветския съюз и другите социалистически страни, против които трябва да бъдат проведени "специални" мероприятия за наказанието им, за парирание действията им, за разкриване миналата им дейност, плановете и намеренията им и пр. Съществуват много обективни възможности, чрез провеждане на "специални" мероприятия на територията на нашите противници да се предизвикат вътрешно-политически усложнения, да се засилват антиамериканските настроения, да се засилват усложненията в международните им отношения и пр.

За развиване работата по тази линия е необходимо да се разреши отдавна поставеният въпрос за създаване към служба VII една секция "мирновременни обекти" от трима оперативни работници които да се заемат с наличните задачи по тази линия, да създават агентурна база от "специална агентура" на наша и противникова територия и отпочнат провеждане на специални мероприятия.

Изхождайки от горното,

П Р Е Д Л А Г А М:

Да се разгледа работата на служба VII на възможното най-високо равнище, с помощта на съветските другари да се по-

93
127

могне за отстраняване на слабостите, да й се предоставят необходимите възможности за обхващане на двете основни направления и коренно подобряване на работата.

30 IX 1967 г.
С о ф и я

ЦС/2 екз-1213

НАЧАЛНИК СЛУЖБА VII,
Полковник: Робачев

239
Секретно от особена важност!

Екз. № 1

3614

КРДОПБГДСРСБНА ³
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Т Е З И С И

За основните насоки на мероприятията за оказване на политическо въздействие в Турция.

179
Неутрализирането и постепенното откъсване на Турция от НАТО и САЩ е за сега главната ни политическа задача по тази страна.

Вътрешно-политическата обстановка в Турция, предприетият от нея през последните години курс на подобряване на отношенията си със страните от социалистическия лагер, арабските и необвързани страни и стремежа ѝ да провежда независима национална политика по отношение на САЩ и НАТО, позволяват провеждането на мероприятия в посока на неутрализирането и постепенното ѝ откъсване от НАТО и САЩ.

С оглед на това мероприятията за политическо влияние в Турция ще се провеждат в следните основни направления:

а) Поддържане на добросъседски отношения с Турция; оказване на подкрепа и съдействие за успешното разрешаване на външно-политическите и икономически задачи на нашата страна по отношение на Турция и популяризиране на успехите на социалистическото ни строителство.

б) Разширяване и изостряне на антиамериканските

521 / M

240

2.-

настроения, като един от основните фактори за обединяване на всички прогресивни и демократични сили в Турция.

в) Изостряне и влошаване на турско-гръцките отношения, като се използват кипърския, малцинствения и други спюрни въпроси между двете страни.

г) Поддържане и укрепване новите тенденции за независима национална външна политика, за излизане на Турция от НАТО и СЕНТО, за разширяване контактите и всестранните отношения на Турция със социалистическите страни.

д) Разобличаване на вътрешната реакция и оказване помощ на прогресивните и демократични сили за тяхното укрепване, организиране и обединяване.

За изпълнението на тази главна политическа задача по линия на Турция, в рамките на посочените основни направления, се предвижда провеждането на мероприятия като:

1. Идеино-политическа обработка на доверителни връзки, чрез които да се направлява дейността на демократично настроени и прогресивни среди сред младежта, интелигенцията и офицерството.

2. Поканване и довеждане по различни поводи и под различни форми в нашата страна на предварително подбрани от нас турски държавни, партийни, обществени, културни, младежки дейтели, военни (запасни и действащи), журналисти и други подходящи лица за обработка и оказване на политическо въздействие, с оглед засилване на антиамериканските и антиимпериалистическите им настроения и засилване дейността им за национална независимост.

3. Провеждане на пропаганда в духа на основните

241

3.-

насоки на работа чрез наша агентура и доверителни връзки - журналисти, работещи в различни вестници и списания.

4. Организиране и подпомагане издаването на политически брошури - книги и художествени произведения с антиамериканска насоченост и в неутралистичен дух.

5. Овладяване на някои от сега излизащите или пък организиране издаването на вестник за провеждане на антиимпериалистическа, антиамериканска, антинатовска пропаганда от позициите на националната независимост.

6. Оказване на непосредствено влияние върху ръководните кадри на основните политически партии (ПС и НРП) чрез наша агентура и доверителни връзки.

7. Активни и дезинформационни мероприятия и акции, провеждани в и вън от Турция за:

- компрометиране на службите на САЩ в Турция и за разгаряне на антиамерикански настроения;
- поддържане напрежението между Турция и Гърция;
- компрометиране на вътрешната крайна реакция.

8. Мероприятия, подкрепящи изпълнението на нашите политически и икономически задачи в Турция; създаване на благоприятна обстановка във връзка с предстоящото посещение на др. Т. Живков.

Наред с мероприятията на КДС, необходимо е и други наши министерства и институти да проведат някои допълнителни мероприятия, с оглед оказване влияние върху Турция от по-голям мащаб.

242

4.-

В тази връзка предлагаме:

1. Министерски съвет:

Да отпусне средства за усилване мощността на нашата телевизия и за построяване на нови ретранслационни постове в пограничните райони, за да се направи възможно гледането на телевизионните предавания в Гърция, а по-късно и в Турция.

2. Министерство на външните работи:

а) Да разработи подробен, целенасочен план за разширяване контактите с Турция по линия на: турски партийни и обществени организации, парламентите, деловите, културни, журналистически, профсъюзни и младежки организации и институти, кооперативни организации.

б) Да предложи подписването на културна спогодба между нашата страна и Турция.

в) Да засилва публикацията в турската преса на материали за нашата страна, а също така в нашия печат да се поместват материали, осветляващи някои положителни събития и явления от действителността на Турция.

г) Да взема бързи мерки за реагиране и неутрализиране на реакционни вестници и журналисти, занимаващи се с антибългарска пропаганда.

д) Бързо да реагира при решаването на някои висящи въпроси между двете страни като:

- подписване на консулска спогодба;
- режима за движение на дипломатическия състав (наш и техен) в двете страни;
- многократни входни и изходни визи за дипломатите на двете страни;
- спогодбата за използване водите на реките;

е) Чрез дружеството на кемалистите в Истанбул да издаде книга, която да отразява развитието на НР България

243
5.-

като социалистическа страна за намаляване ефекта от антибългарската пропаганда в Турция.

3. Министерство на външната търговия:

а) Да изучи условията и организира постоянна икономическа (промишлена и селскостопанска) изложба в Анкара.

б) Да обсъди въпроса за реекспорта на турски стоки и намери най-удачната форма за неговото извършване, за да не се дразнят турските власти от това.

в) Да ориентира нашите външно-търговски предприятия да работят предимно с търговци турци.

г) Да направи опит за съгласуване икономическата политика на страните от СИВ по отношение на Турция.

д) Да разработи мероприятия за засилване пропагандната дейност на търговското представителство и бюро в Турция с печатни материали, публикации, участие в Измирския панаир и други създаващи се поводи.

4. Комитет по туризма при МС:

а) Да засилва размяната на туристи между двете страни.

б) Да разработи мероприятия за идейно-политическа работа сред турските туристи, посещаващи нашата страна.

в) Да организира широк обмен на туристически пропагандни материали.

г) Да обмисли създаването на съвместно българо-турско туристическо дружество, което може да стане добър пропаганден център.

244

6.-

5. К.П.К.В.Ч.

- а) Да засили размяната на научни работници и професори за изнасяне на лекции и беседи.
- б) Да организира регулярна размяна на художествени и научни филми, музикални и художествени произведения.
- в) Да предлага и осъществява размяната на ориенталисти, художници, архитекти и музиканти, художествени и фотозложби.
- г) Да установи контакт между Съюза на писателите на двете страни.
- д) Да разшири издаването на наша художествена и обществено-политическа литература в Турция. За целта да се създадат двустранни връзки между наши и турски издателства.
- е) По линия на ЮНЕСКО да се издаде книга за живота и дейността на Георги Димитров и се разпространи и в Турция.

6. Да се установят и разширят контактите по линия на БАН, Института по балканистика, Университета и други висши учебни заведения (особено с техническия университет в Истанбул), Народното здраве, Просветата и спорта.

12.XII.1967 година
С о ф и я

3 екс.
ЛЛ/1028

*Съгласно поименните
допълнителни разяснения от
г-р. Спасов на 22.2.68г. мероприятията
отнасящи се до групите вестникарски
следва да се стимулират и се
работи за тяхното осъществяване*

Юнеско
22.2.68г

д. Савинска

3614

Строго секретно! *251*
кз. № 5

КРДОПБГДСРБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ОСНОВНИ НАСОКИ НА АМ

✓ 1. Разгаряне и засилване на антиамериканските настроен-
ния сред народните маси и сред управляващите и военни среди за
по-нететатъно охлаждане и изостряне на турско-американските отно-
шения.

2. Подкрепа и засилване на неутралистичните тенденции
сред обществеността, военните и управляващи среди, за засилване
настроението за ревизия на двустранните спогодби със САЩ и ликви-
диране на американските военни бази, за отслабване обвързаността
към НАТО и за засилване на настроението за нализване на Турция
от тези организации.

✓ 3. Поддържане на постоянна вражда и напрежение в
турско-гръцките отношения.

✓ 4. Дискредитиране и разобличаване на вътрешните
реакция и представянето ѝ като предетелки на националните интерес-
си, за изолирането ѝ от народните маси и за укрепване влиянието
на непредвиждателните и прогресивни сили в Турция.

22.12.68

5. Оказване на подкрепа и съдействие за успешното
разрешаване на външно-политическите и икономически задачи на
нашите страни по отношение на Турция и за популяризиране ^{диплома и} успеши-
те на социалистическото ^{сдружение} строителство.

Конкретни АМ

1. За компрометиране външетелството на САЩ; ЦРУ и
военното разузнаване на САЩ във вътрешните работи на Турция и дру-

209/0122

Из архивите

185

гите страни, върху действителен документ на американския военен аташе в Атина не се изготви негово донесение до американското военно разузнаване. В донесението не се информира за проведено в Атина съвещание от зам.държавния секретар на САЩ - КАЦЕНБАХ, посланика ТАЛБОТ, военния аташе и ръководителя на ЦРУ, на което е бил обсъден план за извършване на преврат в Гърция за предотвратяване на изборите на 28 май 1967 г. Според представителя на Държавния департамент, в страни като Турция, където положението се контролира от техни привърженици като ИС, не трябва да се подготвя преврат, а е необходимо да се отстраняват от ключови позиции в управлението и армията антиамерикански настроените елементи, като се посочат някои имена.

2. За засилване на антиамериканските настроения в Турция, не се организира довършването, отпечатването и разпространяването на втората част на книгата "Америка в Турция" с антиамериканска насоченост.

3. За компрометиране на американските дипломатически и консулски служби в Турция не се организира изпреценето на действителни християнски пропагандни материали от името на съществуващи в САЩ религиозни секти, на адреси на живущи в Турция американци. От съпроводителните писма на материалите не е видно, че разпространяването се организира по инициатива и принуждение на мисиите на САЩ в Турция. (Разпространяването на подобни материали в Турция е забранено и властите преследват лицата, които се занимават с подобна дейност).

4. За засилване на антиамериканските и антигръцки настроения и изостряне на отношенията между Турция от една страна и САЩ и Гърция от друга, не органите на турското военно разузнаване по подходящ начин не бъдат подхвърлени документи на гръцките разузнавателни служби - КИП, разкриващи гръцките разузнавателни планове срещу Турция. От документите не е видно, че при съставянето им е участвувал и представителят на ЦРУ за координация с гръцките разузнавателни органи.

5. За поддържане на антиамериканските настроения в Турция, на подходящо място в Анкара, за да стане обществено достояние, ще бъде подхвърлена осквернено турско знаме. Върху знамето ще бъде нарисувана антиамериканска карикатура с обяснения на английски език, представляващи предупреждение към Турция.

Английският текст и карикатурата, свързани с католическия презник Крисмас и американската религиозна традиция по този повод ще създават впечатлението, че оскверняването на знамето е дело на американци в Турция.

6. За изостряне отношенията между САЩ и ГФР в Турция, до знението на американците ще се доведе документ на геленовото разузнаване. В документа ще се дава оценка на обстановката в Турция и ще се правят изводи, че за проникването на ГФР в Турция пречат известни проамерикански настроени лица в правителството, армията и в политическите партии. Ще се предложи активизиране на работата по изместването на тези лица от заеманите от тях постове и заместването им с такива благоприятно настроени към ГФР.

7. За засилване на неутралистичните тенденции в Турция ще се организира надевано на брошура от ДВ "ЕСЕН". За целта по наши указания и подпомогнат Финансово от нас "ЕСЕН" ще посети няколко арабски страни. След тези обиколки той ще издаде брошура за турскоарабските отношения, в която ще прокери идеята, че арабските страни биха подобрили отношенията си с една независима, необвързана с НАТО и СЕНТО Турция и че такава Турция не ще представлява опасност за тях.

8. За изостряне на гръцко-турските отношения и за отвлечено вниманието на турските КРО, на полярна на гръцкия военен етап в Анкара ще бъде подхвърлена бележка от името на грък в Истанбул. С бележката ще му се съобщава местонахождението на заземен в полза на манастира "Света Анастасия" в Олимп 500 хълмници, с молба да ги присбере и яре оде на игумена на манастира.

На посоченото място ще бъде оборудван тайник с постове-

Смат?
- Делно?
ки

не

4.- 254

ни в него сведения за турски военни обекти.

Преди подхвалянето на бележите на шофьоре, турските КРО ще бъдат сигнализирани, че същият получава секретни военни сведения, остевени му на предварително уговорени места.

9. За поддържане на непрекъснатостта в турско-гръцките отношения и разгаряне на антигръцките настроения в Турция, от името на живущите в Истанбул гърци ще бъде разпространен меморандум с който ще се привлече вниманието на световното обществено мнение върху преследванията извършвани от турските власти над гърците в Истанбул и Турция.

В подходящ момент по повод на меморандума ще бъде разпространен призив на гръцкия Св.Синод в подкрепа на гърците в Истанбул.

10. За поддържане непрекъснатостта в турско-гръцките отношения ще се продължи напрежението на позиви на турски език на адрес на турци в Западна Тракия, от името на "Организация за защита на турците в Кипър и Западна Тракия".

11. За разгаряне на вътрешно-партийните борби в ПС и за предизвикване разгонване и разпрева с крайно десните елементи в същете, до валеетските ръководства на ПС ще бъде разпространен документ от името на протавияците на ДЕМ-РКИ с призив да се отпочне кампания за овладяване ръководството на партията.

255

Препоръки и мнения за мероприятията, които следва да
проведат други наши институти:

1. Да се продължи дейността по поканване на подходящи лица в нас по линия на КПКВЧ. Институтите и лицата, до които ще бъдат отправяни поканите да се уточняват предварително с посолството и консулството ни в Анкара и Истанбул, Външно министерство и със заинтересованите служби в КДС. Същите заинтересовани органи да подготвят програмите за всеки отделен случай.

2. Да се продължат контактите по линия на спорта. Освен отбори в Анкара, Истанбул, Измир да се канят и такива от градовете Бурса Ески Шехир, Аданазер, Измит, в чиито райони има повече изселници от България и Югославия и са благоприятно настроени. Посещенията на наши отбори в тези градове ще предизвикат благоприятно на нашата страна настроение.

3. Да се продължи работата по поканване на турски писатели от Съюза на българските писатели, като предварително се уточняват с Външно министерство и съответните служби в КДС кандидатурите на лицата, които ще бъдат поканени.

4. Освен екскурзиите с кораб и автобус до Истанбул, по линия на Балкантурист да се организират екскурзии с автобуси и до други обекти във вътрешността на Турция. При такива екскурзии пътниците ще видят действителността в турското село и вместо да се влияят от вражеските пропаганди, сами ще се превърнат в агитатори в интерес на нашата страна.

5. В нашия печет и пропаганден апарат да се поместват и използват повече материали за Турция, осветляващи обективно някои положителни страни и елементи от икономическото развитие и политиките на Турция. Това ще въздействува положително на упрежняващите среди и общественото мнение на Турция.

6. Да се потърсят възможности ^иосъществят контакт между

наши и турски кооперативни дейтели и организации, както в областта на кооперативното дело, така на делове основе - стокообмен между кооперативни организации на двете страни.

7. Да се продължат и потърсят нови възможности за осъществяване и поддържане на контакти чрез Института по селскостопанските науки, Академията на науките и университетите със съответните турски институти.

8. Да се осъществят и поддържат връзки чрез селскостопанските академии и Ветеринарния факултет със съответните турски институти за размяне на информации и опит и за съвместна работа по някои общи въпроси и проблеми.

9. Година наред Турция предлага сътрудничество и фактически съгласувани действия на световния пазар за тютюн, - от България, Турция и Гърция, с оглед осигуряване на пазари и поддържане на нагодна цена. Да се проучат всички страни на проблема от икономическа, търговска и политическа гледна точка, и в случай, че се окаже интересно за нашата страна, да се приеме турското предложение.

10. Да се търсят и поддържат контакти между националните библиотеки за сътрудничество и размяне на фотокопия на интересни документи и материали.

11. Да се продължат контактите по линия на Съюза на българските журналисти, като се търсят форми за поканване по тази линия на подходящи от наше гледище журналисти.

12. В Турция съществува държавен сектор в промишлеността, селското стопанство и търговията. Същевременно тя среща редица затруднения във вноса (пореги липса на валута) и в износа на някои свои стоки. Като се има предвид това, да се обсъди в Министерство на външната търговия и ако се окаже нагодно за нас, да се предложат

257

на Турция основането на смесена търговска фирма. Капиталът на фирмата да се състои от равни части държавен капитал на двете страни. Фирмата със седалище Истанбул и филиал Варна да се занимава с внос, износ и транспорт. Чрез нея да се изнасят стоки на двете страни, да се търсят и разработват пазари за стоки на двете страни и да се внасят стоки интересувани двете страни. Двете страни участнички да участвуват по равно в печелбите и загубите.

УТВЪРЖДАВА,
Н-К У-НЛЕ I-КДС
Ген.майор: _____
_____ 1968 год.
СОФИЯ

Строго-секретно от
особенни въпроси

КРДОПБГДСРСБНА 3 203
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н - Ш Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

ОТНОСНО: Подготовката за
провеждане на специални
мероприятия. - За 1968 г.

I. ПО ОТНОШЕНИЕ НА Гърция
A. По гръцко-турските отношения

На фона на големите противоречия по кипърския въпрос турското и гръцкото правителства в последно време правят големи усилия за постигане разбирателство по някои въпроси. Дългата досегашна антигръцка пропаганда в Турция, обаче е създала трайни антигръцки настроения сред широките слоеве от турското население. Това обстоятелство ни дава възможност да проведем мероприятия в Турция с антигръцка насоченост за поощряване антигръцките настроения в Турция и засилване антитурските такива в Гърция.

Изхождайки от горното, могат да бъдат подготвени за провеждане следните мероприятия:

*Изучава
1821м
за някога е бил обесен от турците един гръцки патриарх.
този врата е затворена и до сега не се отваря.
за да се отваря!*

I. Във Вселенската патриаршия в Истанбул, на една врата ^{Трпатори} някога е бил обесен от турците един гръцки патриарх. След това тази врата е затворена и до сега не се отваря.

Да се изучи обстановката и създадат условия за _____
освещаване тази врата, обявена за свято място, чрез малка връзка или заключване вещество.

Срок: _____

Отг: Д. М. Сид

207
2.- 2

отгласи
2. В Истанбул има 6 гръцки църкви.

пурера
Да се изучи обстановката и се посетят най-посещаваната от тях, чрез посредство на мухамедански свещеник вещество.

Срок: _____

Отг: Л. Рамели

пурера
30 сеп
1951!
3. В Истанбул, на площада "Тохата" се намира Анкара пазар крупния магазин "Анкара пазар" за хранителни продукти, принадлежащ на гърци. В него, между другите стоки се продават и продукти от свинско месо, което дразни мюсюлманските фанатици.

Да се изучи обстановката и се създадат условия за кампанията му с посредство на мухамедански свещеник вещество, едновременно с една от гръцките църкви.

Срок: _____

Отг: Л. Рамели

Б. ПО АМЕРИКАНО-ТУРСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ

Изучи
Предложенията до
НСФБД,
ко и изучи
обст фибката
1. Американският културен център в Анкара развива многостранна дейност за политическа обработка на турското обществено мнение. Същият има зали за проектиране на филми, за изучаване английски език, за организиране на изложби, библиотеки и пр. Същите са достатъчни за публиката.

Да се изучи обстановката и се създадат условия за увеличаване на Центъра, като се инспирира проява на антиамериканско настроение чрез записване, или вероятно на някоя от залите му.

Срок: _____

Отг: К. Филипов

не е изпитано!

2. Поделение АФЕШ-55 на "ТУСЛОГ" в Анкара се занимава с връзките и комуникациите и ръководи шлетенията на ВВС на САЩ в Турция. Занимава се също с техническо разузнаване. Известна

205
3.- 3

част от персонала му говори руски език. Намира се на подходящо място за подслушване на Византия със закътаност чиято избувване би предизвикала голям политически ефект.

Да се изучат възможностите и създадат условия за провеждане на такова мероприятие.

Срок: _____

Отг: К. Фрагалиев

3. Поделение 30 на "ТУСЛОГ" в Анкара е ръководен център на много американски военни служби в Турция. Състои се от 2 сгради съединени с тунел на вторите иметажи. Намира се на подходящо място за поставяне на Византия със закътаност, чиято избувване би предизвикала голям политически ефект.

Да се изучат възможностите и създадат условия за провеждане на такова мероприятие.

Срок: _____

Отг: К. Фрагалиев

Изучен, 150 по подслушване
за С.С. Фрагалиев

4. Американският късовълнов радиопеленгатор с разнесена база - крупно съоръжение в което работят около 250 американци, намиращ се край с. Дятнова - между Карамюрсел и Ялова е изучен от нас. Известни са ни много адреси на местни граждани от съседните на обекта населени места. Това ни дава възможност да проведем следното мероприятие: От името на турска патриотична организация да ^{се} разпратят писма до няколко местни граждани, в които да се пише, че американската база при евентуално започване на война ще бъде унищожена още в първия момент от противника, което грози от унищожаване и цялото околно население.

Да се подготви провеждането на такова мероприятие.

Срок: _____

Отг: Г. Велев

Изучен
от С.С. Фрагалиев

5. В хотел "ХИЛТОН" в Истанбул отседат преди всичко американци, особено военни делегации.

НМД в Византия

206
4.- 4

Да се подготви мероприятие за _____ на хотела
с визитка интервю интервю с _____ вещество, или поставяне
на визитка с интервю и се проведе когато там има
такава делегация.

Срок: _____

Отг: Б. Велбмероприятие
Босфор

6. В турските вестници често излизат антиамерикански
статии, което много дразни американците. Това ни дава възможност
за провеждане на следното мероприятие: Да се подбере редакцията
на такъв вестник и се изучат възможностите за поставяне на _____
западното вещество, или визитка с запад-
на, които да се поставят след излизането на такава
статия, така че да се създаде впечатление, че е дело на американ-
ците.

Срок: _____

Отг: Б. Велб

м. "Таму"

Б. ПО ТУРСКО-ЗАПАДНОГЕРМАНСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ

Между работещите в ГФР турски работници все повече се
засилва недоволството от немците.

Отношенията между Турция и ГФР обаче са добри. Немците
в Турция се посрещат най-благоприятно измежду почти всички запад-
но-капиталистически граждани.

За изменение на така сложилите се обстоятелства, за за-
силване на настроенията в ГФР против турските работници и за заси-
ване на антизападногерманските настроения в Турция съществуват въз-
можности за провеждане на следното мероприятие:

Да се подбере една от многото минаващи през нашата стра-
на западногермански леки коли. Да се постави в бензиновия ѝ резер-
воар визитка интервю интервю _____
така че да се интервю в Турция при това в 4 или 5
часа сутринта, когато е най-малко вероятно да е в движение и няма
да има в нея хора.

207
5

5.-

Да се подготви такова мероприятие за провеждане.

Срок: _____

Отг: А. Ренев

II. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ГЪРЦИЯ

Подобно

A. По гръцко-турските отношения

1. Води се разработка "ХЛМС" за освободително чрез булд или триаголство вещество на къщата-музей на Васил в София. Предвижда се изпращането на 2 операции с кола под "западногермански флаг". Изготвят се документи. Организира се екипировката на изпълнителите.

Да се завърши подготовката на мероприятиято.

Срок: _____

Отг: _____

не е изяснено

2. В гръцка Тракия има компактна маса маза турско население, което е пропито от религиозен фанатизъм. Има много джамии.

За засилване на антигръцките настроения в Турция, може да се организира булдване или триаголство (ица опит за такива) на една джамия.

Да се изучат възможностите и създават условия за провеждане на такова мероприятие.

Срок: _____

Отг: _____

не е възможно
за това
Различен
обвуд, че
дошъл ...

B. По американско-гръцките отношения

1. В Атина има американски културен център, който развива многостранна дейност за политическа обработката на гръцкото обществено мнение. Същият има широко достъпни зали за прожектиране на филми, за изучаване английски език, за организиране на изложби библиотеки и пр.

Да се изучи обстановката и се създадат условия за комунистическо му, като се инсценира проява на антиамериканско настроение, чрез триаголство, или зали за филми на

208
6.-6

някои от помещенията на центъра.

Предполагаме 2. Складовете на американската организация за снабдяване на американците в Гърция се намират в един неоживен атински район. Това създава условия за изциниране на антиамериканска проява, чрез организиране на поджуги или възбун, което би предизвикало голям шум и политически ефект.

Да се изучи обстановката и се създадат условия за провеждане на такова мероприятие.

Срок: _____

Отг: _____

Предполагаме, но се доизучава

3. Гаражът на американското посолство в Атина се намира на безлюдна улица. В него се паркират много коли. За изразяване на антиамерикански настроения съществува реална възможност:

а) За поджуги на възбун със жизнители между колите;

б) За поставяне на възбун със жизнители около бентоните резервуар на американска кола, която се паркира в гаража, когато е в града, с разчет да взвие, когато е паркирана в гаража.

Да се изучат възможностите и се създадат условия за провеждането на един от горните варианти.

Срок: _____

Отг: _____

Изучава се обстановка

В. По засилване вътрешно-политическите противоречия

Бившият министър-председател на Гърция живее в Пармиче. Там развива известна политическа дейност, която е неприятна за управляващата Гърция военна хунта. Един опит за санкционна срещу Караманлис би довел до засилване противоречията между

209
7.- 4

двете най-реакционни политически групировки в Гърция. Това бе
 могло да стане, като на Караманлис бъде изпратена по пощата
книга с нотулка в нея ^{в пратката} която да избухне при отворене
 книга, на "книгата", от Англия, от където такива пакети могат да
 се изпращат, като се пускат в пощенските кутии. Обстоятелството
 че пратката идва от Англия и че тя съдържа книга, намалява
 вероятността да предизвика съмнение във Френските контролиращи
орган. Най-вероятно е пратката да бъде отворена от секре-
 таря на Караманлис, негов роднина и верен политически привър-
 женик.

Да се изучат възможностите и създадат условия за про-
 веждане на горното мероприятие.

Срок: _____

Отг: Раднев

12 III 1968 год.
 С О Ф И Я

ЦХ/2 екз.

ПРЕДЛАГА,
 Н-К СЛ.7 ПРИ У-НИЕ I-КДС
 Полковник: Раднев

СЪГЛАСЕН,
 ЗАМ.Н-К У-НИЕ I-КДС
 Полковник: _____

21

КРДОПБГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Гана - 10.10.2020 Секретар

182

УТВЪРЖДАВАМ
ПРЕДСЕДАТЕЛ КДС
Ген.лейт: _____
_____ 1968 год.

Строго секретно от особена важност!

С о ф и я

*Ф. Ковачев
об отмененето на и в се
не е характерно за
Стефан А. Кароляков
"но констатираща
"Всичко е в
и убийство!
Като е известно, антиамериканското настроение в Турция все повече расте, независимо от обстоятелството, че редица американски организации и институти провеждат многостранна пропаганда и друга дейност за обработка на турското обществено мнение, като използват много свои платени, облагодетелствувани и други категории помагачи-турци.*

"Боевой"

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ОТНОСНО: Провеждане на специално мероприятие.

Като е известно, антиамериканското настроение в Турция все повече расте, независимо от обстоятелството, че редица американски организации и институти провеждат многостранна пропаганда и друга дейност за обработка на турското обществено мнение, като използват много свои платени, облагодетелствувани и други категории помагачи-турци.

Всяка антиамериканска проява и проява на обективност в Турция дразни американските управляващи кръгове и особено най-реакционните американски слоеве, което те изразяват официално и неофициално по най-различни начини: пишат статии в пресата; отправят индивидуални покани до отделни личности за посещение в САЩ, където ги подлагат на конкретна многостранна обработка; подкупват някои и пр.

Една група от най-способни турски журналисти, обаче все по-остро критикува авантюристичната политика на САЩ изобщо, и намесата им във вътрешните работи на Турция. Един от тези журналисти е турският журналист-публицист _____, който се характеризира като обективен в своите статии. Той посети заедно с Демирел СССР и написа доста

Из архивите

199

183

= 2 =

обективни неща за съветската действителност. Пише често за отрицателното влияние на САЩ върху икономиката и общественно-политическия живот на Турция. Поради това той е един от хората в Турция, чийто прояви дразнят американците и особено екстремистите в САЩ. Потвърждение за това е и обстоятелството, че той беше поканен официално да посети САЩ, но след завръщането си продължи да пише в същия дух.

Тези обстоятелства и обстоятелството, че най-реакционните слоеве в САЩ, обособени във финансираните от някои бизнесмени организации проявят все повече и повече терористически наклонности, ни дават възможност да проведем специално мероприятие с цел:

а/ Да облъснем някои помагачи на американците в тяхната дейност в Турция; да разколебаем други; да озлобим някои антиамерикански настроени, ползващи се с влияние турски граждани, да ги стимулираме в антиамериканската им дейност и пр.

б/ Да създадем впечатление в някои турски обществени кръгове, че след убийството на Кенеди, д-р Мартин Лутър Кинг и др. в САЩ, чийто убийци остават неразкрити, американските екстремисти изнасят терора и вън от границите на САЩ, недържейки сметка за благоприличие, престиж и пр.

Изхождайки от горното,

П Р Е Д Л А Г А М:

Да се проведе следното специално мероприятие:

1. Да се подготви от нас и изпрати от резидентурата ни в Истанбул на адреса на _____ анонимно писмо от името на турски гражданин "Доброжелател", с което да се уведоми _____ следното:

"Един американец, който казал, че не е от американския персонал в Турция се е договорил с турски гражданин, срещу голямо възнаграждение да убие _____ . За целта му е оставил оръжие на определено място./Описва точно

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Ген. секретар: *AB*

184

= 3 =

мястото/. Половината от сумата е получил предварително. Остатъка ще получи след убийството. Оръжието ще стои на мястото докато подкупеният изучи обстановката около _____ и възможностите за действие. Съобщаващият е накарал свой приятел да напише писмото, като по този начин знаят вече повече хора и ако стане нещастие с някого от тях, останалият ще разобличи американеца.

След убийството убиецът трябвало да остави оръжието на същото място, а от там да вземе някакви писма, които да пусне в пощата."

2. В предварително обурудван тайник, резидентурата ни в Истанбул да постави:

а/ Един пистолет от западнокапиталистически произход с известно количество патрони.

б/ 6 писма предварително изготвени от нас със съдържание: "И тебе очаква съдбата на _____", адресирани до следните турски граждани, показали известни антиамерикански прояви.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Изхождайки от характера на Журналиста _____ и преди всичко от обстоятелството, че не се страхува да пише нехаресващи се на американците статии и продължава да пише такива и след завръщането му от САЩ, където беше специално поканен за обработка, считаме:

а/ Че _____ ще разшуми случая сред многобройните си приятели.

185

= 4 =

б/ Че ще уведоми шесте лица, до които са адресирани заплашителните писма.

в/ Не е изключено да се появят и статии в турската преса по случая. Ако се явят такива, американците непременно ще се опитат да опровергават, което още повече ще разшуи случая

1968 год.

С о ф и я

2 екз./ЛБ

Изпълнител: *Мовалев*

ПРЕДЛАГА:

НАЧАЛНИК У-НИЕ I КДС

Ген.майор: _____

СЪГЛАСЕН:

ЗАМ.ПРЕДСЕДАТЕЛ КДС

Ген.лейт: _____

Из архивите на ДС

202

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ

КРДОПБГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Г. 2018 - 09.10.2020 Секретар: *KA*

КРДОПБГДСРБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Секретно от
особена важност
Екз. единствен

195

БЕЛЕЖКИ НА ОТДЕЛ VI-B

НА СЛ. 7
по предложението за провеждане на
"специално мероприятия" в Турция

1. Така както е замислено и формулирано предлаганото мероприятие по същество е активно, а не специално мероприятие. Елемента, че набелязеното лице се заплашва с убийство, и че в тайник ще бъде поставен пистолет, не предава на мероприятияето характер на специално.

2. Мероприятието с нищо не доказва твърдението в анонимното писмо, че американците са тези, които са организирали покушението. Такова анонимно писмо може много лесно да бъде използвано като аргумент против демократичните и прогресивни сили в Турция, че те чрез подобни скалъпени машинации искат да компрометират американците.

3. Кандидатурата на _____ като обект на замисляното покушение е неудачна. (Ако той се смуги и престане да пише, ние сами ще се лишим от една трибуна с голямо влияние сред демократичните и прогресивни сили в Турция. оказващо ежедневно положително влияние от страниците на в-к _____

По-удобно би било ако вместо _____ мероприятияето се насочи против _____ или _____, които имат не малко изказвания против политиката на САЩ в Турция

4. В мероприятияето има редица неестествени, неправдоподобни и нелогични неща.

а/ Защо анонимният подател чрез писмо разкрие целия плен на замисляното покушение. От кого знае това?

Из архивите

203

196

2

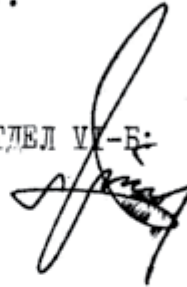
б/ Защо анонимния подател, който ръководен от добро желание към жертвата на покушението, разкрива в детайли целия план, а скрива подкупеното лице, което ще извърши покушението и американеца, който го е подкупил?

в/ Защо американеца при договаряне с "убиеца" не му предава оръжието, а ще го оставя в тайник?

г/ Защо след извършване на покушението "убиеца" ще трябва да остави пистолета пак в тайника?.

20. V. 1968 г.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ V-Б:
ПОЛКОВНИК

Из архивите

205

КРДОПБГДСРБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

12

Строго секретно
Екз. № 1

УТВЪРЖДАВАМ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА К Д С:
Ген.-лейт. _____

_____ 1968 година
С о ф и я

Дж. Кавасев
Не си спомням с префантазираните
неформалности в КДС се неспомням, не забравям,
а вероятно - не осъществява - кой ще забравя
Благодаря за как?
Осигуряване на амбициозен и базис на територията
Гр. Д. в София не предлага и абстракция, а реално
12-11. 68.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Относно: Някои мероприятия
за задълбочаване и активизи-
ране на нашата външнополи-
тическа пропаганда и въз-
действие.

Разширяване мащабите на пропагандно-поддривната работа
против нашата страна и наличните данни във връзка с това
показват съществуването в редица западноевропейски страни, като
ГФР, Австрия, Франция, Англия и пр. на трайно изграден апарат
за такава дейност. Териториите на тези и други страни се изпол-
зуват и като база за работа на американските служби, за пропе-
гандно-поддривни акции, които са тясно свързани с различните
разузнавателни централи.

С оглед нашата пропагандна дейност да изпълнява още по-
успешно собствените си задачи и да може своевременно да долавя
и реагира на вражеските мероприятия на психологическата война,
уместно е да се проведат следните организационни и други
мероприятия:

I. Дейност на други институти и ведомства

1. Под ръководството на М-во на външните работи докряя на 1968 година да се проведе съвещание по въпросите на външно-политическата, икономическа, културна и туристическа пропаганда.

В работата на съвещанието да вземат участие ведомствата имащи конкретно или ръководно отношение към тези въпроси.

Във връзка със съвещанието да се създаде работна група от 5-7 души, която в срок от 3 месеца след завършване на същото, да излезе пред ЦК на БКП със заключение и предложения по въпросите на нашата задгранична политическа и културна пропаганда.

2. Съвместно със заинтересованите ведомства да се обсъди въпроса за концентриране нашите пропагандни усилия към няколко основни страни или райони и там да се положат максимални усилия за укрепване и задълбочаване на нашето политическо, културно и пр. влияние. В тази връзка интерес представляват нашите съседи на Балканите, арабските страни и някои други, към които имаме по-сериозни икономически интереси.

В Западна Европа нашата пропаганда да се специализира предимно като културна и туристическа. Като основни нейни обекти да се определят тези, към които са насочени нашите търговски и туристически интереси. От капиталистическите страни това могат да бъдат например ГФР, Австрия, Франция, Англия и някои от скандинавските страни.

В държавите, които ще станат основни обекти на нашата пропагандна дейност да се изградят информационно-пропагандни служби или центрове (концентрирани около пресслужбите на посолствата) годни да провеждат възложената им дейност.

3. Опитът показва, че Запада системно използва разширяващия се културен обмен с нашите страни за целите на идеологическата диверсия (Чехословакия, Полша и пр.). В Австрия

например биват канени граждани на социалистическите страни работещи изключително в областта на обществените науки или литературата и изкуството и които повлияни в някаква степен от буржоазната или социалдемократическата идеология, стават нейни по-нататъшни разпространители (Чехословакия и пр.).

Във връзка с това е целесъобразно заинтересованите ведомства да направят преценка на съществуващите програми за културен и научен обмен със Западните страни. За в бъдеще да се обърне по-голямо внимание на изпращането на наши студенти, научни работници и други специалисти от областта на частните науки. Същевременно внимателно да се преценяват политическата устойчивост и конкретна научна подготовка на кандидатите за посещения от сферата на социологията, философията, икономиката и литературата.

4. С цел да допринесе за разширяване на базата за сериозни изследвания на интересувачи ни външнополитически въпроси, да се изгради на обществени начала "Дружество за външна политика и международни отношения".

Научната дейност на дружеството да се извършва в тясна връзка с Института по въпросите на външната политика към М-во на външните работи, катедрите при БАН, някои висши учебни заведения и пр.

Под формата на научни контакти, дружеството да установи връзки с организации и институти за изучаване на социалистическите страни в Западна Германия, Австрия, Франция и пр..

Дружеството да поеме и издаването на набелязаното списание по въпросите на външната политика.

5. Да се създадат нови организационни форми за политически, културен, научен и др. контакти с лица в останалите балкански и други страни. Те да се използват за разширяване на

нашето политическо, културно и пр. въздействие.

Към Комитета за солидарност със страните на Азия и Африка да се създадат няколко обединения на "приятелите на . . . . ."
(Сирия, ОАР и пр.) например. В тях да се концентрират лицата били на работа в тези страни (дипломати, журналисти, инженери, лекари и пр.) и разполагащи със знания, които представляват интерес за различните ведомства у нас.

Да се потърсят и нови подходящи форми за работа със съществуващите в някои страни дружества за приятелство в съответните страни с България (пример - Австрийско-българско дружество във Виена.) Те да се наблюдават системно и да им се оказва помощ.

Различните български дружества в чужбина (като градинарски в ЧССР, Австрия и др.) също да се имат предвид и чрез тях да се засили контакта с българската емиграция, да се търсят пътища за информация и когато може за пропаганда.

6. На създадената научна основа и съгласувано да се започне или разшири задълбоченото научно изучаване на няколко основни проблема от особено значение.

Такива могат да бъдат:

а/ Развитие на турско-гръцките отношения.

Стари и нови спорни проблеми - Кипър, малцинствата (Истанбул и Западна Тракия), Додеканезките острови и пр..

Възможности и трудности за разрешаването им.

б/ Националният въпрос в Турция.

- кюрди, араби, арменци и въпроса за отношенията със съответните съседни страни.

Отношенията между Турция и САЩ по тези въпроси.

в/ Пантюркистките настроения в Турция и въпроса за турското население у нас.

г/ Отношенията между Турция и САЩ.
Тенденции и перспективи за анти-НАТО и САЩ настроения.
(същия въпрос за Гърция)

д/ Въпроса за съществуването на военнополитическите
блокове НАТО и СЕАТО в нашия географски район и за излизането
на Турция и Гърция (от НАТО).

Обществени сили и методи на работа.

е/ Роля и значение на Македонския въпрос на Балканите
понастоящем и въпроса за възможни нови политически решения.

ж/ Националистически и центробежни тенденции в Югославия
и възможността да се стигне до разпадане на политическото,
икономическо и културно единство на страната.

з/ Тенденции и насоки на политическото и икономическо
развитие в ОАР и Сирия и отношения с основните капиталистически
страни.

и/ Ролята на Социалистическия интернационал в политиче-
ските акции против социалистическите страни и специално против
НРБ.

к/ Използуване на ционистки католически организации
за пропагандно-поддривни политически действия против нашата
страна.

л/ Студентските вълнения в света.

Да се разреши разработката на тези въпроси да става и
като научни работи - дисертации и пр., когато това се налага.

Да се организира системно и актуално проучване състоя-
нието на германския въпрос, с оглед неговата роля за Европа и
неизбежното му отражение върху пропагандните ходове особено на
ГФР, а отчасти и на Австрия.

7. Във връзка с възстановяване на международна основа на историческата правда за Македония да се пристъпи чрез използване на подходящи средства към публикуване на Запад на стари и по-нови произведения на чужди историци, слависти и публицисти, в които се застъпва нашата теза по въпроса.

Академията на науките да активизира контактите си със славистите в Европа и издиря тия които застъпват правилни становища.

II. Организационни мероприятия на КДС

1. Към Управление I-КДС (най-целесъобразно към отдел VIII) да се създаде група по въпросите на вражеската идеологическа диверсия, която:

- своевременно да събира и системно да анализира данните за организациите, формите, методите и мащабите на империалистическата идеологическа диверсия против нашата страна;

- да излиза с предложения за мерки, както срещу отделни ходове на западните пропагандно-поддривни централи, така и за по-дълготрайни мероприятия против тях.

Групата да работи в непосредствена функционална връзка с ЦИАС, информационните отдели и служби на I, II и VI управления.

2. Да бъдат изпратени в резидентурата в ГФР, Австрия, Англия и Франция под съответни прикрития (по печата, културните въпроси и пр.) подходящи о.р. за работа по въпросите на подривната пропаганда срещу нас.

Не по-късно от една година след започването на работа, съответния о.р. да представи подробен и аргументиран доклад с предложения за проникване в пропагандно-поддривните централи, за компрометиране на отделни сътрудници или звена от техния

апарат и за парализиране дейността им.

3. С оглед набиране на първоначални и изходни данни за дейността на вражеските централи за психологическа война в ГФР, Франция и Англия, да се изпратят за по два месеца 2 о.р. запознати с въпросите на подривната пропаганда и ползващи съответния език. Като най-подходящо прикритие да се използва легендирането им като работници по линия на печата и културните въпроси.

4. Да се вземат на разработка институтите, организациите и ведомствата в Западна Германия, Австрия, Франция и Англия, занимаващи се с антикомунистическа и антибългарска пропаганда.

5. Да се подготви и маршрутира подходяща агентура на поделенията на КДС със задача и възможности да проникне в средите на учрежденията занимаващи се с подривна пропаганда.

Такава агентура да се даде като правило на връзка с о.р. работещи в съответните резидентури по въпросите на идеологическата диверсия и пропагандно-подривна дейност.

6. На резидентурите да се изпрати (до края на 1968 г.) справка по въпросите на вражеската подривна пропаганда и произтичащите от това задачи с оглед разработване и включване на конкретни мероприятия в плъна за оперативната работа през 1969 година.

ПРЕДЛАГА,
Н-К I УПРАВЛЕНИЕ-КДС:
Полковник [Signature]
София, 9. X 1968 г.

СЪГЛАСЕН,
ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ-КДС:
Ген.-лейт. [Signature]
София, 9. X 1968 г.

Отп. в 2 екз.
HX/892

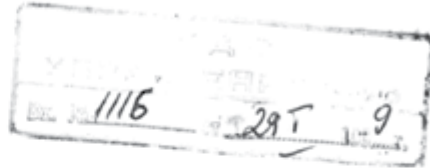
Из архивите на ДС

211

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!
Екз. № 1

Д О К Л А Д

ОТНОСНО: Работата на Управление I-КДС
през 1968 година.

I.

Разузнавателното управление при КДС през 1968 година работи при усложнена международна обстановка в главните разработвани от нас райони и страни - Балканите, Близкия Изток и Средна Европа.

В Гърция хунтата, с помощта на САЩ, укрепя своите позиции, засили репресивните мерки и нанесе сериозен удар върху демократичните и прогресивни сили, задела значителни средства и проведе редица мероприятия за укрепване на контра-разузнавателните си органи. Правителството на ПАПАДОПУЛОС положи усилия за преодоляване на външно-политическата изолация на страната, за решаване на кипърския въпрос в интерес на НАТО, за подобряване на отношенията с Турция и "нормализиране" тези със социалистическите страни.

Правителството на ДЕМИРЕЛ стабилизира до известна степен вътрешното и икономическо положение на Турция, независимо от съществуващите противоречия между Партията на справедливостта, армията и опозиционните партии. Това даде възможност на турската реакция да предприеме по-решителни действия за ограничаване възможностите на демократичните и прогресивни сили за активна дейност, да провежда мероприятия, и то не без успех,

-2-

за разлагане на демократичните и прогресивни организации, в това число Турската работническа партия. Партията на справедливостта на последния конгрес има смелостта да приеме резолюция за реабилитиране на дейците на бившата Демократическа партия. Контра-разузнавателните органи на Турция проведоха мероприятия за подобряване организацията и методите на своята работа срещу нашите страни. Трябва определено да кажем, че Турция провежда външната си политика в интерес на САЩ и НАТО. "Подобряването" на отношенията ѝ с нашите страни е подчинено на тази главна насоченост.

Турция и Гърция провеждат мероприятия за разрешаване на кипърския въпрос в интерес на НАТО, въпреки противоречията между двете страни.

Кризата в Близкия Изток не бе разрешена и крие в себе си опасности за възникване на остър конфликт. Изострящите се противоречия между самите арабски страни позволява на САЩ и Израел да бъдат по-арогантни и твърди в действията и исканията си. Вътрешните противоречия в някои арабски страни (ОАР, Сирия, Алжир, Ирак) се изострят и не позволяват да се стабилизира политическото и икономическото им положение.

Важен фактор за положението на Балканите и Близкия Изток е и засиления интерес, а в известен смисъл и натиск, на САЩ и ГФР в тези райони на света.

Чехословашките събития и неправилното становище на някои партии в Турция, Гърция и Западна Европа (в това число и някои комунистически и работнически партии), макар и временно, успяха да създадат известни настроения и обстановка, които отблъснаха една част от контингента и намалиха възможностите за контакт на нашите оперативни работници зад граница с интересувашите ни лица. В тази връзка трябва да кажем, че макар и за кратко време една част от нашата агентура и доверителни връзки, предимно в западните страни, прояви колебание в работата и отношенията си с нас. Отрицателна роля изиграха и декларацията на югославското правителство за гарантиране на границите на Гърция и Италия и поведението на по-голяма част от дипломатическия чехословашки корпус.

-3-

Активната политика на нашата страна на Балканите и Близкия Изток, посещението на др. Т.ЖИВКОВ в Турция, на редица правителствени и партийни делегации в Турция и арабските страни, изиграха значителна роля за разширяване на контактите с интересуващите ни среди, за създаване на полезни връзки с влиятелни правителствени и партийни дейтели. Благоприятни условия за нашата работа създаде и отрицателното и враждебно отношение на хунтата към гръцката емиграция, намираща се в Западна Европа.

Разширяването на търговските, икономически и научни връзки на нашата страна с редица западни капиталистически страни създаде благоприятна обстановка за работа по линия на научно-техническото разузнаване.

Проведеният фестивал в София и редица други международни конференции, симпозиуми и други проявления помогнаха на Управлението да се създадат полезни връзки и контакти.

Разузнавателното управление, изхождайки от главните насоки на външната политика на Партията и Правителството и договорките със съветските другари, през годината работи по следните основни задачи:

1. Работа срещу Турция и Гърция.
2. Работа по страните от Близкия Изток.
3. Научно-техническо разузнаване.
4. Работа по САЩ, ГФР и НАТО и по-специално тяхната политика по отношение на Балканите.
5. Проникване в чуждите разузнавателни и контраразузнавателни органи и опазване на нашата колония зад граница.

Главна задача пред Разузнавателното управление бе и провеждане на активни политически мероприятия, с цел оказване на политическо влияние и помощ на прогресивните и демократични сили в главните разработвани от нас страни, компрометиране на вътрешната и външна политика на реакционните правителства на Турция и Гърция и тази на САЩ на Балканите и Близкия Изток.

Отпочната бе работа по организиране на икономическо разузнаване.

Изучено, в Силистра
от Румелия, офицерски,
информационни

22
21

-21-

например от получената информация от резидентурите в Турция, ГФР и Италия общо 118 информации са използвани за информиране на по-висши инстанции само 4. Значително изоставаме във въвеждането на по-голяма техника в информационната работа на тези два отдела, който въпрос ще се обсъди от ръководството на Управлението.

СЪТРУДНИЧЕСТВОТО С БРАТСКИТЕ РАЗВЕДКИ

И през 1968 г. продължи сътрудничеството с братските разведки както по обмена на информации, така и по редица агентурно-оперативни въпроси. Особено ценно и постоянно е сътрудничеството ни с ПГУ - КГБ, от където получаваме ценна помощ. С останалите братски разведки обаче контактите са недостатъчни.

АКТИВНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ В РАБОТАТА НА УПРАВЛЕНИЕТО ПРЕЗ ГОДИНАТА

Дейността на Управлението през годината по оказване на политическо влияние зад граница е била свързана тясно с политическите, икономическите и други мероприятия на Партията и Правителството, провеждани в областта на външната политика и международни връзки.

Дейността на отдел VIII е имала широк диапазон, но и тук централно място са заемали въпросите, свързани с подпомагане политиката на нашата страна по отношение на Турция и Гърция. Проведените активни мероприятия са били насочени за оказване на положително влияние за развитие на добросъседски отношения с тези страни, за изостряне и задълбочаване на антиамериканските настроения в тези страни, за подпомагане въпроса с консолидиране на демократичните и прогресивни сили в страните, за провеждане на национална външна политика и накрая мероприятия, насочени към влошаване на отношенията между самите две страни, което ще бъде от голямо значение за разстройване дей-

Във връзка с това да се каже, че в Турция и Гърция са имали такива мероприятия, които са свързани с политическите, икономическите и други мероприятия на Партията и Правителството, провеждани в областта на външната политика и международни връзки.

ността на Югоизточното крило на НАТО. Тук могат да се посочат проведените активни мероприятия "КОШМАР 1-2", "ДОЙРАН", "ТРЕВОГА", "ЗЛОБА 1-2", работата с "РЕФОРМАТОРИ" по линия на Турция, активното използване на някои агенти на Управлението, като "ЖУРНАЛИСТ", "СТЕФАН", "АДВОКАТ" и др.

Трябва да отчетем сравнително слабата работа на Управлението в другото основно направление - арабския свят, а именно провеждането на активни мероприятия по линия на арабските страни, насочени към тяхното по-нататъшно откъсване от влиянието на западните страни, към по-нататъшното задълбочаване противоречията им с Израел и накрая към укрепване на нашето влияние в тези страни. Работата е все още в процес на натрупване материали и подготовка на такива мероприятия.

Проведените мероприятия по линия на военната дезинформация, като "СВЕТКАВИЦА" (свързано с учението Родопи), "ОАЗИСИ", "РОЗА", "УРАГАН" и др. дадоха положителни резултати за въвеждането в заблуждение противниковите разузнавания по някои въпроси, свързани с боеспособността, дислокацията, координацията на българската народна армия. При провеждането на тези мероприятия са използвани възможностите на II, III Управления на КДС и Министерството на народната отбрана.

Внимание е отделило Управлението и за провеждането на мероприятия, насочени към подпомагане на икономическите интереси на нашата страна и използване на икономическите проблеми за оказване на политическо въздействие в интересуващо ни направление. В това отношение следва да се посочат мероприятията "МИСКЕТ", "КОСМОС", "ДЕМОН", "ЕКСПРЕС" и др., които улесниха сключването на някои търговски сделки от една страна и от друга допринесоха за засилване противоречията между Турция и Гърция, както по някои икономически, така и по политически въпроси.

Сравнително по-слаба е работата на Управлението по оперативното направление, целящо да въведе в заблуждение чуждите контрразузнавателни органи и създаване значително по-

2 - Слабо!

24
23

благоприятна обстановка за извършване на нашата разузнавателна работа в тези страни. Известни успехи в това направление има постигнати по линия на Турция, където водим една оперативна игра. По линия на вражеската емиграция се проведеха също няколко активни мероприятия и се работи по използването на изселническия въпрос с Турция за провеждане на серия от активни мероприятия.

Оценявайки работата на Управлението по линия на активните мероприятия можем да кажем, че са постигнати значителни успехи в сравнение с миналите години. Независимо от това съществуват редица слабости, които ще следва да се отстранят в бъдещата ни дейност. Така например:

- Все още усилията на Управлението не са насочени към организирането и провеждането на активни мероприятия за политическо, икономическо и др. въздействие от по-големи мащаби и по-трайни по тяхното провеждане, което ще доведе и до по-ефикасни и положителни резултати. Малкият опит по линия на Турция потвърждава това.

Усилия в това отношение следва да се положат както от Центъра, така и от резидентурите зад граница.

Много от нашите активни мероприятия са с голям ефект, но откъслечни, единични. Необходимо е да се определят точно обектите, проблемите и целта; да се сведе тяхното число до ниво(степен), позволяваща на наличния състав да изпълнява последователно, системно, целенасочено различни мероприятия от разни ъгли, но в определената политическа прицелна точка, за да може накрая да имаме за последствие дълбоки и трайни политически изменения в определения обект.

- Недостатъчна е координацията и взаимодействието с другите поделения на КДС, с братските органи, с други наши ведомства и организации, имащи възможност за работа по линия на активните мероприятия.

- Слаба е документацията на отдела, занимаващ се с активните мероприятия, което ще бъде от решаващо значение за

28
24

-24-

подобряване на работата. Необходимо е да се обсъдят и въведат редица нововъведения, които ще доведат до значително подобрене в натрупването на материали, до улесняване на тяхното намиране и използване.

В събирането на необходимата документация ще следва да се активизират и нашите резидентури зад граница.

- Все още някои направления в работата на Управлението по линия на активните мероприятия не са получили своето пълно развитие, както е случая с оперативното и икономическо направление. Така стои въпроса за провеждането на активни мероприятия за противодействие на идеологическата диверсия, провеждана от империалистическите страни.

Особено внимание заслужава оперативното направление при провеждането на активни мероприятия в разузнаваните страни, понеже резултатите от тях ще дадат пряко, непосредствено влияние върху агентурно-оперативната обстановка и ще облекчи провеждането на цялостната наша разузнавателна работа както по направления, така също и по отношение на отделно взети разузнавани от нас страни.

Накрая следва да се отбележи, че ще трябва още по-тясно да се свърже работата на Управлението по линия на активните мероприятия в бъдеще с конкретните мероприятия, провеждани от ЦК на БКП и Правителството в областта на външната политика и международните връзки, за да можем по-пълно да изпълним своя дълг в това направление.

V.

Завършвайки доклада по четирите основни раздела трябва да се каже, че пред Ръководството на Управлението, което се е стремяло колективно да решава всички въпроси, стоят за разрешаване още редица големи и конкретни въпроси. Някои от тези проблеми са следните:

2107
Мисого Байто

-38-

използват постиженията на техниката.

VII.

Изхождайки от политиката на нашата страна на Балканите и Близкия Изток и значението на тези райони, базата и възможностите, с които разполага Разузнавателното управление, считаме, че не е необходимо изменение в главните насоки на разузнавателната работа през следващите четири-пет години, задачите на която могат да се определят както следва:

A.

1. Вътрешната и външна политика на Турция и Гърция и икономическото положение на тези страни.
2. Политиката на Турция и Гърция към НРБългария и другите социалистически страни и отношението на главните империалистически държави към тази политика.
3. Политиката на главните империалистически държави и на първо място - САЩ и ГФР, към Турция, Гърция и Кипър.
4. Състояние и планове на Югоизточното крило на НАТО и политиката на страните-членки на НАТО за неговото укрепване.
5. Вътрешната и външна политика и икономическо положение на арабските и страните от Близкия Изток (ОАР, Алжир, Сирия, Ирак, Ливан и Израел).
6. Политиката на главните империалистически държави по отношение на арабските и страните от Близкия Изток.
7. Политиката на главните империалистически държави по отношение на социалистическите страни, с цел разбиване единството между тях и откъсване на някои от тях от СССР.
8. Набиране на научно-техническа информация, интересуваша нашата страна.
9. Икономически проблеми и възможности за наше

-39-

проникване в страни, към които НР България проявява икономически и търговски интереси.

Б.

1. Провеждане на мероприятия за обединяване на прогресивните и демократични сили в Турция, в единен фронт, с цел постепенното откъсване на Турция от НАТО.

2. Провеждане на мероприятия за разобличаване на военната хунта в Гърция и обединяване на прогресивните и демократични сили, с цел установяване на демократичен режим в тази страна.

3. Провеждане на мероприятия за поддържане на постоянно напрежение и изостряне на противоречията между Турция и Гърция.

4. Провеждане на мероприятия за консолидиране на прогресивните сили в арабските страни и установяване в някои от тях на действителни прогресивни режими.

5. Провеждане на мероприятия за компрометиране на политиката на главните империалистически държави, по-специално на САЩ и ГФР по отношение на арабските страни.

В.

1. Разкриване агентурата на вражеските разузнавателни органи.

2. Изучаване на вражеските и емигрантски централи и организации, провеждащи дейност срещу нашата страна.

3. Провеждане на мероприятия за разлагане на вражеската емиграция и проникване в емигрантските и други централи и организации на капиталистическите разузнавания.

4. Провеждане на мероприятия за опазване на нашата колония зад граница от капиталистическите разузнавания и контра-разузнавания.

Г.

1. Вербовка на нова ценна агентура в обектите на проникване.
2. Укрепване и разширяване възможностите на наличната агентура.
3. Проверка на наличната агентура.
4. Подобряване и усъвършенстване на връзката с агентурата.
5. Внедряване на техника в работата на Управлението и особено във връзката с агентурата.

10.12. 1968 година
С о ф и я

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-КДС,
Полковник Джон

ИТ/VI-2400

3 екз.

екз 1 - К дело
екз 2 и 3 унифициреш с извода
№ 19

Строго секретно!
Екз. № _____

УТВЪРЖДАВАМ,
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Полковник: _____
_____ 1968 год.
СОФИЯ

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За работата на отдел XII-ти при
Управление I-КДС през 1969 год.

Отдел XII-ти при Управление I-КДС работи по три основни
направления:

1. Подготовка и провеждане на специални (остри) мероприятия на противникова територия.
2. Разработка на лица зад граница, провеждащи вражеска дейност срещу нашата страна, с цел парирание дейността им.
3. Разработка на "Специалните войски на САЩ в ГФР, Турция и Гърция.

НАПРАВЛЕНИЕ "СПЕЦИАЛНИ (ОСТРИ) МЕРОПРИЯТИЯ"

А. По линия на Турция

По линия на Турция са обособени 3 сектора за подготовка и провеждане на специални мероприятия:

1. Американско-турски отношения - "ХИЩНИЦИ"
2. Турско-гръцки отношения - "ТРОЯ"
3. Вътрешно-политически противоречия - "ХАЙЪРСЪЗИ"

Сектор "Американо-турски отношения"

По този сектор пред отдела стоят следните основни задачи за разрешение:

1. Подготовка и провеждане на специални мероприятия с цел засилване отрицателната реакция сред някои слоеве на турската общественост по отношение на САЩ, отношенията между Турция и САЩ и присъствието на американците и тяхните институти в Турция.

2. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за създаване на противоречия между САЩ и Турция и за засилване на съществуващите такива.

3. Подготовка и провеждане на специални мероприятия с цел стимулиране дейността на антиамерикански настроените сили сред турската общественост против САЩ.

За разрешаване на горните задачи през 1969 година ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Ще продължи установяването и изучаването на всички по-важни американски учреждения, организации и институти в Турция.

Срок: Постоянен

Отг. Рисин, Филипов, резидентурата

2. Ще бъде обсъдено с ръководството на отдел I-ви при Управлението, коя агентура на турска територия би могла да бъде насочена към изучение и наблюдение на някои американски учреждения, институти и организации в Турция и на пригодната такава ще бъдат дадени такива задачи.

Срок: 31.1.1969 год.

Отг. Корачев

3. Ще бъде придобит един агент на наша територия с качества и възможности за изпращане в коминдировка под "чужд флаг" за изпълнение на наши задачи на турска територия.

Срок: 1.11.1969 год.

Отг. Филипов

3.-

35

4. Ще бъде окончателно подготвено и предложена за провеждане специално мероприятие по отношение на сградата на поделение на "Туслог", което се намира на ул. Байлдорф в град Анкара.

Срок: 30.VI.1969г.Отг. Рисин

5. Ще бъде издирен и изучен подходящ кандидат за вербовка из средите на чуждестранните студенти у нас, които периодически пътуват през Турция с цел вербовка и използване за разрешение на наши задачи.

Срок: 30.VI.1969г.Отг. Филипов

Сектор "Турско-гръцки отношения" - "ТРОЯ"

По този сектор пред отдела стоят следните основни задачи:

1. Подготовка и провеждане на специални мероприятия, с цел засилване противоречията между Турция и Гърция.

2. Подготовка и провеждане на специални мероприятия с цел поддържане напрежението по отношение на гръцкото малцинство, което да дава отрицателно влияние върху взаимоотношенията между двете страни и усложнения в НАТО.

За разрешаване на горните задачи през 1969 година ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Ще продължи изучаването на всички по-важни гръцки обекти на турска територия.

Срок: постояненОтг. Рисин, резидентурата

2. Ще бъдат обсъдени възможностите с отдел II-ри за командировка на някои подходящи агенти от резидентурите в Гърция и Кипър-в Турция за изучаване на интересувашите ни обекти.

Срок: 1.VI.1969г.Отг. Ковачев

36
4
4.-

3. Ще бъде придобит един агент на наша територия с качества и възможности за командировка "под чужд флаг" в Турция за изпълнение на наши задачи.

Срок: 1 IX 1969г.Отг. Риски

4. Ще бъде основно изучена една улица улица в Истанбул с цел подготовка за провеждане на специално мероприятие по отношение на нея.

Срок: 30 X 1969г.Отг. Риски, Резидентурата

5. Ще бъде основно изучена гръцката ПАТРИАРШИЯ в Истанбул, с цел създаване условия и възможности за провеждане на специално мероприятие за оскверняването или уязвяването ѝ. За целта ще бъдат изяснени възможностите на агентите "СПИРО" и "ФРАНКС" от резидентурата ни в Кайро и на агент "НИКО" от резидентурата в Атина и някои други агенти от резидентурата в Кипър.

Срок: 30 XII 1969г.Отг. Ковачев, Риски

Сектор "Вътрешно-политически противоречия"-
"ХАЙРСЪЗИ"

По този сектор пред отдела стоят следните основни задачи за разрешение:

1. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за компрометиране на реакционните сили в страната.

2. Подготовка и провеждане на специално мероприятие за създаване на противоречия и засилване на съществуващите между различните реакционни политически партии.

3. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за създаване на противоречия и засилване на съществуващите такива между различните групировки в самите реакционни партии.

4. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за създаване на противоречия и засилване на съществуващите такива

325
5.

между армията и различните политически партии и групировки.

5. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за създаване на противоречия и засилване на съществуващите такива между отделните групировки в турската армия.

За разрешаване на горните задачи през 1969 година ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Ще продължи установяването и изучаването на всички по-важни обекти от сектора - местонахождения на ръководните органи на партиите, на редакциите на вестници и списания, на разни обществени организации, изучаване на различни политически, военни, държавни, обществени и културни и други дейци, депутати, журналисти и пр.

Срок: постоянен

Отг. Велев - Резидентурата

2. Придобиване на един агент на наша територия с качества и възможности за командировка в Турция "под чужд флаг" за изпълнение на наши задачи.

Срок: 1. II 1969г.

Отг. Велев

3. Подготовка за извеждане на постоянно оседание съвместно с отдел I-ви във връзка с изселването, на агент "ВИДЕНОВ".

Срок: 1. II 1969г.

Отг. Велев

4. Подготовка за извеждане на временно оседание (командировка) в Турция под формата на гостуване, на агент "ХРИСТОВ" за изучаване на интересувачи ни лица и обекти.

Срок: 1. II 1969г.

Отг. Велев

5. Подготовка за извеждане на временно оседание в Турция, под формата на гостуване на агент "АЛЪНОВ" за изучаване на интересувачи ни лица и обекти.

Срок: 1. II 1969г.

Отг. Велев

6.-

38
6Б. По линия на Гърция

По линия на Гърция са обособени 3 сектора за подготовка и провеждане на специални мероприятия:

1. Американско-гръцки отношения - "ЯСТРЕБИ"
2. Гръцко-турски отношения - "ДЕРВИШИ"
3. Вътрешно-политически противоречия - "ЛИДЕРИ"

Сектор "Американско-гръцки отношения"

По този сектор пред отдела стоят следните основни задачи за разрешение:

1. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за засилване отрицателната реакция сред гръцките обществени среди по отношение на САЩ, отношенията между Гърция и САЩ и присъствието на американците в Гърция.
2. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за създаване на противоречия между САЩ и Гърция за засилване на съществуващите такива.
3. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за стимулиране съпротивителната дейност на антиамерикански настроените сили сред гръцката общественост против САЩ.

За разрешение на горните задачи през 1969 година ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Ще продължи установяването и изучаването на всички по-важни американски учреждения, организации и институти в Гърция с възможностите на резидентурата в Атина и от Ц.

Срок: постояненОтг. Сариев-Новев

2. Ще бъдат обсъдени с началник отдел V-ти техните възможности за изучаване и наблюдение на интересуващите ни обекти и наличните такива ще бъдат използвани по съответния ред.

Срок: 31.1.1969г.Отг. Ковачев

не?!

7.-

39

③ Ще бъде окончателно подготвено и предложено за провеждане на специално мероприятие "Термопили" по отношение на склада на американската организация "Хикс" на улица Сингря

Срок: 1-й 969г.Отг. САРИЕВ

④ Ще бъде окончателно подготвено и предложено за провеждане специално мероприятие "Саламандра" по отношение гд ржда на американското посолство в Атина.

Срок: 31-й 969г.Отг. САРИЕВ

Сектор "Гръцко-турски отношения" - "ДЕРВИШИ"

По този сектор пред отдела стоят следните основни задачи:

1. Ще бъде окончателно подготвено и предложено за провеждане мероприятие "ХИКС".

Срок: 30-й 969г.Отг. САРИЕВ

2. Ще продължи установяването и изучаването на всички по-важни турски обекти на гръцка територия.

Срок: постояненОтг. САРИЕВ

Сектор "Вътрешно-политически противоречия"
"ЛИДЕРИ"

Основната задача, която стои пред отдела за този сектор е да изучава тези противоречия и търси възможности за провеждане на специални мероприятия с цел компрометиране на най-дясните сили в страната и в емиграция и улесняване борбата на най-прогресивните такива.

408

8.-

За разрешаване на тази задача през 1969 година ще бъдат проведени следните агентурно-оперативни мероприятия:

1. Ще продължи изучаването на различните политически групировки, тяхните лидери и противоречията между тях, както в страната, така и зад граница.

Ще бъде установено точното местонахождение и изучена обстановка около него-на Крал Константин, Караманлис, Папандреу, Елени Влаху и Павлос Вардиноянис.

Срок: 31. XII. 1969г.

Отг. Горинков САРНЕВ

2. Ще бъде придобит един агент на наша територия с качества и възможности за изпращане в командировка "под чужд флаг" за изпълнение на наши задачи на гръцка територия.

Срок: 1. II. 1969г.

Отг. Саргеев

НАПРАВЛЕНИЕ "РАЗРАБОТКИ НА ПРОВЕЖДАЩИ ЗАД ГРАНИЦА ВРАЖЕСКА ДЕЙНОСТ СРЕЩУ НАШАТА СТРАНА ЛИЦА"

В отдела се водят разработки на следните обекти:

1. "МАВРОВ" - _____ бивш о.р. изменил на Родината на 17. II. 1962 година в Англия. Разработката се води с цел откриване местоживеенето му и местоработата му и създаване условия за провеждане на специални мероприятия по отношение на него.

Последните, най-правоподобни данни получени за него са, че работи в Източния отдел на английското Външно министерство.

Разработката се води по специален план. През 1969 година по нея ще бъдат проведени следните по-важни мероприятия:

не
Симеонов
директор

1. Ще бъде командирован няколко пъти в Англия
агент "СИМЕОНОВ", работещ в морския ни транспорт, който има връзки
с лица за които има сериозни данни, че знаят положението за
"МАВРОВ".

Срок: 30.V.1969г.

Отг. Филипов

не
Симеонов
директор

2. Ще бъде организирана някоколкократно командировка в
Англия на _____, работещ във въздушния ни тран-
спорт, близък роднина на "МАВРОВ" и бъдат проведени комбинации за
съществуване контакт с "МАВРОВ".

Срок: 30.V.1969г.

Отг. Филипов

3. Ще бъде извършена вербовка на _____
роднина на "МАВРОВ" и организирано извеждането
му на временно оседание под формата на краткотрайна специализация
в Англия. Ще бъде обмислена комбинация, целяща устано-
вяването на контакт на агента с обекта.

Срок: 30.V.1969г.

Отг. Филипов

4. Ще бъдат използвани по специален план всички въз-
можности на резидентурата в Лондон - агентура, връ-
зки, визуално наблюдение и пр.

Срок: 31.V.1969г.

Отг. Филипов

5. Ще се следи за всички заминаващи за Англия
български граждани и на подходящата агентура, ДВ и честни полити-
чески граждани ще се възлагат съответни задачи.

Срок: постоянен

Отг. Филипов

2. "ЛАКЕЙ" _____, бивш о.р.,
изменил на Родината заедно с брат си на 20.VII.1968 година в
Данна. Разработката се води по-специален план с цел
изясняване обстановката около тях и създаване възможности за про-
веждане на специално мероприятие по отношение на тях.

През 1969 година по нея ще бъдат проведени следните
по-важни мероприятия:

1. За изясняване причините за измяната и от там евен-
туално изясняване местоработата и местоживеенето им, ще бъде про-
ведено следното,

а) Ще бъде организирано М-15 в домът на родителите им.

Срок: 15.II.1969г.

Отг. Рисин

б) Ще бъдат проведени разпити съвместно с отдел I-ви
на следните лица: _____

и други.

Срок: 1.III.1969г.

Отг. Рисин

2. Ще бъде подготвена вербовката на _____
зам. търговски представител на НРБ в _____
роднина на изменниците, с цел използването му за изясняване по-
ложението на обектите.

Срок: 31.I.1969г.

Отг. Ковачев-Рисин

3. Ще бъдат използвани възможностите на резидентурата
и в Секхом за издирване обектите.

Срок: постоянен

Отг. Рисин

4. Ще бъде подготвен за вербовка на наша територия

Рок-веню!
в заключението
по вербовката
фот

Наша територия
Ковачев-Рисин

Кемон
Сектор

Обект
издирване

брата на агент "ПОПОВ", който се намира като гръцки политемигрант в КОЛЕНХУСЕН, с цел командировката му в Дания за да мобилизира усилията на "ПОПОВ" по изпълнение на нашите задачи във връзка с "ЛАКЕЙ".

Срок: 30. II. 1969

Отг. Рисан

Да се използва възможностите на полските другари, като продължи съвместната работа с тях.

Срок: постоянен

Отг. Горинев

6. Ще бъдат получени от наличната агентура или придобити нови 2 агенти - "изпълнители" и ще им се отпочне специална подготовка.

Срок: 30. II. 1969

Отг. Рисан

3. "НИК" - _____ изменил на Родината по 9.IX.1944 година. Развива активна разузнавателна и политическа дейност срещу нашата страна, живее в гр. Страсбург - Франция. Разработва се с цел драждачеството му в нашата страна.

През 1969 година по него ще бъдат проведени следните по-важни агентурно-оперативни мероприятия:

1. Ще бъде активизиран агент "ЧАВДАР", като се излезне с предложение за предаването му от резидентурата ни в Франция на резидентурата ни в СФР.

Срок: 31. I. 1969г.

Отг. Велев

2. Ще бъдат възложени задачи по изучаване на обекта и обстановката около него на агент " _____ ? " на ръководство в отдел IX-ти при Управлението, изведен на продължително оседание в Страсбург.

Срок: 15. II. 1969г.

Отг. Велев

Ил. Д
①

13.-

5. "ВОЛ" - _____ изменил на Родината в Етиопия след крупни злоупотреби.

Разработката се води по специален план с цел принудителното му завръщане в нашата страна.

През 1969 година по нея ще бъдат проведени следните по-важни мероприятия:

1. Ще се прави всичко необходимо за реализиране официалното ни искане пред етиопските власти да ни го предадат като криминален престъпник.

2. Ще бъдат мобилизирани усилията на резидентурата ни в Арис-Абеба за изучаване обстановката около обекта, за следене поведението му и за провеждане мероприятия за предотвратяване бягството му от Етиопия.

Срок: 1.2.1969г.
Отг. Филипов

3. Ако "ВОЛ" не ни бъде предаден от ЕТИОПСКИТЕ власти, ще бъде изготвен план съгласно новата обстановка за принудителното му довеждане у нас.

Отг. Филипов

6. _____ ИР от 1949 година като активен николапетковист. Живее и работи в полза на "Гемето" и американското разузнаване в гр. МРИЕСТ.

От 1956 година с него поддържаме контакт на базата на "агентурни" отношения. Разработва се с цел довеждането му в нашата страна.

През 1969 година по него ще бъдат проведени следните по-важни мероприятия:

Ще се поиска провеждането на една среща с нас на територията на неутрална страна на която да се договори едно

Анализ на него в зависимост от данните да се разработи
ff

14.-

46
14

негово довеждане на наша територия.

Срок: 10.I.1969г.

Отг. Гориняв

2. Ако се съгласи да бъде доведен в нашата страна ще се организира това и ще бъде провербован.

Срок: 30.IV.1969г.

Отг. Гориняв-Рисин

3. Ако не се съгласи да бъде доведен в нашата страна, ще бъде организирано мероприятие за принудителното му довеждане от Австрия.

Срок: 30.IV.1969г.

Отг. Рисин-Тешев

7. "ДОНЧЕВ" - _____ . Бивш наш агент в Истанбул . Има сериозни данни , че е минал на предателство. Разработката се води с цел довеждането му в нашата страна. През 1969 година по нея ще бъдат проведени следните поважни мероприятия:

1. Ще бъдат взети всички необходими мерки за предотвратяване измяната на Родината от членовете на семейството му за подготовката на каквато се получи данни.

Срок: 10.V.1969г.

Отг. Вещев

2. Ще се проведат мероприятия, които да заставят членове те на семейството му да му въздействуват да потърси контакт с нас.

Срок: 15.VI.1969г.

Отг. Вещев

Продура се
3. Ще бъде изучена задълбочено обстановката около него зад граница и връзките му с оглед откриване възможности за провеждане на нови мероприятия.

Срок: 31.VII.1969г.

Отг. Вещев и резидентурата

4. Ще се подбере и вербова подходяща връзка на семейството му на наша територия, като бъдат основно изучени

#
?
? _____ - студент от _____,
женен за туркиня, чийто баджанак е изселен в Турция и е близък на
и _____ турчин, български гражданин, бивш офицер от милицията, който също е баджанак на _____
и *иселника*.

Срок: 1-III-1969

Отг. Велев

НАПРАВЛЕНИЕ "СПЕЦИАЛНИ ВОЙСКИ НА САЩ В ГФР
И НА ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ

Специалните войски на САЩ бяха създадени през 1952 година. След това такива бяха създадени във всички по-главни страни на НАТО.

X-та специална бойна група от "Специалните войски" на САЩ, която има подразделения за действия срещу нашата страна се намира в гр. Бад Тьолц - ГФР.

Главното предназначение на гръцките специални войски, възлизащи на около 5,400 души и на турските - възлизащи на около 3000 души е в усложнена обстановка да действуват в нашия тил.

Американските специални войски в Бад Тьолц, турските, гръцките такива се разработват от отдел XII-ти с цел:

1. Установяване дислокацията им, плановете и намеренията им, въоръжението, екипировката и подготовката им, военновременния и мирновременния им числен състав и пр.

2. Установяване всички българи-ИР и изселници от България влизащи в състава им и вземане профилактични мерки за парирание действието им в районите, които познават на наша територия.

3. Чрез внедряване на наша агентура в тях, подготовка на възможности за разлагането им, за разобличаването им и за провеждане на остри мероприятия по отношение на тях.

16.-

48/16

За разрешение на горните задачи през 1969 година ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Ще продължи най-детайлно изучаването им за изясняване към какви категории се ориентират турските, гръцките и американските органи за вербовка на доброволци в С.В. с цел придобиване на съответна агентура с качества за извеждане и внедряване в тях.

Срок: постояненОтг. Велев, Ристик, Сърчев

2. Ще продължи установяването на всички българи-ИР и изселници от нашата страна, служещи в американските, турските и гръцките С.В. и бъдат уведомявани съответните органи за вземане профилактични мерки.

Срок: постояненОтг. Велев, Ристик, Сърчев

3. Ще бъдат мобилизирани наличните възможности на резидентурите ни в ГФР, Турция и Гърция и тези на отдел У-ти, Управление I-КДС (ако има такива) за изучаване дислокацията, плановете и намеренията, въоръжението, екипировката, подготовката, числения състав и пр. на гръцките, турските и американските С.В.

Срок: постояненОтг. Велев, Ристик, Сърчев

29 XII 1968 год.

С О Ф И Я

№ XII- 2/15169

ЦХ/2 екз.

ПРЕДЛАГА:

Н-К ОТДЕЛ XII, У-НИЕ I-КДС,

полковник: Робачев

СЪГЛАСЕН:

ЗАМ.Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС,

подполковник: ВелевВелев

Проект

Строго секретно

Екз. № 1

КРДОПБГДСРБНА³
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Ja
aw

ОСНОВНИ НАСОКИ

на ОПЕРАТИВНАТА ДЕЗИНФОРМАЦИЯ, която ще се стремим да проведем на турските КРО, като се използват условията създавани с частичното изселване на турско население от НРБ в ТУРЦИЯ.

Постигнатото споразумение за частично изселване на турско население от НРБ в Турция създава известна благоприятна обстановка за провеждане на активни мероприятия за дезинформиране на турските КРО.

Използвайки тая обстановка, отдела ще проведе самостоятелни и съвместно с други подразделения на КДС мероприятия, целящи:

✓ I. Дезинформиране турските КРО относно действителните разузнавателни задачи, методи, форми и средства на разузнавателната ни работа на турска територия.

II. Отвлечане вниманието на турските КРО от действителния ни агентурен апарат в Турция, чрез насочването им по лъжливи следи и сигнали, с което да облекчим работата на резидентурите в Турция.

✓ III. Компроментиране на отделни агент-предатели, подстави на турските КРО и отявлени антибългарски настроени националисти из средата на предишните и сегашни изселници.

За постигане на горните цели, ще се провеждат мероприятия в следните основни насоки:

I. ПО ДЕЗИНФОРМИРАНЕ НА ТУРСКИТЕ КРО

1. Ще се проведат мероприятия, за създаване убеждение в турските КРО:

а/ че не работим срещу Турция от трети страни и не разработваме техни граждани в нашата ~~и друга~~ страна;

27

Из архивите

*Гр. Соколов,
Мон. Заповедник се.
Иванов*
24.11.68

КДС
УПРАВЛЕНИЕ I-89
Вх. № 1376 от № 11 1968 г.

130
125

Строго секретно
Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДОПЪЛНИТЕЛНИ МЕРОПРИЯТИЯ

За подобряване на работата на Управление I-ДС произтичащи от съвещанието с ръководния състав, проведено на 24.XII.1968 г.

Въз основа на изводите и констатациите направени в доклада на началника на управление I-ДС пред съвещанието на ръководния състав, състояло се на 24.XII.1968 г., станалите разисквания и изказването на др. министър на вътрешните работи и ДС се налага да бъдат набелязани някои допълнителни мероприятия, които да доведат до подобряване работата на управлението и издигането ѝ на нивото на изискванията на ЦК на БКП и сложната международна обстановка.

А. ПО ОСНОВНИТЕ НАПРАВЛЕНИЯ НА РАБОТАТА НА УПРАВЛЕНИЕ I-ДС

1. ПРОВЕЖДАНЕ НА АКТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПОЛИТИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

1. В бъдеще една от главните задачи на всички отдели в управлението да бъде създаването на база и възможности, които да позволят в близките 4-5 години да се проведат крупни активни мероприятия за създаване на необходимия благоприятен климат на Балканите и Близкия изток, който да благоприятства за решаване на стратегическите задачи на нашия лагер.

Активните мероприятия да бъдат насочени главно към разобличаване политиката на САЩ, Англия и ГФР и оказване влияние върху определени слоеве на съответните страни - военните, младежта и студентите, творческата интелигенция, изселниците

240

турци, гръцката емиграция - за създаване на здрава база за нашата бъдеща работа.

○ Арабският отдел и резидентурите, които ръководи, да считат провеждането на активни мероприятия за политическо въздействие като главно направление в своята работа.

За целта:

а/ Да се определят от наличния сътруднически апарат на управлението, агентите и ДВ с възможности и годни за провеждане на активни мероприятия и се уточнят насоките за тяхното използване.

Отг. - началниците на отдели

б/ Отдел VIII и IX при управлението в срок от 3 месеца да разработят широк план за политическо въздействие в Сирия, ОАР и Алжир.

Отг. - началниците на VIII и IX отдели

+ 2. До 15.IV.1969 г. отдел VIII да разработи и предложи:

а/ Заповед от началника на управлението, която да урежда взаимоотношенията на отдела за активните мероприятия с останалите отдели в управление I-ДС.

б/ Заповед на др.министър на вътрешните работи и ДС, която да регламентира взаимоотношенията на управление I-ДС с останалите поделения на ДС по линия на активните мероприятия и дезинформацията.

Отг. - началник отдел VIII

178
127

3

+ 3. Отделите IV, VIII и IX при управлението до 1.VI.1969 г. да подготвят доклад за работата на българските специалисти в развиващите се страни и предложения за подобряване работата по използване на специалистите за провеждане на политическо влияние в интерес на НР България, които ръководството на Министерството на вътрешните работи и ДС да внесе в ЦК на БКП.

○ 4. С цел да се използват по-добре възможностите на института за външна политика към М-во на външните работи за провеждане на мероприятия за политическо въздействие, отдел VIII срочно да изучи въпроса и излезе с предложение пред ръководството на управлението за непосредственото участие в разработката на насоките за работа на института и неговата организация.

Отг. - началник отдел VIII

II. ПО СЪБИРАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКА, ВОЕННА, ИКОНОМИЧЕСКА И НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ

+ 1. С цел по-пълното информиране на правителството за военно-политическите замисли и военен потенциал на противника, I управление ДС и РУМНО до 30.V.1969 г. да уеднаквят и конкретизират задачите си по събиране на военно-политическа информация.

Отг. - началник управление I-ДС

+ 2. До 30.X.1969 г. отдел VI при управлението да излезе с предложение за организиране работата по използване на официалните източници на информация по номенклатурните въпроси.

Отг. - началник отдел VI

+ 3. За по-целенасочено и пълно използване възможностите на наличната агентура и ДВ за набиране на информация по номенклатурните въпроси линейните отдели с помощта на отдел Информация до 1 март т.г. да изготвят годишни пленове за информационните задачи, които ще реши всеки агент и ДВ през 1969 година.

Отг. - началници линейните отдели
и отдел VI.

176
128

4

+ 4. През 1969 година линейните отдели и ръководените от тях резидентури да работят изключително по заплануваните обекти за проникване и придобиване информация по номенклатурните въпроси, като придобият агентура и ДВ годни да решават задачите по основните направления на работа - Гърция, Турция, Арабските страни, НАТО и САЩ.

За целта до 1 март 1969 г. да се прегледат всички разработки и перспективните се вземат на личен контрол от н-ци на отделите и техните заместници.

Отг. - началниците и зам.-н-ците
на линейните отдели

+ 5. До 1 април т.г. да се проведе семинар с окръжните началници, ръководни работници от поделенията на ДС и всички о.р. на управление I-ДС в центъра и окръзите работещи по чужденците, на който да се обсъдят и възможностите за разузнавателна работа от територията на нашата страна и набележат конкретни мероприятия за нейното подобряване още през тази година.

отгов. М. Кръстев.

+ 6. За по-радикално решаване на въпроса за разузнавателната работа от територията на България, другарите Илия Кръстев, Райчо Асенов и Петко Ковачев да проучат въпроса, като влезат във връзка с другите поделения на ДС и на базата на досегашния опит и заповедите на ръководството на Министерството за работата с чужденците, до 30.X.1969 г. да разработят и предложат цялостна система за организацията на работата по тази линия.

отгов: Кръстев, Асенов, Ковачев.

○ 7. Зам.-началниците на управлението и началниците на отделите до края на 1969 г. да обезпечат провеждането на заплануваните мероприятия по проверка и надеждна връзка с агентурата залегнали в годишните планове на отделите.

Отг. - зам.-началниците у-ние и
началници отдели

177
129

5

+ 8. До 1 май 1969 г. да се направи анализ на извършената досега работа по изселването на турците и се внесе цялостно предложение в ръководството на Министерството за по-нататъшната работа на управлението по използване възможностите на предстоящото изселване и утвърждаване кандидатите, с които ще се работи по различните направления.

Отг. - началник отдел I

+ 9. Ръководството на управлението срочно да окомплектова и изгради отдела за икономическа и търговска информация. До 1 март 1969 г. да се внесе за разглеждане от ръководството на Министерство на вътр. работи и ДС и Министерството на външна търговия документ уреждащ мястото на отдела в управлението и взаимоотношенията му с М-во на външната търговия.

Отг. - н-к управление I-ДС

III. ПО КОНТРАРАЗУЗНАВАТЕЛНАТА РАБОТА ЗАД ГРАНИЦА

1. Да се съберат и анализират всички агентурни и други данни за дейността на разузнавателните и контраразузнавателни органи на Гърция, Турция, САЩ, ГФР, Франция и техните централи и пропагандни центрове през последните няколко години срещу нашата страна (разкрити агенти, опити за вербовка на наши граждани, идеологическа диверсия и др.) и на базата на тези данни се провеждат вербовачни мероприятия за вербовка на кадрови разузнавачи, проверковка на тяхна агентура и поставяне на наши агенти.

+ 2. Да се анализират случаите на бягства на български граждани през последните 3 години (социален произход, канали, устройване след бягствата им), с оглед намирането и използването на най-подходящите канали и легенди за извеждане и внедряване на наша агентура в интересоващите ни обекти за проникване.

178
130

6

За изпълнението на ^{тази задача} точка 1 и 2 да се потърси съдействието и помощта на II и VI управления, някои окръжни управления и Следствения отдел на ДС, като до 30.XI.1969 г. се излезе с конкретни предложения.

Отг. - началник отдел X^{IV}

+ 3. До 1 май 1969 г. началниците на отдели да прегледат всички дела на действащата агентура, разработки и перспективни връзки, както и свалените такива в архива на управлението и подходящите от тях за работа по линия на контрарезузнаването и проникването да се насочат в това направление.

Отг. - н-к отдел X^{IV} и началници на линейните отдели

○ 4. Съвместно с II управление ДС срочно да се изучи контингента български граждани в Чехословакия с оглед подборане вербовка, подготовка и извеждане на агентура на запад с цел внедряването ѝ в разузнавателните централи на противника, като се използва съществуващата благоприятна обстановка в тази страна.

Отг. - началник отдел X^{IV}

○ 5. Да се създаде и окомплектова технически отдел в управлението, който до края на 1969 г.:

а/ да извърши проверка за разкриване противникова подслушвателна техника в помещенията на посолствата в Атина, Париж, Рим, Франкфурт и Виена;

б/ да оборудва секретни помещения за оперативни разговори и съхраняване на материали в резидентурите в Рим и Франкфурт;

в/ да създаде през 1969 г. база за техническо наблюдение на интересувачи ни обекти в Анкара и Атина и се отпочне

179
131

7

подготовка за създаване след 1970 година на такива бази в Париж, Рим, Франкфурт и Виена;

Отг. - началник отдела

г/ да създаде организация и техническа база за извършване необходимата техническа подготовка на оперативни работници земинаващи зад граница в зависимост от обстановката в страната, задачите на резидентурата и конкретната работа на о.р.

Отг. - началник отдела

6. Да се окаже помощ на групата от лекари психолози към Министерство на вътр. работи и ДС при разработване задачите на сектора с оглед интересите на управление I-ДС (проверка честността на агентите, с които се работи за подставяне на чуждите разузнавания, подготовката на същите за устояване проверките, които ще им се правят от противника, задачи по линия Н и др.).

Отг. - н-к управление I

+ 7. До 15 март т.г. да се проведе съвещание с началниците на отдели за работата по проникването, с оглед пълното използване възможностите на цялото управление по тази линия.

Отг. - н-к управлението и

IV X отдел

Б. ПО ОРГАНИЗАЦИЯТА НА РАБОТАТА В УПРАВЛЕНИЕТО

1. Ръководството на управлението, началниците на отдели и целия оперативен състав така да организират своята работа, че усилията им и основната част от работното време да бъдат посветени за изпълнението на задачите по утвърдените планове.

0 За осигуряване на горното ежесечно при началниците на отделите и на всеки три месеца при съответните зам.-началници на управление да се отчита изпълнението на плана.

+ До 1 май т.г. отдел Анализ при управлението да проучи въпроса как оперативния състав в управлението планира своята работа, с какви задачи се занимава и как оползотворява работното време. На базата на констатациите и изводите от това проучване ръководството на управлението да вземе необходимите мерки за подобряване на работата.

Отг. - началник управление ^{то}

+ 2. Началниците на отдели до края на м.януари да запознаят оперативния състав с изводите от съвещанието и указанията на др.Министър през призмата на задачите на всеки отдел.

Да включат, въз основа мероприятията на управлението, конкретни задачи в плановете на отделите.

Отг. - началниците на отдели

+ 3. През първото тримесечие на 1969 година ръководството на управлението да запознае всички резиденти с изводите на съвещанието, указанията на др.Министър и задачите, които произтичат за резидентурите, чрез пасаж, извикване в Центъра или посещение на място.

До 1 февруари да се изготви съответен график.

Отг. - н-к управлението

4. За подобряване организацията на работата в отделите:

+ а/ До 30.IV.1969 г. началниците на отдели да направят предложения за назначаването в отделите на офицери, които да държат оперативното деловодство.

181
133

9

+ б/ До 30.III.1969 г. да се въведат перфокартите за сътрудническия апарат на отделите.

Отг. - н-к отделите

+ 5. С цел изпълнение заповедта на др. Министър по създаване информационна система за чужденците в определения срок, оперативните отдели до 9.IX.1969 г. да осигурят на "К. и А." необходимите данни за агентурата съгласно формулярите.

Отг. - началниците на отдели

+ 6. През 1969 година да се изгради резидентурата в Белгия и укрепят кадрово и организационно резидентурите във Франция, Англия и Австрия, за да могат да отговорят на изискванията и решават успешно стоящите пред тях задачи.

Отг. - началниците на отдели
I, II, III, IX и Кадри

+ 7. На базата на досегашната практика, проведеното съвещание в края на 1968 година и направеното на него изказване на др. министър А. Солаков, до 30.I.1969 г. ръководството на управлението да внесе в ръководството на Министерството предложение за частични структурни и организационни промени.

Отг. - началник управлението

+ 8. До 30.VI.1969 г. ръководството на управлението да разработи и внесе в ръководството на Министерството доклад-анализ за кадровото състояние на управлението и перспективен план за подбора, езиковата и оперативна подготовка и разстановка на кадрите в управлението.

Отг. - началник отдел Кадри

182
134

10

+ 9. До края на 1969 г. да се разработи перспективен план за начините и етапите за реорганизиране работата на управлението на основата на конспирацията и засекретяване на неговите о.р.

Отг. - н-к управлението

○ 10. Да се направи предложение пред ръководството на Министерството на вътр. работи и ДС съвместно с Министерствата на народната отбрана, на външните работи, на външната търговия и други заинтересовани институти в срок от 6 месеца да внесат в ЦК на БКП и Министерския съвет мотивирано предложение за създаване на интернат за децата на служителите им в задграничните представителства на НРБ в капиталистическите страни от 10 до 18 годишна възраст, с цел предпазването им от буржоазното влияние, за обезпечаване правилно патриотично възпитание и даване солидно наше образование.

Отг. - н-к управлението

[Signature] + 11. До 15 март 1969 г. управлението да внесе пред ръководството на Министерството предложение за уреждане на някои въпроси свързани с моралния и материалния стимул в разузнавателната работа.

Отг. - зам.-н-к управление Ив. Иванов

+ 12. В началото на м. октомври ръководството на управлението да доложи на ръководството на Министерството на вътр. работи и ДС изпълнението на мероприятията, произтичащи от съвещанието.

Отг. - н-к управлението

26.5 1969 г.

София

Отп. в 4 екз.

№ 1-
№ 2-
№ 3-
№ 4-
/НХНАЧАЛНИК I УПРАВЛЕНИЕ ДС:
Полковник *[Signature]*

ОТДЕЛ VIII

Строго секретно!

Екз. № 2

По пат - 24
Необходими стаи - 21

КРДОПБГДСРСБНА ³
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

3
12/1
KZ

О Б Я С Н И Т Е Л Н А Б Е Л Е Ж К А

/ към примерната схема /

- Стая № 1 и 2 - хранилище за всички секретни материали на отдела / 5 железни шкафа, 2 средни каси и 3 малки каси /
- Стая № 3 - склад за пишущи машини и друга множителна техника / рафтове за машините /
- Стая № 4 - Документация и анализ, за сега 1 ОР / ^{карто-} ~~текст~~ /
- Стая № 5 - Склад за канцеларски материали от чужд произход, различни документи, бланки образци от различни страни.
Стаята трябва да бъде затъмнена, с оглед предпазване на материалите от светлина.
Необходими са шкафове / дървени / за подредане и съхранение на документите.
- Стая № 6 - Стая за техническа подготовка на мероприятията, за обсъждане на различни въпроси между няколко ОР, клубче-библиотека на отдела.
- Стая № 7 - за машинописката
- Стая № 8 - 2 ОР водещи специални разработки.
- Стая № 9 - 2 ОР водещи специални разработки.
- Стая № 10 - Зам. началник на отдела
- Стая № 11 - Началник на отдела
- Стая № 12 - технически сътрудник-секретар на отдела.
- Стая № 13 - Зам. началник на отдела
- Стая № 14 - Ам-турско направление - 2 ОР
- Стая № 15 - Ам- гръцко направление - 2 ОР
- Стая № 16 - Ам -арабско направление - 2 ОР

012611 - 1969 г.

21

РАЗДЕЛ СПЕЦИАЛНИ МЕРОПРИЯТИЯ

Работата по направление СПЕЦИАЛНИ мероприятия през 1969 година протече под знака на реорганизирането в съответствие с указанията на началника на управлението от м.март и особено на тези от м.септември т.г. В резултат на последните указания бяха положени сериозни усилия да се преодолее разпиляването на силите по много задачи, като се въведе в работата такъв стил, методи и форми, които ще способствуват за по-скорошното ни приближаване към крайната цел на някои от разработките и други мероприятия.

Направлението има 8 щатни бройки, в т.ч. зам.-началник на отдел, военен специалист и една вакантна длъжност. Един от оперативните работници е назначен от м.септември. При това положение през годината в направлението са били активно заети четири оперативни работници, от които един с по-малко от едногодишен стаж.

Работата на направлението през годината е протекла в следните насоки:

I. Разработки на лица

През годината се работи по следните разработки на лица-ИР:

1. "МАВРОВ"
2. "ЛАКЕЙ"
3. "ДОНЧЕВ"
4. "ЛИБЕРТО"
5. "НИК"
6. "ВОД"
7. "ХАМЛЕТ" - пределена на друг отдел
8. "ПРЕДАТЕЛ" - открита на 27 октомври т.г.

По тези разработки беше извършено следното:

1. "МАВРОВ"- _____

Основна задача съгласно плана за 1969 г. беше издирването и установяването на обекта. Няколко пъти в подходящи моменти

18

беше експлоатирано М-15 в дома на родителите на обекта, следена и анализирана беше кореспонденцията на близките и роднините му. Вербовани бяха двама агенти, близки на обекта и семейството му, с възможности за изпълнение на задачи по разработката. С резидентурата в ЛОНДОН бяха обсъждани възможностите за издирване на обекта. В резултат на това бе открит адрес и телефон на обекта, посочен в телефонния указател на ЛОНДОН.

За издирване на обекта на място беше използвано служебно пътуване на агент "Александров" в ЛОНДОН, където по предварително разработен план бе потърсен обекта. Придобитите данни показваха, че "Мавров" не живее на посочения адрес от две години, но получавал кореспонденция на него, която живущите му връщали в пощенския клон "до поискване".

Други данни относно местопребиваването на "Мавров" не са придобити.

От предвидените в плена мероприятия не е изпълнено командироването на агентите "Симеонов" и "Соколов" в ЛОНДОН поради това че първият претърпя катастрофа, а вторият не успявме навреме да включим в екипаж на САМОЛЕТ, пътуващ до АНГЛИЯ.

Работата по издирване на обекта ще продължи и през следващата година. За активно провеждане на мероприятия по разработката, която се слече като една от най-важните за направлението от м. октомври т.г. за работа по нея са включени още двама оперативни работници. В момента се подготвят за вербовка двама кандидати, които през 1970 г. ще престоят в ЛОНДОН от 3 до 5 месеца.

По разработката е изготвен нов план, с основни мероприятия за придобиване на агентура и решаване главните задачи през 1970 г.

2. "ДАКЕЙ" - _____ -
бивш ОР, изменил на Родината заедно с брат си на 20.VII.1968 г.

Бяха проведени голям брой агентурно-оперативни и технически мероприятия, във съответствие с плена предвиждащ изясняване

обстоятелствата около измяната и установяване местонахождението на обекта. От началото на годината в дома на родителите на обекта беше организирано М-15. Привлечена е като ОВ _____ на обекта.

През второто тримесечие на годината съгласно заповедта на др. министър беше организирано следствие в I отдел по измяната на обекта, както и неговото съдени от военния съд. По време на следствието и във връзка с разпитите им. родителите на обекта и най-близката му връзка _____ бяха поставени под ВН, съчетано с м-15. Към разпити бяха привлечени и всички връзки на обекта и брат му. Разпитите бяха проведени по предварително подготвен план. През периода на тези мероприятия, в продължение около един месец беше зеегтежирен целия състав на неправлението.

Положени бяха усилия за издирване на обекта чрез Н.О.Р. _____ - на работа в представителството на "Белкан" в _____, като няколкократно му бяха разработвени задачи. Същият не прояви старение и не положи усилия за изпълнение на тези задачи, въпреки наличието на добри възможности.

Доста сили бяха хвърлени за издирване на подходяща агентура от I управление и други служби на ДС, както и за подбор и вербовка на агенти специално по разработката. На тези основе е създадена база за реализиране вербовки в първата половина на 1970 година.

Поискена беше помощ за издирването на обекта от братските органи на Полша и ГДР, но ни се отговори, че нямат възможности.

От проведените мероприятия бяха изяснени редице моменти по разработката, но основната задача на този етап - установяване точното местонахождение на обекта не беше решена. За нейното изпълнение през следващата година е изготвен нов план с главна насока - създаване на агентурна база по разработката.

52
20

Пореди това, че разработката се оценява като една от най-важните за изпълнението, от м.октомври т.г. към нея са прикрепени още двама оперативни работници, което ще активизира работата през новата година.

3. "КАРАКУШ" _____ - бивш агент, изведен в ТУРЦИЯ. Има сериозни данни, че е минел на предателство.

В началото на годината беше възприета линия за провеждане на мероприятия, които да заставят членовете на семейството на обекта да му въздействуват за да потърси контакт с нас. Провеждеше се редовно М-9, М-15 и неколкократно ВН. Беше организирано М-30.

В резултат на прекратената от наша страна издръжка на членовете на семейството на обекта и изгонването им от София в Габрово, очакваната реакция се получи: чрез писма, телефонен разговор и специален претеник те уведомиха обекта за тежките затруднения пред които са изправени вследствие на неговото поведение. Той обаче не потърси контакт с нас и съобщи на семейството си, че не може да се завърне в България, защото тук щял да бъде убит.

С цел да се освободим от провеждането на постоянни агентурно-оперативни и технически мероприятия по семейството и насочим вниманието си по разработката на обекта, съгласно утвърдено предложение от първия зам.-м-р на МВР др.ген.-полк.М.Спасов, семейството беше взето на разработка от окръжно управление МВР-Габрово. За съжаление другарите не се отнесоха достатъчно отговорно към задачите си. Установено бе, че семейството на обекта фактически живее в София.

По наша комбинация беше организирано извеждането на НОР от Михайловград _____ в ТУРЦИЯ заедно с негов баджанек _____ от София. Те трябваше да гостуват на третия си баджанек _____ в ИСТАМБУЛ.

831

25

който е в много близки отношения с обекта. За целта _____, който е в близки отношения със съпругата на обекта, установи контакт с нея с цел да получи пари от обекта в ИСТАМБУЛ, срещу предоставени български пари на съпругата му тук.

Турските власти обаче не дадоха виза на _____, поради което на 21 ноември т.г. замина за ИСТАМБУЛ само _____. Чрез НОР _____ той беше подготвен по наши указания за среща и разговор с обекта.

На 6 декември т.г. _____ се завърне в страната. От разговорите, които проведе с него по наши указания НОР _____ и от беседата, която водихме с него в Паспортния отдел на 9.XII.т.г. се оказва, че той действително се е срещал и говорил няколко пъти с обекта. От този разговор се установи следното относно положението и намеренията на "Каракуш".:

а/ Има пренебрежително отношение и се държи на семейството си. Счита, че настояванията на жена му и децата му да се завърне в страната са наши комбинации.

б/ Има вражеско отношение към нашата страна и строят, не желае да се завърне, защото се страхува, че ще бъде ликвидиран както навремето е бил ликвидиран от Народния съд брат му.

в/ Има добре платена работа и положение в ИСТАМБУЛ и няма намерение да се изделва в друга страна.

г/ Към някакъв лагер за изменници имал своя стая, но не спял там. Преди години бил увещаван от американски капитан работещ към лагера да работи за американското разузнаване и да бъде прехвърлен в друга страна, но той отказал.

Всичко това потвърждава още един път нашите съмнения за двойничество и нечестно отношение на обект "Каракуш" към органите, не неговото вражеско отношение и дейност срещу нашата страна и твърдото му решение да не се завръща в страната.

През следващата година ще се проведат мероприятия за детайлно изучаване обекта по местоработата и местоживеене и ще се пристъпи към подготовката на специално мероприятие.

4. "НИК" - _____ - ИР от 9.IX.1944 година, живущ в ГЕРАЗБУРГ - СРРАЦИЯ.

Положени бяха усилия да се активизире работата по разработката чрез единствено ползвания агент "ЧАВДАР".

В това отношение резидентурата в ПАРИЖ направи малко, мотивирайки се със затрудненията за поддържане на по-честа и регулярна връзка със сътрудника. По този начин дейността по обекта се ограничи около агентурното му наблюдение по местоживеене

По повод сигналите, че през м.август т.г. заедно със съпругите си са дошли в страната "ЧАВДАР" и ИР СИАТЕРОВ, бяха проведени съвместно с II главно управление ДС редица мероприятия за изясняване на случая. От анализе на получените данни от техническите мероприятия и ВН се установи, че съпругите на посочените интересувачи ни лица са пристигнали сами и по време на пребиваването си в страната не са установили съмнителни контакти.

Поради това, че "ЧАВДАР" е за сега единственият ни агент с възможности за работа по обекта, неохотимо ще бъде в близко бъдеще да се подготвят мероприятия за неговата проверка, а с оглед резултатите - по-активното му ангажиране. Необходимо ще бъде също така да се прецени целесъобразността да бъде на ръководство към резидентурата в Париж или да бъде предаден на резидентурата във Франкфурт/М - ГФР, тъй като към последната бихме могли да го използваме по-активно не само по разработката "НИК", но и по новооткритите важни разработки "ПРЕДАТЕЛ".

Въпреки усилията по тези разработки не беше изпълнена задачата за придобиване агентуре из средите на наши студенти и специалисти, намиращи се или заминаващи за града на пребиваването на обекта.

86
24

Бяха провеждани мероприятия за реализиране официалното ни искане до ЕТИОПСКИТЕ власти да ни предадат обекта като криминален престъпник.

Във връзка с това от страна на д-во "РЕБЕАКО" беше заведено дело за злоупотреба на обекта. По основните обвинения обаче обектът не е бил признат за виновен. По този начин беше отслабена каузата ни за обвинение в криминални престъпления - злоупотреби.

Понестоящем посредством резидентурата се следи за поведението и намеренията на обекта за напускане на ЕТИОПИЯ, с оглед на което ще бъдат предвидени нови мероприятия.

7. "ПРЕДАТЕЛ" - _____, бивш подполковник от БНА, н-к служба АВ към поделение 65180 гр. Айтос, изменил на Родината на 3. VI. т. г. за ТУРЦИЯ.

Разработката е заведена на 27 октомври т. г. Води се по план с III управление ДС, което изпълнява мероприятията вътре в страната съвместно с други поделения на МВР.

Досега по разработката е извършено следното:

1. Проведени са няколко мероприятия за компрометиране на обекта:

- а/ чрез агенти-двойници по линия на ЗКР;
- б/ чрез радиовръзки на МНО и теле-канали по граничната линия;
- в/ чрез разпространение на слухове в средите - близки на обекта;
- г/ чрез семейството и близките на обекта.

2. Семейството на обекта е взето на разработка от III управление ДС.

3. Посредством снимки беше извършено опознаване на лицето, явило се в представителството в Франкфурт/М. Установи

се, че това е обекта.

През следващата година ще се провеждат мероприятията по плана.

II. Разработки на обекти за провеждане на специални мероприятия

Съгласно указанията на началника на управлението от м.март т.г. беше изоставен широкия план за изучаване на възможности и обекти за провеждане остри мероприятия в ТУРЦИЯ и ГЪРЦИЯ и се премине към изучаване по няколко отделни по-важни обекта в тези страни. Преди това бяха изпратени искания до резидентурите за изучаване на небелязените в плана обекти, но това отпадна. Сега по двете страни са изготвени нови планове в съответствие с указанията. Небелязените обекти са изучавани досега посредством събиране материали от официални източници.

По линия на ТУРЦИЯ небелязените за изучаване обекти, чиято реализация би предизвикала изостряне на отношенията между ТУРЦИЯ и ГЪРЦИЯ и между ТУРЦИЯ и САЩ, както и отслабване позициите на НАТО в този район са:

ГРЪЦКА ПАТРИАРЦИЯ в ИСТАМБУЛ ;
ГР. АУХ. ГЕМИНАРИЯ на О-В ЕЙБЕЛИ ;
ГРЪЦКИ МАТАЗИЧ в ИСТАМБУЛ ;
Американския информационен център в АНКАРА ;
отряд № 6 от американската организация "Туслог" АНКАРА ;
Американския културен център в АНКАРА .

Подготвено е извещанието на един НОР в ТУРЦИЯ за кратък срок с цел изучаването на някои от небелязените за провеждане на остри мероприятия обекти.

В значителна степен беше извършена подготовката на две специални мероприятия в ГЪРЦИЯ срещу склади на американската организация ПЛЕКЕ и ГАРАНА на американското ПОСОЛСТВО В АТИНА . Поради някои непредви-

дени обстоятелства по-нататъшната работа по тези мероприятия беше спряна.

По линия на ГЪРЦИЯ са събрани материали за изучаване местонахождението и движението на КРАЛ КОНСТАНТИН, К. КАРАМАНИД, А. ПАТАНАРЕУ, някои видни представители на кипърските гърци и турци; изучават се ТУРСКИТЕ консулства в БОЛУН и Гимназията, американски склад за продоволствени стоки в АТИНА.

В степен на пълна подготовка с изключение на средството за ПРОПАГАНДА е обект "X" - МУЗЕИ НА АТАТЮРК в БОЛУН.

Трябва да се отбележи, че по това направление, пореди заангажиране със спешни мероприятия по някои разработки, бяха отделени малко сили. Освен това за една по-зедълбочена и целенасочена дейност липсва агентурна база. Непоследък усилията на работниците от направлението са насочени към подбор и изучаване кандидати за вербовка за разрешаване горните задачи.

Направление "специални войски на САЩ в ГФР и на Турция и Гърция"

През изтеклия период поради недостиг на сили първоначално работата по направлението беше разпределена между трима работници по страни. По-късно ре отата беше възложена на един от младите работници. Поради това особен напредък не е отбелязан. До резидентурите в ГФР, Гърция и Турция са съобщени с пасаж въпросите, които ни интересуват. Събрани са някои материали от наши и чужди официални източници.

Предстои през идущата година да се работи за създаване агентуре, която да решава задачи по това направление.

Специални средства

I. Взривци и ЗАПАЛИТЕЛНИ и др.
Постигнато е следното:

1. Изучени са техническите възможности на заводите за специално производство: Завод 10 - Кезенлък, Завод 11 - гр. Сопот.

2. Изучени са възможностите на секция "химическа" към "Военнонаучен институт" при МНО за изработване на ЗАПАЛИТЕЛНИ средства (смеси).

3. Установени са ВЗРИВНИТЕ средства и механизми за ВЗРИВЯВАНЕ използвани в МНО.

4. Установен е редът за възлагане задачи за изработване на ВРИВКИ и ЗАПАЛИТЕЛНИ средства.

5. Изучени са техническите възможности на ХТИ в Бургас и ДСП "ДУНАРИШ" - Русе.

През 1970 г. трябва да бъде създадена работна група от НОР, която да се занимава с експериментирането и произвеждането на ВРИВКИ, ЗАПАЛИТЕЛНИ и др. средства.

Ще бъде организирано също така и доставянето на необходимите материали от западен произход.

II. ОПОЙВАЩИ, ПРИСТИВЯТЕЛНИ, ОТРОВНИ и ПСИХОЗОМИМЕТИЧНИ средства.

Изучени са всички описани в българската литература ОПОЙВАЩИ, ПРИСТИВЯТЕЛНИ и ОТРОВНИ средства с цел тяхното приложение в оперативната практика.

Изучавана е най-новата чуждестранна медицинска литература, засягаща въпросите на приложението на психозомиметичните средства, както и въпроси засягащи телепатията, внушението и хипнозата. В процес на превеждане е книгата "Лекарства и фантазия" от английски автори, която третира приложението и ефекта при употреба на психозомиметични средства.

През изтеклия период е осъществен контакт с химическата лаборатория на Гл. управление на НМ, болницата на МВР, факултета

по фармация при ВМИ и ДСО "Фармехим". Запознахме се с възможностите на тези институти, както и евентуалното съдействие, което могат да ни окажат при необходимост.

Със средствата на болниците на МВР бяха приготвени за ползване при операция "Либерто" необходимите препарати.

Изучават се и подготвят за привличане към сътрудничество специалисти и научни работници - фармаколози, анестезиолози и химици, които през следващата година ще бъдат ползвани по набявянето и експериментирането на специалните средства.

12.12, 1969 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII:
Полковник _____

Отп. в 2 ека.
VIII-49-15167
HX/12.XII.69 г.

9 18

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно
Екз.единствен

БЕЛЕЖКИ ПО РАБОТАТА В АФРИКА

I. Основни задачи на активните мероприятия, провеждани в африканските страни:

1. Разобличаване неоколониалистическата същност на политиката на западните страни в Африка, стремящи се да насочат развитието на младите африкански държави по капиталистически път.

3 (1) 2. Компрометиране на отделни разузнавачи, дипломати, представители на ведомства и фирми, използвани от разузнаванията.

3. Разобличаване агентите на империалистическите страни из средата на реакционните африкански деятели с прозападни настресения.

4. Оказване помощ на национално-освободителните движения в Африка, особено в Ангола, Мозамбик, ЮАР и Южна Родезия.

5. Подкрепа на страните, които провеждат антиимпериалистическа политика (Алжир, Гана, Мали, Занзибар и Гвинея), укрепване на прогресивните сили в тези страни.

3 (1) 6. Оказване помощ и съдействие на социалистическите страни за успешно обществяване на тяхната политическа линия и отделни политически акции в Африка.

7. Разобличаване подривната дейност на китайските разколници в Африка.

II. Особености на обстановката в африканските страни

Работниците от специалните служби на социалистическите страни за пръв път посещават африканските страни и там се сблъскват с много своеобразни особености, които трябва да се имат предвид в работата, а именно:

- ръководните кадри на всички независими африкански страни обикновено получават своята подготовка в западните държави и затова имат смътна представа за научния социализъм;

- във всички млади африкански страни няма достатъчно местни специалисти нито в една област на държавния или стопански живот;

- предоставяйки формално независимост на колониите, империалистите фактически държат в свои ръце цялата икономика и имат възможност да оказват въздействие на тяхното развитие. Ето защо те са заинтересовани да се запази "стабилността" на африканските страни и им оказват "помощ";

- много африканци имат редица специфични лични особености: подозрителност към белите, болезнено самолюбие, слабост към ласкателствата и подаръците, излишна доверчивост към съплеменниците (сънародниците), свадливост с представителите на другите племена и т.н.

При организирането на работата е много важно в активния план още от самото начало да се предвиди внимателно и системно изучаване на страната и общоафриканските проблеми, да се събират конкретни факти, да се изучава опитът от работата на спецслужбите на империалистическите страни, да не се бърза защото неуспехите (провалите) при провеждането на

активни (остри) мероприятия могат да нанесат сериозни вреди.

Наред с изучаването на развитието на отделните страни и общоафрикански проблеми, а така също с натрупването на факти и материали, е нужно целеустремено да се създават възможности за провеждане на активни мероприятия; да се придобиват доверителни връзки, да се създават възможности за използване на печатните органи и издателствата, радиото, да се създават канали за придвижване на (дез) информация, да се придобиват документи и други необходими материали.

III. Важността (значението) на активните мероприятия в Африка

В младите независими африкански страни официалните представители на социалистическите страни се подлагат на концентрирани нападки от страна на опитните империалистически служби, за което все още благоприятно спомагат крайната изостаналост на африканската общественост и запазилата се все още атмосфера на антикомунизма. Разобличаването на политиката на империалистите по официален начин много често се затруднява или въобще в редица страни е невъзможно. С помощта на активните мероприятия по неофициални канали може да се постигнат положителни резултати, обаче при тяхното провеждане трябва много внимателно да се работи, за да се прикрие участието в тези мероприятия на страните от социалистическия лагер.

IV. Основни насоки на активните мероприятия

Целесъобразно е да не се разпиляват силите по всички африкански страни, където има официални представители, а работата да се концентрира в основните райони на Африка: Северна Африка (Алжир); Западна Африка (Гана, Мали, Гвинея);

Източна Африка (Кения), Централна Африка (Конго); Южна Африка (ЮАР).

В тези райони активните мероприятия се провеждат за осъществяването например на такива цели:

- подкрепа на лидерите, партиите, групите и организациите, които провеждат антиимпериалистическа политика като им се оказва въздействие по изгоден план; инспирация на подкрепата им от страна на други държави, партии, ръководители и т.н.;
- разобличаване политиката на империалистическите държави и компрометиране на техните представители и агентура;
- осъществяване на комплексни мероприятия (инспирация на въздействие, разобличителни акции и т.н.) във връзка с международните и общоафриканските конференции, важни събития от общоафриканско или световно значение.

V. Някои форми на активни мероприятия

а) Въздействие на ръководителите на държави, партии, организации чрез:

- довеждане до тяхното знание на специално разработена (дез) информация в устна, документална или друга форма;
- подтикване за вземане на изгодни за социалистическите страни решения, провеждане на мероприятия, публични изказвания, заявления и т.н.;

б) Въздействие в изгоден план на общественото мнение в страната, на членовете на организациите, на групи и отделни лица чрез придвижване на съответни материали в документална или устна форма или пък във формата на публикации.

17
13
5.-

в) Публикуване на изгодни материали в печата, изнасянето им по радиото и т.н. Издаване на книги, брошури и други материали с разобличителен характер от името на африканци или представители на капиталистически държави.

VI. Координиране на действията при осъществяването на активните мероприятия

Често пъти дадено активно мероприятие, което засяга отделна африканска страна, не може да бъде осъществено непосредствено в тази страна. Но това може да бъде осъществено в някоя друга - трета - например неафриканска страна. Обаче при това трябва да се подготвят много внимателно канали, по които провежданото мероприятие би оказало необходимото въздействие в съответната страна. Във връзка с това е много важно да се изучават връзките на африканските страни, на техните лидери и организации с трети страни, в това число и извън пределите на Африка.

Въз основа на събраните материали и изхождайки от възможностите да се разработват и провеждат съвместни активни мероприятия преди всичко в ОАР и Алжир (против США, ГФР, Англия и Франция, против вътрешната реакция).

144
1

Строго секретно
Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Д О К Л А Д

ОТНОСНО: Извършената работа, организационното състояние и задачите стоящи пред отдел VIII на ПГУ-ДС по линия на активните мероприятия.

Направлението активни и дезинформационни мероприятия в ПГУ-ДС бе създадено в края на 1962 година като служба в рамките на отдел Информация при управлението. През 1966 година на основа на тази служба бе създаден сегашният отдел VIII.

Понастоящем отдел VIII при ПГУ се състои от две главни направления:

а/ Направление за активни и дезинформационни мероприятия

и
б/ Направление остри мероприятия, представляващо бившия отдел VII, предаден към отдел VIII в началото на 1969 година.

*всичко на
разлика на
своя ред*

В настоящия доклад се разглежда дейността само на първото направление.

Към 30.VI.1970 г. направлението по щет се състои от 15 човека, включително началника и зам.-началника на отдела, отговарящ за същото.

Оперативните работници са разпределени по страни и направление, както следва:

- по Турция - 2
- по Гърция - 2
- по арабските страни - 2
- НАТО и центровете за идеологическа диверсия - 2
- икономическо направление - 1
- военна дезинформация - 2
- оперативна дезинформация - 1
- документация - 1

Поради някои размествания на ОР в управлението - заминаване на задгранична работа и на школа, в направлението понастоящем има 5 ваканции. От ръководството на управлението се вземат мерки попълнението на ваканциите да стане най-късно до края на настоящата година.

По указание на ръководството на Министерството и Управлението, съгласувано и със съветските другари, работата на отдела през последните години е била насочена преди всичко към провеждането на АМ по Гърция и Турция, в района на Средиземно море и по-специално арабските страни, по страните от южното крило на НАТО, с оглед неговото разстройване. В най-общи линии основните направления за работа на отдела могат да се формулират така:

- компрометиране политиката на САЩ по отношение на Турция, засилване антиамериканските настроения, разстройване турско-американските отношения, засилване неутралистичните тенденции и тези за излизане на страната от НАТО и СЕНТО, дискредитиране на десните проамерикански партии и техните лидери и на тази основа подпомагане прогресивните сили да укрепват своите позиции в политическия живот на страната;

- компрометиране гръцката военна хунта и сегашното правителство пред световната демократична общественост и пред гръцкия народ, засилване на противоречията между Гърция от

една страна и САЩ от друга, а така също между Гърция и Турция, недопускане постигането на компромис между хунтата и десните проамерикански настроени гръцки политически лидери, създаване условия за изграждането на единен антихунтовски фронт в страната под ръководството на ГКП.

Подпомагане усилията на Макариос за запазване независимостта на Кипърската държава и предотвратяване натовско решение на кипърския въпрос;

- укрепване на прогресивните режими в ОАР, Сирия, Алжир, Либия и Судан, засилване на тенденциите за тяхното ориентиране по некапиталистически път на развитие, разобличаване на американските подривни планове в този район на света, компрометиране на отделни американски представители и организации в тези държави, а така също реакционни арабски ръководители или организации, засилване влиянието на НРБ и социалистическите страни, на социалистическите идеи;

- задълбочаване на противоречията между западноевропейските страни - членки на НАТО и по-специално противоречията между Гърция, Турция, Италия и др. страни, разобличаване агресивната същност на НАТО и неговата възпираща национално-освободителните революции роля;

- разобличаване плановете и намеренията на разузнавателните служби и центрове на противника за провеждане на идеологическа диверсия срещу НРБ, засилване противоречията и разложителните тенденции сред вражеската българска емиграция;

- подобряване икономическото положение на страната и влошаване икономическото положение в Турция и Гърция;

- подобряване позициите на НРБ на Балканите посредством нормализиране отношенията ни с Албания, привличане същата отново в социалистическия лагер, внасяне на елементи в отношенията между Югославия, Албания и Гърция изгодни за политиката на НРБ и Социалистическия лагер;

— с провеждане на военна дезинформация да се въвеждат в заблуждение чуждите разузнавания относно действителните замисли, намерения, действия и възможности на въоръжените сили на НРБ, както и да се отвлича вниманието им от действителната дислокация, организация, боеспособност и боеготовност на БНА.

По време на своето кратко съществуване отделът проведе 10 операции, състоящи се от общо 28 по-малки мероприятия и 75 самостоятелни АМ. ✓

Издадени бяха 3 книги и извършени 57 публикации в чуждия печат.

Поради редица обстоятелства не е било възможно да се проследи ефекта на всички проведени акции. Това обаче не означава, че и онези, които не са намерили място по страниците на печата, или в изказванията на държавни и обществени функционери, на радиоговорители, не са предизвикали някакъв ефект или не са заангажирали сили и внимание на противника.

Трябва да се отбележи, че някои наши документални акции със своята ефективност и резултатност бяха от естество да предизвикат политически събития в съответните страни, правителства и партии, или да насочват вече съществуващи такива в желани от нас направления.

Някои операции и отделни активни мероприятия предизвикаха значителен и дълготраен политически ефект, оставиха трайни следи в обществения живот на страните, по отношение на които те бяха насочени.

Ще споменем само най-важните, които продължават да действуват и сега:

ТУРЦИЯ

"КОШМАР", "ЗЛОБА", "ТРАКИЯ"

Операциите имаха за цел да компрометират политиката на САЩ в Турция и службите, които я провеждат ("Кошмар"), да изострят

181/5

отношенията между Турция и Гърция ("Злоба"); да злепоставят политиката на ГФР в Турция ("Тракия").

И трите операции постигнаха добри резултати. Особено операция "Кошмар" оказва извънредно голямо влияние върху турската общественост и предизвика силна антиамериканска кампания в Турция. Документите протичащи по нея бяха публикувани в повече от 20 турски ежедневника и седмичника, като броя на публикациите надмина 500.

АМ от операцията "Кошмар" дадоха повод да се напишат и издадат в Турция книгите "Истинският лик на двустранните спогодби" от пожизнения сенатор Тунчканет и "Америка в Турция" от Невзат Юстюн. И в двете книги бяха поместени документите на нашите АМ. Някои материали по операцията бяха препечатани, както в арабския, така и в западния печат.

Г Ъ Р Ц И Я

По отношение на Гърция успешно действуваша и продължават да действуват операциите "ПРЕСПА", "СВОБОДА" и "ВАРДАР". Проведените АМ в рамките на тези операции постигнаха значителни резултати. Засилиха се антихунтовските настроения сред гръцката и световната общественост. Повлия се отрицателно върху вътрешното и външно-политическото стабилизиране на хунтата. Документът само на едно от АМ ("Преспа-1") бе отпечатан в 23 вестници и списания в повече от 10 страни.

В резултат на едно от АМ на операцията "Свобода" в хунтата бе създадено убеждението, че в страната съществува и действа нелегалната организация "Свободни гърци". Гръцките официални власти, чрез говорителя на правителството Зафиропулос, съобщиха, че са я "разкрили".

Като последица от "разкритието" на организацията през май 1969 г. в Гърция бяха арестувани 50 привърженика на краля, от които 14 генерала.

В продължение на една година арестуваните бяха под следствие. Неотдавна 10 души бяха освободени, а 40 възворени на островите Самотраки и Китара, без да бъдат съдени.

Едно от мероприятията на операция "ВАРДАР" (АМ "Вардар") допринесе да се сторнира договора за инвестиране на 830 мил. долара в Гърция от американската корпорация "Литън".

АРАБСКИ СТРАНИ

АМ в арабските страни бяха насочени главно към укрепване на прогресивните режими, към разобличаването на плановете и политиката на САЩ и на техните съюзници в НАТО, техните обвързаност с Израел. Мероприятия с подобна насоченост бяха: "Прилив", "Вихрушка", "Мародери", "Разочарование" и др.

АМ "Прилив", проведено в началото на юли 1969 г., имаше за своя основна задача изживяването и премахването на противоречията между президента Атеси и министъра на отбраната Асад. Както "Прилив", така и АМ "Разочарование" проведено в Алжир, имаше и за задача да засилят недоверието на правителствата на Сирия и Алжир към Турция и Гърция, недопускане разширяване на техните отношения. АМ "Вихрушка" в Тунис имаше за цел да нахърни отношенията между САЩ и туниското ръководство, да се засили недоверието на туниските власти към политиката на САЩ. АМ "Мародери" в Ливан, което се изрази в разпространяването на позив от името на "Студентски комитет-вън американците от Ливан", бе насочен пряко против американските позиции в тази страна, към компрометирането на някои американски дипломати.

Бяха проведени и ред други АМ по линия на икономическо направление, идеологическата диверсия и военната дезинформация. Една част от тях са намерили място в тук приложения албум на по-важните АМ.

Извършената досега работа от отдела за АМ при ПГУ позволява да се направят няколко основни извода и констатации:

183
7

6

1. Работата по линия на активните мероприятия и дезинформация, която в началото се е изразявала главно в организиране на публикации в чуждия печат и провеждане на дребни, незначителни и с краткотраен ефект мероприятия, достигна до едно по-високо равнище, когато отделът е в състояние да провежда сравнително по-сложни документални и други акции.

Особено ценна за отдела беше помощта, която му оказаха съветските другари, както в процеса на неговото създаване, така и в непосредствената негова дейност.

2. Проведените мероприятия през последните години в изпълнение указанията на ЦК на БКП и ръководството на Министерството, бяха насочени към активното подпомагане външната политика на НР България и на Социалистическия лагер в района на Балканите и Средиземноморието.

3. В по-голямата си част мероприятията постигнаха поставените цели. Твърде значителен е политическият и икономически ефект на операции като "Кошмар", "Свобода", "Преспя", "Вардар", "Тракия" и пр., постигнат при това с изразходване на минимални материални средства.

4. Резултатите от работата на отдела по това направление биха били още по-значителни, ако не бяха на лице някои фактори играещи в известен смисъл задържаща роля, ограничавщи възможностите за провеждане на по-настъпателни и всеобхватни действия.

По-важните от тях са следните:

а/ Поради липсата на необходимата материално-техническа и полиграфическа база, която да позволява провеждането на документални операции от по-сложен характер, АМ бяха подготвяни на сравнително ниско документационно равнище.

Сега, след прехвърлянето на отдел IV при IV управление към ПГУ, се създават предпоставки за окончателното решаване на въпроса.

1848

✓

б/ Както в отдела, така и в управлението няма високо квалифицирани преводачи по основните западни езици – английски, френски и немски. Това неминуемо се е отразявало отрицателно върху работата на отдела. От една страна то е забавяло провеждането на дадено АМ и са били пропускани изгодни ситуации, а от друга – възпрепятствувало ни е да подготвяме документи и други материали, изхождащи от тези страни, с което се е пречило и на разнообразието.

Тази липса е била компенсирана до известна степен от помощта на братските разведки, които са ни подготвяли някои документи по наше искане.

✓

5. Все още провеждането на АМ по Гърция, Турция, Арабските страни и др. има еднопосочен характер. Почти всички проведени досега мероприятия, а и тези които са в процес на подготовка, са по идеи и замисъл на Центъра. Наложително е да се предприемат стъпки с оглед обръщането с лице към АМ на ОР от резидентурите и линейните отдели, да се изработи у тях вкус към тази дейност на разузнаването, което ще им позволи да излизат с предложения и полезни инициативи.

✓

6. Недостатъчно се използват възможностите на другите подразделения на ДС и особено ВГУ, ІV и VI управления ДС и пр., които често разполагат с изключително ценен документален и информационен материал, явяващ се добра обосновка на възможни активни мероприятия, сега или в бъдеще.

✓

7. Отделът не разполага с агентура за влияние, което се отразява отрицателно върху работата му. Поради това и начините за провеждане на АМ се свеждат главно до анонимно изпращане, което не винаги е най-резултатно. Придобиването на повече агентура с възможности за работа по линия на АМ и вземането ѝ на връзка от отдела, би довело до по-голями практически резултати.

185
9

8

8. Независимо от посочените недостатъци и празноти от технически и оперативен характер отделът досега няма провал. Нито едно АМ проведено от нас не е посочвано, официално, за наше. Нещо повече, проведените АМ показаха по недвусмислен и категоричен начин, че ПГУ е в състояние да влияе, в желана от нас насока, върху някои страни от вътрешната и външната политика на Турция и Гърция.

Като изхождаме от изложеното по-горе ние смятаме, за съвсем реално, отделът да мобилизира усилията си през следващите 10 години за постигането на следните цели:

Турция

- да съдействуваме за изостряне на противоречията между Турция и САЩ, както и останалите главни страни от НАТО (ГФР, Англия и Франция) до степен на пълна военно-политическа изолация на Турция от тях. Да се създадат в страната силни неутралистични тенденции, включително до излизането на Турция от НАТО;

- да ускорим засилването на вътрешните противоречия в Турция по кюрдския въпрос и създадем условия и предпоставки за привличането на турския пазар към пазара на СИВ;

- в Турция да дойде на власт режим приятелски настроен към НРБ и социалистическия лагер;

- указване помощ и насочване дейността на младежките организации по правилен път.

Гърция

- компрометиране на хунтата по всички линии и създаване на обстановка за нейното подменяне с друг режим;

- да съдействуваме за създаването на буржоазен либерално-демократичен режим с една легализирана ГКП;

Тъй като в този режим ще участва една част от намиращата се на Запад гръцка буржоазна емиграция, да се включим

186
10

9

в нейното организиране, чрез придобиване на агентура от нейните среди и след свалянето на хунтата поставим тези хора на отговорни места в правителството в Атина;

- Гърция да излезе от НАТО.

Албания и Югославия

- да допринесем с наши АМ за връщането на Албания в социалистическия лагер;

- да представим пред югославското партийно и държавно ръководство опасността от разпадането на федерацията по инициатива на САЩ и НАТО толкова реална, че да го принудим да потърси помощ от нас и от социалистическия лагер, като по основните въпроси от международната политика и партийното и държавно строителство застане на наши позиции.

Б л и з к и я И з т о к

- да се окаже помощ на арабските страни и на първо място на ОАР да ликвидира политическите и военни последици от войната с Израел;

- чрез наши АМ да се компрометира САЩ и отделни нейни служби (ЦРУ) и лица в отделните арабски страни;

- да се въздействува върху правителствата на арабските страни за още по-голямо приближаване към социалистическия лагер.

(При провеждането на АМ в Близкия Изток постоянна ще бъде само насоката. В коя страна ще трябва да падне центъра на тежестта на нашата дейност ще се решава конкретно, като се изхожда от интересите на нашата страна и социалистическия лагер.)

Идеологическа диверсия и вражеска емиграция

- да изместим радио "Свободна Европа" от територията на ГФР;

- да разложим докрай БНК, БНФ, АБН и компрометираме техните лидери.

Оперативна дезинформация

Досега това направление е било практически винаги пренебрегвано в работата. На него се е гледало винаги едностранчиво и само от гледна точка на оперетивните игри.

Ние считаме, че оперативната дезинформация е изключително важна за работата на разузнаването и тъй като тя е средство за активно въздействие на противника, да бъде ползувана по често и резултатно. Тя трябва да може да изпълнява задачите:

- да създава благоприятна обстановка за работата на нашите резидентури в Турция и Гърция, като дезинформира противника по отношение на съставите на резидентурите и техните ръководители и ги насочва към лица извън истинските ни резидентури;

- да създадем например в Дания една "фиктивна" резидентура за работа срещу Турция и Гърция и насочим вниманието на техните КРО там, с цел те да хвърлят усилията си в тази страна срещу нас, а ние прикрием истинските си резидентури за работа от "трета" страна;

- да се създаде обстановка на недоверие и подозрителност между разузнавателните служби на Турция и Гърция.

Икономика

Досегашната практика при провеждането на АМ в тази насока следва да се измени. Трябва да бъдат административно разграничени задълженията по провеждането на АМ за предизвикване на дисхармония в икономиката на Гърция и Турция от тези за подобряване на външотърговския баланс на страната и увеличаване на валутните ѝ резерви. Първите ще минат към политическите направления Турция и Гърция, а вторите ще се провеждат във взаимодействие с икономическия отдел при ПГУ.

За тази цел ще се провеждат АМ за влошаване на отношенията между Турция и ЕИО, а също така и Гърция и ЕИО. Ще провеждаме АМ за изостряне на отношенията на двете страни и с

други капиталистически икономически организации и групировки (ОЕСД, ММФ, ЕФТА);

Чрез АМ да се внесят разногласия в отношенията на Турция и Гърция с по-значителните американски и западногермански финансови групировки, от които те получават кредити.

НАТО

Работата по тази линия ще се концентрира по направление на Турция и Гърция, тъй като те са членове на южното крило на НАТО.

- да се създават противоречия между Гърция и Турция като страни-членки на НАТО и централното ръководство на организацията, с крайна цел, да се помогне за излизането и на двете от нея.

Военна дезинформация

- да се дезинформира противника по отношение на въоръжението, стратегията, тактиката и дислокацията на БНА в страната;

- да се провеждат АМ за разлагане на личния състав на армиите на Турция и Гърция.

От задачите, които отдела респективно ПГУ си поставя, се вижда, че усилията ще се групират в три основни направления с три главни обекта - Гърция, Турция и Арабските страни и до известна степен и Югославия. Счита се, че ако се постигне необходимата концентрация на съществуващите в рамките на ПГУ, министерството и държавата възможности и се координира и планира добре тяхната дейност, поставените цели ще бъдат постигнати.

Осъществяването на необходимата концентрация и централизация на усилията за изпълнение на набелязаните цели изисква нова организационна структура на отдела. По наше мнение тя би трябвало да бъде изградена като се вземат предвид следните обстоятелства:

489
13

12

- да се създаде висококачествена документационно-техническа база съоръжена със съвременна литографска техника;
  - създаване на преводаческа група на турски, гръцки, френски, английски и немски езици;
  - да се организира от извънцатни специалисти група за научно-документална проверка на подготвяните АМ;
  - в състава на резидентурите в Гърция и Турция да има ОР и от отдел VIII за събиране на документация, подготовка и провеждане на АМ с по-далечна перспектива;
  - да се иска от резидентите при завръщането им да отчетат по-пълно извършената работа по линия на АМ, като се търси отговорност за непроявена инициатива и липса на предложения за конкретни акции;
  - по основните направления (Гърция, Турция, Близкия Изток) регулярно да се провеждат двустранни или многостранни срещи с другите братски разведки за координиране на действията. При нужда да има уговорка и за незабавно оперативна среща с някое от братските разузнавания. Такива срещи да бъдат делови, а не в рамките на общият обмен на опит, както се извършват сега;
  - отделът да не разработва планове за конкретни АМ по всичките направления, а да изготвя план за насоките в които ще работи, като конкретните АМ се определят в зависимост от наложилите се обстоятелства в момента;
  - отделът да се подготвя за преминаване в недалечно бъдеще към прогнозиране и математическо моделиране с помощта на електронно-изчислителни машини. Още отсега да се започне подготовката по създаване на прототипи на математически модели по основните направления в работата (Турция, Гърция, Близкия Изток).
- Във връзка с това да се предвиди привличането на инженер за математическо моделиране в отдела и се определи един ОР;

190
14

13

от състава му или този на ПГУ за обучение за систем-анализатор;

- към отдела да се създаде група за координация и планиране на операциите, ръководена от началника на отдела. Тази група ще взема решенията, въз основа на постъпилата информация в ПГУ, кога, къде и как да се проведе дадено АМ. Тя ще изработва моделите на отделните АМ и по този начин ще се увеличи оптималността на резултата поради съчетаване на воинското единоначалие със системното решаване на проблемите.

Кадровото състояние на направлението сега не позволява да бъде организирана работата на действително научна основа, да се планират мероприятията в перспектива и след съответен задълбочен анализ, да се въведе стройна отчетност на проведените операции, да се анализирват получените резултати, тяхното отражение в страните обект на въздействие и др.

Крайно слабо звено, което има изключително важна функция в цялата работа на отдела, това е "Документация и анализ", където за сега работи само един ОР, който се занимава с чисто техническата работа. Отделът няма свои квалифицирани преводачи и анализатори. Оперативните работници сега са принудени сами да анализирват и предлагат мероприятия, сами да извършват необходимите преводи, сами да подреждат и подшиват документалния и информационен материал. От друга страна, поради липса на квалифицирани преводачи, често се налага търсенето на помощта на служители извън отдела и управлението, с което се нарушава конспирацията и се създава опасност за неочаквани провали. Всяко разширяване на кръга от хора, които знаят характера на работата на отдела крие сериозни опасности.

Порасналият обем на работа, сложния процес, който изминава подготовката на всяко отделно мероприятие и документална операция, обезпечаване на необходимия информационен и документален материал, оформянето на идеята за мероприятие, уточняване на всички възможни варианти и подбирането на възможно най-надеждния, най-ефективния от тях, изготвяне на предложение и

191
15

14

текстове на документите, съгласуване на мероприятиято, извършване точен превод на съответния език, техническо изработване на самите документи – напечатване на пишуща машина с точно определен шрифт, поставяне на необходимите подписи, печати и др. с оглед придаването на документа максимално достоверен характер, намиране най-подходящия канал за реализиране на АМ, организиране наблюдаване на предизвикания от него ефект, провеждане на други АМ подкрепящи предходното и пр., налага внасянето на някои съществени подобрения в организацията на направлението, увеличаване на броя на ОР занимаващи се пряко с подготовката на АМ, попълването на отдела с подготвени и високо квалифицирани кадри. Кадри в отдела за влияние следва да бъдат подбирани между най-добрите и задължително да отговарят на следните няколко изисквания: да имат оперативен опит не по-малко от 5 години, да владеят 1-2 чужди езика, да имат висше образование (юристи, философи, историци), да обладават някои допълнителни специфични качества, като въображение, склонност към творчество, самоинициативност, комбинативност, предвидливост и аналитичност.

Ако се вземат под внимание изложените по-горе съображения, би следвало структурно и числено по линия на АМ отделът да придобие следния вид:

- началник отдел	-	1
- група за координация и планиране и анализ	-	3
- секретар и машинописец	-	2
- зам.-началници отдел	-	2
<u>Политическо направление</u>		
- Турция	-	2
- Гърция и Кипър	-	2
- Арабски страни	-	2
- Идеологическа диверсия и Б-2	-	2
- НАТО	-	1
		<hr/>
		9

15

10/16

Дезинформационно направление:

- Оперативна дезинформация	- 2
- Икономическа дезинформация	- 2
- Военна дезинформация	- 2
	<u>6</u>

Направление "Документация и техн. обработка на АМ:

- Отговарящ за направлението	- 1
- Материално техн.базе и картотека-	1
- Техн.обработка на АМ (преводи, изготвяне на документи, написване на чужди езици)	- 4
	<u>6</u>

Общо: - 29 човека

Това искане не трябва да се счита само като опит за екстензивно увеличаване на продуктивността на отдела. То е необходимо за повишаване качеството на активните мероприятия, на тяхната ефективност, като същевременно максимално се увеличи и процента на запазване от провал, цената на който би могла трудно да се определи.

При едно такова структурно преобразуване на отдела, неизбежно ще се измени и процеса на подготовката и изпълнението, както и ефекта от активните мероприятия.

27.6. 1970 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII ПГУ-ДС
полковник [Signature]

Отп. в 1 екз.
Изпълнител:
VIII-10-15167
НХ/26.VI.1970 г.

[Signature]

32

*Д-р М. Иванов
параметри като и
защото не е
визуален*

27. 7. 70

Строго секретно

Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА ³

ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Д О К Л А Д

за състоянието и перспективите на работата
на направление специални и остри мероприятия
към отдел VIII - ПГУ

Направлението е създадено през 1963 г. като самостоятелна "Служба 7" към управлението с щат 4 ОР, от 1966 г. - 7 ОР. През 1968 г. службата се обособява в отдел XII, който в началото на 1969 г. се слива с отдел VIII и продължава да съществува като направление за подготовка и провеждане на специални и остри мероприятия в рамките на този отдел. Организационно направлението е обособено като отделение към отдел VIII, с щат 7 ОР.

Съгласно § 7 от "Положението за работа на управление I-КДС" направлението има задача да "подготвя в капиталистическите страни, главно в Турция и Гърция, благоприятни условия за успешни действия на разузнавателно-диверсионни групи в тила на противника в особен период, а също така подготвя и провежда специални мероприятия в мирно време". В "Положението за работа на "Служба 7" от м.март 1964 г., утвърдено от тогавашното ръководство на МВР, са разработени подробно всички възможни военновременни и мирновременни задачи, които направлението следва да решава.

Поради малкия състав на "Служба 7" (4 ОР включително и н-к), при създаването ѝ, задачите се ограничавеха главно по военновременното направление и разработката на специалните диверсионно-разузнавателни войски на САЩ, Турция и Гърция. Освен това бяха зеведени и се извършваше работа по три мирновременни разработки ("Мавров", "Ник" и "Хамлет").

През 1965 година, по наше искане ни беше оказана помощ от специалист на съответното поделение от КГБ. Поради краткия период от съществуването на "Служба 7", помощта се изрази по организационните въпроси. Въпреки това тази помощ беше много навременна и полезна. В работата се почувствува по-голяма яснота и целенасоченост. Бяха решени редица въпроси от вътрешно-организационен характер, което допринесе за успешното изпълнение на много от задачите на службата.

Докрая на 1967 година "Служба 7" работи главно по линия на военновременните задачи - специални диверсионно-разузнавателни групи (СДРГ).

От вербованата и придобитата от другите поделения на министерството агентура бяха сформирани на наше територия три такива СДРГ - "Дунав", "Камчия", "Арда". На агентите, включени в СДРГ, се извършваше цялостна политическа, оперативна и специална подготовка, включително парашутизъм, минно дело, военна топография и стрелково дело, необходими за тяхната дейност при прехвърляне на противникове територия (Турция и Гърция) във време на усложнена или военновременна обстановка.

Дейността на това направление, която беше определена като главна задача на службата, поглъщаше времето и силите на целия оперативен състав, поради което по трите мирновременни разработки ("Ник", "Мавров" и "Хамлет") бяха проведени по-ограничен брой мероприятия. По линия на специалните диверсионно-разузнавателни войски на противника работата беше сведена до събиране и обобщаване на секретни и явни материали и до набавяне на отделни информации от резидентурите за тях.

По нареждане на ръководството на управлението в края на 1967 г. работата по военновременното направление беше спряна изцяло. Усилията на службата бяха насочени към мирновременните задачи: разработка на някои ИР, с цел провеждане на специални мероприятия за парирание на тяхната вражеска дейност; подготовка

за провеждане при подходяща политическа обстановка на мероприятия по обекти намиращи се на територията на Турция и Гърция с цел усиляване на вътрешните противоречия, създаване на антиамерикански настроения и изостряне на отношенията между тези страни.

От началото на 1968 година, в изпълнение на дадената линия, отдел XII и сегашното направление за провеждане на специални и остри мероприятия към отдел VIII работи главно по мирновременни разработки в три главни насоки:

а/ Подготовка на остри мероприятия по обекти на разработка на противникова територия - 4 такива разработки в Турция и 3 в Гърция;

б/ Разработка на лица зад граница, развиващи вражеска дейност срещу нашата страна, с цел парирание тяхната дейност. Засега направлението работи по 9 такива разработки;

в/ Разработката на специалните войски на Турция, Гърция и тези на САЩ в ГФР.

През м.март 1969 г. и м.януари т.г. бяха дадени указания да не се изоставя и военновременното направление за работа, като се има предвид подготовката на специални мероприятия по обекти, чието реализиране по време на война ще има важно политическо и военно значение за нас. Не е отменена обаче и работата по подготовката на СДРГ.

Особеният характер, разнообразието на задачите, както и нарастналият обем на работата предявяват високи изисквания към подготовката и качествата на оперативните работници, налегат известно профилиране на работата. От 1967 година направлението работи с един щетен състав - 8 оперативни работници, включая началника и един военен специалист, от които с изключение на н-ка на отдела никой не е бил на задгранична работа. При това само половината са завършили разузнавателна школа и са работили по-продължително време в отдела и органите. Останалите о.р. са

25
15

4

млади и са взети на оперативна работа от 1-2 години. Последните 3 години направени работи без попълване на една вакантна длъжност, докато през същия период само разработките на лица зад граница се увеличиха от 3 на 9, т.е. 3 пъти.

Липсата на опит и традиции в работата на направлението, промените в насоките и нарасналия обем на задачите предизвикваха периоди на лутания, реорганизация и преориентиране в работата на оперативния състав, периоди на изучаване и навлизане в новите задачи, което създаваше трудности и намаляваше резултатността.

Така например близо две години хвърлихме почти всичките си сили за провеждане различни оперативно-технически мероприятия по близките и връзките на обектите на разработка на наша територия, за разрешаване второстепенни задачи. Това пречеше и ние все не можехме да изнесем работата си зад граница, там където в същност трябва най-много да работим. Понякога не се реагираше навреме и задълбочено на интересни сигнали. Не се подхождаше достатъчно аналитично и последователно при решаването на някои задачи. Не бяхме достатъчно настойчиви, имаше стихийност, силите не се разпределяха правилно. Липсваше целенасоченост в близките и далечни перспективи за работа по разработките. Ръководството не беше достатъчно вискателно и непримиримо с недостатъците и грешките. Липсваше и строга плановост и контрол по изпълнението на задачите от отделните работници.

През последните 2 години ръководството на отдела и партийното бюро многократно се занимаваха с въпросите на организационната структура на направлението, с търсене на най-правилното насочване, мобилизиране на силите и разпределение на задачите, с цел да се създадат благоприятни условия за по-голяма ефективност в работата. Възприетото и утвърдено със заповед профилиране на направленията на работа, оформени организационно в отделения към отдела, осигуряват по-добри възможности за творческа и целенасочена работа на оперативния състав по задачите.

Ръководството на отдела, с помощта на партийното бюро и целия колектив преодолява тези слабости и затруднения. С всеки изминат ден направлението стъпва по-здраво на краката си. Агентурно-оперативните мероприятия все повече се изнесят зад граница - там където са обектите.

В това отношение ни се оказва навременна и ценна помощ от Ръководството на управлението в лицето на др.Кюсев. По неговите указания от 1969 година бяха степенувани по важност задачите и разработките и се прилага методът на групиране силите на оперативния състав по отделни разработки, при създадени ситуации за провеждане на определени мероприятия. За обсъждане, набелязване и провеждане на мероприятия по най-важните разработки са определени от ръководството на отдела по няколко оперативни работници.

Считаме, че сега по-рационално са насочени усилията на оперативните работници. Задачите са ясни, има по-голяма целенасоченост и по-голяма гъвкавост при използване на наличните сили и възможности. В своята практическа дейност оперативните работници виждат насоката и перспективите на по-нататъшната си работа. Това повиши тяхното самочувствие като разузнавачи и увереност в силите. Виждат се вече реални възможности за реализиране на някои от разработките.

Ръководството на отдела, в духа на дъдените от др.Кюсев указания, насочва всичките усилия на оперативния състав към изграждане на агентурен апарат, способен да реши нашите задачи по разработките зад граница. В това отношение са постигнати резултати. Докато през цялата 1968 година имяхме 3 агенти по разработките, през 1969 година те се увеличиха на 9, като сега само през изтеклите месеци от настоящата година агентурния апарат се увеличи с нови 19 агенти, които имат възможности за работа по нашите обекти зад граница. От тях 7 ползваме от други подразделения.

Може да се каже, че вече е създадена сравнително достатъчна и надеждна агентурна база по разработке "Лекей". В скоро време

ще бъде създадена такава и по р/ка "Либерто" и "Предател". Добри перспективи в това отношение има и по разработките "Ник", "Каракуш" и "Мавров". За решаване задачите по тези разработки са в процес на усиленa подготовка и в близките 2-3 месеца ще бъдат вербовани нови 7 агенти. Но ние не си правим илюзии, че с това ще решим въпроса за необходимия ни агентурен апарат. Наличната агентура, с която ще разполагаме по разработките, не е достатъчна и което е още по-важно, не е в състояние да участвува във всички мероприятия и ни доведе до крайната цел на разработките - до тяхната реализация. По-голямата част от нашите сегашни агенти са в състояние да решават задачи по издирването, установяването и изучаването на обстановката около обектите, но не и да бъдат изпълнители в конкретни операции. В това отношение ни предстои сериозна работа и тук ще насочим нашите усилия. Без изпълнението на тази задача не можем да разчитаме на успех.

Наред с разгръщането на работата за придобиване на агентура бяха положени сериозни усилия за провеждане агентурно оперативни мероприятия зад граница, за издирване на обекти на разработка, за създаване контакти на наше агентура с тях и изучаване обстановката около тях. Бяха командировани наши агенти в Истанбул по обект "Каракуш", в Лондон по "Мавров". По разработка "Либерто" бяха командировани трима агенти и двама оперативни работници. По същата разработка през 1969 година беше подготвена операция за реализиране на обекта с кораб, която въпреки неуспехът ѝ беше полезна като първи наш опит. Проведена беше една комбинация за компрометиране обект "Лакей". За изучаване обект "X" бяха командировани под чужд флаг в Гърция двама опер. работници. Като турист по същата задача скоро беше изпратен и друг оперативен работник.

Макар и в недостатъчно широк мащаб, в началото плахо и с известни недостатъци, горните мероприятия помагат за натрупване опит в направлението. По този начин бяха изпълнени редица задачи по изучаването и откриването на някои от нашите обекти. Много

моменти от дейността и обстановката около обект "Либерто" бяха изяснени и проверени. Укрепва се доверието на наш агент пред обекта, с готовност да се срещнат във Виена. Открит е адреса на обект "Мавров" и е започнато изучаването му. Изяснени са намеренията на "Каракуш". Доказано е пребиваването на обект "Лакей" в Копенхаген. Наблюдавана беше реакцията и действията на американското разузнаване в ГФР, което влезе в контакт с изпратен от нас агент, но не допуснаха среща на обект "Предател" с него.

В съответствие с указанията се изучава и наблюдава обстановката около обект "X", по който с изключение на средството може да се каже, че сме готови за провеждане на мероприятия.

Провеждането на горните мероприятия и постигането макар и на малки, начални резултати, породило известен ентузиазъм и страст в работата на оперативните работници. Сега има най-разнообразни идеи за комбинации с агентура за откриване и изучаване на обектите, за провеждане на мероприятия, основаващи се на макар и малките ни агентурни възможности.

В процес на активна подготовка и скорошно изпълнение са мероприятията за командироване наши сътрудници по разработките "Лакей", "Мавров", "Каракуш", "Предател", "Вдовец". В подготовка са комбинацията за реализиране на обект "Либерто" и установяване връзка на наш сътрудник с обект "Ник". Ще бъдат прехвърлени наши агенти в Гърция за изучаване определени обекти за подготовка на остри мероприятия.

Би могло да се каже, че главните усилия на направлението, основните агентурно-оперативни мероприятия са насочени зад граница, непосредствено срещу нашите обекти. Заедно с това както изтъкнахме ще мобилизираме всичките сили на направлението за придобиване на агентура способна да участва и реши задачите по реализацията на разработките.

Ръководството на отдела с помощта на партийното бюро и организацията взима всички мерки за мобилизиране на състава за изпълнение на тази задача.

79
19

8

В работата е въведена строга седмична и ежедневна плано-
вост, която се контролира за разлика от преди системно и с
взискателност. За неизпълнение на задачи се изисква лична
отговорност. Повишена е дисциплината и продуктивността в рабо-
тата. През настоящата година няма оперативен работник без вербов-
ка. Чувствува се наличието на амбиции за резултатно изпълнение
на задачите.

Положителен момент в стила и метода на работа на направ-
лението е разгърнатата дейност по издирване и използване въз-
можностите на другите отдели от управлението и другите поделения
на ДС, особено Второ главно и VI управление и някои окръжни
управления на МВР. Нашата работа в това отношение се разшири
особено след националното съвещание на ръководния състав от МВР
от 9 януари т.г. Проведените след това съвещания в другите поде-
ления в Центъра и окръзите спомогнаха за изясняване техните
възможности, които в някои отношения вече ползваме. Тук ние
виждаме голям резерв и реална перспектива за достигане по-добри
успехи и в нашата работа.

Както беше изтъкнато при сегашния щет и квалификация
на оперативния състав не е възможно да се работи еднакво активно
по всички задачи, поставени пред направлението. Основните сили
на работниците са заети по най-важните и перспективни
лични разработки и за подготовка на специални мероприятия на
противникова територия. Поради това малко е направено и се прави
по разработката на "специалните войски", а за работа по военно-
временните обекти не достигат сили.

Макар че снемем в архив или предадохме на окръжните
управления по-голямата част от агентурата, която беше вербована
преди няколко години за спецгрупите, то като имаме предвид, че
работата ни по това направление не е отменена, все още държим
на връзка 17 агенти. Работата по ръководството и възпитанието
на тази агентура и книжнината свързана с това ни отнема също
доста сили и време. При това агентите остаряват и станаха

82
20

9

неподходящи за задачите, за които са вербовани, а почти няма възможност да ги използваме по други наши задачи и обекти зад граница. Затова някои от тези агенти, с наше знание и съгласие се ползват и от окръжните управления, като се намират на ръководство към работниците изпълняващи задачи по линия на Първо главно управление.

През последните две години бяха положени големи усилия за изучаване и придобиване на специални минно-взривни, запалителни и фармакологически средства, необходими за оперативно ползване. Изучаването на тези въпроси показва, че съществуват възможности за доставяне на някои фармакологически средства от нашата страна и от чужбина. Произвеждането на минно-взривни и запалителни средства се оказва труден за разрешаване проблем, поради това, че тези средства не могат да бъдат поръчани у нас или внесени от чужбина в такъв вид, какъвто ни е необходим. Създаването на наша специална база със съответен щат, полигон и помещения ще струва много скъпо. Поради това считаме за целесъобразно в това отношение да се потърси помощта на братските разведки и особено на КГБ.

През следващата година може да се създадат благоприятни условия за произвеждане на някои взривни и запалителни средства у нас, тъй като чрез наша връзка в плана за 1971-1975 г. на Комитета за наука и технически прогрес е предвидено разработването и произвеждането на диверсионни средства.

Сегашния щат на направлението - 8 оперативни работници, както показва практиката може да обхване личните разработки и до известна степен мирновременните обекти в Турция и Гърция. Разбира се, за да може това да стане успешно, ще бъде необходимо ръководството на ПГУ да окаже помощ да се попълни щата, да се подсили със завършили разузнавателна школа оперативни работници, както и някои с задграничен опит.

За да може направлението да обхване и изпълнява задачите по разработването на специалните войски, военновременните обекти

и по-нашироко мирновременните такива, ще бъде необходимо изграждането на едно ново отделение.

В това отделение 2 о.р. ще работят по обектите на разработка (мирновременни и военновременни) в Турция и Гърция; 1 о.р. - специалните войски и 1 старшина - зав.склад.

Съставът на отделението заедно с началник ще бъде 5 души.

Съществена помощ в нашата бъдеща работа може да ни окаже пълното използване на възможностите на ПГУ - подходяща за нас действаща агентура, която поради малките си или изгубени възможности не се използва активно по други направления, за-консервирана от други отдели, но с възможности за работа по наша линия агентура, подходящи за нас кандидати за вербовка, по които са работили други отдели, но са ги изоставили поради някое качество, факт или причина, които нямат за нас съществено значение. В това отношение ръководството на управлението може да ни оказва конкретна и по-близка помощ.

На сегашния етап на нашата работа, когато по някои от разработките ни са изяснени известни неща, с помощта на ръководството на ПГУ може да се насочва и командирова агентура на други отдели за уточняване, доизучаване, наблюдение и пр. на обектите.

Трудности в разработката на нашите обекти зад граница ни създава обстоятелството, че в резидентурите няма ОР по линия на направлението или отдела. Нашите задачи най-често се оставят на последно място или въобще не се изпълняват. Разбираме, че по някои задачи резидентурите не могат и не бива да се ангажирват, но по редица въпроси те биха могли да ни помагат без да ангажирват много време и без опасност от провал.

От друга страна характера на нашата работа налага по-често да маршрутираме и извеждаме агентура за решаване на определени задачи по обектите на разработка. В тази връзка, както поради увеличаването напоследък на нашите мероприятия зад граница, ще бъде необходимо в страните, където имаме обекти на разработка

периодически да се комендирват ОР за запознаване на място с обстановката около обектите, уточняване задачите на резидентурите и пр. Това ще помогне на тези ОР по-целенасочено да работят по обектите, да излизат с конкретни предложения по разработките или по начина за провеждане на специалните мероприятия, за правилно и пълно инструктиране на извежданата агентура и пр.

Като се има предвид недостатъчният опит на нашето направление, особено необходимо и изключително полезно ще бъде организирането на обмен на опит със съветските другари.

За да се създадат условия за по-ускорено решаване задачите, ръководството на отдела счита, че ще бъде целесъобразно и за в бъдеще още по-определено да съсредоточи усилията на целия оперативен състав по онези разработки, по които са се очертали перспективи за създаване условия за реализация.

Ще се работи с групиране на силите по следните разработки:

1. "ЛАКЕЙ" - създадена е през годината група от 5 агенти, с основна задача в момента - издирване, установяване адреса и местоработата и изучаване обстановката около обекта. С оглед правилното и резултатно ръководство на тази агентура е необходимо тя да бъде оформена в резидентурна група, за което ще бъде внесено предложение.

Ще бъде изпратен в Копенхаген наш агент, който да влезе в контакт с обекта и да се опита да установи колета и някои моменти около местонахождението на обекта. Същото мероприятие ще бъде използвано и за да създадем възможност някои от агентите които работят в гредя да видят обекта, което ще ни улесни за в бъдеще, както и чрез тях да установим колета и номера.

По разработката ще бъде зает агент "Попов" (ВГУ) от гръцки произход, чрез когото ще бъде организирана операцията за реализиране на обекта.

2. Разработка "ЛИБЕРТО" - ще продължи изпълнението на мероприятията по плана с цел създаване условия за реализация в недалечно бъдеще. Ще бъде включен нов агент, връзка на обекта.

3. Разработка "МАВРОВ" - на първо време ще бъдат проведени мероприятия за изучаване квартирата на обекта и установяване действително ли живее на същия адрес, колата му и номера, маршрута му при излизане и прибиране в квартирата, местороботата му.

По останалите пет разработки ще бъдат провеждани мероприятия за установяване местонахождение, адреси, за разлегане и пр.

Паралелно с горните мероприятия ще можем да изучим няколко обекта на гръцка територия за подготовка на остри мероприятия, тъй като за тази страна имаме по-добри възможности.

Ще бъдат положени максимални усилия от целия колектив за създаване агентурна група-изпълнители, което за сега е една от най-главните ни задачи.

Като се има предвид взетия правилен курс за създаване на надеждна агентурна база зад граница, мероприятията за маршрутиране агентура, придобитият опит от мероприятията през последните две години, увереността в силите и амбициите на оперативния състав, считаме, че в близко време ще можем да създадем необходимите условия за успешно реализиране на някои от разработките и специални мероприятия на противникове територия.

24.7 1970 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII-ПУ
полковник Р. Манев

Отп. в 3 екз.
Изпълнител:
VIII-13-16337
HX/24.VII.1970 г.

Вод. Материалът се подготви
за адм. доклад на В-ка на
ПГУ за състоянието на
функционирането, предлагането
за В-ка на МВР -

Строго секретно 33

Екз. № 1
КРДОПБГДСРБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

VIII ОТДЕЛ

21.7.1970г.

Направлението "Активни и дезинформационни мероприятия" при ПГУ-ДС е създадено в началото на 1963 година като служба в рамките на отдел "Информация". През 1966 година на основата на тази служба бе създаден сегашният отдел VIII.

В началото на 1969 година към отдел VIII беше предаден бившият отдел XII - Остри мероприятия. По този начин в отдела бяха формирани две основни направления на работа - активни мероприятия и дезинформация, и остри мероприятия.

I. НАПРАВЛЕНИЕ АМ И ДЕЗИНФОРМАЦИЯ (ПОЛИТИЧЕСКО НАПРАВЛЕНИЕ)

Към 30.VI.1970 г. направлението по щет се състои от 15 човека включително началника и зам.-началника на отдела отговарящ за същото. По указания на ръководството на министерството и управлението, съгласувано със съветските другари, работата на направлението през последните години е била насочена преди всичко към провеждане на АМ по Гърция и Турция, в района на Средиземно море и по специално арабските страни, по страните от южното крило на НАТО с оглед неговото разстройване. В най-общи линии основните направления за работа на отдела могат да формулират така:

- компрометиране политиката на САЩ по отношение на Турция, засилване антиамериканските настроения и разстройване турско-американските отношения, засилване тенденциите за излизане на страната от НАТО и СЕНТО, дискредитиране на десните проамерикански партии и лидери, подпомагане прогресивните сили;

- компрометиране гръцката военна хунта и сегашното правителство пред световната общественост и пред гръцкия народ, засилване противоречията между Гърция и САЩ, между Гърция и

240
34

2

Турция, недопускане постигане на компромис между хунтата и десните проамерикански кръгове, създаване на условия за създаване на единен антихунтовски фронт в Гърция.

Подпомагане усилията на Макернос за запазване независимостта на кипърската държава;

- укрепване на прогресивните режими в ОАР, Сирия, Алжир, Либия и Судан, разобличаване на американските подривни планове в този район на света, компрометиране на отделни американски представители и организации, а така също и реакционни арабски лидери, засилване влиянието на НРБ и социалистическите държави;

- задълбочаване на противоречията между западно-европейските страни членки на НАТО и по специално противоречията между Гърция, Турция, Италия и други страни, разобличаване агресивната същност на НАТО;

- разобличаване плановете и намеренията на разузнавателните служби и центрове на противника за провеждане на икономическа диверсия срещу НРБ, засилване противоречията сред вражеската българска емиграция;

- подобряване икономическото положение на страната и влошаване икономическото положение в Турция и Гърция;

- подобряване позициите на НРБ на Балканите посредством нормализиране отношенията ни с Албания, въвеждане на елементи в отношенията между Югославия, Албания и Гърция, изгодни за политиката на НРБ и социалистическия лагер;

- провеждане на военна дезинформация, с цел въвлечане в заблуждение чуждите разузнавания относно действителните замисли, намерения, действия и възможности на въоръжените сили на НРБ, отвлечане вниманието им от действителната дислокация, организация и боеготовност на БНА.

По време на своето кратко съществуване отделът проведе 10 операции, състоящи се общо от 28 Активни мероприятия и 75 самостоятелни АМ. Издадени бяха три книги, извършени 57 публикации в чуждия печат. За резултата от проведените оперативни мероприятия своевременно е докладвано на ръководството на министерството и управлението.

Трябва да се отбележи, че някои наши документални акции със своята ефективност бяха от естество да предизвикват политически събития в съответните страни, правителства и партии или да насочват вече съществуващи такива в желани от нас направления. Някои операции и отделни АМ предизвикаха значителен и дълготраен политически ефект, оставиха трайни следи в обществения живот на страните по отношение на които те бяха насочени.

Като изхождаме от международната политическа обстановка и преценяваме нашите действия при отделни политически ситуации и периоди на кризи, които се създават в някои райони на света, трябва да се каже, че не винаги сме отговорили на изискванията на момента. Колкото и да бъдем доволни от резултатите и направеното досега ние не можем да бъдем напълно удовлетворени когато чувстваме и виждаме, че е могло и би трябвало да се направи още много.

Къде се крият причините?

От една страна на лице са някои слабости при нас, които могат да бъдат отстранени със силите и средствата на управлението. От друга страна необходимо е на управлението да се окаже известна помощ и от страна на министерството.

Резултатите от работата на отдела по това направление биха били още по значителни ако не бяха на лице някои фактори имащи задържаща роля, ограничаване възможностите за провеждане на по-настъпателни и всеобхватни действия.

По-важните от тях са следните:

212 36

4

а/ поради липса на необходима материално-техническа и полиграфическа база, която да осигури провеждането на документални операции от по-сложен характер, АМ бяха подготвени на сравнително ниско документационно равнище. Сега след прехвърлянето на отдел IV при IV управление към ПГУ се създават предпоставки за окончателно решаване на въпроса;

б/ както в отдела, така и в управлението няма ^{и нито} високо квалифицирани преводачи по основните западни езици - английски, немски и френски. Това се отразява отрицателно върху работата на отдела. От една страна то е забавило провеждането на дадени активни мероприятия и са били пропускани изгодни ситуации, а от друга - възпрепятствувало ни е да подготвим документи и други материали изхождащи от тези страни, с което се е пречило на разнообразието;

в/ организацията на работата зад граница по линия на АМ, така каквато е била досега не отговаря на изискванията на времето и на задачите. Тя не съдейства за подготовка и за провеждане на мероприятия от по-широк мащаб. Все още провеждането на АМ по Гърция, Турция и арабските страни има еднопосочен характер. Почти всички проведени досега мероприятия и тези които са в процес на подготовка са по идеи и замисъл на Центъра. Неложително е да се предприемат стъпки с оглед обръщането с лице към АМ на о.р. от резидентурите или нейните отдели, да се изработи у тях вкус към тази дейност на резунданването, което ще им позволи да излизат с предложения и полезни инициативи.

г/ недостатъчно се използват възможностите на другите подразделения на ДС и особено Второ главно управление, IV и VI Управления-ДС, които често разполагат с изключително ценни документални и информационни материали, явяващи се добра обосновка на възможни АМ.

д/ напращането за АМ и дезинформация не разполага с агентура за влияние, което се отразява отрицателно върху работата му. Придобиването на повече агентура с възможности за работа по линия на АМ и вземането им на връзка от отдела би довело до по-големи практически резултати.

Независимо от посочените недостатъци и празноти от технически и оперативен характер, отделът досега няма провал. Нито едно АМ, проведено от нас не е посочвано, официално, за наше. Нещо повече, проведените АМ показваха по недвусмислен начин, че ПГУ е в състояние да влияе в желана от нас насока в някои страни от външната и вътрешна политика на Гърция и Турция.

Кадровото и организационно състояние на направлението сега не позволява да бъде организирана работата на действително научна основа, да се планират мероприятия в перспектива и след съответен задълбочен анализ да се въвежда строга отчетност на проведените операции, да се анализират получените резултати, тяхното отражение в страните обекти на въздействие.

Крайно слабо звено, което има изключително важна функция в цялата работа на отдела това е "документация и анализ", където засега работи само 1 о.р., който се занимава с чисто техническа работа. Отделът няма свои квалифицирани преводачи и анализатори. Оперативните работници сега са принудени сами да анализират и предлагат мероприятия, сами да извършват необходимите преводи, сами да подреждат и подшиват документационните и информационни материали. От друга страна поради липса на квалифицирани преводачи често се налага търсенето на помощ на служби извън отдела и управлението,^с което се нарушава конспирацията и се създава опасност за провали.

Порасналият обем на работа, сложният процес който изминава подготовката на всяко отделно мероприятие и документална операция; обезпечаване на необходимите информационни и документални материали, оформянето на идеята за мероприятие, уточняването на възможните варианти и подбирането на най-надеждния, изготвяне предложение и текстове на документите, съгласуване на мероприятието, извършване на точен превод на съответния език, техническо изработване на самите документи - напечатване на пишуща машина с точно определен шрифт, поставяне на необходимите подписи, печати и др. с оглед придаване на документа на максимално достоверен характер, намиране най-подходящ канал за реализиране на

244
38

6

АМ, наблюдаване на предизвикания от него ефект, провеждане на друго АМ подкрепящо предходното и пр., налага внасянето на някои съществени подобрения в организацията на направлението, увеличаването на броя на о.р. занимаващи се пряко с подготовката на мероприятията, попълване на отдела с подготвени и високо квалифицирани кадри.

Кадрите в отдела за влияние следва да бъдат подбрани между най-добрите и задължително да отговорят на следните няколко изисквания: да имат оперетивен опит не по-малък от 5 години, да владеят един-два чужди езика, да имат висше образование (юристи, философи, историци), да обладеват някои допълнителни, специфични качества като въображение, склонност към творчество, самоинициатива, комбинативност, предвидливост и аналитичност.

Работата на направление АМ и дезинформация бе разгледана при др. министър през м. юли т. г. Предложените структурни изменения в отдела бяха възприети. С едновременното разширяване и подобряване работата на другите съществуващи линии на работа, специално внимание се отдели на необходимостта от създаване на група за координация, планиране и анализ на направление "Документация и техническа обработка на АМ", а така също и на работата по линия на дезинформацията (оперетивна, икономическа и военна).

Ръководството на управлението правилно оценява ролята на биографичното разузнаване в подготовката и провеждането на АМ. В това отношение е създадена база в отдел VI на управлението и отпочната работата по нейното попълване и обезпечаване активното ѝ използване от всички оперетивни отдели и по специално от отдела за влияние.

Голям въпрос, който стои пред управлението и по специално пред отдела за АМ, е да се обезпечи "доказателственост" "автентичност" на документите, които се готвят при провежданите операции и мероприятия. В тази връзка в управлението е в процес на създаване на вещотека.

205
39

7

Пряко отношение към ефективността, обсега и разнообразието в работата на отдела за АМ има въпроса за изграждане на агентурен апарат зад граница в страните обекти, с възможност да решават задачи по линия на отдел VIII. Представляват интерес лицата изхождащи от парламентите, от службите за пропаганда, институтите, които разработват политиката на дадена страна и с възможности да окажат влияние върху общественото мнение в изгодна за нас насока. Особено полезни могат да се окажат и лицата с възможности да решават въпроси от технически характер-разпространяване на позиви, листовки, пускане материали в пощенски кутии и пр. Наложително е предприемането на мерки с оглед използването на наличната агентура и оперативни връзки на ръководство в оперативните отдели, която не се използва за изпълнение на техни задачи и която е честна, проверена и могат да ѝ се възложат задачи от по-остър характер.

Изграждането на материално-техническа база на отдела за АМ е един голям кардинален въпрос. Поради известна примитивност в изработването на документите досега съществуваше реална опасност на провал, а от друга страна не бяхме в състояние да провеждаме мероприятия от по-широк мащаб. Идването на отдел XV при нас решително подобрява възможностите и създава условия за изграждането на база в рамките на самия отдел. При наличието на този отдел, след закупуване комплекти от шрифтове ще бъдем в състояние да провеждаме и по-големи мероприятия. Управлението разполага с редица възможности и канали за разпространяване на брошури и други по-големи материали, чието написване не е проблем, но досега то не е пристъпвало към изготвянето на такива главно поради липса на възможности за отпечатването им. В тази връзка е наложително изграждането на цех за хартия, който ще решава задачи не само по линия на АМ, но и по линия на реставрацията и изготвянето на документи.

Както вече бе казано по-горе, на отдела за АМ е възложена задачата да провежда дезинформация в икономическата и военна област с цел подобряване икономическото положение на

страната и въвеждане в заблуждение на чуждите разузнавания по отношение на БНА. Съгласно разпореждане № 5 от 1969 г. на Държавния комитет за отбрана на отдела за АМ е възложена задачата със съдействието на други поделения на министерството да организира работата по провеждане на дезинформация през различните степени готовности и в началото на войната. Мероприятията по военната дезинформация се провеждат съгласувано с Генералния щаб на БНА и с управление III-ДС и са подчинени на най-общи замисли. Не така стои въпроса обаче с провеждането на някои дезинформационни мероприятия по линия на икономиката, политиката и оперативните проблеми. Понякога дезинформацията се разглежда като нещо идентично с оперативните игри. По същество дезинформацията - политическа и икономическа, военна и оперативна - има общодържавен характер и се провежда в по-широк мащаб. От тук и нуждата от координиране и концентриране на дезинформационната дейност, което безспорно ще се отрази благоприятно върху успехите на разузнаването и контрразузнаването. Несъгласуваността при провеждането на дезинформационни мероприятия води неизбежно до провал. Известно е, че противника сериозно анализира всякакъв вид информации и други съобщения, които се получават в неговите специални служби било по агентурен или по друг път. Ние считаме, че дезинформационната дейност е дейност на цялото Министерство на вътрешните работи и както досега тя трябва да се ръководи пряко от министъра или неговия пръв заместник и практически да се организира от разузнавателното управление. Често пъти в другите поделения на министерството се говори за провеждане на АМ. В повечето случаи на нас не е известно какви са тези мероприятия, но ако те касаят външно или вътрешнополитически въпроси на чуждите страни и са свързани с нашата дейност, не е правилно да се провеждат без наше знание и съгласие.

Важен въпрос, който по наша преценка не е най-сполучливо разрешен, това е работата по идеологическата диверсия на противника. По тези линии работи VI управление ДС, IV отдел при ПГУ-ДС и частично отдел VIII при същото управление. Често

се счита, че отделът за влияние активно работи срещу идеологическата диверсия на противника, а хората в същия се специалисти в тази област. Поради това към него се отправят и материали и задачи, които отклоняват същия от пряката му работа и създават обстановка за губене на време. В същност в отдел VIII към управлението само един о.р. отговаря за работата по линия на идеологическата диверсия и българската вражеска емиграция тогава когато в други управления с решаването на тези задачи са натоварени цели отдели.

Работата по идеологическата диверсия би следвало да се разглежда в по-широк смисъл, а така също и вражеските центрове за провеждане на идеологическа диверсия. Към тях следва да се отнасят както самите разузнавания, организации и институти намиращи се под пряко тяхно ръководство, така също и различни троцкистки, ревизионитски, маоистки и др. центрове и организации, чиято дейност има едно и също цяло, нейн обект се явява марксистко-ленинското учение и единството на социалистическата общност. Това налага цялостната работа на ПГУ по тези обекти да се подобри и активизира до максимум.

Получената понастоящем в управлението информация и документална материали за горните центрове е крайно недостатъчна. Това не позволява провеждането на по-конкретни и по-целенасочени АМ за разлагане и компрометиране на тези центрове, за отслабване влиянието на различни троцкистки, ревизионитски и маоистки групи и организации.

Наложително е създаването на самостоятелно направление в разузнавателното управление за по-активна работа срещу идеологическата диверсия на противника. Необходимо е също така да се оформи един център, който да насочва цялостната наша работа като разузнаване и държавна сигурност срещу центрите за идеологическа диверсия на противника.

ПГУ-ДС бе отпочнало системна работа за по-активно използване в борбата срещу идеологическата диверсия на агенция "София-прес". Отделът даде своето, както във вътрешната

248⁴²

организация на "София-прес", така и по някои други въпроси. Трябва да се съжелява само, че се случи това с Коста Ананиев - условие което разстрои замисляната организация и сега отново и то с повече трудности отколкото преди ще трябва да се гони нивото, което трябваше да бъде постигнато досега.

В повечето случаи досега отделът е разработвал и провеждал мероприятия, които политическата обстановка в страните налага. Наред с това набелязани са и редица проблеми, които се изучават, по които се събират материали с оглед подготовка на мероприятия в бъдеще. Това е кюрдският въпрос, кипърският въпрос, гръцко-турските отношения и пр. Налага се обаче още по-сериозно да се помисли за по-голяма перспективност в АМ. Това би могло да стане само на базата на една солидна разработка на най-важните проблеми, които касаят интересувашите ни страни, като на базата на съществуващи информации се разработи и съответна проблематика. Както съществуват обекти за проникване на линейните отдели и резидентурите, по които се вербова агентура и събира информация, така и отдела за АМ трябва да има разработена своя проблематика. Това ще даде възможност на отдела да разполага с по-точна и по-пълна информация за проблемите, необходимо за подготовката на мероприятията. За проучване на тези въпроси е необходимо да се поставят задачи и на наши научни институти, които в своите годишни планове да предвиждат разработка на теми и по наша инициатива и предложение, които ще се използват в бъдеще като база за по-нататъшно развитие на мероприятия от по-голям мащаб и перспективност.

243

M

II. НАПРАВЛЕНИЕ "ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ"

Направлението е създадено през 1963 година като "Служба 7" към управлението. През 1968 година бива обособено в отдел XII, който отначалото на 1969 г. влиза в рамките на отдел VIII. Щата на направлението е 8 о.р. включително зам.-началник отдел.

От създаването му досега пред направлението стоят задачите: да "подготви в капиталистическите страни, главно в Турция и Гърция, благоприятни условия за успешни действия на разузнавателно-диверсионни групи в тила на противника в особен период, а също така подготвя и провежда специални мероприятия в мирно време." (§ 7 - "Положение за работата на служба 7" - м.март 1964 г.)

Разбити горните задачи се свеждат до:

а/ Вербовка, организиране и подготовка на специални диверсионно-разузнавателни групи (СДРГ) за действие на противникова територия в особен период.

б/ Подготовка и провеждане на остри мероприятия по мирновременни обекти на противникова територия - Турция и Гърция, с цел влошаване отношенията между тези страни, както и отношенията им със САЩ.

в/ Разработка на лица зад граница развиващи вражеска дейност срещу нашата страна, с цел парирание дейността им.

г/ Разработка на специалните войски на Турция, Гърция и тези на САЩ в ГФР (възложено от 1968 г.)

До края на 1967 г. направлението работи главно по линия на военновременните обекти. От вербованите и придобити сътрудници бяха сформирани три СДРГ. Извършваше им се необходимата подготовка - оперативна, парашутизъм, минноподдривна, военно-стрелкова и пр.

44
220

12

От 1968 г. по указание на ръководството усилията на оперативния състав бяха насочени към решаване задачите по разработката на лица зад граница и подготовката на остри мероприятия по мирновременни обекти на териториите на Турция и Гърция.

В продължение на тригодишния период от 1968 г. личните разработки се увеличиха от 3 на 8. Значително се увеличи обема на работата и по мирновременните обекти на турска и гръцка територии.

Зангажирането на силите на оперативния състав в тези две основни линии не позволи да се разгърне активна работа по военновременните обекти и специалните войски.

Положени бяха големи усилия за създаване агентурен апарат, без който не можем да провеждаме никакви мероприятия по нашите обекти. През 1968 г. ползвахме 3 с.с., през следващата година бяха вербовани и придобити нови 6 с.с. През настоящата година с.с. на направлението се увеличиха с нови 12 души. В усилията за изнасяне агентурно-оперативните мероприятия зад граница – там където са обектите на разработка е постигнато 8 с.с. и един агент да изпълняват задачи на място по три обекти на лична разработка.

Разшири се ползването на възможностите и агентуре на други поделения на ДС. През последните години бяха командирвани по различни разработки и агентурно-оперативни комбинации в Истанбул, Лондон, Триест, ГФР, Копенхаген и Швеция 9 с.с. на други поделения на ДС.

Двама о.р. от други поделения след съответна подготовка пропътуваха под чужд флаг и изучиха непосредствено обекта на разработка "X" КЪЩА-МУЗЕЙ НА К. АТАТЪРК - БОЛУН, по който са в подготовка и за изпълнители.

С помощта на създадения апарат и проведените агентурно-оперативни мероприятия и комбинации са изучени в значителна

21
43

13

степен по местоживее и местоработата обектите "Дончев", "Либерто" и "Ник". По "Либерто" успешно се провежда комбинация за внедряване агент и създаване условия за принудителното му довеждане в страната. Установени са адресите на обектите "Мавров" и "Вдовец" и в момента се провеждат мероприятия за изучаване.

Чрез наша комбинация беше установена връзката на обект "Предател" с американските разузнавателни органи в ГФР. Предстоящо е откриването на точното местонахождение на обект "Лакей" в Дания, по която задача работи група от пет наши с.с. в същата страна.

Като подготвен за провеждане остро мероприятие на противникова територия (Гърция) може да се посочи обект "X" - Болун, обстановката около който се наблюдава системно. С изключение на ЗАПАЛИТЕЛНОТО средство, което ще се ползва при операцията, всички мероприятия по разработката успешно са изпълнени.

За подготвяне и провеждане остри мероприятия на противникова територия е в процес на подготовка една група от четири агенти за специални мероприятия, които в началото на следващата година ще бъдат включени в мероприятията.

Може да се отчете, че темпът на работата на направление "Остри мероприятия" през последните години е значително усилен. Подобрена е плановостта. По-задълбочено и целесъобразно се набелязват и провеждат мероприятията. Решени са редица важни и основни задачи по някои от личните разработки и мирновременни обекти на противникова територия. За кратък срок е създадена сравнително широка агентурна база, чрез която могат да се изпълняват много от мероприятията за установяване, изучаване, наблюдение и провеждане комбинации по обектите на разработка.

Въпреки, че постигнатото не е малко, направлението все още не може да реши основния и належащ въпрос за вербоване на специална агентура, с помощта на която да се провеждат остри

222
46

14

мероприятия, особено срещу обектите на лични разработки - същността на работата да се изнесе зад граница. Направлението в това отношение макар и перспективно е още в подготвителен стадий. Трябва да се положат максимални усилия, да се работи по-смело и настъпателно за решаването на тези задачи. Ръководството на ПГУ ^{от БИАН} трябва да окаже ^{по-близка} помощ в това отношение.

Нужно е обаче да бъдат уредени някои въпроси на направлението, без които не може да се гарантира успешното изпълнение на задачите.

Реалната преценка би показала, че в кадрово и щатно отношение направлението не е обезпечено. Докато обемът на работата от създаването на направлението е нарастнал не по-малко от три пъти, задачите трябва да се изпълняват от един и същи щат оперативни работници. При това щатът почти от създаването на направлението не е бил попълван. Даже и сега се работи с трима о.р. по-малко. При това положение не е възможно да се обхванат всички задачи, нито пък по определена част от тях да се работи еднакво активно.

От друга страна определено трябва да се оцени, че поради качествата си, подготовката, липсата на задграничен опит, несхождането на характеристиките със спецификата на работата, с единични изключения, съставът не е в състояние да реши задачите на направлението.

Необходимо е срочно да се окаже помощ за обезпечаване на направлението с оперативен състав притежаващ оперативна подготовка и качества, които ще гарантират изпълнението на задачите.

Сериозен организационен недостатък, който спъва работата на направлението е обстоятелството, че в нито една резидентура (Турция, Гърция, Италия, Париж, Лондон, Франкфурт) няма натоварен работник, който да е запознат със съответните задачи

293
47

15

на направлението и да отговоря за тяхното квалифицирано изпълнение.

Нарасналият обем на задачите и несъответствието с реалните възможности на направлението, за тяхното обхващане и изпълнение налагат да се разгледа въпроса за съкращаването на някои задачи.

Ръководството на ПГУ счита, че на сегашния етап ще бъде целесъобразно от задълженията на направлението да отпаднат:

а/ Подготовка на благоприятни условия за успешни действия на СДРТ в тила на противника (Турция и Гърция) в особен период.

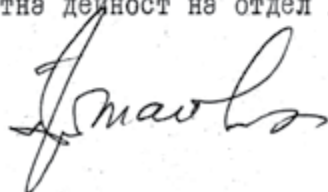
б/ Разработката на специалните войски на Турция и Гърция и тези на САЩ в ГФР.

Направлението да има задачи по две линии:

а/ Подготовка и провеждане на остри мероприятия по обекти на териториите на Турция и Гърция с цел влошаване отношенията между тези страни, изостряне вътрешните им противоречия, както и отношенията им със САЩ.

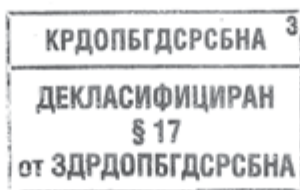
б/ Разработка на лица зад граница, развиващи вражеска дейност срещу нашата страна с цел провеждане остри мероприятия и париране дейността им.

В рамките на своите възможности отдел VIII^е изпълнявал задачите си, стремил се е да обхване най-важните политически моменти в дадена страна и е отреагирвал навреме посредством провеждането на съответни мероприятия. Дадените указания от ръководството на министерството по време на разглеждане работата на отдела, перспективата за благоприятно, положително решаване на някои от поставените въпроси ще даде допълнителен стимул и възможност за по-широка и всеобхватна дейност на отдел VIII.

1. X. 1970г.

Циранов
Станков, Божиков
Хубокайков

Строго секретно
Екз. единствен

20
391
23

III. Задачите на разузнавателните органи на социалистическите страни и по-нататъшното разширяване и задълбочаване на взаимодействието между тях за успешното изпълнение на основните им задачи.

Общозвестно е, че основната, главната прицелна точка на врага, обект номер едно на неговата дейност, е единството между социалистическите държави, единството на комунистическите и работнически партии.

Още Вл.Ил.Ленин в свое време обръщаше внимание на опитите на империалистическите държави да вбият клин в отношенията между комунистическите партии и социалистическите страни. На всички нас е известен опитът на австрийския буржоазен печат, който през май 1919 г. действувейки явно по указание на своето правителство, разпространи клеветнически съобщения за това, че Ленин се бил изказал пренебрежително за Унгарската съветска република, за нейния ръководител Бела Кун.

В наше време на попрището на идеологическата война действува целия сложен и разгънат империалистически механизъм. Особено опасни форми взема днес работата на вражеските разузнавания по внедряването на своя агентура в социалистическите правителствени и партийни органи с цел осъществяване на идеологическа диверсия против тези страни, за тяхното разлагане отвътре, ако им се удаде това.

Събитията в братска Чехословакия поставиха ребром един от най-важните и принципиални въпроси на развитието на социалистическото общество – въпросът за класовата борба в условията на социализма.

Класовата борба при социализма днес има две страни: външна и вътрешна. Външната страна на тази борба най-добре се вижда и се изразява в борбата между двете системи – социалистическата и капиталистическата. Тя се води в глобален и общо-мирови мащаб. Както справедливо отбеляза в едно свое изказване

др. В. Гомулка "строителството и развитието на социализма във всяка отделна страна се явява борба против обединените сили на империализма". Тези сили се опитват с хиляди средства, начини и канали да спрат, да извратят или сринат социалистическото развитие, както в национален, така и в световен план. Такова обединение на силите на империализма против всички страни на социализма, изисква от последните да отделят още по-голямо внимание за обединение на своите сили в рамките на цялата социалистическа система.

В основния документ на Московското съвещание на комунистическите и работнически партии през 1969 г. се подчертава: "Установяването на социалистическия свят е съставна част от класовите битки на световната арена. Враговете на социализма не ще се откажат от опитите си да подронят основите на социалистическата държавна власт, да сринат делото на социалистическото преобразование на обществото и да възстановят своето господство. Решителният отпор на такива опити е необходима функция на социалистическата държава, опираща се на широките народни маси, ръководени от работническата класа и нейния комунистически авангард".

Възникването на световната социалистическа система поставя и пред разузнавателните органи на социалистическите страни свършено нови задачи в строителството и укрепването на социалистическата общност.

Политическата и оперативна обстановка в света и по-специално в страните и районите представляващи особен интерес за разузнаванията на социалистическите страни на настоящия етап, стратегията на непрекъснат натиск на врага с цел изменение баланса в съотношението на силите в полза на НАТО и САЩ, единодействието на врага в стремежа му да разедини социалистическите държави и ги отдели една от друга или по-точно, ако му се удаде да противопостави едни социалистически страни на други и на тази основа да реализира своите коварни замисли,

нелагат още по-тясна, по-съвършена и действена координация в работата на разузнаванията на социалистическите държави.

Това се налага на първо място от наличието на Североатлантическия блок (НАТО), с неговата сложна система от военни, икономически, политически и разузнавателни органи, така наречения "Общ пазар" на шестте западноевропейски страни, разполагащ с широка система на икономически и други организации, в това число и извън Европа, ГАТТ, "Западноевропейския съюз", Парламентарния съюз, договори и съглашения от най-различен характер – една реалност, недооценката на която би била особено опасна.

Необходимостта от взаимодействие и координация се налага и от:

- засилената активност през последните години на основните империалистически сили: САЩ, ГФР, Англия и техните съюзници във военнополитическите блокове, които използват тактически и стратегически неправилните позиции заети от ръководството на КНР;

- наличието на все по-тесно координиране и специализиране в действията на вражеските разузнавания срещу социалистическите държави.

Няма съмнение, липсата на желязно единство и координация между социалистическите разузнавания и страни подхранват апетитите и надеждите на противника, дават му кураж, улесняват неговите акции.

Като работници в разузнавателните органи на социалистическите страни ние можем да си дадем точна сметка какво значи национализма в нашето социалистическо семейство, в социалистическия лагер. Ние ежедневно чувстваме и виждаме, как врагът се опитва да ни гъделичка на базата на национализме и антисъветизме. Когато империалистическите разузнавания отиват на вербовка на наши граждани в това число и на разузнавачи, те се стремят да им покажат, че не работят срещу малките

страни, че главния им обект се явява не някой друг, а Съветския съюз.

Затова нашите усилия трябва да бъдат обединени на здрави, класови, политически позиции. Работата на разузнавателните органи в социалистическите страни трябва да бъде построена на солидните и изпитани в живота основи на пролетарския интернационализъм. Иначе ние няма да бъдем в състояние да устоим на силния напор, на който ежедневно сме подложени от страна на огромната машина на империализма и неговите всевъзможни помагачи. Това взаимодействие по наша преценка следва да се гради на абсолютното взаимодоверие и обезпечаване необходимите гаранции за сигурност на всяка страна от Социалистическия лагер и самия лагер като цяло. Взаимодействието, поставено на солидни основи, ще създаде предпоставки за големи успехи в работата на братските разведки в името на тържеството на нашите велики идеали и разрастване влиянието на Социалистическата общност.

Пред разузнаванията на социалистическите страни стоят отговорни задачи, както по отношение на всяка една от нашите братски социалистически държави, така и пред Социалистическия лагер и Международното комунистическо, работническо и прогресивно движение в света. В борбата им срещу общия враг от нашите разузнавания се изисква да разгърнат активна, целенасочена, максимално резултатна дейност на основата на братско сътрудничество и координация в следните основни направления:

1. Разкриване на плановете и намеренията на империалистическите държави и техните военни съюзи по отношение на Социалистическия лагер.

2. Провеждане на необходимите разузнавателни мероприятия и акции, които активно да подпомагат реализирането на приетите решения от страна на нашите партии и правителства, насочени към обезпечаване на външната и вътрешна сигурност както на Социалистическия лагер като цяло, така и на всяка страна по отделно.

3. Провеждане активна работа по линия на НТР за да се съдействува с всички възможни сили и средства за изпълнение решенията на СИН, насочени към ускореното икономическо и научнотехническо развитие на всички социалистически държави.

4. Провеждане на съответни активни мероприятия, насочени към разкриване и резобличаване на империалистическите заговорнически планове и действия срещу социалистическите страни: предизвикване коренни политически промени и създаване в интересувалите ни страни вътрешна и външна политическа ситуация изгодна за Социалистическия лагер; укрепване на прогресивните сили и разширяване влиянието на Социалистическия лагер в различните райони на света.

Според нас, изпълнението на тези задачи, би било още по-успешно, ако се постигне пълна съгласуваност по редица основни въпроси от практическата работа на разузнаванията.

Да вземем първия въпрос - информацията.

За успешното изпълнение на тези големи по мащаб и важни по значение задачи е необходима много и най-различна информация от политически, военнополитически, научнотехнически, икономически и оперативен характер.

В резултат на целокупната и многостранна работа на разузнаванията на социалистическите държави се придобива огромна по обем и разнородна информация. На практика обаче сегашният начин на обмен на този богат фонд от информация не позволява неговото максимално и рационално използване. Редица важни документи остават неоползотворени. Сигурно няма да бъдат малко случаите, когато разузнаването на една братска страна е принудено да полага големи усилия и да изразходва много средства за придобиване на информационни данни, с които вече разполага друга съюзническа държава и нейните разузнавателни органи. По наша преценка въпросът за обмен и използването на информацията, която разузнаванията придобиват по най-различни пътища, има голямо практическо значение.

Един добре организиран обмен на информация между братските органи може да бъде извънредно полезен за отделните социалистически страни. Този въпрос придобива още по-голямо значение, когато се отнесе към областта на науднотехническата информация. Ние сме убедени, че много от нашите органи разполагат, или имат възможност да придобиват ценна науднотехническа информация, която не се оползотворява в дадената страна, но е от голям интерес за друга.

Нашата работа по линия на НТР има и един друг аспект. В капиталистическите страни съществуват голям брой интересни обекти за агентурно проникване. Но когато една социалистическа страна определя нивото на научноизследователската работа, важността на разработваните проблеми в тези обекти, в повечето случаи тя се базира на собствената си информация, която е ограничена по количество. От друга страна, от разговорите които сме имали с братски разузнавания се вижда, че почти всички работим за проникването във фирми или институти като IBM, НАСА и др. Това води не само до неоправдано губене на време и средства, но и крие опасност от дублиране на работата по едни и същи лица, което неизбежно води до провали и злепоставяне.

Целесъобразно и наложително е, по наше преценка, да бъдат обсъдени и уточнени най-интересните обекти по линия на НТР в отделните капиталистически страни, да обменим информация за същите и да се съгласува, координира и евентуално разпределят обектите, като се възложат на съответна братска разведка за проникване.

НТР на социалистическите страни биха могли да си окажат ценна помощ при решаване на различни проблеми в областта на разработката на нови видове конвенционално, ядрено, химическо и бактериологическо оръжие, залегнали в плановете на съответните комитети на Варшавския договор. Досега по тези проблеми основната информация се придобива от органите на СССР.

Една друга област от работата на разузнавателните органи на социалистическите държави, където се изисква още по-голяма координация и съгласуваност, това е областта на активните мероприятия и специалните операции. Независимо от деликатността и специфичността на тази наша дейност, изискваща желязна, строга конспирация, съгласуваността и съвместната координирана дейност на нашите разузнавания е повече от наложителна. Само владейки нашите дружни усилия в това изкусно дело, обединявайки възможностите на техническите и полиграфични служби, използвайки наличните канали, ние ще можем да усъвършенствуваме нашата работа по тази линия, да придадем на същата по-голяма целенасоченост, съобразявайки както интересите на всяка братска страна, така и интересите на Социалистическия лагер и световния революционен процес.

Независимо от това, че диапазонът и най-непосредствените задачи на отделните социалистически разведки по линия на АМ е различен, че се определя от политико-географското разположение на всяка от тях и зависи от наличните възможности, то не трябва да се забравя, че ние всички имаме един общ враг – империализмът като цяло и по-специално неговите основни крепители – САЩ, ГФР, Англия и Франция, изградените от тях политически, военни и икономически съюзи.

Необходимо е да бъдат разработени съвместно концепциите и основните насоки на провежданите АМ и специални операции предназначени да засилват нашето влияние, особено по някои обекти – САЩ, ГФР, НАТО, Близкия Изток (арабските страни, палестинското движение, Израел), Латинска Америка, Африка.

Обединени силите и възможностите на социалистическите разузнавания са огромни. Съсредоточени върху отделни страни и райони, те несъмнено могат да постигнат съответни политически, икономически и пр. резултати и да предизвикат такъв развой на събитията, какъвто е от интерес за нашия лагер.

Трябва обаче да кажем, че едва ли ще бъде възможно всички разузнавателни служби с еднаква сила и едновременно да

298
30
30

работят по всички изброени по-горе проблеми и по всички райони на света. Мислим, че ще бъде много по-ефективно, както досега и в бъдеще, усилията на нашите разведки диференцирано се специализират.

На основата на концентрацията и специализацията, но при пълна координация силите на разузнавателните органи на отделните братски страни трябва да се насочат към определени райони и страни. Това разпределение и насоченост трябва да бъде съобразено както с разположението, възможностите и интересите на всяка социалистическа държава, така и с интересите на целия лагер.

Паралелно с конкретизиране задачите и обектите на всяко разузнаване, следва непрекъснато да действа и принципът на взаимодействието и координацията, комплексното използване на силите и възможностите на Социалистическия лагер в дадения район и страна в зависимост от нашите непосредствени и по-далечни тактически и стратегически задачи от политически и военен характер.

С оглед решаване задачите на дадена братска разведка в даден район или група страни, по които тя преимуществено следва да работи, неложително е и е необходимо да бъдат използвани напълно наличните сили, възможности и средства на останалите братски страни и разузнавания по тях, макар те да не са основни техни направления на работа.

Практиката показва, че координацията в нашите действия трябва да бъде поставена на такива основи, че тя да позволява цялостно използване силите на братските разузнавания в онези страни и райони на света, които се явяват невралгични, уязвими и критични за врага.

Може би това ще изисква да се уточнят обектите за проникване в дадена разузнавана страна, като се отчитат възможностите и специфичните интереси на съответните братски разведки;

съвместно да се обсъди и уточни състоянието на агентурното покритие и обезпечаване на даден обект представляващ общ интерес за проникване, при максималното спазване на принципите за конспирация; да се координират действията и мероприятията във вербовачната работа насочена към агентурно обезпечаване на обектите за проникване и пр. Това ще позволи разстройването на неговите сили, тяхното разсейване и на тази основа извършването на съответни пробиви, зевюване на нови позиции от наша страна.

Българското разузнаване, съобразно географското разположение на нашата страна, с всички свои сили и средства действа на един важен участък от общия фронт на Социалистическия лагер - района на Балканския полуостров и Източното средиземноморие. В този район ние сме принудени да решаваме сравнително сложен комплекс от задачи, които са тясно свързани и са изцяло подчинени на интересите на нашия Социалистически лагер. Това е повеля за нас особено в условията на усилващата се заплаха за социалистическия свят от страна на империалистическите държави.

Днешната политическа обстановка, тенденциите на развитие на страните от района на Източното Средиземноморие и интересите на НР България и целия Социалистически лагер изискват от българското разузнаване да организира своята работа по такъв начин, че да бъде в състояние да обезпечаване на правителството на НР България и на др. социалистически страни политическа, военно-политическа и икономическа информация за плановете и намеренията на НАТО в този район на света, с оглед своевременно предприемане на такива действия, които да гарантират сигурността на Социалистическия лагер; самостоятелно и съвместно в другите братски органи да провежда комплекс от мероприятия, които непрекъснато да стесняват и ограничават позициите на САЩ и другите главни империалистически страни в района на Балканския полуостров и Близкия Изток и едновременно с това да способствуват за разширяване политическото и икономическо влияние на Социалистическия лагер; със своите специфични средства да дискредитира реакционнит

сили и правителства и да подкрепя прогресивните тенденции, сили и отделни организации, които се явяват естествен съюзник на социалистическите страни, на комунистическото и работническо движение в света. Естествено българското разузнаване само със собствените си сили не ще може да изпълни успешно всички тези задачи. Неизбежно то трябва да се опре там, където това е възможно, на гърба и на останалите социалистически разузнавания, които разполагат с такива възможности.

IV. ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Изхождайки от изложеното по-горе, ние считаме за целесъобразно да поставим за обсъждане на настоящено съвещание следните предложения:

1. Да се създаде към ПГУ-КГБ обща картотека на:
- разкрити разузнавачи на противника;
- вражеска агентура;
- разкрити оперативна техника на противника;
- установени прикрития на разузнавателните и контра-разузнавателни органи и идеологически центрове на главните капиталистически страни.

За подготовка на практически мероприятия да се създаде подкомисия или работна група.

2. Да се разработят общи концепции и основни направления в активните мероприятия по някои общи за всички разведки обекти и проблеми.

За съгласуване и уточняване на тези концепции да се свикват периодически (не по-малко от веднаж на две години) съвещания на ръководителите на службите за активни мероприятия.

За разработка и провеждане на съвместни мероприятия, особено в тези райони и страни, където активно работят 2 или три разведки, да продължи практиката на двустранните обсъждания.

3. Би било целесъобразно като се вземе предвид начинът по който са уредени отношенията си със съветското разузнаване, да помислим и обсъдим в двустранните срещи, там където е

възможно да се разменят представители и между останалите разведки, с оглед на по-бързото изпращане на материалите, за съвременно координиране на действията, за по-голяма оперативност и деловитост.

4. Все още някои братски разведки ни изпращат материали на родния си език, което ни затруднява в техния превод и обработка. Ние предлагаме документите и информационните материали, които се разменят между нашите разузнавания да се изготвят на руски език. Това несъмнено би ускорило тяхното практическо използване.

5. Да се установи постоянен, делови контакт между резидентите на братските разведки в съответните страни за обмен на информация по политическата и оперативна обстановка и съгласуване на някои общи действия. От анализа на данните на контреразузнавателните органи в нашата страна за дейността на капиталистическите разузнавания и особено на военните етажета от страните - членки на НАТО се вижда, че те разпределят задачите по между си и си разменят придобитата информация.

6. Да се изгради Съвет (Комитет) на началниците на разузнавателните управления в социалистическите страни, който периодически не по-малко веднъж в две години да се свиква на съвещание със задачи да решава основните въпроси на взаимодействието на братските разведки, да набелязва главните задачи и направления на дейността на братските разведки и да решава основните въпроси на взаимодействието им за дадения период от време.

Що се отнася до нас работниците от българското разузнаване, следвайки неотклонно пътя на социалистическия интернационализъм, пътя, който ни чертае Българската комунистическа партия, без да го поставяме за обсъждане на настоящето съвещание, трябва да заявим, че сме готови дори и на създаване на един Координационен център на социалистическите разузнавания. Ние сме уверени, че ще дойде време когато този Център, чието седалище виждаме столицата на Великия Съветски съюз - Москва, ще стане една необходимост, една реалност.

Другари,

За нас сътрудничеството с братските органи не е случайно хрумване или временно явление, то е наш комунистически дълг, наша повеля. Ние предлагаме по-нататъшно задълбочаване на това сътрудничество с ясното съзнание на комунисти интернационалисти, с разбирането, че нашето съществуване извън Социалистическия лагер е немислимо. В това отношение у нас няма абсолютно никакви колебания и скруполи, защото ние не си правим илюзии, че разузнаването на България само, без помощта на братските разведки и особено без огромната помощ на съветската разведка, може да реши поставените му от ЦК на нашата партия задачи.

ИЗГОТВИЛ ОТДЕЛ VIII-ПГУ-ДС

1970 100г
София

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно
Екз.единствен

///

ДО НАЧАЛНИКА НА П Г У
др.ген.-майор Д.Кьосев
Т у к

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

От полковник Димо Станков, началник отдел VIII-ПГУ

ДРУГАРЮ НАЧАЛНИК,

От 14 до 20 VI.1971 г. в нашата страна пребивава др.полковник Николай Антонович Косов, началник отдел "А" при ПГУ-КГБ. Неговото посещение беше осъществено в състава на петчленна делегация по линия на Идеологическото управление на КГБ.

Пред вид на това, че за пребиваването на делегацията беше подготвена обща програма, времето за разговорите с др.Косов по линия на активните мероприятия беше съобразена с тази програма.

На 15.VI. др.Косов изнесе беседа пред ръководството на управление VI-ДС за някои страни от работата на активните мероприятия и взаимодействието между ПГУ и управление V на КГБ.

_____).

Също на 15.VI. по молба на ръководството на ВГУ др.Косов изнесе втора беседа по някои въпроси на дезинформационната работа и взаимодействието между органите на ДС по тази линия. _____).

На 15.VI. след обед се състоя първата среща с др.Косов в ПГУ, на която присъствяха др.др.Иван Иванов, първи зам.-н-к ПГУ, Димо Станков и Атанас Гинев. По същество с тази среща започнаха и деловите разговори по предварително набелязаните въпроси.

Из архивите

В своите встъпителни думи др.Косов заяви, че с голямо удовлетворение може да се отбележи доброто сътрудничество между разузнавателните управления по линия на активните мероприятия и че това сътрудничество с всеки изминат ден се развива още по-добре. Другарите отбелязват, че в замисъла на активните мероприятия, които провеждаме ние, има известно качествено изменение в положителен смисъл. Те разбират, че както и у тях не бива да има успокоение, защото задачите нарастват непрекъснато и всичко допирало до агентурно-оперативните възможности на разузнаването. Ръководството на ПГУ и КГБ напоследък предевало огромно значение на разширяване агентурно-оперативните позиции на разузнаването в областта на активните мероприятия. Поставена била задачата пред всички резидентури да активизират работата за придобиване на агентура и оперативни връзки за влияние и дезинформация в страните по които работим, като се вземат пред вид вътрешните сили, които се явяват решаващи. Такива хора набирали главно от прогресивните организации, партийни и младежки движения, пацифистки организации, журналисти, от правителствени кръгове, особено в онези страни, които вървят по некапиталистически път на развитие. Др.Сахаровски искал от отдела за активни мероприятия заедно с линейните отдели да оказва помощ на резидентурите за изпълнение задачата по набиране на агентура и за подобряване на разузнавателно-информационната работа. Резидентурите изпращали много информации по междудържавните отношения, но за активните мероприятия и необходимо информация и за вътрешно-политическото положение на дадена страна, за социално-политическите процеси, които се развиват по разстенювателните класовите сили, противоречията между политическите партии и пр. Резидентурите не изпращали такава информация, тъй като не винаги била секретна. Задачата на отдела за Активни мероприятия била да се повиши вкуса на резидентурите за придобиване и на такава информация. Практиката показвала, че резидентурите които отделяли внимание на вътрешно-политическите процеси като правило били способни да решават и по-големи задачи на активните мероприятия.

Преди няколко седмици в ПГУ било проведено съвещание под ръководството на др. Сахаровски по състояние на разузнаването в областта на активните мероприятия и мерки за повишаване на ефективността им. Присъствали всички заместници на управлението и началниците на отдели. Това съвещание се явило в резултат на бележките на ръководството на КГБ, че се провеждат много мероприятия, но голяма част от които били малки и по незначителни въпроси. Указанията били да се правят по-малко, но по-крупни и ефективни мероприятия, да се вземат мерки за подобряване на информационната работа.

Дадени били указания на резидентите и се държало строго на това при идването си в отпуск или при други случаи, като ръководители на разузнаването зад граница, да правят оценка на обстановката в съответните страни, с оглед провеждането на активни мероприятия. В същото време всички крупни мероприятия отделът не докладва на началника на разузнаването преди да се вземе мнението на резидента.

За да се създава непрекъснато вкус към работата на активните мероприятия във висшата школа на КГБ се предвиждат часове по линия на активните мероприятия за изнасяне на лекции, практически занятия и пр. Предвиждат се лекции и в оперативната учеба в рамките на управлението през годината. Провеждат се съвместни занятия с останалите оперативни поделения на тема активни мероприятия. Отделът отговарял за подготовката на работниците, които отиват зад граница по линия на активните мероприятия и особено на тези, които имат подходящо прикритие. Ръководството на управлението държало на това цялото управление да се занимава с придобиване на информация и активни мероприятия.

Др. Косов изтъкна, че противникът в настоящия етап води срещу нас непрекъснатата война. От тук произтича и нашата задача да водим война срещу него в онези места, където той е по-слаб. Стремежът е противникът да се удари в развиващите се страни, да се подкопават позициите на САЩ, да се отслабва южният фланг.

Отделът за АМ се стреми да помага на останалите оперативни отдели и резидентурите в две направления:

а/ за решаване задачи по вербовката със средствата и формите на активните мероприятия. В една страна била изградена националистическа организация (с определена програма) на анти-американска основа. Впоследствие от тази организация били придобити и ценни агенти. В резултат на непрекъснатата обработка на едно лице от организацията, в това число и посредством листовки, възвращения и пр. това лице започнало да вярва, че съществува една крупна организация и когато обстановката навярала към него било подхотено за вербовка под чужд флаг.

б/ Когато ~~контра~~ разузнаването събере материали за американците в дадена страна отделът за АМ "помага" на контра-разузнаването да състави документ от тези материали, който впоследствие да се използва и за вербовка.

От друга страна се провеждат мероприятия, които да отвлечат вниманието на контраразузнаването на противника. Така например ако в Турция могат да се дадат материали на съответните органи за антитурска дейност на западногерманци, англичани и пр. това ще застави турските органи да работят повече срещу западните страни.

Къде и как да се планират активните мероприятия? Някои считали, че ако се създаде група от работници на отдела за АМ, оперативните отдели, информационната служба и контраразузнаването ще може да се разработи план, който ще помогне за подобряване разузнавателната работа, създаване агентурен апарат. Др. Косов счита, че ако се създават непрекъснато такива групи това ще доведе до планирането и провеждането на по-малки мероприятия. Големи планове и замисли могат да се родят от хора, които специално се занимават с тези проблеми и мислят по тях. Но за да не бъде разработката един чист академизъм, трябва тези които мислят, да имат солиден опит в разузнаването, да бъдат опитни агентуристи. Главното е те да бъдат специалисти по страните, истински експерти. Когато в Центъра има такива експерти специалисти, ще има един щаб от хора, които ще помагат на разузнаването да придобива агентура за влияние и правилно да я ръководи.

За съветските другари голям проблем за сега представлявала ОАР. Въпросът бил какво ще стане с милиардите рубли, които са дадени като помощ. Много често те си задавали въпроса каква е агентурната база в арабските страни като се има пред вид, че само с агентура може да се постигнат големи задачи. Съветските другари в момента подготвяли записка до ЦК на КПСС (отдела за АМ съвместно с оперативните отдели) в която се поставят някои проблеми свързани с придобиването на агентура за влияние, даване на повече пари на тази агентура, когато трябва да се изпълняват големи задачи и пр. Мнението им е, че не може да се влияе без агентура и без пари. Само с политически мероприятия не може да се запази един политически курс, ако не се води организационна работа и ако няма агентура.

Според др. Косов усилията на ПГУ по линия на активните мероприятия в перспектива ще бъдат съсредоточени последните основни проблеми:

1. НАТО
2. Мирът и безопасността в Европа
3. Центрове на идеологическата диверсия в империалистическите държави.
4. Укрепване позициите на Социалистическия лагер и прогресивните сили в страните от Близкия и Средния изток.
5. Проблеми които засягат интересите на Социалистическия лагер като цяло.

С оглед подобряване ефективността на активните мероприятия съветските другари се стремят да провеждат по-малко на брой но по-големи комплексни и дългосрочни мероприятия. Разработват плановете за АМ, които биха дали чувствителен политически резултат. Смятат, че трябва да се отдели по-голямо внимание на координацията на такива мероприятия с разузнавателните органи на социалистическите страни, да се съсредоточи вниманието на разработката и осъществяването на съвместни мероприятия, които представляват общ интерес за Социалистическия лагер.

Какво се прави по НАТО?

1. Съветските другари провеждат мероприятия за разобличаване агресивната същност на НАТО, мероприятия насочени към сриване плановете на НАТО и особено тези на САЩ.

2. Засилване противоречията между страните участнички в този блок.

3. Да се подпомогат неутралистическите тенденции в някои страни и се засилва недоволството в тях от политиката на САЩ.

При планирането и провеждането на мероприятията съветските другари изхождат от обстоятелството, че НАТО има две уязвими места - южния и северния флангове.

Било разработено и проведено на няколко етапа активно мероприятие по НАТО под псевдоним "ЦУНАМЕ". Мероприятието било насочено към разобличаване военните плановете на върховното командване на американските въоръжени сили в Западна Европа:

- а/ Плановете за използване ядреното оръжие против съюзниците им и неутралните страни.
- б/ Създаване на подринни организации от страна на САЩ на територията на нетовски и неутрални страни.
- в/ Използване на химическо и бактериологическо оръжие.

Документите по мероприятието - по съдържание и по дух показват с какво пренебрежение американците се отнасят към своите съюзници. Др. Касов обеща да изпрати документите по мероприятие "Цунаме" за евентуално използване в Турция.

Според съветските другари слабо място в южния фланг на НАТО сега се явявала Италия. Там били на лице сравнително по-благоприятни условия за провеждане на АМ - остри класови борби, борби между буржоазните партии, засилване на комунистическата партия и пр. Тези мероприятия биха могли да се провеждат в следните направления:

- а/ Разобличаване плановете на американците за извършване на преврат в Италия заедно с десните сили.

б/ Подтикване италианците към искане да заемат своето място в Средиземно море.

в/ Засилване настроенията в Италия към по-голяма самостоятелност в рамките на НАТО, като се взема за пример Франция.

г/ Като програме максимум излизане на Италия от военния пакт.

Съветските другари са разработили дезинформационен документ, в който се разобличават САЩ в Италия. Този документ ще ни бъде изпратен за използване по наши канали.

По въпроса за безопасността и мира в Европа.

Под натиска на САЩ страните от НАТО в Западна Европа са взели курс на отхвърляне идеята на Съветския съюз за свикване на конференция по сигурността и безопасността в Европа, на сиване преговорите по намаляване въоръжените сили в Централна Европа. На САЩ такава линия била изгодна. Това пречело за обединяване на Европа, тъй като една обединена Европа не е изгодна за САЩ. От тук и тяхното намерение на всяка цена да се попречи на свикването на тази конференция. В тези свои намерения САЩ са подкрепяни от англичаните. Заедно с това обаче според др. Косов имало признаци, че в рамките на НАТО по този въпрос съществуват и разногласия. Отчитайки тези разногласия съветските другари провеждали мероприятия за обезпечаване условия за свикване на конференция по въпросите на безопасността в Европа. По-конкретно мероприятията се изразяват в следното: чрез агентурна за влияние инспирирани създаване на парламентарни групи за свикване на конференцията; създадени били 2-3 инициативни комитети и пр. Другарите предлагат там където имаме възможност да се присъединим към техните усилия за създаване на инициативни комитети, групи, обезпечаване на подкрепа от отделни обществено-политически деятели от капиталистическите страни и пр.

Според съветските другари в крайна сметка най-голямата опасност идвала от САЩ и ГФР. Затова и техните мероприятия били насочени към разобличаване производството на химическо и

бактериологическо оръжие и особено на екстремистките тенденции в Западна Германия. Въпросът бил как да се помогне за ратифициране на договорите, които Брандт подписа със Съветския съюз и Полша.

Друга сериозна грижа за съветските другари била укрепване позициите на социалистическите страни в района на Близкия изток и уреждане на израело-арабския конфликт в съответствие с резолюцията на ООН.

Съветските другари смятат за една от най-главните свои задачи да не се допусне президентът на ОАР Ануар Садат да отиде на десно. Те щели да приветстват включването и на нашите сили в това направление. Наред с това стоял въпросът и за компрометиране на арабските реакционни организации и отделни личности, като Захария Мухиедин, Хейкел и др. Главното било да не се позволи на Садат да провежда мероприятия за подкрепа на реакционните сили.

По Турция и Гърция.

Както съобщиха и по-рано съветските другари др. Косов потвърди, че документите по операция "Кошмар" са били в процеса на изготвяне и поиска да им съобщим по какъв начин ще бъдат реализирани - искаме ли да се получи гласност, как ще се следи за резултата и пр. (Договорихме се да им съобщим по-подробно допълнително). Др. Косов обърна внимание особено когато се разглеждаха въпросите свързани с АМ "Буря-2", че трябва много добре да се изясни по всички възможни начини на какви политически сили ще разчитат в бъдеще американците.

Изяснени бяха по-подробно нашите замисли и намерения във връзка с планираните мероприятия "Кошмар-8", "Буря-2", "Кошмар-9", "Злоба-71" и кюрдския проблем. Договорено беше за всяко едно от тези мероприятия да се изпраща в Москва по-подробна разработка за да бъдат в състояние другарите да дават по-компетентно мнение.

Др. Косов направи кратка оценка на положението в Гърция. Той счита, че позициите на Пападопулос се укрепват. Това се обяснявало с факта, че в Гърция се забелязвал висок темп на икономическо развитие, липса на активна съпротива против режима вътре в страната, както няма организирани действия от страна на емиграцията. По същество десните сили и ЕРЕ били съгласни с линията на Пападопулос да вземат участие в парламентарни избори в Гърция на основа на антидемократическата конституция.

Независимо от това Пападопулос вижда за себе си някаква определена опасност главно от страна на офицерския корпус. Това се тези офицери, които са за републиканска форма на управление и онези които бяха изгонени от армията. Имало данни, че главнокомандващия гръцките въоръжени сили Ангелис в беседа с Никсън грижейки се за собствените си позиции намекнал на Никсън, че Пападопулос не може напълно да обезпечи здравината на своето правителство, от което се нуждае Гърция и че той бил готов да възглави по-силно правителство на базата на националното единство. Никсън му отговорил, че се явява противник на всякакъв род експерименти в Гърция. Там биле нужна спокойна обстановка.

Какви мерки предприема Пападопулос за да се чувства по-сигурен.

Преди всичко измислил и провеждал на дело ротация на офицерския корпус, централния апарат и периферийните гарнизони.

Подписал декрет за създаване на национална гвардия за борба против комунистическата угроза.

Желяел да организира някакво парламентарно прикритие на своя режим.

Какво трябва да се направи за да се повлияе на вътрешно-политическата обстановка в Гърция.

На първо място създаване и изостряне на разногласията вътре в хунтата. Др. Косов смята, че по Гърция има място за разработка на съвместно мероприятие, което да има пред вид темата "Гръцката хунта и бъдещето на Гърция"; екстремистите на Кипър и

гръцката хунта. Друго направление за работа по Гърция може да бъде – Гърция и арабските страни, а също така Гърция и западната социалдемокрация. Разбира се не трябва да се забравя и гръцката емиграция в чужбина.

Трябва да продължат усилията за компрометация на военната хунта и политиката на гръцкото правителство, което да способства за политическа изолация на Гърция в международно отношение. Трябва да се използват възможностите за инспириране на изказвания на видни личности от Западна Европа за изключване на Гърция от НАТО. С всички сили трябва да се съдейства за консолидация на единния антидиктаторски фронт в Гърция и извън нея.

Във връзка с проведените досега мероприятия по операция "Свобода" др.Косов поиска да изпратим повече материали за ефекта. Счита, че може да се работи за още по-доброто утвърждаване на организацията "Свободни гърци". Могат да сътрудничат при разработката на мероприятие за компрометиране на Георгалас и Пападопулос.

Направление за работа по Кипър.

Да се оказва подкрепа на прогресивните сили.

Да се влияе над някои отговорни дейтели.

Компрометация на САЩ и техния стремеж да използват Кипър за своя база.

Във връзка с мероприятие "Преспя-2" др.Косов счита, че е уместно да се използва канал на унгарските другари за да се доведе документа до знанието на новия холандски министър на външните работи.

По отношение на мероприятие "Пробив-3" др.Косов изрази съмнение за реалността на мероприятието. Според него ролята на Спиро Егню била второстепенна дори той бил почти отстранен от всякаква политическа дейност.

Борбата срещу идеологическата диверсия.

Др. Косов се спря на някои моменти на борбата на врага срещу Социалистическия лагер. Империалистическите разузнавания все повече провеждат мероприятия, документални акции, фалшивки и пр. насочени към отслабване единството на лагера. Особено много мероприятия провеждат по Югославия и Албания. Неотдавна бил разпространен документ – някакви записки на КПСС по положението в Югославия. Разпространявали слухове, че съветското разузнаване провежда своята дейност като използва югославските емигранти. Др. Косов счита, че ако трябва да се води борба срещу тези подривни центрове на противника, то трябва да се съсредоточи вниманието на разобличаване техните действия. Нашите разузнавания трябва да действат за сплотяване на социалистическите страни. В тази връзка полезни се явяват мероприятията насочени към разобличаване американците и другите антидемократически сили в Европа. Съветските другари смятат за правилно ако присъединим нашите усилия към разобличаване плановете и практическата подривна дейност на враждебните центрове на подривна пропаганда в това число ЮСИА, емигрантските организации в Западна Европа, ционистките центрове, които водят борбата в тясно съдружество с разузнавателните центрове.

По радио "Свободна Европа".

Мнението на съветските другари е да се използва факта, че крупните западногермански капиталисти, които са вложили своите капитали в строителството на спортни съоръжения във връзка с олимпийските игри в Мюнхен през 1972 г. за да се оказва влияние над тях, а те от своя страна да оказват натиск върху радио "Свободна Европа" в изгодна за нас насока. Ако не сме в състояние да провеждаме мероприятия против радио "Свободна Европа" в Мюнхен то би могло да се съсредоточат усилията и по филиала на "Свободна Европа" в Австрия, чието присъствие във Виена е несъвместимо с мирния договор с Австрия.

В своята беседа др. Косов подчерта особено силно необходимостта от усъвършенстване на аналитичната работа по линия на активните мероприятия. Внимателно следвало да се събират

и изучават мероприятията, които противникът провежда срещу нашите страни. Мероприятията на идеологическите и диверсионни центрове срещу Югославия и Албания по подриване позициите на социалистическите страни в Азия и Африка и в съответствие с това да се правят съответни изводи и предприемат конкретни действия. Др. Косов помоли при изработката на такива аналитични справки от наша страна винаги да им се изпраща по един екз.

По дезинформационната работа не отдела.

Основен принцип в работата по линия на дезинформацията бил да се поставят на отчет на едно място всички проведени мероприятия от органите на сигурността. Всички дезинформационни акции се провеждали със знанието и съгласувано с отдел "А" при ПГУ. Контраразузнавателните органи могли да провеждат сами без знание на разведката чисто оперативните игри. Във време на военна криза контраразузнавателните органи **моляли** да провеждат дезинформационни мероприятия от тактически характер. Главно оперативно управление към Министерството на народната отбрана имало специално поделение, което се занимавало с въпросите на маскировката и то провежда тактическа дезинформация съвместно с военното контраразузнаване. Сегашно в отдел "А" при ПГУ такива дребни мероприятия от типа на маскировачните не се провеждали. Според др. Косов по правилно било на настоящия етап военното направление да съсредоточи своето внимание по следните въпроси: **ИВ**

Действията на нашите органи срещу противниковите армии във време на война. За тази цел следвало да се изучава как противникът е провеждал и в бъдеще ще провежда своите психологически операции срещу нас.

Подготовката на операции от голям мащаб насочени към отслабване на морално-политическите сили на армията на противника е от особена важност за нас.

За да бъдем готови за действие във време на война мероприятията трябва да се подготвят още от мирно време. Основното внимание на направлението следва да се насочи към турската и гръцката армии.

В плана по Гърция би могло да се постави задачата да се води работата сред офицерския и редови състав на гръцката армия за засилване самостоятелността на патриотичните сили, за изработване на програма за възстановяване на буржоазно-демократическата република. Би могло да се предвиди мероприятие за сриване на мобилизационните планове на страната главно в политически аспект.

В рамките на НАТО биха могли да се предвидят мероприятия от военнополитически характер, като се всява страх сред западногерманското население от провеждане стратегията на САЩ, както в случаите на локална война, така и в случаите на по-голяма война с конвенционално оръжие и в термоядрената война.

Би могло да се предвиди изучаване на пацифистките организации на Запад и се използват техните възможности за лезвиване на дейност против САЩ като подпалвачи на световна война.

От важно военнополитическо значение ще бъдат и мероприятията насочени към обезпечаване европейски пакт за сигурност, за изтегляне на войските на САЩ от Централна Европа и др. подобни.

Би могло в крайна сметка да се отделят всички военнополитически въпроси и се поставят в един план.

Дезинформация по линия на икономиката.

Преди да се започне дейност по тази линия следва отделът за АМ чрез ръководството на министерството да се запознае с външнотърговските сделки на страната за следващите 5-7 години и то с най-крупните сделки. След това трябва да се планират само няколко операции за създаване на изгодни за страната ни условия. Такива сделки например биха могли да бъдат закупуването на комплексни обекти. Според др. Косов отдел "А" при ПГУ имал право да ходи при ръководството на Министерството на външната търговия без да използва посредничеството на другите подразделения на КГБ. С това се обезпечават и известна самостоятелност на отдела по тази линия.

Др. Косов приведе следния пример: При пристигане на чужди търговски делегации контраразузнавателните подразделения провеждат свои мероприятия, правят обиски, подслушват и др. Когато намерят документи, те или ги използват направо или ги дават на ПГУ. Когато става дума за разработка на по-крупни мероприятия, които изискват по-дълъг период на работа, те се подготвят съвместно. Тук ВГУ се използвало главно за агентурните канали по които може да се разпространи и доведе до знанието на съответните лица подготвените сведения. Може да се направи и така. Подготвят се всички материали, утвърждава се предложението и се изпраща една записка до ръководството на ВГУ, като се указва, че следва чрез възможностите с които разполагат да се доведе даденото сведение до представители на еднa коя си страна.

За разработка на дезинформационни мероприятия по линия на търговията е необходимо да се използват и специалисти от Министерството на търговията. Тези специалисти обикновено посочват самия министър или неговите заместници. За тях обаче трябва да се прави проверка по картотеката и във ВГУ.

Биха могли да се провеждат мероприятия от икономически характер с оглед влошаване на отношенията между страните от НАТО.

По политическата дезинформация.

Дезинформационни мероприятия от политически характер се провеждат с цел да се способства за решаване на политическите въпроси, които се поставят от Партията и правителството. Такива въпроси могат да бъдат свикване на конференция по европейската сигурност, изтегляне на войските от Централна Европа, ратификацията на договорите сключени между ГФР и Съветския съюз и Полша и др. Могат да се провеждат дипломатически мероприятия за признаване на ГДР, като се довежда до правителствата на някои страни информация, че ако не признаят ГДР те ще изгубят в икономическо отношение. В това отношение съветските другари провеждали съответни мероприятия. Др. Косов взе за пример желанието на Никсън да посети Москва. Задачата е да

се отслабват политическите позиции на Никсън. Да се подриват позициите на САЩ. Тук може да има различни аспекти. Може да се доведе до знанието на американците информация, че Никсън няма какво да прави в Москва, защото той не е готов да се постигне съглашение по никакъв въпрос или да се вземе друг пример – пристига министър на външните работи на дадена страна. Предварително още чрез агентура, техника, чрез каналите на ВГУ се довежда до знанието на този министър или правителството такава информация, която би оказала съответно влияние в полза на лагера. По думите на др.Косов тази форма на работа се счита за доста ефективна. Особено ако информацията преминава по дипломатическите канали. Такава информация обикновено се приема добре и има сериозен ефект. Как на практика се провеждат мероприятия. Предварително мероприятието се съгласува със ЦК – Външния отдел. След това се прави предложение, което се подписва от министъра на външните работи и председателя на КГБ. По такъв начин подписано от двамата министри предложението отново се връща в ЦК. Понякога направо се отива при министъра на външните работи, а при други случаи се използва и неговият помощник.

Подобни мероприятия могат да се провеждат чрез агентура и оперативни връзки, като се използват различни международни конференции, сесиите на НАТО и пр.

Др.Косов подхвърли идеята да се търсят начини и възможности за мобилизиране на световната общественост по някои действия на американците. Обикновено американците и англичаните а и много други вдигали много голям шум по някои порядки в нашите страни, а Социалистическият лагер не може да закове на позорния стълб американците като използва такива важни въпроси като расовата дискриминация. Необходимо е да се помисли как да се действа, да се иска вмъкване на подобни въпроси в дневния ред на сесиите или да се намери начин да се повдигне въпросе в целия свят, да се поиска слаборазвитите страни да се вдигнат в защита интересите на черните и пр.

Във връзка с признаването на ГДР биха могли да се провеждат мероприятия с цел:

- да се компрометира ГФР пред онези правителства, които ние искаме да признаят ГДР;
- да се покаже двуличието на политиката на ГФР;
- да се показва несъстоятелността на доктрината Халщайн главно пред африканските страни, страните от Близкия изток и пр.

По въпросите на оперативната дезинформация.

Би могло да се легендире изграждането на група или организация в дадена страна под флага на която дори могат да се вербоват и отделни хора. В тези случаи се пишат листовки от името на организацията (в ограничено количество), изпращат се до съответните лица, от които се интересува разузнаването, с което непрекъснато се оказва въздействие и се извършва известно приобщаване към организацията. Когато се сметне, че дадено лице е достатъчно обработено може да се пристъпи и към пряка вербовка под флага на организацията.

С оперативната дезинформация се цели главно да се отвлече вниманието на силите на контраразузнаването от резидентурите. Тук могат да се измислят много комбинации с използване на различни агентурно-оперативни средства (използване на подстави, подхвърляне на тайнописи, използване на тайници, манипулации с някои чужденци, с използване на условни знаци, извикване на среща с наши дипломати някои лица, към които нямаме интереси, съобщаване на контраразузнавателните органи на противника, че дадени хора са имали среща с представители на социалистическите страни и пр.) Според др. Косов разумна се явява и идеята и за създаване на фиктивна резидентура там където има достатъчно хора и условия за това. Умело трябва да се използват и данните, с които разполагаме за дейността на противниковите разузнавания на територията на трета страна. Например, ако имаме френски данни за дейността на американците ние трябва да ги използваме, като ги довеждаме до знанието на французите.

Договорено беше с др. Косов да се изпрати отново на съветските другари напомняне за проверка по отчетите и събиране на някои данни за немския резидент в Турция Александър.

Във връзка с подготовката на петгодишния план за работа на отдела др. Косов счита, че е възможно да се планира съвместно мероприятие по линия на Турция, което в общи линии да се изрази в следното:

- да се изучи със силите на нашите институти, министерства, информационни служби и др. структурата на външната търговия на Турция, с кои страни е свързана и от кои зависи;

- да се изучат също така възможностите на социалистическите страни за преориентация на външната търговия от една страна към друга;

Тези разработки трябва да се проведе комплексно, като въпросът се постави за проучване на конюктурните институти, след това въпроса да се постави пред съответните служби на социалистическите страни за изясняване на всички въпроси.

Тук трябва да бъде изучен и въпроса за структурата на промишленото производство, вноса и износа на Турция и пр. Според др. Косов в крайна сметка трябва да се разработи един план за провеждане на мероприятията насочени срещу Западна Германия и САЩ в Турция. В изпълнение на тази задача биха могли да вземат участие и разузнавателните органи на Съветския съюз, ГДР, Полша и Унгария, както при проучването на проблемите, така и при подготовката и реализацията на мероприятията.

В петгодишния план биха могли да залегнат и други съвместни мероприятия. Така например, по Италия може да се проведе съвместна работа, да се изучи вътрешнополитическата обстановка с оглед подготовка и реализация на съвместни мероприятия. По Гърция би могло да се постави задачата със съвместните усилия на разузнавателните органи на социалистическите страни да се работи за възстановяване на буржоазно-демократичния режим в Гърция.

Др. Косов отбеляза, че и при тях въпросът за анализа на официалните източници все още не бил поставен на необходимата висота. Поради това той пожела да им изпращаме всички материали, които се разработват от кабинетното разузнаване.

По арабските страни.

Когато се провеждат мероприятия в Алжир във връзка с национализацията на нефтените компании на Франция трябва да се има пред вид това което американците са заявили на Алжир, че те ще помогнат за осъществяване на тези мероприятия. Поради това трябва да се прави възможното от наша страна да се провеждат мероприятия в Алжир главно за разширяване противоречията между Франция и САЩ. Като второ направление в работата на активните мероприятия би следвало да се има и стремежа ни да се способства с всички сили за възстановяване на комунистическата партия. Трето направление в Алжир да се компрометират с всички сили и средства най-големите реакционери. Не бива да се забравя е Бутефлика. Правилна е идеята да се помисли за едно сериозно мероприятие съвместно с немските другари за компрометирането на Бутефлика.

Много важно за Алжир да се извърши едно основно проучване на вътрешнополитическия живот и да се установят насоките, в които би могло да се оказва влияние върху Алжир, за да проведе една по независима политика.

По Кипър

Мероприятие за разобличаване на посланика на ГФР в Кипър. Според др. Косов идеята е правилна, но би могло да се помисли как да се използва тази компрометация за да се окаже помощ на Макариос или да се покаже, че хунтата се възползува и от немците.

Коренният въпрос за Кипър е икономиката и зависимостта на Острова от английската икономика. Поради това и тук трябва да се направи продължение на няколко години едно много сериозно изследване, за да се види не може ли да се даде на кипърците идея и програма за независимост, обезпечаване на независима

бъза в икономическо отношение. Затова е необходимо да се видят какви изменения трябва да настъпят в икономиката. Въпросът е за създаване на програма за обединение на национално-освободителните сили за сметка на икономическата и културна независимост на страната. Всички тези проучвания трябва да имат за резултат създаване на програма за Кипър. Това ще бъде една платформа за борба и на комунистическата партия. Това проучване би могло да се постави в пленовите на най-различни институти, учреждения, информационно-аналитични управления, министерството, на академията на науките и пр.

Във връзка с работата ни в Кипър би могъл да се използва и документът на КИП (АМ "Преспя-2") но да се направи така, че да хване място и в арабските страни. Този въпрос може да се направи допълнителна договореност със съветските другари.

По АМ "Свобода"

По мнението на др.Косов за разширяване ефекта на АМ "Свобода" би могло да се използва и човекът (агента) на унгарските другари, като се използва не тъмно за съставяне на програма на организацията "Свободни гърци".

По ОВ "Журналист"

Мнението на др.Косов е, че трябва да се използват всички възможности, които ни дава "Журналист" в работата ни срещу Гърция. Хората като него, с колкото и малки възможности да са, трудно могат да се намерят. При това той излиза от името на една буржоазна партия, кето в същото време изпълнява честно линията на комунистическата партия.

8.VII.1971 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ УИТ-ПРУ-ДС
ПОЛКОВНИК

Строго секретно
Екз. № 2

20/1

КРДОПБГДСРБНА³
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Разговорите с др. Приволов по политическата обстановка на Близкия изток и насоките на АМ в този район на света.

На 6.І.1972 г. се проведе беседа с др. Анатолий Петрович Приволов, старши направленик по Турция и Близкия изток в отдел "А" по някои въпроси от работата на АМ в Близкия изток. На беседата присъствуваха и др. др. Атанас Гинев и Димчо Георгиев.

В своето изказване др. Приволов се спря накратко на обстановката в този район и очерта насоките в които те провеждат активните мероприятия. Это и по-съществените моменти от неговата беседа:

"Районът на Близкия и Среден изток се счита като едно от главните направления за работа на отдела за АМ. Това е така защото там се преплитат интересите на социалистическите страни с тези на американците и техните главни съюзници по НАТО. САЩ се стремят чрез Израел да се укрепят в този район и ако им се отдаде да изгонят от там социалистическите страни, да стеснят позициите на Англия и да приберат към себе си нефта. И те са постигнали някои успехи. Трябва да не се забравя факта, че САЩ са велика държава и че те не могат да губят навсякъде и че могат да спечелят някои битки в Средиземноморието.

Първият въпрос от особено значение за този район е арабо-израелския конфликт. От това как ще бъде решен този въпрос, ще зависи до голяма степен нашите позиции в арабския свят.

Американците се стремят да ни изгонят от там. Затова и нашите мероприятия са насочени към подриване политическите и

икономически позиции на американците и на другите империалистически държави – техните партньори, компрометиране и разстройване дейността на специалните им служби в Арабския изток.

От друга страна нашите активни мероприятия са насочени към укрепване нашите позиции и позициите на целия социалистически лагер в този район.

Сложен е арабо-израелският конфликт. Той е нерешен и кога ще се реши, никой не знае. У нас на първо място стои мирното политическо урегулиране на този конфликт в съответствие с резолюция № 249 на съвета за сигурност. Но за изтеклия период ситуацията се е променяла така, че е имало моменти, когато нашите активни мероприятия не са били в подкрепа на мирното решение. Когато американците са имали инициативата, ние сме били против и обратно, ние подкрепяме този път на решение, когато американците не държат инициативата.

Така, че по това направление първата задача е да се способствува за мирното политическо урегулиране на арабо-израелския конфликт, като се съхранят позициите на Съветския съюз. Ако въпросът бъде решен в резултат на американска инициатива, ръководителите на арабските страни ще отидат на отстъпки пред американците и не е изключено "най-учтиво" да ни помолят да напуснем този район. Такова намерение има и у Садат, който е заявявал, че съветските войници струват много скъпо на Египет, защото им плащали в твърда валута. Лъже!

Сега въпросът отива към частично урегулиране т.е. към Суецкия вариант, което ще означава откриване на канала. Египет настоява за решение на въпроса в рамките на общото урегулиране, докато Израел е само за частично решение.

Какво е положението по страни?

1, Египет. В страната са останали още реакционни сили като организацията на "Мюсюлмански братя", групировката на Захерия Мухметдин и др., които поддържат тесни връзки с американците и са получили по-голяма свобода на действие след идването на Ануар Садат на власт. С нашите мероприятия се стареем да

показваме реакционната същност на "Мюсюлманските братя" и хората около Мухиетдин и да ги дискредитираме. В тази връзка за да се подготви и проведе АМ "Лотос" трябва да се съберат повече материали и да му се даде по-друга насоченост.

(Забележка: С оглед съгласуване на мероприятие "Лотос" на съветските другари беше изпратена кратка справка за същността на мероприятиято и проект на документа. Поради липса на достатъчно данни в справката идеята не е била добре обоснована, поради което се е породило у тях съмнение върху целесъобразността от провеждане на мероприятиято).

Договорихме се да се съберат всички данни за Ел Тухами и да се изпратят в Москва заедно с нова обосновка за насочеността и целесъобразността на акцията. Би могло да се покаже, че независимо от желанието му, американците искат да го вмъкнат в някои планове слещу Седат, като използват за това турците).

В Египет провеждаме мероприятия срещу американската мисия в Каиро с цел компрометирането ѝ, като се показва, че тя се занимава с разузнавателна дейност, вмесва се във вътрешния живот на страната и пр.

Показваме на Седат дейността на десните лица, за да може да вземе мерки за тяхното задушаване и отстраняване от политическия живот.

2. Палестинския проблем

В последно време палестинското движение претърпя големи загуби. Хусейн разби всички негови сили. Нашата задача е да се използва това движение в полза на социалистическия лагер, с наши мероприятия да му се помага. Но то е много разностранно, има организации, които се подпомагат от различни страни. По-конкретно ние трябва да подкрепяме Народно-демократическия фронт на Джордж Хабаш или "Фатах" начело с Арефат.

Твърде важен е въпросът със създаването на Палестинска държава. Най-реално е да се подкрепя създаване на Палестинска държава на Западния бряг на р. Йордан, която да има прогресивен характер. Инициатор за създаване на държавата трябва да бъде

нашата организация - Националният фронт. Би било лошо за нас ако американците създадат една буферна държава.

Понякога провеждаме мероприятия, които са насочени към въздържане на палестинците от извършване на екстремистки действия - убийства, терор, покушения, отвлечения на самолети и др.

3. Сирия

Нашите АМ са насочени към изменение позицията на сирийското правителство по разрешаване на арабо-израелския конфликт. Известно е, че Сирия не признаваше резолюцията на Съвета за сигурност по конфликта и бе против мирното му разрешение. В последно време Асад заявява, че техното становище съвпада с резолюцията. Сега Асад и Садат са на по-близки позиции, отколкото тези на Кадефи.

В Сирия се развива интересен процес с изграждането на нещо като Национален фронт, което се изразява в участието на прогресивните сили в правителството. Партията има двама министри в кабинета и играе известна роля. Подкрепата на тези процеси и прогресивни начинания е една от задачите на активните мероприятия по тази страна.

4. Йордания

Основното направление на работата е борбата срещу англичаните и американците. Хюсеин получава помощ от американците, но е повече свързан с англичаните и специално войската му, която израства и се развива под влияние на англичаните. Този момент трябва да се използва в активните мероприятия и той дава добри резултати.

Против сепия Хюсеин трябва да се провеждат АМ тогава когато е изгодно от наша гледна точка. Когато заедно с другите арабски страни е зает в борбата срещу Израел, ние сме за него. Тогаво главното остава да се борим против англичаните и американците в Йордания.

За създаване недоверие между Хюсеин и американците, трябва да се използват противоречията между Хюсеин и принц Хасан, към когото американците са настроени по-благоприятно.

5. Ирак

Тези страна заема особена позиция по много въпроси. Иракското правителство е против мирното решаване на арабо-израелския конфликт. Отношенията между Ирак и Сирия са обтегнати и имат много спорни въпроси за разрешаване.

В Ирак АМ се насочени срещу англичаните, които все още имат много агентура там. Провеждат се мероприятия за отслабване позициите на Англия в района на Персийския залив. Използван бе случая с разрешаването на Иран да завземе трите острова в залива.

Не винаги се действа за изостряне на отношенията между Иран и Ирак. Когато Ирак започне да действа против нас, тогава ние започваме да изостряне отношенията й с Иран.

Важно е да се провеждат мероприятия за мир между курдите и властите в Ирак. В Демократичната партия на Барзани има и някои екстремистки бури.

В Ирак твърде активно работят китейците. Иракското правителство поддържа тесни дипломатически и икономически отношения. В скоро време към Китай ще се отпрати голяма иракска делегация.

Тук има място за дейност срещу китейците.

Ние провеждаме мероприятия срещу реакционните политически дейци и специално срещу началника на службата за сигурност.

6. Ливан

Тук се преплитат интересите на много страни, като регионален център на много разузнавателни служби. В основни линии работата върви по линия на борбата срещу разузнавателните служби на главните империалистически страни и най-вече срещу специалните органи на САЩ. Трябва да има по-добра координация на АМ, които нашите разузнавания провеждат по американския университет в Бейрут, за да-доброто използване възможностите, които ни предоставя този университет.

Поради това, че ливанската преса сага по себе си е най-либерална в този район, то в ливанските вестници могат да се публикуват много материали.

Вътрешно-политическото положение не ни интересува особено много. Но в навечерието на избори, ние подкрепяме онзи кандидат за президент, който е пригоден за нас.

7. Саудитска Арабия

Дейността на крал Фейсал е опасна за нас. Арабските страни получават много пари от Фейсал, поради което не са готови да влошат отношенията си с него. Всякаква информация за дейността на Фейсал и за други интересувачи ни сили, би била от полза за АМ.

8. Южен и Северен Йемен

Южен Йемен взема по-прогресивна позиция.

Северен Йемен е отишел към установяване на добри отношения със Саудитска Арабия. Десните групировки в Северен Йемен са се активизирали. Там активно работи и ГФР. Нашите възможности в тези страни са по-слаби.

9. Зоната на Персийския залив

В зоната се води борба за освобождение. Образува се нови държави. Ние сме длъжни да проникваме и да провеждаме мероприятия срещу англичаните и американците в този район. Едновременно с това следва да провеждаме на мероприятия за засилване на нашето влияние.

10. Ционизъм

С този проблем в отдела за АМ се занимава направлението, което отговаря за Близкия изток. Той е много важен за нас. Солидна е връзката между Израел и ционистките организации във Франция, Англия и др. страни. Скоро в Иерусалим ще се проведе конгрес на ционистите. Там главният въпрос ще бъде "положението на евреите в СССР".

11. По Арабската федерация

Със съответни активни мероприятия да се поддържа това което е прогресивно и да се води борба срещу онова което има антисъветски и антисоциалистически характер.

Сега Седат е много зает с грижата за укрепване на своя личен авторитет и позиция. Вече е разгонил авангарда на социалистите. Все още той счита, че американците са тези, които могат да разрешат арабо-израелския конфликт.

Египтяните непрекъснато искат от Съветския съюз нападателно оръжие. С разговорите си за започване на военни действия Седат се е зает много. През миналата година са проведени някои АМ за неговото отрезвяване и отказване от военни действия. Но той е навлязъл в задънена улица и бърза да реши някои въпроси, за които скоро може да бъде критикуван от някои среди в Египет и извън него."

Накрая бяха изказани съображения и по някои други въпроси, касаещи работата по Близкия изток.

За обезпечаване на информации и прогнози за бъдещето развитие на събитията в Близкия изток в СССР работели много учреждения и институти. Ежегодно, дори и по-често представители на Института на народите от Азия и Африка, Института по външна политика и международни отношения, Института за световна икономика, КГБ и М-во на външните работи се събирали и разработвали единен документ по обстановката в този район и мероприятията които следва да провежда СССР, предназначен за ЦК на КПСС. След утвърждаването му той ставал задължителен за всички заинтересовани и отговорни за политическите и икономически ходове и действия в Близкия изток.

Отделът за АМ при ПГУ-КГБ разполага с възможности за изработване на документ на арабски език, независимо от това, че представлява голяма сложност. За целта разполагат и със съответните арабски пишущи машини за всяка страна. Стараят се, тогава когато условията изискват да се проведе дадена акция с арабски документ, на всяка цена да се изработва такъв.

В арабските страни използват и то твърде успешно пущането на слухове.

Възможностите им за публикуване на материали в печата в някои страни са добри и при необходимост може да се използват успешно.

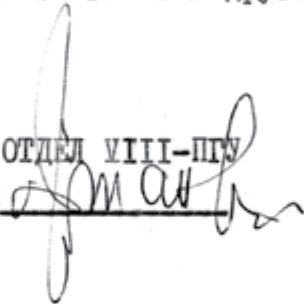
221
8

Със страните от Магреб се занимава африканското направление.

Хейкал е една много хитра и умна личност, но същевременно и много противоречива. Никой досега не се е занимавал и не е изучил задълбочено трудовете му. А това е крайно необходимо, за да се определи нашето отношение към него. Срецу Хейкал са провеждани отделни мероприятия, но с известно въздържане от страна на по-горните инстанции. Трябвало още по-определено да се докаже неговата антисъветска и антисоциалистическа дейност.

Другарят Приволов обеща да ни изпрати списък на най-реакционните организации и деятели в Египет и другите арабски страни.

10.1 1972 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII-ПУ
ПОЛКОВНИК

Отп. в 2 екз.

№ 1-др. Станков

№ 2-КД

Изпълнител:

VIII-1-17402

/НХ

Строго секретно
Екз. № 1

КРДОПБГДСРБНА ³
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17 от ЗДРДОПБГДСРБНА

Т Е З И С И

за беседите с братските разведки по противопоставяне на американското и китайското влияние на Балканите.

ТУРЦИЯ – влияние на САЩ и Китай по държавна линия:

- влияние на САЩ върху буржоазните партии;
- влияние на Китай върху левите и прогресивни сили.

ГЪРЦИЯ – влияние на САЩ по държавна линия (НАТО).

- влияние на Китай по линия на левите и прогресивни движения – гръцката емиграция в чужбина;
- влияние на САЩ върху десните и умерени буржоазни партии.

По прогресивните и леви сили в Турция и Гърция:

- да не се позволява на Китай да оказва влияние за появяването на екстремистки течения в тези сили;
- там където след нанасянето на удара (Турция) са останали части от левите и прогресивни сили, да се провеждат мероприятия за спазването им и спечелването им за нас.

Конкретни обекти:

- Турската работническа партия
- Съюз на революционната младеж (Дев Генч)

Информационна страна на въпроса

- Братските разузнавания (които разполагат с възможности), да създават връзки и вербоват хора от Дев Генч, за да разкриваме плановете, намеренията и действията на китайците

по линията на левите и прогресивни движения в Турция. Едновременно с това китайското правителство провежда и държавна политика спрямо Турция в основата на която лежи идеята, че Китай като социалистическа страна е по-изгоден партньор за Турция отколкото Съветския съюз или НРБ, понеже не е имал и няма с нея спорове от териториално естество и др.

На основата и на двете посочени по-горе обстоятелства се налага може би по-активното участие на немските другари в дейността срещу Турция.

Не трябва ли да се насочи вниманието на другарите от ГДР, съвместно разбира се с нас, върху военната помощ на ГФР за Турция (пет договора за доставка на военни съоръжения за около 100 милиона долара).

"Независимо, че позициите на САЩ и НАТО в Гърция значително се укрепиха, а в Турция се укрепват, причините, които предизвикаха антиамериканските и антинатовски настроения и действия не са премехнати. При определени условия те могат отново да се активизират." (из справка на "Информация")

С Р Р

Влияние на САЩ - да засилват в нейните ръководители на националистически и антисъветски тенденции, да намеляват влиянието на СССР и другите страни-членки на Варшавския договор на Балканите и изолиране на НРБ.

Влияние на Китай - да намеляват влиянието на СССР в СРР и на Балканите за сметка на увеличаване на тяхното влияние.

С Ф Р Ю

Същото.

Н Р Б

Чрез незначителните икономически и политически връзки между НРБ и САЩ, последните се мъчат да наберат разузнавателна информация и провеждат идеологическа диверсия срещу НРБ. Разчитат на морално и политически неустойчиви елементи сред интелигенцията и младежта. Целят да противопоставят младото поколение на старото и да обработват отделни лица на антисъветске и националистическе основа.

Китай се стреми да покаже, че с НРБ няма никакви различия (ако има такива, то те са със СССР) и че не вижда защо отношенията между двете страни (държавни и партийни) не са добри.

САЩ се стремят да парират външнополитическите инициативи на НРБ на Балканите за развиване на двустранното сътрудничество с отделните балкански страни. Те представят тези инициативи пред останалите балкански страни като такива, които отстояват повече интересите на СССР".

Крайна цел: За САЩ - сближение на балканските държави на антисъветска основа, което би представлявало препятствие срещу влиянието на СССР и другите страни членки на Варшавския договор на Балканите.

За Китай - сближение на балканските държави, комунистическите партии, на левите и прогресивни сили и движения на антисъветска основа.

Два извода:

1. Интересите и целите на САЩ и Китай на Балканите напълно съвпадат.

2. Китайските попълзновения са за сега и по-опасни защото засягат и сферата на идеологията, където за САЩ е по-трудно да действуват.

Поради това може и трябва да се очаква, че за своята цел САЩ ще подкрепят и помагат на Китай.

АЛБАНИЯ

По отношение на тази балканска страна обстановката е много сложна. Тук се борят за установяване на влияние редица страни:

- САЩ правят опити за установяване на дипломатически отношения;

- турското и гръцкото правителство се стремят да подобрят отношенията си със СФРЮ, СРР и НР Албания на анти-съветска и антибългарска основа;

("Една Албания, предимство на Русия е много по-опасна за Гърция, отколкото една изолирана Албания - сфера на влияние на далечен Китай" - становище на гръцки политически деец).

- под влияние на КНР Албания активизира връзките си с Гърция и Турция, а също и с Италия и Франция. По този начин това обективно допринася за укрепване на югоизточното крило на НАТО и пречи на нормализиране отношенията на Албания със СССР.

- Албания разширява отношенията си със СФРЮ и СРР по държавна линия под влияние на Китай.

Анализът показва:

Има признаци за охлаждане на албано-китайските отношения, което се дължи на следните фактори:

- недоволство сред някои слоеве на населението на Албания от подкрепата, която албанското ръководство оказва на великодържавния шовинизъм на КНР;

- китайците не ги информират за някои вътрешно-политически мероприятия;

- разногласия по посещението на Никсън в Пекин;

- недостатъчна икономическа помощ;

- засилване на тенденциите в Албания за нормализиране на съветско-албанските отношения.

Общи изводи:

1. Укрепването на Югоизточното крило на НАТО е стратегическа линия във външната и военна политика на САЩ, чрез която целят да отслабнат единството на социалистическите страни на Балканите и засилят позициите си там.

2. САЩ целят да отслабят южния фланг на Варшавския договор, да разбият единството на социалистическите страни на Балканите и да създадат тук антисъветска групировка:

- САЩ ще продължават своята диференцирана политика към Румъния, Югославия и Албания;

- ще засилят антисъветските настроения във всяка една от балканските страни;

- Гърция ще предложи провеждането на общобалкански инициативи по отделни въпроси за намаляване на влиянието на СССР и НРБ на Балканите, както и на останалите страни - членки на Варшавския договор.

М е р о п р и я т и я:

- да не допускаме пълно единство между Турция и Гърция, да влошаваме отношенията на тези две страни със САЩ и следващия по важност партньор от НАТО - ГФР;

- да не допускаме превръщането на Албания и Югославия в "пасивни" поддръжници на американската линия за влияние върху Румъния;

- да не се допуска Кипър да стане база на НАТО;

- да върнем Албания към социалистическия лагер. Да се върнат военните бази на Адриатическо море;

- разширяване на антикитайските настроения сред някои кръгове в Албания;

- подпомогане тенденциите в югославското ръководство (държавно и партийно) за сближение със страните членки на Варшавския договор и СИВ;

- компрометиране политическите, икономическите и културните мероприятия на КНР в Албания, Югославия и Румъния.

И Н С Т Р У К Ц И Я

по подготовка и провеждане на психологически мероприятия

I

1. Психологическите мероприятия - ПМ - са съставна част от агентурно-оперативната работа на I Управление при Министерството на вътрешните работи на ЧССР, основана на целенасоченото активно използване на получените разузнавателни сведения и материали в съответствие с главните цели на разузнаването.

Подготовката и реализирането на ПМ е дело на всички оперативни работници и анализатори на разузнаването независимо от тяхното служебно положение.

2. Психологическите мероприятия с оглед на значението им се делят на психологически операции и психологически акции.

Психологически операции /ПО/ - това са мероприятия от висока категория с комплексен и в повечето случаи дълготраен характер, чрез които, по предварително установен план, се стига до интересни обекти на разузнаването. Психологическите операции се състоят от редица запланувани психологически акции, насочени към постигане на набелязаната цел.

Психологически акции /ПА/ - това са еднократни мероприятия, чрез които се стига до противника в момент на създадена се ситуация и агентурно-оперативни възможности въз основа на получени разузнавателни материали, както и отделните или частични мероприятия в рамките на определена психологическа операция.

2.

3. Психологическите мероприятия се провеждат главно чрез специфични разузнавателни методи, т.е. това са мероприятия на чехословашкото разузнаване, реализирани преди всичко в капиталистически държави с използване на агентурно-оперативни средства и комбинации.

4. Главните психологически мероприятия и основните обекти на чехословашкото разузнаване се определят с петгодишен план на същото съгласуван с отдел ПМ в годишните планове на оперативните отдели на политическото разузнаване, външното контраразузнаване и научно-техническото разузнаване. Ръководството на МВР на ЧССР и Ръководството на I ^дправление при МВР на ЧССР поставят нови задачи в съответствие с потребностите.

II

5. Всички оперативни работници, както и работниците от аналитичните служби на разузнаването са длъжни в хода на своята работа да отделят внимание на проблема за психологическите мероприятия, т.е. да събират съответни материали, предложения, да се занимават с подготовката и провеждането на психологическите мероприятия, да следят за отзвучите и оценката на психологическите мероприятия.

6. Инициативата в разработването на предложенията и постигането на резултати при подготовката и реализирането на психологическите мероприятия – това е един от основните критерии за общата оценка на работата на всички работници в резидентурите, оперативните отдели и аналитичните служби. Резидентите и началниците на съответните отдели носят отговорност за създаването на необходими ^{те} условия за инициативно и ефикасно изпълнение на задачите в областта на психологическите мероприятия.

3.

7. Работата над психологическите мероприятия се състои от следните етапи:

а) Разработка на предложения - т.е. създаване на предложения на основата на получени сведения, анализа на дълготрайно направление в развитието и стратегията на противника в борбата против нас, на съответни материали, познаване на ситуацията и възможни средства.

- Собствена разработка на предложения.

б) Подготвителен стадий при реализирането на ПМ - т.е. изучаване и обсъждане на предложенията от гледна точка на насочеността, методиката и предлаганите форми.

- определяне техническата страна на обработката на ПМ,

- консултация със заинтересовани служби в

I Управление при МВД на ЧССР или с други служби на МВР, с дружески служби или със съответните държавни и партийни учреждения;

- разработка на предложенията и на набелязания одобряващ процес;

в) Реализация на ПМ - т.е.

- на набелязаната техническа разработка;

- собствена реализация на ПМ.

г) Оценка на реализираното ПМ - т.е.

- оценка на собственото осъществяване на психологическото мероприятие със специално подчертаване на нарушаващите моменти;

- осигуряване на отзвучи и общо влияние на ПМ;

- цялостна оценка на реализираното ПМ.

4.

III

8. Разработването на предложения за психологически мероприятия е задължение на всички работници от разузнаването. Главно внимание при разработка на предложенията трябва да бъде отделено на психологическите операции, реализирани чрез агентурно-оперативни средства зад граница.

9. Център за изработване на предложения са:

- а) резидентурите на чехословашката разведка зад граница;
- б) оперативните отдели в Центъра;
- в) аналитичните служби на I Управление при МВР на ЧССР;
- г) областните отдели на I Управление МВР ЧССР;
- д) отдела за психологически мероприятия.

10. Работниците от оперативните отдели и аналитичните служби на I Управление при МВР на ЧССР предават предложенията за психологически мероприятия за обсъждане на съответните си началници, които след основателна оценка /или мнение на координатора по ПМ/ ги предават за окончателно одобряване и по-нататъшна разработка на отдела по ПМ.

11. Работниците от резидентурите предават предложенията за психологически мероприятия на резидента, който, след като направи забележки в съответствие с проблема, ги предава на определения отдел на политическата разведка, външното контра-разузнаване или научно-техническото разузнаване. След обсъждане реалността на предложението или допълнението, то се предава на отдела по ПМ /както собствените предложения на отделните оперативни отдели/.

5.

12. Отделът за психологически мероприятия в случай на необходимост има право да поиска предложенията за психологически мероприятия със специално предназначение да се предават непосредствено на него.

13. Предложение, предадено на отдела за психологически мероприятия, трябва да съдържа следното:

/виж приложението /

а) цел на предлаганото психологическо мероприятие;

б) ситуация и съдържание;

в) начин на провеждане /форма, използване на канали и др./.

г) предлагани консултации извън рамките на I у-ние на МВР на ЧССР;

д) опасни и рисковани обстоятелства.

14. В случай, че подаденото предложение за провеждане на психологическо мероприятие не бъде одобрено от отдела за психологически мероприятия, то същият отдел в срок от 10 дни е длъжен да информира този, който е подал предложението относно причините за отклоняването му или за възможността от по-късното му използване.

IV

15. Характерът на работата в областта на психологическите мероприятия изисква строга централизация, отчет и особена конспирация. С оглед на това с организацията и координацията на дадената дейност в I Управление на МВР на ЧССР се занимава само отдела по психологически мероприятия.

Без съгласието на отдела за ПМ, като отговорен отдел за провеждането на всички психологически операции на I Управление

6.

при МВР на ЧССР, не може в рамките на разузнаването да се провежда нито едно психологическо мероприятие. При изключителни случаи дава разрешение началникът на I Управление МВР ЧССР.

16. Отдел за психологически мероприятия:

а) организира систематичната дейност в рамките на разузнаването и дава заключителна оценка на постъпилите предложения.

б) носи отговорност за подготовката и техническата разработка на психологическите мероприятия, включително разработването на съответни предложения относно психологическите мероприятия;

в) в сътрудничество със съответните оперативни отдели наблюдава и контролира хода на реализацията и регистрира влиянието на психологическите мероприятия;

г) извършва цялостна оценка на реализираните психологически мероприятия;

д) води централен отчет на психологическите мероприятия, който наблюдава психологическите мероприятия във всичките етапи - т.е. от предложението до заключителната оценка.

По-нататък води отчет на:

- използваните технически средства при реализацията и разработката на психологическите мероприятия;

- на използваната агентура, сътрудниците от I Управление при МВР на ЧССР и всички лица, които са участвували в подготовката или реализирането на отделните психологически мероприятия или са били запознати с материалите, на които стои четлив подпис и дата;

- използваните консултанти, специалисти по езика и др.;

- забелязани обосновани подозрения и сигнали за враждебни акции против ЧССР и нейните съюзници;

- сътрудниците на I Управление при МВД на ЧССР, публикуващи статии или материали в средствата за масова информация на ЧССР или зад граница.

е) разработва тримесечна оценка на предложенията и проведените психологически мероприятия в рамките на разузнаването, предназначена за др. Министър, и информация за тримесечието за предложенията и мероприятията, провеждани от отделните оперативни отдели, областните отдели и др. определени отдели на I Управление. / тези информации се предават на посочените отдели чрез зам. началника на Управлението/;

ж) води и при активното участие на резидентурите и оперативните отдели, а в определени случаи и със собствени сили постоянно допълва документацията на материалите за психологическите мероприятия;

з) организира специално обучаване по проблема за психологическите мероприятия в рамките на I Управление на МВР на ЧССР и обезпечава следното:

- специално обучение в школа на I Управление МВР ЧССР;
- лекции в рамките на специалното обучение по усъвършенстване;
- обучаване на работници, заминаващи за дълго време в резидентурите /специално внимание се отделя на резидентите/;

и) организира и ръководи беседи с резидентите и техните заместници по време на пребиваването им в ЧССР по проблема за психологическите мероприятия.

17. Началникът на отдела за психологически мероприятия предава за одобрение на зам.началника на управлението предложенията за психологическите мероприятия след като е разисквано по тях и по препоръка на началниците на участващите отдели.

8.

Предложенията, отнасящи се до важни извънредни психологически мероприятия, се предават посредством зам.началника на управлението на висшите служебни лица за одобрение. Предложенията, отнасящи се до по-малко важни отделни акции в рамките на одобрените психологически мероприятия, одобрява началникът на отдела за психологически мероприятия. След реализирането на психологическото мероприятие, по същия път се предава информацията на този, който е одобрил предложението.

У

18. Оперативните отдели и аналитичните служби на I Управление при МВР на ЧССР:

а) въз основа на подробно изучаване на получените сведения организират предаване на предложения в мащаба на своите възможности.

б) Преди да постъпят предложенията в отдел ПМ, осигуряват посредством определени координатори и отговорни началници разискване по подадените предложения, главно от гледна точка на: съответствие и значение на предложението въз основа на развитието на ситуацията в дадена държава и обекта, агентурно-оперативната среда, максимално използване на получените материали и агентурни канали, начин на провеждане, осигуряване конспирация на предложеното психологическо мероприятие и сравняване на възможния ефект от психологическото мероприятие със заплануваните разходи.

в) Съвместно с отдел ПМ контролират хода на подготовката и реализацията на психологическите мероприятия и своевременно информират отдела за психологически мероприятия за забелязаните недостатъци и сигнали за нарушение, както и за всички значителни изменения в одобреното предложение.

г) следят за влиянието на реализираните психологически мероприятия и информират за тях отдел ПМ.

д) системно създават съответни агентурни канали за психологически мероприятия.

е) със съгласието на ръководството на отдела за психологически мероприятия назначават на своите участъци работници, на които са доверени проблемите на психологическите мероприятия, т.е. координатори или по някакъв друг начин се осигурява по-ефикасна форма на координация и сътрудничество.

ж) предоставят възможност на работниците от отдела за ПМ да се запознаят с материалите, касаещи психологически мероприятия и за тези материали своевременно информират отдел ПМ.

з) придобиват и веднага предават на отдел ПМ съответни документационни материали, които могат да бъдат използвани при провеждане на психологически мероприятия. Забранено е тези материали /ако непосредствено не се използват за работа над предложенията за психологически мероприятия или поради агентурно-оперативни причини/ да се намират в резидентурите и в оперативните отдели.

и) осигуряват участието на своите подчинени работници, заминаващи на работа в резидентурите, на лекциите за проблема за психологическите мероприятия, които организира отдела за ПМ в рамките на I Управление на МВР на ЧССР.

к) По време на пребиваването в ЧССР на подчинените резиденти и техните заместници /или други работници от резидентурите/ осигуряват присъствието им на консултациите на отдела за психологически мероприятия.

л) информират отдел ПМ за публицистичната дейност на своите работници в чехословашките или чуждестранните средства за масова информация.

м) информират отдел ПМ за всички забелязани и обосновани подозрителни сигнали, свидетелстващи за подготовка или реализация на враждебни психологически акции против ЧССР и нейните съюзници.

н) оказват всякаква помощ на отдела ПМ при осигуряване на техническия материал и средствата, необходими за разработка на психологическите мероприятия.

о) след реализирането на отделни психологически мероприятия информират отдел ПМ за финансовите разходи, свързани с подготовката и реализацията на психологическите мероприятия.

VI

19. Сътрудничеството и координиращата дейност в рамките на МВР на ЧССР / в съответствие със заповедта на Министъра на вътрешните работи № 21/ 72/, а така също и извън рамките на МВР на ЧССР, отнасящи се до психологическите мероприятия, са поверени на отдел ПМ с изключение на координацията от териториалните отдели на Министерството на външните работи на ЧССР, която по искане на отдела за ПМ обезпечава съответните отдели на политическото разузнаване.

20. На отдела за психологически мероприятия чехословашката разведка е възложила да осъществява координацията и сътрудничеството със съответните служби от дружеските разведки. Преговорите и консултациите с тези служби се провеждат в съответствие с годишен план или извън плана в зависимост от конкретните потребности на чехословашкото разузнаване или дружеските разведки.

21. Сметката за финансовите разходи във валута и в чехословашки крони, свързани с подготовката и провеждането на психологически мероприятия, работниците от I Управление при МВР на ЧССР предоставят на онези оперативни отдели, които ги ръководят или в които те са зачислени в съответствие с всеобщите действителни указания на финансово-икономическия отдел на I у-ние.

14.

Приложение към "Инструкцията за ПМ"

Предложение за психологическа акция /операция/

Наименованието ще определи отделът за психологически мероприятия.

- 1) Цел:
/целта на психологическото мероприятие – какво преследва реализацията/.
- 2) Ситуация и съдържание:
/кратка оценка на ситуацията на противника и собствената, от какви документационни и информационни материали изхожда ПМ и др./.
- 3) Начин на провеждане:
/предполагаеми методи и форми, канали, технически средства, участващи части, финансови разходи, време, начин за откриване на отзвучите и др./.
- 4) Предполагаеми консултации:
  - а) в рамките на I Управление на МВР на ЧССР
  - б) в рамките на МВР
  - в) извън рамките на МВР.
- 5) Опасни обстоятелства и риск:
/да се посочат мероприятията, които ще бъдат проведени с цел избегване на разшифровка/.

Препоръчва:
/началник оперативен отдел/

Съгласен

/началник отдел № 36/.

Предлага :
/работник от съответния
оперативен отдел/

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ

39

УТВЪРЖДАВАМ:

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII, ПГУ
Полковник Радослав
София, 24 II 1975 г.

Строго секретно! ²⁰²
Екз. единствен! ⁵

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ЗАДАЧИ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА В НАПРАВЛЕНИЕ
"ДОКУМЕНТАЦИЯ" ПРИ ОТДЕЛ VIII-ПГУ

С оглед най-пълно подпомагане работата на оперативните направления при планирането и реализирането на активните мероприятия провеждани в различните страни направление "документация" изпълнява следните задачи:

1. Обезпечава образци от различни документи и писмени материали от разработваните страни въз основа, на които да се разработват документите необходими при провеждането на активните мероприятия. Касае се до писма, ноти, доклади, обзори, докладни записки и други даващи представа за начина, по който те се оформят - адресиране, подреждане на текста, подписи, печати, шрифт на пишешата машина, сигнатура и пр.

Набраните образци се съхраняват в класьори подредени по страни като се вземат мерки за опазване на вида им - не се перфорират, нито се правят каквито и да било бележки по тях.

2. Обезпечава необходимите канцеларски материали и чисти образци от бланки, пликосе необходими за изготвяне на документацията за отделните активни мероприятия. Включват хартия, мастила, хими калки, ленти за пишеша машина, фотоматериали, лепила, бланки от различните ведомства, хартия за машина, пликосе и др.

3. Обезпечава необходимите подписи и печати необходими за полагане върху документацията за активните мероприятия.

4. Обезпечава провеждането на съответен език на текста за даденото активно мероприятие, осигурява оформянето на дадения документ и го пуска за реализация по дадения канал или указания от съответното оперативно направление. Ако е необходим пасаж, същия

Из архивите

367

се подработва от оперативното направление.

5. Води ~~с~~ на отчет адресите, местата и градските пощенски кутии, чрез които се реализират мероприятията за предпазване от провал.

6. Води на списъчен отчет лицата, чийто почерк или друго качество е използвано за оформяне на даден документ използван за активно мероприятие.

7. Съобразно нуждите на отделните направления, обезпечава превод на материали от чужди легални и други източници по проблемни въпроси осигурява съхраняването и ползуването им от отделните оперативни работници.

8. Грижи се за пощата за и от резидентурите.

Набраните документи и други материали в изпълнение на стоящите пред направление "документация" задачи се съхраняват в дървени шкафове, разпределени по раздели, както следва:

I раздел - Образци от различни бланки, документи пликосе използвани, разпределени по държави и ведомства.

II раздел - Канцеларски материали и образци (чисти) - по държави и ведомства.

III раздел - Справочни материали - проучвателни доклади, обзори, материали по проблемни въпроси и др. (НАТО, Общия пазар, Кипърския въпрос и др.).

IV раздел - КАРТОТЕКИ:
а) подписи на лицата
б) адреси, места и градски пощенски кутии
в) на лица използвани за оформяне на документи за активни мероприятия (полагане подписи, почерци)
г) на проведените активни мероприятия

V раздел - пишещи машини, циклостил и др. оперативна техника

_____ 1975 год.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЯ

Полковник: _____

(С. Христов)

Из архивите на ДС

368

КРДПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДПБГДСРСБНА
Ген. директор Сектор АБ

269
12

*Всичко си с тукдусемер.
Документацията за
р. Христов*

"ДОКУМЕНТАЦИЯ"

В отдела за АМ съм от самото му основаване. В началото работех като секретар-машинист, по-късно като помощник в "Документация" като пишех текстовете на мероприятията на машина на гръцки, турски, английски, френски и немски езици. От 1969 г. работех само в направлението, тъй като завеждащият тогава служба "Документация" - Кр.Кръстев, премина на работа в арабско направление. До 1972 г. съвсем само се справях с всички дейности в тази служба, включително оформянето - писането на машина на всички мероприятия.

От 1972 г. - след назначаването на др. _____ в отдела, писането на мероприятията на чужди езици отпадна от моите задължения; - с малки изключения след това съм писала някои документи на турски език.

През 1972 г. към Документация бе назначена др. _____, с цел отпочване и водене картотека към отдела, но това и до сега не е станало, тъй като др. _____ на няколко пъти е придавана в помощ на други отдели за продължително време (по няколко месеца, а към I-ви отдел е вече повече от година).

За кратко време към отдела - за началник на "Документация" бе назначен др. Йордан Христов, но след престой от една година той замина и понстоящем съм сама.

Какви задачи изпълнявам аз и какво смятам, че трябва да се прави в бъдеще.

I.

1. Набавям (чрез съответно поискване с пасаж от резидентурите) необходимите канцеларски материали за подготовка и провеждане на всички мероприятия.

- Получените материали по отделно се описват (завеждат) по страни в специални дневници и при ползуване от тях, съответно се отбелязва в дневника колко броя (пликове, листове) и какви

Из архивите

270
2.-13

други материали (фотоматериали, лепила, мастила, химикалки и др.) се ползувани; по кое мероприятие; от кой ОР; кога и къде.

2. Водя досиета на всички пишещи машини в отдела (без българските). При получаване на всяка нова машина се обрязува досие, в което се прилага репорт за получаването ѝ - откъде и кога е закупена, какъв шрифт и сигнатура има и образец на шрифта ѝ при получаване на същата.

- След това, при всяко ползуване на дадена машина по АМ се прави докладна записка, в която се отбелязва какъв документ е писан със същата (позив, "документ", придружително писмо, брошура и пр.), на какъв език, в какъв вид е изпратен документът (фотокопие, оригинал, ксерокс или отпечатен в XV отдел), в коя страна е пуснат материала, за къде е предназначен (страна, редакции, посолства или определено лице), псевдоним на мероприятието и от кой ОР е подготвено.

3. Изготвям справка след всяко проведено АМ, която се прилага от ОР към делото на мероприятието. В справката накратко се отбелязва какво представлява същото, какво се цели с него, до къде е изпратено, кои работници са работили по същото (текст, превод, писане на машина, полагане на подписи и пр.) и какви канцеларски материали и машини са ползувани.

4. След изготвяне на справката се попълва картон за мероприятието, с данни от справката и този картон остава на съхранение при мен. Картоните се групирани по години, в пликове.

5. Водя пощите с всички резидентури. Всички материали за изпращане се опаковат от мен и всички пасажки, които излизат от отдела независимо за коя страна се изпращат, ги извеждам, снимам и прилагам към съответното дело.

Входящата поща също получавам аз, правя съответно описи на полученото, след което материалите раздавам срещу подпис на работниците, а тези, предназначени за "Документация", остават при мен и биват прилагани към съответната страна.

271
3.-14

Получаваните материали обикновено са ползувани бланки и пликосе от различни министерства, ведомства, дипломатически представителства, акредитирани в дадената страна, хотели, подписи на някои видни политически и обществени дейци, понякога чисти бланки и пликосе от дадено представителство в съответната страна и ^Вповечето случаи - чисти бланки на хотели. (Напоследък получихме чисти бланки и пликосе от американското и канадското посолство в Кайро). Тези материали, както казах и по-горе лист по лист се прилагат на съответното място по страни, (а към всяка страна има отделни папки на министерства, на представителства на дадената страна в други страни, партии, позиви, хотели и др. и др.)

Само по Гърция и Турция е започнато попълването на картони на по-известни личности, като материалите съответно се прилагат в номерирани пликосе, който номер е вписан в картоня и е лесно да се направи справка дали има или не подписа на дадено лице. Но и по тези страни не всичко е картотекирано. Необходимо е доста продължително време за да се регистрират всички ония интересувани личности и ведомства.

II.

Какво смятам, че трябва да се направи в бъдеще?

1. По набавянето на канцеларски материали - съгласувано с направлението, в началото на всяка година да се преценява какви канцеларски материали, какво количество и от кои страни ще им бъдат необходими през годината.
2. По машините - с помощта на началника на отдела да бъдат доставени машини с турски и гръцки шрифт, тъй като при закупуването на същите срещаме трудности (трябва да се прави предварителна поръчка, която се изпълнява след не по-малко от 6 месеца, трябва да се вписва в същата и името и адреса на купувача). Може би по-лесно и по-евтино ще бъде закупуването на отделни шрифтове (букви или блок-шрифтове) на турски и гръцки езици, които тук да се монтират. Но това да стане, след като бъдем сигурни, че има добър

специалист, който да сменя шрифтове на машини, защото преди две години работникът, който обслужва управлението (по ремонт на пишещи машини) се "опита" да подмени шрифта на една машина с турски такъв (с буквени и цифрови знаци), но буквите не бяха добре залепени, излизат наполовина, закъчат и писането е почти невъзможно. До сега тази машина не е ползувана, защото другарите не я одобряват, — така, че вместо да имаме машина с турски шрифт, ние развелихме такава с латински.

(Според мен не е лошо да се помисли за връщането на др. Кръстев в направление "Документация" — ~~жизнически~~ тъй като той е с технически познания и в много случаи преди сме ползували дадена машина по няколко АМ допълнително, тъй като самият той разцентроваше някои букви и така шрифта на машината ставаше различен от предишния.)

III.

Какви картони трябва да се водят според мен?

1. Картони на проведените АМ, които за сега се ползват.
2. Картони по страни на видните държавни, военни и политически дейци (министър-председатели, посленици, министри, сенатори, депутати и др.).
3. Според мен трябва да се отпочне воденето на картони на всички лица и адреси, до които са пратени материали от наши АМ, като в същите се отбелязва от кое мероприятие материали са изпратени на даденото лице или адрес (редакции на вестници, бюра, агенции).

При изпращането на дадено мероприятие, работниците правят списък на адресите, до които е изпратено, но тези списъци се прилагат към делото на мероприятието и при следващи мероприятия тези адреси в много случаи се повтарят, но от никъде не е видно на дадена личност или редакция на вестник какви именно материали са изпратени и в какъв интервал от време. Много често от различните направления се изпращат материали до едни и същи адреси, без да се знае какви други наши АМ са им изпращани.

4. Мисля, че трябва да се водят картони на всички личности, чиито подписи сме фалшифицирали и използвали по дадени АМ, като в картоните се вписва кога и по кое АМ е ползван подписа, как е положен (на ръка, чрез фотоспособа или по друг начин), от кой ОР и ~~на~~ на какъв език е сложен подписа. (Например подписът на Пипинелис е ползван до сега по 3 мероприятия, като на две от тях е изписан на гръцки език, а по едно мероприятие е на френски език).

5. Трябва да се водят на отчет и всички наши служители които са ползвани по наши мероприятия (например за писане писмо на ръка, адресиране на пликове, полагање на подписи и пр.) като се отбелязва по кое мероприятие са ползвани, в коя страна е изпратен написания от тях материал и пр.

(За сега, макар и само в едно тефтерче, аз си отбелязвам имената на ползуваните лица по т.т. 4 и 5.)

6. Не зная доколко целесъобразно ще бъде и воденето на отчет ПК, в които са пускани наши материали в съответните страни. Може би ще е добре да се знае в дадена ПК ^{по кое АМ} кога, ~~колко~~ и колко броя пликове са пуснати. Обикновено резидентурата в Атина винаги в справката за проведено АМ дава и адресите на ПК, в които са пуснати материалите.

Това е мое мнение и моля другарите от отдела да вземат отношение и ако могат да предложат някакъв друг вариант за водене работата в това направление.

Предлагам, ако е възможно, по-скоро да бъде върната др. в отдела, за да се отпочне такъв вид картотекиране, защото не е по силите ми сама да върша всичко. Ежедневна, текуща работа има постоянно, защото непрекъснато се правят мероприятия, а при тези случаи често се налага даване на материали, машини, образци, понякога печатене на циклостил и др., а освен това и пощи има често, за което се отнема доста време.

Забележка: За организирането на т.н. картотека ще трябва съответно подходящ шкаф-кардекс за съхраняване на картоните, а ако се приемат всички тези видове картони да се водят - ще трябва съответно отпечатване на необходимия брой образци - картони.

21.VII.1976 г.

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София

Пер. № 13143, в. № 1
Н. III 1978 год.

169
Стр. секретно! 28

КРДОПБГДСРБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

СПРАВКА

374

ОТНОСНО: Проведените делови разговори в служба "А"
на ПГУ – КГБ.

От 26 юни до 30 юни 1978 г., като член на делегацията на ПГУ–МВР проведох делови разговори с др. полковник Иванов – началник служба "А" при ПГУ – КГБ. В разговорите взеха участие и заместниците на службата, другарите – полковник Привалов и Сожков.

По страни и направления бяха разгледани и обсъдени проблеми, операции и отделни акции, както следва:

По Турция

Съветските другари препоръчаха да се засили провеждането на "АМ" в следните основни насоки:

– Засилване на недоверието между турското правителство и администрацията на Картър;

– Обработка на турската общественост в анти-американска насоченост;

= 2 =

110
28

- Способствуване за активизиране на турско-гръцките противоречия на базата на политиката и действията на САЩ;

Накратко бяха разгледани операциите:

- "Триръбец" - оценено беше, че реализираните съвместни акции са създали предпоставки за провеждането на още по-целенасочени мероприятия, които да създават убеждение в турското правителство и общественост, че действията на кюрдите се ръководят и направляват от САЩ и Иран. Договорихме се в близките няколко месеца съветските другари да ни изпратят концепция за експлоатирането на кюрдския въпрос и военните групировки в Турция за провеждането на АМ в определената по-горе насоченост.

- "*Кошмар*" - поради измененията настъпили в Турция след идването на Бюлент Едживит на власт и набеязаните нови насоки на работата съветските другари препоръчаха до края на м.август т.г. да им изпратим нова тезисна разработка за съгласуване.

В резултат на обсъждането на въпросите се стигна до извода да се използват възможностите на двете разветки за събиране на информация характеризираща разстановката на силите и групировките в турската армия с цел провеждането на "АМ" обработващи офицерството в антиамериканска насоченост. Съветските другари изразиха мнение "Реформатори" още по-активно да се използват по проблемите свързани с обстановката в армията.

Гърция

По операция "Цунами III" – съветските другари от предложените им варианти за реализиране на документите възприеха да се използват възможностите на "Атос". Според тях, обектът в значителна степен ще бъде защитен, тъй като преди една година част от тях са били реализирани. До края на м.август т.г. ще ни изпратят съответното предисловие на английски и руски език, а от нас ще бъде преведено на гръцки език.

Междувременно те ще се договарят с немските другари да бъдат използвани и документите протичащи по "Цунами-IV", в същата брошура.

По "Гитон" – изказаха благодарност за оригиналната реализация. Препоръчаха за сега да не се предприемат действия, а да се осъществява пълен контрол и периодически да бъдат информирани.

По "Европа" – за да бъдат в състояние да дадат компетентно мнение и подготвят документа на ЦРУ предложиха до 20.VII т.г. да им изпрати съответната аналитична справка.

По "Жандарм" – договорихме се, от името на създадената от нас организация, да се проведе листовачна акция, с която да се протестира пред гръцкото правителство, че правителството на Едживит го изпреварва в развитие на контактите със САЩ и западноевропейски страни и прави всичко възможно да замрази кипърския въпрос и да бъде снето ембаргото наложено на Турция.

=4=

H2
31

Наред с това, от името на същата организация да се отправят протести и до Картър.

По операция "Сепаратисти" – съветските другари препоръчаха да дадем в скоро време своите мнения и съображения по изпратената ни справка-ориентировка.

По операция –"Злоба" – съветските другари възприеха нашата идея, документа засягащ действията на IV- армия да протича евентуално между ГЩ и МИД или ГЩ и президента с цел насищането му с про блеми от политически аспект, разобличаващи американската концепция.

По операция "Аркон" – засягаща дейността на ЦР и Пентагона на Балканите и реализирана от съветски-тедругари. В близко време ще получим материали за разшифроване ефекта на операцията.

По операция "Кошмар" – договорихме, след разглеждане на книгата на Садък Котич, да ги информираме за нашите съображения.

По операция "Гарвани" – освен набелязаните и съгласувани мероприятия да се разработят "АМ" по компрометирането и на Михаилидис, като опора на САЩ, за да се поставят задачи на резидентурите в Анкара и Истанбул за работа по турската общност.

По Албания

Съветските другари препоръчаха да се провеждат "АМ" в Европа и Азия противопоставящи албанските на маоистките групировки.

=5=

113
32

По операция "Оминхрон" – съветските другари са реализирали "АМ" и "Оминхрон" VI и ще ни изпратят копие от материалите.

Договорихме се ние да подготвим документация по акция "Оминхрон VII" изразяваща се в оценка на гръцките, италианските или компетентни органи на други страни за бъдещето на Албания при сегашните обстоятелства от позициите на НАТО.

По САЩ и НАТО

Операция "Хоризонт" – да продължи провеждането на акции насочени към :

– Разобличаване политиката на Картър и неговата администрация, която се стреми да изостря международната обстановка, неотговаря на даваните обещания, компенсират вътрешните затруднения с изостряне на отношенията със СССР и лагера, да се използва неговата концепция за защита правата на човека, създават затруднения в Италия, поощряват ГФР към засилване на въоръжаването и военно-стратегическата подготовка. За целта се препоръчва да се засилят публикацията на статии и издаването на брошури.

По операция "Заклет враг" да се подготвят публикации в турския и гръцкия печат.

По операция "Черния ястреб" след като се направи анализ на натрупаните материали да предложим вариант за участие в тази многостранна операция.

По арабските страни

Договорихме "АМ" да бъдат насочени в следните насоки:

- Да се разобличават политиката и действията на САЩ в Близкия Изток;

- Да се съдействува за обединяване на противниците на САДАТ;

- В Египет, в САЩ и Европа да се показват нарушенията на правата на човека;

- Да се разобличават теориите на Садат, като се посочва, че войната от 1973 г. е политически ход на Садат за създаване предпоставки за колаборация със САЩ.

- Да се възпрепятствува евентуално сближение на САДАТ с фронта на .

По операция "Кобра" - да се използват средствата наложени от операцията за разобличаване на САЩ и Саудитска Арабия, че са покрепили Садат през 1973 г. и хиляди офицери и войници са станали жертва, поради възприетия от Садат курс.

По Китай и Югославия

Съобразно обстановката беше отчетено, че работата срещу политиката на китайското ръководство следва да се активизира в следните насоки :

- Да се противодействува на сближаването на Китай с НАТО и да не се допусне западните страни да въоръжават Китай.

=7=
115
34

- Разобличаване китайската експанзия в Юго-източна Азия;

Съдействане за разобличаване сътрудничеството на Китай, реакционните режими, партии и личности;

- Широко да се използва концепцията за жълтата опасност;

- Да се внушава на различните правителствени среди, че сближаването на Китай нарушава разведряването и способствува за влошаване на отношението на собствената страна със СССР;

- Разлагане на промаоистките организации в света.

По Югославия съветските другари невъзразиха да провеждаме "АМ" насочени към активизиране дейността на националистическите хърватски, словенски и македонски организации насочена към нарушаване цялостта на Югославия.

По ЦРУ, БНД и другите специални органи на противника:

Службата за "АМ" провежда серия от "АМ" насочени към разобличаване дейността на спецорганите на противника.

Съвместно с немските другари подготвят провеждането на "АМ" "Мигрена", с която ще бъде разобличена агентурата на ЦРУ в средствата за масова информация.

В близко време ще бъде реализирано мероприятието " *Термит* -3", разобличаващо сътрудничеството на ЦРУ с левоекстремистките организации.

Доразработени бяха насоките на съвместната операция "Осман", насочена към разобличаване дейността на БНД в Иран.

Под формата на обмяна на опит др.Иванов В.П. разказа следното:

1. Като основни главни противници на разузнаването в областта на "АМ" се считат САЩ-Китай и тяхната политика в различните части на света.

2. Ръководството на ПГУ изисквало да се повиши мащабността, трайността и силата на въздействие на провежданите "АМ".

3. За цялостното и организационно подобряване на работата широко се използвали възможностите на ТАСС и агенция "Новости".

В резидентурата в Ню Йорк, Рим, Париж, Виена и Техеран създали звена за работа по активните мероприятия.

Щатът на службата бил увеличен с 15 ОР.

4. Активни мероприятия провеждала само служба "А", за да имало целенасоченост, концентрация и недопускане на провали.

Отп.в 1 екз.

Изп.-С-17515

Отп.-ЦР

София, 4.VII.78г.

ЗАМ.НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛ.У-НИЕ-ДС

ПОЛКОВНИК : Ренд Локс

Строго секретно
Емз. Едигетъев

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Д О К Л А Д

за състоянието на дезинформационната работа в ПГУ-ДС и
предпоставки за нейното подобряване.

Основното звено в ПГУ-ДС, което се занимава с въпросите на активните и дезинформационни мероприятия е отдел XIII. Създаден в началото на 1963 година като Служба "Б" към Информационния отдел на управлението, през 1966 година, на основата на тази служба, той бе обособен като самостоятелно подразделение, под прякото ръководство на началника на управлението.

Дейността на ПГУ-ДС в областта на активните мероприятия и дезинформацията бе регламентирана с два документа: лично строго секретно писмо № I-2610 от 10.7.1963 г. на тогавашния председател на КДС А.Солаков и строго секретна заповед № I-4690 от 31.12.1964 г. на м-ра на вътрешните работи Дико Диков. Тези документа бяха съставени на основата на съветския опит, след проведени разговори с представители на съответната служба на ПГУ-КГБ през 1963 и 1964 г.

Това бяха първите години на нашата дейност в областта на активните мероприятия и дезинформацията, когато все още липсваше ясна представа за мащабността и силата на това оръжие в ръцете на органите на ДС, когато нямашме необходимия опит в разработката и

реализацията на активните и дезинформационни акции. В резултат на това и нормативните документи не можаха да уредят напълно цялостната дезинформационна дейност на органите на ДС и да дадат една ясна и недвусмислена постановка на всички принципни въпроси.

А там където заповедите определяха задълженията на подразделенията на ДС в областта на информационната и техническа обезпеченост на мероприятията, в създаването на канали за прокарване на дезинформацията към противника, в определяне на ръководящото и координиращо звено в системата на ДС, не се провеждаха целенасочени и ефикасни мерки за обезпечаване на необходимите условия за стриктно изпълнение изискванията и разпоредбите на заповедите.

Л.с.с. писмо № I-2610/10.7.1963 г., което се отнася главно до дезинформационната дейност, след като възлага на службата при ПГУ "да организира основните мероприятия по дезинформиране на вражеските разузнавания" задължава другите подразделения "да организират и провеждат всички мероприятия по дезинформиране на врага... задължително съвместно с управление I-ДС."

Писмото задължава у-ния II и III ДС, окръжните управления и отдел I-ДС:

- за съставят... и изпращат в управление I-ДС справки относно въпросите, които са станали достояние на чуждите разузнавания;

- да изпращат в у-ние I-ДС... преписи от всички получаващи се при тях агентурни, следствени и други материали... от които се вижда по какви въпроси от военен, политически и икономически характер за нашата страна се интересуват чуждите разузнавания;

- да излизат с предложения за ...дезинформационни мероприятия;

- да предлагат на у-ние I-ДС... възможности и канали за придвижване на дезинформация към противника.

С писмото се изисква също така "материалите свързани с провежданите дезинформационни мероприятия се събират, обобщават, анализират и съхраняват в у-ние I-ДС.

Със заповед № I-4690/31.12.1964 г., в която вече се утвърждава окончателно създаването на служба "Б" при у-ние I-ДС, се прави известен анализ на извършеното в областта на активните мероприятия и дезинформацията, се прави опит да се регламират някои основни положения върху които да се изгражда по-нататък работата с

оглед да се внесе подобрене в организацията, планирането и координирането на мероприятията.

В констативната част на заповедта ясно се дават най-съществените недостатъци допускани от органите на ДС при осъществяване на тази важна и отговорна дейност: "проведените мероприятия не винаги се отнасят до главните въпроси; не се използват всички налични канали и възможности на министерството; взаимодействието с другите оперативни подразделения не е на необходимата висота; редица подразделения все още не използват метода на активните мероприятия и дезинформация за решаване на поставените пред тях задачи."

В заповедната част на този нормативен документ отново се казва: "В служба "Б" при у-ние I-ДС да се централизират всички мероприятия по политическото въздействие и дезинформация, провеждани от органите на ВВР. Нито едно подразделение на министерството в Центъра и по места не може да провежда каквито и да са активни и дезинформационни мероприятия без предварително те да са съгласувани със служба "Б"."

Ясно са определени задълженията на централните подразделения на ДС както по създаването на канали за провеждане на дезинформационни мероприятия, така и за "събиране и предоставяне на служба "Б" образци от бланки, печати, правителствени и други документи, подписи на държавни дейци, образци за попълване и при-необходими за подготовка на разобличителни и дезинформационни мероприятия."

"Всички материали, полезни за работата на служба "Б", които постъпват в радиопротивауването да се предават на служба "Б" за ползуване при възможност".

Със заповедта се задължава у-ние I-ДС да съгласува с ръководството на Министерството на външните работи всички мероприятия за въздействие, които се отнасят до външната политика.

Военната дезинформация да се предава само със санкция на ГЩ на БНА.

Икономическата и научно-техническа дезинформация да се подготвя съвместно със съответните компетентни ведомства у нас и се съгласува с ръководствата на същите."

Освен споменатите по-горе ръководни документи, в които се третираат и някои въпроси от работата на служба "Б", в ПГУ няма специален документ-заповед, положение или инструкция - с който по-цялостно и комплексно да се регламентират задачите на управлението по линията на активните мероприятия и дезинформацията, взаимодействието между отделите, кадровата, информационно-аналитичната и техническата осигуреност на отдел VIII, задълженията на оперативните отдели и резидентурите в подготовката и реализацията на отделните мероприятия, ръководството е осъществявано главно на базата на съветския опит и на опита на някои други братски разузнавания.

Трябва определено да се отбележи, че разгледаните по-горе два нормативни документи изиграха съществена роля в създаването и укрепването на отдел VIII при ПГУ-ДС, който през този кратък период на съществуване натрупа значителен опит в областта на активните мероприятия и дезинформацията, разработи и осъществи самостоятелно или съвместно с другите отдели на управлението редица крупни акции, които дадоха съществен принос в осъществяване на външно-политическите ходове на нашата страна, Съветския съюз и останалите социалистически страни. По този начин отделът за активни мероприятия се превърна в главното координиращо и направляващо звено в управлението при изпълнение на отговорните задачи, които му се възлагат от ръководството на министерството и ЦК на БКП.

Не можем обаче да не констатираме, че писмото и заповедта, както поради тяхната непълнота, така и поради несъответствието на някои отделни положения, с настъпилите изменения в оперативната обстановка, вече са загубили голяма част от своята регламентираща сила. Поради тази причина отдавна вече редица задължения на оперативните подразделения, произтичащи от тези документи не се изпълняват. Възможно е при изготвянето им в отделни пунктове да не са били взети предвид възможностите на подразделенията, особеностите на тяхната работа, нуждата от такъв вид дейност, в резултат на което тяхното изпълнение е било предварително обречено на неуспех.

Видимо крайно време е на основата на натрупания вече наш опит, на опита на братските органи и най-вече на опита на КГБ, съобразен с нашите сили и възможности, да се направи реална оценка на

мястото и ролята на активните мероприятия и дезинформацията в цялостната дейност на органите на ДС и се разработи нов документ, който да регламентира ясно и категорично основните положения и принципи, върху които в бъдеще да се изгражда тази дейност.

Отделът за АМ към ПГУ-ДС, още от първите дни на своето съществуване, на основата на съветския опит, се е стремил да съблюдава в работата си следните по-важни принципи и изисквания:

а/ Активните мероприятия за политическо въздействие трябва да бъдат подчинени на задачите на външната политика на НРБ, на нейната отбрана и държавна сигурност.

б/ АМ трябва да бъдат целенасочени и да третираат главните проблеми, в резултат на които могат да се решават основни, стратегически задачи.

в/ АМ изискват добро познаване на обстановката в даден район или страна. Отчитането и съобразяването с обстановката са главни условия за успеха на всяка акция.

г/ Спазване на пълна секретност при подготовката и реализирането на активните и дезинформационни мероприятия.

д/ Да се избягва шаблона и еднообразието при разработката на мероприятията. Всяка дезинформация трябва да бъде оригинална по замисъл и различна по форма.

е/ АМ да се строят на реална основа, при наличието на необходимите средства, канали и възможности.

ж/ ПГУ-ДС не трябва да се заема с АМ, които могат да се провеждат от други официални органи.

з/ Познаване степента на осведоменост на противника в областта на военното дело, икономиката, науката и техниката е важна предпоставка за успеха на всяко дезинформационно мероприятие.

и/ Никога на противника не трябва да се дава чиста дезинформация. Всяка дезинформация, от какъвто характер да е тя, трябва да съдържа елемент на правдоподобие.

к/ Важната политическа дезинформация изисква оперативност и своевременност. Тя трябва да достигне противника преди той да е взел отношение по въпроса.

л/ Централизация на активните мероприятия в рамките на ПГУ.

Цялата своя дейност отдел VIII при ПГУ-ДС е извършвал главно на базата на едногодишните планове по райони, страни и направления. Почти всички мероприятия и по-крупни акции от появата на идеята до тяхната реализация, се подготвят на основата на работни планове, които в процеса на разработката непрекъснато се детайлират с оглед предвиждане и съобразяване с най-малките подробности имащи отношение към успеха на мероприятието.

Наред с това в плановете на линейно-териториалните отдели за годината също се включват отделни активни мероприятия.

В отдела се разработват планове по отделни проблеми или събития, особено при кризисни ситуации, които бързо се съставят и бързо реализират.

За подготовката и осъществяване на мероприятия при подобни извънредни ситуации обикновено са необходими усилията на цялото управление, поради което и плановете имат комплексен характер.

Всяка еднократна акция, оило тя малка или по-крупна, се оформя в предложение, което се докладва за утвърждаване от др.Министър, или неговия заместник,отговарящ за работата на ПГУ-ДС.

Едно от условията за по-голяма ефективност от осъществяните активни и дезинформационни мероприятия на ПГУ-ДС е доброто взаимодействие между отдел VIII и останалите отдели на управлението. Отделът за активни мероприятия се явява координиращо и планиращо звено, но информационните и агентурни възможности, без които е немислима подготовката и реализацията на мероприятията се намират в ръцете на линейните отдели. Постепенно в управлението започват да се изпълняват изискванията на ръководството - за активните мероприятия в дадена страна да отговарят и линейните отдели. Поради тази причина взаимодействието между отдел VIII и оперативните отдели се осъществява ежедневно както на равнището на оперативни работници, така и на началници на отдели. По време на тези контакти се изучава обстановката, подготвят се планове за съвместни действия, разглеждат се получените интересни информации и документи, обсъждат

се произтичащите от тях идеи за мероприятия и се търсят нови канали и възможности за реализиране на подготвените акции.

Трябва да се каже, че що се касае до едно пълно взаимодействие в рамките на управлението, което да води до максимално използване всички сили и възможности на отделите в Центъра и резидентурите за разработка и провеждане на по-крупни и комплексни акции с дълготраен ефект, има още доста да се желае. Тук са нужни от една страна по-голяма инициативност в работата на отдел VIII и от друга по-голяма целенасоченост и плановост в линейните отдели по това направление. И на трето място, но не и по важност, създаване на вкус и разбиране в целия оперативен състав за важността и ефективността на тази дейност на органите на ДС особено с успешното реализиране на някои акции в подкрепа външнополитическия курс на нашата страна.

Когато говорим за състоянието на взаимодействието и съгласуваността между подразделенията на ДС в процеса на разработката и осъществяването на активните и дезинформационни мероприятия, следва да отбележим, че в самите органи на ДС като цяло не са създадени необходимите предпоставки за съвместна и съгласувана дейност. Няма ясно разработена концепция въобще за дезинформацията, за необходимостта от нейното провеждане, областите в които се осъществяват дезинформационните мероприятия и организационните звена, които ще бъдат натоварени да отговарят за тази дейност.

Както бе констатирано още в началото на настоящия доклад, някои положения в двата нормативни документи от 1963 и 1964 год., които до известна степен регламентираха и въпросите за взаимодействието между подразделенията на ДС, макар и в един по-общ смисъл, в последствие не бяха доразвити и изяснени по начин, който максимално да спомага за издигане равнището на дезинформацията и нейната ефективност.

Що се отнася до отдел VIII при ПГУ-ДС, независимо от това, че мероприятията, които провежда е за политическо въздействие са насочени изключително към проблеми и обекти извън нашата страна, той винаги е разбирал значението на едно по-тясно сътрудничество и взаимодействие с отделите на ВГУ и VI управление ДС за качеството е ефекта на мероприятията.

ВГУ и VI управление са носители на важна и секретна информация, както и на оригинални документи на натовски и други

страни, които в отделни случаи биха послужили като добра основа за разработка на по-големи документални, разобличителни и дезинформационни акции. За съвременното получаване и използване на тези материали от съществено значение е редовния контакт с отделите особено на ВГУ-ДС, пред които да се изясняват по-конкретно нуждите на отдела от документи.

ВГУ и VI у-ние на ДС разполагат също така с канали, чрез които може да се провежда дезинформация по всички направления на нашата работа. Добре разработените канали и тяхното умело използване, могат значително да повишат ефективността на активните и дезинформационни мероприятия. Тук видимо не може да се разчита само на разбирането и благоволенieto на отделните ръководители от централните поделения на ДС. Необходимо е както инициативата на ПГУ, така и ясно формулирани нормативни документи, които да задължават всички оперативни поделения и особено ВГУ и VI управление ДС да предоставят на ПГУ-ДС придобитите документи за ползуване при разработката на активни мероприятия, като се спазват стриктно условията за секретност.

Справедливостта изисква да се каже, че при всички случаи когато ПГУ-ДС се е обръщало към ВГУ-ДС и VI управление за предоставяне на материали за нуждите на отдел VIII, съответните началници са се отнасяли с пълно разбиране. Нуждна е обаче по-голяма инициатива от тяхна страна. За издигане на още по-високо равнище взаимодействието между поделенията на ДС по линия на активните мероприятия и дезинформацията, ще бъде необходимо и целесъобразно отговорните служители от централните поделения да бъдат запознати под формата на беседи и при спазване на необходимата секретност, с характера и основните направления и особеностите на тази дейност, принципите върху които се изгражда тя и областите в които се прилага. Практиката показва, че излизането на отдел VIII от прекалено дълбоката конспиративност, запознаване на отговорния състав с неговите нужди и дава своето благоприятно отражение върху цялостната му дейност, създава разбиране и вкус в оперативния състав към това остро и ефикасно средство в работата на Държавна сигурност.

В изпълнение на своите задачи по линия на активните и дезинформационни мероприятия, ПГУ-ДС взаимодействува и съгласува своята дейност, както с поделенията на ДС, така и с някои други

държавни ведомства и партийни органи, респективно Министерството на външните работи и ЦК на БКП, главно чрез ръководството на Министерството на вътрешните работи. За да могат активните мероприятия, които се провеждат по неофициални канали и със специалните средства на разузнаването, да съдействуват за решаване на външнополитическите задачи на Партията и Правителството, те трябва да бъдат подчинени на тези задачи, да допринасят за отбраната и сигурността на НР България и социалистическия лагер.

Това налага осъществяването на необходимото взаимодействие на съответно равнище, за съгласуване на насоките на работата по дадени страни, а в отделни случаи и обсъждане и разработка на планове за съвместни акции по важни проблеми за успеха на които обезателно ще зависи от обединяване на общите усилия на Разузнаването и Министерството на външните работи.

Политическите мероприятия не представляват самоцел, а се явяват част от общата политическа и идеологическа борба на нашата страна в решаването на крупните задачи в областта на международните отношения.

Осъществяването до сега взаимодействие от страна на ПГУ-ДС с външнополитическите органи, институти и пр. не е било достатъчно регулярно и целенасочено.

За издигането му на по-високо равнище, за да стане то по-действено и резултатно, следва да се разработи и уточни съответна система, за да се приеме и от двете страни като нещо необходимо и полезно в осъществяването на външно-политическите ходове на нашата страна. От интерес за работата на ПГУ-ДС и другите подразделения в областта на активните мероприятия и дезинформация е да се съгласуват и уточняват в началото на всяка година с по-висшите инстанции отговарящи за външната политика на страната, основните насоки на тази дейност, така както се уточняват информационните задачи на Разузнаването.

Единствено чрез обединяване на силите и възможностите на органите на ДС (Разузнаване и Контраразузнаване) с тези на съответните наши ведомства и партийни органи, могат да се разработват и провеждат по-мощни и целенасочени политически акции, с които можем да влияем на отделни страни от живота на капиталистическите държави в изгодна за нас насока.

Една от съществените предпоставки за успешни активни и дезинформационни мероприятия, както зад граница, така и в страната е добрата отчетност на проведените акции и доведената до противника дезинформация.

В това отношение отдел 08 при ПГУ-ДС има изградена система за регистрация и отчитане на цялата своя дейност. Макар и чрез използване на по-примитивни средства - различни картони - в Документационното направление на отдела се извършва регистрация на всички проведени мероприятия в разузнаваните страни по няколко показателя. На първо място това улеснява оперативния състав и ръководството на отдела в извършване на постоянен анализ с оглед търсене на по-голямо разнообразие и целенасоченост, за избягване от шаблона и ~~предназначаване~~ предпазване от неудачи и провали.

Подобна отчетност е още по-необходима за дезинформацията, която органите на ДС са довели до противника. В противен случай всяко дезинформационно мероприятие, колкото и добре да е подготвено, по колкото и добър канал да бъде прокарано може да претърпи провал. От интерес за работата на ДС е да се знае по всяко време какви дезинформации, или целенасочени информации са доведени до знанието на противника и какъв е бил техният ефект. Сега у нас в ДС няма въведена централна отчетност за осъществените със средствата и възможностите на поделенията дезинформационни мероприятия. Тук дори не става въпрос за дребните и незначителни факти и данни, които оперативните поделения предоставят на противника чрез агента, когото подготвят за подстава, или искат той да спечели доверие и подобри своите разузнавателни възможности, а за посъществени информации от тактически, или стратегически характер.

Какво решение ще се даде на този въпрос ще зависи от това дали се приема създаването на Център в органите на ДС, който да ръководи, направлява и координира цялостната дейност по линия на дезинформацията, или тя ще бъде предоставена изцяло на отделните поделения.

Звено, което осъществява активните мероприятия в ПГУ-ДС е отдел 08, който е подчинен на един от зам.-началниците на управлението. По щат към 1.І.1979 г. отделът се състои от 20 човека, от които:

- началник отдел	- 1
- зам.началник отдел	- 1

- оперативни работници	-	12
- работник по отчета	-	1
- преводачи	-	3
- техн. сътрудник	-	1
- картотекар	-	1

В отдела са обособени две направления:

1. Политическо направление -

а/ по линия на Турция	-	3 ОР
б/ по линия на Гърция, Кипър-	-	3 ОР
в/ по линия арабски страни-	-	2 ОР
г/ по линия САЩ и НАТО	-	2 ОР
д/ по линия на "А"	-	1 ОР

2. Документационно направление

оперативен работник	-	1
работник по опер. отчет	-	1
преводачи	-	3
картотекар	-	1

Основното направление в отдела е Политическото, което разработва и предлага за утвърждаване и провеждане всички акции и конкретни мероприятия в политическата област по районите и страните за които отговарят.

От горното разпределение се вижда, че всичко 12ОР, включително с н-ка и зам.н-ка на отдела са пряко заети в подготовката на активните мероприятия.

По-голямата част от състава са опитни оперативни работници, работили дълги години в органите на ДС и ПГУ. Само трима ОР имат стаж по-малък от 15 години. и двама не са учили в разузнавателна школа. Четирима обаче са без всякакъв задграничен опит, което в процеса на работата се отразява неблагоприятно върху тяхната ефективност и компетентност при планирането и разработката на мероприятията. Двама от тези ОР (работещи по Турция и Гърция) компенсират липсата на задграничен опит с перфектното владение на езика на страната (писмено и говоримо). Това им дава възможност ежедневно да следят печата и да подготвят документални активни мероприятия на съответните езици, които многократно издържаха проверката на всякакви експертизи.

Работещите обаче по две от линиите – арабски страни и "А" не знаят езика на страните и не са в състояние да следят от близо обстановката, да вникват по-дълбоко в проблемите и да планират по-големи и ефективни мероприятия. Само единият от тези работници е бил на работа в арабските страни и познава по-добре обстановката.

Съотношението между ръководния изпълнителски и помощен състав на отдела е добро. Трябва обаче да се подчертае, че изпълнителски състав, този който пряко е свързан с процеса на планирането и разработката на акциите, особено по линия "А" е далеч недостатъчен, като се имат предвид някои последни ходове, планове и конкретни действия на Китай и Югославия срещу НРБ, Съветския съюз и другите социалистически страни на Балканите и други райони на света. Също така възможностите на отдел 08 по линиите "А", САЩ и НАТО абсолютно не отговарят на поетите пред съветските другари задължения за провеждане самостоятелно или съвместно с тях, на по-крупни акции, които да съдействуват за утвърждаване на процеса на разведряване в Европа и света и от друга страна за разстройване на агресивния пакт НАТО и отслабване позициите на САЩ на международната арена.

Що се отнася до специалната квалификация на оперативния състав в отдел 08 трябва да се каже, че тя не е получавана в теоретически школи и курсове. Тя е придобивана единствено в процеса на практическата работа, на основата на съветския опит и на скромния опит на по-отдавна работещите в отдела оперативни работници. Общо теоретическата подготовка на работниците и особено в области като международните политически отношения, журналистиката и средствата за масово въздействие, пропагандата, психологическите операции и идеологическа диверсия е също на незадоволително ниво. Без такава минимална подготовка на работещите в отдела изпълнителски състав не е възможно да се издигне общото равнище на активните мероприятия.

Разработката на комплексни, мащабни и дългосрочни операции може да извършва само от високо квалифицирани и подготвени във всяко отношение кадри. Подготовката и реализацията на мероприятията за политическо въздействие е сложен и многопосочен процес, който не може да се обхване от неопитни и теоретически непод-

ковани работници, без въображение, склонност към творчество, самоинициативност и аналитичност. Едва ли има друг отдел в ПГУ-ДС към работниците на които да се предавяват толкова много разностранни и сериозни изисквания.

От съществено значение за цялостната работа на отдела за активни мероприятия и дезинформация е наличието на документални и други информационни фондове по райони, страни, проблеми, събития и отделни лица, които по всяко време да бъдат на разположение на оперативните работници. В това отношение отделът не среща никакви трудности да бъде запознат с всички информации от политически характер, които влизат във фондовете на управлението. По един брой от информацията, които се изпращат от резидентурите до Центъра веднага се предоставят на н-ка на отдел VIII и съответните оперативни работници за ползване при целесъобразност. Пристигналите с пощите информации до линейните отдели, след обработка от информационния отдел, също се изпращат в отдел VIII.

Началникът на отдел VIII е в състояние да се запознава и със секретните материали, които се получават чрез възможностите на отдел IV-ДС. Тези материали от всяка гледна точка представляват една сериозна и с нищо незаменима база за разработка на големи и перспективни акции.

Трябва обаче да се констатира, че материалите добре се използват само в една посока - информиране на съответните инстанции. Що се отнася до ползуването им по линия на активните и дезинформационните мероприятия то това не става по най-ефикасния и резултатен начин. От една страна не всички получавани в IV отдел съобщения се обработват поради недостатъчните кадрови възможности на отдела, а от друга факта, че се извършва известно селектиране и преценка от страна на Информационния отдел за това кои от съобщенията са важни и кои не представляват интерес. В много случаи субективната преценка на един човек, лишава отдел VIII от такава информация, която за него би била от първостепенно значение. Смятаме, че е възможно и в интерес на работата на органите ДС, без да се нарушава Заповед № 1-4400/1975 г. за начина на използване и съхранение на информацията от IV отдел ДС и при спазване на строга секретност, да се направи възможно използването в настоящия момент и в перспектива на подходящите материали за разработка на краткосрочни и дългосрочни операции. Някои от

тези операции биха могли да бъдат реализирани в трудни за нашата страна моменти и изострена международна обстановка на Балканите, когато е необходимо да се разстройват силите на противника или да се отвлече вниманието му по второстепенни въпроси.

Както вече споменахме в началото на доклада, поради някои неуредици от организационен характер и липса на установен ред, не винаги отдел VIII ПГУ е в състояние да ползува секретните документални материали, които другите подразделения на ДС получават поради естеството на своята работа. От никаква гледна точка не е оправдано пропиляването на такива златни възможности, каквито могат да бъдат оригиналните документи или копие от такива, изхождащи от държавен орган на противника.

Поради естеството и характера на своята работа, при реализацията на активните мероприятия Отдел VIII използва най-вече пътищата и каналите, с които линейните отдели и резидентурите на ПГУ разполагат, както и някои други специфични за отделните страни пътища. В отделни случаи биха могли успешно да се използват каналите и на другите подразделения на ДС, особено когато става дума да се доведе до противника някаква дезинформация или целенасочена информация.

Едно от изискванията, които се предявяват към оперативните работници разработващи активните мероприятия е да се предвиждат и възможностите за проследяване на техния ефект след реализацията им. В отдела се води подробна отчетност за резултатите от всяка акция, било то положителни или отрицателни, които по съответен начин се довеждат до знанието на ръководителите, утвърдили мероприятиято. Получените резултати се анализират най-задълбочено с оглед избягването на допуснатите слабости или набеязване на нови мероприятия за разширяване и задълбочаване на ефекта. Въпросът за анализа на всички информации по време на подготовката на мероприятията, както и на проведените вече акции, техният ефект и пр. все повече придобива първостепенно значение в целия този сложен процес на активно въздействие.

За този кратък период на съществуване отделът за АМ към ПГУ-ДС бележи едно чувствително израстване. Докато в началото на неговото създаване работата му се изразяваше владно в публикации на някои материали в чуждестранния печат или в провеждане на дребни и незначителни мероприятия, то през последните години отделът

е в състояние да разработва и осъществява сравнително по-сложни документални и други акции, които могат да влияят върху отделни страни от живота на разузнаваните страни. От една страна това се дължи на нарастналите възможности на ПГУ-ДС, а от друга - на взаимодействието и координацията със съответните служби на братските разузнавателни органи и на първо място - на ПГУ-КГБ.

През последните три години отделът подготви и проведе самостоятелно или съвместно с разузнаванията на социалистическите страни повече от 120 по-малки или по-големи акции, някои от които с дълготраен и значителен ефект. Тяхната целенасоченост съответствува напълно на определените стратегически задачи в онези географски райони и страни, където нашата външна политика е най-активна.

В този смисъл трябва да се каже, че планирането на голяма част от мероприятията е дългосрочно, което не се влияе от честите и конюнктурни изменения в международната обстановка. Когато става дума да се разстрои южното крило на НАТО, да се отслабват позициите на САЩ на Балканите и в Близкия Изток или да се утвърждава процесът на разведряването в Европа и света, перспективното планиране има първостепенно значение.

Не са редки случаите, когато причините, предизвикали провеждането на една или друго мероприятие са възниквали твърде бързо и изненадващо, особено при кризисни ситуации. Бързо изменящата се обстановка е налагала за кратко време да се мобилизират повече сили и се съсредоточат на най-важните участъци с оглед получаване на желания ефект. Каквито и да са причините, предизвикали бързите действия, какъвто и да е характерът на провежданите мероприятия, те трябва винаги да бъдат в унисон с дългосрочното планиране, да подкрепват стратегическите цели на външната политика. Единствено чрез вярното предвиждане на хода на събитията за един дълъг период от време и предварителната разработка на различни мероприятия могат да се избегнат прибързаните, недобре обосновани и разработени мероприятия, които не само че не предизвикват търсения ефект, но могат да станат причина за сериозни провали с непредвидени последиствия.

Отдел VIII при ПГУ-ДС е разработвал мероприятия за политическо въздействие и по искане на ръководството на министерството и на по-висши партийни и държавни органи. Общо взето те са били

сравнително по-малко на брой и са произтичали от някои спешни външнополитически ходове на нашата страна, от посещения на първия партиен и държавен ръководител др. Тодор Живков в чужди държави.

Трябва да се направи изводът, че с малки неизбежни изключения работата на отдела винаги се е характеризирала с една стабилна и целенасочена плановост, която е съдействувала максимално за най-рационалното използване на силите на разузнаването в разработката и осъществяването на ефективни и резултатни политически операции.

Съществена роля за тази стабилност в планирането играе и ежегодната съгласуваност на нашите планове за работа със съветските другари, както и ценната помощ, която ежедневно ни оказват при всички етапи на голяма част от подготвяните от нас акции.

Когато говорим за областите, в които могат да се осъществяват активни и дезинформационни мероприятия, трябва да кажем, че те имат твърде широк диапазон - толкова, колкото е широк диапазонът на информацията, която органите на ДС се стремят да получават за противника в различните области на живота.

На първо място АМ се провеждат в областта на политиката. С тях се цели да се оказва изгодно за нас политическо въздействие на някои съществени страни на политическия и икономически живот на империалистическите държави, формиране на общественото мнение, критическо отношение против подривната дейност на противника в различните райони на света.

В съответствие с перспективните планове за съвместна работа с ПГУ-КГБ Отдел VIII при ПГУ-ДС провежда АМ в следните основни направления:

- Разобличаване агресивната и милитаристична политика на САЩ на Балканите; разстройване на южното крило на НАТО.

- Разстройване отношенията между страните-членки на НАТО; засилване на антиамериканските настроения сред съюзниците в НАТО и необвързаните страни.

- Дискредитиране на американската и израелска експанзионистична политика към арабските страни; разобличаване дейността на реакционните арабски сили.

- Подпомагане външнополитическия курс на Съветския съюз, НР България и другите социалистически страни, насочен към разведряване и разоръжаване.

- Разобличаване и дискредитиране на хегемонистичната политика и подривна дейност на Китай сред международното работническо движение и необвързаните страни.

По-голямата част от мероприятията на Отдел VIII имат стратегически характер. Те изхождат от постоянните дългосрочни действащи операции и са насочени към разширяване и задълбочаване на техния досегашен ефект. Може да се каже, че някои операции и отделни АМ като "КОШМАР", "ТРИЗЪБЕЦ", "ЗЛОБА", "КОБРА", "ЖАНДАРМ", "СЕПАРАТИСТИ", "ГАРВАНИ", "ГИТОН", "ХОРИЗОНТ", "ОМИКРОН" и др. са предизвикали дълготраен политически ефект и са оставили трайни следи в обществения живот на страните, в които се провеждат.

За подготовката и реализирането на тези мероприятия Отдел VIII използва изключително възможностите на другите отдели на ПГУ-ДС, както що се отнася до информацията и документите, така и до каналите и пътищата за тяхното осъществяване.

Когато се прави оценка на надеждността и ефективността на методите и средствата, използвани за изготвяне на активните и дезинформационни мероприятия и довеждането им до противника трябва винаги да се изхожда от областта, в която се реализират - политическа, икономическа, военна или оперативна. Специфичността в дейността на ДС за придобиване на информация дава определен отпечатък и върху формите и методите на дезинформационната работа.

Използуваните досега от Отдел VIII форми, методи и средства в политическите АМ са достатъчно надеждни и ефективни, издържали са проверките на времето с конкретните резултати, които са дали. Тяхното по-нататъшно усъвършенстване и разнообразяване съобразно конкретната обстановка в страните и възможностите на противника за анализ и разкриване на нашия замисъл е императивна повеля както за Отдел VIII, така и за цялото разузнавателно управление. Тук с пълна сила важи стратегическият лозунг, който издигна БКП на своя XI Конгрес "Качество и ефективност, ефективност и качество".

За успешната подготовка, реализация и получаване на положителен ефект от една значителна част от акциите за политическо въздействие допринесе сътрудничеството с ПГУ-КГБ, което все повече

се разширява и задълбочава на базата на подписаните съвместни перспективни планове в областта на разузнаването. Само през 1978 г. бяха осъществени 18 съвместни акции, 16 от които с определен ефект на въздействие.

Във връзка със сътрудничеството с братските разузнавания по линия на активните и дезинформационни мероприятия трябва да се отдаде заслуженото и на сътрудничеството с немските другари; с които се работи по съвместни годишни планове.

Дезинформационни мероприятия могат с успех да се провеждат в икономическата и военна област.

По своя характер и същност те се отнасят до онези мероприятия, които пряко засягат сигурността на страната във военната и икономическата област. Врагът се стреми да разкрива възможностите на нашите въоръжени сили, които са част от силите на Варшавския договор. При тяхното реализиране следва да участвуват както подделенията на ДС, така и функционалните министерства имащи пряко отношение към военното дело и икономиката.

В първите години на своето съществуване и до 1974 год. в Отдел VIII имаше направление по военната и икономическа дезинформация. През същата година се прецени за целесъобразно Отдел VIII да бъде освободено от преките задължения да бъде организатор и координатор на военната дезинформация в органите на ДС. Тези задължения за сега са поети от III-то управление ДС, което заедно с група към ГЩ на БНА разработва всички въпроси касаещи стратегическата и тактическа дезинформация.

Как по-добре да се организира тази дейност, как да се осигури прерастване на мирновременната дейност по военната дезинформация вътре в страната с дейността на ДС и особено на ПГУ през степените готовност и във време на война (Разпореждане № 5/69 г. на ДКО/ трябва да бъде напълно изяснен в една нова заповед.

Същото се отнася и до въпросите на икономическата дезинформация, чийто значение за нашата сигурност не трябва да се подценява. Противникът непрекъснато засилва своята дейност по разкриване на нашите възможности в икономиката, науката и техниката. Наличието на някои резултати, макар и не толкова ефективни, при осъществяване на дезинформационните мероприятия в тази област по времето,

когато към Отдел VIII имаше специално направление, показва че към решаване на въпроса трябва да се пристъпи с известна перспектива, като към съответния отдел на ВГУ-ДС се създаде група, която да разработва и координира работата в ДС по икономическата дезинформация.

Както при военната, така и при икономическата дезинформация ПГУ-ДС ще играе не малка роля, особено когато ще трябва да се използват неговите задгранични канали за прокарване на дезинформационните, или целенасочени информации до противника.

Особено значение има работата на органите на ДС в борбата срещу разузнаването и контраразузнаването на противника.

Активните мероприятия в оперативната област имат за цел разобличаване и пресичане на подривните планове и конкретна дейност на империалистическите разузнавания, разобличаване тяхната агресивна същност пред народите и правителствата на европейските, африкански и азиатски държави, с което се поставя сериозна преграда на дейността им. Ефикасно проведени мероприятия в тази област могат да нанесат големи загуби на противника.

Голяма част от мероприятията по това направление са насочени против най-главните идеологически централи, работещи в тясно взаимодействие с разузнаванията на противника, както и против ръководителите на емигрантските организации, за разлагането им и за създаване на раздори сред тях.

Съществено място заемат и мероприятията за обезпечаване сигурността в работата на резидентурите, с отвлечане на вниманието на противниковите КРО от действителните наши задачи, отделни разузнавачи и агенти.

В досегашната своя дейност срещу специалните органи на противника ПГУ-ДС е провеждало частични разобличителни акции за нанасяне удари и противодействия, използвайки средствата и възможностите на активните мероприятия. Както в количествено, така и в качествено отношение те не са съответствували на активността на спецслужбите на противника, които през последните години активизираха и разнообразиха дейността си срещу НРБ и другите социалистически страни, поставили стратегическата задача за ерозиране на

социалистическата общност. Със своите действия ЦРУ, БНД, МИТ и КИП провеждат организирани и координирани действия против социалистическите страни, като стават инициатори на мероприятия от рода на трибунала и бианалето в Италия, разширяване на дисидентското движение и провеждане на тотално разузнаване срещу нашите страни.

Разузнавателните служби на империалистическите държави участвуват активно в провеждането на техните външно политически ходове и укрепване на позициите им в различните райони на света.

Понастоящем в системата на ПГУ няма специализирано звено в областта на активните мероприятия, което да провежда целенасочени акции за подриване доверието към спецорганите на противника от страна на обществеността, дезорганизиране на тяхната дейност и изостряне на противоречията между разузнаванията на САЩ, ГФР, Гърция и Турция.

Опитът на братските разведки и най-вече този на ПГУ-КГБ показват, че е крайно необходимо да се разширяват и засилват активните мероприятия на ПГУ-ДС в оперативната област, като към отдел VIII се създаде ново направление, което във взаимодействие с политическото направление и останалите отдели на ПГУ да провежда целенасочени акции срещу разузнавателните и контраразузнавателни органи на империалистическите държави.

5 май 1979 г.

от негатали в текс.

Изготвил:

[Signature]
/ Д. Сиванков
Н. Котурев 08. ПГУ

СТРОГО СЕКРЕТНО

168
45

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София

Рег. № 10630, в. № 1
6.6.79 год.

КРДОПБГДСРБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

РОЛЯ И МЯСТО НА АКТИВНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ
В РАЗУЗНАВАНЕТО

Беседа с др. В. П. Иванов - 24. IV. 1979 г.

Съветските другари считат, че ролята на активните мероприятия в работата на разузнаването все повече нараства и както се изрази началникът на ПГУ др. Крючков през последните няколко години активните мероприятия са зели своето достойно място в цялостната дейност на разузнаването. Когато се говори за ролята и мястото на активните мероприятия трябва да се има предвид разбирането, което все повече се утвърждава сред ръководния състав на ПГУ при КГБ, че цялостната агентурно-оперативна дейност на разузнаването се изгражда и функционира в крайна сметка за да се придобива ценна и секретна информация за плановете и намеренията и конкретните действия на противника и за да се осъществяват активни мероприятия, които да оказват влияние върху събитията в изгодна за Съветския съюз и Социалистическия лагер насока.

Служба "А" при ПГУ-КГБ е създадена през 1959 година. Тогавашно е утвърдено и специално положение за нейната работа. На два пъти след това - 1961 и 1967 г. Колегиумът при КГБ е изслушвал доклади за състоянието на работата на службата и е приемал документи за нейното подобряване. Тези документи в същност определят ролята и мястото на службата в рамките на КГБ и в самото Първо главно управление. В съответствие с тях служба "А" се явява

главното подразделение на КГБ в областта на активните мероприятия и всички други поделения трябва да съгласуват и координират своята дейност в тази област със служба "А".

Що се отнася до ПГУ по всички въпроси, които касаят активните мероприятия също трябва да се съгласуват и обсъждат с нея. По такъв начин службата изпълнява функциите на координиращ и направляващ орган. Работата по активните мероприятия трябва да се води целенасочено и затова е необходимо един център, който да осъществява планирането и координацията и води строга отчетност за осъществяване на акциите по линия на разузнаването.

Отделите към управлението излизат също със самостоятелни предложения за активни мероприятия, но те са длъжни най-малкото да поставят в известност служба "А" и да получат подписа на нейния началник или заместник. Обикновено когато мероприятията се осъществяват с помощта на ценен агент, който оперативния отдел не желае да разкрива пред широк кръг хора, се взема само подписа на началника на служба "А", като трябва да се знае най-малко същността на мероприятияето.

С оглед отчитане и контрол на проведените мероприятия за всяко едно от тях се попълва специален картон на основата на предложението, справката или телеграмата. Попълнен картонът се представя за математическа обработка и перфориране, след което се внася в електронноизчислителната машина. За проведените активни мероприятия е определен специален масив в машините, който се нарича "Актив-1". Подготвя се и разработката на нов масив "Актив-2".

Без строгата отчетност не може да се извършва и необходимия анализ, както по време на работата по документите, така и след провеждането на всяка акция.

Основният и подробен анализ за всяко мероприятие се прави от работника, който отговаря за дадената страна, който планира, разработва и предлага за утвърждаване на мероприятияето.

Началникът на направлението извършва анализ за това как върви изпълнението на плана и осъществяването на акциите по няколко страни и райони.

Началникът на отдела прави анализ на това какви мероприятия се провеждат по главните направления и за изпълнение на главните задачи стоящи пред службата.

170
42

3

Всички въпроси касещи активните мероприятия в рамките на Първо главно управление се уреждат със специална заповед на началника др.Крючков. В тази заповед е утвърдено положението, че всякакви указания по линия на активните мероприятия, които се дават от страна на линейните отдели до резидентурите, задължително се съгласуват с началника на служба "А" или неговите заместници, така както не могат да се изпращат никакви указания и нареждания до резидентурите от службата за активни мероприятия без подписа на началника на съответния оперативен отдел.

Крайната фаза на мероприятиято, а много често и началото на мероприятията, се реализират в резидентурите. За да се запознаят по-добре и да разбират същността на работата по линия на активните мероприятия в резидентурите, още преди да заминат зад граница някои оперативни работници се привличат за по-дълъг стаж в служба "А" понякога до 1-2 години. В службата вече те участват в разработката на акциите от самото начало до края. Това обикновено става с перспективни работници, за които се знае, че е предстоящо заминаването им зад граница. Такъв пример на съвместна работа е била подготовката на дневника на бившия чилийски м-р на отбраната Пратце. Двама работника са работили по този документ повече от една година. Дневникът е с антиамериканско съдържание, отпечатан в Мексико.

За придобиване на вкус към работата на активните мероприятия в отделите и управленията на ПГУ, както и за използване на всички възможности на ПГУ за провеждане на резултатни активни акции, в рамките на управлението се води различна по форма подготовка.

В служба "А" - ежесечно се разглеждат теми отнасящи се до обстановката в различни райони на света и се обсъждат проведените до момента мероприятия и задачите произтичащи от изменението на обстановката, както и някои идеи за конкретни мероприятия.

В рамките на управлението.

- пред ръководния състав на управлението най-малко два пъти годишно се изнасят доклади за работата на управлението по линия на активните мероприятия в даден район или в отделни страни, а понякога и по конкретни събития. На тези съвещания се раз-

глежда работата на оперативните отдели и резидентурите, прави се преценка на извършеното и се набелязват нови насоки и конкретни действия;

- периодически се провеждат специални съвещания при някои от зам.-началниците на ПГУ, на които участвуват ръководния състав на съответните оперативни отдели и от служба "А", където се прави равностойна на извършеното по линия на активните мероприятия в страните, за които отговаря зам.-началника на ПГУ за определен период от време. Дават се указания за активизиране на работата;

- в началото на годината служба "А" прави оценка на работата на всяка резидентура по линия на активните мероприятия за изтеклата година и се дават главните насоки на работата през следващата година. Там където е възможно набелязват се и някои конкретни акции, по които следва да се насочат усилията на резидентурата;

- началникът на служба "А" или неговите заместници през годината се срещат със състава на другите отдели в рамките на оперативните занятия, където изнасят беседи по работата на активните мероприятия.

В служба "А" няма общ ^{годишен} план, а има само отчет за работата през изтеклата година. Отчетите се разработват през декември, а плановете се утвърждават през януари на новата година.

В служба "А" се изработват следните плановете:

- перспективен план, който влиза в рамките на перспективния план на ПГУ. Той е сравнително кратък и съдържа само основните направления на работата за един по-продължителен период от време. Утвърждава се от началника на ПГУ;

- плановете за 2-3 години, които наред с основните насоки съдържат и някои по-конкретни мероприятия. Те се разработват по отделни проблеми, райони или дори и по страни (главния противник, Турция и пр.). Утвърждават се от началника на ПГУ;

- годишни плановете. Всички направления имат отделни плановете, които не се обединяват в единен план на службата. Утвърждават се от началника на управлението. По принцип тези плановете съдържат два раздела: а/ Основни насоки на работата през годината и б/ Конкретни мероприятия и операции със срокове и отговорности.

179
49

Ако в даден район на света стане събития, което засяга интересите на много страни, съветските другари провеждат мероприятия по всяка една от тях, като използват възможностите на цялото разузнаване. Когато например избухнаха събитията в Иран бяха проведени много мероприятия в Близкия и Средния изток в западните страни включително с използване и на иранската емиграция, която е изиграла съществена роля. Във връзка с агресията на Китай срещу Виетнам също е бил разработен комплексен план и са били използвани резидентурите на ПГУ във всички европейски, азиатски, африкански и латиноамерикански страни.

Всяка идея за активно мероприятия независимо от къде изхожда се взема на контрол в центъра. За целта началникът на служба "А" утвърждава работен план, в който се предвиждат главните мероприятия за изучаване и проверка както в центъра така и в резидентурите. След изпълнение на работния план, в който са дадени съответни срокове, работникът излиза с предложение за разработка на самото мероприятие или изоставяне на идеята.

Работните планове за мероприятия касещи специалните служби на противника се утвърждават от началника на ПГУ.

Кой предлага и кой утвърждава мероприятието.

Пример-мероприятия по Южна Африка, които се оформят като план. В зависимост от сериозността на мероприятията прави се предложение до председателя на комитета, в което се излага същността на мероприятията. Предложението се подписва от др.Крючков, но преди това са длъжни да сложат своя подпис началникът на отдел "А", началникът на оперативния отдел и зам.началникът на у-нието, който отговаря за Южна Африка.

- Ако мероприятието трябва да се реализира чрез каналите на специалното управление, документите се подписват от началника на служба "А" и се внасят за перафиране от страна на н-ка на това управление. Документът се утвърждава от началника на ПГУ.

- Ако мероприятието се отнася до различни райони и трябва да се задействат 5-10 резидентури, преди написването на документа трябва да се извърши обсъждане с оперативните поделения. Началниците на направления при служба "А" организират това обсъждане, след което се докладва на началниците на отдели. Оперативните отдели могат да внасят някои изменения и предложения.

179
50

- Ако мероприятиято се отнася до проблеми, за които отговаря управление "К", предложението се внася от служба "А", преподписва се от началник управление "К" и се утвърждава от н-ка на ПГУ.

По взаимодействие с другите подразделения на КГБ и някои въпроси на дезинформацията

До началото на 70-те години дезинформационните мероприятия по отбранителната промишленост и военните обекти са били провеждани съответно от ВГУ и Трето управление съвместно със служба "А" при ПГУ. Поради специфичния характер на тези обекти и обстоятелството, че въпросите по охраната и сигурността им са предоставени изцяло на ВГУ и Трето управление е било взето решение дезинформационните мероприятия по обектите на военната промишленост да се осъществяват от ВГУ, а тези по чисто военните обекти да се разработват и провеждат от Трето у-ние съвместно с генералния щаб.

Към ВГУ било създадено специално подразделение, което да разработва дезинформационните мероприятия. Понастоящем въпроса за дезинформационните мероприятия на противника по обектите на отбранителната промишленост се решават от ВГУ.

Що се отнася до самите военни обекти, дислокацията на армията, въоръжението и пр. т.е. всички задачи свързани с дезинформация и маскировка и контраразузнавателно обезпечаване на тези обекти са предоставени за изпълнение от Трето у-ние.

Какви мероприятия осъществяват по горните обекти тези две управления и по какъв начин става това, служба "А" при ПГУ не е запозната, а и не проявява интерес. Вероятно главната задача на ВГУ и Трето управление по военно-промишлените и чисто военните обекти си остават правилната организация на контраразузнавателната работа. При тази висока техника на наблюдение от спътници и слушане на ефира, когато една голяма част от обектите са известни на противника, провеждането на дезинформация по отношение на придвижването и дислокацията на армията става все по-трудно.

По мащабите на дезинформационната работа в рамките на КГБ е трудно да се даде пълна преценка. Тогавашко когато мероприятията се отнасят до обекти във външната страна на ПГУ изпълнява функциите на ръководящ орган. В отделни случаи когато активните и дезинформационни мероприятия, които се провеждат от другите подразделения

на КГБ са от по-крупен характер и когато за тях трябва да знаят малко хора се осигурява единствено подписа на началника на ПГУ. В този случай служба "А" не е запозната с мероприятиято.

Другарите от служба "А" считат въпроса за координацията и съгласуването като твърде важен и актуален. На няколко пъти той се е обсъждал между началниците на управления при КГБ. През 1978 година е било предвидено провеждането на съвещание между ПГУ, ВГУ и Трето у-ние на равнището на зам.-началници, на което да се набележат мерки за подобряване на организацията на дезинформационната работа, като се определят по-конкретно и задачите на поделенията. Но това съвещание не се е състояло.

Активните мероприятия са станали твърде модни и ефективни. В поделенията на КГБ е придобит определен вкус и сега вече много от тях заявяват, че сами могат да ги подготвят и провеждат. Много често ВГУ изпраща на ПГУ цял кръг въпроси, по които желаят да се подготви целенасочена информация особено от научнополитически характер, която да се придвижи към противника чрез техните агентурни канали.

Работата по активните дезинформационни мероприятия трябва да се води целенасочено и квалифицирано. Затова трябва да има един център, който да осъществява планирането и координацията на цялата тази дейност и да води строга отчетност на осъществените акции. В рамките на КГБ такъв център, както вече беше казано се явява ПГУ. Това не означава, че и другите поделения на КГБ не могат да предлагат и провеждат активни и дезинформационни мероприятия в съответствие с възприетите принципи и изисквания на ръководство на КГБ.

В рамките на ПГУ главното звено отговарящо за АМ е службата за активни мероприятия. Работата в тази област изисква голяма прецизност и тя трябва изхожда от един център и резултатите да се съсредоточават също на едно място. Необходимо е пълна отчетност на проведените мероприятия, който ще позволи да се извършва съответния контрол и анализ за да се избегнат нежеланите провали и неудачи.

За съветските другари е назрял въпроса за издигане на службата в ранг на управление. Това е необходимо да стане за да се оформят длъжностите началник отдели към управление и по този начин да се подготвят и изградят опитни работници в сферата на

активните мероприятия, както в центъра така и в резидентурите. Тази категория хора биха могли да бъдат определени и за заместник резиденти по въпросите на активните мероприятия какъвто пост вече става твърде необходим, при сегашния стремеж за засилване на дейността на службата зад граница. Заместник резидентите по АМ трябва да бъдат опитни разузнавачи с висока култура и познания във всички области на живота. Това налагат задачите, които изпълнява разузнаването в областта на активните мероприятия и от ролята и мястото на служба "А" в ПГУ. Разрастването на службата в управлението ще бъде свързано с едно чувствително увеличение на щета и с подобряване качествата на оперативния състав. Счита се, че при наличието на зам.резиденти по активните мероприятия, резидентурите ще активизират и подобрат своята работа, още на място ще се осмислят и предлагат мероприятия с познаване на проблемите и ще се насочва правилно дейността на всички оперативни работници в резидентурата по това направление.

В служба "А" има двама шифровачи, които се занимават изключително с шифровата преписка на отдела, както изходяща, така и входяща. Те водят цялата отчетност и контрола върху движението на шифрограмите. Те получават шифрограмите от шифровата служба и ги предават на началника на служба "А". След прочитането им от началника и поставянето на резолюции, шифрограмите се връщат обратно при шифровите работници, които понататък ги предават на това направление или този оперативен работник за когото се отнасят. Последните от своя страна задържат към делата онези, които представляват интерес и връщат тези, които не намират за важни и полезни.

Въпроса за използване на консултанти и експерти.

На този въпрос се обръща много сериозно внимание от страна на служба "А". Това пролича и от интереса, който прояви по този въпрос началникът на ПГУ др.Крючков по време на беседата с мен.

От информацията на съветските другари става ясно, че те са го решили по един твърде ефикасен начин. На първо място в учрежденията и агенциите като АПН и др. служба "А" има оперативни работници на прикритие, които поддържат връзка с около 50-60 учени, експерти, специалисти. На последните срещу хонорар се възлагат изследвания и разработки по интересувашите службата

проблеми от политически, икономически, исторически и културен характер. Обикновено това са агенти и доверителни връзки, а понякога и само официални такива. Така например при провеждането на съвещанието на кристите по въпросите на Кипър е било възложено на сътрудник на М-во на външните работи да разработи въпроса и напише обзор, който след някои поправки и уточнения от страна на службата е бил предаден съответно за ползване. Понякога работниците от служба "А" използват за проучване на проблемите и агентура на другите оперативни управления и отдели при ПГУ на ВГУ и Московското управление. Важното е да се открият подходящи хора, които са крупни специалисти в своята област - журналисти международници, икономисти, финансиста, научни работници и др.

Когато събитията налагат да се правят публикации в съветския печат по проблеми, по които служба "А" има отношение, обикновено се дават материалите на журналисти, които подготвят статиите и осигуряват тяхното публикуване. Ако става дума за мероприятия, при които трябва да се използва съветското радио, служба "А" дава предложения чрез началника на управлението до председателя на КГБ. След утвърждаване на документа се отива при председателя на комитета за радио и телевизия, който сам поставя задача на съответния коментатор да подготви материал. За подобни мероприятия се информира и Министерството на външните работи. Когато проблема, който трябва да се засегне по радиото е в унисон с позициите на Съветския съюз, трудностите за излъчването му са незначителни или почти няма такива. Ако се касае до някои противоречиви и остри въпроси предложението се внася за одобрение в Централния комитет.

По понятието дезинформация

Първоначално към ПГУ-КГБ е бил създаден отдел "Д" (дезинформационен), впоследствие неговото име е било означено с буква "А", което продължава и понастоящем. След дългогодишна практика и теоретически обобщения другарите от служба "А" са внесли известна яснота по понятието дезинформация.

Когато се говори за дезинформация другарите разбират първия и главен метод в работата на активните мероприятия. Други методи на работа, които се използват нашироко са разобличаването, компрометацията и оказване на влияние над правителства, отделни партии и личности. Последният метод може да се нарече и метод за

специално позитивно влияние, когато се води работа за оказване на въздействие в изгодна за нас насока.

Другарите признават, че по едно време те са се увлекли в разработката (фабрикуването) на дезинформационни документи. Напоследък се оказва, че устната дезинформация е много действена и ефикасна. От една страна тя не изисква големи усилия, а от друга е по-оперативна и може посредством разни варианти и канали да се придвижва към интересувашите ни среди и обекти. Ако преди 6-7 години устната дезинформация е била на заден план, то сега тя съставлява една четвърт от работата на служба "А". Но затова са необходими и хора - агентура за влияние, доверителни връзки и други контакти, които биха запазили в тайна нашата съпричастност в мероприятията като правило. Разбира се може да има и изключение от това правило т.е. да се разбира участието на съветската страна, когато се отнася до дезинформация за политиката на Съветския съюз. При всички случаи по-добре е да не се знае, че тя изхожда от съветски източник.

Много е важно до какъв обект ще се доведе дезинформацията. Ако това е разузнавач той обезателно ще съобщи данните до съответното разузнаване и при един сериозен анализ може да се разбере, че става дума за лъжливи сведения. Ако обектът е чист дипломат от кариерата той е длъжен да информира посланика си, който без особен анализ ще я изпрати до своето министерство.

Съветските другари често придвижват дезинформацията под формата на публикации. Така са действували по време на събитията в Близкия изток и в други страни, където имат такива възможности.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник:
(Д. Станков)

5/5.1979 г.

Отп. в 1 екз.

№ 1-КД

Изп.: 08-17018

Неп.: Христова-160

5.VI.1979 г.

СТРОГО СЕКРЕТНО

178
55

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София

Рег. № 10631, в. № 12
д. 6. 7919 год.

[Handwritten signature]

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ФОРМИ И МЕТОДИ НА РАБОТА
ИЗПОЛЗВАНЕТО НА АГЕНТУРА ЗА ВЛИЯНИЕ

Беседа с др. В. П. Иванов на 25. IV. 1979 г.

В онези страни, където съветското разузнаване разполага с агентура за влияние, там работата върви по-добре и има по-големи резултати. Може да се провеждат мероприятия и без агентура за влияние. Но ако трябва да се решават големите въпроси и то да се решават умело и с големи мащаби, е необходима агентура за влияние. Не е възможно да се оказва дълбоко и трайно влияние върху политическите процеси ако няма агентура от средите на видни държавни и политически дейци, лидери на политически партии, видни журналисти, коментатори и издатели на вестници, профсъюзни, младежки и женски деятели, религиозни организации и др., чрез които да се провежда нашето влияние.

Разбира се за провеждане на активни мероприятия е необходима агентура и сред икономическите, финансовите и другите делови кръгове.

Като отчитат трудностите, които срещат при вербовката на такава агентура и когато разработката на даден обект не може да прерастне в агентурна, съветските другари ги използват и като доверителни връзки. В отделни случаи те вървят и по друг път — да използват една друга категория хора като крупни и влиятелни буржоазни дейци, които не се явяват дори приятели на Съветския съюз, но по въпросите на голямата политика стоят на реалистични позиции. Тази категория хора по някои отделни въпроси като войната

Из архивите

мира, разведряването, разоръжаването и пр. споделят политиката на Съветския съюз. Например политически дейци като Вили Брандт, Улофпалме и др. видни социалдемократи, членове на ХДС-ХХС, политически дейци от САЩ и др. капиталистически страни, които мислят и разсъждават реалистично могат също да бъдат използвани.

Когато няма агентура и доверителни връзки за влияние трябва да се работи и с хора като гореизброените, да се провеждат срещи с тях систематически от официални позиции, но що се отнася до придвижване на информацията, публикуването на материали и пр. това трябва да става неофициално. Трябва да се беседва с тях, да се довежда до тяхното знание изгодна за нас информация, с която да се оказва влияние върху самите тях и да се тласкат незабележимо към определени действия в наш интерес. Съветските другари имат вече голям опит, когато в срещи с такива хора могат да придобият и ценна информация. Самите те узнават нашите становища и ако искат да бъдат солидни политически дейци те отчитат нашите позиции и биха могли да направят много неща по онези въпроси, по които считат за необходимо да действуват. Например по въпроса за разведряването и разоръжаването. С такива хора действително трябва да се работи систематически. Задача за вербовка при тях не се поставя. Ако може да се получи информация е добре, но това не е главния въпрос. Въпросът е да оказваме влияние върху тях, да ги печелим като съюзници по дадени въпроси и да ги подбуждаме към действия, които са изгодни за нас.

Верно е, че понякога агентурата за влияние дава много ценна документална информация, поради което ръководителите на оперативните отдели и резидентите считат, че тя не трябва да се използва за активни мероприятия, тъй като би могла да бъде провалена. Всичко е въпрос на преценка и решения на началника на управлението. Служба "А" също проявява разбиране, а там където няма опасност за провал, тя се старее да убеждава оперативните отдели и при всички случаи се постига споразумение. Въпросът е как да става това. Ако действително агентът дава документална информация, ако е министър или зам.-министър, държавен секретар или началник на отдел той трябва да се използва за получаването на тази информация. Понякога макар и в редки случаи той може да се използва и за довеждане на информация до някои среди, с което

да оказва влияние в изгодна за нас насока.

На второ място хора от такъв калибър могат да се използват и по следния начин. Например ако работят в Италия и отговарят за секция по Съединените щати или НАТО, могат да им се дават указания да се иска от тях да помислят и ни подскажат къде е най-слабото място в отношенията между Италия и САЩ, между Италия и НАТО, кои са главните противоречия, какъв род мероприятия биха съдействували за засилване на подозренията между тях и пр.. Те могат да ни дадат прекрасни предложения без да има абсолютно никакъв риск за провал. От тук е извода, че всеки агент, който дава ценни документи, може да извърши и определена дейност за влияние.

Една категория агенти, които се ползват с пълното доверие на разузнаването могат да бъдат запитвани направо, а към други въпросите да се поставят по косвен начин т.е. от него се получава всичко на тъмно, без да му се говори за активни мероприятия, за влияние и пр. В заданието му се поставя въпроса да изпълни в срок от 5 или 6 месеца или година определена задача, в която може да отрази всичко, което той счита за необходимо.

От съществено значение тази важна агентура за влияние да се предава на ръководство на опитни оперативни работници, които знаят обстановката, познават въпросите на активните мероприятия, а също така и възможностите на агентите.

Активните мероприятия се провеждат само с агенти, които са проверени. С всеки надежден агент или доверителна връзка (която също трябва да се ползва с пълното наше доверие) се водят предварителни разговори и им се възлагат задачи за един по-продължителен период от време. Събитията се развиват много бързо и винаги може да се намери интересен аспект в тяхната дейност, по който може да се осъществи определена акция, от която ние сме заинтересувани. Те трябва да бъдат така подготвени, че при възникване на обстановката, при която трябва да се вземе бързо решение, агентите да не чекат разузнавача да им подсказва задачите, а сами да действуват. Това е от голямо значение, когато става въпрос за обстановка при която не е възможно да се проведе лична среща. Добре подготвените агенти могат правилно да се съобразят с изменената се обстановка и да действуват веднага. Всяко бездействие или забавяне на мероприятияето може да бъде с големи последствия.

Затова агентите трябва да се ориентират предварително и да им се предоставя простор за действие. В същото време те трябва да бъдат предупредени при подобни бързи действия в остри ситуации да не подхвърлят себе си на опасност. Тук има едно съществено обстоятелство. Агентът за влияние да не излиза на преден план, а да използва свои съратници, приятели и пр. С една дума трябва да има голяма конспирация.

Агентурата за влияние се използва за изпълнение на следните задачи:

- да оказва влияние на главите на правителствата, в случаите когато заемат отговорни позиции или са близки приятели - личен доктор на семейството, или в други случаи като професор в университета с когото са съученици от училище, състуденти и пр.;
- да оказва влияние посредством придвижване на определена информация при непосредствени беседи със заинтересованите лица;
- организира поставянето на въпроси в парламента, инспириране на дебати и пр.
- организиране на изказвания на конференции, симпозиуми, събрания и на др. места;
- ако е виден политически и партиен функционер чрез него се оказва влияние върху линията на партията или групировката;
- провеждане на демонстрации, митинги и протестни събрания, вземане на решения от името на организацията да се отпрати телеграма до дадено правителство или президент на една страна;
- организиране разпръскването на листовки по време на предизборни събрания, на протестни походи във връзка с някакво събитие, какъвто напоследък беше случая с войната Китай-Виетнам;
- при положение, че нашият агент има ръководни позиции в организацията на едно малцинство могат да му бъдат дадени указания да изпрати заявление, протест или изложение до ООН или друга международна организация;
- когато нашият агент се намира в печата, радиото или телевизията на него могат да му се поставят задачи със своите коментари да влияе на формирането на общественото мнение.

Във връзка с придобиването и ръководството на агентурата за влияние служба "А" задължава своите работници в Центъра добре да изучават обстановката в страните за които отговарят, да познават добре политическите личности, техните позиции, за да подкаж-

ват на работниците от резидентурите за някои интересни личности, към които би могла да се подходи целенасочено. Работниците в резидентурите се занимават с толкова много проблеми, че много често пропускат въпроси от подобен характер. В Центъра, например може да постъпи информация за създаването на някакъв интересен комитет или друга организация с възможности да се използва по линия на активните мероприятия. Служба "А" веднага обръща внимание на резидентурата за подобна организация и дава указания за изучаването ѝ.

Друг пример - в Центъра откриват политически деец от САЩ, който по някои важни въпроси се изказва от позиции близки до тези на Съветския съюз. Веднага е било направено достойние на резидентурата това събитие и е обрнато внимание за случая. Когато това лице е било изучено решено било да бъде поканено в Съветския съюз по линия на обществена организация. Към него е бил включен опитен оперативен работник от управлението. Служба "А" е подготвила материалите за беседите. Този човек е бил обработен и за дълго време той оставал в полезрението на разузнаването. С него се работи като с доверителна връзка и се използва за оказване на влияние. С една дума служба "А" също съдействува за създаване на този агентурен апарат за влияние в съответните страни.

Трети пример - в една страна е бил създаден комитет с възможности чрез него да се оказва влияние. Резидентурата го изучила и създаде връзки с неговия ръководител. В резултат на умелата обработка на това лице, комитетът започнал да излиза със заявление от позиции близки на Съветския съюз, а резидентурата чрез неговия ръководител е създаде някои интересни наводки, с които работи в оперативен план.

При посещенията, които ръководни работници от служба "А" правят в резидентурите, внимателно се обсъждат с резидентите и с отделните работници с какви политически дейци се познава, какви възможности имат тези хора и съвместно се решава как по-добре да се използват възможностите на тези хора за влияние.

Зад граница оперативните работници се стремят да поддържат връзки на високо равнище с държавни глави, министри, висши чиновници от различните министерства, политически дейци,

ръководители на партии и пр. Обикновено високопоставените личности при срещи с работниците също се интересуват от информация. В тези случаи резидентът отправя запитване в Центъра каква информация може да му се предаде. Служба "А" изисква щото резидентите да поставят исканията си месец преди срещата с оглед по-добрата подготовка на информацията.

Ако при осъществяването на някои публикации, издаването на книги или при други мероприятия, които се провеждат чрез агентура за влияние изникват въпроси за финансовите разходи, те се посрещат от разузнаването. За целта се прави предложение до ръководството съвместно с оперативните отдели.

Когато се говори за агентурата за влияние често изниква въпросът и за притежаването на собствени вестници и списания в капиталистическите и развиващите се страни. Този въпрос никога не отпада от вниманието на ръководството на служба "А". Той обаче се решава конкретно в зависимост от страната и политическата обстановка. В някои райони на света или отделни страни, където се счита за необходимо и нужно създаването на собствен вестник, служба "А" поставя въпроса пред териториалния отдел и обосновава своето предложение. След това се поставя задачата на резидентурата за проучване на всички проблеми. Когато трябва да се финансира мероприятието прави се предложение до председателя на комитета.

Не винаги се пристъпва към създаване на собствен вестник. Всичко зависи от страната. В Западна Европа това е трудно осъществимо поради това че са необходими много средства. Поради това като правило съветските другари се ориентират към спечелването на хора в един или друг печатан орган. Добре е когато главният редактор на даден вестник или списание е човек на разузнаването. Такъв човек разполага с големи възможности за публикуване на подходящи материали.

Има случаи когато съветското разузнаване прибегва към създаване на издателство, което се занимава с публикуването на по-тесен кръг заглавия, като книги на представители на интелигенцията, на политически деятели, различни бюлетини, неделни и ежемесечни издания. Например ако понастоящем има крупен агент за влияние, директор на издателство, който се занимава с китайските въпроси, съветските другари биха могли да му подготвят книга за издаване, разработена на основата на дългата китайска история,

която е история на непрекъснати завоевания и разширявания на територии, в която да се покаже, че сегашните китайски ръководители са нищо друго освен последователи на китайските императори, които провеждат открит курс на завоевания.

Понастоящем в службата за активни мероприятия на ПГУ се обсъжда въпроса за поемане на ръководство от страна на отговорния състав на службата на някои от най-важните агенти за влияние, които разузнаването е придобило в различните страни. Според съветските другари това ще доведе до по-целенасоченото им използване и до постигане на по-големи резултати в областта на политическото влияние и дезинформация. Ръководството им ще се осъществява от Центъра, като срещите им ще се провеждат по-рядко, главно на територията на трети страни или на собствената им територия. На тези срещи ще се дават по-генерални указания за по-продължителен период от време. Служба "А" възнамерява в най-скоро време да внесе това предложение или да фиксира основните моменти в новото положение, което се подготвя за разузнаването.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08

Полковник: Stankov
(Д. Станков)

5/VI 1979 г.

Отп. в 1 екз.

№ 1-КД

Изп.: 08-17018

Нап.: Христове: 159

5.VI.1979 г.

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ

45

Строго секретно!

88
10
6

КРДОПБГДСРБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег. № 21, еск. №
2.1.8019 год.

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Извършената работа от направление Документация при
отдел 08-ПГУ, за периода 1979 год.

Документационното направление е помощно звено в системата
на отдел 08-ПГУ, ДС и неговата дейност през годината се разви в
две насоки:

- В изпълнението на мероприятия и задачи свързани с пря-
ката дейност на другите направления при подготовката и провеждането
на АМ в отдела и по отделен самостоятелен план. В планът бяха разра-
ботени мероприятия с насоченост подобряване организацията на работа
по събирането на документи, информацията и развитието в перспективи
на направлението.

Като помощно звено Направлението е поело изцяло работата
в отдела по изпращането, получаването и обработката на пощите до
всички резидентури, както и воденето на делата-почти. В това отноше-
ние през годината не са допуснати пропуски и закъснения на пощи.

§ Направлението най-активно подпомагаше другите направления
с материали, документи и някои с идеи. Взема-
мало е непосредствено участие в техническото решаване на АМ и тях-
ното изпращане до резидентурите.

Направлението своевременно извърши абонамента на отдела
за чужди вестници и списания. В това отношение се допусна грешка

Из архивите

419

по вина на резидентурата в ГФР, вместо посочения от нас вестник Европейско направление беше абонирано за друг.

Направлението редовно водеше на отчет ползуваните материали и пишещи машини по мероприятията и пускаше справки.

Редовно подреждаше и картотекираше постъпващите документи, помощни материали и книгите в библиотеката на отдела. Водеше на отчет активните мероприятия.

Съгласно плана на направлението за набиране на документи печати, подписи и др. материали беше извършено следното:

Направлението своевременно разработи подробни пасажки до всички резидентури с искания да бъде използвана традицията за поднасяне на поздравления във връзка с Новата 1979 год. за разширяване на кръга на поздравленията и придобиване на документи, печати, подписи и др. материали от лица, предприятия и чужди мисии, представляващи интерес за раздела на БОЖКОВ.

В резултат на разработените пасажки, резидентурите в Атина, Бон, Белград, Тирана, Брюксел и др. страни изпратиха добри материали.

След утвърждаването на плановете на направлението за 1979 год. съвместно с другите бяха разработени пасажки до основните резидентури за придобиване на документи, подписи, печати и други материали, касаещи подготовката на планираните АМ и такива в перспектива.

Направлението използва и възможностите на IV-ти самостоятелен отдел, ВГУ-ДС, VI-то управление ДС и други подразделения на МВР, от където се получиха някои интересни документи. Направлението разработи и специален въпросник, какви информации, документи вещи и др. материали интересуват отдела за придобиването им от Следствения отдел. при задържане на чужденци.

Трябва да отчетем, че независимо от изпратените пасажки-искания до резидентурите, напомняния при лични срещи, не всички резидентури изпращат документи и материали, касаещи работата на отдела. Малко са резидентурите, които целенасочено и планово са провеждали мероприятия за получаване на документи, подписи и печати от лица, партии, предприятия и учреждения в разузнаването

страни. Особено слаба в тази насока е дейността на резидентурите в някои арабски страни и слаборазвиващите се африкански *таџива*. В тези страни не се използват възможностите на наличните наши специалисти за събиране на оригинални бланки, пликосе, печати и др. материали.

По изпратеният въпросник на Следствения отдел, също не са получени никакви материали.

По-често получавахме документи от ВГУ-ДС и IV-ти отдел, където сме създали и по-добри контакти. От IV-ти отдел получихме списък от няколко хиляди адреса на лица живущи в гръцката част на Македония. Редовно получаваме адреси и на лица от СРМ.

Редовно получаваме чисти бланки, пликосе и други документи от др. Гоцев и Стрезов от Външно министерство.

Прави впечатление обаче, че направлението получава не само по количество малко документи и материали, но липсват такива от канцеларията на НАТО, от кабинетите на правителствата и министерствата, от ръководствата на различните партии и др. на западните страни. Налага се при разработването на пасажите за документи до резидентурите през 1980 год. конкретно да се разгледат възможности те в тази насока на всяка резидентура и поставят задачи конкретно какви документи ще искаме.

През отчетния период направлението планира организирането на албум за подреждане на материали, изхождащи от вражеските задгранични централи и организации с оглед противопоставяне, цялостен анализ и изясняване на политическата насоченост на вражеската дейност на противника, уточняване вариантите на дейност и каналите, по които изпращат материалите си, както и разграничаване дейността на тези централи от тази на заинтересовани чужди разузнавания и страни. Организирането на албум има и за задача събирането на едно място на материалите разпространявани от тези организации и централи. В тази насока началото е сложено. Необходима е обаче сериозна работа за издирване на всички канали за получаване на такива материали и довеждане задачата докрай.

Направлението през отчетния период организира натрупването на материали и картотекира лица, имащи отношения по маоизма, Македонския въпрос, коментиращи взаимоотношенията на Балканите,

4 9
12

лица, които могат да бъдат използвани като консуматори на наши АМ, имащи положително отношение по разведряването, за мира, разни пасифисти, журналисти, писатели, общественици и други провеждащи политика за разоръжаване настроени против американския империализъм и по някои други въпроси, съвпадащи частично или непълно с насочеността на външната политика на социалистическия лагер. Работата е организирана добре, но се налага да бъде разширен кръга в тази насока, като бъдат включени и лица имащи отношения по турските, гръцките, палестинските и арабски проблеми.

Беше планирано направлението по страни да организира събирането на адреси чрез пресата и по други начини, което улеснява направленията при подбиране на адреси при АМ. За тази цел бе разработен отделен пасаж до резидентурите с искане редовно да ни изпращат дипломатическата листа, разни справочници, адресници и пр. В тази насока получихме някои справочници от резидентурите в Париж, Бон, Брюксел, Белград и пр. ^{Общче} Все още стои пред направлението задачата да бъдат изучени възможностите по страни за получаване на справочници, разни международни указатели, адреси на журналисти, кореспонденти, разни секти, дружества и организации, необходими в нашата работа.

С цел следене настъпващите изменения и технически усъвършенствувания на пощенските режими в основните разузнавани страни, направлението през отчетния период откри папки-пощенски режими за всяка страна, в които се събират материали отразяващи тези промени. Въз основа на това ще се правят изводи за измененията и контрола на местните КРО на писма пускани от резидентурите и вземане на предпазни мерки.

Придобиването на помощни канцеларски материали за попълване резервите на документацията е ставало планово и за тях се е изхождало от планираните АМ в отдела. При доставката им сме се съобразявали и с оперативната обстановка и възможности на резидентурите като сме отправили повече искания към резидентурите в страните с по-леки режими.

Считаме, че помощните канцеларски материали се водят добре, че отдела разполага със солидна база от материали, която продоволства и агентурно-оперативните нужди на цялото Управление.

В същото време трябва да отчетем, че помещението, в което са подредени материалите е тясно и недостатъчно. То не отговаря на сегашните нужди и направлението се затруднява при класирането на материалите. Необходимо е още една стая за тази цел.

По мероприятията за подобряване на базата с множителна и печетарска техника залегнали в плана през годината, направлението проведе сериозни мероприятия. Подбра подходящи печатни материали изготвени в Гърция и Турция и предаде за изследване в XV отдел с оглед ориентиране за техническото равнище на печетарската техника в тези страни и излезе с предложение за закупуване на подходяща печетарска машина. Отдел XV ни препоръча да бъде закупена фотонаборна машина с комплект букви на всички видове езици, която се продава в Западен Берлин. Мнението на отдел XV беше прието от нас и те излязоха с предложение до ръководството на Управлението за закупуване на машината. Поради финансови съображения, въпросната печетарска машина не бе закупена. През 1980 год. смятаме да подновим исканията си пред ръководството.

Последните три години направлението не е закупувало пишещи машини от западния пазар. Стремляло се е да задоволява нуждите на отдела с наличните, на които е правена обработка и ползуването им е организирано при строг контрол и отчетност.

Понастоящем направлението разполага с педесет и девет машини с латински шрифт, двадесет и четири с гръцки, двадесет и една с турски, четири с арабски и три с български шрифт със стари правопис.

Независимо от това, че наличния парк пишещи машини е достатъчен, налага се през 1980 год. да бъдат закупени няколко пишещи машини с модерни латински и арабски шрифтове, каквито шрифтове вече са навлезли в употреба в западните страни. Налага се да бъдат закупени и няколко пишещи машини със сърбохърватски шрифт и с шрифт употребяван в СРМ.

В някои братски разведки, както в Чехословакия Документационното направление е оборудвано предимно с пишещи машини от марката **Vim** и с въртящи се главички. Ние не споделяме това тяхно схващане, тъй като за едно мероприятие може да бъде използвана само една шрифтова главичка. При тези системи-машини не може да

6
8
15
17

се прави обработка на шрифтовете (на главичките), тъй като машините имат малко лостове и възли, които се използват за промяна стъпката на шрифта, за разлика от обикновените машини. При тях една машина след обработка може да бъде използвана като нова, стига да няма дефекти по самите букви и могат да се правят 10-12 и повече обработки, включително смяна и на шрифта.

Направлението извърши проучване на произведените у нас пишещи машини марка "Марица" с намерения евентуално за ползуване наши машини. Изясни се, че нашата страна е закупила лиценз за пишещи машини на марката "Принцеса" от западногерманската фирма "Рункопи", която фирма била фалирала и повече не произвеждала машини. Става ясно, че не можем да използваме нашето производство пишещи машини за АМ. Шрифтовете на машините нашата страна закупува от западногерманската фирма "Раис Маер" (RARO), която произвежда само букви и търгува с целия свят. Поръчката за буквите се прави по каталог, в който са показани извънредно много и разнообразни шрифтове. Направлението може да получи желаните латински шрифтове, но бедата е в тяхното монтиране на нашите машини. В това отношение нашите технически служби са слаби и при монтажа просто похабяват цялата машина.

Направлението организира закупуването на четири пишещи машини "Марица", от които две са с латински шрифт, една с турски и една с гръцки шрифт, предназначени за писане на материали имащи официален характер.

С оглед избягване идентифицирането на материали на наши мероприятия по белези на множителните машини "Ксерокс", направлението води на отчет машините при Управлението, тази на Секретариата на министерството, на ВГУ-ДС и на школата "Г.Димитров".

Целесъобразно ще бъде на базата на опита на притежаваната множителна техника от братските разведки да бъде разгледана тази притежавана от отдела и отдел XV и да се излезе със становище за нашата база. Направлението ще излезе с предложение за сега за закупуване на един циклостилен апарат.

През годината направлението работи и в насока издирване на подходящи наши граждани, знаещи чужди езици, като френски, английски, немски, испански, италиански, турски, сърбохърватски и пр

7 94
16
12

В тази насока бяха взети адресите на всички членове на Съюза на преводачите в страната, където се предполага, че членуват най-добрите преводачи, от които извадихме всички онези родени след 1922 год. При проверката се установиха двама преводачи с английски с.с. на ръководство при ВГУ-ДС и VI управление ДС, с италиански и испански един на ръководство при Управлението. Подходяща с италиански език е и _____ ползувана от Управлението по време на пребиваването ѝ като преводачка в посолството ни в Рим. С френски език се спряхме на _____ преподавателка в Университета, а със сърбохърватски на _____, по която работи ВГУ-ДС за вербовка и _____ на работа в ЦК на БКП. Някои от подобрите преводачи като с.с. с италиански вече ползуваме.

В процеса на издирването на лица, знаещи гръцки език се стигна до извода, че за сега подходящи лица няма, освен възможностите на отдела. Наложително е с този въпрос да се занимае ръководството на отдела и излезе с предложение за изпращане на подходящи лица в Гърция или Кипър за осъвършенстване на гръцки език.

Изхождайки от перспективите за работа по Югославия направлението констатира, че не разполагаме и с преводачи, знаещи сърбохърватски за провеждане на АМ. Налага се подбирането и изпращането на подходящи лица за осъвършенстване на този език.

През 1980 год. направлението отново трябва да разгледа списъците на преводачите и привлече подходящи лица и пристъпи към тяхната вербовка.

През отчетният период направлението самостоятелно разработи няколко документа за компрометиране на обекта "Ренегат". По замисъл АМ е оригинално и считаме, че ще постигне целта си.

Направлението оказва съществена помощ през година и на отдел IV при ПГУ при разработката и оформянето на провежданите от тях АМ по вражеската емиграция. Направлението обаче не е в състояние да отговори на всички нужди на IV отдел, което се дължи на обстоятелството, че планираните от тях мероприятия не са съобразени с наличната наша база, не сме в състояние да предвиждаме и в перспективи, какво ще им бъде необходимо. Липсва и достатъчно документация за вражеската емиграция, като в тази насока не се работи

8 95
17
13

целенасочено. Направлението счита, че по вражеската емиграция могат да се проведат сериозни АМ, като се премине към вербовка на агентура за тази цел. За това обаче е нужна организация.

Както направлението, така и отдел IV не разполага с български пишещи машини с шрифт от стария правопис, на които да бъдат изготвени документите. За придобиването на такива се изисква съответна организация. Пишещите машини трябва да се водят на отчет, за да се знае, какви АМ са използвани, да се контролират лицата използвани заради почерка им, както и цялата тази дейност свързана с движението на документите използвани по мероприятията. В тази връзка направлението счита, че провежданите от отдел IV АМ са сериозна дейност на разузнаването и че тя е насочена специално срещу вражеската емиграция и централи, които безспорни ще подложат на преценка и анализ тази наша дейност. Това изисква провежданите АМ да бъдат изготвени прецизно и съобразени с всички условия за конспирация, за което отдел IV трябва да създаде организация.

През годината завеждащия направлението работи по обект на IX отдел- чужд гражданин, на който извърши вербовка и цялостна подготовка за задгранична работа.

Началник от деление

Полковник:

/К. Д. Стоянов/

Отп. в 1 екз.

Изп.: 08295-17243

Нап.: КВ

16.XI.1979 год.

КРДОПБГДРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДРСБНА

М. В. Р.
ПЪР. О ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София

Рег. № 12128, екз. №
21. 07. 1981 19 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

1. Докладът не е разглеждан при същия етнографски
др. М. Р. Д. Сидяков, за който М. Колев
2. Самият доклад, безсрочно на М. Колев
(може да бъде върнат в отдела в който
схемата е била върната след. че
1988 г. когато д-р. Д. Сидяков се намира за М. В.
БКП и др. 15. 1981

ОТНОСНО: ДЕЙНОСТТА НА ПГУ-ДС В ОБЛАСТТА НА АКТИВНИТЕ
МЕРОПРИЯТИЯ И МЕРКИ ЗА НЕЙНОТО ПОДОБРЯВАНЕ.

Решително влияние върху хода на
събитията в света ние трудно ще
оказваме, ако не издигнем на но-
во равнище цялостната наша рабо-
та!"

(Из словото на др. Т. Живков
пред Националното съвещан-
ие на служебния и партиен
актив на МВР-1. 7. 1981 год.)

Машабите и ефективността на Активните меро-
приятия за политическо въздействие се определят, както е
известно от задачите, които имат да решават. А задачите
поставени в настоящия момент пред българското външно -
политическо разузнаване, респективно пред Активните ме-
роприятия, са значими, неотложни и исторически. Със

Из архивите

427

своите специфични форми и средства, с методите на активните мероприятия, разузнаването трябва да съдействува за изпълнение на големите задачи от национално и интернационално значение за отбраната на нашата страна и социалистическия строй, за международно разведряване и разоръжаване, разобличаване на агресивните планове на империалистическите държави и Китай, отслабване позициите на реакцията, укрепване на демократическите и прогресивни сили, ускоряване на световния революционен процес.

На Националното съвещание на служебния и партиен актив на МВР, на 1.7.1981 г., др.Т.ЖИВКОВ, като характеризираше международната обстановка на настоящия етап каза между другото: " Изминахме едно десетилетие, което ни донесе големи успехи във външно-политическата област, в резултат на изменение съотношението на силите в наша полза. ... Този етап обаче вече е изминат... Международната обстановка ще продължава да бъде напрегната. Сега ние ще работим при по-сложна обстановка, каквато иска да ни наложи новата администрация на Рейгън... По всяка вероятност напрежението ще продължава и надпреварата във въоръжаването ще продължи. Това е съпроводено с идеологическата борба срещу нас, с използване на всички средства, с които империализма разполага диверсии, шпионаж и всякаква друга подмолна дейност. Ние трябва да бъдем готови да се преустроим за един продължителен период на изострена международна обстановка".

Указанията са ясни и категорични. Те са не само постановка, но и ръководство на практически действия на разузнаването в областта на активните мероприятия.

Развитието на международната политическа и оперативна обстановка в света, натрупването на огромен ядрен потенциал, непрекъснато засилващата се роля и активността на специалните служби на империалистическите страни в изпълнение на стратегическите задачи на противника, естествено извеждат активните мероприятия за политическо въздействие и психологически операции на преден план. Ние считаме, че това е съвсем естествено, защото добре подготвените и политически целенасочените активни мероприятия и специални операции могат и дават такива резултати, каквито други политически мероприятия, провеждани от официалните учреждения и ведомства, с използването на много по-голям кадрови и финансов потенциал, не могат да дадат. Затова, съвсем не са случайни указанията на Централния комитет на нашата партия и ръководството на Министерството, да се обръща още по-голямо внимание на активните мероприятия, на тяхната целенасоченост, ефективност и резултатност.

През последните години ПГУ-ДС постигна редица положителни резултати в подготовката, планирането и реализирането на активните мероприятия за политическо въздействие

На лице е една по-голяма активност и целенасоченост в работата на отдела за АМ и което е по-важно, една значителна част от реализираните акции са постигнали желания ефект. А това е едно безспорно доказателство, че служителите от този отдел вече работят с по-голямо професионално майсторство.

Подобри са координацията и взаимодействието между отдел 08 и останалите линейно-териториални отдели на Управлението. Ръководният състав и оперативните работници от тези отдели, както в Центъра; така и зад граница, показват по-голямо разбиране, проявяват по-голяма инициатива и

находчивост при подготовката и реализацията на активните мероприятия. От продукцията на един малък колектив, произведена в кабинетите на отдел 08, активните мероприятия постепенно се превръщат в дело на повече отдели и служби, на цялото разузнавателно управление.

Нас ни радва и в същото време вдъхва увереност и оценката на съветските другари за нашата работа, за нашия принос в общата борба срещу противника, по повод на успешно проведени конкретни самостоятелни и съвместни акции. В справката на ПГУ-КГБ от 20 април т.г., във връзка с плана на отдел 08 за 1981 г., се казва следното: "Според нас, отделът на АМ на Вашето разузнаване е извършил огромна работа по планирането на своята дейност за настоящата година. Планът е разработен детайлно, реален е, определени са главните направления на работа, предвидено е провеждането на редица крупни и сложни за изпълнение мероприятия, включително и акции за подготовката и провеждането на които беше постигната договореност на деловата среща през м.октомври на миналата година в София".

Усилията на българското разузнаване в областта на активните мероприятия през последните години, са били съсредоточени в следните главни стратегически направления:

- съдействие за постигане целите на външната политика на НР България, Съветския съюз и другите социалистически страни за разведряване, разоръжаване и установяване на трайен мир в света; за по-нататъшно подобряване на отношенията с Турция и Гърция; за осъществяване линията на БКП и Правителството на България към СФРЮ.

- дискредитиране агресивната, милитаристична и експанзионистична политика на САЩ; разобличаване политиката на вмешателство във вътрешните работи на другите страни; засилване антиамериканските настроения в света;

– съдействие за проваляне на замислите и конкретните действия на САЩ и другите страни от НАТО, насочени към разширяване на своето влияние на Балканите, към отслабване позициите на социализма и нанасяне вреда на интересите на Социалистическата общност;

– противодействие на усилията на САЩ и техните съюзници за укрепване югоизточното крило на НАТО; изостряне на гръцко-турските противоречия и противоречията между другите страни-членки на Североатлантическия блок в този район на света; разобличаване плановете и практическата дейност на САЩ и НАТО за урегулиране на кипърския проблем в техен интерес;

– противодействие и разобличаване дейността на китайското ръководство, насочена към подкопаване единството на Социалистическата общност, политиката на разведряване и мир, към внасяне на разкол в международното комунистическо и работническо движение;

– разобличаване разколническата и подривна политика на Китай на Балканите; противодействие на замислите и стремежите на китайското ръководство да използва Балканите за антисъветски и антибългарски цели; подтикване на албанското ръководство към по-решителна критика на китайските ръководители и пълното откъсване на Албания от Китай;

съдействие за постепенното нормализиране на отношенията на Албания с НР България, Съветския съюз и другите страни от Социалистическата общност;

– отслабване влиянието и позициите на САЩ, Китай и НАТО в развиващите се страни; разобличаване проционистката и империалистическа политика на САЩ в района на Близкия и Средния изток;

- Оказване помощ на прогресивните и демократически режими сред Движението на необвързаните страни, компрометиране подривната дейност на реакционните и проимпериалистически сили насочена срещу влиянието и позициите на Социалистическата общност ; Подпомагане на Национално-освободителните движения.

Близко две десетилетия службата за активни мероприятия при ПГУ-ДС осъществява ефективни и целенасочени акции, съобразени със задачите на Партията и Правителството на съответния етап, в областта на външната политика и международните отношения.

Подготвиха се и продължават да се провеждат дългосрочни и ефективни операции в продължение на 10-15 години, като "КОШМАР" (срещу Бъединените щати на територията на Турция), "ЗЛОБА" -(задълбочаване на гръцко-турските противоречия, отслабване и разстройване на Югоизточното крило на НАТО), "ОМИКРОН" (разобличаване хегемонистичните стремежи на Китай), "КОБРА" -(компрометиране Мюсюлманските братя м Бл.изток), "ТАЙФУН" (подкопаване позициите на САЩ в района на Близкия изток), "ХОРИЗОНТ" (по разведряването в Европа) "ТРИЗЪБЕЦ" (разобличаване ролята на западните страни по Кюрдския въпрос), "МИСОС" (изостряне на турско-гръцките отношения), "ЖАНДАРМ" (компрометиране на десните сили в Гърция), "ГИТОН"(разобличаване политиката на САЩ и създаване на антиамерикански настроения в Гърция), "БУРЯ" (дестабилизиране реакционния режим в Турция), "ЕРОЗИЯ" (компрометация и поставяне извън закона на крайно-дясната партия на Тюркеш - ПНД) и др.

Наред с тези , постоянно действащи операции, бяха проведени с успех редица мероприятия и отделни акции на Балканите, Близкия изток и Европа:

- "СОЛИДАРНОСТ" (против вмешателството на специалните органи на противника в Полша);
- "ЮЖНО СИЯНИЕ" (отвличане вниманието на Югославия от XII конгрес на БКП);
- "ОРБИТА"-6" (съдействие за нормализиране на отношенията между Албания и НРБ);
- МАМБА" (разобличаване израелските разузнавателни служби и ционизма);
- "БАЦИЛ" (против турската хунта);
- "СКЕНДЕРБЕЙ"- (влошаване гръцко-албанските отношения) и др.

Много от тези мероприятия и операции бяха осъществени съвместно със съветските другари, на базата на използването на наши канали, агентура и доверителни връзки за предвижване към обектите на изготвените от тях документи. Разработката на операциите и реализацията на документите бяха винаги съпътствувани от високо квалифицирани и компетентни консултации на службата за АМ при ПГУ-КГБ. ("КОШМАР", "ТРИЗЪБЕЦ", "МАНЕЖ", "ОКЕАН" и др.). Трудно могат да се изброят всички статийни и тезисни материали, които в течение на последните години ни бяха изпратени от ПГУ-КГБ. А те бяха твърде много.

По искане на съветските другари, ние успешно се включихме в задълбочаване ефекта на тяхни крупни операции: операция "ОКЕАН" (разобличаване вмешателството на американското военно разузнаване във вътрешните работи на Гърция и др. страни в Европа), АМ"ЗАКЛЕТ ВРАГ" (срещу Збигнев Бжежински), АМ в подкрепа на А.Папандреу в борбата му срещу гръцката реакция, "ТАТУЛ" (срещу САЩ и ЦРУ.

Много документи получихме и от немските другари при разработката на съвместни операции, някои от които ще продължим и през следващите години ("ЛАБИРИНТ", "ФЛАНГ", "МЪОВЕ", "ЕРОЗИЯ" и др.

За последните две години и половина, само по линия на политическото въздействие бяха проведени над 150 активни мероприятия по най-актуалните политически проблеми на нашата външна политика, по отделни страни, райони и събития, подчинени на основните стратегически насоки на дейността на разузнаването на този етап.

Цифрите, колкото и внушителни да са, все още твърде малко говорят за ефекта, за конкретното политическо отражение на тези мероприятия върху хода на събитията. Но, ако вникнем малко по-дълбоко във вътрешно-политическия живот и отношенията между Турция – Гърция – Съединените щати, трудно можем да намерим област на изострените турско-американски, турско-гръцки и американо-гръцки отношения, където да нямам пръст пряко или косвено и нашите активни мероприятия. Така например, само в резултата на операция "КОШМАР", която действа вече 15 години, се стига до там, че нашите документи доведени по съответен канал до турски държавен и политически деец, се държат заключени в швейцарска банка като ценни и автентични документи, а след това се публикуват на първите и заглавни страници на книги, брошури, статии и пр., обвиняващи американците и създаващи непреодолима пропаст между тях и различните партии и групировки в Турция.

Или да вземем Гърция. Там също бяха умело използвани политическата и социална конюнктура и сблъсъци, в това число и периода на военната диктатура, в резултат на което ние можахме да създадем фиктивна антихунтовска организация

главно сред действащите и уволнени офицери, с такъв авторитет и правдоподобност, че не само имаше анонимни писма, петиции, позиви, възвания, брошури и други форми на антихунтовска изява, но и група офицери застанаха зад нея и заявиха след падането на Хунтата, че са реализирали конкретна дейност в рамките на тази организация (наша дългосрочна операция – "СВОБОДА").

Колко ефективни са били нашите мероприятия срещу крайно дясната и реакционна партия в Турция ПНД, говори фактът, че материалите по операция "ЕРОЗИЯ" се изтъкват като тежки престъпления и аргументация срещу ръководството на партията и лично на нейния лидер – Тюркеш. (Сегашното военно правителство иска 200 смъртни присъди на най-активните дейци на ПНД).

Десетки са още мероприятията, които оставиха дълбоки следи в забавянето или ускоряването на най-съществени явления и събития в Турция, Гърция, Кипър, страните-членки на НАТО, в Близкия изток и други невралгични райони на света в наша полза, в полза на Социалистическата общност

Това са успехи наши и на приятелите, успехи безспорни, които трябва да кажем се дължат, както на по-растналите агентурно-оперативни възможности на Разузнавателното управление и на подобреното взаимодействие и координация с линейните-териториални отдели на управлението, така и на още по-тясното с трудничество със съответните служби на братските разузнавателни органи и на първо място с ПГУ-КГБ, осъществявано през последните години.

Но големият въпрос е – това ли е пределът, това ли е максималното, което може да се достигне от нашето външно-политическо разузнаване, от неговите активни мероприятия за влияние. Тук трябва да отговорим – че сме далеч от предела.

Десетки са още вакуумите в обектите на действие, където нашите активни мероприятия не са проникнали, не са оказали своето (за нас) благотворно влияние, не са предизвикали обрат на процесите.

От друга страна трябва реално да се оценят възможностите. С тези кадри и с наличната агентура и доверителни връзки, канали и документация, компрометиращи данни и секретна информация, такава е могла да бъде и продукцията на колектива или по-точно на колективите на политическото разузнаване в областта на активните мероприятия.

От тук следват вече и изводите за нас, като ръководители и изпълнители в Разузнаването, като цяло и в специализираното звено, в частност.

Най-сериозното изискване, което ръководството на МВР винаги е предявявало към разузнаването и отдел 08 е да разработват и провеждат по-значителни и по-мощни активни мероприятия, които да оставят продължителни и трайни следи, да водят до изменение на политическата обстановка в дадена страна, да насочват определени събития и процеси в изгодна за Социалистическата общност насока. Само по този начин активните мероприятия могат значително да допринесат за повишаване активността на цялостната дейност на външнополитическото разузнаване.

Както вече бе отбелязано, в историята на отдела за АМ е имало и понастоящем има не малко разработени и реализирани твърде значителни по своя обseg, задълбоченост, перспективност и проблемност операции, които продължават да оказват своето влияние в благоприятно за нас направление.

Но, при сегашната сложна, противоречива, динамична и взривоопасна международна обстановка, логично е да се иска от нас рязко повишаване ударната и пробивна мощ на нашето оръжие, което използваме на фронта на активните мироприятия, за по-голямо разнообразие на формите, средствата и методите на работа, за още по-голяма резултатност на нашата дейност.

Само с дребни мероприятия и листовъчни акции, които в никакъв случай не бива да бъдат изхвърлени от арсенала на нашите оръжия, не е възможно да се провалят подривните действия на противника срещу СССР и останалите съциалистически страни, срещу комунистическото и работническо движение в света.

Кои са основните нерешени проблеми, които стоят сега пред политическото разузнаване, чието решение ще издигне на ново качествено по-високо равнище работата по активните мероприятия в съответствие с отговорните задачи, поставени на разузнаването? На какво трябва да се обърне внимание, къде трябва да се сложи ударението в бъдеще, кое е основното и решаващото?

По наше мнение – много са факторите, които влияят върху успеха на активните мероприятия.

Ние ще се спрем само на най-главните:

1. Проучвателна дейност и документация

Опитът на съветското разузнаване и на разузнаванията на другите братски страни показва, че за да могат да се разработят и провеждат резултатно и целенасочено по-значителни операции за политическо въздействие, те трябва да бъдат предхождани от задълбочена, системна и квалифицирана проучвателна дейност по конкретни проблеми и направления. Необходимо е да се натрупа информация,

документация, оценки, прогнози, тематични и други разработки, да бъдат изучени задълбочено и точно стила, метода и формата, която най-резултатно може да въздейства върху общественото мнение, прослойката, групата от хора или дори върху отделното лице; да бъдат изучени предварително, психологията, политическата нагласа, темперамента на нацията, религиозните и малцинствени проблеми и всички други детайли касаещи обекта за влияние. Това предполага изграждането на стройна организационна структура за най-пълноценно използване за проучвателна и документационна дейност на всички български учреждения и организации в страната и чужбина, на братските социалистически страни и най-вече на СССР, дори и на капиталистическите и развиващи се страни – чрез абониране на вестници, списания, книги и пр. Практика трябва да стане възлагането на задачи за проучване на официалните наши представителства, като кореспондентите на БТА, радиото и вестниците, на научни работници и специалисти, изпратени в чужбина за различни периоди от време; възлагане чрез договори на специалисти – социалози, философи, журналисти, естети, икономисти, научни работници и историци, на конкретни разработки, необходими за подготовката и провеждането на дългосрочни и постояннодействащи операции по основните направления на нашата дейност.

2. Секретна, разузнавателна информация

Колкото и голямо да е значението на информацията, документацията, проучванията и разработките от официалните източници, все пак трябва да кажем категорично, че успехът на нашите активни мероприятия по начало се определят от значимостта на секретната, документална и друга

разузнавателна информация, компрометиращи факти и данни за атакуваните обекти. Затова, необходимо е да отделим изключително внимание на въпроса, как да се обезпечи на съответните звена в отдел 08 и на другите линейно-териториални отдели на разузнаването необходимата секретна и документална информация, която да бъде базата и гръбнака на активните мероприятия.

Главно поради липса на достатъчно и качествена информация и документация, понякога предвидените в плановете мероприятия са нереални или се отнасят до второстепенни и незначителни проблеми. Или се върви по обратен път. Получават се задачи за провеждане на конкретни активни мероприятия и след това се търсят документация, аргументи, канали и лица за реализирането им. Този прием на действие крие две основни опасности: или ^{да} се реализират без необходимата аргументация, убедителност и ефективност, или да се проточи с месеци набирането и подготовката на материалите и изходните данни, когато събитията ще отминат, политическата обстановка ще се измени и ефективността от мероприятията ще бъде минимална или нулева.

Основните наши източници на такава информация и изходни данни са линейно-териториалните отдели и резидентурите на ПГУ-ДС. Очевидно назрял е момента, когато трябва да се вземат организационни мерки за да бъдат стимулирани както колективите на отделите в Центъра, така и резидентурите за насочване техните усилия в издирването на необходимата информация и документация. Това означава на практика резултатите от работата им да бъдат оценявани в най-голямата степен и от извършеното по линия на активните мероприятия.

Други важни източници на секретна информация запровеждане на АМ са останалите поделения на ДС. Това е регламентирано с Инструкция I-10/7.I.1980 г., съгласно която към централните поделения на ДС-ВГУ, VI-то и III-то управления трябва да бъдат изградени специализирани звена за дезинформация. Тази инструкция по наше мнение, бе много навременна, полезна и в нея се уреждат въпросите на координацията.

Специализираните звена обаче все още не функционират, поради което не е възможно да се обсъждат идеи за активни и дезинформационни мероприятия, да се организира използването на придобитите от тези поделения на ДС информация и документи за противника. Ние сме на мнение, че редица възможности в това отношение се пропускат.

3. Взаимодействие и сътрудничество с братските органи

Необходимо е още по-тясно сътрудничество със съветското разузнаване, коопериране в различните направления на нашата и тяхната дейност, включването ни в тяхни крупни операции по направления и задачи, залегнали в нашите планове.

В резултат на непрекъснато задълбочаващото се и разширяващо се взаимодействие и сътрудничество със Служба "А" на ПГУ-КГБ, нашата дейност ще става по-ефективна, с по-далечен прицел на действие, мероприятията ще оставят по-трайни и по-дълбоки следи. От друга страна, самите ние ще бъдем принудени, в много по-голяма степен, отколкото до сега, да издигаме качеството на агентурно-оперативната си дейност, нашето професионално майсторство

на равнището на съветските чекисти. Друго яче не може и не трябва да бъде, защото съвместните операции са единни, както по цели и задачи, така и по равнището на тяхното осъществяване.

Кооперирането в областта на разузнаването и по-специално на активните мероприятия с ПГУ-КГБ, изисква от наша страна преди всичко едно равностойно партньорство и пълна централизираност в рамките на Управлението; точно спазване на основните принципи при подготовката и провеждането на АМ за влияние, компетентно контактуване със Служба "А", отстояване на сроковете, и своевременно отчитане ефекта от реализацията на получените от тях материали.

До голяма степен това се отнася и до сътрудничеството с другите братски страни и по-специално с другарите от ГДР. В продължение вече на много години, с тяхната помощ и съдействие, ние реализирахме голям брой успешни активни мероприятия, насочени срещу Югоизточното крило на НАТО. От нас се изисква да подобрим качеството на нашата работа по съвместните разработки.

Като извод трябва дакажем, че сътрудничеството ни с братските разузнавания в областта на активните мероприятия, ни обезпечават най-висок полезен коефициент на действие на нашите акции, както в изпълнение на интернационалните ни задължения по Варшавския договор и Социалистическата общност, така и за решаване на задачите, поставени от Партията и правителството за защита интересите на нашата социалистическа държава.

4. Агентура, доверителни връзки, канали

Както е известно, крайните резултати в работата на разузнаването зависят преди всичко от количеството и качеството на притежаваната агентура. Дори и в по-висока степен това се отнася и до АМ за влияние.

Най-големите акции на Съветското разузнаване и на другите братски органи, са провеждани чрез агентура. Колкото агентурата е била с по-големи възможности, толкова и мероприятията са били по-машабни, по-ефективни.

Активните мероприятия проведени чрез агентурата повишават своята ефективност, а понякога и машабност, защото имат не анонимен, а адресен характер. Често пъти и най-добрите и най-прецизно изготвени документи, с най-голяма дългобойност и обхватност на проблемите и задачите, не могат да имат желания ефект, защото са анонимни. Международният живот е наводнен от документи, в това число и фалшиви и хората пристъпват твърде предпазливо към тях. А когато мероприятията са проведени от живи лица и особено ако те заемат отговорно и възлово положение в общественно-политическия и административен живот на съответната страна, тяхната "информация", техните книги и статии имат съвсем друга тежест, друго влияние. Разбира се, идеално съчетание е когато има и "автентичен" силен документ и жив човек, който да стои зад него. Тогава и резултатите са по-големи.

Както за всяка агентура, така и за тази, която се използва по линия на активните мероприятия, се изисква съблюдаването на много важни условия при подбора, вербовката, подготовката и нейното използване. Не е нужно всички тези условия и изисквания да бъдат изброявани в настоящия доклад.

И все пак, към работата с агентурата за влияние има и допълнителни изисквания.

В някои братски разузнавания, въпросът за работата с тези категории агентура е решен по-радикално. В ГДР, Унгария, службите за АМ вербоват, ръководят и ползват своя собствена агентура при осъществяване на мероприятията от най-различен характер. Придобитата от тях агентура не се използва изключително за провеждане на АМ, а и за събиране на интересоваща разузнаването информация. В ПГУ-КГБ преди година започна подготовката на някои от-по-важните агенти за влияние на Управлението, да се вземат на ръководство от отговорни работници на Служба "А".

Нашата собствена практика показва, че когато на някакъв етап от работата с агента за влияние е участвувал пряко и отделът за АМ, включително и с провеждането на лични срещи, резултатите от използването му в последствие са били по-добри.

Не можем да не посочим, че работата в Управлението по използване на агентурата за влияние през последните 2-3 години беше издигната на по-високо равнище. За това говорят голямия брой мероприятия проведени чрез "ФРОЙД" (Либия и Малта), "ПЕРОВ" и "КАДУМИ" (Ливан), "СМЕЛИЯ" (Гърция), "ХЕКТОР" (Кипър), "ИНТИБАХ" и "ДЕМОКРАТ" (Турция, "БЮЮКЛЕРДЕН" (Зап.Европа и Турция), "ЛОРЕНЦО" (Италия) и др.

За съжаление трябва да признаем, че броят на агентите и доверителните връзки в Управлението, които могат успешно да се включват в осъществяването на активни мероприятия, е твърде малък в сравнение със задачите, поставени за изпълнение от разузнаването. Поради това често явление е да се използват едни и същи хора за решаване на задачи от най-различен характер. От една страна налице е едно претоварване на агентурата със задачи, което води най-малко до невъзможността всички да бъдат изпълнени навреме и прецизно и от

друга – тази прекалено активна и разнообразна дейност, за която често пъти няма никаква легенда и оправдание, може да доведе до разкриването им пред противника с всичките последствия, които могат да произтекат от това.

Решаването на въпроса за агентурата в ПГУ-ДС, в количествено и качествено отношение, в това число и за влияние, има приоритетно значение за бъдещата работа на Управлението и той може да се реши единствено с усилията буквално на всички работници в Центъра и зад граница.

5. Планиране и анализ

За дейността на АМ за политическо влияние, планирането придобива важно значение и в някаква степен е определящо за успеха на дадена акция. През отчетния период, цялостната ни дейност, плътно обвързана с нашата външна политика, с дейността на разузнаванията на братските социалистически страни, се разработваше и осъществяваше по предварително изготвени и съгласувани перспективни и годишни планове, както и такива по отделни събития и ситуации. Може да се каже, че планирането при нас е поставено на добра основа. Не отдавна, то получи висока оценка от страна на съветските другари. За правилното планиране най-добре говорят конкретни и положителни резултати при реализирането на голям брой мероприятия.

Но, ние нямаме право да бъдем удовлетворени от нашата работа в областта на планирането и анализа на АМ за политическо въздействие. Напротив, имаме всичкото основание да бъдем неспокойни и разтревожени, за това, че нашето планиране и анализ така взаимнообслужващи се, тясно и диалектически свързани помежду си – изостанаха не само от задачите, поставени от ръководните инстанции, но и от изискванията на динамичната и непрекъснатото криеща изненади международна обстановка.

Планирането изисква на първо място обвързаност на бъдещите дейности с високо квалифицирани и ерудирани кадри – оперативни работници, сътрудници, специалисти и агентура, които ще подготвят и осъществяват тези мероприятия с цялостната дейност на разузнаването. Без тази обвързаност, нашите перспективни и годишни планове ще бъдат в най-добрия случай само едно пожелание, едно намерение, но, не и реалност.

За съжаление, плановете на различните направления в отдела за активни мероприятия, не винаги се разработват на базата на тази обвързаност с дейността на линейните отдели. От тук и несъответствието, което много често се получава между планираните акции и реалните възможности за тяхното осъществяване. Не можем да съставим реални и целенасочени планове и без анализ, без точно прогнозиране развитието на събитията в дадена страна или район. Вярно е, че ние най-пълноценно използваме информацията, аналитичните справки и прогнозите на значителен брой български учреждения и институти. Използуваме документите и на разузнаванията на братските социалистически страни, особено на Служба "А" при ПГУ-КГБ. Но, това е недостатъчно. Ние трябва да имаме собствени разработки и анализи, а по възможност и прогнози, на основата на които да изготвяме нашите планове, отговарящи на поставените ни задачи.

До сега някаква аналитична дейност се вършеше в отдела от оперативните работници по направления и страни. В никакъв случай обаче не може тази високо квалифицирана работа по анализа и прогнозирането да се върши на аматьорски начала, между другото.

6. За координацията и взаимодействието в рамките
на ПГУ-ДС

Координацията и взаимодействието в рамките на Управлението, особено през последните години бележи едно чувствително подобрене. Но, за провеждането на АМ, това съвсем не е достатъчно. Нуждна е не само координация и взаимодействие. Трябва съответните линейно-териториални и функционални отдели да приемат активните мероприятия като своя дейност, свое задължение, за изпълнението на които да отделят най-добрите агенти за влияние и най-ценните документи. За съжаление все още по тези въпроси сред някои кадри на Управлението, не са изживяни старите разбирания и понятия по същността на АМ, по ролята и мястото на линейните отдели и резидентурите.

Активните мероприятия, макар и да са завършека на цялостната дейност на Разузнавателното управление, понякога погрешно се смятат за някаква чужда, неприсъща на отделите дейност и се предоставя единствено на отдела за АМ, който между прочем както е известно, не разполага със собствена агентура, нито с резидентури, нито дори с отделни работници от резидентурите.

Взаимодействието и координацията ще се издигнат на още по-високо равнище, когато активните мероприятия станат неделима част от плановете и дейността на линейните отдели и резидентурите. Друг е въпросът, че поради спецификата и острият характер на тази дейност, поради необходимостта от компетентност и професионално майсторство при подготовката и провеждането на операциите тя трябва да се извършва централизирано, под функционал^{то}но, или поне методическо ръководство на специализираното

звено в Управлението – 08 отдел. Това го изисква не само отчетността, анализа и оценката на ефекта, но и необходимостта от набелязване нови мероприятия за задълбочаване и разширяване на ефекта и допълнителни действия в случай на опасност от провал.

Новите моменти в международната политическа обстановка, идеологическите, политическите и икономическите сблъсъци, както и опасността от военна конфронтация, изведоха на преден план ролята и значението на политическите и специални операции. Към всички други наши задължения, ние имаме и указанията на нашия пръв партиен и държавен ръководител – др.Т.Живков, политическото разузнаване да се включи по – активно, със своите средства и форми "подобно на ЦРУ" както каза той, при осъществяване мероприятията на нашата външна политика.

Много западни разузнавателни служби изграждат в различни страни и райони на света, отделни самостоятелни резидентури, изключително за провеждане на мероприятия за политическо въздействие и дезинформация. Пред някои братски разузнавания, този въпрос също стои.

За нашата страна, с нейните скромни възможности в това число и на политическото разузнаване, не можем дори и да мечтаем за подобно нещо. Но, ние можем и следва , в перспективните и годишни планове на резидентурите, във зависимост от страната и района , където действуват , АМ за политическо въздействие да заемат подобаващо място и за тяхното изпълнение да се изисква, така както се изисква и за всички други агентурно-оперативни задачи. Защо един резидент може да бъде извикан в Центъра да докладва захода на важна разработка, а да не бъде извикан да докладва и получи компетентна консултация по провеждането или подготовката на важно

активно мероприятие. Нещо повече, целесъобразно и оправдано е от всяка гледна точка, при определени моменти и етапи на развитието на обстановката, в различните страни и райони-обекти на нашата активна външна политическа и разузнавателна дейност, да се изпращат от Центъра за по-продължителен период, оперативни работници за подготовка и провеждане на дадени операции за политическо влияние и дезинформация, така както правят всички разузнавателни служби на социалистическите страни.

7. Секретност и обезпечаване сигурността на АМ

От извънредно голямо значение за успеха на бъдещата работа на разузнаването по линия на АМ и секретността и обезпечаване на тяхната сигурност.

Този въпрос е непосредствено свързан с дейността на противника. АМ често му нанасят сериозни удари и той се стреми с всички сили и средства да разкрива нашата съпричастност, изучава основните направления, форми, методи и канали, чрез които осъществуваме мероприятията, за да ни разобличава и намалява ефекта: от тях.

През последните години ЦРУ на няколко пъти представи специални доклади пред сенатската комисия по въпросите на разузнаването, разкриващи дейността на социалистическите страни в областта на активните мероприятия и специалните операции. Както в другите области на своята подривна дейност, така и в тази, специалните служби на капиталистическите страни имат много добро взаимодействие.

Мерките за обезпечаване сигурността на нашите акции трябва да вървят по няколко направления:

а/ По-прецизно, с професионално майсторство да се готвят всички активни мероприятия, независимо от това дали става дума за дребни или мащабни действия. Изключването на шаблона в работата е от първостепенно значение. Аматорството в подготовката и осъществяването на мероприятията на практика означават подценяване силите на противника, което се наказва твърде тежко;

б/ За обработката на общественото мнение в наша полза, против империалистическите и реакционни сили, да се използват такива агенти и доверителни връзки, чието служебно положение и официална дейност се сливат със задачите, които се дават за изпълнение, за да изглеждат техните действия оправдани и естествени.

в/ Постоянен анализ и преценка на начините, по които агентурата изпълнява нашите указания, конкретните действия – статии, интервюта, изказвания и пр., отговарят ли на нашите задания, с оглед своевременно разкриване на нечестните между тях.

г/ Особено тежък и с големи последствия може да бъде провалът на работника от наша легална резидентура, реализирала дадена акция. Очевидно следва да се вземат конкретни мерки, включително изпращане на куриери с чужди паспорти, използване на специални агенти и пр. за провеждане на конкретно АМ, за да предпазим легалните резидентури от директен провал. В това отношение, някои братски разузнавания (ГДР, ЧССР и Унгария) широко използват нелегалните начини на реализация на активните мероприятия.

8. Организация и структура на отдела за АМ. Кадри.

Сегашната структура и организационни форми на работа по подготовката, планирането и реализацията на АМ показаха своята жизненост в продължение на много години и дадоха поредица от успешно реализирани операции, чийто ефект продължава и до този момент.

В същото време обаче животът се изменя, настъпиха нови моменти, нови фактори се появиха в страната и чужбина, които изискват по-съвършени, по-гъвкави, по-действени и по-резултатни организационни форми, структури средства и пр.

Без да се впускаме в подробен анализ на недостатъците и слабостите в структурата, организацията и кадровата политика в областта на АМ, трябва само с няколко думи да очертаем контурите на организацията, структурата и взаимодействията с другите подразделения по провеждането на АМ за политическо въздействие.

В течение на последните години от отдела отпаднаха три направления – икономическото, военното и оперативното. Цялостната оперативно-политическа дейност остава в едно направление – политическото.

Необходимо е в бъдеще, отделът за АМ при ПГУ-ДС да приеме следната структура, която най-добре ще отговаря не само на изпълняваните до сега от него дейности но и на задачите, които предстоят да решават АМ през следващите 5-10 години.

- Първо направление – Главният враг –САЩ, НАТО
- Второ направление – Китай, Югославия и Албания
- Трето направление – Турция

Четвърто направление – Гърция, Кипър

Пето направление – Арабаски и необвързани страни

Шесто направление – Оперативна дезинформация и идеология; (ново)

Седмо направление – Отчет, анализ и контрол (ново)

Осмо направление – Документация и материално-техническа база;

Сектор – Координация и ръководство на резидентурите на прикритие (нов). Работа с агентурата за влияние.

Вече на няколко пъти в доклада стана дума за значението на кадрите, тяхната подготовка, разстановка и участие в дейността на разузнаването в областта на активните мероприятия.

Не смятаме, че е целесъобразно този въпрос да бъде разглеждан в подробности в доклада. Но, за да се подчертае още веднъж неговото първостепенно значение, за да се акцентира върху необходимостта от вземане на някои срочни мерки, ще се спрем на най-важните моменти.

Към днешна дата отдел 08 на ПГУ се състои от 20 човека – 13 ОР, 5 преводачи и офицер по отчетността, 1 секретар – деловодител и машинописец и 1 картотекар.

От 13-те ОР, 12 се занимават пряко с планиране и подготовка на АМ, включително началника и зам. началника на отдела.

Отделът има 4 ваканции непопълнени – 3 ОР (Турция, Гърция и арабските страни) и 1 преводач на френски език чието назначаване е предстоящо. Две от ваканциите на ОР са от 1 година.

В качествено отношение картината не е по-добра.

От оперативните работници – трима не са били на никаква задгранична работа (Турция, арабските страни и НАТО).

Трима ОР (по арабските страни, Китай и

Югославия) не знаят езика, който се говори в тези страни.

Четирма ОР, работили зад граница, не са били в страните, за които отговарят сега в отдела.

Само двама ОР може да се каже и един ОР частично познават основно вътрешната и външнополитическата обстановка на страните, по които работят и имат езиковите възможности да я следят и в бъдеще.

Почти всички работници притежават необходимия опит и оперативна подготовка. По-голямата част от тях са служители в органите на ДС и разузнаването повече от 15 години и се отнасят съзнателно и отговорно към своите задължения. Не всички от тях обаче са били подбрани и изпратени на работа в отдела за това, че притежават необходимите качества. На отдела за АМ са нужни кадри, които отговарят на много изисквания, да имат определени данни и лични качества, да бъдат хора с добър интелект и обща култура, с фантазия и мисъл, изобретателност, с ерудиция, самостоятелно и творчески мислящи, с добро перо, работници със задграничен опит в съответните страни. При това работниците трябва да се задържат за по-дълго в отдела. Периодът за приспособяване и привикване със спецификата на работата, понякога продължава до две години.

Интересите на работата изискват да се създадат някои нови направления и сектори:

а/ оперативна дезинформация и идеология, което е добре развито в службите за АМ на всички братски разузнавания;

б/ направление за отчет, анализ и контрол на цялостната дейност на отдел 08, на линейно-териториалните отдели в ПГУ, както и на другите подразделения на ДС в областта на активните мероприятия за политическо влияние.

в/ Непрекъснатото разширяване на работата по линия на публикациите и използването в това отношение агентурата за влияние изисква изграждането на резидентурни групи в средствата за масова информация и други пропагандни институти, които комплектовани от щатни и нещатни ОР, сътрудници и други връзки – специалисти по различните страни и проблеми, да подработват задълбочено и компетентно материалите, необходими за подхранване на агентурата и доверителните връзки в чужбина. Цялата тази дейност трябва добре да се организира и още по-добре ръководи, ако искаме да бъде ефективна. Поради това, повече от належащо е създаването на един сектор към ръководството на отдела, който да ръководи тази дейност, да осъществява координацията с отделите на Управлението и с другите поделения на ДС, да оказва методическа и практическа помощ в работата с агентурата за влияние.

Нашата практика и тази на братските страни до сега показва, че отделът за АМ не може да функционира пълноценно, ако не разполага с отлични преводачи по главните страни и направления. В отдела се получават много материали, документи и друга информация, от официални и неофициални източници на чужди езици. Тяхното рационално използване може да стане само когато са преведени. А използване на хора от вън не е целесъобразно, особено когато информацията е от секретен разузнавателен източник. От друга страна, знанията на преводачите по езика трябва да бъдат на много голяма висота, което най-вече е нужно при изготвянето на чужди документи. А острият и секретен характер на документалните акции предполага съсредоточаване цялостната работа по тях изключително в рамките на отдела и Управлението.

За сега в отдела няма преводачи по арабски, сърбохарватски и китайски език, поради което ние не сме в състояние да готвим документални мероприятия на горните езици. А това се отразява върху общата резултатност и ефективността на нашите акции по тези страни.

От това състояние на кадрите в отдела следва да се направи един единствен извод: Ако на този етап определяме приоритетните задачи, чието изпълнение ще доведе до издигане равнището на работата по линия на АМ, то това безсъмнено е кадровото укрепване на отдела за АМ, подобряване на неговите организационни и структурни форми.

В настоящия доклад ние се постаряхме да изложим някои съществени проблеми, които стоят пред активните мероприятия, чието постепенно решаване, по наше мнение ще даде благоприятно отражение върху издигане работата на Управлението в тази област на качествено ново равнище, в съответствие с изискванията на настоящия етап. За решаването на част от тези проблеми в Управлението вече са набелязани съответни мерки. Видимо, след това обсъждане ще вземем допълнителни мерки.

Има обаче проблеми, какъвто е този за кадрите, чието решаване може да стане единствено със съдействието и помощта на Ръководството на министерството.

21 / VII 1981 г.

С о ф и я

Отп. в 1 екз.

Към дело

Изп. - 08

Отп. - Русева-111

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08 ПГУ-ДС
ПОЛКОВНИК:

(Д. СТАНКОВ)

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ

47

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег. № 16435, екз. №
7. 10. 1982 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА

ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:

НАЧАЛНИК ПГУ/Д

Ген. лейт.:

/В. Коцев/

София, 6. 10. 1982 г.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТНОСНО: Прочистване на досиетата на проведените АМ при отдел 08 ПГУ/ДС.

Др. Началник,

От създаването на отдел 08 до сега са проведени повече от 1000 активни мероприятия. Материалите по тези мероприятия заемат места както в картотеката на управлението, така и в отдела и биха създали сериозни трудности на отдела, в случай, че се наложи извозване при кризисни ситуации и война.

По същество досиетата на мероприятията съдържат много излишни вече материали, които нямат оперативна стойност, както за отдела, така и за управлението.

С оглед опростяване на работата с тези материали

ПРЕДЛАГАМ:

Всички дела по проведените до 1975 г. АМ да бъдат иззети от архива при управлението, прегледани от оперативните работници в отдела и

Из архивите

455

180 2.
82

прочистени от ненужните и без оперативна стойност материали.

От материалите в досиетата да бъдат съхранени предложенията за АМ, инкриминираните оригинали, документи, материалите и справките за получения ефект, които по направления да бъдат подредени в папка по години и време на реализация. Отделните АМ, протичащи по операции, да бъдат класирани на едно място и носят регистрационния номер на операцията. След 1975 г. редовно всяка година делата да бъдат прочиствани и подреджани.

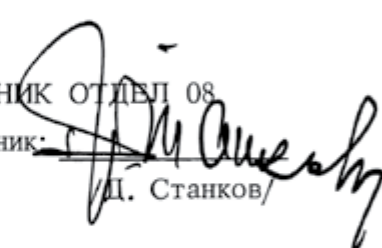
Регистрационните номера на прочистените дела ще си останат, като общото дело /Албумът/ за годината ще получи отделен номер и в дневника на картотеката срещу всяко регистрирано дело на АМ ще бъде отразено къде се намират материалите.

Новообразуваните дела ще се съхраняват от направление "Документация" в отдела.

Отп. в 1 екз.
Изп. 08-8236
Нап. 156-8245
20.08.82 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08

Полковник:

/Д. Станков/

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ

48

Строго секретно.

08

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

160

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег. № 2116, екз. № 1
-7. 02. 1983 год.

ВЪВЕДЕНИЕ
/ тезиси /

Към ПРОГРАМАТА на ПГУ по линия на
АМ и задачите на отдел 08 за
периода до 1985 г. направено пред
др. Министър на 19.X.1982 г.

1. От какви документи и указания се е ръководило ПГУ и
отдела за АМ в своята практическа дейност през последните години.

От решенията на 12-и конгрес на БКП, директивните
указания на ЦК на Партията, указанията на ръко-
водството на Министерството на вътрешните работи
и лично на др. Министър дадени на двете съвещания-
кни 1981 г. и юли 1982 г. *както и* от решенията на Москов-
ското съвещания на братските органи, *съставно се*
през май 1982 г.
И всички това при пълната съгласуваност със
съветските другари.

2. АМ-фокус на политичност, на партийност, на идеология,
или както вие др. Министър ги нарекохте "меча на разузнаването."

Шова не е мое откритие. Такава е позицията на
съветските другари.
В миналото и сега АМ, независимо от формата и
названието, което са имали, винаги при нашите
условия са изпълнявали, трудни, деликатни и много
отговорни задачи, поставяни от Партията и ръковод-
ството на МВР и са били постигнати добри резултати
с изразходването на малки сили и средства.

Из архивите

457

Днес не подлежи на съмнение значението на активните мероприятия, тяхната голяма отговорност в изпълнение на задачите, които Партията и Правителството ни поставят, на интернационалните ни задължения, произтичащи от съвместната ни работа със съветските другари. Не ги подценява и противника, който провежда АМ на широк фронт, и активно се бори срещу нашите акции.

3. АМ-дело на цялото разузнаване.

АМ не могат да бъдат (работа) ^{само} деловна отдел 08, дори ако той не е отдел, а е по-голяма служба, или управление. Те са задължение и отговорност на всички отдели на Управлението, на неговите ОР в Центъра и зад граница.

4. Значимостта и мащабността на задачите, които се решават по линия на активните мероприятия.

Далеч по-лесно щеше да ми бъде ако говорех само за една страна, или за група страни, или дори по отделни проблеми.

За съжаление обаче въпросите, които трябва да третирам както в моето встъпително слово, така и в Програмата и приложението към нея, се отнасят до много страни, до много райони на света, до много проблеми, отнасят се до работата на цялото разузнаване в областта на активните мероприятия за влияние.

Нещо повече, отговорността, която поемаме е още по-тежка защото не ангажира само отдел 08 и ПГУ, а защото е свързана със съветските другари и другите братски разузнавания.

Въпреки това ще се постарая да бъде възможно по-кратък, като засегна само тези въпроси, които по мое мнение имат отношение към настоящия форум.

5. Кои са главните задачи.

Задача над задачите е запазването на мира и осигуряване победоносния ход на социализма и комунизма в света.

От тук произтичат всички останали задачи: провеждане на такива политически и специални мероприятия, които да изменят чувствително съотношенията на силите в наша полза, както в отделните страни и райони, така и в света като цяло.

В Програмата и Приложението към нея сме се постарали да дадем подробно и обосновано стратегическите и тактическите задачи на Управлението в тази област.

6. Някои по-значими АМ осъществени през последните две години при тази напрегната, както никога до сега, международна обстановка.

Схематизирано ще дам само най-едрото, главното.

Т У Р Ц И Я

Предполагам, че другари вчера добре са изяснили обстановката в страната.

Измененията, които настъпиха през последните две години изискват нови оценки и прогнози, нови начини на действие от нашата страна. по линия на АМ.

Работата практически е изнесена извън страната.

Примери на някои успешни акции:

Г Ъ Р Ц И Я

Изменения на обстановката в Гърция през последната година-добри условия за осъществяване на по-мощни акции и за придобиване на агентура за влияние.

Резултатите постигнати през последните две години са особено насърчителни-няма ги в други страни.

Примери на успешни мероприятия:

И в бъдеще, както сме показали в Програмата, работата ни по линия на АМ в Гърция ще бъде съсредоточена по 6 дългосрочни операции.

С А Щ И Н А Т О

През последните години в плановете на отдела АМ срещу САЩ и НАТО са вземали централно място.

~~От миналата година обаче те са гръбнака, основната линия на цялостната наша работа.~~

Тази наша генерална линия е отразена и в Програмата борба срещу главния противник във всички разузнавателни страни и особено на Балканите ↙

Примери на по-значими и ефективни мероприятия:

В следващия период работата ще съсредоточим по 5 дългосрочни операции.

А Р А Б С К И С Т Р А Н И

Огромен район, много страни и проблеми.

Бързо развиваща се и динамична обстановка.

Работата ни е съсредоточена в 4 операции, главно по проблеми.

И тук острието на нашите мероприятия е насочено към САЩ.

В практическата си дейност срещаме големи трудности в изготвянето на документални акции-езика.

Примери на успешни акции:

Едно мое виждане: Преоценка на обстановката в арабския свят след последните събития; активизиране на работата на разузнаването сред прогресивните движения за оказване на помощ и влияние. Разпръсването на палестинците в различни страни предоставя по-добри условия за контакти с тях и използването им в борбата срещу империализма.

К И Т А Й

Мероприятията по Китай се провеждат в рамките на една единствена операция/"Омикрон"/. Така ще бъде и в бъдеще.

Примери на резултатни мероприятия:

Необходим е анализ на обстановката в Китай. В Програмата предвиждаме определяне тактическите задачи на операцията да стане след консултациите със съветските другари, които се провеждат сега по линия на 17 отдел и които предстоят да се проведат по линия на АМ.

Ю Г О С Л А В И Я

В нашата работа по тази страна сме се стремили ^{славно} да оказваме ~~помощ в провеждане на външнополитическия курс на НРБ.~~

Показване на югославяните ^{се} ~~от къде идва~~ реалната опасност ^{за тях идва} ~~от~~ Запад, а не от Изток.

Примери на проведени АМ/Тук не можем да си похвалим с нещо значително/

Работата ни и в бъдеще ще върви по насоките на една дългосрочна операция.

А Л Б А Н И Я

Насоките на операцията-сближаване с нашите страни.

Провеждани мероприятия от СФРЮ и от Гърция.

Примери:

Необходимо е да се съсредоточи вниманието към дискредитиране на сегашното ръководство.

С П Е Ц И А Л Н И О Р Г А Н И И В Е

Направлението е сравнително младо. Някога то беше закрито/1974 г/

Преустанови се организираната дейност срещу ЦРУ, БНД МИТ и КИП.

Направлението загуби много от методиката и натрупания ^а опит, които натрупаха другите направления.

Условно трябва да разграничим борбата срещу противниковите специални служби: а/като проводници на най-реакционната политика и б/като водещи пряка борба срещу нашата страна-сред ВЕ в чужбина и като организатори и

и проводници на идеологическата диверсия-пряко, или чрез други органи и организации.

Примери на някои ефективни АМ:

И К О Н О М И К А Т А

Преустановена е работата по това направление преди години.

Необходимост от нейното възобновяване.

7. За някои количествени и качествени показатели.

Не ви обременявам с излишни цифри-колко са планирани и колко са проведени през тези две години.

Ако някъде цифрите имат значение, при нас могат да служат само за ориентировка. *(До 10.000 / 56 АМ; 825)*
Големият въпрос е - трябва да бъдат значими и *Вр. - 6; Ар. - 7; А" - 6; Спец - 94; Пр. - 16; Т-12.)*
машабни. *[Имес 1981 г - 84 АМ]*

Съзнаваме напълно, че извършеното от нас е далеч от това, което се иска, което налага обстановката в света.

8. На какво трябва да обърнем внимание, независимо от това дали сме в състояние да решим всички задачи.

Цитат от книгата на Архимандритис НИКОЛАУ: който не е марксист, напротив-антикомунист. От какво зависи успеха на специалните операции?

- Историческата съдба на делото на което служат;
- Решенията взети от съответните институти и тяхното финансиране;
- Кадрите привлечени в планирането, подготовката и осъществяването на операциите.

Из архивите на ДС

463

Какви са кадрите сега и какви трябва да бъдат
"с ум и сърце, с фантазия и перо".

Кадрите-най-важна предпоставка за въвеждане на
научния подгод в подготовка на АМ./Журналисти,
философи, културни дейци и преди всичко-разузнавачи/

Б/Организация и система в Центъра и зад граница.

-Излизане от тесни и ограничен кръг на хора
използувани до сега. Необходимо е боравене с
факти и данни, необходими са солидни и задълбоче-
ни проучвания на проблемите и събитията.

*Използуване на наши организации, които раз-
виват международна дейност.*
-Създаване на солидни позиции в партии, обществени
и масови организации, в парламенти, вестници и
издателства.

-Създаване на АГЕНТУРА ЗА ВЛИЯНИЕ-изграждане на
средства и канали. *Важно е на Визуса.*

-Придобиване на секретни информации и оригинални
документи/Остана само Гърция и от време на време
някои други.

В/Сътрудничеството със съветските другари-да станем достойни
партньори. Да се използват възможностите и на другите братски
разузнавания. за разработка и осъществяване на комплексни и широ-
комащабни акции.

Г/Сътрудничеството ни с другите поделения на ДС и особено
с ВГУ-източник на информации, оригинални документи и канали за
провежданена акциите. Необходима е инициатива от нашата страна.

9. Отдел 08 като основно направляващо и координиращо звено в ПГУ и ДС по линия на АМ за политическо влияние.

От една страна са необходими указания и пълномощия, а от друга - разбиране от страна на другите началници на отдели.

АМ са се провеждали и ще се провеждат без отдела. За дори са се провеждали и без специалните служби.

Става въпрос резултатни ли са всички проведени мероприятия, дали са достатъчно целенасочени и съвпадат ли с основните тактически и стратегически насоки на цялостната наша дейност.

За това говорим за централизация на АМ, за да се осигури максимална целенасоченост, с най-широк тематичен и политически диапазон на действие и най-голяма резултатност

Централизацията ще помогне и на анализа на нашата дейност, в резултат на който могат да се открият всички онези слаби места в подготовката и реализацията на мероприятията и в крайна сметка да се предотвратят нежеланите провали.

10. Въвеждане на ИАС в активните мероприятия.

11. Подобряване техническото равнище на документите - нова печатарска машина АЙ БИ ЕМ. Благодарим на ръководството за грижите.

12. За сега изпълнението на набелязаните задачи по ПРОГРАМАТА ще зависи /изключително от/ до много голяма степен от това ще съумеем ли да мобилизираме всички сили на тези които работят непосредствено в отдела за АМІ

ПРИЛОЖЕНИЕ: 11 стр.

Отп. в 1 екз.

19. X. 1982 г.

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 08-ПГУ

ПОЛКОВНИК

/Д. Станков/

Превод от руски език.

ИЗКУСТВОТО НА ПЛАНИРАНЕТО, РАЗРАБОТКАТА И
ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА АМ

Активните мероприятия са действено средство на разузнаването за оказване на влияние върху развитието на обстановката зад граница, за укрепване и засилване на изгодните за социалистическите страни развития в света и в отделните страни.

АМ са изключително ефективно, но в същото време и много остро и деликатно оръжие на разузнаването. АМ са насочени към проваляне на агресивните намерения на империализма, обезпечаване на мира и социалния прогрес. Фактически те са една от формите на интернационална помощ на всички антиимпериалистически и революционни сили днес.

Дейността на външното разузнаване в областта на АМ способствува да бъдат разобличени агресивните плановете на противника и създава затруднения в тяхното осъществяване, тя предвижда да бъде оказвано влияние както върху позициите на отделните държавни, политически, военни, обществени и други деятели, така и върху позициите на правителствата, партиите, организациите и формирането на общественото мнение в тази или онази страна.

Ефективността на АМ на първо място зависи от майсторството на оперативния работник, занимаващ се с АМ. Колкото по-голямо е то, толкова по-голяма е и ефективността на мероприятияето.

Всяко АМ е остра политическа акция. Нещо повече, работата в тази област сама по себе си представлява една от най-острите форми на тайна политическа борба в пълния смисъл на това понятие. Каквито и АМ да се провеждат, в крайна сметка те винаги засягат коренните политически, икономически и военно стратегически интереси на социалистическата държава. В тази връзка, в работата по АМ в методологически план принципна важност имат мислите на В.И. Ленин за политиката като наука и изкуство, изразени от не-

2.
56

говия труд "Левичарството - детска болест на комунизма".

Ленин предупреждаваше, че в политическата дейност не бива да се дават някакви рецепти и правила, подходящи за всички случаи и при всички обстоятелства. Той изискваше "да се изработват необходимите знания, необходимият опит, необходимият- освен опита и знанията - политически усет за бързото и правилно решаване на сложните политически въпроси" (т.41, стр.53). Ленин подчертаваше, че "по-могъщият противник може да бъде победен само с най-голямо напъгане на силите и задължително, най-внимателно, грижливо, острожно и умело използване на всяка най-малка цепнатина между враговете, на всяко различие в интересите на буржоазията от различните страни, между разните групи или видове буржоазия вътре в отделните страни, както и на всяка, дори най-малка възможност да спечелим масовия съюзник, макар и временно, келебливо, нездраво, условно." (т.41, стр.55). Тези указания на Ленин са запазили и досега своята сила и актуалност, своето значение за сътрудниците на разузнаването, заети с разработката и осъществяването на АМ.

Разработката и провеждането на АМ са тясно свързани не само с политиката, но и с икономиката, идеологията, дипломацията и пропагандата. На основата на анализа на всички материали, а ако е необходимо и с помощта на учените и специалистите, разузнавачът е длъжен да намери най-острите огнища на кризите, недоволството, търканията, разногласията, съперничеството и борбата в лагера на противника. Откриването на тези огнища и след това - определянето на най-чувствителните точки изисква научни знания и научен подход, познаване на обективните процеси в света и в страната на пребиваването. Това е единият вид от дейността на разузнавача, занимаващ се с АМ.

Използването на информацията, правенето на изводи за посочените уязвими точки на противника като база за разработването на АМ също е сложна задача, но вече от друг вид, изискваща други знания. За това е необходимо не само добре да се познава обстановката, но и да се изучават психологическите и социални особе-

3
54

ности на тези деятели или партии, организации, обществени групи, на които искаме да оказваме въздействие. По такъв начин процесът на разработване на АМ е твърде сложно нещо, което иска от разузнавача не само знания, но и голяма интуиция, фантазия, изобретателност и усет. В крайна сметка, ако АМ са разработени и осъществени при спазването на всички тези фактори, те трябва да влияят върху процеса на мислене, върху емоциите и психологическите настроения на отделни лица или групи лица, да ги подбуждат към действия, стговарящи по предварително набелязани от нас цели.

Изкуството на планирането, организацията и осъществяването на АМ включва в себе си редица условия или принципи, в основата на които лежат както обективни, така и субективни фактори. От тях може да посочим най-важните. Преди всичко това са изучаване, анализ и осмисляне на практиката в областта на осъществяването на АМ. Т.е. планиране на мероприятията на строго научна обективна основа.

При разработването на АМ е необходимо да се овладее изкуството да се придаде на материала, на информацията такава съдържание, такъв характер, че да бъде за обекта на въздействие и актуална, и нова и полезна и да го подбужда към исканите от нас действия.

По какъв начин задачата на разработващия АМ е да създаде с минимални загуби нещо такова, което да привлече вниманието към себе си, да подбуди хората да заемат изгодна за нас позиция и в крайна сметка – да ги накара да действуват.

При реализацията на АМ изкуството се състои в това, че трябва правилно да се определи времето за провеждането на мероприятиято, да се избере оптимален канал за реализация и да се обезпечи тайната на нашата причастност и особено – безопасността на източника, привлечен в операцията.

Важен съставен елемент в майсторството, изкуството в областта на АМ представлява умението да се работи непрекъснато, последователно и комплексно, докато съществува проблемът, умението да се организира предизвикването и изучаването на реакциите по

провежданите АМ.

Наличният опит свидетелствува по-специално, че ако искаме да постигнем краткосрочни тактически цели в условията на бързо изменящи се ситуации и да предизвикаме незабавна реакция, то нашите АМ трябва да бъдат с по-емоционално съдържание. В такъв случай може да се прибегне и до значителни преувеличения, до остра дезинформация. И обратно - активните мероприятия с дългосрочен характер трябва да имат съдържание с по-спокоен, умерен тон.

Разузнавачът, който владее изкуството да провежда АМ, е длъжен да познава добре международната обстановка, политическите процеси и положение в страната на пребиваването за да може да реагира бързо и навреме на всяко важно събитие и да използва всяка благоприятна обстановка за осъществяване на акции за влияние в съответствие с поставените пред резидентурата задачи. Понякога дори и слухът, "подхвърлен" в нужния момент и познаването на същността с последващи подкрепящи го мероприятия, може да се окаже с голямо влияние и ефективност при решаването на важни задачи.

Един от най-важните компоненти от изкуството да се провеждат АМ е умението удачно да се използват агентурно-оперативните възможности на разузнаването в операциите за влияние. Задачите в областта на АМ могат да бъдат решавани само с обширен кръг от агентура и доверителни връзки: от правителствените и парламентарни дейци, ръководителите на политически партии и обществени организации, крупни журналисти и издатели до обикновените чиновници в държавните учреждения. Поради това, успехът на работата ще зависи от нашето умение "да се разпореждаме" с тези сили при конкретни ситуации, да ги използваме на това поприще и в такъв профил, където техните способности и възможности биха могли да се проявят напълно в активен план. Практически всички агенти и доверителни връзки могат да бъдат полезни при провеждането на АМ. Всичко зависи от нашето умения и умението на агента.

Научният подход в работата в областта на АМ изисква познаването не само на утвърдената практика, но и постоянното

обобщаване и анализиране на опита в текущата ни работа, отчитане и анализиране дейността на противника в тази област.

На дневен ред застана и въпросът за изработването на дългосрочни концепции за влияние в по-важните страни, райони и отделни проблеми (естествено с участието на Външно министерство, видни учени и специалисти).

При решаването на задачите, свързани с оказването на изгодно за социалистическите страни влияние зад граница по пътя на специалните акции, разузнаването винаги се сблъсква с опитен и коварен противник в лицето на неговите разузнавателни органи. Усилията им са насочени към затрудняване и парализиране дейността на разузнаването ни.

Да се подготвят и провеждат при такива условия и с минимални разходи високоефективни едномощбни АМ, които да нанасят чувствителна вреда на противника, като се скрие със сигурност причастността на разузнаването в тези акции – това именно е разузнавателното изкуство в областта на АМ.

Понятието оперативно изкуство при подготовката и осъществяването на АМ, както се вижда от казаното до тук, се състои от множество различни елементи, чието познаване и усвояване не е лесно. Това изкуство не се появява изведнъж. То се придобива постепенно, с упорит труд.

Многогодишният опит показва, че най-плодотворно и ефективно работят в този важен участък на разузнавателната дейност тези хора, които имат широк политически кръгозор, голямо въображение, фантазия, способни да мислят творчески и логично, да анализират материала, да правят обобщения и да отделят най-главното, да проникват до същността на явленията, да работят самостоятелно, правилно да преценяват неудачите и грешките, да проявяват изобретателност и оперативна хитрост. Оперативните работници, които притежават тези качества, достигат по-бързо и добре това оперативно изкуство, обогатяват го със своя принос, постигат чувствителни резултати при осъществяването на АМ:

60

Изкуството при провеждането на АМ, както и изкуството в другите области на разузнаването, не може да бъде овладяно напълно от всеки разузнавач, но все пак е задължително и необходимо да се привличат за участие понякога, особено в отделни фази от изпълнението на АМ, и оперативните работници от резидентурите, линейните отдели и някои управления.

Марксистко-ленинският мироглед на разузнавача, неговата убеденост, диалектически разсъждения оказват без съмнение решаващо влияние върху процеса на овладяването на разузнавателното изкуство и в дадената област на АМ.

№ 155/2870

Изп. 08-8245

Июни 1985 год.

Изправлено със съобщение № 76/15.7.83.
Безсрочно изготвени на основа на
едно от изказванията на
д-р. Ва. П. Цвантов.

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София

Per. № 21620, екз. № _____
30. 12. 1985 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 5
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:

НАЧАЛНИК П Г У Д С

ГЕН. — ЛЕЙТ. *(Signature)*

(В. КОЦЕВ)

6 / 1 1986 година

*Работата се извършва
спреко съществуващите
недостатъци в д-та и в д-та
и д-та — изготвяне на д-та
сродените с д-та. Семе. 4-5
и се съставяват.*

П Л А Н *(Signature)*

ОТНОСНО: Работата на отдел 08/ ПГУ-ДС по Арабско направление, Израел и Иран през 1986 година.

САЩ използват създамата се сложна и напрегната обстановка в Близкия и Средния изток за реализация на стратегическите си цели: — засилване на военното си присъствие в района, ликвидиране на прогресивните режими и движения и поставяне под свой контрол природните богатства на страните. Техните усилия са насочени към принуждаване на Сирия, да отиде на сепаративни преговори със САЩ и Израел. Те се стремят да покажат пред арабските народи, че играят главната роля при решаване на палестинския проблем и са възпиращ фактор срещу "съветската заплаха" в района. Израелската агресия в Южен Ливан доведе на практика до разгромяване на палестинската съпротива.

Тероризмът в района взе застрашителни размери, както по отношение на различните политически групировки, така и срещу другите страни.

9/45²

Между арабските страни настъпи дълбоко разцепление и при сегашната обстановка не се очертават перспективи за подобряване на отношенията между тях. Реакционните арабски страни, подпомогнати от Израел и Турция, съдействуват в осъществяване на военно-политическия и икономическия курс на САЩ по отношение на страните от арабския свят.

Ирано-иракския конфликт продължава също да оказва въздействие върху отношенията между страните от Близкия и Средния изток.

Съобразно обстановката и разузнавателните ни възможности в Близкия и Средния изток, през 1986 г. направлението ще проведе следните АМ:

І. ОПЕРАЦИЯ "КОБРА".

Насоки на операцията

а/ Разобличаване неоколониалистичната и проционистка политика на САЩ по отношение на арабските страни.

б/ Дискредитиране на реакционните режими и десните ислямски сили в арабския свят като проводници на американските интереси.

в/ Внасяне на затруднения в арабско-турските отношения.

г/ Оказване на помощ на прогресивните арабски страни и движения.

М Е Р О П Р И Я Т И Я:

1. С цел да се покажат отрицателните последици от политиката на египетското правителство и въпросите на превъоръжаването на армията чрез закупуването на "разнообразно" оръжие

40³
46

от САЩ и Запада, със съдействието на немските другари, на основата на наши данни ще се изготви документ, изхождащ от учреждение на ГФР. В документа ще се правят изводи, че тази политика, която неминуемо ще доведе до намаляване боеспособността на египетската армия целенасочено се поощрява от САЩ.

Документът ще бъде реализиран по наши канали до правителствата на Сирия, Либия, Ирак, Алжир и някои влиятелни кръгове в Египет с цел да се създава недоверия към намеренията и действията на САЩ в този район.

Срок - 1.7. 1986 г.

Отг.- В.Велчев

2. С цел насочване на египетските власти към преследване на организацията "Мюсюлмански братя", създаване на психоза на паника и смут сред управляващите среди в Египет, послоствата на САЩ и Израел в Кайро от извършване на терористични актове и за затвърждаване на убеждението за съществуването на нелегална терористична организация "АЛ АКСА", да се изготви и разпространи поредното специално комюнике от името на организацията, в което да се отправят нови заплахи за извършване на терористични действия срещу отговорни египетски лица, американското и израелското посолства в Кайро.

Комюникето ще бъде изготвено на английски език и разпространено в Египет по използвания до сега канал.

Срок - 1.5.86 г.

Отг. - В.Велчев

41
47

3. С цел разстройване на либийско-американските и либийско-турските отношения, да се доведе до знание на полк. Кадафи нова целенасочена информация, в която да се покаже, че разузнавателните служби на САЩ и страните от НАТО и особено на Турция продължават да провеждат подривна дейност срещу Либия, като за целта използват офицери, прикрити като специалисти в различни техни фирми в Либия.

Документът ще бъде изготвен на английски език и изпратен до полк.Кадафи по използвания до сега канал.

Срок - 1.8.86 г.

Отг. — В.Велчев

4. С цел внасяне на затруднения в иракско-турските и американско-иракските отношения да се доведе до знанието на президента на Ирак - Садаам Хюсеин, нови факти и данни, уличаващи САЩ, страните от НАТО и особено Турция, в подривна дейност срещу режима в страната и в оказване на военна и икономическа помощ на режима на Хомейни.

Информацията ще бъде преведена на английски език и реализирана по пощата от резидентурата в Атина.

Срок - 15.8.86 г.

Отг. - В.Велчев

5. С цел създаване на недоверие към политиката на САЩ по отношение на арабските страни да се подготви брошура, озаглавена: "Американското военно присъствие в Близкия и Средния изток". В същата да се покаже, че военното присъствие на САЩ и НАТО в Близкия и Средния изток се явява заплаха за независимостта и сигурността на страните от района, и че едничката помощник на САЩ за осъществяване на техните военни планове е дълга Турция

Материалът ще бъде изготвен от военен консултант на отдела в светлината на доктрината на Пентагона за водене на ядрена война.

Брошурата ще бъде проведена на арабски език и реализирана чрез резидентурите в Триполи, Тунис, Алжир, Мароко, Иран, Ирак и Сирия.

Срок - 1.4.86 г
Отг. - В.Велчев

6. С цел разобличаване агресивната политика на САЩ и разполагането на крупни военноморски и военновъздушни сили в района на Индийския океан, да се подготви публикация под наслов "Милитаризацията на Индийския океан - заплаха за страните в района". За целта, материалът ще бъде изработен от консултант на отдела - специалист по военни въпроси.

Материалът ще бъде преведен на английски език и публикуван чрез възможностите на резидентурата в Индия(аг."Бахор").

Срок - 1.3.86 г.
Отг. - В.Велчев

7. С цел разстройване на сирийско-американските, сирийско-турските отношения и изостряне отношенията между сирийските власти и десните сили в Ливан, допрезидента Хафес Асад да се доведе информация, в която да се покаже, че САЩ, Турция, Израел и ливанската реакция, посредством организацията "Мюсклмански братя", провеждат подривна и терористична дейност срещу режима в Сирия с оглед свалянето му от власт и дестабилизиране на обстановката в Близкия Изток.

Информацията ще се изготви на ⁶френски език и реализи-
ра по пощата от резидентурата в Дамаск.

Срок - 1.11.86 г

Отг. - Д.Добрев

08.09.

8. С цел разобличаване военно-стратегическите планове на САЩ и НАТО към Тунис, Алжир и Мароко, да се разработи от консултант на отдела темата : "Военно-политическата стратегия на САЩ и НАТО към страните от МАГРЕБА".

Същата ще бъде преведена на английски език и реализи-рана чрез аг. "Фройд"-Малта.

Срок - 30.8.86 г.

Отг. - Д.Добрев

С цел разработка и провеждане на други мероприятия по операцията, през годината да се извършат и някои проучвателни действия и се съберат материали по следните въпроси:

а/ Вътрешно-политическата обстановка в Египет, Сирия, Ирак, Ливан, Тунис, Алжир, Либия и Мароко-

б/ Отношенията между арабските страни и САЩ и другите Натовски страни.

в/ Дейността на разузнавателните служби на САЩ и на техните съюзници от НАТО в арабските страни.

г/ Разногласията между отделните арабски страни.

д/ Дейността на организацията "Мюсюлмански братя" и другите ислямски терористични организации и връзките им със специалните служби на САЩ и НАТО.

7
14
50II. ОПЕРАЦИЯ "МАМБА"Насоки на операцията

а/ Разобличаване на Израел като проводник на експанзионистичната политика на САЩ в района на Близкия Изток.

в/ Компрометиране на Израел в провеждане на терористична и подривна дейност в района.

М Е Р О П Р И Я Т И Я :

1. С цел разобличаване на американската и израелска политика по отношение на международния тероризъм, да се подготви публикация под наслов : "Тероризмът - основа на политиката на САЩ и Израел по отношение на арабските страни".

Статията ще бъде разработена от наш консултант-специалист по проблемите на Близкия и Средния изток.

Материалът ще бъде преведен на английски език и публикуван чрез възможностите на аг."Фройд" - Малта.

Срок - 1.4.86 г.

Отг.- В.Велчев

2. С цел разобличаване на Израел в международен тероризъм и подтикването му към извършване на такива действия, да се доведе до знание на израелското правителство целенасочена информация, в която да се покаже, че Либия е "закупила" от черния пазар две ядрени бомби, които се намират във военната база Тобрук и, че се обмислят планове за тяхното взривяване над град Тел Авив и ядрения център в пустинята Негев. Под "черен пазар" да се разбира- Пакистан. Преди реализацията на АМ ще се консултираме със съветските другари.

8
25/81

Информацията ще бъде преведена на френски език и доведена до знанието на израелското правителство чрез резидентурата в Париж.

Срок - 1.8.86 г.

Отг. - В.Велчев

С цел разработка и провеждане на други операции, през годината да се събират факти, данни и материали по следните въпроси:

- а/ Дейност, организация и структура на международните ционистки организации и израелските разузнавателни служби.
- б/ Документи, бланки, печати и подписи на организации от международното ционистко движение.

III. ОПЕРАЦИЯ "ТАЙФУН"

Насоки на операцията

- а/ Засилване на антиамериканските настроения сред управляващите кръгове на Иран.
- б/ Компрометиране на най-реакционните политически и религиозни лидери, които са антисъветски настроени и са за сближаване със САЩ.
- в/ Разстройване на иранско-турските отношения.

М Е Р О П Р И Я Т И Я :

1. С цел засилване на антиамериканските настроения и внасяне на затруднения в ирано-турските отношения да се предостави на иранските радикални дейци целенасочена информация, в която да се покаже, че САЩ, страните от НАТО и особено Турция

9
46
52

продължават да провеждат подривна дейност срещу Иран, подпомагат военно Ирак и оказват помощ на определени среди в страната и зад граница за сваляне на режима на Хомейни.

Информацията ще бъде изготвена на английски език и ще се реализира по канал, който до сега на няколко пъти беше използван успешно.

Срок - 1.10.86 г

Отг-. В.Велчев 08 -

С цел подготовка и провеждане на други мероприятия по операцията, през годината ще се събират материали по следните въпроси:

а/ Вътрешно-политическата обстановка в Иран, противоречия в управляващите кръгове, отношението към СССР, дейността на иранската опозиция в страната и чужбина.

б/ Дейността на разузнавателните служби на САЩ и страните на НАТО срещу Иран и помощта, която оказват на Ирак и опозиционните сили.

в/ Планове за реализация на идеята за изграждане на газопровод Иран-Турция и петролопровод Ирак-Турция.

IV. ОПЕРАЦИЯ "ТИГЪР"

Насоки на операцията

а/ Противопоставяне и пресичане на мюсюлманския екстремизъм, който използва "мюсюлманския фактор" за износ на "ислямска революция".

б/ Разобличаване експанзионистичната политика на Иран-шиитската опасност на Хомейни.

в/ Изостряне на противоречията между Иран и С.Арабия в борбата им за влияние и лидерство в мюсюлманския свят.

М Е Р О П Р И Я Т И Я :

1. С цел противопоставяне на разнородните фундаменталистически екстремистки по своя характер течения, които използват "ислямския фактор" под лозунга - възраждане, разпространение на "чистия ислям" и износ на "ислямска революция", пресичане на религиозните мюсюлмански догми, да се започне провеждането на съвместна със съветските другари дългосрочна операция. За целта да се разработят серия от статии, в които:

а/ да се разобличава теократическата диктатура на шиитската опасност на Хомейни чрез износ на "ислямска революция" и неговата основна цел - установяване на ислямска република в редица страни.

б/ експанзионистичната политика на Иран, като се акцентира - разобличава войната с Ирак, шиизма в Ливан и техните завоевателни амбиции в Персийския залив и др. моменти, които се явяват сериозна опасност за С.Арабия и останалите арабски страни от Залива - на първо място - района на Близкия изток и мюсюлманския свят като цяло.

Срок - 30.X.86 г.

Отг. - Д. Догрев

2. С цел създаване на недоверие и страх в управляващите реакционни кръгове на западните страни от действията на някои мюсюлмански доктринери, в които ясно, аргументирано и с конкретна фактология да се покаже мюсюлманския екстремизъм и най-вече шиитския, инспириран от Иран, който поражда терористични и диверсионни актове против западни представители и учреждения. Същността на тези материали трябва да заангажират и принудят Запада и САЩ да отделят повишено внимание и да вземат ответни,

остри мерки срещу някои ислямски представители и страни. 54

Срок - 30.11.86 г.

Отг. - Д.Добрев

3. С цел неутрализиране и разобличаване опитите на САЩ Пакистан и С.Арабия, да сформират в рамките на ДНС " прозападна групировка от ислямски държави", да се организират публикации на материали, в които ясно да се покаже, че такава групировка държави пречи на целта и задачите на ДНС. С реализацията на тези материали, ще цели още да противодействуваме на плановете на реакционните мюсюлмански режими в ДНС и да докажем техния агресивен характер на страните-членки на Движението.

Срок - 30.X.86 г

Отг. - Д.Добрев

4. С цел използване в наш интерес съперническата дейност на Ирак, С.Арабия и Либия в борбата им за влияние и лидерство в мюсюлманския свят, да се разработят материали със следната тематика:

- възраждане на ислямския екстремизъм и негативните последици за ислямските страни;

б/ опасността от износ на ислямска революция от Иран.

Срок - 30.XI.86 г

Отг.- Д.Добрев

5. С цел разобличаване на иранското шиитско духовно ръководство, което придобива черти на клерикални деспоти, да се публикуват материали, в които да се направи паралел между исляма и католицизма и да се покаже, ^{с особена острота} че и днес ислямските

55
12
[Signature]

догми на иранските клерикали потискат и унижават светите чувства на вярващите народни маси, ще върнат мюсюлманските страни до средновековното мракобесие, до регрес в тяхното социално-икономическо и културно развитие, до пълна изолация от напредналите нации.

Срок - 30.XI.86 г.

Отг. - Д.Добрев

Горните мероприятия ще бъдат разработени от наши консултанти и реализирани чрез каналите на ПГУ-ДС, изпратени до съответни редакции на вестници, списания и посолства на ислямски страни.

У. ПО БОЙНАТА ГОТОВНОСТ

Да се изготви позив на арабски език от името на нелегална организация "Военен съвет за спасяване", в който да се разкриват агресивните действия на САЩ в района на Близкия изток и се апелира към арабските народи да предприемат действия за предотвратяване на опасността, която ги грози в резултат на милитаристичната политика на САЩ. На всеки три месеца позивът да се осъвременява.

Срок за изготвяне на първия позив - 1.3.86 г.

Отг. - В.Велчев

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08/ ПГУ-ДС
ПОЛКОВНИК *[Signature]* Д. СТАНКОВ)

Отп. в 1 екз.

Към дело

Изп.-08/8234

Отп.-Ц.Р.-580

18.12.85 г.

Размножено в 4 екз.

Изпратени по списък
към оригинала

София, 8. I. 1986.

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София

Рег. № 20122, сиз. №
19. 10 1987 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

УТВЪРЖДАВАМ:
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ГЕН.-ПОЛКОВНИК _____

Д. СТОЯНОВ
София, 12/11/1987 г.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Р О Г Р А М А

ЗА ИЗДИГАНЕ АМ НА НОВО КАЧЕСТВЕНО РАВНИЩЕ

Сегашната сложна международна обстановка продължава да се влошава. Агресивният външнополитически курс на Вашингтон заплашва света с ядрена катастрофа.

САЩ увеличават ракетно-ядрените средства, провеждат широкомащабни мероприятия по изпълнение програмата за "Звездни войни", предприемат политически и дипломатически стъпки за създаване на проимпериалистически военно-политически и икономически групировки в различни райони на света. Това налага ново политическо мислене, изисква нов подход към проблемите на мира и войната, за създаване на всеобхватна система за международен мир, равенство и еднаква сигурност за всички държави и народи.

Правителството на СССР, НРБ и другите социалистически страни предприеха широкомащабни инициативи и международни ходове, политически отстъпки и компромиси, непознати досега. Тази нова тактика, политика и стратегия, този нов начин на мислене, завариха неподготвени и изненадаха западните апологети на студената война и ядрените доктрини.

Трезвомислещите политици, бизнесмени, в т.ч. и някои хора от управляващите екипи на Запад и в САЩ започнаха да пре-

осмислят своите досегашни концепции и доктрини за мира и войната, за отношенията Изток-Запад. Започнаха да търсят преки контакти, мирен, реалистичен подход и диалог със Социалистическата общност, за предотвратяване на всеобща катастрофа, за оцеляване на човечеството.

Агентурно-оперативната обстановка в света и особено в разузнаваните страни, в съответствие с международното политическо положение, продължава да се усложнява, става все по-трудна както за разузнаването като цяло, така и за АМ.

В големия комплекс от политически, дипломатически и икономически средства и мероприятия, които СССР, НРБ и другите социалистически страни провеждат за осъществяване на своята външна политика, изключително важно място заемат външното разузнаване и АМ за политическо въздействие.

РОЛЯ И МЯСТО НА АМ

Ролята и мястото на АМ за политическо въздействие се определят от стратегията и тактиката на външната политика на НРБ, СССР и другите социалистически страни, на световното комунистическо и национално-освободително движение. Те са насочени към отслабване политическите, икономическите и военните позиции на империализма, проваляне на неговите явни и тайни планове, срещу нас и нашите съюзници, създаване на благоприятни условия за реализиране на нашата външна политика, за осигуряване на мира, демокрацията и социалния прогрес на Балканите, в Европа и в света.

АМ подпомагат външнополитическата, търговската и валутна политика на НРБ, създават условия за достъпа ни до най-съвременна техника и технология, за разобличаване на дискриминационната политика на империализма към страните от Третия свят и реалния социализъм.

При планирането, подготовката и провеждането на АМ, разузнаването се ръководи от основните документи на Партията и Правителството, на Ръководството на МВР и на личните указания на др. Министър, на съвместните планове и разработки с

с ПГУ-КГБ, от целевите програми и планове и други документи на ПГУ-ДС.

Основната дейност на външното разузнаване в областта на АМ през последните години се извършваше по предварително утвърдените планове и програми. В не малко случаи, обаче, противникът ни наложи да се занимаваме или да съсредоточим всичките си сили по изпълнение на екстрени и приоритетни задачи. Безцеремонните антикомунистически и антибългарски действия на Турция по Възродителния процес, острите пропагандно-психологически операции на ЦРУ и другите спецоргани на противника срещу нас (случаят СЕРГЕЙ АНТОНОВ), обвиненията срещу НРБ в незаконна търговия с оръжие, наркотици, а накрая и в международен тероризъм, поставиха на изпитание силите на ПГУ за противодействие и нанасяне върху противника на изпреварващи удари.

Изпълнението на екстрени и приоритетни задачи се съчетаваше с основните стратегически направления. С наши сили и средства бяха публикувани в западния печат, от името на известни буржоазно-демократични журналисти и политически дейци, поредица от документално-публицистични книги, брошури и статии; поднесени бяха по агентурни и неагентурни канали, до съответни ръководители, подправени и действителни документи, целенасочена информация и дезинформация за оказване на политическо влияние, за разобличаване на САЩ и техните натовски съюзници, за засилване противоречията в Югоизточното крило на НАТО. Най-голяма част от мероприятията бяха проведени срещу Турция, като противовест на водената от нея антибългарска политика по Възродителния процес, както и по други уязвими за Турция вътрешни и международни проблеми, което я застави да отклони голяма част от своите кадрови и материални ресурси в желана от нас насока.

В близките години, дейността на ВПР в областта на АМ ще се разгръща по следните направления:

1. ПОЛИТИЧЕСКО НАПРАВЛЕНИЕ:

ОСНОВНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

1. Подпомагане външнополитическия курс и инициативи на НРБ, СССР и другите социалистически страни – за намаляване надпреварата във въоръжаването, за осигуряване траен мир на Балканите, Европа и другите райони в света, за проправяне пътя за успешното реализиране на нашата външна политика.

2. Противодействие на антибългарската кампания на Турция по Възродителния процес; разобличаване и компрометиране на явните и подмолни замисли и действия на официалните учреждения, ведомства и спецслужби на Турция срещу НРБ.

3. Разобличаване на агресивния милитаристически курс на американската администрация, насочена към изостряне на международната обстановка, надпревара във въоръжаването и засилване на американската военна заплаха над света; поощряване и подкрепа действията на антивоенните движения, за разоръжаване и против разполагането оръжия в Космоса.

4. Дискредитиране и сриване на агресивните милитаристични планове на САЩ и НАТО срещу социалистическите страни; изостряне на противоречията в Югоизточното крило на НАТО; изолиране на Турция от нейните натовски съюзници и на първо място от Гърция, от необвързаните и ислямските страни. Нанасяне превантивни удари срещу Турция по нарушаване правата на човека, геноцида на малцинствата, по тайните ѝ замисли и планове на религиозна, политическа и териториална база срещу нейните съседи и други страни с мюсюлманско население.

5. Подпомагане на международното революционно, работническо и комунистическо движение, на национално-освободителните и антиимпериалистически сили.

ТУРЦИЯ

Турция заема важно стратегическо и политическо положение на Балканите, Средиземноморието, Близкия и Средния изток. Тя е член на НАТО и е най-тясно обвързана в икономическо, военно и политическо отношение със САЩ, поради което представлява изключително голяма опасност за НРБ, СССР и другите социалистически страни, особено като се има предвид нейния постоянно растящ икономически и военен потенциал.

Независимо от широкия диапазон от проблеми, задачи и направления, по които е работило през изминалия период ВПР в областта на АМ (по 15 стратегически задачи и направления и 29 постоянно действащи операции), проведените през това време АМ и операции винаги са имали антитурски характер.

Официалната политика и дипломация на Турция, тайните планове и действия на нейните специални служби и пропагандни централи показват недвусмислено, че политиката на турското правителство за дискредитиране на НРБ пред световното обществено мнение по Възродителния процес ще продължава още по-активно и настъпателно, без да се подбират средства. Ще нараства дипломатическата и политическата дейност на Турция и нейните натовски съюзници за интернационализиране на Възродителния процес, за сключване на нова изселническа спогодба. Очевидно, най-високият връх на конфронтацията ще бъдат международните форуми.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Противодействие и парирание на явните и секретни замисли, планове и действия, от политически и икономически, пропагандно-психологически и агентурно-оперативен характер на официалните държавни и обществени учреждения и секретни служби на Турция, насочени пряко или косвено срещу Възродителния процес в НРБ.

2. Разобличаване агресивната, милитаристична, експанзионистична и провокаторска роля на Турция на Балканите и други невралгични райони на света.

3. Задълбочаване противоречията на Турция с Гърция, с арабските и други ислямски страни, дискредитирането ѝ пред ислямския свят като оръдие на САЩ, НАТО, Израел и международния ционизъм.

4. Компрометиране на управляващата военна хунта, дискредитиране на режима и на десните екстремистки течения и сили в страната, изостряне борбата между ислямските фундаменталисти и по-умерените религиозни среди; засилване на антиамериканските и антинатовски настроения в Турция; създаване на затруднения на Турция от всякакъв вътрешен и международен характер.

О П Е Р А Ц И И:

- Операция "ХЕМУС": - Противодействие на антибългарската кампания и подривните действия на Турция по Възродителния процес;

- Операция "КОШМАР": (съвместно със съветските другари) -дискредитиране политиката на САЩ в Турция, Близкия и Средния изток; провокиране на антиамерикански настроения.

- Операция "ЗЛОБА": - поддържане напрежението в турско-гръцките отношения и отслабване на Югоизточното крило на НАТО;

- Операция "ХАРПУН": - Отслабване позициите на Турция пред арабските и ислямските страни;

- Операция "БУРЯ": - Компрометиране и дестабилизиране на управляващите режими в Турция;

- Операция "ТРИЗЪБЕЦ": - (съвместно със съветските другари) - по кюрдския въпрос;

- ОПЕРАЦИЯ "ЕРОЗИЯ" : - (СЪВМЕСТНО СЪС СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ) - КОМПРОМЕТИРАНЕ ДЕСНИТЕ ЕКСТРЕМИСТКИ СИЛИ И ФАШИСТКАТА ПАРТИЯ НА ТЮРКЕШ.

- ОПЕРАЦИЯ "ТЮРМА". - РАЗОБЛИЧАВАНЕ И ПРЕСИЧАНЕ ДЕЙНОСТТА НА ТУРСКИТЕ СПЕЦСЛУЖБИ И ДРУГИ ВРАЖЕСКИ ТУРСКИ ЦЕНТРАЛИ СРЕЩУ НРБ.

Г Ъ Р Ц И Я

През 13-вековната история на България, Гърция винаги е била реална заплаха за българския народ и българската държава и особено за нашето духовно оцеляване.

Днес, външната политика на Гърция се провежда и формира под въздействието на относително трайни политически и исторически фактори: многостранната ѝ обвързаност със Запада - НАТО и ЕИО, географската ѝ принадлежност към Балканския регион, трайно проявяващите се антиимпериалистически и антинатовски настроения сред голяма част от гръцкото общество и управляващите среди, демократичният, но социално разнороден класов характер на ПАСОК.

От друга страна, Гърция продължава да е член на НАТО, да държи на своя територия американски военни бази с ядрено оръжие. Нейните КРО работят активно срещу нашите официални представителства.

Въпреки всичко, политическото положение и АОО имат своята специфика, на която ние отдаваме дължимото се в нашата непосредствена политическа и оперативна работа. През последните години, българското ВПР, със своите специфични форми и средства, проведе серия от АМ за проправяне пътя и укрепване позициите на нашата външна политика, за засилване съществуващите и създаване на нови проблеми и противоречия с Турция, САЩ и другите натовски страни, за подпомагане прогресивното и демократично развитие на страната. В резултат на многостранното и комплексното въздействие от наша страна, Папандреу взе по-твърда позиция спрямо

Турция и САЩ, предприе редица прогресивни инициативи вътре в страната, подкрепи антиимпериалистическите и миролюбиви външнополитически ходове на СССР и другите социалистически страни, влезе в групата на "Шесте", отхвърли дискриминационните мерки на общия пазар срещу социалистическите страни, даде пълна подкрепа на нашите инициативи за безядрени зони.

По-нататъшната работа с Гърция ще протича по следните

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Подпомагане на външнополитическия курс на партията и правителството на НРБ по отношение на Гърция за превръщането на Балканите в зона свободна от ядрено и химическо оръжие, за всестранно политическо, икономическо и културно сътрудничество с Гърция на антитурска и антиамериканска основа.

2. Подкрепа на прогресивните сили в Гърция, в т.ч. и правителството на Папандреу за провеждане на реалистична, независима от САЩ и НАТО, външна и вътрешна политика, изостряне отношенията ѝ с Турция, САЩ и НАТО.

3. Поощряване и използване на сегашната външнополитическа линия на Гърция за противовест на антибългарската кампания по Възродителния процес.

4. Подпомагане на сегашния курс на правителството за разобличаване и възпиране, от буржоазнодемократически позиции, на турския експанзионизъм в района на Балканите и Източното Средиземноморие.

О П Е Р А Ц И И:

— - Операция "ГИТОН" - (съвместно със съветските другари) - за разобличаване и компрометиране на антигръцкия характер на политиката на САЩ и НАТО, подкрепа тенденциите и силите в страната за провеждане на независима от САЩ политика, за излизане на Гърция от НАТО.

- ОПЕРАЦИЯ "МИСОС" - Задълбочаване противоречията между Турция и Гърция, разстройване на ЮИ крило на НАТО.

- ОПЕРАЦИЯ "ЖАНДАРМ" - Компрометиране на крайно десните и прохунтовски кръгове в Гърция и Кипър, подкрепа и консолидация на демократичните и прогресивни сили.

- ОПЕРАЦИЯ "ИАНА" - Против чуждите бази и складиранията в тях ядрени оръжия.

- ОПЕРАЦИЯ "ЛАБИРИНТ" - (съвместно със немските другари)
- Влошаване отношенията между Гърция, Турция и ФРГ.

- ОПЕРАЦИЯ "ОРЕЛ" : - (съвместно със съветските другари)
- засилване противоречията между Гърция, Турция и другите НАТОвски страни по кипърския проблем, против решаването му в интерес на САЩ и НАТО.

ЮГОСЛАВИЯ И АЛБАНИЯ:

В помощ на външнополитическия курс на нашата партия и държава, ВПР проведе редица АМ за политическо въздействие и разобличаване, за създаване на необходимото политическо недоверие между Югославия и другите балкански страни, за осуетяване създаването на Балканите на групировка на антибългарска основа, главно с Турция, особено пред започването на Възродителния процес.

През следващия период по Югославия и Албания ще се работи по следните

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Разобличаване тайните замисли и действия на САЩ, НАТО и ЕИО спрямо Югославия и Албания, осуетяване плановете на Запада за дестабилизирането на тези страни и обвързването им към него.

2. Популяризиране и защита пред световното обществено мнение на българската теза по т.нар. "Македонски въпрос" и Възродителния процес, противодействие на антибългарската дейност на югославското, македонското и албанското ръководства.

3. Задълбочаване противоречията на Югославия с Турция, дискредитиране антибългарските и антисъветските елементи в политиката на Югославия в ДНС и на други международни форуми и организации.

4. Оказване влияние на албанското партийно и държавно ръководство за нормализиране на противоречията и разстройване на отношенията на Албания с натовските страни и Югославия.

О П Е Р А Ц И И:

- Операция "ОРБИТА" - По албания;
- Операция "ЮЖНО СИЯНИЕ" - по Югославия.

С А Щ И Н А Т О

Като цяло, АМ на ВПР, съхраниха своята открита антиамериканска и антинатовска насоченост. Наред с Турция, главният обект на дейност на всички направления на Отдела за АМ останаха САЩ и НАТО: Особено внимание беше обърнато на публикуването с агентурните възможности на ПГУ на остри разобличителни книги брошури, статии и други материали, тясно свързани с тематиката и задачите ни по САЩ, отпечатани и разпространени в огромни тиражи, главно в капиталистическите и развиващите се страни. Книгите "Кой дестабилизира Европа?", "Изненадите на Рейгън", "Лицемерие то на Вашингтон", "Пентагонът на смъртта", "Социнтернът на прицела на ЦРУ", "Досието на Рейгън" и още много други, показаха кой дестабилизира обстановката в Европа и света.

Голяма ефективност имаха документалните акции срещу САЩ и НАТО, една част подготвени самостоятелно от Отдел 08, ПГУ-ДС, а другата - с активната помощ на братските разузнавания и преди всичко на ПГУ-КГБ.

Създадена е в различните райони на света благоприятна обстановка за провеждане на допълнителни АМ за задълбочаване ефекта от реализираните до сега.

В бъдеще дейността на АМ по линия на САЩ и НАТО ще се провежда в следната последователност по задачи и постояннодействащи операции:

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Дискредитиране на външната политика на САЩ, насочена към:

- изостряне на военнополитическата обстановка в света;
- надпревара във въоръженията за военно превъзходство и опасно нарушаване равновесието във военната област;
- Заплаха за световния мир и сигурност.

2. Разобличаване безцеремонната намеса на САЩ и техните специални служби във вътрешните работи на развиващите се и неутрални страни, на своите съюзници от НАТО, на социалистическите и други прогресивни и с лява ориентация страни. Засилване на антиамериканските настроения.

3. Дискредитиране на политиката, икономическата и военната експанзия на САЩ на Балканите, в Близкия и Средния изток.

4. Подкрепа силите, които се противопоставят на надпреварата във въоръжаването, на ядреното и химическото оръжие и милитаризирането на Космоса.

О П Е Р А Ц И И :

- Операция "ХОРИЗОНТ" (съвместна със съветските другари) - за оказване влияние върху правителствените, парламентарните и обществено-политическите среди в разузнаваните страни, за по-конструктивен подход към инициативите на социалистическите страни.

- Операция "ЗАКЛЕТ ВРАГ" -(съвместно със съветските другари) - за разобличаване на агресивната, милитаристична политика на САЩ и НАТО срещу световния мир, намеса във вътрешните работи на други страни, за отслабване позициите на главния противник в различни страни, райони и международни организации.

- Операция "МАНЕЖ" -(съвместна със съветските другари) -разобличаване политиката на НАТО за превъоръжаване и проваляне плановете на САЩ за превръщане на Западна Европа в плацдарм за агресия срещу социалистическите страни.

По проблемите на САЩ и НАТО ще се провеждат мероприятия и извън посочените операции, съвместно със съветските, немските, унгарските и чехословашките другари. В бъдеще, всички направления в Отдел 08, ПГУ-ДС ще бъдат ангажирани в разработката и провеждането на АМ по САЩ и НАТО.

АРАБСКИ И ДРУГИ ИСЛЯМСКИ СТРАНИ:

Някои от проведените АМ в това направление имаха значителен ефект и нанесоха сериозни удари по американското присъствие и обвързаност с реакционните режими. Разобличителните акции срещу САЩ, Турция, ЦРУ и други специални органи на противника, косвено допринесоха за дискредитиране на местната реакция и подпомогна прогресивното развитие. До знанието на Кадафи, Асад и иранските ръководители, бяха доведени конкретни, достоверни и целенасочени информации. По-значителните и с добър ефект меро-

приятия допринесоха за охлаждане, а някъде и за изостряне на отношенията на Турция с Иран и някои арабски страни.

По-нататъшната дейност по проблемите на арабските и ислямските страни в областта на АМ ще се провежда в изпълнение на следните

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Съдействие за разширяване и укрепване влиянието на НРБ и Социалистическата общност в арабския и ислямския свят, подкрепа на прогресивните и демократични движения и сили в борбата им срещу империализма.

2. Разобличаване и компрометиране агресивната политика на САЩ, Израел и Турция по отношение на арабските страни и особено в района на Близкия изток и Персийския залив. Разобличаване на реакционните режими в тези страни.

3. Поддържане напрежението в отношенията между Иран и САЩ и насочването на Иран към сътрудничество със социалистическите и необвързаните страни с антиамериканска ориентация.

4. Недопускане използването от Турция на арабските и ислямски страни за осъществяване на турската пропагандно-поддривна дейност срещу НРБ и Възродителния процес.

О П Е Р А Ц И И:

- Операция "КОБРА" - Разобличаване и компрометиране на агресивната произраелска политика на САЩ по отношение на арабските и мюсюлмански страни. Дискредитиране на реакционните и подпомагане на прогресивните режими и сили в тези страни.

- Операция "ТАЙФУН" - Засилване антиамериканските настроения и тенденции в Иран; разобличаване на най-реакционните политически и религиозни дейци, свързани със САЩ и НАТО.

- ОПЕРАЦИЯ "МАМБА" (СЪВМЕСТНО СЪС СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ)
- РАЗОБЛИЧАВАНЕ НА ИЗРАЕЛ КАТО ПРОВОДНИК НА АМЕРИКАНСКАТА ПОЛИТИКА В РАЙОНА НА БЛИЗКИЯ И СРЕДНИЯ ИЗТОК; РАЗОБЛИЧАВАНЕ ПОДРИВНАТА ДЕЙНОСТ НА ИЗРАЕЛСКИТЕ СПЕЦСЛУЖБИ И ЦИОНИСТКИ ОРГАНИЗАЦИИ СРЕЩУ ИСЛЯМСКИТЕ СТРАНИ.

- ЗА ПО-ЦЕЛЕНАСОЧЕНА И ЕФЕКТИВНА РАБОТА СРЕЩУ ИСЛЯМА КАТО УЧЕНИЕ И ПРАКТИКА, ДА СЕ РАЗРАБОТЯТ ОСНОВНИТЕ НАПРАВЛЕНИЯ, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ЕДНА ПОСТОЯННО ДЕЙСТВУВАЩА ОПЕРАЦИЯ.

Д Н С И К И Т А Й

ЗА ИЗМИНАЛИЯ ПЕРИОД, СЪОБРАЗНО НАШИТЕ СИЛИ И ВЪЗМОЖНОСТИ, БЯХА ПРОВЕДЕНИ НЕ МНОГО НА БРОЙ, НО ЦЕЛЕНАСОЧЕНИ МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПРОВАЛЯНЕ ХЕГЕМОНИСТНИЧНАТА ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО НА КНР. УСПЕШНО БЯХА ПРОВЕДЕНИ РЕДИЦА АМ НА ТЕРИТОРИЯТА НА НЯКОИ КАПИТАЛИСТИЧЕСКИ И НЕОБВЪРЗАНИ СТРАНИ, ОСОБЕНО СЛЕД КАТО КИТАЙ ЗАПОЧНА ДА АКТИВИЗИРА СВОИТЕ ВРЪЗКИ СЪС САЩ, ЯПОНИЯ, ФРГ, ФРАНЦИЯ И ДРУГИ, ДА СЕ ПРЕВЪОРЪЖАВА И ЗАКУПУВА НОВИ ТЕХНОЛОГИИ. НАШИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ЦЕЛЯХА ДА СЕ СЪЗДАДЕ СТРАХ И ВЗАИМНА ПОДОЗРИТЕЛНОСТ МЕЖДУ КИТАЙ И ТЕЗИ СТРАНИ.

СПЕЦИАЛНО ВНИМАНИЕ БЕ ОТДЕЛЕНО В НАШИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ОСУЕТЯВАНЕ АНТИБЪЛГАРСКИТЕ И АНТИСЪВЕТСКИТЕ ЗАМИСЛИ И ВЪНШНОПОЛИТИЧЕСКИ ХОДОВЕ НА КИТАЙ НА БАЛКАНИТЕ И В ДНС.

ПО-НАТАТЪШНАТА ДЕЙНОСТ ПО КИТАЙ И ДНС ЩЕ СЕ РАЗВИВА В РАМКИТЕ НА СЛЕДНИТЕ

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. ПРОВАЛЯНЕ ПЛАНОВЕТЕ И УСИЛИЯТА НА РЪКОВОДСТВОТО НА КНР ЗА ПОДРИВАНЕ ЕДИНСТВОТО НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА ОБЩНОСТ И МЕЖДУНАРОДНОТО КОМУНИСТИЧЕСКО И РАБОТНИЧЕСКО ДВИЖЕНИЕ.

2. ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ И СЪЗДАВАНЕ ЗАТРУДНЕНИЯ В СЪТРУДНИЧЕСТВОТО НА КНР СЪС САЩ И ДРУГИТЕ ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКИ СТРАНИ ВЪВ ВОЕННАТА ОБЛАСТ.

3. Парирание на антибългарските и антисъветските замисли, планове и действия на КНР на Балканите.

4. Разобличаване подривната дейност на САЩ, западните страни и Югославия за притъпяване антиимпериалистическия характер и тенденции в политиката на ДНС.

5. Укрепване позициите на НРБ, СССР и другите социалистически страни в ДНС.

О П Е Р А Ц И И:

- Операция "ОМИКРОН"-(съвместно със съветските другари)- Обхваща всички мероприятия, насочени към реализиране на основните цели по Китай;

- Операция "ВУЛКАН" -(съвместна със съветските другари)- По укрепване и засилване на антиимпериалистическите тенденции в ДНС.

II. ОПЕРАТИВНО НАПРАВЛЕНИЕ

Борбата срещу разузнавателните, контраразузнавателните и другите специални служби на противника, срещу ВЕ и идеологическите централи, винаги е заемала изключително важно място в АМ за политическо въздействие.

През изминалите няколко години, стратегическите задачи по това направление бяха съчетани с екстрените и приоритетните задачи. Това особено ярко се откри при подготовката и провеждането на мероприятия, свързани с т.нар. "престъпление на века". Нашите мероприятия бяха насочени към разобличаване и дискредитиране на спецслужбите на САЩ, Турция и Италия като организатори на пропагандно-психологическата и дезинформационна операция срещу НРБ и другите соц. страни във връзка с опита за покушение на Папата.

Разпадането на "българската връзка" по процеса срещу С. Антонов, бе резултат и на проведените АМ, на издадените публицистични книги на гръцки, английски, италиански, арабски и други чужди езици.

Много от проведените АМ по процеса срещу Антонов бяха осъществени със съдействието на братските разведки и особено на ПГУ-КГБ.

Голяма част от АМ през този период доведоха до задълбочаване противоречията в средите на ВЕ, където задачите на нейното разложение бяха обвързани с проблемите по Възродителния процес.

Бъдещата работа на оперативното направление ще се развива в рамките на следните

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Разобличаване и противодействие на подривната дейност на ЦРУ, като главен проводник на реакционната и антикомунистическа политика на САЩ срещу НРБ и Социалистическата общност;

2. Проваление плановете на ЦРУ и спецслужбите на главните НАТОВСКИ СТРАНИ да се вмесват във вътрешните работи на прогресивните режими, да компрометират неудобните им политически и държавни дейци.

3. Ограничаване ефекта от дейността на вражеските центрове за идеологическа диверсия - РСЕ, организация "Международна амнистия" и други, и разобличаването им като креатури и прикрития на ЦРУ.

3. Разобличаване и неутрализиране ефекта от дейността на организациите и центровете на българската ВЕ, противопоставяне и сриване на обединителната тенденция сред нея, компрометиране на нейните лидери, като агентура на противниковите спецслужби.

4. Компрометиране на Ватикана като световен център на реакцията и антикомунизма, проводник на опасната за световния мир агресивна политика на САЩ.

О П Е Р А Ц И И:

- Операция "ТАТУЛ" (съвместно със съветските другари)- Разобличаване на ЦРУ като главен орган на американския и световен империализъм за осъществяване на техните експанзионистични планове и за намеса във вътрешните работи на другите страни. Създаване противоречия и подозрителност между спецорганите на НАТОвските страни.

- Операция "ДИВЕРСАНТИ"- Разобличаване и осуетяване подривната дейност на централите за идеологическа диверсия на противника и особено на радио "Свободна Европа".

- Операция "РИВАЛИ" - ограничаване и неутрализиране дейността на ВЕ и компрометиране на нейните лидери; ангажиране на част от националистически настроените емигранти в защита на Възродителния процес в България.

III. ИКОНОМИЧЕСКО НАПРАВЛЕНИЕ

След продължително, неколкогодишно прекъсване, Икономическо направление в Отдел 08, е отново възстановено и от 1987 година, то функционира, макар и само с 1 ОР. Проведените до сега няколко АМ не дават все още облик на това звено. В следващия период, то ще се развива и работи по следните,

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Оказване съдействие на нашата външноикономическа политика за изпълнение на валутно-финансовите планове и за успешно реализиране на крупни външно-търговски сделки.

2. Парирание дискриминационните действия на противника срещу нас в областта на търговията, техниката и технологията, валутната, финансовата и кредитната система.

3. Дестабилизиране икономиката на Турция, затрудняване на нейните външноикономически и търговски отношения с арабските, развиващите се страни и ЕИО.

4. Отслабване икономическите позиции на САЩ в развиващите страни . (Участие в АМ и операции, разработени съвместно с другите братски разузнавания.

За изпълнението на тези задачи да се съставят целеви програми и постоянно действащи операции, в рамките на които да протича бъдещата дейност.

IV. КАДРОВИ, ОРГАНИЗАЦИОННИ, СТРУКТУРНИ И НОРМАТИВНИ ВЪПРОСИ

В ПЕРИОДА НА ПРЕУСТРОЙСТВО И ТЪРСЕНЕ НА НАЙ-ГОЛЯМА ЕФЕКТИВНОСТ, ОБХВАНАЛ ЦЯЛОСТНО НАШАТА ПАРТИЯ И ДЪРЖАВА, НАШИЯ ВСЕСТРАНЕН ОБЩЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧЕСКИ, МАТЕРИАЛЕН И ДУХОВЕН ЖИВОТ, АМ ЗА ВЛИЯНИЕ НА ВПР - НЕ МОГАТ ДА ОСТАНАТ НАСТРАНА. ТЕ ТРЯБВА ДА БЪДАТ ЕДИН ОТ ЧЕЛНИТЕ ОТРЯДИ НА ТОЗИ ИСТОРИЧЕСКИ ПРОЦЕС, НА ТАЗИ НЕОБИКНОВЕНА ПО СВОИТЕ МАЩАБИ, ДЪЛБОЧИНА И АКТУАЛНОСТ РЕВОЛЮЦИЯ У НАС.

За да отговарят на новите високи изисквания, на мащабите и темповете на нашето на съпателно развитие в национален и интернационален аспект, необходимо е през следващите години, АМ да се поставят на действително съвременна научна основа - да бъдат решени някои важни проблеми от кадрови, организационен, структурен и нормативен характер:

1. Да се извърши комплексна оценка на ОР в Центъра, по прикрития и зад граница, на агентурата, ДЛ и консултантите - български и чужди граждани, които имат отношение към планирането, подготовката и провеждането на АМ:

а/ Постепенно Отдел 08 да се освободи от всички ОР, консултанти, ОРОН и други сътрудници, които нямат необходимите

КАЧЕСТВА ЗА РАБОТА В ОБЛАСТТА НА АМ. НА МЯСТОТО НА ПЕНСИОНИРАНИТЕ И ИЗПРАТЕНИ НА ЗАДГРАНИЧНА РАБОТА ОР, В ОТДЕЛ 08 ДА СЕ ПРИВЛИЧАТ САМО ЛИЦА С ДОКАЗАНИ КАЧЕСТВА, КУЛТУРА И ЕРУДИЦИЯ ЗА РАБОТА ПО АМ. НЯКОИ ОТ ТЯХ ДА ИМАТ И ВЪЗМОЖНОСТИ ДА ВЕРБОВАТ, КОНТАКТУВАТ И РЪКОВОДЯТ АГЕНТУРА ЗА ВЛИЯНИЕ.

Б/ Линейно-териториалните отдели и съответните резидентури, в следващите няколко години, да придобият необходимия брой АГЕНТУРА ЗА ВЛИЯНИЕ, КАТО ОБЪРНАТ ОСОБЕНО ВНИМАНИЕ НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ КАЧЕСТВА, РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПОЛОЖЕНИЕ, КОЕТО ЗАЕМАТ В ДЪРЖАВНИЯ И ОБЩЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧЕСКИ ЖИВОТ НА СЪОТВЕТНАТА СТРАНА.

В/ ЛТО, СЪВМЕСТНО С ОТДЕЛ 08, ДА ОПРЕДЕЛЯТ ОБЕКТИТЕ НА ПРОНИКВАНЕ ЗА ТЪРСЕНЕ И ВЕРБОВКА НА АГЕНТУРА ЗА ВЛИЯНИЕ ЗА ВСЯКА РАЗУЗНАВАНА СТРАНА, МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ И ФОРУМИ.

2. КАТО СЕ ИМА ~~к~~ ПРЕДВИД, ЧЕ АРМИИТЕ В ГЪРЦИЯ И ТУРЦИЯ ВИНАГИ СА ИГРАЛИ И ОЧЕВИДНО ЩЕ ИГРАЯТ ВАЖНА РОЛЯ В ЗАМИСЛИТЕ И ДЕЙСТВИЯТА НА ТУРСКАТА И ГРЪЦКАТА РЕАКЦИЯ СРЕЩУ ПРОГРЕСИВНИТЕ И ДЕМОКРАТИЧЕСКИ СИЛИ, ВЪВ ФОРМИРАНЕТО НА ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА НА ТЕЗИ СТРАНИ И С ЦЕЛ ДА СЕ УСЪВЪРШЕНСТВУВА И ПОВИШАВА КАЧЕСТВОТО НА АМ ЗА ПОЛИТИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ СРЕЩУ ЮГОИЗТОЧНОТО КРИЛО НА НАТО, ДА БЪДЕ СЪЗДАДЕНО ВОЕННО-ПОЛИТИЧЕСКО НАПРАВЛЕНИЕ В ОТДЕЛ 08, СЪС СЛЕДНИТЕ ЗАДАЧИ:

А/ Разобличаване на военно-стратегическите концепции, доктрини, планове, замисли и действия на главния противник -САЩ и преди всичко на страните от ЮИ крило на НАТО - Турция и Гърция.

Б/ Провеждане на АМ по гръцката и турската армии за понижаване на бойния им дух и мобилизационна готовност.

В/ Засилване на съществуващите и създаване на нови анти-американски и антинатовски настроения в офицерския и войнишкия състав на националистическа и социална основа.

Г/ Политизиране на армиите чрез ориентирането на офицерския и войнишкия състав към идеологията, програмите и действията на демократичните и прогресивните партии и организации в Турция и Гърция.

Д/ Настройване местното население срещу американските военни части на турска и гръцка територия, а в отделни случаи и в други страни, чрез разпространяване на листовки, публикации в печата, демонстрации и други дезинформационни мероприятия

3. Въз основа на личното указание на др. Министър - Д. Стоянов и програмата на ПГУ-ДС за работа срещу Турция по Възродителния процес, до края на 1987 г., да се създаде към Отдел 08, ПГУ-ДС, специализирано редакционно-издателско звено, което, съвместно с другите направления в отдела и самостоятелно да подготвя пропагандно - публицистични материали, необходими за АМ на ПГУ-ДС главно по линия на САЩ, Турция и Възродителния процес; -

- документално-публицистични статии, брошури и книги, специални разработки и изследвания, свързани с програмите на различни партии, организации и движения, представляващи интерес за разузнаването, както и различни листовки, обръщения, призови и други.

- При целесъобразност, ще се организират публикации на някои от тези материали в нашите СМИ с възможностите на ПГУ-ДС или чрез Отдел "Пропаганда" на МВР;

- При подготовката на своите планове, тематични разработки и самите документално-публицистични издания за чужбина и страната, Отдел 08 да работи съгласувано, а където е необходимо и съвместно с другите отдели и звена на ПГУ-ДС и на МВР, като използва техните информации, анализи, обобщения и прогнози;

- За осъществяване на тази специално-пропагандна дейност ще се използва полиграфическата база на Отдел 15, ПГУ-ДС, съществуващите полиграфически и издателски бази вече изградени или ще се изградят в бъдеще с агентурните възможности на ПГУ-ДС в разузнаваните страни;

- Окомплектоването на новото звено да стане в рамките на съществуващия щат на Отдел 08, като евентуално се отпуснат няколко допълнителни бройки: машинописка и редактори (ОРОН), назначени на полудневна работа.

4. Да се създаде в рамките на Отдел 08 аналитично звено със следните специфични задачи:

- Документиране и анализ на противниковите психологически и специални операции срещу нашата страна. Предлагане мерки с възможностите на ПГУ като цяло, на братските разведки, на други поделения на МВР, на наши държавни и обществени организации и институти.

- Анализ на дейността на противниковите спецслужби срещу нашите АМ.

- Изучаване и оценка на причините за неуспешно проведени или провалени наши АМ и даване мнение и препоръки на другите направления за избягване на допуснатите грешки и слабости.

5. Да се подготвят документи за създаване на кадрова и материална база за икономическо направление както в страната, така и зад граница в съответствия с решенията на Юлския пленум на ЦК на БКП и задачите, които произтичат за Разузнавателното управление в оказване помощ на икономическото развитие на Н.Р.България, за изграждане необходимата организация и система на функциониране с оглед включване на ОР в резидентурите и на прикритие в страната, на агентурата, ДВ и другите възможности на разузнаването в разработката и реализацията на АМ в икономическата област.

- При разработката на въпросите на икономическото направление от организационен, функционален и кадрови характер, да се имат предвид мерките, които ще се вземат в рамките на Министерството на вътрешните работи и на Разузнавателното управление за издигане на по-високо равнище работата на поделенията на ДС в икономическата област.

6. За да отговори на новите задачи, които разузнаването ще решава в областта на АМ, документалното направление в Отдел 08 трябва да бъде организационно преустроено, да се въведат в действие научни методики, техника и системи за картотекиране, класиране и регистриране на документи, адреси, лица и организации, които имат отношение към подготовката на АМ, за пълно изучаване на пощенските режими, техническите средства, които противникът използва за разкриване, документиране и разобличаване на нашите АМ.

7. За регламентиране правата и задълженията на Отдел 08, като главно планиращо и координационно звено в областта на АМ, функционалните и творческите му взаимоотношения с ЛТО и резидентурите, с другите подразделения на ДС и официални учреждения, които се занимават със сродна дейност, до края на I-то шестмесечие на 1988 год., да се утвърди Положение за работата на ПГУ-ДС в областта на АМ.

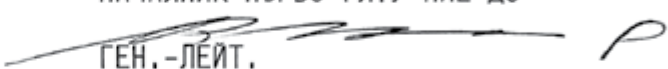
8. Да се усъвършенствуват механизмите на сътрудничеството с другите братски разузнавания, като с ПГУ-КГБ то се осъществява в пълна интеграция, единомислие и единодействие по всички направления и задачи.

В съвместните програми, планове и операции с братските разузнавания, наред със задачите и проблемите от интернационален характер, все повече да се дава място на проблеми, които пряко засягат нашата страна - като Възродителния процес, международния тероризъм и т.н.

Настоящата програма определя насоките, дейностите и етапите за изпълнението на поставените задачи и цели, а характерът, обемът на работата, редът, материалните, кадровите, агентурно-оперативните ресурси, както и сроковете за изпълнението и отчитането на тези дейности, ще се осъществяват в отделни тематични и целеви

ПРОГРАМИ, ЕЖЕГОДНИТЕ И КОМПЛЕКСНИ ПЛАНОВЕ, В РАМКИТЕ НА ПОСТОЯНОДЕЙСТВУВАЩИТЕ ОПЕРАЦИИ.

НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛ.У-НИЕ-ДС

ГЕН.-ЛЕЙТ. _____ Р

ВЛ. ТОДОРОВ

СЪГЛАСЕН, ЗАМ.-МИНИСТЪР НА М В Р

ГЕН.-ЛЕЙТ.
_____

СТ. САВОВ

София, 12/10 1987 год.

Отп. в 1 екз.

Към дело

Изп. - 08/8231

Отп. - Ц.Р. _____

22.09.1987 г.

52

221

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Рег. № 569, екз. № 1
17. 01. 1990 год.

УТВЪРЖДАВАМ:

ЗАМ. — МИНИСТЪР НА МВР

Ген. лейт.:

Савов
/Ст. САВОВ/

18/01 1990 г

*59 П. Желез
в макове*

507

П Л А Н

ОТНОСНО: АГЕНТУРНО-ОПЕРАТИВНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ, КОИТО ЩЕ
БЪДАТ ПРОВЕДЕНИ ОТ ПГУ-ДС ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СЕ-
СИЯТА НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВАТА НА ЧОВЕКА НА
ООН (ЖЕНЕВА 30 ЯНУАРИ - 11 МАРТ 1990 Г.)

1. ПО ЛИНИЯ НА ОТДЕЛ 01

1. НА НАШИТЕ ВРЪЗКИ В "СЪЮЗ" Е ПОРЪЧАНО НА СПОМЕНАТАТА
ПО-ГОРЕ СРЕЩА ДА СЕ ПРОВЕДАТ МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ДИСКРЕДИТИРАНЕ НА
ТУРЦИЯ.

ЗАДАЧАТА Е ПОСРЕЩНАТА С РАЗБИРАНЕ, И НАЙ-ОБЩО ЩЕ ОБХВАЩА:

- ИЗГОТВЯНЕ НА КОМПЛЕКТ ДОКУМЕНТИ, ВКЛЮЧВАЩИ: ПОСЛЕДНИЯТ
VI-ТИ ДОКЛАД ЗА НАРУШЕНИЯТА НА ЧОВЕШКИТЕ ПРАВА В ТУРЦИЯ И ТУРСКИ
КЮРДИСТАН ПРИДРУЖЕН С ПИСМО, В КОЕТО СЕ ИЗЛАГА НАКРАТКО КЮРДСКИЯ
ПРОБЛЕМ В ТУРЦИЯ С ПОЗОВАВАНЕ НА ДОСЕГАШНИ АПЕЛИ И ДЕКЛАРАЦИИ ПРИ-
ЕТИ НА МЕЖДУНАРОДНИ ФОРУМИ И КОНФЕРЕНЦИИ ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРА-
ВАТА НА ЧОВЕКА. ТЕЗИ КОМПЛЕКТИ ЩЕ СЕ РАЗПРОСТРАНЯТ ДО ГЕНЕРАЛНИЯТ

222

2

СЕКРЕТАР НА ООН, СТРАНИТЕ-ЧЛЕНКИ В КПЧ, ПРЕСЦЕНТЪРА И ДР, ОРГАНИ НА ФОРУМА.

- ПРОВЕЖДАНЕ НА ЛИЧНИ СРЕЩИ С ЕКСПЕРТИ И ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКИ ДЕПУТАТИ ОТ "ПРО-КЮРДСКОТО" ЛОБИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ТЯХНОТО СЪДЕЙСТВИЕ В РАБОТАТА НА ФОРУМА.

- ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРЕСКОНФЕРЕНЦИИ С ЖУРНАЛИСТИ ОТНОСНО НАРУШАВАНЕТО НА ПРАВАТА НА КЮРДИТЕ В ТУРЦИЯ С РАЗДАВАНЕ НА ПОДГОТВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ, РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ЛИСТОВКИ, СПЕЦИАЛНИ ПЛАКАТИ, ДЕМОНСТРАЦИИ И ДР., КОИТО ЩЕ СЕ ПРОВЕДАТ С УЧАСТИЕТО НА КЮРДСКИ МАСОВИ ОРГАНИЗАЦИИ.

2. На ОБЕКТ НА ОТДЕЛА Е ВЪЗЛОЖЕНО ДА БЪДАТ ИЗПРАТЕНИ ДО ДЕЛЕГАЦИИТЕ НА СТРАНИТЕ-ЧЛЕНКИ И ПРЕСЦЕНТЪРА АНТИТУРСКИ МАТЕРИАЛИ ОТ ИМЕТО НА АРМЕНСКИЯ ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР В ЗАПАДЕН БЕРЛИН И ОБЩЕСТВОТО НА ЗАСТРАШЕНИТЕ НАРОДИ - АРМЕНСКА СЕКЦИЯ. ЧРЕЗ ОБЕКТА ЩЕ БЪДАТ АНГАЖИРАНИ И ОБЩЕСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ НА НЕГОВИ СЪНАРОДНИЦИ, НАМИРАЩИ СЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ФРГ И ФРАНЦИЯ В ИЗПРАЩАНЕТО ДО ГОРЕПОСОЧЕНИТЕ АДРЕСАТИ НА МАТЕРИАЛИ УЛИЧАВАЩИ ТУРЦИЯ В НАРУШАВАНЕ НА ПРАВАТА НА ХРИСТИЯНСКОТО НАСЕЛЕНИЕ, ИЗВЪРШВАНЕТО НА ГЕНОЦИДА НАД АРМЕНСКИЯ НАРОД И СИСТЕМНОТО УНИЩОЖАВАНЕ НА КУЛТУРНОТО МУ НАСЛЕДСТВО.

3. При възможност за провеждане на лична среща с АНАЛОГИЧНИ ЗАДАЧИ ЗА ИЗПРАЩАНЕ НА МАТЕРИАЛИ СРЕЩУ ТУРЦИЯ ЩЕ БЪДЕ ПОСТАВЕНА И НА НЕГО.

4. На РЕЗИДЕНТУРИТЕ В ТУРЦИЯ ЩЕ СЕ ВЪЗЛОЖИ ПОДБОРА НА ПОДХОДЯЩИ ЗА ТЕМАТИКАТА НА СРЕЩАТА МАТЕРИАЛИ, КОИТО ДА БЪДАТ ИЗПРАТЕНИ ДО КПЧ ЧРЕЗ ЦЕНТЪРА ИЛИ ОТ ТУРЦИЯ, КАТО ЗА ТОВА СЕ ИЗПОЛЗУВАТ ЗА ПРИКРИТИЕ ПОДХОДЯЩИ ОРГАНИЗАЦИИ.

223

3

II. ПО ЛИНИЯ НА ОТДЕЛ ОЗ

1. Италия

а/ Да се постави задача на ОВ "КОРЛЕОНЕ" да продължи публикациите на събраните материали за съдбата на българските мюсюлмани изселили се в Турция и причините за завръщане обратно в България.

б/ Да му се предостави документален филмов материал за изготвяне на телевизионно предаване за проблемите на изселилите се в Турция български мюсюлмани.

Срок: 15.02.1990 г

Отг.: Центъра, резидентурата

2. Франция

Да актуализира досието за нарушения на човешките права в Турция и го изпрати до Комисията по правата на човека в Женева.

Срок: 15.02.1990 г.

Отг.: Резидентурата

3. Испания

Да се разработят задачи, за оправяне под различна форма на протести от международна амнистия за нарушение на правата на човека в Турция до Комисията по правата на човека в Женева.

Срок: 15.02.1990 г.

Отг.: Центъра, резидентурата

4. Португалия

Да се продължат усилията и ускори издаването на брошура, от името на Интерсиндикала за безправното положение на турските работници в Турция и да бъде изпратена до Националните и Международните институти занимаващи се с правата на човека.

227

4

5. Бенелюкс

Чрез "САНОВНИКА", "СТАС", "СИЛВАНА" и други да се обезпечи получаването на всички антитурски материали в ЕИО, КП, Съвета в Европа и други европейски институции и се използват по предназначение за изпращане в Комисията по правата на човека в Женева.

Срок: постоянен

Отг.: Центъра, Резидентурата

6. Англия

Посредством обект "РАВИН" да се организира събирането на материали за нарушение правата на човека в Турция и да се изпратят до Комисията по правата на човека в Женева.

Срок: МАРТ 1990 г.

Отг.: Резидентурата

7. Ф Р Г

Да се стимулира обект "САЙМЪН" за подготвяне на материали по нарушение правата на човека в Турция, извършването на геноцид над кюрдското население там и др. които да бъдат изпратени в Женева на Комисията по правата на човека. Да се договори също изпращане на петиции и възвания в тази насока, както и провеждането на демонстрации и митинги във ФРГ и Швейцария.

Срок: март 1990 г.

Отг.: Резидентурата

8. Австрия

Да се продължи посредством "АРМАНИ" подготовката на материали с антитурска насоченост като срещите се обвържат с годишнините от турския геноцид над арменците. "АРМАНИ" да бъде стимулиран за

225

5

ИЗДАВАНЕ НА ТЕЗИ МАТЕРИАЛИ И ИЗПРАЩАНЕТО ИМ В ЖЕНЕВА НА КОМИСИЯТА
ПО ПРАВАТА НА ЧОВЕКА.

СРОК: МАРТ 1990 Г.

ОТГ.: РЕЗИДЕНТУРАТА

III. ПО ЛИНИЯ НА ОТДЕЛ 08, ПГУ-ДС

V
1. "ХЕМУС-90"

А/РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА БРОШУРАТА "ГОЛЯМАТА ТРАГЕДИЯ НА МАЛКИТЕ
НАРОДИ В ТУРЦИЯ", КОЯТО ТРЕТИРА НАРУШЕНИЯТА НА ПРАВАТА НА МАЛ-
ЦИНСТВОТА В ТАЗИ СТРАНА.

Б/ ДА СЕ ИЗГОТВИ И РАЗПРОСТРАНИ НА ТУРСКИ И АНГЛИЙСКИ
ЕЗИЦИ ПОЗИВ -ОБРЪЩЕНИЕ ОТ ИМЕТО НА ПРОХОМЕНИСТКОТО ТЕЧЕНИЕ В ТУР-
ЦИЯ "НАЦИОНАЛЕН ВЪЗГЛЕД". В ПОЗИВА СЕ ОТПРАВЯТ ОСТРИ НАПАДКИ СРЕЩУ
РЕЖИМА В ТУРЦИЯ, ЧЕ В СТРАНАТА СЕ НАРУШАВАТ ЕЛЕМЕНТАРНИТЕ ЧОВЕШКИ
ПРАВА И ПРЕДИ ВСИЧКО ХОРАТА ПРЕСЛЕДВАНИ ЗАРАДИ РЕЛИГИОЗНИТЕ ИМ
УБЕЖДЕНИЯ.

В/ Във връзка със 75-ТА ГОДИШНИНА ОТ АРМЕНСКИЯ ГЕНОЦИД В
ТУРЦИЯ ЗА РАЗОБЛИЧАВАНЕ НА ТУРЦИЯ КАТО ОРГАНИЗАТОР И ИЗВЪРШИТЕЛ
НА ГЕНОЦИДА НАД ПОВЕЧЕ ОТ 1,5 МЛН. АРМЕНЦИ ДА СЕ РАЗПРОСТРАНИ МА-
ТЕРИАЛ, ИЗГОТВЕН ПО СЪДЕБНИТЕ ПРОТОКОЛИ НА МЛАДОТУРЦИТЕ, КАТО
ПОДГОТВИТЕЛИ И ИЗВЪРШИТЕЛИ НА ГЕНОЦИДА.

Отп. в 1 екз.

Изп. 08/22481

Нап. СГ- 19

.....1990 г.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ В ОТДЕЛ 08, ПГУ-ДС

Полковник:

[Signature]
/М. Михов/

СЪГЛАСЕН:

НАЧАЛНИК ПГУ-ДС

[Signature]
Ген.лейт.:

/Вл. Тодоров/ *[Signature]*

С П Р А В К А

ОТНОСНО: унищожени томове
на действащи оперативни
дела

Въз основа на предложение утвърдено от началника на отдел
ОВ - НРС на 13.3.1990 год. / /
са унищожени следните томове на действащи оперативни
дела :

По операция "ХОРИЗОНТ" - д.№ 11861 - том: VIII /"Хоризонт-2"
-239стр./и том XI / "Хоризонт-Юг" - 131 стр./;

По операция "МАНЕЖ" - д.№13994 - том XI-Б -107 стр.,
том XI /"Манеж-алфа/-18 стр., том II - 248стр. ;

По операция "ЗАКЛЕТ ВРАГ" -д.№ 12806 - т.XI /"Нерон"/-79стр.

Подполковник:

/ Ст.Станчев /

15.3.1990год.
София

СТРОГО СЕКРЕТНО!

ПРЕЗИДЕНТСТВО
НАЦИОНАЛНА РАЗУЗНАВАТЕЛНА СЛУЖБА
С. № 1384 екз. № 1
Per. № 01. 03. 1991 г.

18

КРДОПБГДСРБНА ²
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17 от ЗДРДОПБГДСРБНА

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР НА НРС

Ген.-майор:

П. ТОПКОВ/

... 28.02.1991 г.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТНОСНО: Провеждане на АМ "ЗАСТАВА-91"

През октомври 1990 г. в и от Бакия БЕШЕ ПРОВЕДЕНА АМ "ЗАСТАВА-90", РАЗОБЛИЧАВАЩО ПОДГОТОВКАТА НА ТУРСКАТА АРМИЯ ДА СМАЖЕ КНОД ПОД ПРИКРИТИЕТО НА НАБЛИЖАВАЩИЯ ТОГАВА ВЪОРЪЖЕН КОНФЛИКТ В ПЕРСИЙСКИЯ ЗАЛИВ.

РАЗВИТИЕТО НА ОБСТАНОВКАТА ПОТВЪРДИ ДАННИТЕ, ИЗПОЛЗУВАНИ В ТОВА АМ И ОЧЕРТАВА МАЩАБНОСТТА НА ТУРСКАТА ОФАНЗИВА ЗА ЕЛИМИНИРАНЕ КЮРДСКАТА СЪПРОТИВА В ТУРСКИ КЮРДИСТАН. ПОНАСТОЯЩЕМ ТУРСКАТА АРМИЯ ПРОВЕЖДА ОПЕРАЦИИ ЗА ПОДАВЯНЕТО НА ЦЕНТРОВЕТЕ НА КЮРДСКИТЕ ВЪОРЪЖЕНИ ОТРЯДИ В ЮГОИЗТОЧНА ТУРЦИЯ. СТОТИЦИ ХИЛЯДИ КЮРДИ СА ПРИНУДЕНИ ДА НАПУСНАТ ТОЗИ РАЙОН ПОД ПРЕДЛОГ, ЧЕ СА ЗАСТРАШЕНИ ОТ ЕВЕНТУАЛЕН КОНФЛИКТ С ИРАК.

ОБЯВЕНАТА ПРЕЗ ЯНУАРИ Т.Г. ОТМЯНА НА ЗАБРАНАТА ДА СЕ ПОЛЗУВА КЮРДСКИ ЕЗИК ОТ ТУРСКИТЕ КЮРДИ ПРИ БИТОВО ОБЩУВАНЕ Е АКТ С ПРОПАГАНДНА НАСОЧЕНОСТ И ЦЕЛИ ТУШИРАНЕТО НА ПРОТЕСТИТЕ НА РЕДИЦА

МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ И ЧУЖДЕСТРАННИ ПРАВИТЕЛСТВА ЗА НАРУШАВАНЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ ПРАВА В ТУРЦИЯ.

УТВЪРЖДАВАНЕТО НА ПОЗИЦИИТЕ НА ТУРЦИЯ КАТО РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИЧЕСКА, ИКОНОМИЧЕСКА И НАЙ-ВЕЧЕ ВОЕННА СУПЕРСИЛА, НА КОЯТО СЕ "ПОЛАГА" ОСНОВНАТА ЧАСТ ОТ ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОМОЩ И КОМПЕНСАЦИИТЕ ЗА ПОНЕСЕНИТЕ ЩЕТИ ОТ ВОЙНАТА С ИРАК СЛЕД РАЗГРОМА НА САДАМ ХЮСЕЙН НЕ ОТГОВАРЯ НА ИНТЕРЕСИТЕ НА БЪЛГАРИЯ И БИ НАРУШИЛО УСТАНОВЕНИЯ ОТНОСИТЕЛЕН БАЛАНС НА СИЛИТЕ В БЛИЗКИЯ ИЗТОК И ЧЕРНОМОРСКИЯ РАЙОН.

Във връзка с гореизложеното,

П Р Е Д Л А Г А М:

1. Да бъде проведено АМ "ЗАСТАВА-91" с цел привличане вниманието на европейската общественост към действителното положение на кюрдите в Турция и разобличаване опитите на тюрското правителство да ликвидира КНОД под прикритието на войната с Ирак.

Понастоящем в редица страни от Западна Европа съществува относително подходяща обстановка-подем на пацифисткото движение, изострена чувствителност към жертвите сред цивилното население, активизиране на редица кюрдски организации и пр.

2. АМ "ЗАСТАВА-91" ще представлява апел от името на използваната при провеждането на АМ "ЗАСТАВА-90" фиктивна кюрдска организация. В Западна Европа съществуват няколко подобни организации.

3. Текстът на апела ще бъде разпространен по пощенския канал на английски език на изготвена от нас бланка на организацията.

Адресатите са международни политически и хуманитарни организации, имащи отношение към кюрдския въпрос и правата на човека,

20

3

влиятелни СМИ и водещи журналисти, политолози и парламентаристи с изяви по проблема.

4. Ще бъде имитиран стилът и начинът на оформление на реални документи на съществуващи кюрдски организации. В апела ще залегнат данни, получени от резидентурите в Анкара, Бон, Берлин, и Вашингтон, както и от СМИ.

5. С цел мултиплициране ефекта на АМ, материалът ще бъде изпратен до няколко кюрдски политически центрове в Западна Европа, между които и "КОМКАР". В тях съществуват подходящи настроения и възможности за широко огласяване в кюрдски и европейски издания в Западна Европа.

Мероприятието ще бъде изготвено от майор Ив. Димовски и ще бъде реализирано от резидентурите в Швеция и Белгия.

Отп. в 1 екз.

Изп. 06-2/112383

Нап. СГ- 45

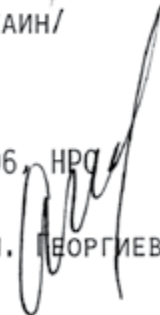
.....1991 г.

ПРЕДЛАГА:

НАЧАЛНИК СЕКЦИЯ 06, 2

Полковник:
/В. АГАИН/

СЪГЛАСЕН:

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06, НРС
Подполковник:
/Ал. ГЕОРГИЕВ/

СПИСЪК НА ПО-ВАЖНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ И ТЕРМИНИ

- АКЕЛ – Прогресивна партия на работещите хора (на гръцки: Ανορθωτικό Κόμμα Εργαζόμενου Λαού, АКЕΛ) е кипърска комунистическа партия
- АМ – активно мероприятие
- АОО – агентурно-оперативна обстановка
- АРЕ – Арабска република Египет
- АСЕАН – Асоциацията на страните от Югоизточна Азия (на английски: Association of Southeast Asian Nations)
- АСПИДА – лява заговорническа офицерска организация, която иска излизане на Гърция от НАТО
- БНД – Федерална информационна служба, външното разузнаване на Германия
- ВЕ – вражеска емиграция
- ВПР – външно-политическо разузнаване
- ГАТТ – Общото споразумение за тарифите и търговията (на английски: General Agreement on Tariffs and Trade, ГАТТ)
- ГДЕА – Главна дирекция за национална сигурност на Гърция
- ГСДП – Германска социалдемократическа партия
- ГСП – Германска социалистическа партия
- Д/ОП – Дело за/ оперативна проверка
- ДВ – доверена връзка
- ДВС – Движение на въоръжените сили, офицерска организация в Португалия
- ДКМС – Димитровски комунистически младежки съюз
- ДЛ – доверено лице
- ДМ – дезинформационно мероприятие
- ДНС – Движение на необвързаните страни
- ДОР – дело за оперативна разработка
- ДП – Демократическа партия
- ЕАН – Гръцка антидиктаторска младеж
- ЕДА – Единна демократична левица, Гърция
- ЕДЕК – Движение за социалдемократия (на гръцки: Κίνηση Σοσιαλδημοκρατών, ЕДЕК) е кипърска социалдемократическа партия
- ЕИО – Европейска икономическа общност

- Еносис – (на гръцки: Ένωσις — съюз, обединение, единство) се отнася до движението на различни гръцки общности живеещи извън Гърция за присъединяването им към гръцката държава
- ΕΡΕ – Национален радикален съюз (Εθνική Ριζοσπαστική Ενώση, ΕΡΕ), главен изразител на гръцката политическа десница
- ΕΦΤΑ – Европейска асоциация за свободна търговия (на английски: European Free Trade Association, ΕΦΤΑ)
- КБЧ – Комитет за българите в чужбина
- КИН – Комитет за изкуство и наука
- КИП – Централна информационна служба на Гърция
- КНОД – Кюрдско национално-освободително движение
- ΚΝΤΠΒΟ – Комитет за наука, технически прогрес и висше образование
- ΚΟΚΟΜ – Координационен комитет за контрол на износа (на английски: Coordinating Committee for Multilateral Export Controls, CoCom)
- ΚΠΚΒΧ – Комитет за приятелство и културни връзки с чужбина
- ΚΠΧ – Комитет за правата на човека
- ЛТО – линейно-териториални отдели
- МИТ – Национална разузнавателна организация (на турски: Milli İstihbarat Teskilati, ΜΙΤ), е обединена държавна специална служба на Турция
- Мосад – Институт за разследване и специални задачи, израелското разузнаване
- МОТ – Международна организация на труда
- МПО – Македонски патриотични организации
- НАСА – Национално управление по въздухоплаване и изследване на космическото пространство (англ. National Aeronautics and Space Administration, NASA)
- НЕАΑΧΠ – Новосъздаден съюз на борците за освобождение на поробените от Турция гръцки земи
- НРП – Народна републиканска партия, Турция
- НС – Национален съвет
- НТР – Научно-техническо разузнаване
- ОАП – обект за агентурно проникване
- ОАР – Обединена арабска република
- ОБДС – Обединение на българските демократични сили
- ОВД – Организация на Варшавския договор
- ОЕСД – Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (на английски: Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD)
- ОИК – Организация „Ислямска конференция”
- ОМ – остро мероприятие
- ОНС – Национална служба по статистика (на френски: Office National des Statistiques, ONS) е държавната статистическа служба на Алжир

- ООН – Организация на обединените нации
- ООП – Организация за освобождение на Палестина
- ОПЕК – Организация на страните износителки на петрол
- ОР/ОН – оперативен работник / на обществени начала
- ОФ – Отечествен фронт
- ПА – психологическа акция
- ПАСОК – Общогръцко социалистическо движение (на гръцки: Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα , ΠΑΣΟΚ), е лява социалдемократическа политическа партия в Гърция
- ПД – Партия на доверието, Турция
- ПДО – постоянно действаща операция
- ПМ – психологическо мероприятие
- ПС – Партия на справедливостта, Турция
- САВАК – Служба за информация и държавна сигурност, Иран (1957—1979)
- СДРГ – специални диверсионно-разузнавателни групи
- СЕНТО – Организация на централния договор (на английски: Central Treaty Organization, CenTO) или Багдадски пакт. Военно-политическа организация в Средния и Близкия изток, съществувала в периода 1955 – 1979 г.
- СИБАЛ – Международен информационен център за балкански изследвания
- СИБ – Съвет за икономическа взаимопомощ
- СИС – Секретна разузнавателна служба на Великобритания (англ. Secret Intelligence Service, SIS/Military Intelligence Section 6, MI6)
- СМ – специално/ секретно мероприятие
- СМИ – средства за масова информация
- СС – секретен сътрудник
- ТРП – Турска работническа партия
- УДБ – Служба за държавна сигурност на Югославия (на сръбски: Служба државне безбедности)
- ХДС – Християндемократически съюз
- ХСС – Християнсоциален / Християнсоциалистически съюз
- ЦР – Централно ръководство
- ЦРУ – Централно разузнавателно управление на САЩ
- ЦСПС – Централен съвет на профсъюзите
- ЮНЕСКО – Организацията на обединените нации за образование, наука и култура, ЮНЕСКО (на английски: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO)

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФОНДОВЕ И АРХИВНИ ЕДИНИЦИ

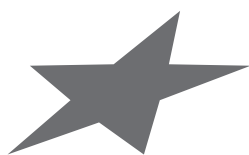
АКРДОПБГДСРСБНА - М, ф. 1, оп. 11, а.е. 68

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 69; 70; 120; 129; 475; 476; 478; 479; 480; 499; 500;
501; 503; 504; 505; 509; 511; 512; 513; 515; 516; 517; 519; 522; 524; 525; 526; 527; 528; 533;
534; 535; 536; 537; 538; 542; 543; 545; 546; 548; 549; 551; 552; 556

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 186; 189; 195; 201; 204; 205; 207; 208; 209

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 634; 637; 638; 641а; 643; 646; 647; 650; 654; 656;
660; 663; 665; 668; 671; 672; 677; 680; 684; 685; 687; 695; 696; 697

**ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
АКТИВНИ И ОСТРИ
МЕРОПРИЯТИЯ
(1944–1991 г.)**

Документален сборник

Първо издание

Формат 60x90/8

Печатни коли 65

Тираж 300

ISBN – 978-619-7361-69-8

Star®

alfa_star@mail.bg